

STENOGRAM
16. RADNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE DANA 10.06.2024 GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram 16. Radnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu. Pozivam sve prisutne da svako na svoj način oda počast svima onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje 28 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice opravdali su zastupnica Jelena Pekić i zastupnica Sebića Izetbegović, te zastupnik Ilijaz Pilav.

Na osnovu člana 72. I 73. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo na sjednicama održanim 24.05. i 06.06.2024. godine utvrdio prijedlog dnevnog reda današnje 16. Radne sjednice, koji glasi:

1. Poslanička/zastupnička pitanja inicijative i odgovori;
2. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za osnivanje Srednjoškolskog medicinskog centra „European Medical College“ („Evropski medicinski koledž“) u Sarajevu;
3. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo za doniranje sanitetskog vozila sa pratećom opremom Zdravstvenoj ustanovi Ambulanta za liječenje, zdravstvenu njegu i rehabilitaciju „EMMAUS" Srebrenica;
4. Prijedlog Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 13/04, 11/06, 16/11 i 38/18);
5. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora - bolnički kompleks bivše Klinike za kožno - venerične bolesti „Dr. Ernest Grin“ za 2024. godinu između ugovornih strana: Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu kao zakupodavca i Kantona Sarajevo (Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“) kao zakupca kao zakupca;
6. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o kupoprodaji nekretnina putem neposredne pogodbe sa City mansion d.o.o., označenog kao: k.č. br. 422/309 K.O. SP_Dolac, po starom premjeru, kojoj po novom premjeru odgovara k.č. br.1837/19 K.O. Novo Sarajevo III i k.č. br. 422/310 K.O. SP_Dolac, po starom premjeru, kojoj po novom premjeru odgovara k.č. br. 1845/13 K.O. Novo Sarajevo III, vlasništvo i posjed Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo;
7. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje ugovora o zamjeni nekretnina između „Betanjacentar“ d.o.o. Sarajevo i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo radi sporazumnog rješavanja prava vlasništva u skladu sa članom 23. Zakona o eksproprijaciji F BiH;
8. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića bb, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „Boston-company“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimac;
9. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica

Bulevar Meše Selimovića 16, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „ASA NEKRETNINE BH“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimac;

10. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o zakupu između Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo i Unitic d.o.o. – Ujedinjena investiciona i trgovačka kompanija d.o.o. za zemljište označeno kao dio k.č. br. 902/2 i dio k.č. br. 902/52 K.O. Sarajevo VII, ukupne površine 1684,50 m² na period od 5 (pet) godina;

11. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o kupoprodaji nekretnina između „Betanijacentar“ d.o.o. Sarajevo kao kupca i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo kao prodavca radi oblikovanja građevinske parcele u skladu sa članom 363. stav (3) tačka 5) Zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine;

12. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Izmjene i dopune Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2024. godinu sa Odlukom o izvršenju Izmjena i dopuna Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2024. godinu;

13. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na osnivanje Naučnoistraživačkog instituta „Blum“ za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju i autonomne robotske sisteme, kao ustanove pod nazivom Naučnoistraživački institut „Blum“ za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju i autonomne robotske sisteme;

14. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo – skraćeni postupak;

15. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;

16. Prijedlog Zakona o Registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo;

17. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama;

18. Prijedlog Odluke o usvajanju Programa uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za 2024.godinu;

19. Informacija Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo u vezi sa predmetom “Ammar Kapidžić”;

20. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da prenese pravo vlasništva nad opremom (40 pištolja 9 mm koji se ne koriste) na Upravu policije Ministarstva za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, bez naknade

21. Izvještaji o poslovanju Javnih ustanova iz oblasti socijale za 2023. godinu:

a) Izvještaj o poslovanju Javne ustanove „Terapijska zajednica - Kampus Kantona Sarajevo“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

b) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

c) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Odgojni centar Kantona Sarajevo“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

d) Izvještaj o poslovanju Javne ustanove „Kantonalni centar za socijalni rad“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

e) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Porodično savjetovalište“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

f) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

g) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

h) Izvještaj o poslovanju Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ za 2023. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2023. godinu) sa priložima;

22. Prijedlozi odluka o davanju saglasnosti na Programe rada sa Finansijskim planovima za 2024. godinu Javnih ustanova iz oblasti socijale:

a) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Kantonalne javne ustanove „Porodično savjetovalište“ za 2024. godinu;

b) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Kantonalne javne ustanove „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ za 2024. godinu;

c) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Javne ustanove „Kantonalni centar za socijalni rad“ za 2024. godinu;

d) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Javne ustanove „Terapijska zajednica - Kampus Kantona Sarajevo“ za 2024. godinu;

e) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2024. godinu;

f) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ za 2024. godinu;

g) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada i Finansijski plan Kantonalne javne ustanove „Odgojni centar Kantona Sarajevo“ za 2024. godinu;

h) Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ za 2024. godinu;

23. Izvještaji o radu i finansijskom poslovanju Javnih ustanova iz oblasti kulture za 2023. godinu:

a) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Kamerni teatar 55“, Sarajevo za 2023. godinu;

b) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Collegium artisticum“, Sarajevo za 2023. godinu;

c) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej „Alija Izetbegović“, Sarajevo za 2023. godinu;

d) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Historijski arhiv Sarajevo“ za 2023. godinu;

e) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Muzej Sarajeva“ za 2023. godinu;

- f) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS“ za 2023. godinu;
- g) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Pozorište mladih Sarajevo“ za 2023. godinu;
- h) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Sarajevska filharmonija“ za 2023. godinu;
- i) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Biblioteka Sarajevo“ za 2023. godinu;
- j) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Narodno pozorište“, Sarajevo za 2023. godinu;
- k) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Sarajevski ratni teatar - SARTR“ za 2023. godinu;
- l) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Sarajevo“ za 2023. godinu;
- m) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Molim zastupnike da se izjasne o predloženom dnevnom redu. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila današnji dnevni red 16. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo onako kako je predložen.

Također uz poziv za sjednicu dostavljeni su vam sljedeći informativni materijal:

- Informacija o stanju kriminaliteta, javnog reda i mira i sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo za mjesec januar 2024. godine;
- Informacija o ostvarivanju prava po osnovu nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo u 2023. godini;
- Izvještaj Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo o provođenju Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 31/16 i 45/19) u organima uprave i službama Kantona Sarajevo za 2023. godinu;
- Informacija o stanju kriminaliteta, javnog reda i mira i sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo za mjesec mart 2024. godine;
- Izvještaj Ministarstva privrede Kantona Sarajevo o realizaciji novčanih podsticaja u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo za 2023. godinu, sa prilogom Spiskom kandidata koji su ostvarili pravo na novčani podsticaj u 2023. godini na području Kantona Sarajevo;
- Informacija o stanju kriminaliteta, javnog reda i mira i sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo za period januar - mart 2024. godine;
- Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-21/23 od 12.03.2024. godine;
- Izvještaj Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, broj: 27-04-04-23888/24 od 29.04.2024. godine koji se odnosi na informacije resornih ministarstava Vlade Kantona Sarajevo u vezi sa implementacijom Strategije prema mladima Kantona Sarajevo za period 2019. - 2023. godine, koji je sastavni dio ovog zaključka.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda pitanja inicijative.

AD-1.

Poslanička/zastupnička pitanja inicijative i odgovori

Zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović se prva javila. Izvolite, imate riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, poštovani predsjedavajući, dopredsjedavajući, kolege zastupnici i članovi Vlade, sve vas pozdravljam, kao i gledaoce kraj malih ekrana. Ja danas imam inicijativu koji upućujem ministru zdravstva i ministru financija. Upućujem inicijativu ministru zdravstva i ministru financija Kantona Sarajevo da upute prijedlog prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da se reguliše i uredi pitanje oslobađanja od plaćanja PDV-a na donirane lijekove u Bosni i Hercegovini. Svjedoci smo da nedostatka lijekova za onkološke pacijente i ostala teška oboljenja te ogromnu borbu tih pacijenata i traženja osnovnih ljudskih prava, to je pravo na liječenje u uređenim sistemima jeda dio problema rješava se kroz donaciju lijekova. Nažalost, kod nas se na donirane lijekove plaća porez, što otežava tu vrstu pomoći našim bolesnicima. Usvajanjem ove inicijative ne bi se značajno umanjio budžet Bosne i Hercegovine, a imalo bi ogromnu korist za živote i zdravlje naših građana. Također, imam dva pitanja za ministra zdravstva, dr Enisa Hasanovića. Prvo pitanje da li su poduzete neke mjere da se riješi problem nedostatka Metotreksata kojeg nema unazad dva mjeseca. I drugo pitanje je, također, za ministra zdravstva, dr Enisa Hasanovića, da li se nešto poduzelo da se obezbijedi biološka terapija za 60 pacijenata koji su oboljeli od reumatoidnog artritisa, a još uvijek se nalaze na listi čekanja? Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. Za riječ se javio zastupnik Faruk Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Sve vas selamim i pozdravljam kolegice i kolege u klupama i gledaoce kraj malih ekrana. Za danas imam dvije inicijative. Prva inicijativa tražimo znači od Kolegija, odnosno od Skupštine, da na narednoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo kao posebnu tačku dnevnog reda razmatra učešće kompanije i drugih privrednih subjekata iz Bosne i Hercegovine u organizaciji Vlade Kantona Sarajevo na sajmu Expo 2020.godine održanog u Dubaiju. Da nam za tu tačku Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo sačini i blagovremeno dostavi i detaljnu i dokumentovani izvještaj o učešću kompanija, turističke zajednice i drugih privrednih subjekata iz BiH koji su u organizaciji Vlade Kantona Sarajevo sudjelovali u sajmu Expo 2020 godine. I tačno pobrojani izvještaji koji bi trebali da dobijemo. Vlada Kantona Sarajevo 2020. godine je organizovala učešće kompanije i Turistički zajednice iz BiH na sajmu Expo 2020. godine koje je održano u Dubaiju, a na konferenciji 12. oktobra. 2021 godine premijer Kantona Sarajevo, ministar privrede Kantona Sarajevo su domaćoj javnost prezentirala aktivnosti i očekivanja od učešće bosansko-hercegovačkih poduzetnika na međunarodnom sajmu Expo 2020.godine. Uvažavajući činjenice da je sajam Expo završen 31. marta 2022.godine godine, kao i činjenicu da je Vlada Kantona Sarajevo obećala transparentno infomisati javnost u učešću kompanija, Turističke zajednice i drugih privrednih subjekta iz BiH na sajmu Expo 2022. godine i ostvarenim efektima, a da to do danas nije učinjeno, podnosim ovu inicijativu. Podsjećam da je ministar privrede Adnan Delić na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, koja je održana 6. 7. 2022 godine, odgovorio na upit zastupnice Amre Hasagić gdje je rekao da trenutno po području Kantona Sarajevo se realizuju investicije koje su došle putem Expa u vrijednosti od

200 000 000 konvertibilnih maraka, što znači da su nam se ta investicija višestruko isplatila, a shodno, a mogu slobodno da kažem da već pregovaramo sa nekim investitorima gdje je jedna investicija 500 000 000, a druga blizu 100 000 000 konvertibilnih maraka. Smatram da domaća javnost, a posebno građani Kantona Sarajevo, čijim novcem je financirano učešće kompanije i drugih poslovnih subjekta iz BiH na sajmu Expo 2020. imaju pravo biti informisani o karakterima, investicijama i projektima koji su realizovani ili će biti realizovani kao rezultat učešća na sajmu Expo 2020. godine? To je jedna inicijativa. I drugu inicijativu podnosim, odnosno dostavljam Deklaraciju o osudi napada na energetska nezavisnost Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine kao prijedlog za usvajanje na ovoj Skupštini. Kanton Sarajevo, uključujući domaćinstva i malu privredu je najveći potrošač prirodnog plina u Bosni i Hercegovini, i to preko 70 % ukupno uvezenog prirodnog plina, se plasira na tržište Kantona Sarajevo. Prirodni plin predstavlja osnovni energent za zagrijavanje domaćinstava, kako individualnog, tako i kolektivnog stanovanja u KS.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Selmanoviću.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Ovo je druga,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Znam ali vrijeme vam je isteklo.

Faruk Selmanović (zastupnik)

A kao jedan od ključnih energenata za privremene djelatnosti. Južna plinska interkonekcija trenutno je jedini privredni ekonomski opravdan projekat koji bi garantovao nezavisnost Kantona Sarajevo, a samim tim i Bosne i Hercegovine, od monopola autortativnog režima Ruske Federacije za opskrbu prirodnog plina.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Selmanoviću, zaista vas moram prekinuti, ne mogu. Zastupnica Sanela Klarić se javila za riječ.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, želim nam uspješan rad. Za danas imam dvije inicijative. Prva inicijativa se upućuje Ministarstvu za komunalne, komunalne privrede i infrastrukture, prostornog uređenje, građenja i zaštite okoliša, kao i Kantonalnom zavodu za zaštitu kulturnog- istorijskog prirodnog naslijeđa, Zavodu za izgradnju i Gradu Sarajevu. Naime, Kanton Sarajevo je usvojio Zeleni akcioni plan. Jedan je od 100 odabranih gradova Europe koji se obavezao da će do 2030. godine kroz projekte održivog razvoja i cirkularne ekonomije ostvariti ciljeve potpune dekarbonizacije. Iz tog razloga znamo da u ovom momentu promoviramo obnovu fasade na zgradi Narodnog pozorišta i Vlada Kantona Sarajevo zajedno sa Gradom Sarajevom radi na tom projektu, međutim, bilo bi važno da ne obnavljamo samo fasadu radi estetskih razloga, nego da ove ovakve projekte i ovakve objekte, koji su i zaštićeni kao historijsko kulturno naslijeđe, da budu također tretirani i kao projekti energetske efikasnosti i zelenog certificiranja, da se uvedu i mjere kako energetske efikasnosti, tako i obnovljivih izvora energije i cirkularne ekonomije. Iz tog razloga u ovom momentu, iako je pripremljena tenderska dokumentacija sa aneksom i malom izmjenom, da se, umjesto da se

u ovoj fazi projekta umjesto planiranih jednostrukih prozora sa dvostrukim ostaklenjem ugradimo prozore sa trostrukim ustaklenjem. Znači, sa ovim aneksom bi se samo na neki način promijenila ova stavka i sa ovakvim prozorima bismo u narednoj fazi ostvarili energetska efikasnost, a s druge strane bi sa ostalim mjerama u drugoj i trećoj fazi ovaj objekat po posljednjim praksama koji se primjenjuje u Europskoj uniji, približili i ovom zahtjevu energetske efikasnosti. Druga inicijativa je prema Ministarstvu financija Kantona Sarajevo da krene sa pripremanjem provođenja zelenih javnih nabavki od sljedeće godine, na način da koristi najbolje prakse koje se koriste u Europskoj uniji, jer zelene javne nabavke su obaveze Bosne i Hercegovine u procesu pridruživanja Europskoj uniji. Kanton Sarajevo upravo zbog ovog što smo rekli da je usvojio i Zeleni akcioni plan i da je jedan od 100 odabranih gradova od 2030 godine, koji trebaju biti potpuno dekarbonizovani, važno je da ovo Ministarstvo zajedno sa Vladom Kantona Sarajevo, pripremi sve da možemo od sljedeće godine koristiti prakse zelenih javnih nabavki i tako pomoći i sa tim praksama da ostvarimo ove ciljeve. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici. Dopredsjedavajuća Danijela Kristić se javila za riječ.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući i pozdravljam sve prisutne i gledaoce kraj malih ekrana. Podnosim inicijativu da Ministarstvo odgoja i obrazovanja propiše i usvoji protokol u svim obrazovnim ustanovama vezano za specifičnost hroničnog oboljenja Dijabetes TIP 1. Podnosim inicijativu da Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo propiše sadržaj seta prve pomoći i izvrši nabavku za sve predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove u Kantona Sarajevo. Toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se dopredsjedavajućoj. Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Dobar dan svima, naravno kolegama zastupnicima i zastupnicama, članovima Vlade, kao i građanima koji prati naš današnji rad. Ja ću evo iskoristiti ovo vrijeme, ove 3 minute da uputim zastupničko pitanje, odnosno provjerim status zastupničke inicijative koju sam uputila još u februaru mjesecu, a tiče se subvencioniranja stanova, odnosno poticaja iz javnog poziva od prošle godine. Naime, moja zastupnička inicijativa koja glasi, upućujem je Vladi Kantona Sarajevo da u drugoj polovini '24. godine, odnosno prilikom izrade Rebalansa budžeta Kantona Sarajevo za '24. godinu ili preraspodjele sredstava, predvidi sredstva u iznosu od približno 5,5 milijuna maraka za isplatu razlike iznosa pojedinačne subvencije za rješavanje stambenog pitanja mladih po javnom pozivu iz 2023.godine u visini od deset hiljada maraka. Ovo pitanje postavljam iz razloga jer, naime, nisam dobila odgovor, a prije samog, prije nego što budem, potencijalno i tražila izjašnjenje Skupštine o ovakvoj jednoj inicijativi, evo, zahtijevam odgovor premijera i resornog ministra, to prvenstveno. A imam potrebu da, evo, iskoristim ovu priliku da imajući u vidu da i mi svi zastupnici koji smo uputili iste ili slične inicijative u proteklom periodu kada je u pitanju rješavanje stambenog pitanja mladih veliki broj upita i dobivamo. Tako da, evo, ja ću zamoliti premijera ili resornog ministra da mi na ovo pitanje odgovori, a sve ostale zastupničke inicijative koje sam pripremila dostavit ću pismeno. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Vujović. Zastupnica Arijana Memić se javila za riječ.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i građane koji prate naš današnji rad. Ja sam već u više navrata upućivala pitanje Upravi policije koja se odnosi na policijskog službenika Hasana Dupovca, odnosno na činovanje pomenutog policijskog službenika. Naime, taj policijski službenik je činovan u novembru 2022. godine, gdje Zakonom o policijskim službenicima Kantona Sarajevo i važećim Pravilnikom o unaprjeđenju, nije mogao biti činovan jer je bio na suspenziji. Dobila sam nepotpun odgovor bez precizne potvrde i o tome da li je izvršena bilo kakva provjera, da li je procedura činovanja Hasana Dupovca urađena u skladu s propisima? Ponovo naglašavam da se policijski službenici ne mogu učinovati za vrijeme suspenzije, ali je to, nažalost, u ovom konkretnom slučaju učinjeno. Ovo govorim kako bi prije svega slikovito objasnila kako se u predmetu Hasana Dupovca postupalo u ranijem periodu, stoga ponovo upućujem pitanje Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo, s obzirom da sada raspolazem informacijom da je Hasanu Dupovcu uručeno rješenje o prekobrojnosti. U pogledu na to rješenje, tražim da mi dostavite informaciju o tome da li je uložena žalba, da li je ista uložena blagovremeno, da li je doneseno drugostepeno rješenje i ako jeste, da li je doneseno u za to zakonski određenom roku.

Pitanje za Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Prema članu 124. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo nadzor nad provođenjem ovog Zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo, stoga tražim da mi dostavite informacije o tome da li je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, u skladu sa zakonom, donijela rješenje o prekobrojnosti za policijskog službenika Dupovac Hasana, da li je uložena žalba, da li je ista uložena blagovremeno, u kojoj je fazi upravni postupak, da li je doneseno drugostepeno rješenje, te koji je konačni ishod postupka. Također sam prije više od mjesec dana Agenciji za zaštitu ličnih/osobnih podataka Bosne i Hercegovine uputila pitanje, a radi se o sljedećem tražim, dakle, informacije o tome da li se rukovodilac policijskog organa, policijski komesar Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, odnosno organ uprave, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo može pozvati na Zakon o zaštiti ličnih podataka i ako da, u kojim uslovima, na neodgovaranje na pojedinačna pitanja koja sam postavila prvo u pismenoj formi 26.02., zatim i na sjednice održanoj 29. 3. Radi se, dakle, o informacijama da li su imenovani policijski službenici, nagrađivani i raspoređeni na druga radna mjesta, unaprijeđeni, te da li su uključeni u neke komisije. Dakle, nakon više od mjesec dana nisam dobila odgovor na ovo pitanje, stoga ga ponovno upućujem i po ko zna koji put podsjećam, dakle Upravu policije, da mi dostavi odgovore na pitanja još iz februara mjeseca. Ja zaista ne mislim odustati od tih odgovora i ponavljat ću ih koliko god je to potrebno, sve dok iste ne dobijem. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Memić. Za riječ se javio zastupnik Redžo Lemezani.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Prije svega, evo da poselamim i pozdravim sve kolege u Skupštini, građane koji nas prate. Za danas dvije inicijative. Prva inicijativa ide prema IDDEA i ona je za promjenu roka važenja putnih isprava za djecu mlađu od 3 godine. Znači prijedlog je, odnosno inicijativa za skraćivanje roka važenja putnih isprava za djecu mlađu od 3 godine, sa 3 godine na jednu godinu. Zašto je to potrebno? Ima više razloga. Jedan od razloga je, naravno, trgovina djecom, nažalost, trgovina djecom je globalni problem. Smanjenje roka važenja putnih isprava za djecu može pomoći u suzbijanju ovog problema omogućavajući češću provjeru i ažuriranje identiteta. Drugi razlog je brže fizičke promjene kod djece. Djeca u ovoj dobnoj skupini prolaze kroz brze i značajne fizičke promjene, što otežava značajno njihovo prepoznavanje na

temelju fotografija koje su nekoliko godina stare. Godišnja ažuriranje putnih isprava omogućio bi preciznije i aktuelnije fotografije koje olakšavaju prepoznavanje djece. I, naravno, treći je sigurnost identifikacija. Znači češće obnavljanje putnih isprava poboljšalo bi sigurnost i točnost identifikacijskih podataka smanjujući rizik od zloupotrebe i osiguravajući sigurno bolju zaštitu djece. Vidimo da u regionu ima puno problema što se tiče ovih stvari i pitanje je dana kada će se nešto desiti slično i kod nas, tako da mislim da bi na ovakav način mogli preventivno djelovati. Druga inicijativa je za izgradnju mekteba na parceli u vlasništvu Fonda za izgradnju stanova za porodice šehida i poginulih boraca Kantona Sarajevo. Ovim putem podnosim inicijativu prema pomenutom Fondu da iznađu način za izgradnju mekteba na parceli koja se nalazi odmah u njihovom vlasništvu, a nalazi se pored džamije na Stupu, u ulici Hifzi Bjelavci, te da u suradnji sa Islamskom zajednicom riješi imovinske procedure potrebna za realizaciju ovog projekta. Zašto ovo podnosim? Zato što je potreba zajednice, naselje Stup je veliko nasilje koje je zadnjih godina sigurno doživjelo veliku ekspanziju i priliv stanovništva. Na toj mjesnoj zajednici nema mekteba. Također, ta optimalno korištenje parcele, ta parcela koja se nalazi bukvalno tik pored navedene džamije, ne vjerujem da se izašta drugo može iskoristiti, tako da, evo, pozivam Fond da uđe u pregovore sa džematskim odborom i Islamskom zajednicom kako bi to riješili. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Lemezanu. Zastupnik Elza Gaković se javila za riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Srdačno sve selamim i pozdravljam, pogotovo građane koji prate naš današnji rad. Ja ću za danas imati dvije inicijative i jedno zastupničko pitanje koje podnosim zajedno sa kolegicom Kristić. Naime, glukometar je registrovano medicinsko sredstvo na osnovu kojeg se dozira inzulinska terapija. U maju prošle godine predstavnici Udruženja oboljelih od Dijabetes tipa 1 imali su sastanak sa premijerom Federacije Bosne i Hercegovine i direktoricom Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, ministrom zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine te predstavnicima Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, na kojem je obećano da će nadležne institucije naći načina da ove neadekvatne glukometre koje trenutno imamo stave van prometa i osiguranicima obezbijede nove. Međutim, to se nije desilo ni do dan danas. U domovima zdravlja i dalje imamo isporuku i podjelu aparata, odnosno glukometra Medizajn gh 82, koji, obzirom da jednostavno ima ogromna odstupanja u svojim mjerenjima, velika je opasnost za novootkrivene slučajeve Dijabetes tipa 1 i za ostalu djecu, naravno, koja su oboljela od Dijabetesa tipa 1. Ja danas podnosim inicijativu sa ciljem zaštite djece na području Kantona Sarajevo kao najranjivije skupine društva, da, Vlada Kantona Sarajevo u okviru svojih nadležnosti uputi apel prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine zašto je do sada izostala ova obećana reakcija, stavljanja van snage ovih neadekvatnih glukometara i nabavke novih, adekvatnih. I imamo pitanje da li je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine planira poduzeti bilo šta po ovom pitanju, obzirom da do sada evo reakcije i nemamo. Drugo, druga moja inicijativa odnosi se na senzore. Senzori i njihova preciznost posebno su bitni kada je u pitanju hipoglikemijska koma, pogotovo kod djece, omogućavaju da sami oboljeli i članovi njihove porodice djeluju na vrijeme i spriječe eventualne kome. Prema navodima medicinskog osoblja sa Endokrinološkog odjela Pedijatrijske klinike Jezero, otkako je kroz sistem refundiranja od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo omogućeno korištenje Libre i Dexcom senzora kod djece, broj slučajeva hipoglikemijske kome, a samim tim broja hospitalizacija, sveden je na minimum. Stoga imamo nemjerljiv značaj da ovu grupu stanovništva zaštitimo kroz registraciju ovog preciznog senzora. I u razgovoru sa članovima

Udruženja oboljelih od Dijabetes tipa 1 došli smo do saznanja da oboljeli od Dijabetes tipa 1 u Kantonu Sarajevo uglavnom koriste (nerazumljivo) Libre 2 i 3 Dexcom senzore koji nisu registrovani u Bosni i Hercegovini. Nažalost, članovi i njihove porodice moraju ići u inostranstvo po nabavku ovih neophodnih senzora za normalan život njihove djece i evo pitanje ide, da li su se vodili pregovori oko registracija ovih senzora u Bosni i Hercegovini, navedenih senzora, a ako nisu se vodili razgovori o registraciji, molim i iniciram, zajedno sa kolegicom Kristić da se poduzmu sve moguće mjere kako bi se ovi senzori registrovali i u Bosni i Hercegovini.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo zastupnici Gaković. Za riječ se javio zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pozdravljam ovdje prisutne i ljude koji prati naš rad putem medija. Moja inicijativa će biti upućena prema Vladi Kantona Sarajevo na čelu sa primjerom Nihadom Ukom i Ministarstvu za visoko obrazovanje i mlade na čelu sa dr. Adnom Mesihović. U stvari se više radi i o svojevrsnom apelu, odnosno molbi da pokažemo solidarnost prema situaciji u kojoj se trenutno nalaze radnici i radnice Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine. Ja neću posebno posebno podsjećati na značaj te najveće i najznačajnije bosansko-hercegovačke biblioteke, već ću sve nas ovdje podsjetiti na posebni Zakon o sufinansiranju 7 institucija od značaja za Bosnu i Hercegovinu koji smo, koji je jednoglasno usvojen na Vladi Kantona Sarajevo, a također je i usvojen i jednoglasno kada su u pitanju prisutni u Skupštini Kantona Sarajevo nedavno prije nekih mjesec dana. U tom Zakonu koji smo usvojili, predviđeno je, predviđene su određene obaveze Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo i Ministarstva za visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo. S tim u vezi, Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo je izradilo pravilnik kroz koji je omogućilo isplatu neto plata, a u iznosu od 1050. konvertibilnih maraka za sve radnike linearno u 5 institucija kulture od značaja za Bosnu i Hercegovinu: Zemaljski muzeji je nastavljen, nastavljeno je financiranje putem Rektorata, dok nam je preostalo da uredimo, evo nekim podzakonskim aktom, odnosno pravilnikom, sufinansiranje Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine. Radnici i radnice te Biblioteke već četvrti mjesec rade bez plata, zdravstveno im ističe u junu, s obzirom da su iz sredstava drugog projekta uplatili prije 2,5 mjeseca zdravstveno svojim radnicima. Kroz javni poziv Ministarstva kulture i sporta u prošloj sedmici im je odobreno 57 300. Međutim, ta sredstva također ne mogu ići za plate, već za projekte. Ovim putem se zahvaljujem Ministarstvu kulture i sporta i na odobrenih 300 000 konvertibilnih maraka za Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine. U očekivanju smo objavljivanja javnog poziva na federalnom nivou od strane Ministarstva obrazovanja i nauke Federacije Bosne i Hercegovine, međutim taj poziv još uvijek nije objavljen, a i kada bude objavljen, na osnovu prethodnih iskustava, možemo pretpostaviti da će odobrena sredstva biti operativna tek u septembru ove godine. Mi smo iz SDP-a i predložili usvajanje jednog posebnog zakona upravo da bismo bili u mogućnosti da pomognemo ove institucije u prvih u prva dva kvartala godine, s obzirom da sredstva sa federalnog nivoa, a posebno sredstva iz Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, dobijaju tek u drugoj polovini godine. Moja inicijativa je da ovo Ministarstvo usvoji pravilnik na način kako je to uradilo Ministarstvo kulture, a da Vlada određenom preraspodjelom sredstava obezbijedi potrebna sredstva za pomoć ovoj instituciji. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Avdiću. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Dobro jutro svima, srdačno vam sve pozdravljam, posebno naše sugrađane. Za današnju sjednicu pripremila sam 3 inicijative i 2 zastupnička pitanja, iskoristit ću svojih 3 minute za eventualno 2 inicijative koje ću prezentirati. Upućujem Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu za rad i socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica inicijativu radi izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, kako bi djeci koji su žrtve nasilja, zlostrovanja, zanemarivanja i trgovine ljudima u Kantonu Sarajeva omogućili pravo na zdravlje i zdravstveno osiguranje. Naime, aktualni zakon ne štiti ovu kategoriju djece samo zbog toga što su žrtve, ne svojom krivicom, i nisu u prilici da redovno pohađaju osnovnu školu. Pravo djeteta na zdravstveno osiguranje mora biti bezuslovno osigurano u svakom djetetu i ne smije se uslovljavati ostvarivanjem nekog drugog prava. Konvencija o pravima djeteta obavezuje države članice, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, da obezbijedi da svako dijete od rođenja do navršanih 18 godina života mora uživati najviši mogući nivo zdravstvene i medicinske zaštite i rehabilitacije. Presuda Ustavnog suda Federacije navodi da je pravo na zdravstvenu zaštitu, kao univerzalno pravo na nivo Federacije, uređeno nizom propisa u kojima je evidentno da se djetetom smatra svako lice od rođenja do punoljetstva i da su mu pružena ista prava zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite kao zdravstveno osiguranoj djeci, bez obzira na njihov status i činjenicu da li su učenici osnovnih škola. Ja sam, naime, upućena da je uvažena ministrica po ovom pitanju već pokrenula određene aktivnosti, ali imala sam potrebu da o ovom pitanju na neki način diskutujemo i na Skupštini, odnosno da se čuje izvistan glas podrške. Također, upućujem inicijativu Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo radi formiranja posebnog odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima, kojeg će činiti specijalizirani tim stručnjaka osposobljenih za prepoznavanje, istraživanje i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima. Ova preporuka je u skladu sa izvještajima međunarodnih tijela za praćenje stanja trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini, Američki Sekretarijat vanjskih poslova, Komitet za praćenje primjene Konvencije o borbi protiv trgovine ljudima. Naime, problem eksploatacije djece i odraslih se svakim danom usložnjava. Svjesni smo da se maloljetna i punoljetna lica svakodnevno organizirano dovoze i eksploatišu na ulicama Kantona Sarajevo, posebno u svrhu prosjačenja. Trgovina ljudima je složeno krivično djelo na čijem otkrivanju moraju da rade posebno obučeni certificirani policijski službenici. Trenutno u Sektoru kriminalističke policije postoji 8 odjeljenja za određene vrste kriminaliteta, ali ni jedno odjeljenje nije specijalizirano za borbu protiv trgovine ljudima. Zbog toga u Kantonu Sarajevo imamo zanemarljiv broj otkrivenih i procesuiranih slučajeva ovo krivičnog djela. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas protiv putem malih ekrana. Evo, kolega Avdić je malo dotako se ove teme i zahvaljujem se, koja je vezana za Nacionalnu i univerzitetsku biblioteku. Ja sam dobio također od zaposlenika te ustanove jedan e-mail u kojemu oni, dakle, izražavaju i negoduju svoj status. Naime, oni su se obraćali svim nivoima vlasti i upozoravali sve nosioce vlasti na svim nivoima da je skoro došlo do zatvaranja ove institucije. I obzirom na to da niko nije imao namjeru, jel da se bavi ovim problemom, ti ljudi su prepušten sami sebi. Prema njihovim navodima, dakle, oni 4 mjeseca rade bez naknade plate, a nije mi nikakve naznake da li će dobiti sve zarađene plate. Ono što ističu jeste da se najviše obraćali ministrici Mesihović kojoj pripada ovo ministarstvo, ali i ministru Magodi koji im je obećao jel kroz da će se uključiti Nacionalna univerzitetska biblioteka u Zakon o

privremenom financiranju institucija od značaja za BiH i ko što se uključilo zaista u Zakonu, a i da im je obećano da će se prebaciti od 150 do 200 000 konvertibilnih maraka za pomoć Biblioteci. Međutim, to se još nije desilo. I evo da, ja bih zaista zamolio ministricu, dakle, da preduzme sve aktivnosti. Donijeli smo Zakon ovdje, stali smo iza tog Zakona, bez obzira kakav je i iskazali opredjeljenje dakle, da ti zaposlenici, dakle, primaju naknadu, da ljudi ne rade bez naknade. I ukoliko je već Skupština usvojila takvu vrstu zakona, odnosno propisa i ukoliko je Ministarstvo sporta i kulture donijelo određene pravilnike, ja bi zaista zamolio ministricu visokog obrazovanja da preduzme one aktivnosti koje su u njenoj nadležnosti, da na taj način ljudima osigura platu. Drugo pitanje je za premijera. Premijeru, možete li mi dati informaciju kada će se imenovanje državnog službenika na poziciju šefa Ureda za zakonodavstvo u Uredu za zakonodavstvo Kantona Sarajeva okončati? Obzirom da se ne radi o političkom imenovanju već se radi o mjestu državnog službenika, odnosno iz kojih razloga se do sada nije okončala procedura imenovanja šefa Ureda za zakonodavstvo, ako je cjelokupna procedura od strane Agencije za državnu službu Federacije BiH završena početkom februara ove godine. Kako postoje, dakle, indicije u Kantonu Sarajevo i neki od direktora hvale se da su stopirali imenovanje državnog službenika na ovu poziciju, da li tzn. da će politički ili lični razlozi nekih direktora odlučiti o ovoj poziciji i do kad će ona ostati upražnjena, a zakon i Vlada prave se i neće da poštuju propise. Ova pozicija je jako bitna, te kako nije popunjena već duži vremenski period na tom radnom mjestu nikako ne može biti nitko i nikakva politička figura sa kojom će se manipulirati i u kojoj će vladajuće stranke određivati svoju politiku, već, državni službenik koji će profesionalno obavljati jako značajnu funkciju, a koja je u interesu Skupštine Kantona Sarajevo, kao i svih građana Kantona Sarajevo. Obzirom da Ured za zakonodavstvo daje mišljenje na sve nacrt te prijedloge zakona, drugih propisa i općih akata koji, između ostalog, donosi Skupština Kantona Sarajevo, dakle, zahtijevam da se provedena procedura ispoštuje i okonča, a ne da dopustite neke tamo direktore da imaju utjecaja da li netko može biti ovaj šef Ureda za zakonodavstvo ili ne može. Zahvaljujem se.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem se zastupniku Bandiću. Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Imao sam pitanja za Ministarstvo unutrašnjih poslova, ali ću odustati, dobio sam neki pismeni odgovor, pa sačekat ću kada bude ministar ili komesar. Moje drugo pitanje za ministra Bošnjaka vezano je za ViK. Pratile smo ministre da ste davali izjave vezano za ViK i onu proviziju od marku i pol koju su prebacili na građane. Jeste li uspjeli da riješite taj problem? Je li to ViK mogao da uradi bez suglasnosti Ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo? I molim vas, objasnite građanima, jako ih zanima je li provizija sad na njihovim plećima, što bi rekli, da im nešto kažete vezi toga i imate li kakvo rješenje? Drugo pitanje za Vladu Kantona Sarajevo, a i za Skupštinu. Radi se o onkološkim pacijentima. Nije to naša nadležnost primarna, ali moje je pitanje jesu, imamo mi taj socijalni osjećaj, možemo li mi gledati onkološke pacijente da nam umiru pred očima? Imate li premijer Uk ikakvo rješenje, nešto ad hoc da se pomogne, oni nemaju lijekova, refundacija kasni, oni su taoci birokratije između Zavoda zdravstvenog osiguranja, Fonda solidarnosti Federacije i Agencije za lijekove. Znači, oni su taoci birokratije i to je razlog zbog čega oni umiru. Možemo li mi kao Vlada i Skupština Kantona Sarajevo reagovati? Nešto kako smo napravili izuzetak, kao sa institucijama kulture i kao i mi kao organ kolektivni, da iskoristimo utjecaj na viši nivo vlasti da pomognemo ljudima. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku. Zastupnica Miomirka Melank se javila za riječ. Izvolite.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam građanke i građane koji nas prate. Zadovoljna sam što je sve više inicijativa koje se tiču najranjivijih kategorija u društvu. Ovdje je već nekoliko mojih prethodnika pomenulo ljudska prava djece. Svakako ću podržati inicijativu koju je kolega Šaljić maloprije izrekao. Okrugli sto "Značaj prihvatilišta za djecu u suzbijanju trgovine ljudima i zaštiti potencijalnih žrtava" održan je početkom maja, uz učešće predstavnika odgovornih institucija i organizacija koje se bave pravima djece, donijeto je jedanaest zaključaka sa preporukama koje će biti upućene kao inicijative ministarstvu, ovim našim kantonalnim ministarstvima za rad, socijalnu politiku, raseljena lica, izbjeglice, Ministarstvu zdravlja i Ministarstvu obrazovanja. Ja ću sada pomenuti neke od ovih inicijativa, na prvom mjestu proširenje kapaciteta postojećeg prihvatilišta za djecu koje djeluje u okviru Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja Sarajevo, također da je potrebno uspostaviti prihvatilište kao krizni smještaj za djecu žrtve nasilja i trgovine ljudima na nivou kantona, potrebno je donijeti multisektoralni kantonalni protokol za prevenciju i postupanje u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksploatacije djece u Kantonu Sarajevo sa pratećim hodogramima. Kolegica Hašimbegović je pomenula dva veoma važna zaključka donijeta na ovom okruglom stolu, a ja ću istaći Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo treba inicirati izmjene i dopune propisa kojima se uređuje obrazovanje odraslih u ovom Kantonu, na način da osiguraju da žrtve trgovine ljudima, starosti iznad 15 godina, imaju pravo na osnovno i srednje obrazovanje na način da budu oslobođeni ličnog učešća u plaćanju troškova svog obrazovanja. Eksploatacija često dovodi do toga da su žrtve trgovine ljudima, zbog zanemarivanja i zloupotrebe preuranjeno isključene iz redovnog obrazovnog programa ili nikad nisu imale priliku da budu obuhvaćene istim. U većini slučajeva radi se o djeci i osobama koje dolaze iz socijalno ugroženih porodica. Uslov za plaćanje ekonomske cijene, za sticanje osnovnog obrazovanje ili određenih kvalifikacija i prekvalifikacija, značajno je prepreka da se žrtve trgovine ljudima reintegriraju u zajednicu i visok rizik da ponovno postanu žrtve ovih krivičnih djela, odnosno da postanu ovisni od socijalne pomoći. Ostale inicijative i zaključke uputit ću odgovarajućim ministarstvima. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Melank. Zastupnica Belma Kapo se javila za riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Moju inicijativu ću pismeno dostaviti, jer je ona dosta opširna, ali evo sad ću izdvojiti samo jedan glavni dio. Inicijativu podnosim Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo da u saradnji sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo izmijeni postojeći pravilnik ili eventualno donese novi Pravilnik o postupku, kriterijima i maksimalnom iznosu financiranja i sufinansiranja lijekova koji nisu sastavni dio Liste lijekova Kantona Sarajevo. Molim Ministarstvo da uvede posebnu, jednu poseban član ili dio u koji će pacijentima omogućiti pravo na refundiranje lijekova u punom iznosu i bez ograničenja godišnjeg maksimuma, ukoliko se nalaze na listi čekanja Fonda solidarnosti, sve do uključivanja pacijenata u pravo na lijek Fonda solidarnosti. Na ovaj način ćemo olakšati pacijentima iz Kantona Sarajevo da se premosti taj period čekanja na lijek, jer svaki dan čekanja je najmanje mjesec do dva skraćenje njihovog života, možda i više. Kanton Sarajevo, odnosno Zavod zdravstvenog osiguranja ima sigurno sredstva da pomogne, to nisu ogromna sredstva, ali nekome znače život. Mi intenzivno svi radimo kroz Dom naroda i kroz razne inicijative na federalnom nivou da se ovaj problem, koji je star 16 godina, riješi čim prije, ali evo, dok se to ne dogodi, molim Vladu Kantona Sarajevo da pokaže razumijevanje iskorak onako kako su svim segmentima napravili iskorak za Kanton Sarajevo, da i ovo uzmu u obzir.

Ja ću detaljno svakako poslati prijedlog tog novog pravilnika. A ovo je dio koji smatram da je najvažniji. Također, iskoristit ću svoje pravo da postavim pitanja za javne ustanove Dom zdravlja kantona Sarajevo, Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu i Zavod za sportsku medicinu, da ih pitam zašto iz godine u godinu njihovi zaposlenici dobivaju 30 do 100 maraka manje regresa u odnosu na sve zdravstveni radnike, radnike u zdravstvu u ostalim ustanovama u Kantonu Sarajevo? Pretpostavljam da će odgovor biti da imaju više zaposlenika koje su primili u ovom nekom periodu od momenta kada je to planirano, ali prosto ne mogu da vjerujem, pošto to traje nekoliko godina, da nisu u stanju isplanirati onako kako treba i da i ako nisu isplanirali, rebalansom ne obezbijede radnicima da im isplate njihov dio koji im po zakonu duguju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Kap0. Za riječ se javio zastupnika Adi Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da se prvi put javljam, sve vas srdačno selamim i pozdravljam. Također selamim i pozdravljam gledaoce kraj malih ekrana. Ja za danas sam pripremio dvije zastupničke inicijative. Obje ove inicijative se tiču Vlade Kantona, Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo i Direkcije za puteve Kantona Sarajevo. Obje inicijative, ja ih neću sad obrazlagati, svakako ću ih dostaviti onaj pismenim putem da se proslijede nadležnim. Radi se o instalaciji usporivača saobraćaja na dvije dionice. Prva dionica je na putnom pravcu Hadžići -Mokrine, odnosno naselju Drozgometa. Na osnovu zahtjeva građana naselja i Savjeta mjesne zajednice ukazala se potreba zbog i upozoravanja na brzu vožnju na ovoj dionici, da se instaliraju usporivači saobraćaja. Između ostalog, jel već nam je poznata činjenica, a i kolegica Admela Hodžić i kolega Vreto, pa i ja sam sam podnosio inicijativu vezano za minibus Mokrine koji često ne saobraća u ovom dionicom i djeca su primorana da putuju od kuće do škole pješke i ugroženi su svakako njihovi životi. Zbog toga je neophodno da što prije reagujemo po ovom problemu i da instaliramo odgovarajuću, horizontalno i vertikalnu signalizaciju, odnosno osporivače saobraćaja na ovoj dionici, kako bi oni mogli bezbjedno da stignu do škole. Također, druga inicijativa se odnosi na Ulicu Zlatnih Ljiljana. Ovdje je neophodna rekonstrukcija postojeće, da tako kažem, postojećih elemenata za usporivanje, odnosno usporavanje saobraćaja, sve češće i češće se dešavaju saobraćajne nezgode na ovom dijelu zbog obijesne vožnje pojedinih nesavjesnih vozača. Stoga, molim Vladu, Ministarstvo saobraćaja i Direkciju za pute Kantona Sarajevo, da što prije riješe ove probleme koje se dešavaju u ove dvije ulice, odnosno dva naselja. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Kalem. Zastupnica MErsiha Mehmedagić se javila za riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prati današnje zasjedanje. Ponovit ću jednu zastupničku inicijativu koju sam bila uputila Ministarstvu saobraćaja, a radi se o sljedećem: na osnovu informacija od građana koji koristi usluge javnog prijevoza na relaciji Ilidža- Trnovo o čestom propuštanju autobuskih linija od strane prijevoznika koji saobraća na navedenoj liniji, uzevši u obzir udaljenost Trnova od Ilidže i nepostojanje alternativnih vidova javnog prijevoza, molim da se hitno osigura tehnički ispravno vozilo koje može podnijeti radno opterećenje predmetne linije,. Raspored vožnje i onako ne zadovoljava potrebe radnika i društvene potrebe mladih ljudi, pa svako propuštanje ionako slabo frekventne linije za građane Trnova znači izgubljen radni ili školski dan iako

uredno kupe mjesečnu kartu A, B, C zone. Dobila sam od Ministarstva, odnosno od Gras pozitivan odgovor da će biti osigurano novo vozilo, međutim dok to novo vozilo ne dođe, molim da se osigura adekvatno raspoloživo vozilo koje Gras znači već ima da se ova linija ne dovodi u pitanje, jer svako malo dobijem pritužbe od građana da se linije propuštaju. I želim izraziti nezadovoljstvo odgovorom Kantonalnog tužiteljstva vezano za predmet zbog kojeg smo pokrenuli inicijativu, odnosno postavile pitanje kolegice Memić, Gaković i ja. Naime, u odgovoru se navodi da već godinu i pol, a napomenut ću da se radi o slučaju gdje je oštećena malodobna osoba, godinu i pol nije Tužilaštvo u stanju da donese odluku, a imaju raspoložive nalaze sudskih vještaka, znači izvršeno je medicinsko vještačenje. Radi se o slučaju u kojem se sumnja da je izvršeno da je izvršen čin seksualnog nasilja nad malodobnim djetetom. Znači, gotovo godinu i pol mi čekamo za nalaz. Kolegice i ja ćemo se obratiti pismeno vezano za dalje korake, ali zaista želim izraziti ovo nezadovoljstvo na koji način i kojom dinamikom Kantonalno tužilaštvo postupa u ovako osjetljivim slučajevima. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Mehmedagić. Zastupnik Haris Zahiragić se javio za riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Poštovanje. Imao bi pitanje za premijera Uka zašto Ured za zakonodavstvo, iako je proveden konkurs, ne imenuje šefa Ureda za zakonodavstvo, da li se tu radi eventualno o zloupotrebi položaja, ili trgovini utjecajem, s obzirom da su kandidati koji su najbolje rangirani evidentno nepodobni za takvu vrstu ureda. Imam drugo pitanje za Ured za Srebrenicu. Mi smo ovdje usvojili pretenciozno Zakon o pomoć i Srebrenici, predvidjeli sredstva za njegovu implementaciju, međutim izborna je godina u Srebrenici kada bi sredstva i Ured u značajnoj mjeri doprinio aktivistima iz Srebrenice u organizaciji lokalnih izbora, što je možda glavna svrha samog Zakona da se ljudi tamo lakše i adekvatno politički i društveno i drugi način organizuju. Mi već drugi konkurs, prvi konkurs je propao, drugi konkurs, iako imaju ljudi koji su prijavljeni, koji ispunjavaju uslove, ne želite završiti zbog toga što ni oni također nisu politički podobni. Poništavate ga, raspisujete treći konkurs koji će u najboljem slučaju biti tek na kraju godine realiziran i proveden. Pa želim da mi premijer Uk usmeno odgovori na ova pitanja šta je problem sa prvorangiranim u oba od ovih ureda i u oba od ovih navedenih konkursa? Imam još jednu inicijativu koja je došla kao molba Udruženja unije džemata u Bosni i Hercegovini, i aktivisti iz džemata Dobrinja 3 b. Jedna inicijativa koja je plemenita i uzeo sam obavezu da u njihovo ime tu vrstu inicijative uputim u Skupštini Kantona Sarajeva, pa eva molim kolege da poslušaju i da podrže ovu inicijativu i Vladu Kantona, specifično.

Upućujem inicijativu Vladi Kantona Sarajevo, Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajeva da obezbijedi sredstva i da kreira program liječenja ranjene i bolesne djece Palestine u zdravstvenim ustanovama u Kantonu Sarajeva, te da putem Ministarstva vanjskih poslova i Ambasade države Palestine u Bosni i Hercegovini ponudi Državi Palestini organizaciju izlaska, transporta i liječenja smještaja određenog broja ranjene i bolesne djece Palestine u Kantonu Sarajevo. Ne moram govoriti o ženevskim konvencijama, šta propisuju zabranu napadanja bolesnika, a vidite da Izrael u agresiji, u genocidu koji provodi u Palestini i nad palestinskim narodom, ne bira mete, mete su čak i bolnice, mete su najmlađa djeca. Svaki dan gledamo snimke, vjerovatno ste si svi tužni kada vidite snimku ranjene djece. Mene lično podsjeća na katastrofu, čak i manjih razmjera koje smo mi proživljavali u Sarajevu tokom agresije i genocida. I onaj čuveni video kada curica mala kaže ranjena pogodio me čiko metkom. E raznim mecima, bombama, otrovima, napadaju djecu Palestine, ta djeca krvare. I mi kao mala država Bosna i Hercegovina, kao mali Kanton Sarajevo, ne možemo spriječiti genocid i zločin u Palestini, ali možemo barem kao u onoj predaju u mravu, pokazati na čijoj smo strani. I

molim kolege zastupnike da podrže moju inicijativu i molim Vladu Kantona Sarajevo da pronađe način za implementaciju te inicijative na način da barem 50, 100 bolesnika, prije svega djece ili ranjenika, prije svega djece, a zašto ne i starijih žrtava agresije na Palestinu ovdje ugostimo i da im budemo domaći i da zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevo ponude liječenje, smještaj i tretman o našem trošku, naravno, te djece i tih ranjenika. Mislim da bi to bila humana gesta i da bi Sarajevo po ko zna koji put, bez obzira na sve kompleksne procedure koje bi do toga trebale dovesti, stavilo na pravu stranu historije. To je jedino što mi u suštini možemo uraditi. Molim vas da date entuzijazam i da se angažujete na adekvatan način da se to i realizuje. Tražit ću, naravno, o ovoj inicijativi i izjašnjanje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Zahiragiću. Za riječ je javila zastupnica Admela Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i sve one koji na bilo koji način prate naš rad. Podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo da poduzmu sve potrebne mjere i radnje da se u godišnje poslovne izvještaje kantonalnih javnih preduzeća, zavoda i ustanova Kantona Sarajevo uvrsti unificirana tabela koja će sadržavati precizno navedene sljedeće podatke: sektor, radnu jedinicu, naziv radnog mjesta za sve uposlenike, stručno spremu, zvanje za radno mjesto iz polja 2, koeficijent za radno mjesto iz polja 2., procenat invaliditeta ako ga uposlenik ima za polje 2. Ukupan broj radnika po sektoru ili radnoj jedinici, broj radnika prema sistematizaciji, po sektoru, radnoj jedinici, ugovor na određeno, neodređeno ili ugovor o djelu, broj uposlenih osoba sa invaliditetom na dnu tabele, pod 11 iznos koji se uplaćuje u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i osposobljavanja osoba sa invaliditetom za svaku ustanovu iz Kantona Sarajeva na dnu tabele. Polje 12. Izvještaj Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i osposobljavanja osoba sa invaliditetom, na što su utrošena sredstva koja su uplaćena u izvještajnom periodu.

Objasnjeno: navedeno je niz zakona po kojima postupamo ako uvrstimo ovakvu jednu tabelu, svaki izvještaj, ali evo nemam dovoljno vremena sve da pročitam. U posljednjih nekoliko godina sve češće nam dolaze i anonimne poruke, ali i poruke sa podacima pošaljalaca koji se žale na diskriminaciju, mobbing, razne oblike nejednakog postupanja prema uposlenicima kantonalnih javnih preduzeća, zavoda, ustanova, uprava, agencija i ureda Kantona Sarajevo, odnosno prijave da svaka nova uprava postupa različito od one prethodne, ne vodeći računa o tome da li je to u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima. Često sam dobivala mailove i poruke da se u jednom javnom preduzeću radnici različito plaćaju za isti posao, odnosno da im se dodjeljuju različiti koeficijenti i dodaci na plaću iako imaju istu stručnu spremu, zvanje ili slično, a isto tako obavljaju iste ili slične poslove u tom javnom preduzeću, ustanovi ili zavodu. Također sam dobivala poruke, na primjer, da je jedan uposlenik medijske kuće, više plaćen od drugog samo zato što je blizak trenutnoj vladajućoj strukturi, ali i da je jedan pravilnik u javnom preduzeću, svaki put dolaskom nove vladajuće strukture, više puta mijenjan. Dobivala sam, također, i mailove da je jedan uposlenik, odnosno pravnik u jednom preduzeću, više je plaćen od drugog, iako imaju isto zvanje i obavljaju iste poslove, također, pojedini uposlenici su se žalili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolegice.

Admela Hodžić (zastupnica)

Samo da završim rečenicu, molim vas. Dolaskom nove uprave uradi se nova sistematizacija gdje uposlenik dobije druge poslove i manji koeficijent, iako ima višu stručnu spremu, odnosno dodijeli im se koeficijent koji ima radnik sa srednjom stručnom spremom. Naravno, zastupnici iz godišnjih izvještaja ne mogu uvidjeti ovakve podatke. Ja ću vas zamoliti, poslala sam u službu inicijativu za koju želim da se izjasnimo. Podnesena je već više od nekoliko mjeseci, nemam odgovora, pa ja bih vas zamolila da se da na glasanje. Toliko zahvaljujem. Ostalo ću predati u službu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hodžić. Za riječ se javio zastupnik Davor Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne ovdje u sali i sve građane pred malim ekranima. Ja ću imati ovaj put dva pitanja. Prvo pitanje za premijera Uka i ministra komunalne privrede i infrastrukture Bojana Bošnjaka, a vezano je za zastupničku inicijativu koju je nekad u oktobru prošle godine podnio Klub SDP-a, preko tada zastupnika Irfana Čengića i kolege nezavisnog zastupnika Ređe Lemezana, a tiče se donošenja Zakona o legalizaciji nelegalno izgrađenih objekata u Kantonu Sarajevo ili kako je to ovdje nazvano, u toj inicijativi, Zakon o postupanju sa nezakonito izgrađenim objektima u Kantonu Sarajevo. Mi imam informaciju da je na osnovu ove inicijative bilo predloženo da se formira radna grupa koja bi radila na izradi i donošenju ovog zakona, pa nas iskreno, pa nas zanima ovim putem dokle je, da li je formirana ta radna grupa, dokle je došao rad te radne grupe i kada otprilike možemo očekivati i da li možemo očekivati neki prednacrt tog zakona ili nacrt zakona koji bi došao na odlučivanje u Skupštinu Kantona Sarajevo? Čisto informativno, da vidimo dokle je ta zastupnička inicijativa? Drugo pitanje tiče se isto Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture i ministra Bošnjaka. Ja sam na prošloj sjednici podnio inicijativu, a tiče se više-manje inicijative građana koje je došlo do nas, a tiče se plaćanja računa za Vodovod i kanalizaciju, gdje je došlo do momenta kada više provizije, odnosno za plaćanje tih računa, nije snosilo Javno komunalno preduzeće. Ja sam tada podnio inicijativu ili da se formiraju blagajne u sklopu preduzeća Vodovod i kanalizacija, gdje građani koji žele da plate bez provizije da mogu to učiniti ili da se sa BH poštom koja je dobila preko koje se može platiti račun, sklopi neki ugovor gdje bi se građani oslobodili plaćanje te provizije. Ja sam dobio odgovor i zahvaljujem odgovoru iz Vodovoda i kanalizacije, gdje mi je rečeno da je na Vodovod zbog te provizije pao veliki trošak od nekih 950 000 konvertibilnih maraka i da oni u budućnosti ne mogu snositi tolike troškove provizije, što je meni na neki način jasno, ali mi nije jasno evo, pitam ministra da li se može u sklopu preduzeća, kako je bilo i prije, organizovati neke blagajne na različitim punktovima u Kantonu Sarajevo, gdje bi građani koji žele da plate bez provizije budu u mogućnosti da isto i učine. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Čičiću.

Za riječ se javio zastupnik Damir Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve kolegice i kolege, kao i one koji prate zasjedanje današnje Skupštine. Vrlo kratko pitanje za Ministarstvo financija. Zahtijevam pismeni odgovor, detaljan pismeni odgovor kakvo je trenutno finansijsko stanje u Kantonu

Sarajevo, da li su stabilni finansijski tokovi i da li je opravdana bojazan pojedinih institucija, posebno na Univerzitetu Sarajevo, da neće biti dovoljno novca za 12-tu platu. I s tim u vezi, pitanje prema Ministarstvu financija jeste da li u nekome momentu planira da radi rebalans budžeta i da li će on biti potreban? Ponavljam, još jednom, pismeni odgovor me zanima. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Marjanoviću. A sada bi zamolio premijera i one ministre koji su dobili pitanja i zastupnici su tražili usmeni odgovor da se prijave kako bi im mogao dati riječ. Ministar zdravstva Enis Hasanović. Izvolite.

Enis Hasanović (ministar)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne i gledaoce. Pola, otprilike će biti usmeno, koji su tražili poštovana zastupnica Fatima Gavrankapetanović. Prva inicijativa prema Vijeću ministara BiH da se oslobode plaćanja PDV-a za donirane lijekove. Mi ćemo ovo podržati, naravno, evo bez konzultacije premijera i ministra financija, ne vidim ga, ali mi ćemo na Vladi razmotriti, ja sam sigurno da ćemo podržati, ja ću ovo podržati, naravno. Pitanje od iste zastupnice nedostatak Metotreksata. To je jednostavno nije u našoj nadležnosti, ali smo morali, uključili smo se u to i to teško ide prebacivanje iz Austrije u Sloveniju, iz Slovenije vamo, trenutno su lijekovi u Sloveniji, u srijedu bi trebali biti Subkutan i oralna forma tog lijeka kod nas na tržištu. To je uvijek problem malog tržišta i povlačenja sa drugih tržišta. Uglavnom, u srijedu bi taj problem trebao biti riješen. Drugo pitanje biološka terapija od reumatoidnog artritisa da odredba. Imamo protokol za to liječenje na nivou Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, gdje postoji komisija ispred Zavoda koji određuje to liječenje. Mi smo za to da se svima obezbijedi, vidjet ćemo, ako nije, zašto nije svima obezbijedeno. Koliko znam, trebalo je biti. Podržat ćemo, naravno. Zastupnica Danijela Kristić inicijativa za set prve pomoći u školama, pismeno, molim vas. Svakako ćemo ovo podržati samo nam treba više podataka oko ove inicijative. Informacije zastupnice Elza Gaković glukometar, to je inicijativa, apel prema Vladi Federacije BiH. Ovo je malo komplikovano, tiče se dva viša nivoa; Federacije i države BiH. Mi ćemo pismeno. Senzori i oko registracije mogu li se registrirati ili ne. Mi možemo samo podržati inicijativu zastupnice i ovih udruženja da imaju kvalitetniju zdravstvenu zaštitu, ovo nije nešto u našoj nadležnosti, ali ćemo proslijediti prema nivoima čija je ovo nadležnost. Zastupnica Marijela Hašimbegović inicijativa dopuna Zakona o mogućnosti djeci žrtava nasilja. Mi smo tu je premijer. Mi smo na zadnjoj sjednici Vlade Kantona Sare u četvrtak već usvojili ovu dopunu, obezbijedili zdravstvenu osiguranje za svu djecu, koja ne pohađaju osnovnu školu, koja nemaju osiguranje po drugom osnovu. I to će ići na prvoj narednoj Skupštini, mislim da Skupština usvoji inicijativa, ovo je završeno. To je dopuna Odluke o utvrđivanju osnovice naknada za obvezno zdravstveno osiguranje. Zastupnica Belma Kapo Pravilniku o postupku sufinansiranja lijekova koji nisu na Listi esencijalnih lijekova, a on se malo drugačije zove, nespretno i nesretno, lijekova kovid, za IVF i ostalo. Mi ćemo pristupiti i sačekati ćemo da zastupnica nam pošalje prijedlog izmjena, mi već imamo neke prijedloge od predsjednice te Komisije, mi ćemo revidirati, revidirati i Pravilnik i sastav komisije i probat ćemo regulisati sve to. Malo je problematično u smislu da Zavod zdravstvenog osiguranja izdaje sredstva za te pacijente, već po obavezi, velika sredstva se izdvajaju za Federalni zavod za zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, pa da ponovno već izdvojena sredstva da ponovno se izdvajaju za iste pacijente, a to su isti naši sugrađani, ali to ćemo probati sa direktorom ZZO-a i sa predsjednicom Upravnog odbora regulisati. Naravno, to je jedan od zastupnika spomenuo dok Federacija ne završi svoj dio posla, da bar mi pomognemo tim ljudima i probat ćemo to završiti. Drugo je bilo pitanje za javne ustanove zašto dobijaju manje regresa na svake godine, pa je bilo i ko neko objašnjenje manje sredstava, a

više uposlenika, međutim, nije to dovoljno dobro objašnjenje. Ne znam zašto, poslat ćemo i pitati. Recimo, neke od ovih koje je zastupnica Kapo navela ustanova su se pozvali, jel pretpostavljam usmeno, na nedostatak sredstava, ali su ipak isplatili ili iskazali spremnost da isplate jednokratnu pomoć koja je puno veća od nedostatka ovog regresa, tako da su imali svi sredstava, mogli su to isplatiti, trebali isplatiti regres koliko treba. Nema tu opravdanja nekog. Zastupnik Zahiragić Haris inicijativa liječenja djece, povrijeđene djece iz Palestine. I ovo se tiče Vlade, apsolutno ćemo podržati. Imali smo sastanak sa turskom vojnom misijom u BiH, oko htjeli su donirati neka sredstva za neke ambulante u Domu zdravlja, ja sam njima predložio čak da zajedno formiramo tim, da uputimo kada bude moguća iz bezbjednosnih razloga, tim doktora zajedno da uputimo u Gazu Palestinu. Mi smo se prijavili bili prije toga za područja u Turskoj koja su bila pogođena zemljotresom. Tako da imamo neku vrstu saradnje, znači mi bi rado i uputili tim tamo, a vrlo rado tu djecu primili ovdje. Zahvaljujem na inicijativi, mi ćemo je, evo premijer je tu, ali ja mislim da ćemo je na Vladi podržati. Hvala, to je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Hasanoviću. Premijer Nihad Uk se javio za riječ.

Nihad Uk (premijer)

Hvala uvaženi predsjedavajući. Želim da pozdravim kolege zastupnike, želim da pozdravim gledaoce pored malih ekrana, svima nama, da poželim uspješnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. Par pitanja na koja mogu u ovom trenutku usmeno da dam odgovor. Idem sljedećim redom, dakle, Univerzitetska biblioteka dva pitanja su bila od uvaženog zastupnika Bandića i uvaženog zastupnika Avdića. Apsolutno upoznati smo sa situacijom na Univerzitetskoj biblioteci, isto tako sa donesenim Zakonom. Nažalost, u ovoj godini, odnosno u ovom trenutku, Vlada Kantona Sarajeva neće moći isfinancirati sve finansijske potrebe plata za Univerzitetsku biblioteku koje iznosi do 1 500 000. Prije par sedmica prebačena je tranša, koja je planirana ovim Budžetom Kantona Sarajevo, 220 000 prema njima, a sve dodatno će biti predmet preraspodjela dva resora koja su direktno uključena u financiranje Univerzitetske biblioteke. Pokušat ćemo sve da učinimo da radnici Univerzitetske biblioteke, unatoč svim problemima koje imaju i sa upravnim odborom i sa direktorom koji je trebao prije 5 godina da ode u penziju i sa inertnosti federalnog i državnog nivoa oko financiranja da to prevaziđemo. Dva pitanja su, također, bila oko konkursne procedure Ureda za zakonodavstvo i Ureda za Srebrenicu. Što se tiče Ureda za zakonodavstvo, Vlada Kantona Sarajevo nije dala suglasnost na predložene kandidate, te će konkursna procedura se treba vratiti na početak, odnosno očekujemo od Federalne agencije za državnu službu da poništi konkurs. Drugi konkurs koji je bio predmet pitanja prema meni, radi se u Uredu za Srebrenicu. Na ove veliko razočarenje, dakle, već drugi put sam konkurs nije uspješan. Prošle godine, krajem prošle godine nije bio ni jedan uspješan, odnosno bio je uspješan kandidat, međutim, u zakonskom roku koji je ostavljen prema ADS-u Federacije da dostavi potrebnu dokumentaciju, nije iskoristio taj rok i ADS je morao poništiti sami konkurs. Također drugi konkurs koji je raspisan početkom ove godine i okončan u trećem mjesecu nitko nije bio uspješan od kandidata. Tako da, ADS provodi komplet proceduru izbora direktora budućeg, odnosno šefa Ureda za zakonodavstvo i iskreno se nadam da će biti treća sreća kako bi ovu stvar što prije realizovali. U ovom trenutku i mislim da je raspisan konkursa Ureda za zakonodavstvo. I to je to što se tiče pitanja direktno usmjerenih prema meni. Ima još par pitanje koje će reći resorni ministri pismeno ili usmeno odgovarati. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom premijeru Nihadu Uku. Ministar će odgovoriti na vaša pitanja. Ministar Bojan Bošnjak izvolite, imate riječ.

Bojan Bošnjak (ministar)

Hvala predsjedavajući. Dame i gospodo, sve vas srdačno pozdravljam i želim vam i nam uspješan rad na današnjoj sjednici. Ja sam imao nekoliko pitanja koja se odnose na problematiku koja je opšte poznata već i više mjeseci se o istoj priča, ali o tome ćemo poslije. Prvo nekako sa zadnjeg pitanja vezano za probleme koje imamo sa Vodovodom i kanalizacijom, odnosno sa uplatom ili plaćanjem računa bez ove provizije. Priznat ćete da se zadnjih nekoliko sedmica oko ovoga povelu vrlo, onako žučna rasprava, mi smo isto tako iz ministarstva aktivno sudionici ove rasprave, mada odmah na početku ovaj da napravim neku ogradu. Zapravo, mi nismo bili ni upoznati sa čitavom procedurom koja je dovela do ovoga o čemu danas svjedočimo. Po prvim saznanjima, mi smo uputili ovaj jedan dopis Vodovodu i kanalizaciji da nam se izjasne po osnovu ovoga što su uradili i što su donijeli faktički samoinicijativnu odluku. Mi smo dobili, kao što ste i vi, poštovani zastupniče rekli, odgovor koji je u tom nekom dijelu nas malo iznenadio, obzirom da prilikom određenih finansijskih projekcija unutar preduzeća očekuje se da se prave različite projekcije, kako sadašnjeg stanja, tako i neke buduće realizacije vlastitih sredstava. U tom dijelu mi smo iznenađeni da prilikom donošenja odluke o gašenju naplatnih mjesta u zajedničkim komunalnim centrima nije napravljena adekvatna analiza koja će pokazati ili koja bi pokazala koštanje jednog ili dva radnika, koliko budu, koliko su angažovani radnici na tim mjestima i u odnosu na ishitrenu i samoinicijativnu priču oko zaključivanja ugovora sa BH Poštama u tom periodu, dakle, radi se o prošloj godini i iznosu sredstava koji su za to morali opredijeliti, a radi se o nekih 1 000 000 maraka koliko je koštao taj ugovor za godinu dana. Nakon toga, nakon tog uvida, oni su također samoinicijativno, bez odluke Nadzornog odbora i bez, dakle, govorim o menadžmentu Vodovoda i kanalizacije, bez mišljenja ili bilo kakvog obavještenja Ministarstva donijeli odluku da raskinu taj ugovor i da naplatu ove provizije prebace na račun građana. Dakle, to vam je neka puna istina o tome što se dešava. Mi smo po zaprimanju ovoga njihovog dopisa, odnosno odgovora na naš dopis, imali jedan prošle sedmice radno konsultativni sastanak na temu o naplati upravo ovoga o čemu pričamo. U to smo uključili sva ostala komunalna preduzeća koja su se odazvala tom sastanku. Nažalost, još uvijek nismo mogli kreirati kvalitetan zaključak, jer čekamo da nam se iz menadžmenta Vodovoda izjasni o koštanju ponovnog uspostave ponovnog naplatnog mjesta unutar ovih naših zajedničkih centara za komunalne usluge. Po primitku tog očitovanja mi ćemo vas na vrijeme obavijestiti o daljnjim potezima. Naravno da sam ja kao resorni ministar i Vlada u globalu zainteresovan da ovo pitanje riješimo na način kako je ono već bilo riješeno i zapravo nam nije jasno zbog čega se kreirala neka nova mogućnost, odnosno zašto su samoinicijativno išli u neke nove projekcije. To je što se tiče Vodovoda, a što se tiče ovoga pitanja za legalizaciju, premijer Kantona je vrlo aktivan na ovome polju i on je nas u Ministarstvu, odnosno Vlada nas je zadužila da napravimo jednu radnu grupu kako bi se sagledala sva moguća rješenja kada je ova problematika u pitanju. Mi aktivno u Ministarstvu raspravljamo na ovu temu i vjerujem da ćemo u narednom, vrlo brzo narednom periodu ponuditi Vladi rješenje jednog radnog tijela koji će imati zadatak da pripremi sve neophodne korake koji bi vodili ka jednom ovakvom složenom procesu. Radi se zapravo o nečemu što je vrlo velikih gabarita. Danas mi samo u jednom dijelu neka opšta analiza je pokazala da imamo preko 20 000 nelegalnih objekata izgrađenih, dakle stambenih jedinica izgrađenih na području Kantona. To su neke grube projekcije, toga ima vjerovatno i više, ali samo napomena o kolikom zapravo se problema ovdje zapravo radi. Bilo je pitanje ili ova neodgovaranje ili odgovaranje na inicijativu vezano za stambeno rješavanje i problematiku vezano za mlade. Vlada Kantona Sarajevo je 19.10.2023. godine je donijela Odluku o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih i to je objavljeno u decembru iste godine u Službenim novinama, odnosno u oktobru iste godine, u Službenim novinama. Članom 2 predmetne odluke je propisano da su sredstva za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih planirana u Budžetu Kantona Sarajevo za 2023.godinu u okviru Ministarstva

komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo na poziciji kapitalni transferi pojedincima, a stavom 2. Istog člana propisano je da Ministarstvo na ime subvencioniranja rješavanja stambenog pitanja mladih kandidata po redoslijedu sa konačne rang liste i reda prvenstva kandidata, isplaćuje iznos do 12 000 konvertibilnih maraka, u zavisnosti od raspoloživih sredstava u Budžetu Kantona Sarajevo za ove namjene. U skladu sa predmetnom Odlukom, Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture i prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo raspisalo je javni poziv za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih, kojim je definirano da se odobravaju nepovratna novčana sredstva kandidatima po redoslijedu sa konačne liste reda prvenstva kandidata u iznosu do 12 000 konvertibilnih maraka, a u zavisnosti od raspoloživih sredstava u Budžetu Kantona Sarajevo za ove namjene. Cijeneći činjenicu da je internom preraspodjelom za ovu namjenu u Budžetu obezbijeđeno 5,5, milijuna konvertibilnih maraka u 2023, te da je 1 142 kandidata ispunilo uvjete iz javnog poziva i da se nalaze na konačnoj listi reda prvenstva kandidata za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih, imajući u vidu da su i prethodnih godina svi kandidati koji su ispunili uvjete iz javnog poziva i koji su bili na konačnoj listi, ostvarili pravo na subvenciju Vlada Kantona Sarajevo na 15. Vanrednoj sjednici održanoj 29.12.2023. godine donijela Odluku o dodjeli sredstava za subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih svi kandidatima sa konačne liste u iznosu od 4816 konvertibilnih maraka. S obzirom da je Odluka o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih, kao i sve odluke koje su proizašle iz iste, vezana za raspoloživa sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo za 2023.godinu, a istovremeno imajući u vidu da je Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo za 2023. godinu propisano da se odobrena budžetska sredstva mogu koristiti najkasnije do 31. januara naredne godine proizilazi zaključak da ne postoji zakonska mogućnost isplate dodatnih sredstava kandidatima sa konačne liste reda prvenstva iz budžetskih sredstava planiranih za 2023. godinu. S tim u vezi i u odnosu na ove inicijative koje su se pojavile u Skupštini Kantona Sarajevo i ono sve što je bilo vezano za ovu temu, mi smo uputili Ministarstvu financija Kantona Sarajevo upit o mogućnostima financiranja dodatnih sredstava vezano za ovu namjenu i po dobivanju odgovora mi ćemo vama isti proslijediti. Ja ću vas samo napomenuti da je ove godine u Budžetu Kantona Sarajevo planirano za ove namjene 500 000 konvertibilnih maraka. Također, ću vas pozvati i dobili ste uredno poziv na održavanje jedne panel diskusije vezano za stambenu politiku u Kantonu Sarajevo. Nažalost, nismo imali mnogo odziva iz Skupštine Kantona Sarajevo na ovu temu. Taj panel je bio jako kvalitetno organizovan i sa jako kvalitetnim diskutantima i panelistima i zaključci koji su doneseni na ovom panelu su u biti meni neka smjernica za kreiranje ove politike stambenog razvoja Kantona Sarajevo za naredni period i svi zaključci ili smjernice koje proizilaze iz ovog panela bit će sadržani u narednim pozivima kada se tiče ovoga pitanja. Ja mislim da nema više pitanja. Ukoliko nisam nešto odgovorio, dobit ćete pismeni odgovor.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru. Zastupnik Jasmin Šaljić nezadovoljstvo odgovorom, pretpostavljam.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

... zamoliti nekako se nisu razumjeli ni premijeri, ni minisatr zdravstva, očekuju od nas onkološki pacijenti neki odgovor, pa samo da malo to pojasne. Nekako u brzini ispalo tako.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa koga tražite pojašnjenje?

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Evo sad može ministar zdravstva, ovlastio ga je premijer da odgovori, eto.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete uključiti ministra Hasanovića.

Enis Hasanović (ministar)

Uvaženi zastupnik je u originalnom pitanju izvornom pitao premijera za ovo, zato nisam ja odgovarao jer nisam upisao pitanje. Inače jest iz oblasti zdravstva, nažalost, ne i baš iz moje oblasti, ingerencije, niti ovog Ministarstva, ove Vlade i Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo. To je nešto slično i zastupnica Belma Kapo rekla u vezi onog pravilnika, izmjene pravilnika za refundiranje lijekova koji nisu na Esencijalnoj listi. Lako je reći da ćemo mi nešto uraditi, ali teško je to uraditi kada nije u našoj ingerenciji. Znae šta kaže i direktor Zavoda našeg, predsjednica Upravnog odbora ostali? Mi ne možemo, ne mogu sredstva koja nisu namijenjena za tu namjenu protivzakonito trošiti, usmjeriti. Zavod zdravstvenog osiguranja KS već znatna sredstva izdvaja za liječenje tih bolesnika, najviše u BiH, ubjedljivo najviše u BiH, taj Fond se puni iz sredstava Zavoda za zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo i osiguranika Kantona Sarajevo. Zastupnik je pitao veoma logično i humano i normalno da mi platimo, jel tu terapiju tim pacijentima dok čekaju, pa da kasnije refundira Federalni zavod. Nisam siguran da je to moguće, ali je normalno, ali je pametno u smislu da probamo. Stvarno će mi probati preko ovog pravilnika, preko ovih drugih stvari, jedino ja stvarno ne mogu obećati, ja sam bio, mi nemamo nikakvih ingerencija, ja sam bio na sastanak sa federalnom direktoricom Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja gospođom Vlatkom Martinović, duži jedan sastanak od sat i po, sada da vam ne govorim, tu je puno problema, objektivnih i subjektivnih, ali mi sa federalnim ministrom nikada nismo imali nikakav sastanak, nikakav razgovor, nikad ne odgovara na inicijative, dopise, ja bih vam rekao, ja ću pričati s njim, ja ću to riješiti, a ja to ne mogu, ne mogu vam reći nešto što ne mogu uraditi. Da, vi ste u pravu i pacijenti su u pravu, ja sam rekao oni jesu u osiguranici, oni trebaju to dobiti i to je prioritet svih prioriteta, samo ne mogu niti natjerati nekoga nelegalnu stvar da uradi, govorim o Zavodu zdravstvenog osiguranja, našem ili Vladi. Mi ćemo se posvetiti tome, pogotovo dvije naše zastupnice koje su ovdje, koje su u Federalnom parlamentu u Domu naroda i Belma Kapo i Fatima Gavrankapetanović rade na tome. Mi ćemo stvarno vam moram reći, probati. Ja mislim da mi trenutno nemamo u okviru naših ingerencija rješenje na to pitanje. Metotrexat koji ste pitali, neko je pitao prije toga, isto nije naša stvar, ali smo se uključili preko nekih relacija da obezbijedi prisustvo tog lijeka ovdje. Gdje god budemo mogli da se uključimo, mi ćemo se uključiti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Elza Gaković, pretpostavljam nezadovoljstvo odgovorom.

Izvolite, imate riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Pa ne bih nazvala nezadovoljstvo, jer zaista cijenim i pokušaj ministra da odgovori onoliko koliko je u njegovoj nadležnosti, ali evo zaista sa ovog mjesta, obzirom da nema mogućnosti da apelujem na većim nivoima i evo jedna molba prema uvaženim kolegama i prema uvaženom ministru, molim vas, vi dobro znate što znači pogrešna doza inzulina djeci? Znae li kako vam to izgleda? Dovedete kući dijete sa dijagnozom, izmjerite mu vrijednost šećera iz krvi sa ovim aparatom i vidite da su odstupanja 4. To nije malo. Ja sa tolikom dozom inzulina koju dam

svom djetetu mogu da ga ubijem. Svaki dan donosim pet životno važnih odluka. Znam da nije vaša nadležnost, znam da ne možete ništa da uradite, ali evo molim sve kolege i ako neko sluša iz Parlamenta Federacije, zaista djeca nisu igračke, meni je moje dijete najvrjednije na svijetu. Shvatite ovo jako ozbiljno. Period javne nabavke za određenu stvar ili za određeni lijek ima svoju vremensku distancu. Nemojte dozvoliti da se opet nabavi ovakav aparat. Dajte da se bolje uradi tenderska dokumentacija. Nisu jasne stavke i vodilje u tenderskoj dokumentaciji. Jedno što, e ovo nije pomagalo, ovo je nama glavna odrednica. Roditeljima koji imaju ovu dijagnozu u kući, aparat, odnosno glukometer za mjerenje nivoa šećera u krvi je životno bitno, životno bitno pomagalo. Mi bez njega ne možemo. A šta ćemo ako taj glukometer odredi vrijednost šećer u krvi kod našeg djeteta sa drastičnim razlikama? Evo zaista jedan apel prema kolegama koji nas zastupaju na većim nivoima vlasti, molim vas, ne dozvolite da naredni aparat bude sa ovakvim greškama, jer zaista je neprihvatljivo za nas kao roditelje, Zavod izdvaja novac, to se već radi, samo tražimo da ti aparati budu tačni i onakvi kakvi treba zato što donosimo životno važne odluke u svakom danu. Par puta. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici. Zastupnica Fatima Gavrankapetanović Smailbegović, izvolite, imate riječ. Sad smo u nekoj fazi nezadovoljstva odgovorima, ako imamo.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se ministru Hasanoviću, nemam nezadovoljstvo odgovorom, vrlo je korektno odgovorio i zaista radi sve ono što je u njegovoj moći, njegovoj nadležnosti. Evo ja bih se samo nadovezala na ovo pitanje koje je isto na mjestu zastupnika Šaljića. Znamo svi, već, da pacijenti zaista nemaju terapije, međutim evo što je rekao ministar Hasanović to je isključivo stvar Federacije i federalnog ministra zdravstva, kojeg do sada mi zastupnici nismo imali priliku nikada vidjeti na Domu naroda. I evo kolegica Belma i ja što kaže ovaj ministar Hasanović, radimo na tome i zaista, evo, naš cilj je da na neki način to ispravimo. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženim zastupnicama i zastupnicima. Zamolio bih službu da pozove zastupnice i zastupnike u salu.

Zaprimili smo inicijativu od zastupnika Harisa Zahiragića, gdje je dobio konkretan odgovor od ministra Hasanovića da će Vlada Kantona Sarajevo izaći u susret kada je u pitanju podrška programu liječenja ranjene bolesne djece Palestine u zdravstvenim ustanovama u Kantonu Sarajevo, da obezbijede sredstva za isti, tako da nemamo potrebe da se izjašnjavamo o ovoj inicijativi.

Zatim, inicijativa od strane zastupnika Faruka Selmanovića deklaracija o osudi napada na energetska nezavisnost Bosne i Hercegovine. Ono što moramo upoznati uvaženog zastupnika, da donošenje deklaracije vrši se po odredbama koje se odnose na postupak za donošenje zakona. Izuzetno su prijedlozi koji se mogu odnositi na same sjednice, ukoliko za to postoji neodloživa potreba. Ovo zaista ne smatramo neodloživom potrebom, tako da možete podnijeti, u skladu sa članom Poslovnika, redovnom procedurom.

I zastupnica Admela Hodžić također je podnijela inicijativu. Zastupnice Hodžić, je li tražite da se Skupština izjasni o ovoj inicijativi, s obzirom da ste vi prošli put podnosili? OK. OK. Zamolio bih službu da priprema anketu za izjašnjenje, a zastupnice i zastupnike da se izjasne o inicijativi zastupnice Admele Hodžić.

Inicijativa vezano za iznalaženje sredstava u iznosu od približno 5,5, miliona konvertibilnih maraka za isplatu razlike iznosa pojedinačne subvencije u visini od deset hiljada konvertibilnih

maraka za rješavanje stambenog pitanja mladih po javnom pozivu u 2023. godini. Ovo je inicijativa.

Zamolio bih zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu inicijativu.

Prelazimo na tačku 2.

AD-2.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za osnivanje Srednjoškolskog medicinskog centra „European Medical College“ („Evropski medicinski koledž“) u Sarajevu

Materijal su dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagača da podnose uvodne napomene. Ministrica Naida Hota-Muminović zamolio bih da je uključite. Uključite ministricu Naidu Hota-Muminović. Izvolite, imate riječ.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Hvala lijepo. Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući, zastupnici i zastupnice u Skupštini Kantona Sarajevo, ministri i ministrice i, naravno, cijenjeni građani Kantona Sarajevo. Pred Skupštinom je danas Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za osnivanje Srednjoškolskog medicinskog centra „European Medical College“ („Evropski medicinski koledž“) u Sarajevu. Visokoškolska ustanova Sarajevo SSST Ministarstvu za odgoj i obrazovanje dostavila je zahtjev za osnivanje Srednjoškolskog medicinskog centra „European Medical College“. U prilogu podnesenog zahtjeva ova visokoškolska ustanova dostavila je elaborat o osnivanju Srednjoškolskog medicinskog centra, nacrt pravila i 7 nastavnih planova i programa za 7 zanimanja medicinske, odnosno zdravstvene struke za koja bi se učenici školovali.

Vlada Kantona Sarajevo je 1. februara 2024 godine, na prijedlog Ministarstva za odgoj i obrazovanje, donijela Odluku kojom se utvrđuje postojanje društveno-ekonomske opravdanosti osnivanja Srednjoškolskog medicinskog centra. Nakon donošenja naprijed navedene Odluke Vlade Kantona Sarajevo, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje imenovalo je ekspertnu komisiju za razmatranje zahtjeva i elaborata o opravdanosti, sa zadatkom da, u skladu sa članom 18. Zakona o srednjem obrazovanju, razmotri zahtjev osnivača i elaborat, te dostavi stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja ovog školskog centra. Ekspertna komisija je 4. marta '24. godine ministrici za odgoja i obrazovanje dostavila izvještaj o radu, čiji sastavni dio predstavlja i stručno mišljenje u vezi sa podnesenim zahtjevom, elaboratom, pravilima ustanove i nastavnim planovima i programima. Ekspertna komisija je usvojila stručno mišljenje da su zahtjev, elaborat, pravila ustanove i nastavni planovi i programi izrađeni u skladu sa odredbama Zakona o srednjem obrazovanju i podzakonskim propisima i da su ispunjene pravne pretpostavke da se nastavi daljnja procedura po podnesenom zahtjevu. Dostavljanjem izvještaja o radu sa stručnim mišljenjem ekspertne komisije sve skupa je spušteno na Vladu Kantona Sarajevo na odlučivanje, te se danas pred Skupštinom Kantona Sarajevo nalazi Prijedlog ove odluke. Želimo napomenuti da su ovi nastavni planovi i programi, njih 7, urađeni sa najnovijom metodologijom o izradi nastavnih planova i programa, gdje je samo učenje koncipirano na način da je orijentisano ka ishodima učenja, sa naglašenom potrebom da učenici stiču određena znanja, vještine i kompetencije. Veoma je bitno reći da se ovi nastavni planovi i programi već naslanjaju na koncept dualnosti, pri čemu će učenici imati priliku da kroz praktično učenje itekako steknu prava iskustva i vještine koje će im biti potrebne na budućim radnim mjestima. Generalno postoji i u svijetu i kod nas potreba za ovom vrstom struke, dakle sva pomažuća zanimanja su globalno u deficitu, među njima naravno i zanimanja zdravstvene

struke, tako da u Kantonu Sarajevo vlada zaista veliki interes za obrazovanje zdravstvene struke, tim prije što su ovdje i prilike i potrebe u smislu razvoja kako porodične medicine, primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite i te kako velike. Možemo se osvrnuti, naravno, i na jednu potpuno novu pojavljujuću privrednu granu koja se zove medicinski turizam, gdje ćemo vjerojatno svjedočiti u narednom periodu i osnivanju novih poliklinika, klinika itd za ljude koji će posebno doći u Kanton Sarajevo po određene vrste medicinskih usluga iz inostranstva, bilo kao državljani Bosne i Hercegovine ili kao strani državljani. To, dakle, nije ništa novo u svijetu. Ovo je koncept koji već njeguju mnoge razvijene zemlje, tako da, evo u tom kontekstu predlažemo Skupštini Kantona da usvoji navedenu odluku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Haris Zahiragić se javio za pitanje. Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pitao bih uvaženu ministricu, s obzirom da nam je navela da su formalno- pravni uslovi za davanje saglasnosti ispunjeni, ali da je skupštinska odluka posljednji uslov koju mi donosimo iz političkih razloga. Donosimo neko strateško opredjeljenje eventualno Kantona Sarajeva s aspekta obrazovanja i od tuda postoji potreba za davanjem saglasnosti, koliko medicinskih škola u Kantonu Sarajevo već djeluje? Koliko te medicinske škole imaju odjeljenja i učenika godišnje? Koliko je djece sa Srednjom medicinskom školom se nalazi na birou za zapošljavanje i da li Kantonu Sarajevo, iz kojeg se na dnevnoj osnovi izvoze mladi ljudi specifično onih koji završe medicinsku školu, postoji objektivna i opravdana potreba za još jednom medicinskom školom? Da li ćemo na takav način samo napraviti hiper, dodatnu hiperprodukciju kadrova iz te oblasti, te da li Ministarstvo generalno obrazovanja ima namjeru da ograniči broj odjeljenja i učenika koji se upisuju u te srednje škole, jer već i postojeće srednje medicinske škole, prema konsenzusu stručne javnosti, daju previše svršenika tih srednjih škola i imamo ogroman problem i na tržištu rada i to je jedan od ozbiljnijih preduslova odlaska naših mladih ljudi, jer ta struka je najtraženija u državama zapadne Europe i mi u suštini subvencioniramo na takvom politikom ministarstva i podržavamo odlazak mladih ljudi kojima nismo u mogućnosti, iako smo im dali šansu da završe to formalno obrazovanje, nismo im u mogućnosti obezbijediti šansu za rad i sticanje i osnivanje porodice, pa ti mladi ljudi koje je ovaj sistem obrazovao traže svoju sreću u državama zapadne Europe. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Zahiragiću. Zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović se javila za riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Zahvaljujem se poštovanoj ministrici Naidi Hota-Muminović na jednom vrlo detaljnom i konkretnom izlaganju. Ja bih imala 2 pitanja. Prvo, čuli smo da će ova škola imati 7 programa i 2 odjeljenja. Da li je kombinacija medicinskih i zubotehničkih usmjerenja u skladu sa nekim novim standardima? To je jedno pitanje. A drugo pitanje bi bilo, vidimo da su ovi programi sigurno jedan iskorak u obrazovanju i na koji način ih mi konkretno možemo iskoristiti u našim javnim srednjim školama zdravstvenog usmjerenja? Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. Za riječ je javila zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Ovako, ja ću imati tri pitanja. Prvo pitanje je šta su nastavne baze za ovaj plan i program rada? Drugo pitanje je da li su obezbijeđena finansijska sredstva koja su potrebna za ispunjenje uslova o realizaciji nastavnog procesa u skladu sa pedagoškim standardima i normativima, kolika je godišnja cijena školarine i obezbjeđenje finansijskih sredstava za rad škole? I treće, pitanje je da li je osnivač osnovao komisiju u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju i članu 22, pošto sam u materijalu vidjela samo imenovanje ekspertne komisije od strane ministarstva? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici. Za riječ se javio zastupnik Mahir Dević. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. S obzirom da mi nismo kao Skupština usvojili dokument o Strategiji razvoja obrazovanja u Kantonu Sarajevo, pojavio se jedan dokument bio u javnosti koji se, čini mi se, zvao Safer, gdje je ministrica u nekim medijskim nastupima kazala da je to neki put ili pravac kojim Ministarstvo nastoji ići, pa sam ja to pitao i na Komisiji za obrazovanje, direktno i ona mi je to potvrdila u prisustvu više kolega. Znači, nemamo Strategije, imamo ove inicijative određenih ljudi ili pravnih subjekata koje podnose, naravno, u skladu sa važećim zakonskim propisima, da im se omogući osnivanje srednjih škola, vjerovatno osnovnih u Kantonu Sarajevo, itd, itd. Pa smo imali, ne znam, prije, možda nekih pola godine otprilike osnivanje jedne škole koja je na kraju trebala da se otvori, ne znam u prostorijama koje koristi SDP. Ovo govorim samo da se sjetimo te tačke dnevnog reda, danas imamo jednu drugu inicijativu. O opravdanosti ovoga ministricice trebali bi nam vi malo više obrazložiti, jer pošto mi kao Skupština nemamo definisanu politiku, ovaj u kom pravcu djelujemo kao Kanton Sarajevo, ja postavljam vama direktno pitanje šta je u stvari politika Ministarstva kada su u pitanju ovakvi zahtjevi, jer očigledno smo mi došli u situaciju da ko god ovaj podnese zahtjev, prođe zakonsku proceduru koja podrazumijeva, ne znam, izradu elaborata, formiranje komisije, formalne uslove. Iza tih formalnih uslova postoji ona najvažnija odluka, evo koju mi danas trebamo donijeti, a koja bi morala biti u svakom slučaju naslonjena na Strategiju razvoja obrazovanja u Kantonu Sarajevu, koja može, evo, kao što je i kolega Zahiragić kazao, sigurno utjecati dugoročno na razna dešavanja u Kantonu Sarajevu. Znači, pitanje za vas direktno šta je ustvari naša politika, odnosno vaša, ispred Ministarstva, kada su u pitanju ovakvi, evo ovaj zahtjev i ovakvi slični zahtjevi? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Deviću. Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Selamim i pozdravljam ministricu, zahvaljujem joj se na uvodnom izlaganju. Ja imam jedno pitanje. Dakle, evo, kolega Dević je to na početku konstatovao, dakle, i Strategija razvoja obrazovanja u kojem pravcu, dakle, u narednom periodu mi planiramo da razvijamo obrazovanje. Podsjetit ću, dakle, na jednu činjenicu da bi mi trebali da naša Strategija obrazovanja bude usklađena sa potrebama tržišta rada, mi nikad nismo donijeli neku vrstu ozbiljnog akta ili dokumenta ili strategije koja bi nas upućivala na to. Također ću podsjetiti ministricu, dakle, da je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine potpisalo sa Vladom Njemačke U Sporazum kojim omogućava upravo ovim kadrovima da odlazi na tržište rada Njemačke. U

nekom prethodnom periodu, možda u zadnjih 10 godina, to je bio enormno velik broj, enormno veliki broj ovih upravo kadrova koji su otišli iz Bosne i Hercegovine i zasnovali radni odnos, radni odnos na Njemačkom tržištu rada. Mene sad zanima, dakle, da li bez ozbiljne Strategije obrazovanja je moguće usvajati ovakve akte i da li mi u ovakvim aktima ustvari pogodujemo, ne domaćim tržištu rada, već međunarodnom tržištu rada, kako bi mi pripremili ove kadrove kroz ovakav oblik obrazovanja i ustupili ih, dakle, potrebama europskog tržišta rada? I koliko ustvari je ovo, koliko je ustvari ovo potrebno trenutno dakle, i Kantonu Sarajeva i generalno Bosni i Hercegovini. Ja se slažem da u smislu ovog formalnog, kako je to ministrica iznijela, dakle, postoje zakonski uslov kada neko može da dobije i to su i formalni uslovi, međutim zaista u materijalnom smislu, ukoliko nemamo ozbiljne dokumente, kao što su Strategija razvoja i usklađenost potreba tržišta rada, odnosno obrazovanja sa potrebama tržišta rada jako je teško ovakvu vrstu odluka donositi. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Bandiću. Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala, odustat ću od pitanja, jer je koleginica Hašimbegović nekako pokrila moja pitanja ko da mi je virila u papir, tako da eto, da ne bi ja sada, preformulisao, drugačije pravio pitanje, to je 90 % otprilike, eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se na postavljenim pitanjima.

Možete uključiti ministricu Naidu Hota Muminović da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Izvolite, imate riječ.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Hvala lijepo. Zahvaljujem se uvažanim zastupnicima i zastupnicama na postavljenim pitanjima. Prvo pitanje je došlo od uvaženog zastupnika Zahiragića. Mi svake godine u Kantonu Sarajevo, već u zadnjih nekoliko godina, upisujemo prosječno 17 odjeljenja u srednje škole medicinskog usmjerenja. Ovdje govorimo o dvije srednje škole sa medicinskim kadrom, jednu zubozdravstvene zaštite i po jedno odjeljenje u Katoličkom školskom centru medicinska škola. Interes učenika, naravno, postoji za ovu vrstu obrazovanja i mi se trebamo svi potruditi da im osiguramo zapošljivost koliko god je moguće ovdje u Kantonu Sarajevo. Dakle, nama je u interesu da nam učenici i mladi ljudi ostaju ovdje. I nije to samo pitanje ovog Ministarstva, već vjerojatno svih nas, vas kao zakonodavnog organa i Vlade kao izvršnog organa da stalno pravi prilike koje bi zadržale mlade ljude u Kantonu Sarajevo. Ja također želim reći da je Kanton Sarajevo jedini kanton koji bilježi uvijek stabilan broj učenika, pa i povećanje u odnosu na sve druge kantone i entitet Republiku Srpsku i distrikt Brčko, očito to pokazuje da mladi ljudi dolaze u Kanton Sarajevo i da imamo taj jedan priliv, da tako kažem iz unutrašnjosti, ali imamo puno povrataka iz inostranstva. Mogla bih vam reći da smo, recimo, prije 3 godine imali ukupno 100 nostrifikovanih svjedočanstava, a proteke dvije godine po 500 nostrifikovanih svjedočanstava. Dakle, u Kanton Sarajevo se masovno vraćaju porodice i iz inostranstva. Tu nam je jedan zanimljiv podatak, tako da možda ovi trendovi nisu tako ni loši kad govorimo o Kantonu Sarajevo. Uvažena zastupnica Fatima Gavrankapetanović Smailbegović postavila je pitanje o nastavnim planovima i programima. Već sam naglasila da su oni urađeni u skladu sa postojećom novom metodologijom izrade nastavnih planova i programa i ovdje je riječ, dakle, o 7 smjerova, gdje bi se u prvoj školskoj godini ponudila 3 smjera medicinska sestra, zubni tehničar i farmaceutski tehničar, a kasnije i ostali smjerovi. Nije riječ o miješanju medicinskih,

da tako kažem, tehničara i sestara i stomatološkog zubnog tehničara, jer su stomatološka sestra tehničar, odnosno stomatološki zubni tehničar, prepoznati kao odvojeni smjerovi, tako da neće doći do miješanja, da tako kažem, ponudit će se zadržavajući potrebne specifičnosti, različiti smjerovi za medicinske sestre, a različite za stomatološke sestre, odnosno tehničare.

Uvažena zastupnica Marijela Hašimbegović postavila je pitanje ko su nastavne baze. S obzirom da je riječ o srednjem obrazovanju, mi nemamo baš pojam nastavne baze, imamo propisane kvalifikacije profila i stručne spreme šta nastavnici i profesori koji predaju u srednjim školama moraju imati od završene škole. Dakle, riječ je o sedmom stepenu visokoškolskog obrazovanja, odnosno o drugom ciklusu bolonjskog studija, najmanje, naravno, mnogi profesori u srednjim školama i u osnovnim školama imaju i akademska zvanja, tako da u skladu sa propisanim pedagoškim standardima i normativima i nastavnim planovima i programima, i ovi nastavnici će morati ispunjavati minimum ovih uslova, kao i svi drugi nastavnici u Kantonu Sarajevo. Također, da li su osigurana finansijska sredstva? Mi smo, dakle, u materijalu priložili također založnu ispravu, tako da je to potrebnii uslov koji je bio potreban da se uopće krene u osnivanje ove srednje škole. Važno je reći da je riječ o fakultetu, dakle visokoškolskoj ustanovi koja već egzistira dugi niz godina u Kantonu Sarajevo i koja u proteklim godinama zaista gradi svoj kredibilitet i integritet, kako po pitanju kvaliteta nastave koja se tamo odvija, tako, evo i po pitanju finansijskog poslovanja. Tako da nam je i to samo po sebi bio garant da je riječ o, da tako kažemo, ozbiljnom podnosiocu zahtjeva. Također, pitali ste za komisiju, riječ je o komisiji, za početak, procjenu elaborata nastavnih planova i programa pravila škole, radi ekspertna komisija i u njenom sastavu su predstavnici Ministarstva, predstavnici Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, predstavnici osnivača i predstavnici profesora medicinske struke, čije smo mi učešće tražili u ovoj komisiji, a koji su inače zaposlenici javnih ustanova u Kantonu Sarajevo, srednjih škola, medicinske škole Bjelave i Medicinske škole Jezero i Zubo-zdravstvene škole, srednje škole za. Dakle, poslije ovog, u slučaju da Skupština usvoji ovu odluku, još jedna komisija se formira pri Ministarstvu koja izlazi na teren i utvrđuje finalno postojanje uslova za početak nastavnog procesa i onda slijedi upis u registar, tako da bi bilo preuranjeno sada formirati bilo kakvu dodatnu komisiju. Tome će se pristupiti nakon što ako Skupština donese ovu odluku, onda se formira još jedna ta komisija, prije samog upisa u Registar srednjih škola u Kantonu Sarajevo. Uvaženi zastupnik Mahir Dević pitao je za Strategiju razvoja i šta je to politika ovog Ministarstva? Ovo pitanje se povlači dugi niz godina i Kanton Sarajevo je u jednom trenutku, možda 2017. ili 18. godine, došao do nekog nacrtu strategije oko kojeg nikad nije postignuta postignut konsenzus. Naravno, u narednom periodu se može pristupiti izradi Strategije obrazovanja. Međutim, ono što je važnije je da ovakva pitanja se stvarno postavljaju svaki put. Ja sam pomno to pratila, jer sve privatne srednje škole koje su do sada osnivane su bile gimnazijskog tipa.

Ovakva pitanja o tome da li će neka privatna gimnazija, recimo, ugroziti postojanje drugih javnih ustanova gimnazijskog tipa se postavlja uvijek kada se osnivala nova gimnazija. Mi, recimo u Kantonu Sarajevo imamo 7 privatnih gimnazija i 8 javnih gimnazija i imamo još po 3 odjeljenja u Srednjoškolskim centrima u Vogošći, u Ilijašu i u Hadžićima. Historija već pokazuje da ni jedna od ovih privatnih gimnazija nije ugrozila postojanje javne ustanove bilo koje od gimnazija. Naprosto Kanton Sarajevo sa ovako velikim brojem srednjoškolaca koji svake godine upisuju prvi razred i sa prilivom kojim se evo i nadamo da ćemo postići u narednom periodu, dodatnih učenika, zaista bilježi stabilan broj odjeljenja u svim srednjim školama. Ni na koji način nije bilo ugroženo funkcionisanje bilo koje javne ustanove, a i privatne škole su uspijevale okupiti dovoljan broj zainteresiranih učenika, naravno, sve u skladu sa kriterijima prilikom upisa koji i privatne škole poštuju. Dakle, ne može se upisivati kako ko hoće, nego i tamo postoje određeni kriteriji i time Kanton Sarajevo nastoji sačuvati ipak kriterije i prilikom upisa u srednje škole. Isto tako je bitno reći da mi trebamo zagovarati

politiku otvorenosti u smislu da ovakve škole ne predstavljaju konkurenciju koja bi išla u smjeru zatvaranja bilo koje od škola, naprotiv, ovakva konkurencija, to odgovorno tvrdim i iskustveno govorim, može samo poboljšati kvalitet rada i u našim javnim ustanovama. Dakle, kad su već osnovanih 7 privatnih gimnazija, jako su doprinijele samom kvalitetu rada i konkurentnosti i u našim javnim ustanovama, gimnazijama kao javnim ustanovama. Naprosto, veći broj, veća mogućnost izbora drži svježim i javni sektor, tako da to iz iskustva, evo, govorimo već koje imamo kao obrazovna vlast, možemo reći da osnivanje jedne ovakve škole ne može ugrozi druge škole medicinskog usmjerenja, kao što nije ni osnivanje ovih 7 gimnazija, ugrozilo ovih naših 8 gimnazija i 3 dodatno odjeljenja u srednjoškolskim centrima.

Uvaženi zastupnik Muamer Bandić pitao je, imao je slično pitanje kao i uvaženi zastupnik Haris Zahiragić o tome da li školujemo mlade ljude koji će otići potražiti prilike za zapošljavanje u inostranstvu. Vidite, tržište rada prema Europi odavno otvoreno i, nažalost, Bosna i Hercegovina bilježi, kao i zemlje regije, bilježi, dakle, tu jednu visoku stopu odlaska mladih ljudi i cijelih porodica iseljenja iz zemlje. Ja duboko vjerujem da mi, ako budemo kreirali dobre prilike njima ovdje da ostanu, oni će ostati. Ako im budemo kreirali prilike da se mogu zaposliti, zasnovati svoju porodicu i da imaju pakete koje će im biti na pomoći kao porodicama, mladim porodicama kroz različite vrste, evo svi smo sudionici sukreatori, da tako kažem, različitih benefita za porodice, mislim da je to put kako da zadržimo ove mlade ljude da ostanu ovdje. Dodatno, svjedočimo da moramo ojačati javni zdravstveni sektor. I ministar Enis Hasanović je o tome više puta govorio. Dakle, potrebno je da kapacitiramo i domove zdravlja kvalitetnim kadrom, primarnu, dakle i sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu sa ovim kadrom. Imali smo, nažalost, vjerojatno zbog politika ekstremnih ušteda, jednu politiku devastacije javnog sektora, ne samo u zdravstvu, toga ima i u drugim javnim preduzećima, javnim ustanovama, ali mi naprosto moramo to pitanje vratiti na dnevni red i ovim ljudima ponuditi zaposlenje kako bi ostali ovdje i kako bismo očuvali kvalitet, konkretno, evo u javnom zdravstvenom sektoru. I ja mislim da sam odgovorila na pitanje, s obzirom da je uvaženi zastupnik Jasmin Šajić je prepoznao svoja pitanja kod zastupnice Marijele Hašimbegović. Eto, mislim da sam odgovorila na pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici Hota-Muminović na ponuđenim odgovorima. A sada otvaram raspravu. Zastupnica Marijela Hašimbegović se prijavila. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala za ustupljenu riječ, zahvaljujem se ministrici na njenim odgovorima. Što se tiče konkretno pitanja koja sam ja postavila, ne znam da li se nismo razumjeli ili se nije mogao dati adekvatan odgovor. Dakle, u pitanju šta su nastavne baze, podrazumijevala sam gdje će se izvoditi praktična nastava, znači to je terminološki jedna da kažem, obrada tog termina, jer u samom materijalu i komisija koja je bila imenovana je konstatovala da ovaj ponuđeni materijal nije tretirao ovo pitanje. Dakle, nismo dobili odgovor na ovo pitanje. Sljedeće je, što se tiče obezbjeđenja finansijskih sredstava koja su potrebna za ispunjavanje uslova u realizaciji nastavnog procesa u skladu sa pedagoškim standardima, normativima, godišnjom cijenom školarine i obezbjeđenje finansijskih sredstava za rad škole, vi ste zamijenili sa novčanim sredstvima za založnicu koja je neophodna da se donese, odnosno uspostavi Ministarstvu za odgoj i obrazovanje, koja je u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju. Što se tiče pitanja vezano za komisije koje se odnose na član 22 i 24 pomenutog Zakona, mogu da uvažim vaše odgovore. Materijal koji je ponuđen nama zastupnicima je jako obiman. Radi se o gotovo preko 3000 stranica. I moje lično mišljenje jeste da ulaganje u obrazovanje je uvijek neophodno, ali moramo uvijek razumno i racionalno donositi odluke po pitanju osnivanja nekih novih škola,

posebno u kontekstu situacije da mi, evo u Kantonu Sarajevo bilježimo 4 strukovne škole i za ovaj materijal nije ponuđeno da li, kao što je trebalo da se uradi, u stvari po Zakonu o srednjem obrazovanju postoji stavka koja govori ispunjavanje uslova za otvaranje škole, trebala se ustvari napraviti analiza da li ove škole ispunjavaju, odnosno mogu doprinijeti onome što ova škola ustvari nudi. Isto je ovaj komentar dala jedna od uvažanih članica ekspertne komisije. Materijal možemo posmatrati iz više aspekata. Naravno, svi svjedočimo okolnostima o porastu broja starijih osoba, naravno da svaki razuman čovjek želi najbolju zdravstvenu uslugu koja je kvalitetna i dostupna, međutim ono o čemu su i moje kolege govorile u svojim pitanjima, ono što se tiče kvalitetne politike zapošljavanja, s tim u vezi, mi kao Skupština ili barem mi iz opozicije nemamo adekvatne odgovore zato što nemamo adekvatne strategije i samim tim, naravno, svaki razuman bi dao podršku u pitanju koja se odnosi na zapošljavanje mladih. Međutim, zaista ovaj materijal otvara brojna pitanja koja jesu, dakle migracija mladih ljudi i nalaženje boljih uslova za rad i život van granica Bosne i Hercegovine, nešto na osnovu čega se svi zaista moramo srčano i posvećeno boriti. Podaci koji su navedeni u kontekstu društveno ekonomske opravdanosti osnivanja ove škole referiraju se na činjenicu statistike koja govori o broju zdravstvenih radnika medicinske, srednje medicinske struke na birou za zapošljavanje. Naravno, tu su statistike vezane za natalitet, međutim to nisu dovoljni podaci koji bi tako vjerodostojno mogli da potvrde da se zaista radi temeljno o društveno ekonomskoj opravdanosti za osnivanje ove škole. Uz puno uvažavanje, naravno i činjenicu da SSST provodi svoju obrazovnu politiku na najvišem nivou, što ja izuzetno cijenim i poštujem, ali u ovom kontekstu ovaj materijal, kao što sam rekla, možemo posmatrati iz više aspekata. Kao što sam navela kroz svoja pitanja postoje tu određeni propusti koji se vežu za Zakon o srednjem obrazovanju i, također, vrlo je indikativna činjenica da mi upravo danas na ovoj sjednici usvajamo novi Zakon o obrazovanju. Ne znamo koliko će efekta imati ukoliko se taj zakon usvoji i koliko će on imati utjecaja na dalji rad ove škole, ukoliko se podrži osnivanje ovakve škole. I, naravno, za mene je vrlo zbunjujuća činjenica da je plan i program urađen sa pedagoškim standardima i normativima koji su na snazi tek od 1. 9. 2004. godine.

Evo, ovo će biti dovoljno za prvu diskusiju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hašimbegović. Za riječ se javio zastupnik Haris Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pazite, ministrica mi je odgovorila, nažalost, nije dovoljno dobro odgovorila s obzirom da je glavni dio podataka o kojem sam pitao o broj nezaposlenih kadrova sa završenom Srednjom medicinskom školom i sa drugim srodnim medicinskim zanimanjima, se nalazi na evidenciji zapošljavanja. Koliki je broj odljeva ili odliva mozgova iz te oblasti u države zapadne Europe. To je u suštini bila glavno pitanje i razlog zbog kojih ću ja glasati kako ću glasati, tj. neću glasati za osnivanje ovakve škole. Ovo je važno da čujete svi, i vi iz Vlade i iz ministarstva i zastupnici u Skupštini Kanona Sarajevo. Ministrica Kantona Sarajevo nam je rekla da imamo 17 odjeljeljenja godišnje prosječno, da upišemo samo medicinskog zanimanja, da ne govorimo o zubotehničkim i drugim srodnim djelatnostima. To 17 kada čovjek kaže ne zvuči mnogo, a ako kažete da u jednom odeljenju, hajmo reći, ima 20 učenika, dolazite do broja 340 učenika godišnje. Ako ima 30 u odjeljenju, toliko je bilo kada sam ja išao u školu, onda ima 510 svršenika medicinskih škola godišnje, onih koji upišu, onih koji završe, dakle, za 4 godine, recimo mandata Vlade Kantona Sarajeva, naše medicinske škole završi 2040 ljudi. Ovaj sistem za mandat napravi 2040 mladih medicinskih sestara, laboranata i drugih zanimanja koji trebaju da rade u sistemu zdravstva. Statistički, neka 30 % njih upiše Medicinu, Stomatologiju i Farmaciju i Zdravstvene studije, a ne upiše ih, jer ja imam podatku od ranije,

samo nemam sad aktualne, pa ne mogu sa nju mahat. Dođite do činjenice da oko 1.500 mladih ljudi ne nastavi svoj studij iz tih studij. Ako pogledate koliko ste konkursa u Kantonu Sarajevo raspisali u javnom sektoru, za te 4 godine dobit ćete broj za 1000 %. manji nego koliko učenika ima. I postavlja se logično pitanje gdje će ti mladi ljudi? Kaže ministrica moramo im stvoriti ambijent u kojem će oni ostajati. Mi moramo stvoriti sistem ministrice, nije vaše da stvarate ambijent u kojem će mladi ostati zdravstveni radnici, to je posao ministra Hasanovića, to je posao ministra privrede i to je posao direktorice Zavoda za zapošljavanje, vaš je posao da napravite sistem u kojem ćemo na idealan način obrazovati mlade ljude po potrebama i tržišta rada i ovog društva. 17 odjeljenja i 510 godišnje nisu potrebe ovog društva. To su potrebe Njemačke države. Ta djeca, izrazit ću se tako za govornicom, ružno će zvučati, ali je još ružnije i tužnije da se to stvarno dešava, u najvećoj mjeri završe tamo po domovima za starce, perući zadnjice starih i iznemoglih Nijemaca. To je realnost tužna, ali realnost. I mi umjesto da okrenemo taj sistem obrazovanja na način da ono što je potrebno ovom društvu subvencioniramo, a da ograničimo se. 17 na 3 odjeljenja medicinska, a 4, 5 onoliko koliko mi možemo podnijeti i omogućiti tim ljudima i posao i nastav redovnog školovanja, jer, podsjetit ću vas, školovanje na Medicinskom fakultetu i Stomatološkom je 7000 godina. Broj redovnih studenata koje primamo je oko 100 koje financiramo. Dakle, mi nemamo ni u visokom obrazovanju prostor za ove ljude, niti im omogućavamo, niti im trebamo omogućiti. Ne možemo mi više od doktora godišnje prijem u sistem, to je drugi problem u kojem mi, ti mladi doktore, također odlaze vani. I taj se problem ne rješava apstraktno, taj se problem ne rješava na nivo u države, pa čak ni na nivou entiteta, taj se problem odlaska mladih ljudi rješava ovdje u sistemu obrazovanja i usklađuje se taj sistem obrazovanja sa potreba mog društva uslova 5 učenika godišnje. Uz dužno poštovanje prema osnivaču i jednome, ako želi do doslovno u školu, tom i pojedincu koji stoji iza toga i o tom, kako bi to nazvao, obrazovnom sistemu. Sveukupno imam poprilično dobro mišljenje i mislim da je bolji dio privatnog obrazovnog sektora u ovom društvu, ali bez obzira na to kada bi glasao za ovakvu odluku, glasao bih da još povećamo broj izvoza naših mladih ljudi u države zapadne Europe. Gdje je problem, da li je problem samo ovdje? Jer je problem u državama zapadne Europe koji nemaju dovoljno djece, koji, umjesto da rade natalitetu, kupuju cuke i mace i gdje životi imaju prava veća nego ljudi. To je druga tema. To je problem bolesti tih društava, moralnih bolesti tih društava, nažalost, dio tih bolesti tih društava se ovdje također uvozi, ali to nije tema ove tačke i ne možemo to riješiti ovdje za jednu tačku, zajednicu, sjednicu, ali možemo ne glasanjem za ovu odluku doprinijeti tome da se ne subvencionira izvoz naših mladih ljudi. Prošli put kada se osnivala škola koju smo osnovali, kolega Dević je, podsjetit ću javnost, to niko nije primijetio, dali smo saglasnost za osnivanje škole onoj obrazovnoj ustanovi koja je u SDP-u platila veliku kiriju, tamo u Alipašinoj, pa velika im zgrada, pa šta će hajde nek osnuju školu, kako će osnovati školu, hajdete vi to na Skupštinu Kantona Sarajevo, dat ćemo vam mi saglasnost, dajte vi nama kiriju za našu veliku zgradu koju nam je Vlada Federacije prestala plaćati. Tako mi osnivamo škole. Upravo zbog toga, formalna ispunjenost uslova je jedna tema. To je potpuno tema koja je trivijalna u kontekstu naše odluke, da nije ispunila uslove ne bi ni došla ovdje. Dakle, reći da je nešto ispunilo uslove se podrazumijeva, ako se nalazi na dnevnom redu Skupštine. Kad ne ispunjava uslove, to se rješava na nivou elaborata komisije i ministarstva i Vlade. Kad dođe na Skupštinu, to je već dokaz da su ispunjeni svi uslovi i na nama je odluka, prije svega politička, jer mi imamo političku odgovornost da li ćemo takvu vrstu, recimo, škole osnovati. Različita škole su se ovdje osnivale, često je bez kontrole, često od osnivača koji nisu državljani BiH, ovdje barem jeste i to je dobra stvar u ovom svemu. Ali s obzirom da se radi o medicinskoj grupaciji koju imamo, hiperprodukciju u Kantonu Sarajevo, specifičnom srednjoškolskom obrazovanju ja iz duboko moralnih razloga ne mogu glasati za ovako nešto i pozivam vas, ministrice, da se angažujete i da uputite, recimo, zahtjev ovoj školu da počine organizovati tehničke škole i da to uvezete s privrednim sistemom i ministarstvom privrede, pa ćemo mu

dati suglasnost za osnivanje 5 različitih srednjoškolskih koleđa, ali koji će praviti kadrove koji će ovdje imati perspektivu, a ne kadrove koji će odlaziti u države zapadne Europe, jer mi prije svega moramo gledati interese Kantona Sarajevo. Informacija koju ste mi rekli, da se naseljava ovdje broj određenih, da se povećava broj učenika, to nije nešto čime bi se trebalo pohvaliti. Raselili smo Bosnu. To je zbog onog stepena prava koji mi ovdje damo, taj paradoks demokratije u kojem smo mi napravili sistem da kupujemo glasove, da što god građani hoće mi dajemo. Kanton Sarajevo je postao bankomat, budžeti je postao protočni i to je jedan paradoks demokracije u kojem građani vladaju, a ne oni na koje su prenijeli vlast, to zove populizam, ako hoćete. I mi ne smijemo tako raditi, vlast mora točno znati šta hoće da uradi, nekad građani možda neće razumjeti, nekad to neće nagraditi, nekada će to kazniti, ali ako postoji vizija i strategija, i ako je ona dobra i ako zna vlast gdje treba da dođe, onda će svaka naredna vlast pratiti tu viziju i strategije. A ovako, bojim se da samo kupujemo socijalni mir i zbog toga zbog tog socijalnog mira, zbog mjera koji smo Kantonu Sarajevo donijeli, zbog subvencija raznih, stepena prava, koji je puno veći nego drugim kantonima, a ne radi dobrog obrazovnog sistema, mi smo naselili Kanton Sarajevo i raselili druge gradove i druge Kantone. Kada se isprazni taj bazen iz kojeg mi kompenziramo odlazak naših mladih ljudi i tada će shvatiti da je problem ozbiljan, a tada će biti kasno da ga riješimo. Pa ajmo ga početi rješavati strateškim usmjerenjem i strateškim obrazovanjem, a ne argumentacijom da je neko ili neka organizacija ili neki pojedinac ispunio formalne uslove. Meni će savjest biti čista samo ako ne glasam za ovakvu odluku i pozivam i ostale kolege. Mislim da će, neke kolege čak iz Kluba SDA glasati za, šef Kluba nam je to ostavio na volju, ali evo ja sam imao potrebu da obrazložim svoj stav. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Ja sam postavio ministrici jedno, po meni, suštinsko je vrlo važno pitanje, a ono je glasilo šta je politika, evo da kažem, ove skupštinske većine u oblasti obrazovanja? Pitanje profesionalne orijentacije učenika, odnosno usmjeravanja učenika koje srednje škole da upišu u osnovi pedagogije, podrazumijeva da to treba da diktira tržište rada. Znači, mi bi ovdje morali voditi računa kada je Kanton Sarajevo, ako govorimo samo o interesima Kantona Sarajevo, da te dvije stvari budu apsolutno usklađene. Ako krenemo iz te postavke, onda imamo problem. Onda će odgovor na pitanje biti da naše srednje medicinske škole i sve škole koje dolaze iz te grupacije proizvedu sasvim dovoljan broj kadrova za ono što su potrebe u zdravstvenom sektoru u Kantonu Sarajevo. Ako ovo pitanje posmatramo šire, pa kažemo da je Sarajevo glavni grad države Bosne i Hercegovine, da je to viši od Kantona Sarajevo, da se u njemu obrazuju i djeca, da kažemo iz drugih općina, iz drugih kantona koji su tu blizu, opet ćemo doći do podatka da mi izobrazujemo sasvim dovoljan broj te djece iz oblasti medicinske struke za potrebe i kantona, pa da ne kažem i ovih kantona koji su blizu Kantona Sarajeva, evo Zeničko-dobojskog kantona, ne znam Srednje-bosanskog kantona. U Tuzlanskom kantonu je bila jedna opća ovaj što kažu, migracija tog medicinskog kadra, koji je uspostavljanjem određenih aviolinija, znači bukvalno Tuzlu ispraznio od tog kadra upravo u zapadnu Europu. I sada, vi nas ovdje dovodite u Skupštini Kantona Sarajevo jednu vrlo nezavidnu situaciju, jer se vi ponašate po principu ko je podnio zahtjev. Ovdje je srećna okolnost da je podnosilac ovog zahtjeva zaista neko ko je dokazan u oblasti obrazovanja u Kantonu Sarajevo, visokoškolskog itd, itd. Međutim, ovo što je kolega Zahiragić u jednom segmentu kazao, mi smo danas ovdje ostali bez srednjih stručnih škola koje su nam zaista na tržištu rada potrebne. Vi danas više nemate bukvalno da nađete negdje, ne znam nekog armirača da ga zaposlite, nemate zavarivača, nemate zidara, nemate

tesara, nemate ništa što podrazumijeva da kažem jedan ozbiljan pristup obrazovanju. Znači, mi smo ovaj čitav nas srednjoškolski centar, odnosno srednjoškolsko obrazovanje sveli na izuzetno visok broj gimnazija i naravno da djeca tu upisuju u gimnazije, pa što će drugo upisati, ako im niste ponudili, s jedne strane i s druge strane sada imamo otprilike ovu poplavu medicinskog kadra koja dođe bukvalno odmah iza ovih gimnazija. Zahtjev je, naravno, prošao, sve procedure koje su urađene u skladu sa zakonom, došao je pred nas da donesemo neku stratešku odluku bez odgovora Ministarstva, šta je politika ove vlasti i Vlade, što je strategija u Sarajevu? Šta mi želimo s ovom odlukom? Jer u samo godinu dana imamo 2 odluke, jednu koju smo razmatrali, evo kada je u pitanju bila jedna potpunu druga ova srednja škola i bojim se da se mi ovdje počinjemo kao politika postavljati spram podnosioca zahtjeva. U ovom drugom slučaju nije tako, postoji zaista određena vrsta kvalitete, ja tu ovaj čestitam. Ali šta je sada javni interes Kantona Sarajevo ovdje prilikom donošenja ove odluke? To je jedno pitanje koje je vrlo kompleksno. Tako da, evo, ja sam malo razgovarao u Klubu, ne želim da mi što kažu, stojimo na putu nekom ko se u oblasti obrazovanja zaista dokazao, ali s druge strane ne vidimo javni interes u Kantonu Sarajevo ovaj, jer i postoji sasvim dovoljan broj škola iz ovog tipa. Jel? Tako, da, naravno, ovo je sve produkt toga što se ne sistemski ne pristupa oblasti obrazovanja, što se nemaju ozbiljne politike u oblasti obrazovanja, što smo mi stalno u nekim reformama, reformi i transformacijama transformacija, što usvajamo zakonska rješenja svake godine, najavljujući da su to epohalnih istorijski zakoni u kojim ćemo mi promijeniti 3,5 člana, pa onda, ako napravite jednu ozbiljnu analizu, vidite da u zadnjih dvadesetak godina taj zakon, primjera radi o osnovnoj i srednjoj školi, je doživio takvu transformaciju da je danas na dnevnom redu kao jedan zakon, znate. Napraviti ćemo uštedu papira, a u suštini napravili smo nekih 10 ili 15 izmjena tog Zakona, pa tamo oni ljudi kad prave preambule prilikom kucanja određenih odluka više ne mogu da se snađu, da kažu izmjena, ta i ta izmjena, ta i ta izmjena, znači evo sada primjer, ja sam zastupnik ovdje petu godinu, drugi put nam dolazi Zakon ovaj osnovnom odgoju i obrazovanju, samo mu se sada pridodaje ovaj Zakon o srednjem obrazovanju. To ljudi nisu normalne stvari. U obrazovanju nema eksperimenata ni vršljanja po zakonskim rješenjima svakih 2, 3 ili 5 godina, niti ima izmjena svakih godinu, dvije dana, to je jedan neozbiljan pristup u kome smo mi napravili jedan potpuni haos i naravno da onda dođemo u ovu situaciju da ljudi u skladu sa zakonom ispune uslove da ne bi Skupština trebala da im stane na neki način na put, a s druge strane postavlja se pitanje šta je sada ovdje javni interes, u konkretnoj situaciji. Između toga, dvoga stoji odgovor na pitanje pred svakim zastupnikom kako da glasa za ovu tačku dnevnog reda. Pa evo što kažu vi, svako za sebe sam nek donese odluku i nek postupi onako prema svojoj savjesti kako misli da treba da uradi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku. Zastupnik Samir Avdić se javio za riječ. Izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Uz puno poštovanje onoga što smo čuli od prethodnih govornika i čak uz priličnu mjeru moje saglasnosti sa onim što sam čuo. Ja ipak ne BiH bez nekog ozbiljnijeg naučnog istraživanja tvrdio da je intenzitet migracija mladih u potpunosti proporcionalan sa vrstom obrazovanja iz tih mladih, jer znamo iz prakse, znamo iz komšiluka, poznajemo mlade koji su napustili našu zemlju, a da su nekih drugih lokacija, poput varioca, vozača, građevinskih radnika i nekih drugih profesija, a također znamo i da su migracije velike iz nekih drugih kantona koji možda i u manjoj mjeri imaju razvijeno srednje medicinsko obrazovanje. Najbolji primjer nam je Krajina i odlazak iz gradova naše Krajine. Ali bez obzira na to, sigurno je da određenog efekta može postojati u činjenici da u najvećem kantonu, u

najvećem gradu, gradu sa najvećim brojem ustanova obrazovanja i najvećim brojem mladih, generalno, imamo i veći broj mladih koji odlučuju i napustiti ovu zemlju. Razlozi napuštanja sigurni nisu jedini ovi koji smo čuli, pravna nesigurnost i neki drugi sigurno su značajniji. Kada je u pitanju koncept profesionalne orijentacije, koji je sigurno koncept potreban našem društvu, koncept o kojemu Ministarstvo obrazovanja i sva druga ministarstva, ali posebno Ministarstvo obrazovanja, moraju računati i razvijati, imati ga u vidu prilikom izrade potrebnih strategija, zakona itd je koncept za kojeg smo svi čuli i ne treba biti posebno inteligentan da bismo shvatili da bi bilo idealno ukoliko bismo imali najveći broj obrazovanih mladih upravo u oblastima koje su najpotrebnije našem društvu i njegovom razvoju. Međutim, čuli smo tvrdnju da neko ovdje, odnosno konkretno Ministarstvo, subvencionira formiranje jednog srednjoškolskog centra, odnosno Srednje medicinske škole na IUS-u za koji smo čuli riječ hvale, jel to IUS vam je obrazovni centar na Ilidži. Međutim, činjenica da Ministarstvo prihvata aplikaciju koja je, čuli smo u pravno formalnom smislu potpuno ispravna, ne znači, subvencioniranje. Subvencioniranje bi bilo nekakvo dodatno pogodovanje u financijskom ili u nekom drugom smislu i mi možemo subvencionirati u javnom sektoru i sigurno je potrebno da neke škole na taj način, a opet u kontekstu ovog koncepta profesionalne orijentacije, i subvencioniramo. Međutim, ovdje se radi o privatnoj ustanovi i mi ne možemo slati zahtjeve, već samo molbe prema toj ustanovi da u budućnosti, pored ove ovog koleđa, eventualno ustanovi i neke srednje škole neke druge orijentacije. U tom smislu, Klub SDP-a će podržati ovu odluku, odnosno pozitivno odgovoriti na ovakav zahtjev, s obzirom da smo isto postupali prilikom glasanja za zahtjeve nekih drugih privatnih obrazovnih ustanova. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala uvaženom zastupniku Avdiću. Za riječ javio zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Zahvaljujem se ministrici na ponuđenom odgovoru. Ona je korektno obrazložila svoj dio odnosno moje pitanje. Ono što ja želim da istaknem jeste, dakle, da bez ozbiljnog istraživanja tržišta rada ovakvu vrstu odluka je jako teško donijeti. Zbog čega? Dakle, zasnivanje radnog odnosa na njemačkom tržištu rada ovih kadrova je moguće isključivo ukoliko se, dakle, ti kadrovi nalaze evidentirani, dakle, u službama za zapošljavanje. Nalazi se na evidencijama za nezaposlene. Kad već govorimo o sistemskom smislu zapošljavanja kadrova na međunarodnom tržištu rada, dakle, država Bosna i Hercegovina su opredijelila na koji način želi da uredi dio ovu oblast. Brojna istraživanja u tom vremenskom periodu kada je potpisan, sporazum su ukazivala da je enormno veliki broj medicinskih kadrova na evidencijama za nezaposlene, što je ustvari tadašnje nosioce vlasti na državnom nivou opredijelilo da jednu vrstu takvog ugovora ovaj jednu vrstu takvog sporazuma, zaključi sa Vladom Njemačke. Ja sam u vremenskom periodu kad sam bio direktor Agencije, dakle, napravio jednu vrlo ozbiljnu analizu koju svi možete i sad pogledati da uđete, evo ja sam sad ušao dakle, na stranicu Agencije i imate po svim kantonima tačno statističke podatke koliko imam ustvari broj nezaposlenih i po kojim zanimanjima. I tako isto imate znači Kanton Sarajevo, doduše, dakle, ova je analiza za 2023. godinu, nije za 2024, pretpostavljam da oni, to je tek sada, dakle, u ovom smislu uređivanja tih podataka, svi ti podaci, dakle službe za zapošljavanje, dostavljaju Agenciji, koja putem Ministarstva za civilne poslove dostavlja to Vijeću ministara i na bazi tih podataka se opredjeljuje dalja egzistencija takvih vrsta sporazuma dakle, za zapošljavanje domaćih radnika na međunarodnom tržištu rada. Jedan od najznačajnijih ugovora je baš bio ovaj za zapošljavanje medicinskih kadrova. Zašto to govorim da je bitno za nas? Dakle, ovi podaci, dakle, da nema na evidencijama za nezaposlene upravo ovih kadrova, ukazuje na činjenicu, dakle, da enorman broj tih kadrova već otišao na njemačko

tržište rada. Tako da oni nisu ni relevantni, ako uzmemo, ako uzmemo u obzir, dakle, da nemamo ozbiljno istraživanje tržišta rada i da mi, dakle, strateškim dokumentima, ne možemo se opredijeliti kako da izvršimo izbor profesionalne orijentacije, ovo, kako, kao što je rekao kolega Avdić. Ja razumijem ministricu, dakle, ona je dobila formalan zahtjev koji mora da riješi ovaj i taj zahtjev ispunjava formalno sve upute. Konkretno ne možemo da prigovorimo, dakle u tom formalnom smislu ništa, dakle u ovom zahtjevu i ukoliko, evo, kao što tu kolega Dević kaže, vidimo ustvari o osnivaču. Možemo da vidimo, dakle, da se radi o eminentnim stručnjacima koji su se zaista pokazali kao vrhunski u oblasti visokog obrazovanja i sasvim sam siguran, sasvim siguran da i u oblasti srednjeg obrazovanja taj kvalitet i taj standard neće biti u nižoj razini. Međutim, zaista se postavlja ozbiljno pitanje koliko ustvari Skupština Kantona Sarajevo i evo, Vlada i nosioci vlasti imamo sve strateške dokumente spremne. Ne govorim samo za ovu odluku, ali za u buduće ovakve vrste odluka zaista bi morali da se potrudimo da imamo adekvatno ispitano tržište rada, tržište rada, dakle u Bosni i Hercegovini, pa možemo se fokusirati samo na Kanton Sarajevo. Vrlo je zanimljivo da Kanton Sarajevo prednjači u tome i da te potrebe tržišta rada otvara i prema nekim drugim kantonima ili drugim opštinama, kako je to već rečeno. Mi u nekom periodu kad sam ja bio u Agenciji smo imali i te podatke, ja sad nisam uspio da tu vrstu podataka pronađem na ovoj stranici, ali znam da se vodila i ta vrsta podataka. Kanton Sarajevo generalno ima bolje uslove za zapošljavanje od bilo kojeg drugog kantona, ne samo kad je pitanje zapošljavanje, kad je u pitanju socijalna sigurnost, i mi imamo ustvari, jednu vrstu i radne i bilo koje druge migracije iz drugih kantona prema Sarajevskom kantonu, što u stvari, jako puno opterećuje Budžet Kantona Sarajevo. Što se tiče, dakle, same ove odluke, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu, će je podržati iz razloga zato što ispunjava sve formalne uslove, ne možemo stavljati ministrici sada na teret, bilo je tu i ranijih Vlada i ranijih nositelja vlasti da nisu napravili ozbiljne strateške dokumente, ali evo, možemo je potaći, dakle, da, u narednom periodu zaista se potruđi i ministrica i ostali nadležni organi da nam zaista donesu ozbiljne strateški dokumente koji će ukazivati na potrebu osnivanja ovakvih škola. Mislim da bi to bilo dobro i za nas kao zakonodavno tijelo, a generalno i za građane, da evo da kažem da ta hiperprodukcija nekih kadrova i hiperprodukcija nekih kadrova koje ćemo kasnije slati na neko tržište rada, europsko ne bude ovaj u toj mjeri da nećemo moći praktično da iskontrolišemo, iskontrolišemo tu migraciju. Nije baš lako zasnovati radni odnos na međunarodnom tržištu rada, bez obzira koliko mi smatramo da je to lako i da mi to vidimo, kako kaže kolega Avdić, da iz naših života, jel i neke naše komšije, odlaze sa nekim drugim zanimanjima, nemedicinskim, zaista je to, zaista je to problem, ne samo u Kantonu Sarajevo, kako je on rekao, najveći problem je to u Krajini. Krajina je još prije izbivanja sukoba, '90-tih godina je imala jednu ogromnu migraciju, gdje jedan ogroman broj ljudi gore otišao u Sloveniju i sada su ti ljudi postali poslodavci, dakle više nisu radnici, oni imaju to iskustvo koje im omogućava da ustvari jedan veliki broj ljudi iz Bosne i Hercegovine, njima poznatim kanalima i načinima, omogućiti da zasnuju gore radni odnos i tu je zaista postaje vrlo ozbiljan problem. Mi smo praktično tu Krajinu gore potpuno ispraznili. Isti problem ima Republika Srpska i kod njih je zakon malo drugačiji i oni imaju jednu drugu mogućnost korištenje određenih zakonskih legislative. I istina je da je veliki broj nezaposlenih osoba iz Republike Srpske pronađe radno mjesto negdje na Europskom tržištu rada. Ono što je za nas interesantno da ukoliko mi napravimo neku ozbiljnu hiperprodukciju kadrova u smislu ovaj u smislu da omogućimo, dakle, to se dešava sad u svim javnim poduzećima, to sam primijetio, da osobe koje smo tamo zaposlili ne znam sa srednjom školom, te osobe vrlo brzo završavaju neke određene fakultete, da li javne, da li privatne i onda oni praktično u okviru tih svojih preduzeća jako brzo napreduju i dobivaju neke mogućnosti obavljanja poslova sa visokom stručnom spremom, dok upravo ova zanimanja gdje su oni bili u suštini je li opredijeljeni da zasnuju radni odnos, oni ostaju upražnjeni. Mi sad jako teško možemo naći, čak i u javnim preduzećima osobe koje bi radile neke poslove NK radnika ili ne znam polukvalifikovanih

radnika. Zaista, dakle potrebe našeg tržišta moraju biti ispitane u što kraćem vremenskom periodu, dostavljene najvećem zakonodavnom organu i da mi u skladu sa tim donesemo politike koje će pretvoriti u propise i koji će omogućiti da jedan takav oblik, evo da kažem, napredovanje kroz tu službu, a koji stvara deficitarna zanimanja koja su nama potrebna onemogućimo. Vrlo je interesantno da ja znam da je taj Vodovod, možemo njega uzeti za primjer kao osnovno zanimanje i osnovni posao vodovoda zbog kojeg je i osnovan, jeste ustvari da pruži kvalitet usluge građanina kroz održavanje, rekonstrukciju vodovodne mreže. Mi sad imamo tamo ljude koji praktično samo obavljaju javne nabavke, javne pozive, da neke druge firme u njihovo ime obavljaju taj posao. Dakle, što je jedan ozbiljan preduslov da mi taj Vodovod dovedemo u situaciju da sutra ne znam neki koncesionar uzme pod, ne znam mogućnost ovaj privatizacije ili nešto slično. Dakle, zaista opredjeljenje nas skupštinskih zastupnika koji donosimo odluke u ime društva mora biti od koristi za ovo društvo. Ako je potreba, dakle tržišta rada, da jedna ovakva ustanova egzistira i da dobije priliku ovaj da pruži kvalitet obrazovanja na znatno većem nivou nego što smo to imali u nekim drugim, mi kao nosioci vlasti, kao punomoćnici građana, treba da pružimo takvu vrstu odluke, ali da bi mi bili sigurni, sve ovo što dakle, treba da nas opredijeli za glasanje, za ovakve odluke i za ovakve vrste odluka, moramo imati zaista valjane podatke koji će ukazati na sve te činjenice koje će nas opredijeliti da glasamo, da glasamo za ovakvu odluku. Ja ću se još jednom zahvaliti ministrici na datim obrazloženjima i odgovorima i, kao što sam rekao, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će dati podršku ovoj odluci. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku. Za riječ se javila Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović. Izvolite, imate riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Prvo, ja bih se, naravno, složila sa kolegom Devićem da mi imamo deficitarnih zanimanja i da se treba nešto uraditi na tom pitanju. Međutim, to nikako ne znači da mi ne trebamo podržati ovu saglasnost za ovu Srednju medicinsku školu. Ja nisam sigurna da mi imamo viška medicinskog kadra, niti sestara, ni doktora, jer činjenica je da se nekim medicinskim sestrama koje su već stvorile uslove za penziju, produžava ugovor o radu u nedostatku kadra. A što se tiče odlaska ljudi iz Bosne i Hercegovine, to nije samo naš problem, to je ovaj globalni problem i znamo da u svim zemljama u okruženju ovaj ljudi odlaze, naravno, traže bolje uslove i mi sad nemamo nikakav način da to zaustavimo. I sigurna sam, znači da su ovaj, imamo puno deficitarnih zanimanja i sigurno, između toga je deficitirano zanimanje medicinskih sestara, tehničara, zubotehničkih tehničara i ostalo. Ono što je dobro ovdje je da, osim toga, ovi programi koji će se primjenjivati ovdje mogu služiti nama ovaj za izradu predmetnih kurikuluma za postojeća zanimanja u našim javnim srednjim ustanovama, medicinskih zanimanja i zdravstvenih zanimanja. Tako da, evo, kao što je rekao zastupnik Muamer Bandić, Stranka za Bosnu i Hercegovinu će podržati ovaj dat će saglasnost za osnivanje ove škole. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. Replika zastupnik Muamer Bandić, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Samo vrlo kratko preciziram ovo što je rekla kolegica Fatima. Ogroman broj nezaposlenih osoba, medicinskih kadrova koji su otišli van Bosne i Hercegovine zasnovali svoj radni odnos na tržištu rada Njemačke. Ja sam jako imao saradnju sa tim osobama i nisu oni baš

tako zadovoljni kao što mi mislimo. Velik broj tih osoba, pogotovo ukoliko se radi o pojedincima, ako ne odu sa porodicama, nemaju baš neki status koji im omogućava ugodan i lagodan život. Nažalost, veliki broj njih zbog nekog razloga, evo da kažem, neće da se vrati zato što njihovo opredjeljenje kad su odlazili gore je bilo ovaj, u smislu da će kvalitet njihovog života i standard biti znatno bolji. I oni su to tako i predstavljali svojim, da kažem najbližima. Njih je velik broj je bilo, da kažem, sramota, da se sad vrata nakon odluke da odu van BiH. Ja sam dobio informacije dok sam još bio u Agenciji, da jedan broj tih ljudi se polako počeo da vraća, posebno sad kažem oni koji nemaju članove porodice, dakle, jer su im porezi jako visoki na sve te na sve te njihove uslove gore koji imaju i taj posao, dakle je jako težak. Nigdje ustvari, kao u Bosni i Hercegovini, nemamo mi mogućnost da manje radimo, da više zarađujemo. Gore u Njemačkoj te osobe one dakle, one zaista rade i zarade svoju platu i postoji jako velika potreba, čak rade po 2 posla, posebno kad govorimo o medicinskim kadrovima, kao što je tu rekao kolega Zahiragić koji rade sa starim, iznemoglim osobama. To je jedan težak posao, a gdje je standard obavljanja tih poslova na jako visokom nivou i gdje oni zaista nemaju mogućnost da ništa drugo rade osim da se bave tim poslom i da sve ostale slobodne aktivnosti su skoro pa neprovođive. I moja procjena je bila i procjena je bila tada onih koji su potpisivali ovu vrstu sporazuma, da će u nekom narednom vremenskom periodu početi ta migracija, ravna migracija, da se vraća u Bosnu Hercegovinu, jer zaista ovaj ti uslovi, razlozi koji su njih opredijelili su, dakle, prije svega ne samo zbog traženja posla, dakle zasnivanja radnog odnosa, već prije svega zbog neke sigurnosti koju oni ne vide u Bosni i Hercegovini, pa je to bio jedan od razloga zbog čega su oni odlazili. Naravno, to je sve individualno i može se procjenjivati od čovjeka do čovjeka, ali generalno, dakle, njihova očekivanja velikog broja tih ljudi nije na onom nivou na kojem su oni to imali kad su odlazili gore. Ovo, dakle, govorim samo za medicinski radnike, dakle ne govorim za doktore, dakle doktori su jedna posebna vrsta i oni.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Mogu li završiti samo rečenicu? Dakle, što se tiče doktora, oni ne samo da su na njemačkom tržištu dobrodošli, oni su dobrodošli bilo gdje i njih izdvajam iz ove kategorije. Njih ovaj sporazum čak nije ni obuhvatio, već samo medicinske kadrove. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvažanim zastupnicama i zastupnicima. Zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozove zastupnike da uđu kako bi se mogli izjasniti.

Molim zastupnike da se izjasne o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti za osnivanje Srednjoškolskog medicinskog centra „European Medical College“ („Evropski medicinski koledž“) u Sarajevu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv 2, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

S obzirom da smo imali jedan zahtjev od kolege Devića vezano za pauzu, pa možemo iskoristiti onda pauzu za ručak, ali predlažem da izglasamo ove dvije tačke koje se odnose prije svega na doniranje sanitetskog vozila, sa pratećom opremom zdravstvenoj ustanovi ambulanta za liječenje, zdravstvenu negu, rehabilitaciju „EMMAUS" Srebrenica;

i Tačka 4 koja se odnosi na prošireni obim prava za korištenje ortopedskih pomagala. Imamo od udruženja RVI molbu da se ova tačka što prije razmatra zato što je vezana za objavu u Službenim novinama, a ujutro bi je trebalo objaviti. Tako da, evo stavljam, odnosno prelazimo na tačku tri.

AD-3.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo za doniranje sanitetskog vozila sa pratećom opremom Zdravstvenoj ustanovi Ambulanta za liječenje, zdravstvenu njegu i rehabilitaciju „EMMAUS" Srebrenica

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da se podnesu uvode napomene? Ima. Uvaženi ministar Hasanović, možete nam dati kratko uvodne napomene.

Enis Hasanović (ministar)

Zahvaljujem. Radi se o zahtjevu Ambulante za liječenje, zdravstvu njegu i rehabilitacija "EMMAUS" iz Srebrenice negdje sredinom prošle godine, gdje su zatražila od Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo da im se donira ambulantno vozilo sa pratećom opremom. Ministarstvo zdravstva je tada sprovelo postupak, izabralo ambulantno vozilo, zaključilo ugovor, kupljeno je ambulantno vozilo, uknjiženo je na Ministarstvo zdravstva, Vladu Kantona Sarajevo. Mi smo na Vladi Kantona Sarajevo donijeli Odluku da doniramo sanitet sa pratećom opremom radi bolje zdravstvene njege, prije svega povratničke populacije, Udruženje žrtava, Udruženja majki Srebrenice. I mi to auto smo nabavili, želimo ga isporučiti kako je dogovoreno, po zahtjevu tog Udruženja i te Ambulante u Srebrenici. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom ministru. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Otvaram pitanja. Jesu li pitanja ili je rasprava?

Imamo pitanje. Zastupnik Selmanović se javio za pitanja. Izvolite, imate riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Prvo da izrazim svoju podršku na jedan ovakav gest, međutim, ono što mene interesuje jeste zašto Vlada Kantona Sarajevo nije u svojoj Odluci o davanju suglasnost Ministarstva zdravstva kantona Sarajevo da izvrši nabavku sanitetskog vozila sa pratećim opremom za potrebe zdravstvene ustanove Ambulanta za liječenje u Srebrenici, koja je objavljena u Službenim novinama, zadužila Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo da nakon nabavke istog u iznosu od 137 000 KM, isto odmah donira navedenoj zdravstvenoj ustanovi, nego je isto onako nabavke uknjiženo na Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo i tim je postalo vlasništvo Kantona Sarajevo? Drugo pitanje da li je Vlada, odnosno Ministarstvo zdravstva u skladu sa članom 15. Stav 3. Zakona o Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo pribavila saglasnost Skupštine prije zaključenje ugovora imovinsko-pravne prirode iz stava 2 ovog člana u skladu sa Ustavom Kantona i zakonom? I da li je Ministarstvo Kantona Sarajevo prije nabavke, odnosno zaključenje ugovora o kupoprodaji navedenog vozila u iznosu 137 000 maraka pribavilo mišljenje Pravobranilaštva u skladu sa članom 15. Stav 4. Zakona o Pravobranilaštvu Skupštine Kantona Sarajevo, jer se radi o zaključenju ugovora o kupoprodaji pokretnih stvari u iznosu preko 10 000 konvertibilnih maraka? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ministar Enis Hasanović, izvolite, imate riječ.

Enis Hasanović (ministar)

Zahvaljujem, ja sam isto pitao zašto nije direktno na Srebrenicu uknjiženo. Rečeno mi je iz Ministarstva našeg financija i budžetski revizor da je rečeno nabavka je obavljena prije mog dolaska, tako da nije izgledalo logično, ali su rekli da iz razloga budžetskih ne znam tokova, kako se to već reguliše, da se mora tako jer se kupuje oprema direktno za našu, za naše Ministarstvo, pa se poslije mora uknjižiti na toj. Radi se o finansijski računovodstvenim stvarima koje sam pitao i rečeno mi je da je ovo jedini način. Nešto slično je kupovano za opremu za MUP BPK i za ostale, rekli su mi tako je po pravilima tih. A drugo imamo, imamo od Pravobranilaštva Mišljenje imamo prije odluke na Vladi, tako smo mi to stavili prije odluke na Vladi, mišljenje Ureda za zakonodavstvo, za financije i Pravobranilaštva. To je urađeno prije, nisam siguran koliko vam mogu više odgovoriti, ali je rečeno da tako treba iz Ministarstva financija i Ministarstva pravde.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala uvaženom ministru. S obzirom da nema više prijavljenih zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo za doniranje sanitetskog vozila sa pratećom opremom Zdravstvenoj ustanovi Ambulanta za liječenje, zdravstvenu njegu i rehabilitaciju „EMMAUS" Srebrenica.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 30 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku četiri.

AD- 4.

Prijedlog Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo

Prijedlog odluke ste dobili u dopunskom materijalu. Ima li potrebe da predstavnik predlagača podnese uvodne napomene?

Ima, zamolio bih uvaženog ministra Hasanovića da nam ukratko podnese uvodne napomene. Izvolite, imate riječ.

Enis Hasanović (ministar)

Zahvaljujem. Nakon stupanja na funkciju jedan od prvih zahtjeva je bio Udruženje paraplegičara i RVI, da ih podsjetim što sam, naravno, prvi put uradio sa ministrom Osmanovićem, onda sam još dva puta bio kod njih. Oni imaju nekih birokratskih poteškoća ili administrativnih u ostvarenju svojih prava, recimo od toga da im se traži u par mjeseci potvrda da su paraplegičari, gdje im to treba, to je trajno stanje, do toga da ovo šta rješavamo sa ovim promjenama jedna od stvari da smo morali svaki zahtjev lično podnositi, sada smo promijenili da mogu lično ili član porodice ili čak što više, i opunomoćenik Ministarstva zdravstva. To je ono što smo mi mogli promijeniti. Imali su zahtjev sa ortopedske cipele sa uloškom, imali su pravo na samo jedne u toku godine. Znae, to je trajno stanje ponovo i oni to nose stalno, i kući i vani, kad izađu i to. Jasno vam je da ne mogu jedne godišnje biti dovoljne i mi smo sada sa ovim promjenama ostavili jedne koje plaća ZZO Zavod zdravstvenog osiguranja nabavlja tim ljudima, a još jedne takve, i to po otisku, znači pravljenje jedinstveno za određeni slučaj, za određenog pacijenta plaćat će Ministarstvo zdravstva, odnosno umjesto jednih imat će dva puta

pravo na to, na te ortopedске cipele u toku godine i to bi bilo plaćeno jedne, kao što je rekaoh od strane Ministarstva i jedne od ZZO. Drugo je bilo, treće, bila je greška ispušteno u prethodnom, ovom, u prethodnoj Odluci- mideri nisu bili navedeni, to je za grudni koš, stomak i ostalo pomagalo i mi smo ovdje uveli taj mider. Ono što smo još rekli da ćemo obezbijediti toj populaciji tzv crveni recept. Oni su morali za neke lijekove koji nisu na Esencijalnoj listi našoj Kantona Sarajevo, ali imamo određeni broj lijekova koji je samo za ovu populaciju dostupan, da bude plaćen u strane Ministarstva zdravstva i to je moralo taj recept podizati papirni u Domu zdravlja, pa ići kod nas, ovjeravati, pa u ZZO, to je dosta komplikovana procedura bila i nakon par mjeseci pokušavanja, to smo riješili sa ZZO-om i sa Meditom da imaju tzv crveni recept i u ordinaciji dobiju recept koji se više ne mora nigdje ovjeravati, mogu podići te lijekove, oni se elektronski ovjeravaju sve to i od Ministarstva i od ZZO-a i raditi ćemo u budućnosti, sada brzo i na softverima koji će riješiti njihovo nepotrebno odlaženje na više mjesta, adresa da bi dobili svoja ortopedska pomagala. Probat ćemo da im to riješimo na jednom mjestu. Sve ostalo što smo do sada radili je, nije se moralo mijenjati odlukom, smanjili smo im administraciju i nastojat ćemo to raditi. Ja vas molim da podržite ovo, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom ministru Hasanoviću. Zastupniku Haris Zahiragić se javio za riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Imao bih nekoliko pitanja za ministra Hasanovića. Prvo je ova izmjena o članu porodice koji može podnijeti aplikaciju, dobra, izmjena sigurno potrebna, ali punomoćnik ministarstva, također, zanima me na koji način mislite to implementirati? Ko bi bio to pomoćnik, punomoćnik ministarstva? Da li nam možete to na adekvatan način elaborirati? Ovo vas pitam zbog toga što su pojedine ortopedске kuće zloupotrebjavale ovu Uredbu često i onda su izdavali na korisnike neka ortopedska pomagala, koji ti korisnici nikada nisu čak ni potražili, ni zahtijevali, ni vidjeli, a oni su izdavali, naplaćivali to. Ne znam da li vam je to poznato, u prošlosti se dešavalo puno zloupotreba oko ove Uredbe, pa me zanima ko je pounomoćnik ministarstva i u kojem će sistemu na koji način moći podnositi zahtjev u nečije ime za izdavanje ortopedskog pomagala. Također, zanima me koliko novca će ova izmjena iznositi nominalno na godišnjem nivou. Dakle, koliko očekujete radi ove izmjene povećanje sredstava ukupno iz Budžeta Kantona Sarajevo i iz Zavoda zdravstvenog osiguranja, dakle koliko će ova izmjena povećati troškove za ortopedska pomagala? I zanima me zašto ovu Odluku niste stavili eventualno u javnu raspravu? Spominjete da ste bili u jednom udruženju, ima puno udruženja, složiti ćete se, koji zastupaju osobe koje su korisnici prava iz ove Uredbe. Da ste možda otvorili neku vrstu javne rasprave, napravili, stavili u formu nacрта, možda bi se eventualno veći broj zainteresiranih Udruženja i pojedinaca na ovu temu javili sa određenim zahtjevima koji su možda opravdani. Dakle, ovo je važna odluka, generalno je Odluka o ortopedskim pomagalima i važna i skupa odluka. I eto zašto nismo veću širu društvenu raspravu proveli u njoj da eventualno u značajnijoj mjeri zahvatimo i izmijenimo samu Odluku? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Ministre, imam pitanje za vas, samo da otklonim dilemu da li se radi o sljedećem obimu proširenja prava? Kao što znate, ja sam već postavio pitanju na nekim od prethodnih sjednica zašto je ispušteno pravo koje je iz 2018. godine kada se radi o pomagalima ortopedске cipele, po gipsanom modelu, jednostrano, ortopedске cipele, po gipsanom modelu obostrano i

ortopedske cipele za odrasle sa povišenjem preko 2,5 cm. Zanima me, dakle, da li je ovom Odlukom obuhvaćeno ovo pravo, odnosno prošireno pravo. Jeste. Ukoliko jeste, dakle, ja vam se zaista zahvaljujem. Ovo je bila intencija ratnih vojnih invalida koji su meni dostavili ovakav oblik, ovakav oblik pitanja, ja sam to ranije potencirao i postavljao i zaista vam se želim da zahvalim na ovakvoj vrsti Odluke. I Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu ću podržati ovu odluku. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pardon ministar Enis Hasanović.

Enis Hasanović (ministar)

Zahvaljujem. Zastupnik Haris Zahiragić od kraja da krenemo, što je pitao, piše ovdje ne trebaju nova finansijska sredstva. IZ ZZO će i dalje biti isti broj korisnika kojima će se plaćati ova ortopedska pomagala, a iz Ministarstva zdravstva ćemo samo dodati još jedan par tih cipela. To je povezano sa ovim što je rekao zastupnik Bandić. To je gipsani model, to je ono što je malo, što je on s pravom, jel pitao prije, ne znam mjesec ili dva. Rekli smo tada da radimo na tome, evo završavamo. To će Ministarstvo zdravstva iz svojih sredstava, koja su predviđeno, svakako za ovu populaciju taj drugi par tih cipela koji se prave platiti. Drugo je bilo pitanje zašto nije bila javna rasprava i jedno udruženje? Ja sam neprecizno rekao ja sam bio u prostorijama tog Udruženja gdje je bilo 4 ili 5 udruženja. Sada da ih ne redam, vjerovatno ću pogriješiti naziv pravi. To su RVI, maloljetni borci, paraplegičari, dobitnici nekih priznanja, bilo više je tu udruženja. Mi smo uradili svoj način istraživanja, mi smo imali osobu koja je to radila ugovor o djelu kod nas, sa tim osobama, koja je otišla u penziju, koja je od svih njih dobila i usmene i pismene, veoma detaljne preporuke. Mi smo tražili od svih predsjednik udruženja da nam dostave, donesu to, mi smo s njima u razgovorima i dogovorima, a i u pregovorima sa ZZO-om i drugim akterima došli do optimalnih rješenja. I oni su svi saglasni s ovim, mi, evo ne mogu sad reći zahvalni, ali saglasni i ovo je nešto što su tražili. Mislili smo da je to to. Ta stručna rasprava koje smo sa tim udruženjima, ponovno množina. Ja sam slučajno rekao jedno udruženje u prostorijama sam bio više puta tamo, a više udruženja je bilo. Ko je osoba koja je zadužena, imam samo jednu osobu koja je primljena u međuvremenu i radi sa tim osobama, izdaje im to, Elvir, sad ne znam ni prezime u Ministarstvu koja ovlašteno radi na tom referatu. I to bi se dešavalo da ako neko nema baš nažalost, imamo takve da nema nekoga u porodici ili nekog da mu radi da bi donio punomoć i za tačno određene stvari bi ta osoba mogla potpisati za njih, da ne moraju doći, potpisati ili eventualno razmatramo da čak i kući odnosu takvim osobama, da oni to potpišu kući za izdavanje tih pomagala. Ne znam za te malverzacije, mi imamo i komisiju koja to prati, sve, ja stvarno za to ne znam, ali neće biti malverzacije što se tiče Ministarstva zdravstva i nećemo pomagati i nećemo učestvovati u tome. I još jednom hvala zastupniku Bandiću. Jeste, on je to inicirao, tražio. Mi smo već sada bili u postupku izrade ovoga. Pitali smo, naravno, da li može ovako kroz ove izmjene, naravno, prošlo je, kao što rekoh, i Pravobranilaštvo, Ured za zakonodavstvo i sve ostalo i rekli su nam da može i evo malo kasnimo. Htjeli smo ranije, ali idemo dalje, raditi ćemo još na ovome. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se ministru. Zaključujem, odnosno otvaram raspravu, ovo su bila pitanja. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih ništa, Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Predlažem pauzu za ručak od sat i pol. Evo do 15 do 3. Molim zastupnike da se izjasne o ovom prijedlog?

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 28 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština prihvatila prijedlog za pauzu od sat i po.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo.

Tačka pet.

AD- 5.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora - bolnički kompleks bivše Klinike za kožno - venerične bolesti „Dr. Ernest Grin“ za 2024. godinu između ugovornih strana: Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu kao zakupodavca i Kantona Sarajevo (Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“) kao zakupca

Prijedlog odluke ste dobili u poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagača da kratko podnese uvodne napomene. Zamolio bih vas da uključite mikrofonske ministricu Ende Pavić Pečenković. Izvolite, imate riječ.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministricu za socijalnu politiku)

Poštovani predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici dobar dan. Ja sam Hodžić Nurija, pomoćnik ministricu za finansijsko-računovodstvene poslove i finansijsku kontrolu budžeta u Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica, izbjeglice Kantona Sarajevo. Pravni osnov za donošenje Odluke o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora - bolnički kompleks bivše Klinike za kožno - venerične bolesti „Dr. Ernest Grin“ za 2024. godinu između ugovornih strana: Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu kao zakupodavca i Kantona Sarajevo odnosno Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ kao zakupca, sadržan je u članu 18. Tačka m) Ustava Kantona Sarajevo, kojim je propisano da Skupština Kantona Sarajevo u svojoj nadležnosti vrši druge poslove utvrđene federalnim propisima ovim Ustavom i kantonalnim propisima. U Članu 8. Zakona o imovini Kantona Sarajevo, kojim je propisano da imovinom Kantona upravlja Skupština Kantona Sarajevo, u članu 15 stav 3) Zakona o pravobranilaštvu, kojim je propisano da su javne ustanove, odnosno osnivač ili suosnivač istih, dužni pribaviti i saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo prije zaključenja ugovora imovinsko-pravne prirode, odnosno ugovora o kupoprodaji u skladu sa Ustavnom Kantona Sarajevo i Zakonom. U Članu 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, kojim je propisano da je odluka skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava zakona ili drugi općih akata, ali i njihovih pojedinih dijelova. Također, odlukom se odlučuje o drugim pravima

i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim opštim aktom ili ovim Poslovníkom određeno.

Kantonalna javna ustanova Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba smještena je u poslovnom prostoru bolničkog kompleksa bivše Klinike za kožno venerične bolesti doktor Ernest Grin, na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora između Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu kao zakupodavca i Kantona Sarajevo kao zakupca koji se zaključuju od 1996. godine i u ovom poslovnom prostoru i danas obavlja propisano djelatnost. Kantonalnoj javnoj Ustavni dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba od strane Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, aktom broj 55 04 11 3995 od 01.02.2024. godine dostavljen je prijedlog Ugovora o zakupu poslovnog prostora bolničkog kompleksa bivše Klinike za kožno venerične bolesti Dr. Ernest Grin, za 2024. godinu, ukupne površine 3600 m², po cijeni zakupa od 8 KM po kvadratu, plus PDV mjesečno. Također je dostavljena i Odluka privremenog Upravnog odbora Kliničkog centra broj 60/24 od 25.01.2024. godine, kojom se daje saglasnost Kliničkom centru za zaključivanje Ugovora o zakupu poslovnog prostora bolničkog kompleksa bivše Klinike za kožno venerične bolesti Dr. Ernest Grin za 2024 godinu sa Kantonalnom javnom ustanovom Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba po cijeni zakupa u iznosu od 8 KM po metru kvadratnom plus PDV mjesečno. Ovaj ugovor je od strane Ustanove je dostavljen u ovom ministarstvu kao resornom ministarstvu. Po dobijanju prijedloga ugovora, shodno Zakonu o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, od strane Pravobranilaštva Kantona Sarajevo zatraženo je mišljenje na predmetni ugovor koji je aktom broj M 54/2 4 od 13.03.24. godine, dalo pozitivno mišljenje. U skladu sa Pravilnikom o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata, planiranje na budžet, resorno ministarstvo je uputilo Ministarstvu financija Kantona Sarajevo na mišljenje izjava o fiskalnoj procjeni ugovora o zakupu poslovnog prostora bolničkog kompleksa bivše Klinike za kožno venerične bolesti za '24. godinu. Ministarstvo financija Kantona Sarajevo aktom broj 083 11 15 930 od 27.03. 24. godine navelo da nema primjedbi na navedeni prijedlog Ugovora o zakupu poslovnog prostora za 24. godinu, sa aspekta fiskalnog učinka na Budžet Kantona Sarajevo za '24. godinu. Ovim putem vas možemo još informisati da trenutno u Domu Nahorevo boravi 176 korisnika, od kojih su 139 pokretni, 37 nepokretni, i to putem Kantonalnog centra za socijalni rad 149, putem Centra za socijalni rad Goražde 6 i 21 korisnik po privatnoj liniji. Uposleno je ukupno 92 radnika. Direktor, na neodređeno vrijeme 78, određeno vrijeme 13, znači ukupno 92 uposlenika obavljaju djelatnost ustanove. Cijeneći gore navedeno, predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, na prijedlog Vlade Kantona Sarajevo, donesu Odluku o davanju saglasnosti na zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora bolnički kompleks bivše Klinike za kožnovenerične bolesti Doktor Ernest Grin za 24 godinu. Ja toliko. Ukoliko imate pitanja, ja stojim na raspolaganju i hvala vam lijepa. Samo još nešto sam zaboravio. Da je ovim prijedlogom za '24. godinu po cijeni od 8KM po kvadratnom metru, ukupna cijena na godišnjem nivou iznosi negdje oko 400.000 KM i u odnosu na '23 i prethodne godine to je ušteda negdje oko 200 000 maraka na godišnjem nivou. To je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se pomoćniku ministrice, gospodinu Nuriji Hodžiću. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Kao predstavnik radnog tijela? Zastupnica Elza Gaković se javila za riječ. Izvolite.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Ja ću kao predsjednica Komisije, upravo koja se bavi i ovom ustanovom, iskazati zahvalnost na jednom odgovornom pristupu kad je u pitanju smanjenje

cijena zakupa, jer znamo da smo kao Komisija upravo u ovom fonu i u ovoj intenciji podnosili jednu inicijativu da se smanji cijena zakupa, koja je zaista bila nenormalno visoka i ona je iznosila, evo kako je uvaženi Nurija reče nešto iznad 600.000 maraka. Mislim da su ova sredstva u rasponu od 200 000 maraka, koliko je sad razlika, značajna cifra da se uradi bilo koji interventni kad je u pitanju infrastrukturni zahvat u ovom Domu, jer znamo i stanje u ovoj ustanovi i zaista znamo koji gore bolesnici ovaj, odnosno u kakvom stanju ljudi gore borave. Tako da, evo, ja ću zaista iskazati jednu zahvalnost kad je u pitanju ovo smanjenje cijene zakupa i nekako, čini mi se da je ovo odgovoran pristup prema ovoj populaciji. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Gaković. Dopredsjedavajuća Danijela Kristić se javila za riječ.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, naveli ste da je po ovoj Odluci sada 8 konvertibilnih maraka po metru kvadratnom. Moje pitanje je kolika je ranija bila cijena po metru kvadratnom u prethodnim godinama? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućoj. Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala, ja imam pitanje. Žao mi je što uvažena ministrica nije ovdje sa nama, ali obzirom da znamo u kakvim uslovima je ova Klinika, zanima me da li postoje planovi za eventualnom izgradnjom nekog novog objekta i da li imate neke informacije po tom pitanju? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Hašimbegović. Za riječ se javio zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Ovako, vidim da su kolege postavili u pitanju u cijeni iz proteklih nekih godina, pa želim da skrenem pažnju pošto se radi o ugovorenom odnosu ko ustvari utvrđuje ovu cijenu, koji su to pravni subjekti koji utvrđuju cijenu i dogovaraju? Ugovor je dvostrani, nije jednostrani. Druga stvar, ukoliko već pokrećemo inicijative da se smanji cijena, zaista je apsurdno da mi kao Kanton plaćamo cijenu, plaćamo zakupninu Federaciji, dakle, zadnjih ne znam koliko 30 godina, a da jednu takvu aktivnost ne pretvorimo, kako je to rekla kolegica Marijela Hašimbegović, u stalno rješenje koje će imati zaista koristi, kako i korisnici, tako i Kanton. Dakle, moje pitanje se veže na pitanje zastupnice Marijele Hašimbegović, da li postoji intencija u Ministarstvu da se jedan ovakav oblik pravnog posla zakupa prekine konačno i da se ovo pitanje riješi trajao kroz izgradnju objekta koji će zaista biti u funkciji, kako njihovih korisnika, tako i onih zaposlenika u ovoj ustanovi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnicima. Nema više pitanja. Sada bih zamolio pomoćnika ministrice za rad, socijalnu politiku da ponudi odgovore na postavljena pitanja.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Ovakvo, što se tiče pitanja da li ima namjera da se gradi novi objekat, ja vam moram reći da je bilo neformalnih prijedloga iz ranijih godina da se u okviru Psihijatrijske bolnice, gdje su stare barake koje bi se rušile i gdje bi se krčila šuma na tom mjestu da bi se pravila nova zgrada za smještaj Doma Nahorevo. To su sve bili neformalni razgovori, međutim, jednog dana će se morati jasno glasno pristupiti izradi tog novog objekta, a moramo biti svjesni i sad da imamo mjesto gdje će se praviti taj objekat zbog tih silnih procedura, evo mi prihvatni za prosjake i skitnice gradimo 5 godina da bi taj objekat sigurno, zbog svih silnih procedura, trajanje izgradnje dugo trajalo. Znači, bilo je, evo, da skratim, neformalnih prijedloga da se u okviru ove Psihijatrijske bolnice, gdje su stare barake, zgrade koje bi se rušile i da bi se na tom mjestu radila nova zgrada za smještaj korisnika u Domu Nahorevo. To je bila jedno od tih prijedloga, a u ovom momentu zaista, dok se ne iznađe adekvatan prijedlog ili adekvatno mjesto gdje bi se gradila zgrada, ovaj zakup nema alternative.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom gospodinu Hodžiću. Otvaram raspravu. Za riječ je javila zastupnica Elza Gaković. Izvolite, imate riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo ja bih samo da dopunim ovo neformalno. Čini mi se da smo bili i formalni na Komisiji, pa smo Program rada i Financijski plan Kantonalne javne ustanove Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba za 2024. godinu formalno podržali, ali sa jednim jako bitnim zaključkom, a taj zaključak glasi: Komisija je jednoglasno podržala gore navedeni Program rada i Financijski plan, uz zaključak da se ponovi inicijativa prema Vladi Kantona Sarajevo i resornom Ministarstvu, a koja se tiče razmatranja mogućnosti iznalaženja sredstava za kupovinu ili izgradnju nove zgrade kroz kreditne linije za Kantonalnu javnu ustanovu Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba, umjesto dosadašnjeg plaćanja zakupa za navedenu ustanovu. Ovo mišljenje radnog tijela imate, između ostalog, u ostalim mišljenjima radnih tijela koji je sastavni dio dnevnog reda za ovu 16. sjednicu. A nije ovo prvi put da ovu inicijativu pokrećemo. Ova inicijativa je pokrenuta također u 2023 godini. Tako da osim ovih neformalnih, imali smo evo jedan formalni zaključak kao Komisija, koji je, čini mi se, pa nije obavezujući, nema obavezujući karakter, ali čini mi se da nije nebitan, baš kao jednog stručnog tijela koji prati ovu ustanovu. Toliko od mene. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Gaković. Dopredsjedavajuća Danijela Kristić se javila za riječ.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa prije svega ovdje bih prvo htjela naglasiti da je ovo iznajmljen prostor koji koristi Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba, da zgrada pripada Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, da se nalazi u Nahorevskoj ulici u Općini Centar i da prema Odluci o dodjeli u zakup poslovnih zgrada i prostorija Općine Centar pripada zoni 3, gdje je utvrđena minimalna cijena od 6 konvertibilnih maraka po metru kvadratnom. Iako se radi o iznajmljivanju prostorija ustanovi čiji je osnivač Kanton Sarajevo, da je ustanova koja zbrinjava socijalno osjetljive kategorije, kirija je iznosila 12 konvertibilnih maraka po metru kvadratnom i smatram da je to bilo nedopustivo, s obzirom da je većim dijelom Kanton Sarajevo finansira Klinički centar Univerziteta u Sarajevu. U ranijem sazivu

Skupštine mi smo pokušali da korigujemo tu cijenu, međutim nismo naišli na razumijevanje tadašnje uprave. Prije svega, željela bih se zahvaliti ministrici Endi što inicirala ovo pitanje, aktuelnom Upravnom odboru Kliničkog centra i direktoru Kliničkog centra što su imali sluha prema socijalno osjetljivim kategorijama i iznos ove cijene i smanjili sa 12 konvertibilnih maraka na 8 konvertibilnih maraka po metru kvadratnom. Također bih zamolila Upravu kliničkog centra da u narednom periodu iznađe rješenje i da se ovaj iznos kirije još smanji, jer prema dodjeli u zakup poslovnih zgrada i prostorija Općine Centar u ovoj zoni 3 minimalna kirija može biti i 6 konvertibilnih maraka. Toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se dopredsjedavajućoj. Za diskusiju se javio zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pa u Ministarstvu za rad, socijalnu politiku ima više pravnih poslova za koje se izdvajaju sredstva za zakup, a koja nisu, nisu, da ne kažem, svrsishodna, ali nisu možda adekvatno plaćena ili su preplaćena. To postoji već duži vremenski period, taj problem. Jedan od takvih projekata je bio, koliko se ja mogu da sjetim, objekat na Otesu. Mi smo imali jedan objekat izgrađen dole od strane jedne humanitarne organizacije koja je uložilo određeni iznos sredstava, a onda je Kanton Sarajevo putem Ministarstva za rad i socijalnu politiku plaćao neku zakupninu od 800.000 maraka plus ne znam nekih 40 do 45 000, možda čak i nešto više dodatnih maraka za neki dodatne poslove. Taj, u nekom periodu, čini mi se, 2012. do 2015. je već nekih desetak godina Kanton Sarajevo plaćao tu zakupninu, da bi u konačnici ugovor glasilo da Kantona Sarajevo, ukoliko želi da raskine takvu vrstu pravnog posla, treba da vrati objekat u prvobitno stanje. Znae koliko bi novca potrošili da vrati prvobitno stanje, jer su, dole živjele socijalne kategorije i kategoriju boračkih populacija. I taj objekat je bio sasvim u solidnom stanju, razrušen, devastiran, da da bi ga vratili u prvobitno stanje, dakle, zaista bi moralo uložiti, dakle, ogroman novac. Šta želim da kažem? Dakle, da jednostavno jedan oblik pravnog posla koji podrazumijeva plaćanje zakupnine, kao što je ova zakupnina, dakle, nije imao, nije imao najbolju namjeru. Ja mogu to slobodno da kažem za taj objekat na Otesu. Ima također tu, samo čekam tu tačku dnevnog reda da dođe, za raseljeni, pošto sam ja malo napravio neku određenu analizu, izgradnju određenih objekata od strane ovog ministarstva i jako velik novac je uložan, a da ti objekti nisu realizovani i da nisu dobili upotrebnih dozvole. A to ćemo sačkati kad dođe i ta tačka dnevnog reda za raseljene pa tu ima vrlo ozbiljna pitanja, vrlo ozbiljne prigovore. Što se tiče ovog djela, kolika je zakupnina, ovo kolegica Kristić je, dakle, istakla da Općina Centar daje svoje cijene po utvrđenim kriterijima. Međutim, ovo nije bio kriterij koji se primjenjuje u ovom slučaju. Ovdje se radi ugovorenom odnosu između Kliničkog centra i Ministarstva, odnosno Vlade i putem Vlade same Skupštine, tako da i u prethodnom periodu ovaj iznos koji je plaćan, ja se sjećam u mandatu 2012 -20 15. Ministarstva ostalo dužno da plati, čini mi se jednu ili dvije kirije tada, dok je bila Vlada gospodina Musića, pa nije se to bilo platilo na vrijeme zato što je bila enormno velika cijena. A onda smo mi nakon preuzimanja te vlasti smanjili tu cijenu, ne znam sad na koji iznos, ali isto tako je negdje bilo oko ovih možda 100 do 150 -200. 000 konvertibilnih maraka. Međutim zaista trebalo da se zapitamo da li postoji mogućnost da se ovaj problem riješi jednom na jedan valjan način, što znači, između ostalog, da svaki oblik, ovom direktoru gore, zaista i upravi, treba čestitati. Dakle, oni kada mogu u tim uslovima da održavaju ovaj objekat i da pružaju onu vrstu usluge ustvari koju pružaju, s obzirom da se radi o jednom oronulom objektu, jednom starom objektu, a bez obzira o kakvom se objektu radi, dakle, mora se izdvojiti ogroman iznos sredstava za njegovu zakupninu. Okolnost, dakle da Kanton Sarajevo nije vlasnik tog objekta, jako i teško ulagati i sredstva i da ta sredstva budu, evo da kažem, na neki način kompenzirano sutra u nekoj drugom, u nekom

drugom pravnom poslu, odnosno da budu uračunati iznosi sredstava koji su uloženi u tu ustanovu, a zaista se u nju mora ulagati svake godine, kako bi uslovi za realizaciju i pružanje usluga korisnicima bili na adekvatnom nivou. Tako da ovaj dio koji kolegica Kristić govori i navodi da je to kriterij koji Opština Centar utvrđuje, ta vrsta kriterija se ne odnosi na ovakvu vrstu pravnog posla. Imate to i u Odluci Pravobranilaštva, a vidio sam da ovdje nema mišljenja Pravobranilaštva federalnog nivoa, tako da vjerovatno da postoji takva vrsta odluke, odnosno mišljenja Pravobranilaštva Federacije, vidjeli bi ustvari koje je bio pravni osnov za ovakvu vrstu pravnog posla. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Bandiću. Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović, diskusija.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Pa moja diskusija će biti vrlo kratka, vezana je za pitanje koje sam postavila, ujedno je podrška diskusiji kolege Bandića. Mislim da je jedan potpuno ispravan poslovan princip ustvari ići u pravcu izgradnje nekog potpuno novog objekta. Kad napravite jednu kalkulaciju, vidjet ćete da je to ulaganje za 4 godine, to je jedan skupštinski mandat, to je iznos od 1 600 000. Za taj iznos mogu se napraviti dva izvanredna objekta. Zato kažem da novac koji se daje na godišnjem nivou je odlična baza da se razmisli u jednoj vrsti podizanja kredita, koja će biti odlična namjena da bi se mogao izgraditi objekat koji zaslužuju osobe sa invaliditetom koje se nalaze u ovom Domu. I s tim u vezi, zaista pružamo našu podršku i resornom Ministarstvu i ja se nadam da će njihovi planovi rada u neku ruku ići u ovom pravcu. I također, zahvaljujem se Komisiji i kolegicama koje se, evo, zaista na jedan srčan i posvećen način trude i pokušavaju iznijeti ova vrlo složena pitanja na jedan pravi način. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hašimbegović. Zaključujem raspravu s obzirom da nema više prijavljenih za diskusiju.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora - bolnički kompleks bivše Klinike za kožno - venerične bolesti „Dr. Ernest Grin“ za 2024. godinu između ugovornih strana: Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu kao zakupodavca i Kantona Sarajevo (Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“) kao zakupca;

Zaključujem glasanjem. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za glasalo od 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku šest.

AD-6.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o kupoprodaji nekretnina putem neposredne pogodbe sa City mansion d.o.o., označenog kao: k.č. br. 422/309 K.O. SP_Dolac, po starom premjeru, kojoj po novom premjeru odgovara k.č. br.1837/19 K.O. Novo Sarajevo III i k.č. br. 422/310 K.O. SP_Dolac, po starom premjeru, kojoj po novom premjeru odgovara k.č. br.

1845/13 K.O. Novo Sarajevo III, vlasništvo i posjed Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo

Prijedlog odluke ste dobili u dopunskom materijalu. Zamolio bih predstavnika predlagača da ukratko podnese uvodne napomene. Direktorica Zavoda za izgradnju Belma Barlov. Izvolite, imate riječ.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne koji učestvuju na današnjoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, odnosno sve prisutne predstavnike zakonodavne vlasti na čelu sa uvažanim predsjedavajućim Skupštine, kao i sve ostale učesnike koji su po nekom pravnom osnovu prisutni na današnjem zasjedanju Skupštine. Dakle, danas tačka, prva tačka reda od Zavoda za izgradnju je Odluka o davanju saglasnosti, zaključivanje kupoprodajnog ugovora u svrhu kompletiranja parcele. U obrazloženju ima pravni odnos, gdje se odredbama člana 26. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo propisano da je Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenim Ustavom donosi uredbe, odluke, rješenje i zaključke, članom 24 tačka f. Zakonom o ministarstvima je definisan upravljanje i raspolaganje imovinom Zavoda za izgradnju, također, članom 15. Stav 3 Zakona o pravobranilaštvu je propisana obaveza Zavoda kao samostalne upravne organizacije, za pribavljanje saglasnosti Skupštine Kantona Sarajevo prije zaključivanja ugovora imovinsko pravne prirode, članom 363. Stav 3 Tačka 5 Zakona o stvarnim pravima određeno je da se prodaja, odnosno opterećenje, opterećenje pravom građenja nekretnine u vlasništvu Federacije, kantona i lokalnih zajednica samouprave izuzetno može izvršiti neposrednom pogodbom radi oblikovanja građevinske parcele i članom 5. Pravilnika o načinu i uslovima raspolaganja nekretnina u vlasništvu Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, propisano raspolaganje nekretninama neposrednom pogodbom i zamjenom nekretnina. Članom 18. Ustave Kantona propisane su nadležnosti Skupštine Kantona Sarajevo. Dakle, razlog za donošenje ove Odluke je dana 27. 12. 2023. godine od strane City mantion doo u ovom Zavodu je upućen zahtjev za kompletiranje parcele kupovine odnosno zemljišta u vlasništvu Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, ukupne površine 309 kvadrata, k.č. evo koji su nabrojani ovdje u materijalima i u razlogu za donošenje i učinjena je, znači, nakon zahtjeva urađena je vještačenje od strane sudskog vještaka arhitektonske struke Adnana Mehmedagića, gdje je procijenjena vrijednost predmetne nekretnine 251 000 konvertibilnih maraka. Od strane Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo City mantion upućena je ponuda od koje je strane je jel City mantion prihvaćen 8.5.2024. godine, učinjen je od strane notara Indire Turkmanović sačinjen je nacrt ugovora o kupoprodaji, dato je mišljenje Provobranilaštva Kantona, Sarajevo pozitivno, naravno mišljenje na nacrt ugovora, i evo predlažemo da Skupština Kantona Sarajevo donese odluku koja je u prijedlogu. Ako ima nekih pitanja, ja sam na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Vi se možete sjesti na svoje mjesto.

Ima li pitanja? Jel li ovo prijava za pitanje ili raspravu? Pitanja? Zastupnica Marijela Hašimbegović se prva prijavila. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Zahvaljujem se uvaženoj direktorici na njenom uvodnom izlaganju. Mene zanima kakav je ovdje interes Zavoda za prodaju zemlje i šta je Regulacionim planom bila namjena ovog prostora? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Moje je pitanje iz kog razloga se Zavod odlučio za prodaju ove nekretnine od 300 kvadrata, čija vrijednost je procijenjena na 250 000 marka. I da objasnite malo građanima, tačno šta znači ovo uobličenje parcele.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ, javio zastupnik Haris Zahiragić. Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Uvidom u tačku koliko sam mogao, jel da istražim vidim da je ovo firma registrovana 29.01.2024. godine, dakle prije nepunih pola godine, a da je ova tačka na dnevnom redu kao prva. Iako imamo u nastavku puno važnije tačke sa puno važnijim zahtjevima, ajmo reći sa važnijim javnim interesom, pa me zanima kako Zavod postupa, nekada sačeka na ovakve zahtjeve par godina, nekada se ekspresno registrovana firma 29.1.2024 godine. 27.12. 23. su se obratili Zavodu, iako su, dakle, prvo su se obratili Zavodu, pa su se onda registrovali u sudskom registru. A onda je Zavod 6.5. Ekspresno ponudio, 08.05. ekspresno prihvaćena ponuda i sve je to stiglo da bude na Vladi, na Skupštini za mjesec dana, pa me zanima ko je vodio te pravne poslove toj firmi da angažuju ostali građani koji pokušavaju dobiti godinama neku vrstu ovakve mogućnosti od strane Zavoda, Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo. Također bih želio da vas pitam zašto u svakome ugovoru koji ste nam predložili ovdje je notar Indira Turkmanović? Da li prilikom određivanja notara, koji će raditi ove ugovora, raspisujete javni poziv ili to Zavod radi po slobodnoj procjeni i uvijek istog notar angažuje za svaki pravni posao koji Zavod radi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavaća Danijela Kristić se javila za riječ. Izvolite.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kada je vršena procjena ove nekretnine, s kojim datumom?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da li direktorici treba neko vrijeme? Možete li ponuditi odgovore na postavljena pitanja? Jel možete ponuditi odgovor na postavljena pitanja? Treba vam neka pauza, nešto ili izvolite, imate riječ.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Ovako, ja ću pokušati koliko mogu, ako ne budem, ako zastupnici ne budu zadovoljni, možemo poslati pismenim putem, ali evo. Dakle, oblikovanje građevinske parcele, mislim to vlasnik posjeduje 90 %, ajmo reći građevinske parcele i treba mu još nekih 10, 15 % da se dokupi da bi napravio po regulacionom planu. Naravno, ovo je sve rađeno po važećim regulacionim planovima i dana je urbanistička dozvola 30 tog, ustvari urbanistička dozvola je izdata od Općine Novi Grad. Ovo je dopuna 30. 11. 2023. Dakle, na poslovni objekat koji je ja u Regulacionom planu uplanjen i kao takav je privatni vlasnik kupio građevinsku parcelu i zahtijevao još tih 300 kvadrata. I inače, tako se to dešava da se privatni vlasnik javi Zavodu za izgradnju za oblikovane građevinske parcele. Što se tiče pitanja cijenjenog zastupnika

Zahiragića, dakle City mantion mislim, urbanistička dozvola je dobivena na investitora MFC doo Sarajevo, koji je kasnije, pretpostavljam, mislim, sad ne ulazimo mi u privatne poslovne odnose ovih zainteresiranih strana koji rade, koji traže da im se prodaje i da se uobliči parcela. Tako da, vjerojatno je to, u međuvremenu su i napravljeni ove izmjene. Što se tiče notara, dakle i mi imamo sve notare u Centru koji su, evo oko Zavoda za izgradnju, znači uvijek je zbog blizine i stranke i Zavoda za izgradnju ili je notarka Turkmanović ili je Kapidžić notarka, mislim, imamo zaista prevelik broj, bilo i u prošlim materijalima i notarka koja je to radila, međutim evo sa notarkom Turkmanović u zadnje evo vrijeme imamo neki, mislim, takav odnos da nije sporno notar koji god da bude, čak smo i sa notarom Kapićem, ovim Karićem i s njim smo radili, mislim, ima zaista pet, šest notarskih kuća s kojim radimo i završavamo ugovore. Ne znam, evo koje je još pitanje bilo, jesam li sve odgovorila, ali evo ako nešto ima još možemo i pismeno, zapisali smo da vam odgovorimo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Procjena.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Procjena je rađena, sudski vještak, znači rađena je procjena 15. 4.2024. od Mehmedagić Adnana.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam direktorice na odgovorima. Može se vratiti na svoje mjesto. Otvaram raspravu. Zastupnik Haris Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ma evo, pazite, neću dugo, kratko ću. Dakle, u značajnoj mjeri olakšava činjenica da investitor koji je realizovao neke projekte, već u Kantonu Sarajevo, iz oblasti izgradnje. Dolazi i, čini mi se, iz Bahreina, a ne iz Dubaija, tako da u puno drugačijem kontekstu posmatramo ovu vrstu zahtjeva za sjedinjavanje parcela, jel. Kada je u pitanju praksa koju vi radite, niste mi odgovorili zašto ste ovako promptno reagovali na ovaj zahtjev, dakle, i zašto je također bilo pitanje za predsjedavajućeg i za Vladu zašto se ova tačka našla na vrhu dnevnog reda koje ima zaista važnih tačaka? Pa kada su i teme Zavoda u pitanju, i neke su tačke važnije i kada je Zavod u pitanju, vaše tačke i teme nego što je to ova tačka. Dakle, slažem se ja da sjedinjavanje parcela u kontekstu zakonske mogućnosti je nešto što mi ne trebamo bježati, nije svaka gradnja i nije svaka investicija kriminal. Nažalost, neki drugi ljudi su ovdje u Skupštini, to tako, nametnuli taj narativ godinama unazad, pa evo mi samo nikad dovoljno opreza u tom smislu ne manjka na neki način. Pa ova City mantion je osnovan 29. 1. 24. godine i ona je kao takva predala vama zahtjev, dakle, nije predala ta ranija firma iz koje je proizašla ova firma, dakle vlasnička struktura se promijenila i na tu jest urbanistička saglasnost, ali ova je sad, dakle, za svega 4 mjeseca uspjela sve ovo isposlovati, doći u Skupštine Kantona Sarajevo, što je zaista fascinantno, pa kada sam pitao kojim je pravni zastupnik želio, sam da mu reklamu napravimo jer nitko do 4 mjeseca nije u stanju doći od zahtjeva prema Zavodu, do ponude od Zavoda, preko Vlade na Skupštinu Kantona da tačka bude usvojena. Ako bismo bili efikasni u svim poslovima na ovakav način, mislim da bi kantonu Sarajevo otvorenih tema i problema bilo sve manje i manje. Dakle, neko je važan aktualnoj vlasti. Da li zbog činjenice da je ranije investirao na Ilidži taj investitor, gdje, neću sebi da dajem za pravo da sumnjičim bez nekih dokaza, ali na neki način ovo, ovo mi na neki način, pa ne miriše, baš suprotno, kolega Deviću, malo mi, kako da kažem, tukne. Osim toga, jedina referenca je što, evo, znam tko su arhitekti koji su radili ovaj projekat? To je možda jedini razlog zašto želim. Vjerujem da imam povjerenje da

će ta zgrada, koja je evidentno dobro, urbanističku saglasnost sad kolegi šalji, pošto mu niste vi adekvatno odgovorili, ljudi su već dobili saglasnost, ovaj dio parcele se nalazi tamo gdje smo dobili urbanističku saglasnost, uslov za građevinsku dozvolu i rješavanje minskih odnosa, dakle vi možete dobiti urbanističku saglasnost, iako niste vlasnici parcele, ako ste vlasnici većinskog dijela te parcele na koju predajete zahtjev. E sada da biste dobili građevinsku preduslove, riješeni imovinski odnosi, ovo je sticanje uslova za građevinsku dozvolu. Dakle mi ako oborimo ovo propast će ljudima urbanistička dozvola, na atraktivnoj lokaciji, investitor koji je, hajmo reći, provjeren da je izgradio dobre zgrade, čini mi se da su oni radili Sarajevo Wave, ispravite me ako griješim, itd. Pa evo sad, možda je već kasno da problematiziramo, ali problematičan je način na koji dolazi ovo na tačku dnevnog reda. Ovo što ste rekli, uvažena direktorice za Indiru Turkmanović da je to zbog blizine investitora. jedan od investitora je sa Ilidže, iz Hrasnice, registrovan, drugi je na Novom Gradu ASA, treći je na Betaniji, Betanija, četvrti Ministarstvo saobraćaja, dakle iz svih opština su ljudi, a uvijek je isti notaar. Dakle nisu ov male cijene notarskih usluga. To što ste ranije angažovali 2 druga notara koja ste spomenuli, također, to ustvari pokazuje da imaju privilegirani notari u Kantonu Sarajevu i u Zavod, pa vas ja molim i apelujem na vas da raspisete javni poziv i to bi bilo jedino transparentno, da se notari koji žele da rade za Zavod prijave i da onda eventualno ih na neki način na adekvatan način rasporedite taj posao na čitav notarijat u Kantonu Sarajevo, jer ovo je već na ovih 12, ili 10 odluka i točaka, a ako ste vidjeli cjenovnik, vidjet će da je ovo velika zarada na današnjoj sjednici. Dakle, osim investitorai uvažena notarka će se danas na neki način ovaj, a platit ćemo jedan dobar godišnji odmor i njoj i svim zaposlenicima tog notarijata. I to je u redu. Ja nemam problem ni sa tim, ali trebaju i drugi notari da žive i ne trebaju biti privilegirani notari u Kantonu Sarajevo, iako, naravno, svi oni, zahvaljujući monopolističkom položaju koji su im neustavni zakoni dali, dobro žive, jel? Tako, da, evo, upozoravam na oprez. Čini mi se da jedna parcela 37 kvadrata, druga 11, ne znam je 250 cijena koja je određena, također je pitanje da li je adekvatna. Sudski vještak je procijenio da je to 250 000. Ja kao mladi bračni par sam skoro istraživao cijene nekretnina, ja bih volio da i građani, fizička lica mogu dobiti po tim cijenama, da kupe nekretnine, kao što dobijaju pojedini investitori od posebnog interesa vlasti u Kantonu Sarajevo. Cijena kvadrata u toj zgrada će sigurno biti jedno 6000 konvertibilnih maraka. Tako da, mogli smo i malo i više naplatiti. Znam da ćete mi reći da je to sudskih vještaka i u narednim odlukama je sudski vještaka, ali ti sudski vještaci evidentno procjene kada i koliko i kome je u interesu da se procijeni. Tržišne cijene nekretnina i cijene koje mi dobivamo na skupštini uporno, dakle, nekorespondiraju. Ali evo to ne ide vama na neki način obraz. Ipak, imovina Kantona Sarajevo u pitanju, vi ste to predložili, ja ne znam kako ćemo mi iz Kluba SDA, kako ćemo glasati, vidjet ćemo diskusije naredne, kako će završiti. Sumnjiv nam je posao, ali evo, ponavljam, jedino arhitekti koji rade na toj zgradi nam daju na neki način određenu vrstu optimizma da bi ta zgrada mogla na nešto ličiti, a način na koji je ona napravljena evidentno nije transparentan. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ. Hvala.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Ja želim problematizirati odnos prema javnoj imovini, dakle prema onome što je imovina Kantona Sarajevo. Jednostavno ne mogu da prihvatim da svi treba da pokleknemo kada nam dođu investitori sa velikim novcem i kada imaju za pravo tražiti što žele i kako žele. Ovdje se dva puta davala urbanistička dozvola, prvi put je urađena na jedan način i, kako je navedeno u materijalu, govori se da je naprosto investitor došao u službene prostorije sa kazivanjem da traži da se pristupni put ovog poslovnog objekta pomjeri za 6 do 7 m na prostor

i imovinu koja pripada Zavodu. Za mene je ovo potpuno neprihvatljivo, ovakav način rada i, kako je rekao kolega Zahiragić, sve ovo završiti u tako jednom nevjerojatnom roku koji do sada nekako nismo zapamtili i naravno da to u nama budi određene sumnje i ovim putem želim da vam poručim da se ozbiljnije bavite onim što je imovina Kantona Sarajevo i da ne prodajete našu imovinu na ovako paušalan način samo zato što vam je neko donio toliki iznos novca. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Želim da skrenem pažnju kolegi Harisu Zahiragiću dakle, ne postoje pravni poslovi u kojim notari imaju prioritet, to je utvrdio Ustavni sud svojom presudom. Tako da ja ne bih govorio o privilegovanim notarima, već u privilegovanim pravnim poslovima. Okolnost da Kanton Sarajevo ima Pravobranilaštvo, ima Zavod za besplatnu pravnu pomoć koji praktično obavlja poslove sa advokata, mada to samo u Kantonu Sarajevo postoji taj Zavod u RS-u ne postoji, o u uređenim državama u regionu, ne postoje ti zavodi koji daju besplatnu pravnu pomoć, ali eto, pošto on već postoji, dakle, to bi bilo sasvim korektno da ste ovakvu vrstu posla pravnog dali Zavodu za besplatnu pravnu pomoć, da izbjegnemo troškove korištenja notarskih usluga. S tog aspekta, evo, dakle, želim da skrenem pažnju da ovakva vrsta pravnih poslova ne podliježi dakle notarskoj obradi. To je nekad bilo više i nije. Ima tačno presuda Ustavnog suda koji je utvrdila od kojeg vremenskog perioda i nakon što je dato Parlamentu Federacije da donese zakon, nije ga izmijenio Parlament. A sada želim ovom drugom dijelu, malo se kolega Zahiragić dotakao tog dijela, a i kolegica Marijela Hašimbegović, kako je, evo da kažemo, cijena zemljišta koje se nalazi, jel u vlasništvu Zavoda, možda malo prejeftina i kako je možda i sudski vještak sam utvrdio da cijena nije adekvatna i sudski vještak je samo čovjek, jel? Dakle, kolega Zahiragić je u pravu, postoje pravni poslovi u kojima se utvrđuju stvari, prava cijena ukoliko nije zadovoljan tom cijenom, tako da evo direktorice možete uzeti u obzir i tu činjenicu da imate i tu mogućnost. A želim sada da kolegi Okeriću skrenem pažnju pošto je on jako često spominjao dole znate, kružni tok u Biljakovu Potoku kako je izmijenjena, kako se pogodovalo tada nekom privatnom investitoru, odnosno vlasniku nekog zemljišta, a onda se išlo na uštrb kao državnog zemljišta. Da je kolega Okerić upoznat sa ovakvom vrstom pravnih poslova, onda bi on jako dobro znao nakon 10 godina u Skupštini da se jako lakše uzima zemlja dakle, kada je u vlasništvu Skupštine ili Grada ili Zavoda, nego privatna. Jako je teško u privatnim privatni posjed uzimat zemljište. Postoji eksproprijacija pravni poslova koji se zove eksproprijacija, ali taj pravni posao treba da završi na kraju na sudu, a to bi odugovlačilo postupak i u tom kontekstu, u tom kontekstu taj postupak bi trajao jako dugo. E sad kolega Okeriću, imate priliku da štitite dakle imovinu Zavoda koju, evo da kažemo, po kojoj cijeni sada Zavod ustupa kako bi se uredila jedna parcela, također se radi o privatnom investitoru. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Zahiragić, pa onda ja.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, pripadam onom dijelu pravnika koji smatraju da monopolistički položaj notara nije u redu. Apelacija, čini mi se, gospodina Milana Dunovića, potpredsjednika Federacije, posljednjeg izabranog voljom građanskih stranaka, nakon toga je došao Igor Stojanović, kojeg je izabrao HDZ mu dao potpise na to mjesto, je podnio zahtjev za ocjenu ustavnosti zakona i

oboren je i oglašen je neustavanim, međutim nije donesen novi propis, tako da dok se ne donese novi propis za promet nekretninama, i dalje se traži forma notarski obrađenih ugovora. Pa evo imamo dilemu, možda najbolji način da neko kod advokata ovaj potpiše ugovor pa nek pokuša u sudu se upisati, sud ga neće upisati. Pa eto, bilo bi mi drago da sud primjenjuje dok se novi zakon ne donese. U svakom slučaju, dok rade sa notarima, trebaju adekvatno, na neki način rasporediti taj posao među notarima, a ne davati, ne da postoje privilegirani notari u Kantonu Sarajevo. Znamo da neki postoje silom prilika i silom političkih okolnosti, ali ne mora to baš biti prikazano jasno u skupštinskim materijalima, jer to je nekako nepristojno prema svim drugim notarima, složiti ćete se koji radi, a naravno i prema advokatima koji su godinama unazad radi tog notarijata kao takvog, koji utemeljen od strane pojedinih ljudi koji su pisali te zakonske propise, a notari su, ili su u vezi sa notarima, zacementirali svoj položaj. Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupniku Bandiću, s obzirom da me spomenuo i prozvao. Ako ste slušali direktoricu Barlov, jasno je kazala da je u ovoj proceduri učestvovao vještak procjenitelj, koji je zajedno sa Zavodom za izgradnju, sa Pravobranilaštvom čuvao interese Kantona Sarajevo. Ovo su dvije neuporedive stvari. Ovo što ste htjeli da mene na neki način demantujete ili prozovite da vam nešto sada kažem. Radi se o lokaciji Bosna plasta na IX Transverzali, gdje je svjesno zaobiđena eksproprijacija zato što bi vlasnik te parcele dobio puno manje sredstava nego da mu se regulacionom planom predvide, kao što se predvidjelo i omogućiti predviđena gradnja od nekoliko spratova. E, zbog toga su svi prijedlozi koji su tada u prethodnih, pa sigurno petnaestak godina, tamo od 2008-2009, pa '15. i '16. kada su rađeni regulacioni planovi, ovaj su svi prilagođeni da ta lokacija bude zaobiđena i da se uzme društveno, da se uzme od Osnovne škole Umihana Čuvidina, da se uzme od djece od dječjeg igrališta. A ja ću vrlo brzo iznijeti sve te dokaze, kao što sam i najavio, gdje ću pokazati da svi prijedlozi koji su tada dolazili od načelnika tadašnjeg ili aktualnog Semira Efendića do direktora Zavoda za planiranje tadašnjeg Hamdije Efendića su išli u tom pravcu da se zaobiđe privatna imovina vlasnika Bosna plasta, a da se kompletna ta cesta okrene, dobro, da se ta saobraćajna traka jednostavno gurne prema školi, prema društvenom.

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Ovo što ste vi naveli, dakle, prema nekim mojim informacijama, to ćete vi vjerojatno vrlo brzo utvrđivati na sudu, koje šta pomjerao, ko nije, a vi bi trebali da znate ko donosi regulacione planove, koliko je moguće da jedan pojedinac ili dva utiču na takvu vrstu donošenja odluke. Ali ono što sam ja vama htio da skrenem pažnju, kolega Okeriću, ja sam vama govorio o pravnom poslu koji je jednostavniji i koji je lakši za uraditi. Dakle, puno lakši pravni posao jeste uzeti zemlju ili eksproprijirati zemlju koja je u vlasništvu Zavoda nego privatnog lica. Uzimati zemlju od privatnog lica je dugotrajan postupak koji bi na kraju završio ovo, kako ste vi rekli na sudu, i to bi jako dugo trajalo i ova sama realizacija tog projekta bi sigurno još nekoliko godina potrajala. A što se tiče ovih vaših navoda o tome i kako je Pravobranilaštvo dalo ovaj, kako se zove, znate mišljenje. Reći ću ja vama da je Pravobranilaštvo dalo mišljenje isto takvo za dole Bazene Četež, znate kakvo je mišljenje bilo pravobranioca? Hoćete da vam kažem, dakle, mišljenje pravobranioca je bilo da možda može, možda ne može, ali uglavnom je ta zemlja koja je vrijedna oko 200 000 000, prodana za 30 000 000. I što se tog djela tiče, da vam ja kažem, na hitnoj sjednici, tako je, i protiv toga se vodi krivični postupak, a vi ovo što kažete sada, ukoliko imate neke indicije, podnesete prijavu, molim vas odmah i to krivičnu prijavu podnesite ako smatrate da je neko uradio nešto na štetu građana. Ovdje je direktno urađeno na štetu građana, gdje im je oduzmete imovina u vrijednosti

200 000 000 za 30 000 000 kolega Okeriću. Nemojte mi govoriti o mišljenjima pravobranioca iz tog vremenskog perioda. Pravobranioac je dao mišljenje dakle neodređeno, čak nije bilo mišljenje, to nije bilo mišljenje. Dakle, poseban institut je tamo upotrijebljen i to se sada ustvari sada najviše analizira na Tužilaštvu da li je Pravobranilaštvo moglo takav oblik pravnog posla dati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, ja bi vas zamolio da se vratite na temu, sami ste iskočili s teme, evo ja predlažem da se vratimo na temu. Zastupnik Haris Zahiragić replika, je li? Izvolite, imate riječ?

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa predsjedavajući, imao sam i ja repliku na ovu vašu repliku kolegi Bandiću, s obzirom da

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pokušajte da bude dio ove tačke dnevnog reda, da ne izlazite iz okvira.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Bit će kratko, samo ovaj dio vaše diskusije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ja vama nisam replicirao, tako da nemate potrebe meni da replicirate.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne govorim, ne repliciram vama, nego imam potrebu da zaštitim domaćeg privrednika kojem se već dugo u ovoj Skupštini stavlja meta na čelo i toj firmi Bosna plast koju svi vide, a niko ne vidi, fabriku Žicu koja je devastirana pored, privatizirana i uništena, niko ne vidi malo dole jel prema izlazu iz Sarajevu, parcelu koji je gospodin Miroslav Mišković uzeo i privatizirao i kojoj se pogoduje trenutno, sad je u izradi urbanističke, ovaj regulacioni plan za pogodovanje za izgradnju tajkuna koji je podržavao režim Miloševića Slobodana. I u Konačnici ovo što je rekao gospodin Bandić, to je možda najveća afera kada smo na Hitnoj sjednici Skupštine prodali 200 duluma zemlje u besćenje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete li se vratiti na tačku dnevnog reda. Znam da.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Samo da zaokružimo temu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

I ja želite da na neki način iskakanje kolega, kolege Bandića, nastavite dalje. Ne mogu vam dozvoliti da pričamo o tome.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nisam zaista želio, samo sam želio da zaštitim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde da se vratimo na tačku

Haris Zahiragić (zastupnik)

Samo sam htio da zaštitim ugled firme koja zapošljava određeni broj ljudi

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odlično.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Od poslije rata do danas, a vama je ona trn u oku samo zato što je gospodin Česir, koji je vlasnik te firme, bio svjestan vaših kapaciteta dok ste bili u SDA.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Građani najbolje znaju i stanovnici Buljakovog Potoka znaju ko je uzeo, šta je uzeo, tako da ja neću u to da ulazim, ali evo, s obzirom da je potencirao, na tome kolega Bandić, odgovorio sam mu i s time što završili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik. Ispravka krivog navoda. Ajde netko vam je napisao neku poruku, hajde pročitajte nam je sad, ajde, ajde kolega Bandiću, da vidimo šta je ispravka krivog navoda. Izvolite, kolega Bandić, ispravka krivog navoda.

Muamer Bandić (zastupnik)

Baš mi je drago kolega Okerić da mi vi kažete da mi je neko, mislim vi koji ste non stop na telefon svom. Dakle, ja sam vama skrenuo u pažnju na vrstu pravnog posla, kolega Okeriću, nisam vam ja skrenuo, dakle pažnju, vi ste sami ušli u tu zamku da kažem, pa ste komentarisali tamo gdje niste trebali. Ja sam govorio o pravnom poslu, a vi očito ne razumijete i ne možete da odvojite pravni posao od političkog nekog djelovanja, ovo se radi o pravnom poslu. Ja sam ovakvih kolega pravnih poslova sklopio na stotine, da vam kažem, ja nemam problem da meni neko šalje ovakvu vrstu poruka kako bi vi meni to sada nešto spoticali. Hoću da vam kažem, treba da odvojite dakle, političku mržnju prema nekome od onog pravnog posla koji se može lako provesti ili se može teže provesti, ovo je bila samo lakša vrsta pravnog posla koju sam ja vama, koju sam ja vama rekao. Pa ispravka krivog navoda jeste u tome da cijela vaša diskusija sam vas ja ispravljao za pravni posao, a vi ste otišli u potpuno nekom pogrešnom da mi kažete kako ovaj ja...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Bandiću.

Zastupnik Mahir Dević se javio za diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo ja nisam mislio po ovoj tački dnevnog reda govoriti. Mislim da je kolega Zahiragić elaborirao na jedan vrlo lijep način kako vlast rješava nešto kada ona vidi interes u tome. Na prvoj tački danas dnevnog reda, na zastupničkim pitanjima, inicijativama smo glasali za inicijativu kolegice Admele Hodžić da se riješi pitanje subvencioniranja kupovine stanova za mlade bračne parove koji traje 4 mjeseca i još nije dobila odgovor. I onda je kao dio aktualne većine predložila zaključak koji je podržala i opozicija da to riješite, mi smo to izglasali i pitanje je dal ćete vi to uopće riješiti? To je jedno lice vlasti u Kantonu Sarajevo, a drugo lice nam pokazuje kako od osnivanja firmi do uobličavanju određene parcele se prolazi brzinom

svjetlosti kroz Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Skupštinu Kantona Sarajevo, Kolegij kako dolazi tačka na dnevni red. Eto te dvije slike dragi i mladi bračni parovi samo uporedite i biti će vam jasno da li ova aktualna vlast u Sarajevu radi transparentno, onako kako je obećala, u svojim mjerama i principima. Ove dvije stvari to ponajbolje govore. Ja ću toliko kratko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Deviću. Zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozove zastupnice i zastupnike da uđu kako bi se mogli izjasniti o prijedlogu odluke?

Zamoli bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnike. Jeste li tražili zbog toga što mislite da nema nas, a treba vam pauza ispred Kluba, jel?

OK. Pauza za 5 minuta na zahtjev zastupnice Bešlija.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke, kako sam je naveo, molim službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Zaključujem glasanje.

Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 22 zastupnika protiv ništa, suzdržano 3. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Tačka sedam.

AD- 7.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje ugovora o zamjeni nekretnina između „Betanijacentar“ d.o.o. Sarajevo i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo radi sporazumnog rješavanja prava vlasništva u skladu sa članom 23. Zakona o eksproprijaciji F BiH

Prijedlog odluke se dobili dopunskom materijalu. Zamolio bih vas, molim vas malo tiše, nemojte kolega.

Molim predstavnika predlagača da nam podnese kratko uvodne napomene, direktorica Zavoda za izgradnju Belma Barlov.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Dakle, sljedeća tačka je prijedlog zaključka kojim se utvrđuje Odluka o davanju saglasnosti zaključenju ugovora o zamjeni nekretnina između sa Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo i Betanije centar doo radi izgradnje saobraćajnice Prve transverzale, dionica Kranjčevićeva-Bare-Hotonj. Dakle, razlozi za donošenje ove odluke, gdje je zaključcima Vlade Kantona Sarajevo 05.09.2019. godine Zavod za izgradnju zadužen da u ime i za račun Kantona Sarajevo, Ministarstva saobraćaja i Direkcije za puteve pristupi rješavanju imovinsko pravnih odnosa na saobraćajnici Prve transverzale. Rješenjem Službe za upravu, prostorno uređenje, komunalne poslove Općine Centar Sarajevo ispravljeno zaključkom, Rješenje o izmjeni 04.08.2017, Rješenje o izmjeni data je Urbanistička saglasnost Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo i Direkciji za puteve za izgradnju saobraćajnice Prva transverzala na dionici Kranjčevićeva-Bare-Hotonj. U istom Rješenju se navodi da izgradnja predmetne saobraćajnice planirana na k.č. 827/2 KO Sarajevo 6. U cilju realizacije zaključka Vlade, ovaj Zavod je u ime i za račun Ministarstva saobraćaja i Direkcije za puteve Kantona Sarajevo, putem Općine Centar pokrenuo postupak parcelacije zemljišta prema izdatoj Urbanističkoj saglasnosti za izgradnju

Prve transverzale. Nakon provedene parcelacije saobraćajnice Prve transverzale u skladu sa članom 23 Zakona o eksproprijaciji, objavljen je javni oglas kojim se pozivaju vlasnici nekretnina radi pokušaja sporazumnog prijenosa vlasništva u svrhu izgradnje saobraćajnice Prve transverzale, između ostalog je i ova parcela označena kao kč 827/2. Na objavljeni oglas se prijavila Betanija centar, prilikom kojeg je dostavljena obavijest Zavodu da ostaje pri ranije datum prijedlog zamjene zemljišta iz pisma namjere, nakon izvršenih konsultacija sa notarskom kancelarijom i Pravobranilaštvom, zaključeno je konkretnom u slučaju jedino moguće zaključiti dva pravna posla, i to ugovor o kupoprodaji radi oblikovanje građevinske parcele kao prijedlog i prihvaćen od strane označene firme. Također je predloženo da se izvrši zamjena parcela označenih kao 827/2 i kč 827/7, za koji je vlasnik dostave izjašnjenje da nema interesa za daljnje korištenje na kojem je predviđena izgradnja saobraćajnice Prve transverzale i popločene pješačke površine za parcela označena kao 823/2 i kč 824/2. Ukupna površina gore označenih parcela u vlasništvu Zavoda iznosi 1051 kvadrat, dok ukupna površina parcela u vlasništvu Betanija centra iznosi 702 kvadrata. Po procjeni vještaka Jeleni Obradović Balovac, izvršena je procjena parcela koja su predmet ugovora o zamjeni, te su parcelu u vlasništvu Zavoda procijenjeni na iznos od 345 800 konvertibilnih maraka, a parcela u vlasništvu Betanija centar su procijenjeni iznos od 285 000, kao i da je zahtjev vlasnika za primjenu člana 11 Zakon o eksproprijaciji Federacije BiH osnovan. Nakon izvršene procjene, Zavod je firmi Betanija centar dostavio ponudu za zaključenje ugovora o zamjeni umjesto eksproprijacije i navedeno je da je firma Betanija centar u slučaj da prihvati ponudu ima obavezu izvršiti doplatu utvrđene razlike vrijednosti označenih nekretnina u korist ovog Zavoda u iznosu od 60 800 konvertibilnih maraka. Betanija centar doo je dostavila odgovor na ponudu od 9.3.2023. u kojem se navodi da su saglasni sa procjenom vještaka, te da se potrebna procedura zaključenja ugovora može nastaviti. Zavod je zatražio i mišljenje Pravobranilaštva koji je dao pozitivno mišljenje na dostavljen nacrt ugovora i evo predlažemo da Skupština Kantona donese odluku kao u prijedlogu. Samo naglasiti da imamo još i jednu narednu tačku, a to je također za Betaniju centar gdje je isto uobličena, ide uobličavanje građevinske parcele, pa tako evo da li ćemo odmah i to, ili ćemo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kada dođemo na tu tačku, ako bude potrebno. Vi se možete vratiti direktorice na svojem mjestu. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Pitanje, zastupnik Haris Zahiragić se javio, izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Imao bih pitanje da li je ovaj dio parcele koji je u posjedu Zavoda, zapravo oduzet agrarnom reformom od porodice Merhemić ili od katoličke crkve, a kasnije je to upisano na Zavod 2006 godine? I da li taj, dakle, dio vlasništva katoličke crkve i porodice Merhemić koji je oduzet ustupate sada Betaniji, a za uzvrat dobijate nešto što se treba eksproprijaciju proći za Prvu transverzalu, ili je to neki drugi dio generalno kompleksa Betanija i tog poteza o kojem vi danas govorimo, koji danas nazivamo kolokvijalno Betanije i užem smislu, u kontekstu parka Betanija i u širem smislu u kontekstu cijelog tog područja, jel od Šipa do golf kluba i do Poljina gore.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemam više pitanja. Možete li ponuditi odgovor usmeni ili eventualno zbog nedostatka informacija da dostavite pismeni odgovor? Ako niste u prilici, nemate dovoljno informacija, možete pismeno odgovoriti zastupniku. Oprostite, ako imate usmeni odgovor, izađite ovdje i

kažite nam, a ako mislite da nemate dovoljno informacija, onda dostavite. Evo ovdje, samo nam se predstaviti zbog stenograma.

Marko Tolić (sekretar Zavoda za izgradnju KS)

To dobar dan svima. Tolić Marko, sekretar Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo. Vezano za pitanje gospodina Zahiragića, evo koliko je meni poznato, a poprilično sam upoznat sa tom lokacijom, jer su se vodili gore razni postupci od strane punomoćnika porodice Merhemić. Drugo, ovaj dio lokaliteta, opet kažem, koliko je meni poznato, pa smio bih tvrditi, nije bio u vlasništvu niti agrarnom reformom oduzet od strane porodice Merhemić, niti od Rimokatoličke Crkve. Parcele koje su bile u vlasništvu rimokatoličke crkve se nalaze sjevernije, tako da mislim da ovaj dio nije dio te priče.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam, možete se vratiti na svoje mjesto. Otvaram raspravu. Zastupnik Haris Zahiragić se javio za riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Drago mi je, bilo mi je vrlo važno da saznam ovu informaciju, jer da jeste, ne bih mogao glasati za, iako je javni interes Prva transverzala. Pa ništa, pozdravljam aktivnosti na izgradnji Prve transverzale, zbog toga ćemo mi podržati ovu tačku, vrlo je važno da Prva transverzala što prije se probije. Radovi na tunelima koji su na neki način usporeni ne sprječava i nema razloga da sprječava da se rješavaju imovinski odnosno na ostalim dijelovima te trase. Vidjeli ste koliko su gužve na ulazu i izlazu iz Sarajevu. Prva transferzala bi trebala biti "condicion sine qua non", prvi projekat svih naših građevinskih radova. Pozivam Vladu Kantona Sarajevo da intenzivira radove na Prvoj transferzali, čak i Ministarstvo saobraćaja da stavi fokus na tu, na tu veoma važnu saobraćajnu infrastrukturu i pravac koji je važan za debloadu kod specifičnog grada. Kada je u pitanju ova tema i ovo pitanje koje sam ja postavio, apeluje na Zavod da 97 duluma od porodice Merhemić, dakle, to je čuvena Sarajevska porodica koja je u sklopu, a ja bih rekao de jure agrarne reforme a de facto eliticida koji se provodio u Sarajevu nad begovskim porodicama, oduzetu 97 duluma zemlje, također je u tom procesu oduzet 200 duluma zemlje od Katoličke Crkve, kasnije je to dodijeljeno firmi UPI, koja je trebala tu da zasadi biljke, zato što je to bila agrarana reforma, ona to nikada nije uradila. 2006, 2007 godine Zavod je na sebe, evo završavam predsjedavajući, Zavod je na sebe upisao tu parcelu i sve tu, dakle imovinu iako je postojala zabrana Visokog predstavnika. Apeliram na Zavod i na Vladu Kantona Sarajevo da sve što bi trebalo da bude procesom denacionalizacije, kada, nadam se, usvojimo taj zakon, jer tuđa prava i tuđih, ako je država oduzela, treba vratiti, da neće raspolagati sa zemljom koja na takav način opterećena i prilikom raspolaganja imovine i prilikom, to nije vaš posao, već drugih zavoda ucrtavanje raznih infrastrukturnih projekata na toj imovini. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavaњу o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje ugovora o zamjeni nekretnina između „Betanijacentar“ d.o.o. Sarajevo i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo radi sporazumnog rješavanja prava vlasništva u skladu sa članom 23. Zakona o eksproprijaciji F BiH.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržani nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila, odnosno donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku osam.

AD- 8.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića bb, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „Boston-company“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimalac

Prijedlog odluke se dobili u dopunskom materijalom. Molim predstavnika predlagača da podnese kratko uvodne napomene. Opet direktorica zavoda Belma Barlov. Izvolite, imate riječ.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Dakle, u prilogu materijala je Prijedlog zaključka kojim se utvrđuje Prijedlog odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića bb, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „Boston-company“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimalac. Dakle, pravni osnovi su sadržani u obrazloženju. Pa evo ne znam ima li potrebe da je čitam. Ma ja ću samo onda razlog za donošenje. Dakle, firma „Boston-company“ d.o.o. Sarajevo Zavod za izgradnju kantona Sarajevo dostavio je dana 7. 5.2024. godine zahtjev za dodjelu na privremeno korištenje zemljišta označeno kao kč broj 1/1, kč 1/2, kč 4/2 i kč 1/7 kao Novo Sarajevo 3, uz prijedlog da u skladu s Pravilnikom o načinu i uslovima raspolaganja nekretnina u vlasništvu Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, sa Zavodom kao vlasnikom zemljišta, zaključi ugovor o zakupu navedenog zemljišta na period od 5 godina radi regulisanja parkiranja ispred poslovnog prostora u vlasništvu „Boston-company“ d.o.o. Sarajevo. Ja ću ovdje naglasiti samo da mi već iznajmljujemo jedan dio parcele za firmu Baston company na ovom području, ali bilo je mala vrijednost do 10 000, ne ide na Skupštinu, tako da mi već imamo ugovor zaključen sa ovom firmom, koja, evo, uredno izvršava svoje mjesečne obaveze i plaća zakupninu. Predmet ugovora su parcela označen kao kč 1/1 i dio kč 1/2 u ukupnoj površini od 920 m², kč 4/2 površine 1376 m² i kč broj 1/7, površine 114 m², na kojima je kao posjednik upisan Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, državno vlasništvo sa upisom nosioca prava raspolaganja u korist Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo. Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo je donijelo rješenje kojim se daje saobraćajna saglasnost firmi „Boston-company“ za saobraćajni projekat obilježavanja parking prostora ispred sportsko-rekreacionog centra Sport klub Vistafon u ulici Bulevar Meše Selimovića bb. Stalni, kako je, jel, po Zakonu, Pravilniku o raspolaganju nekretnina u vlasništvu Zavoda i utvrđeno, dakle, vještačenjem se obavljaju procjene zakupnine, tako da je stalni sudski vještak arhitektonske struke Jasmina Beganović Zulum uradila procjenu vrijednosti tržišne zakupnine nekretnine i utvrdila da vrijednost tržišne zakupnine na mjesečnom nivou ukupno iznosi 2164,80 konvertibilnih maraka bez PDV-a, odnosno 2554,11 konvertibilnih maraka sa PDV-om za površinu od 2410 m². Notarka Indira Turkmanović je sačinula Nacrt ugovora o zakup koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „Boston-company“, te u skladu sa odredbama člana Zakona pravobranilaštvu Kantona, potrebno je da Skupština Kantona donese odluku kojim se daje saglasnost Zavodu za zaključivanje ugovora. Ja ću ovdje još samo napomenuti da notare u ovim slučajevima svim plaća ili zakupac ili kupac, tako da Zavod za izgradnju ne plaća notarski obrade ovih ugovora. A važnost brzine i korektnosti nekih notara nam je jako bitno, pošto smo imali neka loša iskustva sa nekim drugim notarima. Evo to je to. S obzirom da su ispunjeni uslovi za zaključenje Ugovora o zakupu, predlažemo da Skupština Kantona Sarajevo done ovu odluku kao u prijedlogu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici. Možete se vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnica Marijela Hašimbegović izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Za uvaženu direktoricu imam pitanje da li je parcela 536/11 formirana u Zemljišnoj knjizi i da li imate informacije da je upisana žalba podnesena od strane trećeg lica na Rješenje Zemljoknjižnog ureda, odnosno da se vodi proces koji se dešava na Kantonalnom sudu na daljnjem postupanju? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahiragić se javio za riječ, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Rekli ste da je Ministarstvo saobraćaja dalo saglasnost za parking rampu. Da li tzn, da je dalo saglasnost za pristupni put sa glavne saobraćajnice, ili će se na tu rampu prilaziti ponovno preko bazena i okolo, s obzirom da je taj pristupni put bio predmet sporenja te firme i Kantona Sarajevo i lokalnih vlasti već neko vrijeme. Zanima me, vi ste rekli da je svrha i razlog iznajmljivanja ovog prostora potreba za parkingom, pa ste kasnije rekli da već postoji parking, da li zelena površina potpada pod parking i da li će ona biti pretvorena eventualno u parking ili će se zadržati zelena površina, iako će se zadržati zelena površina, koji je interes zakupoprimca da iznajmi zelenu površinu kada se na nju ne smije parkirati automobil ili eventualno planirano da se ta zelena površina također pretvori u parking.? Kada je cijene u pitanju, ako kompariramo ovo i neku narednu tačku, vidjeti ćete da nisu cijene uvijek da, sudski vještak različito je nekada vještači cijene, ali evo, to je ponovno tema koji su maloprije imali. Rekli ste, također, da je to sportsko-rekreacioni centar. Možda u momentu podnošenja zahtjeva prema Ministarstvu saobraćaja, to je bio sportsko-rekreativni centar, više i nije. Sada firma Bosna, čini mi se, tu otvorilo neki supermarket, tako da ne bude samo radi javnosti da na osnovu pogrešnih informacija donosimo odluku. Vjerojatno je tada u momentu predavanja zahtjeva Ministarstvu saobraćaja to bilo još uvijek sportsko-rekreativni centar, pa s tim u vezi ovo snaži moju argumentaciju da je ona prošla tačka bila ekspresno došla na dnevni red Skupštine, dok je ova već godinama se evidentno vuče po ladicama. U diskusiju ću nešto više reći, šta mislim o ovome svemu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više pitanja. Direktorice, možete li ponuditi odgovore na postavljena pitanja ili u nedostatku informacija da odgovore dostavite pismenim putem. Možete vi, izvolite.

Marko Tolić (sekretar Zavoda za izgradnju KS)

Pa dobar dan opet. Dakle, vezano za pitanje uvažene zastupnice Marijele Hašimbegović vezan za kč 536/11. Kada smo pribavljali dokumentaciju, odnosno kopiju katastarskog plana, ova parcela je navedena kao identifikovana. U naknadnim kontaktima sa Katastrom Općine Novi Grad utvrdili smo da od strane Katastra nije poslan prijavni list vezano za uknjižbu, odnosno pretvaranje ove parcele, što kaže u život. Dakle taj postupak je u toku, mi smo podnijeli zahtjev Katastru i oni će u najkraćem mogućem roku uputiti Zemljišnoknjižnom uredu taj prijavni list kako bi se ova parcela formirala i kako bi pravno nastala. Što se tiče zabilježbi koju ste spomenuli, dakle, radi se o zabilježbi, zabilježbi žalbe, nema zabilježbe otuđenja, nema zabilježbe prava raspolaganja ili bilo kojih drugih vrsta, znači ovo je samo zabilježba kojom

ZK Ured konstatuje da je neko lice podnijelo žalbu protiv rješenja ZK Ureda, tako da ovo ne predstavlja pravnu smetnju. Mi smo ovo razmatrali se pravobraniocem i nismo imali ona, nismo našli za shodno da bi to bila neka prepreka. Što se tiče pitanja gospodina Zahiragića i dalje, bez obzira na ovaj zakup, pristupat će se kako se pristupa i do sada. Dakle, ide se putem pored bazena, skrenete i dođete okolo. Znači, ono što je direktorica može još samo trebala napomenuti, to je da je Zavod prema programu uređenja iz prethodne godine i pokrenuo postupak eksproprijacije stambenog objekta koji se nalazi neposredno pored ispred bazena, čime bi se stvorili uslovi za formiranje planiranog parkinga. Sva ova zemljišta iz zakupa se su na zemljištu koje još uvijek nije privedeno namjeni. Znači ovdje je planiran parking čitavom dužinom, Vistafon, bazen, pa do glavne saobraćajnice. Dakle, ovo je samo rješenje i ugovor je koncipiran tako da se daje u zakup na korištenje do privođenja zemljišta namjeni. E sad privođene zemljišta namjeni je trenutak kada se riješi imovinskopravni odnosi, pronade investitor itd, itd. Obzirom da se radi o parkingu koji je, mislim dvoetažni, nije dvoetažni, nego je da, uglavnom, to je to. Sadašnje svo korištenje samo privremeno, dakle, dok se taj parking, dok se taj parking ne počine sa izgradnjom. Vezano za cijenu ne znam šta da vam kažem, ovo, to rade sudski vještaci, tako da oni su ovlaštene osobe, obavezni su Zakon o vještacima da odgovaraju za svoj rad, tako da je to stvar struke.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala, možete se vratiti na svoje mjesto. Otvaram raspravu. Zastupnik Zahiragić se javio.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo vidite, hvala na odgovoru adekvatnom. Dakle, dok se rješava eksproprijacija kuće između parkinga ispred Bostona i bazena, mi dajemo, ako sam dobro shvatio, pod zakup najduže 5 godina, osim u slučaju ranijeg privođenja konačnoj namjeni i tada ćemo davati eventualno novi ugovor. Ili šta ćemo raditi tada? Ko će tada gazdovati parkinzima? Investitor koji bude gradió parking? Garažu ili parking? Dobro. Dakle, izvinjavamo se, predsjedavajući što mi ovako komentarišemo, mislim da i u značajnoj mjeri smo dobili podatke koji su važniji jel za donošenje same odluke. Dakle, tu će evidentno biti garaža planirana po regulacionom planu koji će izvoditi Ministarstvo saobraćaja ili Zavod ili koji je u nekom zajedničkom projektu, jest i Općina. Sada me sa zanima ako već postoji i ugovorni odnos za dio parkinga koji, pretpostavljam, obuhvata onaj dio oko Bostona, jer sam čest tamo ja gost, igrao sam termine sportske, vjerovali ili ne, ne igram loše futbala, i tamo divna porodica drži taj ugostiteljski objekat, taj kompleks centar. Znam da su ima problema sa eksproprijacijom i s pristupnim putem itd. Što je također problem koji je Zavod možda i ova Vlada trebala rješavati. Sada će ta zelena površina biti iznajmljena i onda će oni vjerojatno na toj zelenoj površini, jer obuhvata i onda ne znam koja je ekonomska isplativost da oni uzimaju u zakup zelenu površinu, osim ako vi niste usloveli iznajmljivanje parkinga ispred iznajmljivanjem zelene površine jer na mapi koju sam imao priliku da vidim u materijalima vidim da je obuhvat i zelene površine i parking koji se već koristi, tako da ne vidim samo racionalan razlog zašto bi neko uzimao zelenu površinu na kojoj ne može ništa raditi, pa ni parkirat automobile. I u tome bi ustvari volio da razumijem, uopće, ovaj pravni posao kao takav specifičan, ako već postoji ugovor koji omogućava dovoljan broj mjesta. Imao bih puno govoriti na temu, ali to nije tačka dnevnog reda, pa neću da zloupotrebljavam, ali imala je ta kompanija puno problema sa vlastima. Čini mi se da period kada je predsjedavajući ponovno počeo piti kafu u Vistafonu se ti problemi rješava i može se sve uz kafu evidentno riješiti u Kantonu Sarajevo, što je ovaj put i za pohvalu. Nekada nije, nekada jeste, ali bitno je da je predsjedavajući ponovno počeo piti tamo kafu i da smo ga vidali, jedno vrijeme smo samo mi pili kaf, oni su bili ljuti na vlasnika, na vlasnika Bosne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Zahiragiću. Zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala. Ja, ne bih tako nonšalantno pristupila mišljenju Pravobranilaštva po pitanju teme koju sam aktualizirala svojim pitanjem. Ja ću sada pročitati kako u mišljenju Pravobranilaštva glas interpretacija ovog što je uvaženi kolega iz Zavoda za govornicom rekao. Dakle, primjećujemo da parcela 536/11 dolac starog primjera još uvijek nije formirana u zemljišnoj knjizi, iako je kao takva navedena u kopiji katastarskog plana, nije navedeno da parceli 1/2 ko Novo Sarajevo 3 novog premjera odgovara parcela 536/11 kosp dolac starog premjera. U obrazloženju zahtjeva navodite da ste nadležnoj općinskoj službi podnijeli zahtjev za izradu prijavnog lista u cilju provođenja cijepanja u zemljišnoj knjizi, te da je pomenuta parcela nastala cijepanjem parcele 536/3 Dolac i da jednim malim dijelom čini predmet zakupa koje se na terenu već koristi kao parking mjesto. Nadalje, ukazujemo da je u zk izvratku broj 26 kosp Dolac upisana zabilješka žalbe podnesena od strane trećeg lica na rješenje Zemljišno-knjižnog ureda broj taj i taj koja je prosljeđena na Kantonalni sud Sarajevo na dalje postupanje, koja nije do danas riješena. Ja ne mogu ignorisati ovakav stav Pravobranilaštva i da se na jedan, ovako da kažem, pravno paušalan način pristupa ovakvim informacijama i s tim u vezi mi ovakav prijedlog odluke nećemo podržati. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolegici Hašimbegović. Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ovaj tek sam uspio stići, ali mora se javiti obzirom da sam kao kao jel autor, odnosno projektant, odnosno pobjednik na konkurs, tada za Olimpijski bazen na Otoci, bio vrlo dobro upoznat sa Urbanističkim planom, odnosno s Regulacionim planom na tom dijelu i konkursnim raspisom koji se onda kroz vrijeme, malo po malo mijenjao. Taj konkursni raspis je bio baziran na urbanističkom projektu koji je isto konkursnim rješenjem ovaj bilo određeno. I tu su bili pozicionirani objekti, kao što je i sportska dvorana, onda bazen, pa je bio ovaj hotel i tamo na zelenoj površi džamija i pomoćni stadion stadiona koji je bio trebao biti preko puta Miljacke. Kroz vrijeme, kroz vrijeme od svega toga, ovaj ostalo je na tom nivou od tog ovaj plana, u suštini, ostao je taj bazen, ostalo je ovaj džamija, a ovaj sportski je objekat je malo modeliran u obliku sad Vistafona, koji je manje sportski, a više ovaj zabavnog karaktera. Tako da u principu, mi smo tu sportsko-rekreativnu zonu koja je bila zabilježena još u starim planovima prije rata, dakle, iz onog sistema gdje je bila ostavljena sportsko-rekreativna zona za naselja koja su gravitirali tome, mi smo pretvorili u jedan prostor za izgradnju svega i svačega. Znači otprilike smo mogli negdje do 2004. -2005 da držimo taj plan i onda je to počelo lagano da se mijenja. Srećom, bazen smo uspjeli napraviti, a ispred bazena je trebalo biti ucrtana je bila parking prostor i 2 etaže pod zemljom, parking garaže koja je trebalo da opslužuje sportske objekte i sve sportske aktivnosti ljudi. Naravno, kada je bazen počeo sa izgradnjom itd trebala se rješavati kuća koja je u privatnom vlasništvu, ona se ni do dan danas nije riješila i taj objekat garaže nije nikada napravljen, odnosno parkiranje nije riješeno. To, naravno, nikom nije smetalo, jer je od sportskih objekata ostao bazen i posjetitelji koji su malo koristili Vistafon i bazen, to im je bilo sasvim dovoljno. Međutim sve ostale sportske sadržaje trebao je da pokriva taj parking, međutim, nije nikog to interesovalo i ta kuća gdje vlasnik nije dozvoljavao, odnosno niko nije radio u pravcu izmještanja tog objekta i završetka tog plana ovaj mi kroz proteklo vrijeme vlast, Skupština Kantona, Vlada, Grad, svaka opština, svatko ko je imao utjecaj nije radio ništa u rješavanju toga i to je navodno bio veliki problem, ali nije bio

problem da se preko noći napravi ogroman stambeni objekat tu mimo kompletnog plana, mimo kompletnog urbanističkog određenja, dakle najvišeg plana grada koji je važeći, regulacioni planovi su se izmijenili, on je napravljen stambeni objekat ogroman i kad je napravljen taj stambeni objekat, ogromni objekat, sada može sve i sada se može sve mijenjati. Vezano za parking prostor ispred Vistofona, što je ovo predmet ovoga je petogodišnji ugovor korisniku, ovaj korisniku, jel tog objekta Vistofona, da ima pravo da uredi taj parking prostor i da, jel koliko sam shvatio naplaćuje, odnosno da taj parking prostor koristi u svoje svrhe. Međutim na toj čestici, kao i gdje je kuća, kao i na parking prostor ispred bazena je trebao biti zajednički parking prostor za čitav kompleks. E sada, to je već izgleda, ovaj je nemoguće vratiti na taj u tom pravcu da se napravi tu parking garaža, a pogotovo neće moći u narednih 5 godina nitko ništa uraditi ako se dadne ovaj ugovor na korištenje. Tako da mislim, ja ne znam kako mi to tako radimo i kako, mjesto da se obavežemo, da napravimo tu parking garažu, evo kao Skupština Kantona, da napravimo tu parkiranje, da ljudi, posjetioci te sportsko-rekreativne zone imaju gdje parkirati auto, da im omogućimo da džaba korisnici tu parkiraju, mi dajemo komad po komad parkinga, jedan komad raspolaže bazen, drugi će komad sada privatni investitor ispred Vistafona, a čitava kompletna parcela, ko god da koristi, da li dolazio na stadion u džamiju ili bilo šta drugo koristio, on faktički nema gdje da parkira ili mora da plaća. Ja mislim ja mislim da je ovaj način ovako rada, bez obzira treba o tom privatnom investitoru ili ne treba taj parking, mislim da je ovakvo zarobljavanje tog prostora na 5 godina mjesto da napravimo u naredne 2 godine, da to riješimo imovinsko pravno, da izmjestimo kuću i da riješimo po planu taj dio toga. Ja sad sumnjam da će tu na kraju da će tu izniknuti zgrade, stambene zgrade. Evo prijedlog investitorima promijenite regulacioni plan, na to mjesto napravite uz bulevar tu napravite stambene zgrade. Nama parkinzi ne trebaju, ne trebaju nam igrališta, ne treba nam pozorište, ne treba nam ništa i sada i tu vidim da to cijelo vrijeme se bježi od te parking garaže zato što kad se napravi parking garaža, nije tako lako sad to promijeniti, pa pravi zgrade. Dok god je ovo ovako, ničija a svačije, svašta može biti, iskustveno, znam da nije dobro, nije dobro ni ovo da se dadne na 5 godina korištenje. Ovo zato što onda 5 godina nećemo rješavati taj problem, mirni smo 5 godina, pa ćemo za 5 godina ponovno produžiti 5 godina. Ja se ne slažem s ovim i u sklad s tim, ću i glasati tako. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Kapidžić. Zaključujem raspravu i zamolio bih službu da pozove zastupnike i zastupnice s hodnika, ako ih ima da se izjasnimo.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića bb, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „Boston-company“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimac.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 2, suzdržana, 4. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku devet.

AD-9.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića 16, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona

Sarajevo kao zakupodavac i „ASA NEKRETNINE BH“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimalac

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv. Molim predstavnika predlagača da podnese kratko uvodne napomene.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Dakle, predmet sljedeće tačke je dostavljanje prijedloga zaključka kojim se utvrđuje Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića 16, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „ASA NEKRETNINE BH“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimalac. Dakle pravni osnov je dostavljen u obrazloženju, a dakle u okviru provođenja evidencije nekretnina u vlasništvu Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo utvrđeno je da firma ASA NEKRETNINE BiH koristi dijelove već više od 20 godina parcela naznačenih kao kč 902/2 i 902/52, pardon 184/23, koji se i ASA NEKRETNINE je podnijela pismo namjere da izražava spremnost zaključivanje Ugovora o zakupu za parcele označene kao 477/36 površine 2632 m² i dio kč 697/13, površine 1708 m SP Dolac po starom premjeru koji po novom primjeru odgovaraju parcelama označenim kao kč 4099/3, KAO Novo Sarajevo i 4110/4 KAO Novo Sarajevo 4, radi obezbeđenja, također parking prostora.

Ja ću ovdje još napomenuti da je ovdje i jel draft Ugovora za zakup isto na 5 godina. Dakle, i napominjem, evo, pošto maloprije zastupnik Kapidžić nije možda prisustvovao izlaganju, dakle, i sve ovi zakupi se zaključuju do 5 godina, dok se ne privede jel lokacija konačno namjeni. Tako i za Boston kompani, tako, evo, i za ASA NEKRETNINE po RP-u koji će biti i čim se donese zaključak da se privodi to zemljište krajnjoj namjeni, ugovor se raskida. Tako je i napravljeno u notarskom ugovoru. Dakle od strane stalnog sudskog vještaka iz oblasti arhitekture Maje Eferović sačinjena je procijenjena vrijednost tržišne vrijednosti zakupnine nepokretnosti koji iznosi 2183 marke na mjesečnom nivou bez PDV-a, odnosno 2554,11 maraka na mjesečnom nivou sa PDV-om. Notar je sačinjen je Nacrt ugovora koji treba zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac ASA nekretnine Sarajevo kao zakupoprimalac na period od 5 godina.

Također, Zavod je, evo, u neki dugi niz pregovora ASA nekretninama doo uspostavio i da se zaključi ugovor o zaostatku na 5 godina. Dakle, to ukoliko možemo, koliko zastarijeva predmet, dakle, pristali su i na retroaktivno plaćanje unazad 5 godina i +5 godina koji su naredni po mjesečnim, po mjesečnim fakturama.

Također, mislim, evo, da je Zavod za izgradnju sa ovim nekim novim, sada Pravilnikom koji je uveo ovi prostori koji su se koristili do sada kao, svi parking prostori se koristili nelegalno je li, kako je ko htio, tako da smo mišljenja bili da se ovakav način brige o imovini Kantona Sarajevo, da se, dakle, ova sva sredstva će, naravno, biti uplaćena u Budžet Kantona Sarajevo do privođenja krajnje namjene, jer, kao što sam rekla i dvadeset i kusur godina, po nekim našim podacima su korištena ove parcele bez ikakve naknade, tako da, evo, zamolila bih Skupštinu Kantona da donese ovaj zaključak.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktorici. Možete se vratiti svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Jasmini Šaljić se prijavio, izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Evo, ja bih samo pitao gospođu Barlov kolika je renta za retroaktivno, maloprije ste to napomenuli, je li ista kao za narednih 5 godina? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

OK, evo, shvatio sam i ovdje ovaj cijenjenu direktoricu, tu se nešto se radi u smislu toga nakon 20 godina itd. Mi je ovdje imamo informaciju 20 godina se ne privodi krajnjoj namjeri ovaj prostor, pa se ovaj koji je ispade ničiji, a zapravo Zavod za izgradnju raspolaže tim, onda da se to rješava na ovaj način. Ja samo ovaj moram da iznesem žaljenje da nakon 20 godina ovakve lokacije koje su centralne, koje su aktivne i atraktivne očito ovaj da nikome ne pada na pamet da bar dadne neki plan privođenja krajnjoj namjeri. Nego, eto, sad smo se sjetili da bar to nešto od toga oprihodujemo, ali ne i da nešto u to uložimo i to je onako, krajnje poražavajuće zamjene, naročito što se tu radi o 20 godina proteklih na obadvije ove parcele, koji su užasno, jako atraktivne i uopšte ne razumijem zašto se ne uloži pa se napravi parking garaža pa se privede krajnjoj namjeri, nego se ide sa ovakvim rješenjem jer imam osjećaj da sada kada napravite ovakvo rješenje, narednih 20 godina se neće niko trznuti iza uha da nešto uradi, zato što, kao, napravili smo rješenje. Tako da mi je nekako gore ovo rješenje nego da je stajalo pa možda bi se neko nekad i uspio natjerati u Vladi, u Skupštini da promijeni te stvari. Imam osjećaj i ovako rješavamo, a najviše je profitiraju ovaj privatna lica, jer ako prije nije bilo, ovaj niko sa ovim baratao znači da niko nije ni naplaćivao, a sada će da

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

kolega Kapidžiću, ovo sad samo pitanja? Pa ne znam da li ste mislili da pitate da li u okviru pitanja ili diskutujete?

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Diskutujem? Ne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa nemojte ovo sad su pitanja. Pa poslije.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Svejedno nije bilo Nikog, nije bilo pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nije bilo pitanja. Onda nastavite diskutovati, ako nije bilo pitanja.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ne znam sada šta sam htio reći, možda sam htio i pitati, možda sam htio i pitati, pa ako može se vratim? Ne samo mi je žao šta se ne bavimo, da rješavamo te, jer očito da su jako atraktivne, a u suštini smo napravili uslugu privatnim investitorima koji sada, bez obzira što će plaćati rentu, mnogo više će biti u mogućnosti da naplate od zemljište, jer inače ovi parkinzi kod nas se ne rade, zemljište se daje privatnim investitorima ucrtane su garaže, a ne pada na pamet privatnim investitorima da rade te garaže i na raznorazne načine pravne stopiraju u proces

obaveze kad to uzimaju, a cijelo vrijeme imaju ekstra lokaciju povoljnu koju zarađuju na parkingu na toj jednoj etaži. Dakle, nije mi jasno zašto se, recimo, ovaj investitor nije mogao usloviti da ne plaća, dadne mu se koncesija, nek napravi dio garaže koja sutra, kad se izmjesti ovaj objekat, može se napraviti drugi dio, pa onda to uklopiti u neku priču, nego jednostavno ovako damo na 5 godina, vjerojatno znajući da za 5 godina nećemo biti ni blizu dovođenja krajnjoj namjeri ovog prostora. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu. Molim zastupnike da pristup izjašnjavanju o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo za zaključivanje Ugovora o zakupu zemljišta na lokalitetu Općine Novi Grad Sarajevo, ulica Bulevar Meše Selimovića 16, koji namjeravaju zaključiti Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo kao zakupodavac i „ASA NEKRETNINE BH“ d.o.o. Sarajevo kao zakupoprimac.

Zaključujem glasanjem. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 1 i suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovu odluku.

Prelazimo na tačku deset.

AD- 10.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o zakupu između Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo i Unitic d.o.o. – Ujedinjena investiciona i trgovačka kompanija d.o.o. za zemljište označeno kao dio k.č. br. 902/2 i dio k.č. br. 902/52 K.O. Sarajevo VII, ukupne površine 1684,50 m2 na period od 5 (pet) godina

Prijedlog odluke su dobili uz poziv za sjednicu. Molim predstavnika predlagača da podnese kratko uvodne napomene. Ako ima potrebe. Nema. Ima. Da li predstavnici radnih tijela želi riječ? Ima li pitanja? Zastupnica Marijela Hašimbegović, izvolite imati riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Ja ću imati pitanje ovdje u materijalu sam vidjela da se nakon 5 godina ustanovilo da je navedeno zemljište, da pripada Zavodu, pa me zanima kako je moguće da Zavod ne raspolaže informacijama o svojoj imovini i na koji način je uopšte uspostavljen registar imovine u Zavodu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Direktorica, možete li ponuditi ili neko od vaših saradnika odgovor na postavljeno pitanje.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Dakle, ja mogu jedino, evo nekako, ne znam i ja sa žaljenjem reći da nije bilo nikakvog Registra nekretnina. Ja evo, otkako sam direktorica Zavoda za izgradnju 3 godine, čim sam zauzela poziciju direktorice i meni je to pitanje isto bilo, sama sam ga sebi postavila da nije bilo Registra nekretnina Zavoda za izgradnju. Mi smo u ove 3 godine uspostavila Registar nekretnina Zavoda za izgradnju stanova i poslovnih prostora i to je uneseno sada u jedan program koji sada se ovaj apdejtuje u saradnji sa Ministarstvom za prostorno uređenje i ovom Uredom za stambenu politiku. Tako da na tome zaista već dugo vremena, evo, kažem vam, skoro 3 godine radimo, a evo unazad godinu dana pokrenuli smo i uspostavu Registra nekretnina, zemljišta koje je zaista jako složen i kompleksan posao i tu vam treba na terenu, vjerujte, mi smo, evo, uzeli neke ljude u ugovor o djelu koji su obilazili. Jako je teško sve

detektovati zbog naše administracije i naših knjiga šta je sve u posjedu Zavoda za izgradnju. Ovo što sada imamo, to smo, kažem, i pokrenuli i prepoznali i pokušavamo na ovaj način, dok se ne privede krajnjoj namjeni da bar neka sredstva je li možemo prihodovati u Budžet Kantona Sarajevo, kažem opet sve do donošenja regulacionih planova i privođenja zemljišta krajnjim korisnicima. Tako i ova Unitik koja je, evo, korištena dugi niz godina. Kad smo, kad smo dobili spoznaju da je to tako kako jeste, mi smo pokrenuli proceduru i koja je trajala više od godinu dana jer su ovdje, dioničarsko je društva. Zaista je bilo teško ući u te stvari, poslali smo inspekciju da se isele, pa evo ne kako smo se uspjeli dogovoriti, bar da imamo neku naknadu od toga. Tako da, evo to je neki odgovor.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici. Možete se vratiti na svojem mjesto. Otvaram raspravu. Zastupnik Faruk Kapidžić se javio.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, ovdje sam, javio sam se, isti je slučaj, ista je priča, neću ponavljati ovaj, isto je moje razočarenje itd međutim, ovo je ovdje u okviru Kvadranta C, mislim C 1. Regulacioni plan koji se tako zove i tu je u proteklom periodu ne znam kako da se izrazim, ali to je tako prošnjirano tri nebodera. Jedan od ta tri nebodera je i Untikov neboder, treći neboder koji je to u nekom periodu samo iznikao, naravno, predsjedavajući Okerić je spominjao period kada se to sve dešavalo, ovo je možda još i ranije. U svakom slučaju, to je u nekom periodu, za vrijeme nekih vlasti i za vrijeme nekih ministara, nečijih kadrova, a bili su svačiji, znači sve su stranke maltene, učestvovala u ovome određenim periodima. Pojavljivali su se objekti na zelenoj površini na Marin Dvoru i od onoga od onog konkursnog rješenja 50-tih godina od željezničke stanice i kosog pravca koji je trebao biti zadržan, sad gotovo nije ostalo ništa. Mi imamo to malo na ovom C kvadrantu i tu se nalazi, dakle, ovaj sporni neboder kod Holidej inna, koji je data urbanistička, treći put, dakle, nije obnovljena kao što Mandić govori, nego je izdata nova, jer su stare nevažeće jer su istekli rokovi važenja, i to poodavno. Drugi neboder je neboder koji je ubačen iz neobjašnjivih, jako objašnjivih razloga u nekom periodu, a to je ovaj neboder koji se nalazi između Unitica i Holidej inna, koji je, dva puta mu je povećavan gabarit i u širinu i u visinu, i treći je UNITICOV neboder. Što spominjem, Untikov neboder zato što Unitikov neboder ja znam, meni je čudno malo da kao Zavod za izgradnju nije znao, ja znam da je 2/3 ucrtanog Untikovog nebodera je bilo na zemljištu Zavoda za izgradnju, a 1/3 je na zemljištu Unitika i znam da je tu parcelu trebalo otkupiti od Zavoda za izgradnju kao pripadajuću parcelu zbog rješavanja i dovođenja zemljišta u krajnju namjenu, a to je izgradnja nebodera. Ono zašto je stalo, zato što jedan, polovica investitora investitori Unitika su 50 % :50 %, jedna polovica nije htjela neboder, htjela je tu da napravi, samo riješi parking prostor i neku salu prizemnih objekata, a druga polovica je htjela neboder. E sada ovo davanje pod zakup, naravno da to onda omogućava da sutra se pojavi ovaj zahtjev od istog tog Unitika u objedinjavanje parcele da bi gradili neboder, dobivali urbanističku suglasnost i građevinsku dozvolu. Naravno, što će biti ovaj i moj predmet tih budućih diskusija i borbi za ove površine da se ovo ne desi. Jedna treća varijanta od toga ne znam koliko ima veze s ovim, ali jedna od varijanti rješavanje Centralne banke i poznatog problema Hastahane je bilo baš na ovom mjestu da se Centralna banka napravi na ovom dijelu Zavoda za izgradnju zemljišta i dijelu Unitikovog zemljišta i da se u tom smislu to ovaj riješi, taj problem sa Centralnom bankom, tako da ne znam ovaj čitav ugovor od 5 godina OK, on se može prekinuti uvijek, ali očito da ima i pravnih posljedica ukoliko se ide u tom pravcu, da Unitik kao takav ima pravo utjecati na dovršetak, dovođenje u krajnju namjenu i tog zemljišta, od Zavoda za izgradnju. Zato isto tako neću biti za ovo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem zastupniku Kapidžiću. Zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozove zastupnike sa hodnika. Molim zastupnike da pristup izjašnjanju o Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o zakupu između Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo i Unitic d.o.o. – Ujedinjena investiciona i trgovačka kompanija d.o.o. za zemljište označeno kao dio k.č. br. 902/2 i dio k.č. br. 902/52 K.O. Sarajevo VII, ukupne površine 1684,50 m² na period od 5 (pet) godina.

Molim službu da pripremi anketu, zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanjem, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 1, suzdržano 3. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku jedanaest.

AD-11.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o kupoprodaji nekretnina između „Betanijacentar“ d.o.o. Sarajevo kao kupca i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo kao prodavca radi oblikovanja građevinske parcele u skladu sa članom 363. stav (3) tačka 5) Zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik predlagača podnese uvodne napomene? Nema. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Imate uvodne? Treba uvod. Zamolio bih uvaženu direktoricu da još jednom da podnese kratku uvodne napomene.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Dakle, prijedlog zaključka kojim se utvrđuje Odluka o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o kupoprodaji nekretnina između „Betanijacentar“ d.o.o. Sarajevo kao kupca i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo kao prodavca radi oblikovanja građevinske parcele. Dakle, razlog za donošenje prilikom provođenja parcelacije zemljišta radi izgradnje saobraćajnice Prve transverzale od firme Betanijacentar doo Sarajevo kao vlasnika zemljišta pada u obuhvat označene saobraćajnice. Firma Betanijacentar doo Zavodu je uputila pismo namjere 18. 10. 2018. godine kojim se daje podrška izgradnji saobraćajnice Prve transverzale i iskazuje namjera za obeštećenje za nekretnine koje su predmete eksproprijacije izvrši putem zamjene kupovine zemljišta u vlasništvu Zavoda, uz doplatu na kome je prema UP-u ulazni kompleks gradski park Betanija planirana izgradnja višenamjenskog poslovnog objekta. Uz pismo namjere dostavljena su Rješenja Ministarstva prostornog uređenja i zaštiti okoliša Kantona Sarajevo, kojim se daje urbanistička saglasnost Betaniji centar doo Sarajevo za izgradnju višenamjenske poslovne građevine. Nakon provedene parcelacije saobraćajnice Prve transverzale i izvršenih kononsultacija sa notarskim kancelarijama i Pravobranilaštvom Kantona Sarajevo zaključene su u konkretnom slučaju jedino moguće zaključiti dva pravna posla, i to ugovora o zamjeni koji smo imali i članom 23. Zakona o eksproprijaciji ugovora o kupoprodaji radi oblikovanja građevinske parcele u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima Federacije BiH koji je predmet ovog materijala. Na prijedlog notara vezano zaključenje dva Ugovora, kao i na date sugestije Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, zatraženo je izjašnjenje i pribavljena saglasnost od firme Betanijacentar. Također je zaključeno da nije moguće prometovati zemljištem potrebnim radi oblikovanje građevinske parcele gdje postoji neslaganje zemljišno-knjižnog i katastarskog stanja te su se uslovi za nastavak postupka tek nakon okončanja postupka harmonizacije zemljišne knjige za katastarsku općinu. Isto vještak je izvršio procjenu tržišne vrijednosne predmetnih parcela u iznosu od 929.425 maraka.

Betanijacentar je prihvatila odgovor na ponudu i saglasni su sa procjenom, te se procedura zaključenje ugovora mogla nastaviti nakon dobivanja saglasnosti Skupštine Kantona Sarajevo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici. Možete se vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja, diskusija? Zastupnik Faruk Kapidžić, otvaram diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ovo sam uzeo riječ samo da kažem da ću za ovo glasati zato što je u okviru Regulatornog plana i ono što nam treba zbog realizacije Prve transferzale, odnosno saobraćajnice koja silazi sa Koševo stadiona i dolazi na sučeljevanje sa Prvom transferzalom. I u tom fonu ovaj dio otkupa zemljišta da bi se moglo to sprovesti, treba i žao mi je što ovo nije došlo prije na red prije pet, šest, sedam godina. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Kapidžiću. Zaključujem raspravu. Ako ima zastupnica i zastupnika u hodniku, zamolio bih vas da ih pozovite.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje Ugovora o kupoprodaji nekretnina između „Betanijacentar“ d.o.o. Sarajevo kao kupca i Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo kao prodavca radi oblikovanja građevinske parcele u skladu sa članom 363. stav (3) tačka 5) Zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine.

Zamolio bih zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku dvanaest.

AD-12.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Izmjene i dopune Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2024. godinu sa Odlukom o izvršenju Izmjena i dopuna Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2024. godinu

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Molim predstavnika predlagača da podnese uvodne napomene, ako treba. Ne treba. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu, zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti na Izmjene i dopune Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2024. godinu sa Odlukom o izvršenju Izmjena i dopuna Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2024. godinu.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne o tački koju sam pročitao. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku trinaest.

AD-13.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na osnivanje Naučnoistraživačkog instituta „Blum“ za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju i autonomne robotske sisteme, kao ustanove pod nazivom Naučnoistraživački institut „Blum“ za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju i autonomne robotske sisteme

Materijal ste dobili uz poziv za sjednicu. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li potrebe? Ima li potrebe? Ovdje ne piše. Ima potrebe. Molim predstavnika predlagača da kratko podnesu uvodne napomene.

Zamolio bih da uključite mikrofon ministrice za visoko obrazovanje Adne Mesihović.

Adna Mesihović (ministrica)

Dobar dan. Poštovani predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo, dopredsjedajući uvažene zastupnice i zastupnici, uvaženi gledaoci, sve vas srdačno pozdravljam. Moje ime je Marina Cicović i ja sam stručni savjetnik u Sektoru za nauku pri Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo i ovdje sam u svojstvu predlagača ove tačke. Naime, Ministarstvo za nauku visoko obrazovanje i mlade zaprimilo je zahtjev "Ilirya Tech Group" za osnivanje Naučnoistraživačkog instituta "Blum" za računarske nauke inženjerstvo, umjetnu inteligenciju, autonomne robotske sisteme. Pravni osnov za osnivanje naučnoistraživačkog instituta kao ustanove su odredbe člana Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo. Po prijemu zahtjeva Ministarstvo je u skladu sa navedenim odredbama Zakona pristupilo formiranju ekspertne komisije koja je dostavila završni izvještaj sa stručnim mišljenjem, a koji je stručnim mišljenjem da je zahtjev "Ilirya Tech Group" uredan, a elaborat usklađen sa odredbama člana 16 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti. Vlada Kantona Sarajevo je odlukom od 16. 5. prihvatila završni izvještaj ekspertne komisije o provedenom postupku i davanja stručnog mišljenja o usklađenosti elaborata te istom dala saglasnost na elaborat o opravdanosti osnivanja Naučnoistraživačkog instituta Blum za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju, autonomne robotske sisteme. U konkretnom slučaju donošenjem Odluke o prihvatanju izvještaja ekspertne komisije i davanjem saglasnosti na elaborat Vlada Kantona Sarajevo je podržala zahtjev. Ministarstvo cijeni da, Ministarstvo za nauku visoko obrazovne mlade Kantona Sarajevo cijeni da osnivanje Instituta predstavlja značajan doprinos naučnoistraživačkom razvoju Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine jer otvara teme koje su bitne za sektor naučno- tehnološkog razvoja, što je u samom vrhu razvoja nauke i u Europi i svijetu. Nauka i istraživanje su prepoznate od strane razvijenog svijeta kao ključni nosioci razvojnih politika koji doprinose ekonomskom rastu i stvaranju radnih mjesta. Znanje kao najvažniji intelektualni resurs sve više dobiva na značaju, dok se postojanje stabilno istraživačkog sistema posmatra kao pokretačka snaga koja doprinosi unapređenju kvalitete života u modernom društvu. Inicijativa za osnivanje ove vrste instituta u skladu je sa savremenim praksama u Europskoj uniji. Poređenja radi, u razvijenim zemljama svijeta privatni sektor ima vodeću ulogu kada je u pitanju financiranje podrške istraživanju. Osnivanje instituta će doprinijeti osnaživanju materijalno-tehničkih kapaciteta za naučnoistraživački rad na području Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine te na ovaj način će se otvoriti mogućnost saradnje postojećih visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo sa novoosnovanim institutom. Djelatnost ovog instituta će se sastojati od kontinuirane naučnoistraživačke djelatnosti i ugovorenih naučnih istraživanja, a isti ujedno predstavlja naučnoistraživačku infrastrukturu od interesa za cjelokupan sistem naučne djelatnosti i visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevo. Rad Instituta će se zasnivati na povezanosti osnovnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja. Rezultati istraživanja kojim će se baviti su sam vrh naučnog istraživanja,

te su od općeg interesa i predstavljaju javno dobro, uz uvjet poštivanja prava intelektualne svojine. Također će istovremeno biti podrška implementacije i strategije razvoja nauke Kantona Sarajevo, u dijelu koji se odnosi na visoko obrazovanje, nauku i tehnološki privredni razvoj. Osnivanje instituta doprinijet će usaglašavanju sektorskih prioritetnih područja za razvoj naučnoistraživačkog rada, povećanje investicija za naučnoistraživački rad, obezbeđenje mogućnosti (nerazumljivo) doktorskih zvanja i kroz naučnoistraživački rad transfera znanja u privredi i praksi, te unapređenju saradnje između visokoškolskih ustanova i industrije u istraživanju, kao i povećanju naučne infrastrukture. Bitno je istaknuti da osnivanje Instituta ne predstavlja novi zahtjev za budžetsku podršku Kantona Sarajevo, niti predstavlja finansijski izazov za Kanton Sarajevo, naprotiv, pretpostavlja se da će donijeti nova sredstva iz EU u Kanton Sarajevo, a što će unaprijediti proces integracije u EU i povlačenja sredstava iz EU fondova, čime će dobrobit biti očigledna. Inicijativa je u skladu sa razvojnim dokumentima i strategijama, kako na nivou Kantona Sarajevo, tako i na državnom i entitetskom nivou, kao i prioritetima EU, koja je nauku, istraživanje i tehnološki razvoj jasno postavila kao prioritet politika i aktivnosti sa ciljem postizanja konkurentnosti u svjetskim razmjerom. U skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti, nakon što je dobivena pozitivna odluka Vlade Kantona Sarajevo, predmet, odnosno zahtjev osnivača je prosljeđen Skupštini Kantona Sarajevo na daljnje postupanje, te se u tom smislu predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da donese odluku u ponuđenom tekstu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se na uvodnim napomenama. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Imali pitanja? Otvaram raspravu, Zaključujem raspravu.

Zamolio bih službu samo da pozove zastupnice i zastupnike iz hodnika da uđu.

Molim zastupnike da se izjasne o Prijedlogu Odluke o davanju saglasnosti na osnivanje Naučnoistraživačkog instituta „Blum“ za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju i autonomne robotske sisteme, kao ustanove pod nazivom Naučnoistraživački institut „Blum“ za računarske nauke i inženjerstvo, umjetnu inteligenciju i autonomne robotske sisteme

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Prelazimo na tačku četrnaest.

AD- 14.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o...

Pauza pola sata, pa nastavljamo dalje. Hvala vam.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo rad sjednice Skupštine Kantona Sarajevo.

Tačka četrnaest

AD-14.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo – skraćeni postupak

Prijedlog ste dobili uz poziv za sjednicu.

U skladu sa članom 158. Stav 2. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo molim predstavnika predlagača da nam ukratko navede razloge za donošenje ovog Zakona po skraćenom postupku. Sada obrazložimo skraćeni postupak. Uključite, molim vas, mikrofon ministrici Endi Pavić Pečenković.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Poštovani predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici još jednom dobar dan. Ja sam Hodžić Nurija. Što se tiče Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju i zapošljavanju, socijalne sigurnost nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo, pravni osnov sadržan je u Ustavu Kantona Sarajevo, koji je propisano da federalna vlast i kanton imaju zajedničke nadležnosti za oblast socijalne politike, te da Skupština Kantona Sarajevo donosi zakon i druge propise u okviru... .

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Hodžiću samo skraćeni postupak, samo u skraćeni postupak, molim vas, kasnije ćemo uvodne napomene, samo skraćeni. Razlog za skraćeni postupak.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Razlozi za donošenje ovog Zakona sastoje se u Ministarstvo je zaprimilo inicijativu Ministarstva privrede Kantona Sarajevo za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju i zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo, i to samo što se tiče člana 6. Kojim je propisano da su ostvarivanje ovih ciljeva obezbeđuje kroz sljedeće mjere: subvencioniranje dijela ili svih obaveza, a glavna poenta u svemu je tome da se ovaj dio subvencioniranje zamjenjuje sa financiranje ili sufinansiranje, prilagođavanje, adaptacije, recimo prostora i nabavke tehničke opreme, finansiranje u sufinansiranje pokretanja i razvoja preduzeća itd. Ministarstvo je nakon dobijanja inicijative od analiziralo član 6. Zakona o posredovanju u zapošljavanju, te zaključilo da je neophodno izmijeniti navedeni Zakon u drugim alinejama u članu 6. Iz razloga što evo, alineje 1. i 2 nejasno šta se podrazumijeva pod pojmom subvencioniranje i u cilju usklađivanja tih alineja 4, 5, 6 propisano je da se određeni programi finansiraju ili sufinansiraju, izvršena je izmjena i prilagođavanje alinejama 1 i 2. Nadalje, konstatovano je da institut volonter uređen Zakonom o volontiranju, koji je i da je Zakonom o radu Federacije BiH propisan institut stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, te je stoga bilo neophodna izmjena Zakona u ovom dijelu, odnosno brisanje instituta volonter i propisuje se, a institut mijenja se u stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnika Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa hoćete li nam reći šta je ustvari pravni osnov za donošenje Zakona po skraćenom postupku?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ja sam upravo.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Glavni razlog jeste da se što prije raspiše javni konkurs da bi se što prije provelo, inače ti konkursi znaju trajati malo duže vremena, tako da je to jedini razlog zašto ide po skraćenom postupku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Hodžiću. Ima li pitanja u vezi sa skraćenim postupkom? Otvaram raspravu, zastupnik Muamer Bandić. Izvolite, imate riječ,

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pretpostavljam, dakle, da se radi o hitnom postupku zato što se sadrži o vrlo kratkim izmjenama, jer nema nekih pretjerano velikih izmjena, iz tih razloga nam se taj Zakon daje po hitnom postupku i to može biti osnov ili element za hitni postupak. Sve ove druge, dakle sami postupci koji proizilaze iz samih izmjena Zakona, za nas nisu interesantni, ali eto pošto se radi o vrlo kratkim izmjenama mi ćemo prihvatiti ovakav oblik izmjena zakona jer smo prihvatili i same zakone po hitnom postupku, ako se radi o izmjeni samo nekoliko članova, dakle, mi ćemo prihvatiti ovakav vrstu prijedloga izmjena zakona.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Bandiću. Molim zastupnike da se izjasne da li ćemo..A imamo još, jel odustaje? Idemo dalje, hvala vam velika. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da se izjasne da li ćemo pretres Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju socijalnoj sigurnost nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo provesti po skraćenom postupku. Zamolio bih službu da omogući zastupnicima da se izjasne.

Zastupnici nisu u mogućnosti da se izjasne. Možete li restartovati? Evo ga.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština prihvatila prijedlog da se pretres Prijedloga zakona provede po skraćenom postupku.

Zamolio bih sada predstavnika predlagača da nam podnese uvodne napomene. I opet kratko, ne morate dugo, izvolite, imate riječ.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Znači pravni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo, kojim je propisano da federalna vlast i Kanton Sarajevo imaju zajedničku nadležnost za oblast socijalne politike, te da Skupština Kantona Sarajevo donosi zakone i druge propise u okvir izvršavanja nadležnosti kantona iz propisa koji su ovim Ustavom i zakonom datu nadležnost kantona. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo zaprimilo je inicijativu Ministarstva privrede Kantona Sarajevo za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju zapošljavanju, socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo. Naime, prava i obaveze kantona i utvrđivanje i provođenju mjera za potsticanje i održavanje više stope zaposlenosti, poboljšanje strukture

zaposlenih propisane su Zakonom o posredovanju i zapošljavanju i socijalnoj sigurnost nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo.

S tim u vezi član 4. Zakona propisuje da Vlada Kantona Sarajevo, na zajednički prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo i Javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo utvrđuje godišnji program mjera za poticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih, koje mjere su u Kantonu Sarajevo poduzimaju u cilju provođenja pojedinačnih i konkretnih vidova podsticanja zapošljavanja. Članom 6. Zakona propisano je da se ostvarivanje ovih ciljeva obezbeđuje kroz slijedeće potsticajne mjere subvencioniranje dijela ili svih obaveza prema javnim prihodima pri zapošljavanju pripadnika boračko invalidskih populacija odbrambeno oslobodilačkog domovinskog rata BiH, subvencioniranje dijela ili svih obaveza prema javnim prihodima, pri zapošljavanju osoba sa invaliditetom, žena, pripravnika, volontera, drugih teško upošljivih kategorija obezbeđenje olakšica, subvencioniranje kamate u kreditiranju nove proizvodnje i novih radnih mjesta, financiranje ili sufinanciranje prekvalifikacije i dokvalifikacije deficitarnih zanimanja prema potrebama tržišta rada, financiranje ili sufinanciranje prilagođavanja i adaptacije prostora i nabavka tehničke opreme u cilju novog zapošljavanja, posebno za potrebe osoba sa invaliditetom, financiranje ili sufinanciranje pokretanja i razvoja preduzeća koja zapošljavaju više od 50 % osoba sa težim invaliditetom, financiranje, sufinanciranje programa i programa samozapošljavanja, odnosno programa za mikro i porodična preduzeća, javne radove i sve druge načine kojima će se provesti zaposlenost. Nakon analize mjera propisanih u članu 6. Zakona, koje se, pored podsticaja zapošljavanja ostalih ciljnih grupa, odnose i na posljednje zapošljavanja pripravnika, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo ocijenilo da je potrebno propisati posebnu mjeru koja se odnosi na podsticanje zapošljavanja pripravnika kao posebno teško uposljivih osoba, radi se o prvom zaposlenju, iz kojeg razloga se predmetna inicijativa smatra opravdanom. Ministarstvo je nakon dobijanja inicijative analiziralo član 6. Zakona o posredovanju u zapošljavanju socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo, te zaključilo da je neophodno izmijeniti navedeni Zakon i u drugima alinejama u član 6. Zakona iz razloga što je alineji 1, 2. stava 1) nejasno šta se tačno podrazumijeva pod pojedinom subvencioniranjem. U cilju usklađivanja sa alinejama 4, 5 i 6 je propisano da se određeni programi financiraju ili sufinanciraju, izvršena izmjena u daljnjim, alinejama 1. i 2. navedenog stava gdje se predviđa da se programi ne subvencioniraju, nego financiraju ili sufinanciraju. Nadalje, konstatovano je da je institut volonter uređen Zakonom o volontiranju Federacije BiH, a Zakonom o radu Federacije BiH propisano je institut stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, te je stoga bila neophodna izmjena Zakona u ovom dijelu, odnosno brisanje instituta volonter, čime se institut volonter mijenja i propisuje se institut stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa i Zakona o radu Federacije BiH.

Ministarstvo je tekst radne verzije Zakona dostavilo i Javnoj Ustavni Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo na mišljenje i davanje sugestija, te je dostavila prijedlog u vezi sa navedenim zakonom, sa obrazloženjem razloga istog. S tim u vezi, predloženo da se programo mjera, pored pripravnika, obuhvate i lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, te da se novim alinejama definiše šta su u skladu sa važećim propisom, smatra obavezama pri zapošljavanju pripravnika i lica na stručnom osposobljavanju. Na kraju predlažemo da se briše član 27 i 28 Zakona jer o ovu materiju već regulisana je Zakonom o posredovanju, zapošljavanju i socijalnu sigurnost i nezaposlenih osoba, odnosno propisana je federalnim zakonom da se nezaposlena osoba prestaje voditi na evidencije kao nezaposlena, ako odbije odgovarajući posao. Ministarstvo je cijeneći prijedlog Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo smatralo iste osnovanim, te ih unijelo u tekst ovoga Zakona. Stoga se predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da u skladu sa članom 158. Poslovnika Skupštine

Kantona Sarajevo, donese Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju i zapošljavanju, socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo, u skraćenom postupku, budući da se ne radi o složenim i obimnom zakonu. Ja toliko hvala vam lijepa. Ukoliko imate pitanja, stojimo vam na raspolaganju Ministarstvo i predstavnici Službe za zapošljavanje. Hvala vam lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se gospodinu Hodžiću. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnica Admela Hodžić se javila za riječ. Izvolite.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo pitanje. Predlaže se brisanje člana 27. i 28. Po ovom obrazloženju sada se usklađuje sa Zakon., federalnim Zakonom službene novine 41/1, i 22/05. Možete nam samo reći ako imate informaciju koliko je potrošačka korpa bila, recimo 2005. godine, koliko je danas, koliko je minimalna plaća bila 2005. godine i koliko je danas i šta se smatra odgovarajućim poslom i odgovarajućom plaćom za određeni posao? Da li je intencija donošenjem ovakve izmjene da s evidencije da tako kažem, da se izrazim skinemo, recimo, jednu majku koja ima troje djece i koja ne može sebi priuštiti da dođe negdje u Sarajevo, recimo, evo iz Tarčina, iz Hadžića, koja ima minimalnu plaću, a za čuvanje troje djece minimalno, mora izdvojiti 700, 800 konvertibilnih maraka i ona vam sigurno neće pristati na minimalnu plaću. A evo ovim zakonom, ovom izmjenom ćemo je skinuti, da tako kažem, izbrisati sa evidencije iz evidencije sa Biroa zapošljavanjem ili je intencija ovog Zakona izmjene ovog zakona da sa evidencije izbrišemo sve one koji recimo rade vani povremeno i vrata se ovdje u Bosnu i Hercegovinu i onda naravno da neće prihvatiti posao za minimalnu plaću, ali njima oni nisu, da tako kažem, u potrebi da im se izmiruje socijalno osiguranje i zdravstveno. Pa evo samo da nam odgovorite na ovih par pitanja, ako možete.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Hašimbegović, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala vam. Ja imam pitanje da na nekom plastičnom primjeru i pokažete šta su to bile manjkavosti starog zakona i šta su u stvari bile prepreke u primjeni tog zakona, da ste se odlučili na ove izmjene i da nam objasnite na nekom također primjeru kakvi su to boniteti u odnosu na izmjene u ovom zakonu. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Imam pitanje za predlagачe Zakona. Ako može da nam objasni šta točno predstavlja, odnosno podrazumijeva pod pojmovima, odnosno riječima, financiranje ili sufinansiranje koja se u prijedlogu pomenutog zakona zamijenile riječi subvencioniranje djela ili svih, obzirom da su isti također nejasni, odnosno nisu precizna, a odnose se na određene programe, kako je navedeno u obrazloženju, a ne preciziraju i na koje konkretno programe se odnose, te je time i nejasno kako će se primjenjivati u praksi.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnice Bandić jeste li spremni? Mogu li ja kolegi Kalemu dati riječ? Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegica je postavila dobro koncipirala, koncept zakona je izuzetno dobar, mislim da je ovo usklađivanje sa europskim standardima. Generalno, kod nas Službe za zapošljavanje služi samo za evidenciju zaposlenih osoba. Nemamo tamo aktivnih tražioca posla, u ovom kontekstu oni su dobro spremili ove izmjene zakona, ali to ću to u diskusiji. Ovo je bilo više, sad su bila pitanja. Ono što mene samo zanima jeste koliko stvari novca će se izdvojiti u narednom periodu za ove aktivne politike zapošljavanja? Hvala. Kroz Rebalans.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Adi Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Imam par pitanja. Prilikom je usuglašavanje izmjena i dopuna ovog Zakona, da li ste konsultovali Socio-ekonomsko vijeće Kantona Sarajevo i da li ste se konsultovali sa reprezentativnim Udruženjem poslodavaca kantona Sarajevo? Također, da li je iko analizirao efekte ovih programa koji se planiraju, je li raditi? Da li znamo koliko je tih zaposlenika, na osnovu prethodnih programa, zadržano na ovim na poslovima gdje su primljeni i da li znamo informaciju kako su se poslodavci ponašali prema tim radnicima? Također, obzirom da ste spomenuli deficitarna zanimanja, da li imate stvarnu sliku i od koga ste dobili spisak deficitarnih zanimanja za područje Kantona Sarajevo? Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nema više prijavljenih zastupnika za pitanja. Jel predlagač spreman odmah da ponudi odgovore. Uključite predstavnika ministarstva. Izvolite.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Na postavljena pitanja uvažene zastupnice Admele Hodžić, uvažene zastupnice Marijele Hašimbegović, dalje, uvaženog zastupnika Faruka Selmanovića, uvaženog zastupnika Muamera Bandića i uvaženog zastupnika Adija Kalema, odgovore će dati direktorica Javne ustanove Služba za zapošljavanje Amina Džonlagić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite.

Amina Džonlagić (direktorica JU Služba za zapošljavanje KS)

E, hvala lijepa. Ja bih počela redom. Prvo pitanje je bilo da li je intencija Zakona, koliko se sjećam, da se zaposli majka sa troje djece, odnosno da pristane na minimalnu plaću. Služba ima mogućnost da učestvuje u prijedlogu promjene Zakona o posredovanju, ali mi ne učestvujemo u donošenju ni promjenama Zakona o minimalnoj plati. Znači, ne mogu reći da je to u nadležnosti. Ovim Zakonom, odnosno ovom izmjenom članova, ide se na smanjenje, na smanjenje stvarnih, znači broja aktivnih tražilaca posla. Tu je osnovni problem sa evidencijom nezaposlenih, mi imamo određeni broj aktivnih tražilaca posla na listama i imamo pasivne tražioce, znači koji su tu na listama iz nekih drugih razloga socijalne pomoći, a ne zaposlenja. Moramo pronaći instrument kojim ćemo obezbijediti da ne utječemo i mi kao službe, institucije na Kantonu Sarajevo u razvijanju sive ekonomije. Vi na listama u ovom momentu imate ljude

koji rade poslove zanatske, ali koriste zdravstveno osiguranje preko Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. To je intencija, znači da se smanji broj takvih ljudi koji obavljaju druge poslove, a koriste pogodnosti. I naravno, da se obezbijedi zaposlenje aktivnim tražiocima posla. Mi dalje ne možemo utjecati na poslodavce u smislu koliko će oni sufinancirati naš program, da li će je dodati na taj iznos novca, da li će dodati nešto i od sebe za zaposlenike. I tu je sad sljedeći odgovor, možda ću malo preskakati, ali kada mi tražimo da se govori o sufinanciranju i financiranju, Služba za zapošljavanje, kao što ste upoznati iz ranijih godina, prenosi velika sredstva koja želi plasirati nazad u privredu onima koji su ustvari i uplatili te doprinose i koji imaju pravo da sada raspolažu sa tim sredstvima i da im pomognemo pri zapošljavanju novih osoba. Obzirom da nova uprava Javne ustanove Služba za zapošljavanje ima upravo tu intenciju da vrati što veću količinu novca u privredu jako je bitno da se uvedu ove riječi "financiranje, financiranje i sufinanciranje"? Zašto financiranje? Ako mi dajemo za visoku spremu 1.500 maraka ili dajemo za zapošljavanje ljekara 2000 maraka, to za poslodavca znači da on čak i ne mora sufinancirati da iz tog novca može da obezbijedi i da financira kompletnu bruto platu za jednog zaposlenika. Nadam se da znate šta ulazi sve koji su to elementi. Znači, to bi bio odgovor što se tiče kakve su intencije i djelimično financiranje i sufinanciranje. Ja se izvinjavam, morat ćete me podsjetiti na ova dalje pitanja. Recimo, kada se program raspisuje, vrlo je nejasno objašnjenje tog subvencioniranja, šta se subvencionira, koliko poslodavac mora da dadne novca, koliko Služba. Obzirom da imamo velika sredstva i da ih možemo vratiti natrag u privredu Kantona Sarajevo, mislimo da bi ovo razjasnilo u velikome šta to Služba smije da financira, odnosno sufinancira, da poslodavci to mogu koristiti i za bruto platu, da pokriju kompletnu bruto platu ili ako žele više da plate pripravnika, zaposlenika ili bilo koga drugog znači da to mogu učiniti iz tih sredstava.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dobro zahvaljujem. Otvaram raspravu, zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se dopredsjedavajući. Ja sam zadovoljan odgovorima direktorice. Ovo je, dakle, bila intencija da se ovi standardi uvedu već dugi niz godina. Nažalost, nije bilo dovoljno senzibiliteta, ne samo u Kantonu Sarajevu, nije to bilo nigdje u Federaciji, čak ni u Republici Srpskoj, da jedan ovakav oblik preuređenja rada službi za zapošljavanje zaživi, dakle, u Bosni i Hercegovini. Generalno, službe za zapošljavanje su postale socijalne ustanove i one vode samo puku evidenciju o nezaposlenim osobama koje isključivo isključivo, dakle, ne traže posao, već se radi o osobama koje, kako je to rekla direktorica, na neki način koristi neko od prava koje uživaju osobe nezaposlene, odnosno one koji se nalaze na evidencijama Službe za zapošljavanje, kao što je neko od prava, mogu da navedem zdravstveno osiguranje. Nažalost, zdravstveno osiguranje bi trebalo da bude riješeno svima, bez obzira da li se nalazi na evidenciji za nezaposlene i na taj način bi mogli da odvojimo aktivne tražioce posao do onih koji ustvari se nalaze na evidencijama zbog tog nekog drugog prava. Uvođenjem, dakle ovih izmjena, to je dobro urađeno na način, dakle, da nigdje u Europi nije ustvari moguće da budete na evidenciji za nezaposlene prijavljeni, a kada vas poziv služba za zapošljavanje na poziv nekog poslodavca vi se ne odazovete i ponovno uživate sva ista prava. To je stvarno apsurd jedan. Da, mi smo na taj način napraviti socijalne kategorije, da osoba koje se nalazi na evidencijama za nezaposlene. Direktorica je dobro to obrazložila, imate niz i velik broj ljudi koji se tamo nalaze na evidenciji, a pored toga rade neku djelatnost, da kažem, u crnom tržištu, to je zaista neprihvatljivo. U svakom slučaju ne traži posao. Ovdje bi dakle, služba za zapošljavanje generalno treba da bude posrednik između onih privrednika, odnosno onih koji traže posao i da posreduje između nezaposlenih osoba, odnosno da pripremi te osobe kroz ove programe zapošljavanja da ih

pripremi za tržište rada, to je ključni, ustvari posao službi za zapošljavanje. Ako neko misli da će se samim većim izdvajanjem sredstava za aktivne mjere politike zapošljavanja smanjiti nezaposlenost, dakle to je utopija, to se ne može desiti, dakle, ovdje se ambijent pravi za zapošljavanje. Moramo biti javni, transparentni, moramo privući strane investicije kako bi bi dobili veću zaposlenost, odnosno veći privredni rast jer bez većeg privrednog rasta, nema ni zapošljavanja novog, naravno, zapošljavanja. Ono što jest malo degutantno da je u svim ovim programima aktivnih mjera za zapošljavanje najveći, zlorotrebe su ustvari radile institucije iz oblasti javne institucije, kao što su, ne znam, ova javna poduzeća, tamo, Vodovodi i ova druga javna poduzeća, oni zaista zlorotrebjavaju ove institute koji su im na raspolaganju i oni svako malo uzimaju neke pogodnosti koje službe za zapošljavanje daju kao pravo. I oni tamo drže radnike, ne znam po 6 mjeseci i 7 mjeseci, da ne kažem da oni te radnike izrabljuju i zlorotrebjavaju, a onda kad im prođete aktivna mjera, oni ustvari te ljude neće da zadrže kao potreban kadar, već oni, naprotiv, zapošljavaju neke druge, lakše zapošljive kategorije, odnosno oni koji bi radili eventualno u administraciji. To je zaista jedna zlorotreba od strane javnih preduzeća i mislim da im se to ne treba više omogućiti da taj način koriste aktivne politike zapošljavanja. Meni je drago da ova izmjena ide, intencije su bile i još ranije za izmjene ovakvih, za izmjene ovog Zakona. Ja ne znam da li je i jedan kanton u Federaciji, nisam to baš upratio, kako sam otišao iz Agencije, da li je ijedan kanton izmijenio na ovaj način ovaj Zakon, da li je prilagodio i mislim da ćemo u narednom periodu ovim izmjenama zaista imati mogućnost da odvojimo aktivne tražioce posla od onih koji to od onih koji to pravo koriste samo da bi ostvarili dakle, zdravstveno osiguranje ili neko drugo pravo. U tom kontekstu, evo, ja se zahvaljujem direktorici. Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će podržati izmjenu ovog Zakona i smatramo da one su zaista svrsishodne za sve one poslove koji su stvari utvrđeni, zbog kojih jest osnovana služba za zapošljavanje, dakle, mi nju treba da pretvorimo u pravnu instituciju koja će se baviti posredovanjem pri zapošljavanju, a ne da od nje pravimo socijalnu ustanovu koja će praktično određenu vrstu i ove određene kategorije nezaposlenih osoba, kako ih mi to nazivamo, teško zapošljivi, ustvari dugotrajno dugotrajno opredijeli, da te teško zapošljive kategorije i ostanu zaista stvarno nezapošljivi. Vi imate tamo strukturnu nezaposlenost koja se mjeri posebnim elementima i vi, ako bi pogledali sada tu statistiku, koji broj ljudi tamo uživa određena prava na evidencijama za nezaposlene, zaista bi mogli da vidimo, ustvari da oni nisu ni u jednom momentu pokušali do ostvare tu mogućnost da iskoriste pravo zapošljavanja putem službi za zapošljavanje. Do sada je to bilo na neki način neuređeno. Ovakav oblik, ovo što je rekla direktorica, mi možemo nazvati ustvari jedan sistemski pristup rješavanju ovog problema u smislu korištenja onih prava koje služba za zapošljavanje treba da nudi nezaposlenim osobama i privrednicima. Zahvaljujem se.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Prva rasprava, zastupnik Pabrić, izvolite.

Rusmir Pabrić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajući. Pa mislim da je ovaj proces izmjena i dopuna ovog Zakona, iako te izmjene i dopune nisu duge, nema puno članova koji se mijenjaju, ali su zaista možda suštinske ukoliko je intencija da programe Službe za zapošljavanje učinimo atraktivnim i za one poslodavce koji se kolebaju. Ovo je ujedno i prilika da malo osvjetlimo generalno ovaj problem koji evo traje sad već možemo reći godinama ili da ne kažem decenijama. Spominjali smo ovdje aktivne tražioce posla. Zbog javnosti držim važnim naglasiti mi smo kao Komisija tražili u novembru prošle godine podatke od stare uprave Službe o aktivnim tražiocima posla i o nezaposlenim osobama koje nemaju dana radnog iskustva. Slušajte ovo. Imamo preko 50 000 nezaposlenih na evidenciji, jel tako. 15 805 osoba u novembru 2023. godine su osobe koje su

bile u savjetodavnom procesu, dakle aktivni tražioci posla, ovi ostali se ne smatraju aktivnim tražiocima posla. Sada još nešto, krajem, dakle novembra 2023. godine 1922 osobe sa visokom stručnom spremom, koje prvi put, dakle, traže zaposlenje, nemaju dana radnog iskustva. Prema riječima predstavnika Službe, neki su napunili 36 godina ili 39, čini mi se, dakle, sa završenim fakultetom, bez dana radnog iskustva. Kada je riječ o nezaposlenim osobama sa srednjom stručnom spremom, njih je 3632 osobe bile, dakle, koje prvi put traže zaposlenje bez dana radnog iskustva. Pitali smo i za efekte programa, dakle, u toj prošloj godini i imamo jedan fenomen. Primijetili smo jel svi danas i kod izmjena Financijskog plana da je gotovo nevjerovatna količina sredstava koja se prenose, koja se ne utroše, 50 000 000 i više, a istovremeno imamo evo 5.500 mladih ljudi, od kojih 40 % sa visokom stručnom spremom, nemaju prilike da steknu radno iskustvo. Najopasniji period koji uveliko utiče na probleme u razvoju karijera, u individualnom razvoju mladih ljudi, je taj period između završetka školovanja i prvog zaposlenja. On kod nas predugo traje, na stranu izaziva siromaštvo, ali izaziva socijalnu isključenost, izaziva to da se stečena znanja tokom obrazovanja jednostavno zaboravljaju i ono možda, što je najpogubnije, ubijaju samopouzdanje kod mladih ljudi. Koja je logika, 50 000 000 neutrošenih sredstava i 5.500 mladih ljudi sa završenom školom bez dana radnog iskustva. Ja ću ovu diskusiju iskoristiti za evo jedan apel, poziv i to ne može ni sama Služba, to ne može ni sam poslovni sektor ili privatni sektor, pa niti može sam, vjerovatno ni javni sektor, ali da se iskoriste ove izmjene zakona, da se fleksibiliziraju programi, da se učine dostupnim, da se naprave programi masovnog zapošljavanja ili omogućavanje radnog iskustva za sve. Mi imamo gotovo 300 institucija u Kantonu Sarajevu, a imamo fenomen, dakle, prošle je godine da je bila minimalna zainteresovanost. Evo, kolega Bandić govori da ne znam su javna preduzeća zloupotrebljavala ovaj institut. Ne, novi fenomen imamo da se ne javljaju jer direktori procjenjuju, s obzirom da je bilo samo sufinansiranje ili subvencioniranje, imaju dodatni trošak i ako po programu uzmu radnika pravi im dodatni trošak, a svi žele da posluju pozitivno, gledaju to kao trošak, da se napravi program sa analizom ne samo potreba, nego i mogućnosti zapošljavanja ili otvaranja tih radnih mjesta, makar kratkoročno za stjecanje radnog iskustva. Mi imamo danas te mlade ljude koji su na evidencijama Službe za zapošljavanje, da nisu konkurentni da se prijavljuju na konkurse i na pozive i bez radnog iskustva nisu konkurentni ni za zapošljavanje u privredi, a ni za angažman u javnom sektoru kroz konkursne procedure. Dakle, pozivam i cjelokupnu Vladu da se napravi tematski sastanak sa Službom i sa predstavnicima poslovne zajednice, dakle Udruženjem poslodavaca i ostalim akterima da se uradi jedna analiza, da se učine sva moguća radna mjesta dostupnim, makar kratkoročno i da se u što kraćem periodu osigura ta praksa stjecanje radnog iskustva, posebno za one koji su bez radnog iskustva na evidenciji, a u dužem periodu su nezaposleni. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Samo polako priključite se, ima prije vas prijavljenih za repliku, prvi je zastupnik Dević. Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam imao namjeru da nešto posebno u ovoj tački dnevnog reda govorim. Ova izmjena Zakona koja omogućava na neki način realno stanje koje bi mi imali kroz naše službe za zapošljavanje, nešto što je zaista potrebno ovom društvu, jer sav besmisao ovakvog načina evidentiranja osoba koje traže posao je ustvari jedan netačan podatak, lažni podatak. Znači mi imamo ljude koji aktivno traže posao i ljude koji koriste i benefite na bazi toga što se nalaze na listi Zavoda za zapošljavanje, zdravstveno, itd, itd. Međutim, ovaj princip me je, kojeg je predložio kolega Pobrić ustvari nagnao da repliciram. Ovo je jedan potpuno pogrešan pristup. Znači, Zavod za zapošljavanje Kantona Sarajevo, odnosno Služba za zapošljavanje Kantona

Sarajevo, ne treba da bude ustanova koja će ustvari služiti za stranačka zapošljavanja, na način da ćete vi ovdje osmišljavati takve programe u kome ćete pružati priliku vašim stranačkim aktivistima da steknu prvo radno iskustvo i nakon toga ćete čekati da neko drugi izađe iz administracije u Kantonu Sarajevo da biste ih zaposlili i vrtit ćete se na taj način samo u krug. Znači, ja sam još davno, kada je u ovoj sali bio premijer, gospodin Forto ispred Kluba predložio jedan princip, ali pošto vi ništa pametno niste prihvatili u ovoj Skupštini, bilo je suludo očekivao da ćete prihvatiti jednu takvu ideju. Kada smo govorili prije, pa sigurno 4 godine, možda i 5, upravo o ovom fenomenu u kome mi planiramo sredstva od 40- 50 000 000 konvertibilnih maraka i ta sredstva ostanu neutrošena. Pa se tada dešavalo da ste imali neki besmislene programe tamo, da ste pokušavali da ljude primiti na Univerzitet nudeći im neku plaću koja je bila neki minimalac koji nije bio dovoljan u nekoj javnoj ustanovi da se radi, a pokušavali ste da na takav način financirate visokoobrazovane kadrove. Napravili ste bili jednu sramotu, da ljudi uopšte nisu htjeli da se na to prijavljuju. Šta se ustvari dešava? Ja sam tada ispred Kluba predložio jednu inicijativu i evo ponavljam i večeras u prilogu ovoj replici, vi u stvari, gospodo, ovdje treba, ne da zovete sve budžetske korisnike i da se bavite stranačkim zapošljavanjem, to će biti svakako posao Zavoda da raspiše neki javni poziv u smislu da se omogućiti prvo radno iskustvo, ali nije to posao ovoga, ove službe. Posao je u tome da pronađete sto najprofitabilnijih kompanija u Kantonu Sarajevo, da njih zovnete na sastanak i da vam oni kažu što ćete uraditi. Znači, 100 brzo rastućih kompanija u Kantonu Sarajevo koji će sigurno te mlade ljude primiti, e njih zovnite na sastanak, pa će vam oni onda kazati.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Ova je diskusija kolega Vibore kvalitetna, ona ne zaslužuju takvu vrstu.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Pa nisam ja ulazio u kvalitet, samo sam vam sugerisao.

Mahir Dević (zastupnik)

Ako vama ova ideja izgleda kao nešto što treba prekinuti diskusiju, ja stajem odmah. Jel mogu završiti?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Završite rečenicu, ali izvan vremena ste.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa dobro, ali.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Evo sad smo izgubili minutu, pričamo o kvalitetu, evo završite misao.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo ja mogu to ako vama smeta što ja ću završiti, koristit ću ja sad repliku, pa krivi i navod, pa prva diskusija, pa druga, ja ću objasniti što sam htio kazati, pošto mi niste dali u ovoj replici, hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Pobrić.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Mogu li kolega Dević? Podržavam da se u prvi plan stavi stjecanje radnog iskustva u privatnom sektoru i da 100, kako rekoste, najbrže rastućih kompanija da njima damo prioritet u tome. Međutim, imate zanimanja, evo danas smo o njima o nekima govorili, poput medicinskih radnika itd, koje ne može apsorbovati sam privatni sektor i brojni drugi. Dakle, ovaj posao dakle jedan sveobuhvatni program da napravimo tih nekoliko hiljada mladih ljudi koji traže posao ,da ih napravimo konkurentnim na tržištu, evo slažem se s vama da stavimo u prvi plan u tom programu privatni sektor, ali ovdje trebaju mnogo veće mogućnosti, dakle, ne može privatni sektor sam apsorbovati sve te ljude sa različitim zanimanja sa evidencije Službe. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Imate li odgovor, kako ste i najavili? Odgovor na repliku kolega Dević?

Mahir Dević (zastupnik)

Koristim poslovničke mogućnosti, dopredsjedavajući, kao što ih i vi koristite. Drago mi je, kolega Pobriću, da ste razumjeli ovu inicijativu koju sam ja ovdje pokrenuo ispred Kluba prije 5 godina, 4 sigurno, možda i 5 godina. Od tada do danas se tu nije ništa promijenilo, osim što mi imamo svake godine da prenosimo neutrošena sredstva 20, 30, 40 000 000, a da imamo neke, u pravilu besmislene programe koji ustvari omogućavaju da se 2, 3, 5 % tih mladih ljudi ponovo zaposli na neka radna mjesta na način da se optereti budžet, i to klasična stranačka zapošljavanja. Sve suprotno onome što ste govorili kada ste dolazili ovdje na vlast. Ja nisam rekao da te kompanije moraju biti ustvari sve iz privatnog sektora, one mogu biti iz javnog sektora, ali mi moramo vidjeti šta su naši jasni ciljevi, šta mi u stvari želimo, da li mi želimo da nam ponovno propada 20, 30, 40 000 000 ili da na neki način omogućimo tim kompanijama tridesetak hiljada, četrdesetak hiljada ovaj konvertibilnih maraka za upošljavanje jednog čovjeka. Pa da onda kažemo koje su to kompanije, to su ove kompanije. Ah, šta vi trebate uraditi? To i to. Kako ćete uraditi? Koliko ćete zaposli mladih ljudi? I onda, da smo to radili 4 godine, vi biste danas imali sigurno nekoliko hiljada tih mladih ljudi koji bi ušli prevashodno u privatni sektor, ali i u ovaj sektor javni. Ne, vi ste vašom politikom, kojoj danas aplaudirate na ovu tehničku izmjenu Zakona, ona je samo tehnička, ništa drugo, nemojte da sada kažemo da je ovo nešto revolucionarno, zato što ćemo početi brojati da su jabuke- jabuke, a da nisu jabuke- kruške, to je suština vaše izmjene danas. I ovo je danas bi trebalo predstavljati je ovo nešto revolucionarno, to je trebalo davno uradi, ali bi mi danas imali sljedeću situaciju; da pored onih 2000- 3000, koje ste vi zaposlili stranačkim linijama na Budžet Kantona Sarajevo, osmišljajući razno razne programe, na takav način ste doveli u kolaps kantonalna javna komunalna preduzeća koja danas ne bi imala sredstva za plaće da ih vaši ministri ne financiraju, mogu ih nabrajati redom, a koja su bila zdrava prije nego što ste vi došli na vlast. Pored toga, vi biste sada imali situaciju da imate i u ovom realnom privatnom sektoru nekoliko hiljada mladih ljudi koji bi stvorili jednu potpuno novu vrijednost u Kantonu Sarajevo. Tako da vi se kao vlast po ovom pitanju bukvalno niste pomakli sa mrtve tačke, osim što ste skontali da treba da evidentirate da su jabuke - jabuke, a kruške- kruške. Evo, ja vam čestitam, barem što ste to smislili, da ne izađem iz okvira vremena, to je za ovu repliku.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Taman do tri minute. Kolega, Pobriću imate li potrebu da? Izvolite i završavate ovaj dio unakrsno vas dvojica.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Kratko samo. Dakle malo su kontradiktorne bile i diskusije i replike kolege Devića, ali jednu bih ovu možda spomenuo, a to je stanje javnih preduzeća i šta smo zatekli, to zaista iziskuje tematsku sjednicu, ne bi sad na tu tema, a možda ne bi bilo loše nekad napraviti tematsku sjednicu na tu temu, kako reče o stabilnosti jel javnih komunalnih preduzeća. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Završio je kolega. Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ima to kolega veze itekako sa ovom temom. Npr. ja kada sam vam to spomenuo, ja bi vrlo rado volio da napravimo tu tematsku sjednicu, to bi bio baš merak da se upoređi ono što ste vi naslijedili te 2018. kada ste uzurpirali vlast u Kantonu Sarajevo, i ovo što je danas. Evo, ja ću vam samo jedan primjer kazati. Te 2018. je npr. u Sarajevo-šumama je Kanton davao po 200, 300, 400 000 konvertibilnih maraka za projekte iz OKFŠ-a kojeg ste vi ukinuli. I sve drugo same su Sarajevo- šume su zarađivali i isplaćivale plate. Vi u ovoj godini, da vaš ministar privedi nije dao 7 000 000 konvertibilnih maraka iz Budžeta tom preduzeću, vi ne biste imali novca za plaće. Eto, to je tu što vam ja govorim i nije vam tako samo u Sarajevo- šumama, tako vam je još u namanje 10 preduzeća u Kantonu Sarajevo. Eto, to je stanje, a vrlo rado bih podržao ovu vašu ideju da to argumentirano, što kažu, da uradimo onaj screening, šta ste to vi zatekli i šta evo, zaključno sa ovom '24. godinom, ostavljate u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo. Vjerujte mi, ja se nadam da bi vi razumjeli da niste bili u stanju da organizirate odvoz smeća ni dan danas, a 6 godina ste tu vlast. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Bandić ima repliku zastupniku Pobriću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Kolega Pobriću, dakle, ako mogu da samo malo Mahire tišine, morate da razlikujete neke institute, ukoliko pokušavate sada da predložite šta bi ustvari bilo dobri svrsishodno da se uradi, dakle, u kontekstu poboljšanja aktivnih politika za zapošljavanje. Prije svega, vaš utjecaj na te politike zapošljavanja je potpuno nemoguć, niti vaš, niti moj, niti bilo čiji. Dakle, aktivne politike zapošljavanja se donose na nivou države, one se spuštaju, dakle, prema svim ostalim javnim službama za zapošljavanje. Druga stvar termini prvo zaposlenje i pripravnčki, to su potpuno drugi instituti, dakle imate mogućnost, dakle putem Službi za zapošljavanje, dakle, da uzmete vaučer u bilo kojem momentu kada Služba za zapošljavanje to pravo omogućiti. Dakle, vi aktivnim politikama za zapošljavanje, dajete pristupe zaposlenim osobama da svoj kapacitet, radni ili da svoje to radno iskustvo ili znanje treba dati nekom na uslugu putem Službi za zapošljavanja koja će financirati u nekom omjeru tu mjeru koja trenutno njemu odgovara. Vrlo bi bilo interesantno da putem Službe za zapošljavanja se oglašavaju sva radna mjesta, tako da bi imali onda mi usklađenu potrebu ustvari radnih mjesta u čitavom Kantonu sa potrebama i sa sredstvima koje Služba za zapošljavanje raspolaže. U uređenim sistemima dakle, to je tako. Sve, dakle, institucije, sva preduzeća bila javna, privatna, potrebu za radnim mjestima traže putem službi za zapošljavanje i to je jedan efikasan način

rješavanja ovih pitanja. Da li postoji sada neka mogućnost oko ovih zloupotreba za javna poduzeća, evo u narednom periodu ćemo, ja sam uzeo da to izanaliziram, jer sam dobio informacije npr za Vodovod i kanalizaciju, da oni konstantno uzimaju neke tamo javne radove i da zloupotrebjavaju te ljude tamo na način, dakle, da ih uzmu po dva, tri mjeseca, pa ih ponovno vrate na evidenciju za nezaposlene, pa ih uzmu po 6 mjeseci, pa ih ponovno vr vratite. Dakle, to su instituti koji ne bi trebali da se omogući takvim javnim preduzećima. To ustvari samo pokriva djelimično poslovanje tog javnog poduzeća. Čak u, narednom periodu ću dobiti, evo tačno koliko ustvari su puta uzeli određeni broj osoba putem Službe za zapošljavanje a npr da im je potreba za radnim mjestom na tom radnom mjestu i da oni to neće da raspišu javni poziv da prime takvu osobu. Dakle, NK ili ne znam sad koja je kvalifikacija koja im je zaista potrebna, već zlupotrebjavaju mogućnost da od službi uzimaju novac i da koriste taj novac kako bi, evo, da kažu, na neki način privremeno riješili svoje unutarnje poslovanje. E to nije dobro, nije to dobro naravno da se dopusti ni u javnom sektoru i ni u privatnom. Dakle, na taj način, zato mi imamo puno, kolega prenesena sredstva, dakle nisu to izgubljena sredstva, ne znam neko je rekao izguljena sredstava, ne mogu se izgubiti sredstva, ona su tu, kako ćemo ih mi utrošiti sada, dakle, do politika koje ćemo predstaviti. Ja ne mislim da su ove izmjene tek tako beznačajne, mislim da su one systemske. Mislim da će dati određene rezultati, evo direktorice, nemojte se vi obeshrabriti, to su naši politički neki ovdje, evo da kažem malo ovaj konfrontacija, ali ja smatram ja sam zaista dugo u ovoj oblasti i dobro sam pratio cjelokupan ovaj proces na svim nivoima, mislim da ove izmjene nisu baš tako beznačajne. Nadam se da će u nekom budućem vremenu doći i do još određenih promjena koje sam naveo kako bi oglašavanje za potrebama radne snage išlo preko Službe za zapošljavanje.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Moram vam sugerisati, vrijeme. Naljutit će mi se kolega Dević, njega sam upozorio. Zastupnik Pabrić, odgovor na repliku.

Rusmir Pabrić (zastupnik)

Ne znam zašto se govori u kontekstu značajnosti ili beznačajnosti izmjena i dopuna Zakona. Mislim da su značajni, to sam rekao. Zašto u replici meni taj dio spominjete, ne znam, dakle, smatram, također da su značajne i, dakle, slažem se sa vama u tom dijelu, kolega Bandiću. Na druge elemente, drugom prilikom. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Hašimbegović replika kolegi Pabriću.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem. Evo, koristim priliku vrlo kratko da se zahvalim uvaženom kolegi Pabriću, koji ipak dolazi iz pozicije i koji je ovako tačno precizno dijagnosticirao problem i ukazao je na ono što je jedan potpuno , jedna potpuna razlika između onog što nam donosi broj nezaposlenih ljudi u količini novca koja nam se stalno iz godine u godinu, dakle, prenosi. I s tim u vezi, mislim da je jako važno da glas iz pozicije koji na ovaj način referiše i sugeriše promjene koje se trebaju desiti u ovom, dakle, Zavodu, mislim da su jako, jako bitne i, naravno, saglasna sam i uvažavam sve što su rekle moje kolege i Dević i Bandić, ali je ono. Imala sam tu potrebu da kažem da je vrlo važno, jer mi smo često u našim kazivanjima, dakle nas iz opozicije, ukazivali na ovu problematiku, da se moraju promijeniti programi zapošljavanja i da moramo zaustaviti na neki način ovaj ogroman prijenos novca i da konačno politike zapošljavanja dobiju protok kakav ovaj grad i treba da dobije. Tako da, hvala kolega, Pabriću, ja se nadam da će iznjedriti na dobro ova vaša kazivanja. Hvala lijepa.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Damir Marjanović prva diskusija izvolite.

Damir Marjanović (zastupnik)

Ja vam se zahvaljujem. Kanton kao kanton ima relativno malo oruđa i mogućnosti da sprovodi nešto što je demografska politika. Demografska politika bi trebala da bude na državnome nivou, regionalnome nivou, i to, između ostaloga, problem ne samo ovog našeg malog kantona, nego problem, ne samo ove naše male, drage zemlje, nego cijeloga regiona. E sada gledajte jedno od rijetkih oruđa koje Kanton ima i koje je dobro financirano i koje ima velike mogućnosti zove se Služba za zapošljavanje. Kroz ono što će služba za zapošljavanje da radi u narednom periodu, kao i kroz ono što je Služba radila u proteklom periodu, mogao je da se nadzire odnos onih koji su upravljali tom službom, ka demografskoj politici, ka brizi za položaj mladih kao brizi za ovu državu. Ima tu još oruđa, kao što su, recimo, zakoni o visokom obrazovanju, kao što su strategije o položaju mladih itd, itd. Maloprije u diskusijama smo čuli stvarno ljude poput kolege Bandića, evo on je opozicija, ja sam pozicija, prošli put je on bio pozicija, ja sam bio pozicija, mnogo smo se slagali oko mnogih stvari oko koje se itekako stvaramo, mi moramo kreirati uvjete da bi institucije bile efikasne i ova izmjena Zakona upravo u tom pravcu ide. Zakoni moraju biti hirurški precizni, pa ponekada i bolno precizni, ali da bi doveli i donijeli ozdravljenje. Kolegica Admela je skrenula pažnju na ono što jeste uistinu problem. Uvažena direktorica je djelomično odgovorila u tom pravcu i da, definitivno mi moramo shvatiti da Služba za zapošljavanje je oruđe za one koje aktivno traže posao, ali ne samo koji aktivno traže posao, nego aktivno traže posao da bi ostali u ovoj državi i da bi svoj život nastavili u državi, da im se stvarno pruži ta mogućnost, a da se izbjegnu sve moguće manipulacije sa onima kojima se ponekada preko tih službi nudio posao za neke kontra usluge. Ajmo ostaviti te stvari iza nas. Izmjene zakona su sasvim OK, sasvim korektne i one će se desiti, vidim da će biti podržane. E sada imamo mali problem. Ako ne budemo dobro radili i najbolje napisani zakoni ostaju mrtvo slovo na papiru. Koliko sam shvatio, a ispravite me ako griješim, Služba je ove godine ispunila svoj budžet, evo koji je, šesti ili sedmi mjesec predviđeni i sada je spremna sa svojim novim programima da one novce koji su se prenosili ranije usmjeri u ono što se zove politika Službe za zapošljavanje, a to je ono kako sam shvatio iz ovoga rebalansa i svega što hoćete, upravo fokus na mlade ljude, upravo fokus na pozitivnu demografsku politiku. Vaši programi sada novi, vi ste tu dva, dva i pol mjeseca, znači realizirali ste ono što ste zatekli, pokazali ste da ste efikasni u tome i to je OK, to je kvakica u redu, sada ste na vjetrometini. Sada ne samo 35 ljudi ovih, nego par stotina hiljada ljudi koji žive u Kantonu Sarajevo, 50 000 ovih nezaposlenih, neka je bar 50 % onih koji aktivno traže posao, gledaju vas i gledaju što će to biti različito u djelovanju Službe za zapošljavanje u narednih 6 mjeseci u odnosu na ono što je bilo prije. Kako ćete utrošiti tih 40 000 000 maraka? I da li ćete ponoviti greške koje su, koje je kolegica Marijela i kolega Muamer i kolega Mahir i kolega Rusmir jasno ukazali na to. Vi sad, odlično je kolega Dević rekao, ne slažemo se mi često, ali kada se složimo, složimo se. Program po kojem ste Zlatnim značkama na Univerzitetu u Sarajevu nudili 500 do 700 maraka da ostanu da rade na Univerzitetu u Sarajevu, je, ne da je sraman, nego je bez smisla. Nek je išlo i 800, nek išlo i 1000. Najbolje ljude sa prosjecima 9,90 za koje se otimaju drugi ljudi, vi im nudite i onda se čudite zašto im se, koliko se prijavilo prošle godine 1, dvoje, troje, a zašto Univerzitet u Sarajevu nije pokazao ni interes pretjerano za njih. Znači vaši, tako je bilo, tako je bilo ljudi, to je bio takav program. Ja se uvijek nekako vraćam na te Zlatne značke, neće mi nitko zamjeriti, znam, znam zašto, jer su oni, između ostalog, ne samo Zlatne značke, nego svi klinici i klinceze koji završe Univerzitet u Sarajevu mora im se pronaći način i ponuditi mogućnost da to svoje znanje pokažu ovdje. Druga je stvar kakvo mi znanje dajemo njima sa Univerziteta, to je druga priča, o tome ćemo na nekom

drugom zakonu, pa ćemo onda, kako sad plašimo vas, plašit ćemo tamo neku akademsku zajednicu pod navodnicima, uključujući i mene, šta mi moramo da radimo da bi ti dječaci i djevojčice ostali ovdje. Znači, od vas se vrlo jednostavno očekuje da nam sada sa novim programima, kolega Dević je rekao 100 kompanija, koliko znam, vi ste već razgovarali sa predstavnicima, ne samo jednom, nego 10 puta do sada sa predstavnicima poslodavaca. Njih ćete morati slušati, svidjeli se oni vama ili ne, ali ćete morati slušati, između ostaloga, i mlade ljude i one koji, neko je postavio pitanje niste stigli odgovoriti, deficitarna zanimanja, morat ćete da dobro vidite šta su deficitarna zanimanja, jel ta deficitarna zanima, propisao neki profesor fakulteta, zato što mu fali na Odsjeku studenata ili propisuje neki poslodavac kojem stvarno fale ti ljudi. Veliki je posao pred vama, ogroman je posao pred vama. Da li smo vam u prošloj tački koja je onako brzo prošla, nama je OK što je prošla brzo, jer imamo povjerenje u vas 40 000 000 maraka, ja se nešto ne sjećam da je neko dobio toliko mnogo novca u za tako malo vrijeme da pokaže koliko je sposoban. Ja vrlo jednostavno znam što ću tražiti od vas. Zaposlite što više mladih ljudi na takva mjesta gdje će dati najviše koristi u ovoj zajednici, gdje će biti dobro plaćeni. Vi ste maloprije napravili jedan mali gaf, pa ste rekli ako mi obezbijedio platu 2000 maraka nekom doktoru, nemojte ići u tom pravcu. Zna se koliko neki doktor vrijedi i koliko mora da vrijedi u ovoj cijeloj priči. Znači, od vas ćemo tražiti konkretne planove, konkretne programe, da izbjegavate masovnost, pa da kažete, jer nije isto kada date nekome posao na 6 mjeseci, kako se spominjalo, za nekih 700, 800 maraka ili kada svojim programom date mogućnost mladome doktoru ili mladome znanstveniku ili mladom inženjeru ili odličnom stolaru ili fenomenalnom keramičaru, kojeg sada nema, date mu mogućnost da zarađuje novac koji on stvarno zaslužuje svojim radom. Velika odgovornost, normalno, potpora Kluba, ja se nadam da mogu reći u ime Kluba, ali potpora ZNG-a definitivno izmjenama Zakona, a vjerujte da ćemo biti vaši najveći posmatrači i najveći kritičari po potrebi. Hvala velika.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Mersiha Mehmedagić, prva diskusija, izvolite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Pa ovako, najprije ću se osvrnut na nekoliko diskusija koje su me zaista podstaknule da malo osvjetlim neke teme koje su kolege načela a koje su izuzetno važne i reflektuju se, naravno, kroz ovaj Zakon i kroz sve alate koje ovaj Zakon Službi dalje pruža da poboljša i način trošenja sredstava i produktivnost i generalno uspješnost svih programa koje osmišljavaju. Prije svega, želim se osvrnuti na neke eufemizme koji se godinama provlače, pa ću krenuti od prvog. To je nekako se konotira neuspjelim prenošenje sredstava i to je kao neki neuspjeh, to je kao propadanje sredstava, a nadovezat ću se na diskusiju kolege Bandića, koji je napomenuo da određene programe spuštamo sa državnog nivoa i ti programi, ukoliko npr, traju godinu dana, naravna stvar da će se prenijeti u narednu godinu i nije problem što se oni prenose, što se ta sredstva prenesu, jer ona ostaju, ona će se realizovati, ona su namjenska, problem je ukoliko se programi konstantno ponavljaju, jer imamo onu mudrost, ne možete stalno raditi isto a očekivati drugačiji rezultat. Znači, mi moramo da radimo na tome da ti programi nakon jednog ciklusa, nakon jednog ciklusa njihove realizacije, da budu adekvatno izmjereni, da se vidi da li su oni zaista dali efekta i što da ne, da ih mijenjamo, da neki možda nikad ne ponovimo, ako se ne ispostave dobrim, to je jedan eufamizam. Drugo što je jako važno da naznačim, a čega su se također, kolege dotakle, jeste ovo javni privatni sektor koga više poticati? Služba ima najbolja iskustva i možda će, kada nas budu informisali o svom radu, ne bi bilo loše možda da se osvrnete i na to da kažete koliko je, u principu, svi su programi gotovo ravnopravno usmjereni ili čak možda i više u korist privatnog nego li javnog sektora. Ovdje se opet vraćam na ono koliko smo potrefili sa

određenim mjerama, pa koliko će te mjere biti atraktivne privatnom poslodavcu da se prijavi ili ne znam javnom. Znači, opet se vraćamo na to kako kreiramo mjere i ovdje, koliko god sredstava se osigura Službi, ukoliko te mjere ne budu dobro praćene, one će, nažalost, biti onaj i protraćena godina i protraćena sredstva i na kraju, imat ćemo samo jednu fiktivnu statistiku koja će u određenom periodu pokazati da smo kao nešto riješili, a ustvari nismo ništa riješili. Mi smo samo na jedan određen period povukli ljude sa biroa i ponovo ih opet vraćamo, znači, nismo ništa uradili da ih dovoljno osnažimo, da im damo adekvatne kompetencije i da oni ostanu u radnom odnosu. Ono što je izuzetno važno, a što želim također napomenuti, čini mi se da se kolege nisu osvrtaale na to, a meni je izuzetno važno, to je ova izmjena, da se kod angažovanja lica po javnim radovima u sklopu programa mjera propiše da se sa ovim licima zaključi ugovor o radu na određeno vrijeme, kako bi ova lica mogla nastaviti ostvarivati pravo na zdravstvenu zaštitu. I meni je ovo možda od svih i najvažnija mjera, zato što su mi do sada javni radovi zaista bili jedna velika nesigurnost za ljude koji rade uglavnom teške fizičke poslove. I tu ću se nadovezati opet na kolegu Bandića, koji je napomenuo da se često u javnom sektoru zloupotrebljava, zloupotrebljavaju programi na način da se angažuju osobe na radna mjesta koja su zaista prijeko potrebna. Znači, nije vezano nešto za sezonalnost, nego nešto što je sistematizovano, što treba i onda javna preduzeća obično u nedostatku sredstava, pribjegnu za angažovanjem radne snage putem ovih programa i npr. imate čovjeka koji radi kao ne znam, vodoinstalater ili kopa kanal ili imate čovjeka koji radi na prikupljanju i odvozu otpada i imate čovjeka koji radi na košenju zelenih površina, sve su to poslovi koji zaista često mogu dovesti do toga da se te osobe povrijede prilikom obavljanja njihovih poslova. I onda šta se dešava, oni su skinuti s evidencije Službe za zapošljavanje, a nemaju zdravstveno osiguranje. I to je zaista bilo jako nehumano, a bilo je takvih situacija da ljude praktično vraćaju ili da se ima problema prilikom njihovog liječenja, da ih vraćaju, da im se ne pruža adekvatna zdravstvena, odnosno potrebna prijeko potrebna zdravstvena usluga i na ovaj način zaključivanjem ugovora će se jedna velika nepravda i nesigurnost spram angažovanja ljudi putem javnih radova otkloniti. I krajnje je vrijeme bilo da se to uradi. Mislim da je mislim da će ova mjera doprinijeti produktivnošću samih javnih radova, jer javne firme su imale i imaju i sada izuzetno veliki problem sa malim odzivom ljudi na javne radove, zato što ljudi neće da rizikuju da gube prava, a da još uz to budu, ne znam i slabo plaćeni i da ne daj Bože, budu i povrijeđeni, a da nemaju ništa od toga, čak ni zdravstvenu zaštitu. I ovo mi je možda jedna od najvažnijih izmjena koja se desila u ovom Zakonu. I opet ću se vratiti na onu zloupotrebu i možda treba napraviti adekvatnu analizu i sistematizacija u našim javnim firmama. Da budemo iskreni, te sistematizacije nisu nikad bile, niti su sada realne, niti prikazuju realne potrebe preduzeća i ustanova. Često se desi da se zbog finansijskog rezultata povlače ljudi po ovim programima da bi firme imale pozitivan finansijski rezultat i da ne bi trpile zbog angažovanja tih radnika i da onda ti radnici koji se godinama vrte po ovim programima na izuzetno važnim radnim mjestima, gdje vam treba kontinuitet i poslova i ljudi koji imaju specifična znanja da to rade, dosadašnjom praksom da se takva mjesta popunjavaju putem programa, mislim da zaista ništa nismo značajno postigli, sem što smo u izuzetno težak položaj doveli i ljude koji se javljaju na takve konkurse, zato što godinama ne mogu da ostvare svoju, onaj svoja prava, da imaju taj kontinuitet u radnom odnosu i da na kraju prijeđu u neki ugovor na neodređeno, a s druge strane imamo neki privid i malo smo uljuljali javni sektor koji realno računa na te programe i što bi oni raspisivali konkurse i popunjavali ono što mogu popuniti, a opet mogu lahko i obrazložiti potrebu zašto im to treba, što bi oni to popunjavali i financirali iz svojih sredstava. I na kraju, šta hoću da kažem sa svim ovim. Zaista je nužno važno ciljati mjere, koliko god sredstava imamo, ukoliko ne ciljamo mjere, ta sredstva su uzalud bačena. I s druge strane, da naša javna preduzeća, javne ustanove, da zaista imaju realne sistematizacije i da se tu povede računa da šta se može popunjavati po programima, a šta se zaista mora popuniti po sistematizaciji i koja mjesta se uopšte mogu, tako da se izrazim, kačiti na ove javne pozive? Ukoliko se to ne

presječe, mi ćemo i dalje imati javni sektor koji ne može da pruža javne usluge u kontinuitetu, a s druge strane imat ćemo trošenje javnih sredstava, koja na koncu neće rezultirati nekom ekonomskom i socijalnom sigurnošću radnika. Na kraju imam velika očekivanja od ovih izmjena, posebno opet, vraćam se na javne radove i iskreno mi je drago što će konačno ovi ljudi imati bar malo sigurnosti u odnosu na sve ove godine kada su bili praktično na vjetrometini. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegice Mehmedagić, repliciram vam, mislim da niste na najbolji način shvatili aktivne mjere za zapošljavanje. One su, dakle, i mogućnost kako nezaposlenim osobama, tako i poslodavcima, jednakopravne mogućnosti imaju. Cilj aktivnih mjera nije da se smanji nezaposlenost ili da, kako ste vi to naveli, čak postoji neka mogućnost zapošljavanja u smislu sistematizovanog radnog mjesta. Dakle aktivne mjere za zapošljavanje su mjere koje se organizuju kako bi smanjile, dakle, mogućnost i dali veće, dakle, veći prostor nezaposlenim osobama da svoje ovaj vještine i kompetencije pokažu, dakle, poslodavcima, daju im njih na raspolaganje, a nakon toga, dakle, oni nemaju mogućnost zasnivanja radnog odnosa na tom radnom mjestu. Dakle, to bi bio, dakle, jedan pred postupak gdje bi oni ocijenili, ustvarili da li kvalitet rada te nezaposlene osobe koja je bila u momentu kad je on povukao s evidencije za nezaposlene, ispunjava da on u nekom narednom periodu može ga zaposliti. Dakle, vidite, ne možemo očekivati mi sada da ćemo mi ovim aktivnim mjerama smanjiti nezaposlenost, dakle, mi ćemo samo dat mogućnost poslodavcima da od 50 000 nezaposlenih izaberu onu osobu ustvari koja bi njima biva najpogodnija za obavljanje određene vrste posla. I druga stvar, zbog čega sam ja rekao da se to zloupotrebljava? Ne možete vi jednu osobu, dakle, sa evidencije za nezaposlene, a u kontekstu, dakle suštinskog suštinskih razloga za aktivne mjere zapošljavanja, ne možete vi jednu osobu 5 puta, ili 10 puta uzimati kroz javne radove ili kroz neku udrugu, aktivnu mjeru za zapošljavanje. Dakle sko ste uzeli jednom, to je završeno, dakle, u tom kontekstu tog prava. Nažalost, dakle, dešava se da velik broj tih nezaposlenih osoba, konkretno govorim sad za javna poduzeća, javna, komunalna, jer tu imam informaciju, po nekoliko puta, uzimaju takvu vrstu prava i na neki način, dakle zloupotrebljavaju, po mom mišljenju, to je zloupotreba tog prava, a to u uređenim sistemima nije dozvoljena, kod nas je, nažalost, dozvoljeno, kod nas je dozvoljeno da osoba koja se pozove i ponudi mu se radno mjesto ponovno, kad odbije to radno mjesto, ostane na evidenciji za nezaposlene. To u uređenim sistemima nije dozvoljeno. Međutim, ova izmjena će, ako bog da, dakle, u tom kontekstu riješiti taj oblik, taj oblik koji je do sad bio zloupotrebljavan. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Ja se stvarno čudim na što ste vi meni replicirali, kolega. Mi smo se složili u dijelu zloupotrebe, a naravna stvar da će aktivne mjere, bar kratkoročno, dok se te osobe nalaze je po osnovu programa kod poslodavaca, utjecati bar privremeno na tu statistiku broja zaposlenih, odnosno na smanjenje nezaposlenosti, tj. povećanje zaposlenosti. Koja god mjera bila, ona će imati utjecaj. Je li joj cilj dugoročno da smanji nezaposlenost, to je već drugo pitanje. Jel cilj osposobljavanje ili cilj premoštavanje, ne znam, angažovanje po posebnom sezonalnosti nekih, onaj nekih poslova, to je već drugi par rukava, ali ne znam zaista šta ste mi replicirali i šta ja

to dobro nisam shvatila? Nekad, činim se, replika je eto samo radi replike, stvarno ne ovo mi već prelazi na nešto lično, Boga mi.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ma, naravno, ništa lično kolegice Mehmedagić. Vi ste rekli, dakle, u svojoj diskusiji, da bi mi trebali da utičemo i, kako ste rekli, da usmjeravamo je li ove aktivne mjere za zapošljavanje. Dakle naš nivo ja sam vam to skrenuo pažnju i vaša mogućnost ili moja mogućnost apsolutno ne postoji na utjecaj. Ovo su, dakle, programi koji se donose na višim nivoima i sve službe za zapošljavanje u kantonu u svim kantonima moraju imati usuglašene, dakle sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, Federalni zavod za zapošljavanje mora to uskladiti sa Zavodom Republike Srpske i Brčko distrikta i koje u konačnici, dakle, donosi Vijeće ministara. Vaš utjecaj na to apsolutno nemoguć, ne znam kako mislite da vi sad. Postoji dakle, i tamo monitoring i evaluacija tih aktivnih mjera i koje, naravno, nadležni organi na državnom nivou razmatraju i onda oni donose otprilike, dakle, mogućnost za utjecaj na aktivne politike, za zapošljavanje. Dakle, postoji i u Kantonu sarajevskom komisija koja u formalnom smislu ispunjava ovu neku obavezu i koja nakon utvrđivanja aktivnih politika, dakle, šalje ih na dalje usvajanje i usuglašavanje, i kad one budu usuglašeni, dakle, vi ili ja ili Skupština ili bilo ko nema apsolutno nikakav utjecaj na takvu vrstu ili takvu vrstu jednog akta. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević prva diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Znači, u suštini, kada bi se izanalizirale ove sada izmjene po skraćenom postupku, čini mi se, kada bi se vidjelo koji se članovi mijenjaju itd, dalo bi se raspravljati o proceduri, da li je ovo trebalo ići po skraćenom ili po nekom hitnom postupku, ali da se ne bavimo sada tom poslovničkom ovaj dilemom, već da se vratimo na suštinu tih izmjena. One bi se mogle i pozdraviti kao neke tehničke, pa evo, ako hoćete, i suštinske izmjene nekih članova koje će ovaj omogućiti kao nešto novo i mi ćemo kao od danas će se sve promijeniti, znate, danas će zaista nastati jedna revolucija u Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo. A mi potpuno ovdje zatvaramo oči pred činjenicama, a činjenice su sljedeće: politika čiji ste vi nasljednici, a koja je tada u ime SDA taj model patentirala izmislila je jedan model koji se zvao moratorij na zapošljavanje u Kantonu Sarajevo i onda je ta jedna priča upakovana fino u Kantonu Sarajevo, prodana javnosti kao tobože vi na takav način ustvari štitite javni sektor od stranačkog zapošljavanja. Dapače, da je to bilo sve potpuno suprotno. Vi ste na takav, odnosno neki u naše ime i u vaše ime su ustvari na takav način omogućili da svako radno mjesto prvo uđe u Vladu Kantona Sarajevo, pa da se ono podijeli političkom linijom, pa da se onda raspodijeli određenim političkim strankama. I sada mi u Kantonu Sarajevo imamo tropartijsko zapošljavanje koje je jasno podijeljeno onako kako je Vlada Kantona Sarajevo podijeljena po resorima. E sada tamo nađete, ne znam nekog ovaj NiP-ovog ministra, NiP-ova preduzeća, NiP-ova zapošljavanja, NiP-ovi Upravni odbori i tako da dođete iz do ovoga Zavoda sa zapošljavanje, pazite projekat kad im zafali radne snage, onda oni odu u Zavod za zapošljavanje, kažu treba nam taj program i onda im ovi omoguće taj program i oni to realiziraju. I tako kroz te tri stranke imate i eventualno neki još koji to podržavaju. Šta ovakav patent kojeg je patentirao patentirala ustvari kulturno- historijsko nasljeđe SDA, koje se danas zove NiP, donosi u Kantonu Sarajevo? Klasično stranačko zapošljavanje. I to su oni zaista

doktorirali, SDA je tu za njih mala maca, pa ćete onda naći sljedeću situaciju npr. da se raspiše konkurs u Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću RAD, pa ćete vidjeti da NiP-ov direktor istjera i oni SDP-ove iz određene radne jedinice jer mu ne pašu. Ne pita ih uopće tamo, nema veze što je bilo ta radna jedinica dobra. Ajmo napolje svi sad ulazi ovi iz Sarajeva, ovaj odozgo. E to ste vi kao model svojim politikama isto tako, ajde da kažem, ostavili u Službi za zapošljavanje, patentirali i nastavili tako raditi. Znači, ja nisam siguran da će se ovim izmjenama zakona ustvari Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo transformisati. Ja mislim da će ona i dalje ostati, u stvari, prevashodno budžetska Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Tu je problem. Novi programi nisu bili problem ni po starom zakonu. Međutim, u pravilu kao takvi nisu realizirani, jer da bi se kvalitetno pripremili, da bi se kvalitetno realizirali u praksi, to je podrazumijevalo dugi mukotrpan rad, tu se naviklo na neku vrstu tradicionalnosti, na neke javne pozive koji su, da kažem, uhodani i onda imate, ne znam od, ne znam pripravnika, ovi prvo zapošljavanje, ne znam ponavljanje to, uveli ste bil, čak neke i one vaučere koje ste kasnije pretvorili u stranačke vaučere, pa ih po stranačkoj liniji dijelili. Pa mislim, to što je sve patentirano u Kantonu Sarajevo, vjerujte mi, znači to, ne znam ko bi to mogao organizirati. Znači to je nevjerovatna stvar. Zakone, naravno, treba mijenjati, evo mi dajemo podršku da se ovaj Zakon mijenja, ali evo ja večeras pod punom odgovornošću tvrdim, evo i da podržimo izmjenu ovog Zakona, da se tu suštinski, suštinski neće ništa ozbiljno promijeniti. Neće se kolegice, promijeniti, ovo vam govorim, vi ste nova u ovoj Skupštini ovdje, prvu ste godinu, evo zapamtite ovo što sam vam kazao, evo dat ćemo podršku ovome da se ovo usvoji i vidjet ćete da se neće ništa ozbiljno promijeniti. A evo, reći ću vam zašto se neće promijeniti? Neće, zato što ovo je ozbiljan posao, ovo se ne može raditi partijskom linijom, ovo moraju raditi stručna lica, profesionalci koji moraju da ispitaju sve do detalja. I da se politika u ovo ne petlja, to je nemoguće pazite i politika će se ovo upetljati i naravno da će te programe pokvariti. Problem je, znači šta? Neusklađenost politika Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo sa potrebama tržišta rada. Zašto? Zato što se tu upetlja politika koju uopće ne interesuju potrebe tržišta rada. Tu politiku u interesuju razni projekti, programi koji će omogućiti klasično stranačko zapošljavanje. Postavka programa unutar same Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo na način da se posrnula preduzeće u Kantonu Sarajevo, kantonalna javna komunalna ili komunalna vade iz finansijskih dubioza kroz ove ovaj projekte je ustvari jedna šarena laža koja ustvari samo odgađa propasti preduzeća ili budžetsko financiranje tih preduzeća. Znači to je jedno klasično budžetsko financiranje i takvo stanje vi imate. Evo npr vi ste imali jedan PARK koji npr. je poslovao s gubitkom godinama. Potpuni raspad je tamo bio u tom preduzeću. Zašto? Zato što tada, kada je bio budžet 850 000 000 konvertibilnih maraka, niste sve njihove gubitke mogli sufinancirati jer niste imali taj novac da to izdvojite. Pošto je vas dopalo da krčmite milijardu i po konvertibilnih maraka budžeta, onda vi uzmete, ne znam budžetskih para, osmislite 10 nekih programa, za praonicu tih para, što kroz Budžet, što kroz Zavod, ubrizgate ta sredstva u to kantonalno javno preduzeće i na kraju godine nama ovdje dođe direktor i kaže znate, ja imam pozitivan finansijski izvještaj, za razliku od mojih prijevodnika koji su poslovali svi u dubiozi. Pazite, mi smo to poduzeće izveli na selamet, ovdje mi poslujemo pozitivno. Kad ga postavite mu pitanje kako? Vi vidite da je dobio 5 000 000 iz budžeta. I onda nama ovdje prodajete maglu itd, itd. Zato bi ja volio da ovo što je kolega Pobrić maloprije spomenuo, ja mu čestitam, zaista, on je jedan od zastupnika koji hoće saslušati argumentaciju. Ja bih volio da dođe do ove ozbiljne analize, ali da tu ozbiljnu analizu zaista urade stručna lica i da se problem sagleda iz svih uglova, pa ćete vidjeti da je, pa skoro sve unazađeno unutar toga, uključujući i ovo što radi Služba za zapošljavanje ovaj u Kantonu Sarajevo. Znači ja ću još jednom ponoviti. Prije 5 godina smo ispred Kluba predlagali da se ojača privatni sektor. Zašto? Zato što je on u pravilu baziran na zdravim osnovama. Nema tu, ako propadneš, dodat će ti budžet, tu ljudi kad formiraju osnuju firme, ako imaju suficit, oni rade, ako nemaju, propadaju. Ovdje vi postavite direktore bez papira, bez diploma, lažirate to

sve. 15 ste takvih postavili. Unište sve i kada to sve unište, vi iz budžeta im date po 10, 15, 20 000 000 konvertibilnih maraka i nazivate ih uspješnim direktorima. Ko su vam ti direktori? Ljudi koji su preko noći od vodoinstalatera dolazili do direktora. Eto, takve kadrove vi postavljate da upravljaju ovaj privredom Kantona Sarajevo i očekujete da će to na salamet otići. Naravno, ne aboliram ovdje ni SDA od toga. Znalo se to desiti poneko i tada, ali ovo sada je jedna masovna pojava, lažiranje dokumentacije, papira, radnog iskustva, potvrda. Ali to vas uopće ne interesuje i vi uopće ne vidite gdje ovaj brod vodite, u jednu potpunu propast vodite na ovakav način, samo što će doći, nažalost, neko iza vas, kad to sve strovalite, vas, to vjerojatno tada, što, kažu, neće zanimati. Znači, vraćam se na ovaj realni sektor i evo apelujem novoizabranoj, jel direktorici koje, čini mi se, nema tu. Negdje? Gdje? Pa ja mislim da je njoj preče, da je tamo ovaj se podnosi izvještaj u holu onome koji je postavio nego da sluša ovo što mi zastupnici govorimo i to ponajbolje govori kakav je odnos. Znači, meni je važno onaj ko me je postavio na poziciju direktorice da ja njega poslušam, ovo što ćemo mi kazati nije bitno, ali evo radi javnosti ja to kažem. Važno bi bilo da se uspostavi ozbiljna komunikacija sa privatnim sektorom na način, ponovit ću još jednom da se pronađe 50, 100 brzo rastućih kompanija koje znaju šta rade i šta hoće, da se ti ljudi podrže i da se na godišnjem nivou otvori barem 500 radnih mjesta, realni radnih mjesta. Realnih radnih mjesta. Evo direktorice, pošto ste se vratili, ozbiljna zamjerka. Mi, naravno iz opozicije razumijemo da je vas neko postavio na tu poziciju, ali ne odgovarate. Kolega Bandiću znači, ovo treba duže od toga. Znači, ja sam vidio šta se dešava. To je jedna ozbiljna zamjerka. Znači, ako mi vam dajemo neke ideje, govorimo, ja mislim da vi tu trebate biti prisutni. Drago mi je da ste se ovaj vratili. Znači, ideja je sljedeća da je razmotrite. Pronađite 50, 100 brzorastućih kompanija iz realnog sektora, prevashodno, ove iz Budžeta sve istjerajte, jer će vam tu doći samo stranačka zapošljavanja. Izbacite ih potpuno iz tih programa. Evo, mi odmah glasamo za to. I te ljude koji znaju upravljati privredom, koji su dokazano postigli uspjeh, zovnite i pitajte ih kakav program mi treba da osmislimo, da primimo 200, 300, 005 novih mladih, stručni ljudi koji će kasnije proizvesti još 1000. Uradite takvu stvar. Naravno da će to biti lom cijelog sistema, ali će to jedino dati rezultat. Ako ostanete u ovim okvirima kao što se je do sada radilo, a ja mislim da ćete teško izaći iz ovih okvira vi, ustvari ćete napraviti samo neki tehničke izmjene zakona koje neće omogućiti ustvari, nikakav suštinski boljitak, bez obzira da li se moja diskusija sviđala kolegici Melank ili ne sviđala. Kolegice, to vam je tako, vi možete mahat 7 dana. Pa dobro znam to ovaj mene bi začudilo da vam se sviđa diskusija od nekog od zastupnika ispred SDA, ali ovo su činjenice, ovo su činjenice. Ja ovdje govorim samo kolegice o činjenicama, ako one nisu tačne, vi se javite za repliku, opovrgnete sve ovo što sam kazao, ovo je praksa, ja sam ovo govorio i prije 5 godina, 2018 sam ovo govorio. Od tada do danas, zahvaljujući vašoj politici, vašeg jednog premijera i drugog stvar u okviru ove Službi se nije pomakla milimetar, osim što je dolazilo do kadrovskih promjena kako je kojoj stranci to pripadalo. O tome se radi, a tamo su bili milijuni konvertibilnih maraka koji nisu upotrijebljeni u razvoj privrede je Kantona Sarajevova. Evo da kažem, možemo dati podršku izmjeni Zakona u nadi da ćete vi osmisliti neke programe koji će ovaj pa evo zaista napraviti neki napredak da se vidi i da je tu nešto urađeno. Vrlo rado ćemo ovaj pozdraviti jednu takvu aktivnost, zarez, u što sumnjam iskreno, a biti će mi vrlo ću rado priznati da sam pogriješio, ako se to, naravno, desi. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić, prva diskusija.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo, najprije zaista imam potrebu da uputim kritiku prema rukovodstvu Skupštine, koja po ko zna koji put dopušta mojim kolegicama i kolegama da potpuno odu od

teme. Ja ću podsjetiti sve prisutne da je tema Izmjene zakona i radi se o konkretnim izmjenama konkretnih članova i očekivao sam ozbiljnost, barem toliko da se diskutuje o tim izmjenama, a ne uopće o politikama zapošljavanja, o mjerama, aktualnim, bivšim, komunalnim preduzećima, kulturnim nasljeđima itd, itd. Evo osim kolege Bandića koji je, doduše, samo u prvoj diskusiji se držao teme, ni jedan drugi diskutant, odnosno diskutantkinja se nisu osvrnuli na predložene izmjene Zakona. Još jednom kritika rukovodstvu i molim vas, radi efektivnosti ovog parlamenta, da takve stvari prestanete dopuštati. S obzirom opet da ste to dopustili svima ostalima i ja ću iskoristiti priliku da iskoristim prisustvo uvažene direktorice Službe za zapošljavanje i da joj uputim 4 konkretna prijedloga koja mogu pomoći rad ove Službe kada su u pitanju različite mjere, različiti programi za zapošljavanje. Najprije, evo da podcrtam ono što svaki put kad govorimo o ovoj temi, ovaj se pokaže kao čak i zajedničko mišljenje svih nas, a to je da postoji jaka potreba za kreiranjem programa različitih profesionalne preorijentacije kroz koje bi se posebno subvencionirali, subvencionirale dodatne edukacije, završenje deficitarnih zanimanja, prije svega različitih zanata za kojima postoji ogromna potreba, što smo isticali i prilikom usvajanja jedne od prvih tačaka danas. Sljedeća stvar odnosno sljedeći prijedlog u vezi u vezi je sa vaučerima. Meni je drago što je bivša direktorica pokazala razumijevanje kada sam, ako možete kolege, samo molim vas, je moju inicijativu da do tada ograničeni programi zapošljavanja, vremenski ograničeni, da se mijenja taj koncept i da se prelazi na vaučere, pokazalo se, evo i samim tim što postoji potreba. Ja ne čujem ni sebe, ni sebe, niti mene ko čuje. Uglavnom, uvođenje tog koncepta vaučera, koje je omogućilo poslodavcima da u toku cijele godine apliciraju i učestvuju u programima, pokazalo se kao dobra inicijativa sa dobrim efektima, što je ustvari izraženo i kroz potrebu za rebalansom, odnosno izmjenom Financijskog plana Službe. Međutim, postoje druge stvari koje, jel se mogu primijetiti u praksi, a to je da prema postojećim pravilnicima u vezi sa ovim programima i vaučerima dopuštaju da jedan poslodavac može povlačiti neograničen broj vaučera, bez obzira na veličinu firme i broj zaposlenih, te zbog toga predlažem kažem da se u programima ograniči broj vaučera po formuli koja bi podrazumijevala određenu proporcionalnost broja vaučera i broja radnika određenih firme, zato što se u praksi dešavalo da poslodavci koji imaju jednog ili 2 zaposlena povuku i po 10 vaučera, što je dovelo do situacije da, evo, morali smo raditi izmjene Financijskog plana da bismo krenuli u četvrti krug ovih programa. Znači, trebalo bi ipak razlikovati one poslodavce koji imaju veći broj radnika u odnosu na one koji imaju manji broj i s obzirom na to im omogućiti ovaj koliko vaučera mogu povlačiti. Prema trenutnoj praksi se u financijskom planu službe predviđa 1 budžet za sve programe, dok u realizaciji imamo različite programe i različitu uspješnost različitih programa, te iz tog razloga predlažem službi da prilikom izrade sljedećeg plana urade specijalizirane, odnosno posebne budžete za svaki od posebnih programa kroz koje ćemo ustvari i sami nagraditi, odnosno pospješiti, nastaviti financirati u većoj mjeri one programe koji su se pokazali uspješnim. I posljednji prijedlog je u vezi sa nečim što je kolega Bandić spominjao, ali očito da nije upoznat da je taj institut na određen način ukinut i ako je on ukinut u vrijeme pandemije covid 19, a do tada je postojala praksa monitoringa i evaluacije programa aktivnih politika zapošljavanja od strane komisije koju je imenovalo resorno ministarstvo. Međutim, za vrijeme covida je urađena privremeno su ukinute te komisije, međutim ta privremenost, evo začudo, još uvijek traje, pa predlažem da se opet formira takva komisija i uvede monitoring i evaluacija svih programa Službe, jer ne smijemo dopustiti da ne iskoristimo svaki mehanizam kontrole s obzirom na značajna milionska sredstva koja ulažemo u različite programe. S tim u vezi i kao nekakva posljedica tog monitoringa, evo završavam za 40 sekundi, predlažem i uvođenje zabrane učestvovanja u programima za one poslodavca za koje se kroz motoring i evaluaciju dokaže da su zloupotrijebili neki od programa. Zahvaljujem se i nadam se da ćete uzeti u razmatranje moje prijedloge.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Avdiću. Zamolio bi zaista zastupnike i zastupnice da se drže tačke dnevnog reda. Dosta ste komentarisali Službu za zapošljavanje, zato bih vas molio da se vratite na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevu. Zastupnica Admela Hodžić se javila za riječ. Izvolite.

Admela Hodžić (zastupnica)

Evo samo kratko, nećemo oduzimati mnogo vremena. Ja ću se osvrnuti na odgovor koji nisam dobila, evo uputila sam pitanje šta je to za nas odgovarajući posao, odnosno šta je to za nas odgovarajuća plaća? Pa u obrazloženju predloženih izmjena kaže se na kraju je predloženo da se briše član 27 i 28 Zakona, jer je ovu materiju već regulisao Zakon o posredovanju, zapošljavanju, socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine 41/01, i 22/05, odnosno propisano je federalnim zakonom da se nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji kao nezaposlena ako odbije odgovarajući posao. Šta je to bio odgovarajući posao 2005. godine i šta je to bila odgovarajuća plaća za taj posao? Pa evo samo jedan podatak. Minimalna plaća je bila nešto više od 340 maraka 2005. godine, dok je potrošačka korpa bila negdje oko 450 maraka 2005. godine. Dakle, 2005. godine vam je mogao neko prihvatiti plaću od minimalnih 350 maraka, nešto više, oko 350 maraka. No, međutim, danas minimalna plaća iznosi 619 konvertibilnih maraka, a potrošačka korpa je 2917 maraka. I neko je spomenuo da ovakva služba nema nigdje u Europi i ovakvi standardi nemaju nigdje u Europi i zaista nemaju. Evo, mogu vam reći, minimalna plaća u, evo za Luxemburg sam našla 2571 EUR, minimalna plaća veća je od 2.000,00 EUR u Luksemburgu, Irskoj, Nizozemskoj, Njemačkoj, dok je u Francuskoj iznosi 1767. Dakle, kod nas minimalna plaća iznosi nekih 600 konvertibilnih maraka i onda dođete na Zavod za zapošljavanje i tamo vas neko pozove i kaže vam da ponudi vam posao za koji vas plaća poslodavac 600 KM, a vaše potrebe mjesečne su minimalne 2900 maraka, da bi vaša porodica imala osnovne potrebe i ako neko ne prihvati ovakav jedan posao u budućnosti, evo, kad donesemo ove izmjene, bit će izbrisan sa evidencije za zapošljavanje. Ovoliki broj osoba na evidenciji za zapošljavanje, prisjetit ćemo se godinama unazad, dobili smo upravo ovakvim sistemom, svi koji završe srednju školu ili fakultet po difoltu prijavljuju se na Službu za zapošljavanje i evo, godinama unazad pokušavamo neke standarde da izjednačimo, da povećavamo plaću, da povećavamo uslove radnika. U javnom sektoru zaista su ti uslovi bili daleko veći, posljednjih unazad 5 godina, možda prije pandemije korona virusa u javnom sektoru, zaista su plaće bile veće i uslovi su bili veći u odnosu na realni sektor. Poslije se ti uslovi mijenjaju, ovaj privatni sektor u nedostatku radnika, silom prilika je prisiljen povećavati lične dohotke i uslove radnicima zbog toga što se tržište rada otvorilo u Europi, veliki dio radne snage odlazi u Njemačku i ostale zemlje Europe i onda mi ostajemo ovdje bez radne snage. A, rekla bi, bez jeftine radne snage ostajemo i sada, evo ponovo kada usvojimo ovo dobit ćemo ponovo jeftinu radnu snagu kojoj nudimo minimalnu plaću od 600 konvertibilnih maraka, a s druge strane smo pokušavali, evo zadnju godinu da se minimalna plaća u realnom sektoru poveća na 1000 konvertibilnih maraka, da minimalna plaća bude 1000 konvertibilnih maraka, da se napravi dogovor između privrednika i Vlade Federacije. Privrednici, naravno, nisu uspjeli da se dogovore, neće nitko da se odrekne nijedne konvertibilne marke. Ja smatram da su ove izmjene potrebne da Služba za zapošljavanje ne bude samo služba za evidenciju ali je ovo posljednji korak u proces koji smo trebali donijeti kada ispunimo neke minimalne uslove, barem odnos minimalne plaće i potrošačke korpe koju smo imali u, recimo, 2005. godine, kada je donesen ovaj Zakon, pa ga se tek sad usklađujemo. I zbog toga ne znam da li smo baš danas realni i objektivni, evo par godina unazad promovisemo, pomažemo, potstičemo višečlane porodice, višečlane porodice imaju troje,

četvero djece, te majke obično su na birou, na Službi za zapošljavanje, jer se jednoj majci ne isplati da radi za 600 maraka, a da da teti za čuvanje 700, 800 maraka, pa da onda ide da radi. Troškovi su veliki. Ja zaista ne znam šta ćemo postići ovim, evo nakon svega ovoga, ne znam šta ćemo postići s ovim, da potrošačka korpa iznosi skoro 3000. maraka, a mi nekome nudimo plaću od 600 maraka i ako je ne prihvati, brišemo ga se evidencije. Možda je to potrebno da smanjimo sivo tržište, ali za kontrolu sivog tržišta nadležna je inspekcija. A za donošenje socijalnih i provođenje socijalnih programa ja upravo mislim da je to jedna od Službi za zapošljavanje, jedna od tih je Služba za zapošljavanje za poboljšanje standarda građana, za zaštitu porodica. I zbog toga danas nisam istog mišljenja kao svi vi. Ja smatram da je ova izmjena trebala nastupiti tek nakon nekoliko drugih koraka, pa makar to bilo kada se donese odluka da je minimalna plaća u Federaciji 1000 KM, pa ako neko ne pristane nakon toga, dakle da ima više i ja smatram nakon toga da nije u potrebi da bude na Službi za zapošljavanje, na evidencija. To je moje mišljenje i komentar nekih od građana našeg Kantona, evo, ja sam vam prenijela onako kako je meni komunicirano i ja sam vama. Zahvaljujem vam pažnji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala zastupnice Hodžić. Zastupnik Muamer Bandić, druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Služba za zapošljavanje nije socijalna ustanova i ne treba da bude socijalna ustanova. Karakter ovog Zakona jest ustvari da se smijeni strukturna nezaposlenost, to podrazumijeva da smanji onaj broj, dakle osoba koje se nalaze na evidenciji za nezaposlene već duži vremenski period, da im se kroz odgovarajuće aktivne mjere da prilika da pokaže svoje znanje i svoje vještine i kompetencije dakle, poslodavcima. U tom kontekstu, dakle, mora se prihvatiti ova izmjena, jer je zaista ona jedno od rješenja. Mislim, ovo je standard u svim europskim službama za zapošljavanje, nigdje nije prihvaćeno, dakle, da neko može biti na evidenciji, da mu ponudite posao i da on ne prihvati to. Sada kada govorimo o najnižoj plati, dakle, vidite, najniža plata se utvrđuje na jedan poseban način, to nema nikakve veze sa Službom za zapošljavanje. Da li će se taj standard u nekom narodnom u periodu podići, to je nešto drugo. Ovo što je rekao kolega Avdić, ja zaista nisam znao da ne postoji dakle, ova komisija koja se bavi monitoringom i evaluacijom, to je u našem mandatu, kad sam ja bio u Vladi, postojalo i to je jedna od vrlo ozbiljnih komisija koja treba da radi, zato imamo ove zloupotrebe. Ja to zaista nisam znao, ali evo prihvatam njegov prijedlog, njegov je prijedlog zaista konstruktivan da se treba, dakle, ponovo vratiti takav oblik nadzora. Dakle, mi svaki put kad znate ministar ili ne znam, neko predloži nekoga, u komisiju, mi to komentiramo na način da se nekome omogućava da nešto zaradi, ne trebamo to na taj način promatrati. Svrha, ove komisije, ustvari, sad se vidjela na koji način su poslodavci određeni koristili, odnosno zloupotrebljavali mogućnost dobijanja nekih od mjera aktivnih politika za zapošljavanje. Ali ono što je zanimljivo, malo prije sam razgovarao sa kolegom iz SDP-a prihod SLužbe za zapošljavanje je negdje oko 70 000 000 na godišnjem nivou. Šta nam tu u stvari govori? U mom mandatu taj prihod je negdje bio oko 40 000 000, sad imate, dakle 70, što znači da je broj zaposlenih povećan i ipak ne trebamo sve posmatrati na neki negativan način. Mi svojim politikama kontaminiramo čitavo jednu, čitav ovaj javni prostor, sad to izgleda sve nekako da kažem, negativno. Ipak, ako mi to pogledamo, možda nije ta statistika i nije taj nivo ovaj povećanja broja zaposlenih na odgovarajućoj razini, nije možda u skladu sa europskim standardima, ali ipak postoje određene ovaj promjene koje su koje možemo karaktersati kao pozitivne. Ono što je maloprije rečeno da se treba omogućiti poslodavcima određenim iz javnog sektora da oni sudjeluju u kreiranju aktivnih politika za zapošljavanje, mi poslodavcima trebamo osigurati kvalitetnu radnu snagu, vi sad ustvari u ozbiljnim firmama ne možete

osigurati radnu snagu sad ozbiljnim firmama i u Kantonu Sarajevu i u Bosni i Hercegovini. Mi moramo stvoriti društvo jednakih šansi, ne smijemo nikoga protežirati, ni bilo kojeg poslodavca niti javno preduzeća ukoliko želimo, dakle, zaista da imamo neki progresivan, eksponencionalni privredni rast, onda moramo stvoriti društvo jednakih šansi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ok.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala zastupnica Elza Gaković diskusija izvolite, imate riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja se zaista nisam planirala uopće javljati po ovoj tački dnevnog reda, ali nekako sve ove diskusije uvaženih koleginja i kolega podstakle su me da malo popričam se direktoricom aktualnom Službe za zapošljavanje i da je pitam par pitanja koja su, evo, meni dala određene upitnike, a to je prvenstveno odakle naša uvažena direktorica dolazi? Pa evo za javnost, ona dolazi iz realnog sektora i neko ko 20 godina je stručan u ovom poslu. Zaista smatram da će reformske promjene donijeti. Kako i neko od kolega je rekao ovo jesu tehničke promjene zakona, ali mi moramo tako početi mijenjati jer nemamo mogućnost drugačije. Tehničkim promjenama, doći ćemo do reformskih promjena. A zaista ne mislim da su ovo neke kozmetičke promjene i da one neće utjecati na aktivne mjere za zapošljavanje naših građana. Pitala sam uvaženu direktoricu koliko je novca utrošeno od januara do današnjeg dana i evo informacija za javnost utrošeno je 8 000 000, koliko je prošle godine utrošeno u čitavoj budžetskoj godini. Za mene je to jedna jaka vizija kako mi to trebamo da taj novac usmjerimo upravo u aktivne mjere za zapošljavanje. Pitala sam je, također, koji je broj nezaposlenih lica na današnji dan i prvi put u historiji on je pao ispod 50 000 i danas je on 47 962. To je opet veliki broj nezaposlenih u Kantonu Sarajevo. Ali meni itekako govori da idemo nekom normalnijom dinamikom ka rješavanju statusnog pitanja ovih lica. I ono što je zaista jako bitno zbog čega smo mi danas usvojili rebalans ove Službe, jeste da mi imamo rezervisanih 16 000 000 konvertibilnih maraka, koji su nam upravo sredstva za aktivne mjere zapošljavanja koja će služiti u krajnjoj namjeri našim građanima. Da li su mjere do sada bile loše? Jesu, i ja ovo ne govorim da bi se politički bilo kome dopala ili da bi hiperbolično danas uvećavala bilo koje činjenice, danas će pričati argumentima, kao i uvijek što govorim. Svi smo mi ovdje kritikovali ogroman prijenos sredstava i znamo da je to bio veliki problem. Nama sredstva u Službi i pri Službi za zapošljavanje ne trebaju zaista da služe da ih prenosimo, nego da ih upravo stavimo kao aktivni alat u borbi da naše građane osposobimo i usmjerimo do poslodavaca u cilju njihovih trajnih rješenja ka zaposlenju. Služba za zapošljavanje ne može riješiti zaposlenje bilo kojeg građanina, to će riješiti poslodavac. Zašto? Zato što programi Službe su koncipirani u trajanju od 8 do 24 mjeseca. Mi znamo koji su to uslovi za zaposlenje i tu odluku će donijeti poslodavci. Ali evo, kolegica Memić i ja uputile smo u proceduru jednu inicijativu upravo kada se tiče braniteljske populacije i šehidskih porodica, pa nakon 2 godine programa koji imaju preko Službe za zapošljavanje, gdje naš uvaženi ministar Osmanović svojim angažmanom doprinio ovakvom rješenju, mi smo predložili poslodavcima da uzmu onda na svoja leđa ovu godinu i riješe ako zaista se sistemski brinemo o šehidskim porodicama i braniteljskoj populaciji, onda na takav način da riješe sistemski pitanje nezaposlenih pripadnika ove populacije. Da li ćemo smanjiti sivo tržište ovim mjerama koje danas imamo,

predloženim izmjenama ovog Zakona, sigurno da hoćemo. Zašto? Pa zato evo što sam ja prva dojmila nekako da je Služba za zapošljavanje registar nezaposlenih lica za ostvarivanje mnogih prava. E sad, ne ulazim u ona prava gdje su suštinski ljudi bili tražioci, aktivni tražioci posla ili ovih zloupotreba o kojima smo danas dosta puta razgovarali. I ono što zaista, evo, pročitati ću, a nadam se, svi smo mi pročitali ove izmjene razloge za donošenje ovih danas bitnijih mjera. Ove mjere, zapravo, bit će podsticanje i usmjeravanja aktivnosti zapošljavanju u Kantonu Sarajevo, koje je u skladu sa politikom i strategijom tehničkog i tehnološkog razvoja privrede, utvrđuju u cilju unapređenja tržišta rada, smanjenje nezaposlenosti, obezbjeđivanje potrebnih kadrova u skladu sa zahtjevima poslodavaca ili planovima razvoja privrede. Ja zaista evo apel upućujem uvaženoj direktorici da mjere ne budu iz nekih petih godina koje smo imale, nego zaista da pratimo moment u kojima se nalazimo i sve one predispozicije da gledamo nekako unaprijed. Zaista je dosta tog nekog ućahurenog sistema djelovanja koje, evo, zaista nemam potrebu da se politički konfrontiram sa bilo kim, ali nisu nam baš pokazale neke sjajne rezultate na terenu. Evo, vidjet ćemo kako ćete se vi odnositi prema ovome, a zaista ulažem velike pozitivne nade da ćete vi to onako kako ste, evo do dana današnjeg uradili, rješavati na pravilan način. Mjerama iz člana 3. ostvaruju se sljedeći ciljevi preorijentacije zbog tehničko tehnoloških unapređenja ili ekonomsko strukturnih promjena na tržištu rada, dodatno obrazovanje i prekvalifikacije nezaposlenih osoba. To je upravo u ovome što su uvaženi kolege govorile. Mi na biroima imamo ogroman broj određenih strukturnih nezaposlenih osoba i zaista moramo njih dodatno obrazovati i prekvalifikovati. To nije nikakva novina, to je nešto samo što je potrebno i treba kao aktivna mjera da se stavi u upotrebu. Obezbeđenje potrebne kvalifikacione strukture radne snage, kraće trajanje nezaposlenosti, mjesna i profesionalna pokretljivost zaposlenih i nezaposlenih osoba, stimulisanje zapošljavanja pripadnika boraca/branitelja Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca branitelja Bosne i Hercegovine, stimulisanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, stimulisanje zapošljavanja teško zaposljivih kategorija nezaposlenih osoba, novo zapošljavanje, samozapošljavanje i suzbijanje ilegalnog rada. I zaista želim, pomno sam slušala sve diskusije, da podržim kolegicu Mehmedagić kad je kazala i problematizirala dosadašnji koncept javnih radova. Evo, i ja svjedočim da on zaista nije bio dobar i da taj ugovor o djelu nije davao nikakvu apsolutno sigurnost tim osobama, a to su nezaposlene osobe koje su u tom momentu bile bez onih osnovnih prava koji im danas garantuje ugovor. Na određeno vrijeme. Što se mene tiče, uvažena direktorice imate moju podršku, ali da nastavite da ova sredstva stavite kao aktivnu mjeru u ruke naših građana i da nekako svojim inovacijama koncipirate koji su to koji su to novi programi, šta je to što ne samo tržište BiH, nego da gledamo malo širu sliku, koristi da bi zaista riješili na jedan sistemski način potrebe naših građana. Toliko danas od mene. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vikić se javila za diskusiju.

Vedrana Vikić Musić

Pa ja isto nisam imala namjeru da se javljam, ali evo i na kraju sam ipak odlučila, a u odnosu i na neke prethodne diskusije i žao mi je to, vrlo čisto u svojim javljanjima, kažem žao mi je što uvijek, koliko god su neke tačke bitne i neki prijedlozi konstruktivni, idu u smjeru da unaprijedimo i poboljšamo neke stvari, uvijek ta neka politika, jel odvede diskusiju u nekom drugom smjeru, ali ja se neću na to vraćati, niti volim puno da gledam kako je to bilo prije nego uvijek želim da idemo naprijed i da vidimo kako i na koji način možemo poboljšati, jer ono što je bilo bilo je. Mislim da su ove izmjene dobre i također mislim i pozdravljam inicijativu Ministarstva privrede Kantona Sarajevo koje sa tom ustvari inicijativom i stavilo fokus na mladim ljudima, na pripravnicima, to je bila neka inicijalna ideja kako bismo zadržali, posebno

mlade ljude i kako bismo ulagali. Ja ovo, dakle, ovaj program u stvari gledam neku našu strategiju da ulažemo u naš kadar, u ljudske resurse, s obzirom da su oni, jel, najvredniji resurs. Imajući u vidu rad ministra Mijatovića i uvažene ministrice Ende, sigurna sam da su oni iz na bazi svog iskustva je li u konsultaciji sa strukom i dali ovakav prijedlog. I, naravno, u saradnji sa Javnom ustanovom Služba sa zapošljavanje Kantona Sarajevo i u potpunosti ovo podržavam i ne smatram da su ovo samo neke tehničke izmjene. Sigurna sam da su ove izmjene koje će Službi za zapošljavanje kreirati potrebne uslove i okvire gdje će ovi programi, jel koji se na godišnjem nivou definišu, polučiti potrebne efekte i da ta sredstva koja se svake godine planiraju, neće više u tom obimu ostati neiskorištena. Već da će, jel, značajan dio njih da se utroši i da se investira prije svega u mlade ljude, ali naravno i sve ostale radnike kojim smo, ja, mislim, u obavezi da to obezbijedimo, a svakako i poslodavcima. U tom kontekstu očekujem i tražit ću i od direktorice kada budemo razmatrali godišnje izvještaje da posebno jedno poglavlje, jel se referiše na ove izmjene koje smo uradili i da vidimo kakvog je to imalo efekta na sve programe, jel koji su planirani, kakvog je efekta bilo na zapošljavanje, da se to statistički proprati i već su, je li kolege u tom smjeru diskutirale i ja ću isto inicirati da, ukoliko smo s ovim izmjenama u samom zakonu kreirali te neke dodatne mogućnosti koje su u prethodnom periodu sputavali da ti programi budu efikasniji, da se realizuju na način kako je planirano, bilo bi dobro da se naprave neki radni sastanci i sa privatnim sektorom, ali naravno i sa javnim i da se vidi i sada koliko će ove izmjene biti efikasne i koliko će omogućiti da ti programi se na neki bolji način realiziraju i da poluče sve potrebne rezultate, a oni su ovdje jasno obrazloženi. Cilj nam je, dakle, da poboljšamo i povećamo stopu zaposlenosti, da zadržimo naše ljude, posebno mlade ljude. I evo, dakle, iniciram to direktorici, a svakako da kada budemo razmatrali izvještaj da ću ja postaviti to pitanje ovaj i to je to što sam htjela reći. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Vikić. Diskusija zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo vrlo kratko. Zaista, po ovoj tački dnevnog reda bilo je dosta, bilo je sjajnih diskusija i bilo je sjajnijih ideja, inicijativa, na neki način kako se može unaprijediti rad Služba, ali generalno i primjena evo izmjene ovih zakona, ovog konkretno Zakona, ja mislim da su ove stvari jesu i tehničke izmjene, ali su i suštinske. I kao što je i kolegica Vedrana ranije rekla, mislim da će biti vrlo dobro da vidimo koji su stvarni rezultati ovih izmjena, jer svima nam je u cilju ovdje da smanjimo i stopu nezaposlenosti i da sve programe koje provodi Služba za zapošljavanje. Možda još više i još bolje unaprijedimo. Evo, iskoristit ću priliku da kažem da je kroz protekle, evo godinu i pol dana, čini mi se evo 2, poprilično, da su poprilično unaprijeđeni programi, naročito kada je u pitanju zapošljavanje i mladih osoba, ali prvenstveno zapošljavanje, ne ono kako se vrlo često govori u javnost, zapošljavanje u javni sektor, prema rezultatima koje smo mi kao član Komisije za pitanja mladih Skupštine Kantona Sarajevo dobili prije nekoliko mjeseci upravo iz Službe, jeste da se dosta mladih ljudi generalno zapošljava u taj realni sektor i to treba da bude jedan dodatni, da kažem neki vjetar u leđa, dodatna motivacija i za Službu i za privredu u Kantonu Sarajevo da zaista takvi podaci mogu biti ohrabrujući, pa sami tim i ove, neki način te tehničke izmjene ovog Zakona. Klub Demokratske fronte će podržati ove izmjene. I to je to toliko. Hvala, lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Je li i ostali prijavljeni zastupnici, samo kratko? Zastupnik Davor Čičić, izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, govorim u ime Kluba.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kratko, kratko, u ime Kluba,

Davor Čičić (zastupnik)

Kratko, u ime Kluba. Prije svega zahvalio bih ministrici Endi Pavić Pečenković i Ministarstvu za rad socijalnu politiku, raseljenja lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, a i direktorici Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo koje su nam predložile izmjene ovog Zakona, koji je, evo, danas na dnevnom redu. U jako dobrim raspravama tokom dana, evo i svih zastupnika i mogu reći i vlasti i opozicije bilo je puno stvari dobrih koji je rečeno. Rečeno je bilo da ovo nisu neke revolucionarne promjene u Zakonu, možda i nisu, ali ja smatram da ovdje ima suštinskih i jako bitnih izmjena zakona koje bi možda u budućnosti, uz dobru volju i provođenje svih ovih aktivnih politika, mogle donijeti pozitivan rezultat i po Službu i po zapošljavanje, ne samo mladih ljudi, nego svih ljudi koji se nalaze kao nezaposlenih na Službi, a i poslodavaca koji sigurno imaju jako veliki interes, pogotovo u ovih posljednjih godina, za dodatnim zapošljavanjem ljudi, kao što sami znate, veliki je problem sa nedostatkom radne snage, ne samo u Kantonu Sarajevo, nego i u čitavoj državi Bosni i Hercegovini. Suštinski, ovdje kao što je neko rekao ovdje, mi ćemo možda kroz ovaj Zakon razdvojiti kruške i jabuke, mislim, meni je žao što prije nismo razdvojili te kruške i jabuke, odnosno one koji aktivno traže posao i onih koji su tu samo zbog nekih drugih prava koje proističu iz i koji ostvaruju preko Službe. Ali evo, i to će biti jedan bitan podatak da mi u suštini napokon znamo ko stvarno aktivno traži posao, a prijavljen je na Službi, a ko to ne traži i koji se tu nalazi samo zbog sticanja tih drugih prava. Isto tako, nisu puno, nije puno niko od zastupnika spominjao, ali ovdje je meni jedna od ključnih riječi u ovim izmjenama riječ gdje se navodi da će zakon, evo, samo da nađem, mijenjaju se suštinske riječi subvencioniranje dijela ili svih obaveza prema javnim prihodima. Mislim da je to suštinska promjena, jer do sada je bila mogućnost samo subvencioniranja dijela, znači doprinosa koji bi ostvarili ti nezaposleni, a koji bi se zaposlili kod nekog od poslodavaca. Ovim se stvara mogućnost da Zavod, odnosno Služba za zapošljavanje, tamo gdje procjeni da ima mogućnost, gdje je potrebno, evo kao pri zapošljavanju, kako je ovdje navedeno i u obrazloženju, npr. zapošljavanje pripadnika boračko/braniteljske populacije mogu subvencionirati ne samo dio, nego mogu subvencionirati čitave, znači doprinose na plaću koje bi preko ovih aktivnih vidova zapošljavanja financirala. Mislim da je ovo suštinska izmjena i da je jako bitno. Isto tako, mogu se složiti sa dijelom i rasprave kolege Devića, gdje kaže da bi ove suštinske, da bi ove u biti ovo financiranje najviše trebalo ići prema privatnom sektoru, ja se tu mogu složiti kao neko ko je dugo godina radio u privatnom sektoru, jer samo privatni sektor može nama donijeti neku dodatnu vrijednost, a dodatna vrijednost može isto tako doprinijeti boljem punjenju budžeta, a na kraju krajeva samo bolje punjenje budžeta može rezultirati time da i u javnom sektoru se bolje da tako kažem, ne u smislu kako je tu tada bilo navedeno, nekog političkog zapošljavanja, nego u smislu boljeg kapacitiranja i ministarstava i službi i firmi tamo gdje je to potrebno. Naravno, kolega Deviću vi ćete iz opozicije, naravno, to možete problematizirati i ja se slažem apsolutno. Vi pratite rad i treba da pratite rad i ne treba to bude tako, ali isto tako, složiti ćete se da je to isto tako bio problem koji se dešavao dugi niz godina, tako da, evo, ja se nadam da će ove aktivne politike i ovi i ove sve izmjene koje su ovdje predviđene donijeti do toga da u biti stvarno zaposlenje, stvarno pomaganje u zaposlenju ide prema i privatnim firmama. Ja se slažem i sa diskusijom kolege Bandića, koji je rekao da su tu i poslodavac i onaj koji traži poslove, trebali da budu u apsolutno jednakom, da tako kažem statusu i da ne treba niko biti tu privilegiran, ali isto tako znači slažem se da

većina ovog financiranja i ovih aktivnih politika treba ići prema onim najboljim i najizvršnijim u privatnom sektoru, jer samo oni mogu nama donijeti kao privredi, mogu donijeti neku dodatnu vrijednost koje će, na kraju krajeva, rezultirati boljim punjenjem svih budžeta u privredi. Mi smo, evo, kao jedna od prethodnih tačaka dnevnog reda i usvojili Rebalans Službe, odnosno budžeta Službe za zapošljavanje i sad po ovom novom Rebalansu to je čitav iznos je iznosi oko 116 000 000 konvertibilnih maraka. I složiti ćete se, to je jako ozbiljna, jako ozbiljan novac i pojedini kantoni čitavi nemaju takve budžete kakvog ima naša Služba za zapošljavanje u Kantonu Sarajevo. I meni je uvijek bilo najteže prihvatiti da mi imamo toliko novca koji ne trošimo, a imamo istovremeno i toliko mnogo, da tako kažem, nezaposlenih koji bi možda uz adekvatne mjere mogli naći svoje mjesto. I nadam se da će, eto, taj ovaj rebalans i ta dodatna sredstva koja su prenijeta iz prošle godine biti adekvatno utrošena. A evo, prema informacijama koje ja trenutno imam, koje sam dobio od direktorice na Komisiji kada smo raspravljali o ovome, ova godina ima, ova godina je rezultirala dosta velikim izvršenjem budžeta Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo i da je već u prvih 5 mjeseci ostvareno nešto što je za čitavu prošlu godinu ostvareno, tako da se ja nadam da će ova dodatna sredstva zaista i ova izmjena, naravno Zakona, dodatno pomoći Službi da provode sve aktivne politike zapošljavanja i da na ovaj način, ne samo sufinanciraju, nego u kompletnom iznosu financiraju zapošljavanje onih kategorija za koje oni procijene da to trebaju biti. A evo kolega, ja mislim Marjanović je spominjao i Zlatne značke, treba spomenuti i boračko-branilačku populaciju. Ovdje se mijenja i vezano članovi Zakona vezano za pripravnike, tako da sve u svemu, mislim da je ovo suštinske izmjene zakona koje mogu donijeti unapređenje u rada Službe i da može pomoći i izvršenju budžeta, odnosno da sav ovaj novac koji imamo akumulirani se vrati u privredu, ne samo Kantona Sarajevo, nego i Bosne i Hercegovine, a koji i sav taj novac na kraju, kroz te aktivne politike zapošljavanja nadam se da će biti oplođen na način da imamo manje zaposlenih, da poslodavci budu zadovoljni sa povratom novca koji dobivaju preko Službe za zapošljavanje. Jako mi je drago što vidim da je u ovim materijalima i mišljenje ne samo Ekonomsko-socijalnog vijeća, nego i Udruženja poslodavaca koji su jako pozitivno, afirmativno prihvatili ove izmjene, da tako kažem, Zakona. U svakom slučaju Klub SDP-a će podržati ove izmjene Zakona, a isto tako ćemo aktivno pratiti izvršenje Budžeta Službe za zapošljavanje i sigurno ćemo aktivno pratiti da svi ovi i aktivni programi zapošljavanja i sav ovaj novac bude adekvatno utrošen. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vildana Bešlija, izvolite. Oprostite, replika zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Kolega Čičić je postavio jedno pitanje koje je vrlo interesantno i ne znam da li smo mi svi ustvari spoznali šta će se desiti. Dakle, on kaže kroz svoju diskusiju zašto ranije nije došlo do izmjene ovog Zakona? Dakle, ukoliko mi sada shvatamo ovim izmjenama Zakona, dakle, ove osobe će izgubiti pravo na zdravstveno osiguranje. To je bio ključni razlog zbog čega se ovo nije ranije, ovaj Zakon nije ranije predložio. Ovaj Zakon je trebao sistemski da se donese zajedno sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, koji je trebao da omogući svim osobama zdravstveno osiguranje. E sad vidite, mi kad utvrdimo da osoba nije aktivan tražilac posla odmah gubi pravo na zdravstveno osiguranje, što će biti enorman problem za nas. Nemojte da mislite da smo mi sada jedan problem. jedan problem jesmo riješili, ali smo zato otvorili jedan drugi i to će biti vrlo, vrlo diskutabilno. Iz tih razloga ovaj Zakon nije ranije donesen, ovo je trebalo da bude set zakona. Ja se sjećam to u periodu vjerovatno se i Damir Marjanović kolega sjeća u našoj Vladi mi nismo imali hrabrosti da krenemo u ovu vrstu izmjene zakona. Druga stvar, kolega Čičić je zaista dobro, ovaj poredao neke stvari, znate šta

je najinteresantnije? Zašto Služba za zapošljavanje ovolka sredstva, evo da kažem, prenosi. Oni su u prethodnom nekom periodu, neću da to prigovaram ovoj vlasti, mislim da je to bila 2018, ne znam koja, 2016 ustvari, donijela je ova Služba za zapošljavanje zajedno sa Vladom jednu suludu Odluku o isplati sredstava ovaj radnicima tamo Grasa koji ne ispunjavaju, koji nemaju uslove za penziju i onda su oni, dakle, potpuno odlukom koja nije bila usklađena sa tadašnjim potrebama, ja sam tu Odluku gledao, samo piše ovakvo odluka, čini, mi se ne znamo o restrukturiranju tog javnog preduzeća. To javno preduzeće nikad nije restrukturairano, dakle ista potraživanja to javno preduzeće ima i dan danas, kao što je imalo tada negdje su potraživanja oko 300 000 000, ali je donesena ta odluka i od nezaposlenih osoba oni su izdvajali sredstva da bi se osobe koje su bile zaposlene, a radile su nezakonito, nije im uplaćivan porez i doprinos, dobivali mogućnost, da ta sredstva koriste u tu svrhu. Ja sam to tražio jednom od direktorice Službe za zapošljavanje u prethodnom periodu, nikad nisam dobio taj materijal, nadam se da će mi taj materijal biti dostupan da vidimo ustvari, kako je bilo moguće da jednu takvu vrstu odluke neko donese. Tada, u tom vremenskom periodu znam da je bilo negativno mišljenje i Službe za zapošljavanja i Ministarstva u jednom periodu, ali nakon toga je se to sve promijenilo. Mislim da se čak izmijenio i direktor, da više nije bio direktor ovaj Kamočaj, tada bio u periodu tom, nije on to prihvatio, poslije došao neki drugi direktor to prihvatio takav oblik davanja tih naknada. Iz tih razloga, dakle, vjerujem da postoji jedan sada ozbiljniji pristup realizaciji ovih sredstava i korištenju tih sredstava u svrhu ustvari za koje su namijenjeni, a ne za neki nezakonite, potpuno projekte. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Vildana Bešlija, izvolite, imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Pa evo, naravno, čuli smo dosta nekih dobrih analiza, ja bih isto tako, sa nekih par cifri u kontekstu shvaćanja stanja i situacije u kojoj se trenutno nalazimo u Kantonu Sarajevo reći. Znači na osnovu podataka iz demografske analize za područje Kantona Sarajevo, koji je radio Zavod za planiranje, a obuhvatao je period od 2012. do 2022. godine, rađen je u 2023, naravno, imamo podatke, odnosno bilježimo porast starijih naših sugrađana, odnosno njihov udio ovaj u ukupnom broju stanovništva znači iznad 65 godina starosti, i to za neki procenat 29,1 %, u odnosu na 2013. godinu, a u odnosu na 2021. godinu to u suštini znači povećanje za 4,8 %. Činjenica da u ovom nekom dugom periodu nije se ništa adekvatno radilo jel da uskladimo politike i zapošljavanja, na kraju krajeva, čišćenja evidencije, što je u Službi za zapošljavanje, ne samo tu, nego kad uzimamo u obzir i socijalnu kartu i mnoge druge situacije nam predstavlja problem. Mislim da je krajnje vrijeme i da je krajnje neophodno da se krene u ovakvu jednu izmjenu. Da li je ona konačna, sama po sebi dovoljna, naravno da nije, jer sve to uzročno posljedično stavlja neki svoj otisak i na drugi dio nekih problema kojih smo, evo, i čuli od kolegije Bandića. Mi smo svjesni tih situacija, ali isto tako mi moramo krenuti u neke izmjene da bismo napravili neki iskorak, moramo imati i hrabrosti, jer ne možemo se praviti da se nešto ne dešava. Evo u ovom periodu koliko je 30 %, znači imamo povećanje, starije stanovništvo. Ja moram priznati da kada sam ja prije par godina predložila jedan program koji je u suštini značio podsticaj samozapošljavanja za osobe starije od 40 godina, znači 40 plus, ljudi koji ostanu bez posla, koji imaju, znači znanje na koji način bi nešto radila, ali im treba neki početni kapital je bio jedno vrijeme najuspješniji, u suštini program koji smo imali. I to je nekako dalo mi i signal taj da u suštini znači moramo se obraćati, to su ljudi koji žive ovdje, to su ljudi koji na neki način mogu promijeniti znači, samo jedan segment toga, ali ovaj generalno znači taj radni kontigent stanovništva, to je u suštini grupacija od 15 do 64 godine starosti i on je na području Kantona Sarajevo u 2013. godini iznosio 70,3 %, a u 2022.

66,5 %. Znači, i tu imamo neko smanjenje radno sposobnog stanovništva koje je zabilježeno u svim općinama u Kantonu Sarajevo. Postoje, naravno, nezaposlene osobe koje su prestale aktivno tražiti zaposlenje, zbog čega nisu na evidenciji Službe za zapošljavanje. Sad mi možemo tu nagađati šta je sve razlog. Znači kad nema sistema, ljudi nekako koriste sve ono što mogu iskoristiti i nešto što ne funkcioniše. Znači, na nama je odgovornost da uspostavimo taj sistem i zaista moramo ovaj raditi na tome. Znači i postoji, također, povećana je nekako potreba za odgoj i skrb o djeci, bolest, starost. Znači, to je neka kategorija stanovništva koja je u stanju potrebe. Imali smo ovdje izlaganje u tom kontekstu šta će to u suštini značiti za takvu kategoriju, za neke majke itd. Zato smo upravo predlagali i kada smo rekli besplatni vrtići za sve, bez obzira na ostalo, znači to je na neki način su socijalne mjere, to je dobro, kolega Bandić isto rekao, znači ovo je jedna stvar, ali mi moramo pratiti i taj socijalni segment, ali tu se radi i na drugi način. Znači to ne možemo rješavati ovdje, moramo praviti prilike koje će omogućavati ljudima da budu aktivni i da rade, jer nikome ne donosi dobro ni jednoj majici da sjedi sa djecom kući u suštini, ako ovaj, bolje joj je dati uslove da može adekvatno raditi. I zato smatram da je ovo zaista neophodno. U proteklih 8 godina znači je evidentno došlo do promjene u starosnoj strukturi stanovništva, način djelovanja biroa za zapošljavanje, mislim da ćemo se tu svi složiti, to smo u više navrata tražili, da se treba promijeniti i da treba biti proaktivno djelovanje i provjera statusa prijavljenih na birou, znači uspostaviti sistem i statistiku. To jednostavno moramo poravnati račune na isti način kao što smo, recimo, došli u preduzeća javna, pa smo imali ne znam, sjećam se jedne priče da smo imali u ugovoru o djelu zaposlenu osobu koja je vodila financije jedne firme. Mislim da je Kantonalno preduzeće RAD bilo u pitanju, pa onda nemate, recimo, iskazano konkretno stanje. Imali ste ljude koji su došli odgovorno i preuzeli te pozicije i rekli bez obzira hoćemo da svedemo stanje ovaj u firmi, da vidimo na čemu smo konkretno, jer smo imali neke onako malo ovaj u sivoj zoni i izvještaje takvih preduzeća. U svakom slučaju samo kroz poticaje, znači privrede, jer se može to vratiti i treba na taj način praviti politike koje će nam to omogućiti i nadam se zaista da ćemo ovim izmjenama otvoriti vrata toga i da ćemo napraviti korak ka tome i da će se to desiti, evo, čim prije. Pozdravljam ovu diskusiju koja je bila je li kvalitetna i dugo je trajala, ali evo iskreno se nadam da ćemo onda imati i neke konkretne i bolje poticaje i podatke o svemu tome. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Admela Hodžić, druga diskusija. Replika.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo moram replicirati stvarno kolegici Bešliji kada je spomenula majke i djecu i vrtiće, da je bolje da rade, da djeca ostaju u vrtići, neke druge programe, da se ovim rješava stanje. Ja vam zaista moram replicirati i svaki put kada se javim moram reći da dolazim iz Hadžića i da dolazim iz rubne općine i da mi u Hadžićima znate koliko imamo vrtića i koliko djeca budu na listama za čekanje? I zamislite jednu majku iz Raštelice da ostavi, dođe, doveze u Hadžiće i ostavi troje djece i da ode u Sarajevo da radi. Ja sam o tome govorila, jeste to program. Ja nisam protiv ovoga, ali ja sam govorila o tome da smo mi morali puno više programa i analiza uraditi, pa tek onda ovo ostaviti u izmjenju zakona i na glasanje. O tome sam ja govorila. Kad bi mi imali sve jednake uslove za sve roditelje, za sve majke, za svu djecu ja ne bih bila protiv ovoga i ne bi stvarno ni diskutovala u tom kontekstu, ali mi imamo druge probleme. Ja živim u rubnoj općini gdje stvarno imamo realno druge probleme i drugi način života i drugo okruženje i drugo sve. U tom kontekstu sam diskutovala da mi, mi smo trebali niz nekih drugih analiza i programa provesti, pa onda doći do ovoga. Ovo jeste dobro, ovo je super, ali nije u skladu sa onim što imamo sa stvarnim

potrebama na terenu. Možda jeste ovdje u gradu, možda jeste od Bašćaršije do Ilidže, ali dalje nije, nije u Trnovu, nije u Hadžićima, nije u Raštelici, nije u Tarčinu. O tome, jer sa ja govorila sve OK, ali ovaj postojao je i drugi način. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Naravno, naravno, imamo dugu noć. Građanima jako važno da čuju replike, izvolite zastupnica Vildana Bešlija, replika, pretpostavljam zastupnici Hodžić, izvolite, imate riječi.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, samo da. Hvala. Htjela bi samo da kažem da naravno da razumijem da nismo ujednačeni u čitavom Kantonu, ali to ne znači da ne trebamo biti. Ja želim da budemo tu isti i želim da pružimo mogućnosti svima. Ne možemo se praviti, odnosno ne možemo ne raditi ništa zato što nismo napravili neke mogućnosti, pa to i treba da nam bude cilj. Trebamo, ako negdje nešto treba da se poboljša, pa hajmo raditi na tome. Samo toliko. Znači, slažem se, slažemo se i treba stvoriti uslove da svi imamo jednake uslove za to. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Na vas sam zaboravio, baš mi je drago što ste se javili. Uvažena zastupnica Mimirka Melank, replika, samo nam kažite kome molim vas.

Mimirka Melank (zastupnica)

Kolegici Vildani.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Drago mi je, izvolite, replicirajte, svojoj kolegici. Izvolite.

Mimirka Melank (zastupnica)

E, jako sam zadovoljna što moje uključivanje u raspravu izaziva ovakvo odobravanje zastupnika koji sjede iza mene i što imam ovakvu podršku u svojim diskusijama. Htjela sam skrenuti samo pažnju kada se već uveliko govori o zapošljavanju i tema se proširila na sve moguće strane u vezi sa zapošljavanjem, htjela sam pomenuti jednu stvar koju možda nismo pomenuli ovdje, a to je ekonomija brige. Riječ je o jednoj vrsti ekonomije koja zapravo računa da je rad u kući, rad sa djecom i ono što u stvari zapravo obavljaju žene u 99 odsto slučajeva također jedna ekonomija koja bi trebalo u nekom doglednom vremenu da se nađe i u spisku poslova i da se definiše kao vrsta posla za koje bi žene trebale biti plaćene, odnosno za koje bi mogle da se podijelimo u vrsti poslova zajedno sa ljudima sa kojima živimo u domaćinstvima. Tu se ne radi samo o brizi o djeci, nego o brizi o starijima, kao što je Vildana napomenula, imamo jako veliki broj stanovništva koji polagano postajemo sve starija zemlja, o tome moramo voditi računa i naći načina da se suočimo sa tim problemom, a jedna od stvari o kojoj moramo voditi računa jeste upravo ova na koju sam pomenula. Neću da dužim previše, to je jedna veoma široka oblast u kojoj postoji široka diskusija unutar EU. Također bismo i mi mogli otvoriti tu diskusiju kada se već bavimo izmjenama zakona i jedna ovakva zakonska izmjena bi također trebala naći mjesto u doglednom vremenu u ovim zakonima o kojima smo danas govorili. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala zastupnici Melank. Zastupnik Muamer Bandić je tražio repliku. Samo nam kažite kome. Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. I prije svega želim da pozdravim ovaj dio koji je kolegica Vidana iznijela u kontekstu da želimo da odvojimo, dakle, Službu za zapošljavanje kao ustanovu socijalne zaštite jer dakle se nalazi u oblasti Ministarstva za rad i socijalnu politiku i ovaj karakter ove izmiene odredbe da je zaista je poticajan kad govorimo o aktivnim tražiocima posla, ali ja očekujem da će Ministarstvo socijalne politike donijeti propis kojim će urediti i omogućiti zdravstveno osiguranje ovim osobama koji će izgubiti tu mogućnost. Jer bez te bez takvog jednog propisa, jednog pristupa napraviti ćemo potpuni haos. Ukoliko vidite, imate sada 50 000 nezaposlenih, zamislite ukoliko skinemo 10.000 ljudi. 10.000 ljudi ostaje bez zdravstvenog osiguranja pa evo ih ovdje pred Kantonom svi dolaze. To je vrlo osjetljiva kategorija i treba da ja očekujem dakle, zato i jeste ova ustanova bila u oblasti socijalne zaštite, osnivač se tada i opredijelio u tom kontekstu, ja očekujem dakle od Ministarstva da zajedno sa Ministarstvom zdravstva riješi ovaj problem, jer ukoliko to ne riješimo, imamo onda ozbiljan problem. Zato evo, moja diskusija, u tom kontekstu podržavam, dakle, i glasat će Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu za ovakvu izmjenu zakona, ali zaista očekujem od nosioca vlasti da izmijene zakon i omogućće zdravstveno osiguranje svim onim osobama koji ostanu bez koje ostanu bez mogućnosti, dakle zdravstvenog osiguranja putem ovog Zakona i ove izmjene.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Bandiću. Zastupnik Mahir Dević diskusija, izvolite imati riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Druga je diskusija u ime kluba. Mislim da ovo što je kolega Bandić kazao kada se tiče zdravstvenog osiguranja je jedno izuzetno važno pitanje. Onako kako ste predvidjeli u ovim izmjenama i vi ćete ovdje ući u problem ili bolje rečeno pitanje hoćete li provest ovo što ste napisali? Ako krenete u ovu proceduru sa tolikim brojem ljudi koji će izgubiti zdravstveno osiguranje, pretpostavljajte šta će se desiti. Znači, u pitanju su vjerovatno desetine hiljada ljudi koje uopće aktivno ne traže posao, koje su ljudi u pravilu srednje ili starije dobi, najčešće to budu supruge, ne znam, majke itd, itd koje koristi to pravo na zdravstveno osiguranje. I ovdje je vrlo, vrlo važno da se ova stvar uradi na način da ti ljudi imaju zdravstveno osiguranje, a da se pitanje statistike kroz ovaj zakon riješi. Hoćete li uspjeti u ovom pravcu ili nećete, evo, ne mogu da tvrdim s ovog mjesta kakav vam je plan, ali, naravno, pretpostavljam da i vi znate koliko je ovo osjetljivo pitanje. I još jednom kratko da podcrtam ono što sam spomenuo u smislu osmišljavanja kvalitetnih programa, prije svega koje će se ticati ozbiljnih, brzo rastućih kompanija koje pokazuju kvalitet. Manjih, srednjih, većih, imate takvih sigurno u Kantonu Sarajevo, napravite mini nukleuse pozitivne priče s tim ljudima. Ako pojedine općine mogu napraviti ozbiljnu priču, kao što je ne znam, općina Tešanj, kao što je općina Gradačac, nikada mi nije bilo jasno kako Kanton Sarajevo sa tolikim budžetom Službe za zapošljavanja Kantona Sarajevo ne može da osmisli da Sarajevo nešto ozbiljno ljudi proizvodi. Znači kompletno Sarajevo se počinje svoditi na trošenje budžeta i na administraciju, to nije dobro. Sarajevo je univerzitetski grad, u Sarajevu je najviše pameti, Sarajevo je glavni grad države, Sarajevo mora ponuditi model kako da se ide uspješno naprijed kada je u pitanju ovo zapošljavanje, da drugi kantoni od nas takve programe mogu preuzeti. Nažalost, do sada je to bilo samo neku administrativno u budžetiranje određenih programa koje je podrazumijevalo određenu vrstu zapošljavanja, sticanja radnog iskustva koje na kraju je svođeno na jednu prostu proceduru. Znači nismo financirali pamet, nismo financirali realni sektor, nismo dobili nove vrijednosti. Ako to uspijete makar malo da pomaknete naprijed, mi ćemo vam, naravno, to čestitati. Evo da ne tražim predsjedavajući poslovničku. Ako mogu odmah kazati poslije glasanje za ovu tačku, Klub SDA, pauza pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu.

Zamolio bih službu da pozove zastupnice i zastupnike da uđu kako bi se mogli izjasniti o ovoj tački dnevnog reda.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnost nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovaj zakon.

Sljedeća tačka petnaest.

AD-15. Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovno i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prije nego što otvorimo ovu tačku jel želite pauzu prije uvodnih napomena? Prije. Dobro prije uvodnih napomena ove tačke pauza pola sata ispred Kluba SDA.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Tačka petnaest

AD-15.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagača da podnese uvodne napomene.

Poslovnička intervencija zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Dakle predsjedavajući vi nas iscrpljujete, ovdje cijeli dan nekim svoj neposlovničkim ponašanjem. Imali smo pauzu ispred Kluba Stranke demokratske akcije od pola sata koje se pretvorilo u sat vremena. Vi na to niste imali pravo, dakle, prekršili ste Poslovnik. Mi nemamo prostoriije da koristimo i nismo adekvatno odmorni da radimo 12 sati. Vi ste cijeli dan proveli gore, ležali u kancelariji, sad možete, da radite ovdje i vama je to znatno lakše nego zastupnicima koji su cijeli dan proveli ovdje na sjednici Skupštine. Mi tražimo ispred Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu pauzu od pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, populistu. Kolega Bandiću, onaj koji kontinuirano svojim destrukcijama želi da, ne sam, naravno, sa još pojedinim članovi iz opozicije, želi da uspori, obeshrabri i demotiviše aktualnu većinu da radi poslovničkim mogućnostima, traženjem pauze samo da vam kažem šta radite, a naravno svak radi za sebe ili protiv sebe, sa nama su uvažene gošće ispred Udruženja invalida. I vi ćete, naravno, sada dodatno poslovničkim intervencijama zloupotrebjavati Poslovnik i patiti, hajd što nas iz većine, ali hoćete naše gošće i goste koji su danas odlučili ovdje da raspravljamo o Zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju. Ovo po ko zna koji put pokazujete i govorite koliko vam je stalo, odnosno koliko vam nije stalo niti do

obrazovanja, niti do sigurnosti, niti do jedinog segmenta u našem društvu, samo vam je važno da diskusijama pravite ove tizere, kratke video uretke gdje komentarišete sve i svašta, bez obzira da li ima suštine i argumentacije samo kako bi dezavuisali javnost, kako bi populistički se obraćali javnosti, a ondje gdje treba suštinski da pokažete vaše opredjeljenje kada je u pitanju rad za zajednicu, za društvo, tu vas nema i neće vas nikad ni biti. Naravno, riječ ćete dobiti kad vam ja dam, dok vam ne dam ne možete pričati. Tako je. Naravno da ću nastaviti. Hoću samo da javnost zna o kakvoj vrsti populizma se radi kada je u pitanju vaša aktivnost u Skupštini Kantona Sarajevo sa pojedinim zastupnicima u Skupštini Kantona Sarajevo iz opozicije koji gledaju na svaki način kako da uspore rad aktualne Vlade i većine zato što svaki momenat koristite da radite neku vrstu kampanje. Još vam jednom poručujemo možete nas usporiti za koji sat, za koji dan i za koji mjesec, međutim, suštinske reforme, suštinske reforme i sve ono za što se većina odlučila da radi u Kantonu Sarajevo, ako Bog da, nećete moći zaustaviti.

Tražili ste pauzu kolega Bandiću i sad ide pauza od pola sata, a onda se vraćamo i nastavljamo dalje.

Pauza pola sata na zahtjev Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine kantona Sarajevo.

Tačka petnaest.

AD-15.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagača da podnese uvodne napomene.

Poslovnička intervencija, zastupnik Muamer Bandić, izvolite imati riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Dobro je što smo napravili pauzu, pa da smirimo strasti.. Predsjedavajući, dakle, vi ste zloupotrijebili Poslovnik i održali ste nam jedno predavanje opoziciji kao da vi vodite upravu Golog otoka, a mi smo politički zatvorenici, na taj način se odnosite prema opoziciji koja je danas glasala za sve tačke dnevnog reda i podržala ih. Vaš odnos prema opoziciji dakle, jedan neetičan, neprincipijelan ne vodi nas nigdje. Vi, već duže je vrijeme gazite Poslovnik i pravila koja su jednaka za vas i za nas i onemogućavate iznošenje stavova opozicije koju su građani opunomoćili. Takav način vođenja sjednice nas nigdje nije nigdje nas neće dovesti. Meni je žao zato što se radi o zakonu ministrice Naide, pa smo došli u ovu situaciju, ali vi ste ovu situaciju prouzrukovali. Cijeli dan, niste bili ovdje, a mi smo

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda.

Muamer Bandić (zastupnik)

Evo kad završim, onda ispravka i vi meni niste dozvolili da vas ja ispravljam i imali ste 6 minuta dakle, govorili ukupno.

Možda ne cijeli dan, ali jako dugo niste bili prisutni danas, za razliku od nas što smo bili ovdje, imate ovdje Smiljanu kolegicu koja penzioner praktično i vi nas više od 12 sati držite ovdje da radimo. Dakle, naša koncentracija nije na nivou koja bi nam omogućila da jednu vrstu ovakvog zakona donosimo u ovom vremenskom periodu. Što je najgora opcija mi nećemo ostati da donesemo zakon, jer ćete samo parcijalno iskoristiti mogućnost da izađete sa određenim elementima za ovu tačku i onda ćete prekinuti. To nije principijelno i to nije dosljedno i ja vas molim da vaš oblik vođenja sjednice vratite u Poslovnik. Nemate vi pravo da nama držite ovdje predavanja kako se mi bavimo populizmom. Vi treba da vodite Skupštinu, ne treba valjda da vodite samo poziciju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hoćete nam obrazložiti pauzu kako bi mogli dalje, eventualno nastaviti, ako ne bude opet nekih opstrukcija. Evo daje vam.

Muamer Bandić (zastupnik)

Dajte im da završim. Dakle, kako možete smatrati opstrukcijom pravo koje je Poslovnikom utvrđeno, a vi nemate pravo da držite pauzu dužu od pola sata za koju se glasalo za pola sata, a vi sat vremena i onda vi meni kažete da ja pravim opstrukciju koji postupa po Poslovniku i traži svoje pravo, a vi to pravo nemate, nemojte to raditi, uzeli ste riječ nakon što smo mi dobili pravo na pauzu, to niste imali pravo, Poslovnik vam to ne dozvoljava i onda ste nam održali ovdje neko predavanje. Ja vas molim da to ne radite, lijepo vas molim, bez podizanja tenzija, to najbolje govori o vama kako se vi ponašate. Ukoliko ne dozvoljavate rad opozicije, rad Skupštine se zasniva i mogućnost opozicije da iznese ono što želi. Pa nije ovo Sjeverna Koreja, dozvolite nam da kažemo što želimo, ako imate bolje argumente, evo danas smo dobili dovoljno argumenata, sve smo zakone, sve smo tačke podržali. Vi ste me pitali hoćemo li vam podržati određenu tačku? Mi vam rekli da ćemo podržati, tako smo uradili, onda vi izađete ovdje, nama kažete mi populistički tražimo zato što nam je Poslovnik omogućio pauzu pala sata. Druga stvar, kolega Okeriću, imate prostorije, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu nema prostorije. Ovuda se vozamo po hodnicima i nemamo nikakvu mogućnost da se odmorimo ovu koju ste vi sada sebi dali za pravo da se odmorite, rekli ste nam evo taman smo produžili još pola sata, odmorili se lijepo da radimo, mi se nismo odmorili. Mi smo umorni jer smo 12 sati ovdje, kolega. Zahvaljujem se i želim da se izvinem i ministrici i gostima ovdje koji su došli tu i koji čekaju. Dakle, ovo nema nikakve veze sa njima, ovo je samo jedan dakle, neprincipijelan proces koji se vodi mimo Poslovnika i zato smo se doveli u situaciju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kao prvo, Poslovnik Skupštine Kantona Sarajevo nije prekršen niti u jednom obliku. Kada je u pitanju rad opozicije u Kantonu Sarajevo kada god imam priliku i kada saradujete i konstruktivno kritikujete, uvijek vas pohvalim, čak štaviše nekad i negodujete zato što vas hvalim, danas ste zaista imali dobrih i nastupa i diskusija i dali ste podršku pojedinim tačkama. Kolega Deviću, niste na sijelo došli, došli ste na sjednicu Skupštine, zamolio bih vas da sjednete, zauzmete svoje mjesto, ako želite, ako nećete, možete izaći, ali nemojte galamiti, nemojte opstruirati. Dalje, kolega Bandiću, iznosite neistine, iznosite neistine kada je u pitanju kršenje Poslovnika. Dalje, koncentracija zastupnika je danas ugrožena zbog toga zato što već 2,5- 3 sata opstruirate rad Skupštine tako što stalno tražite pauze. Kolega Deviću, vi ste jedan bahati čovjek koji pokušava da na bilo koji način galamom, vikovom nadomjesti manjak argumenata i to radite ovdje mjesecima, godinama u Skupštini i najbolje pokazuju rezultati vašeg rada i najbolje pokazuju prepoznavanje građana Kantona Sarajevo koncepta koje im je ponudio nadu, a kaznili su one koji su jednostavno dezavuisali građane dvije decenije, dvije

decenije su dezavuisali građane, a vi ste među njima. Kolega Deviću, znači drekom i vikom ne možete nadomjesti argumente i vi, naravno, galamite, pričate, niko vas ne čuje. Ali...

Kolega Albin Zuhrić se javio za riječ jel vi ovaj želite da? Izvolite, kolega Albin Zuhrić.

Albin Zuhrić (zastupnik)

Pošto nam je kolega Mahir Dević vidno uzrujan tražim pauzu od pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dobro, s obzirom da ste zaista istrajni da vršite destrukciju i maltretirate kazao sam manje-više nas iz većine, ali maltretirate naše gošće koje su trebale da se obrate danas i, naravno, maltretirate našu javnost, upravo nam se ministrica Naida Hota Muminović javila, ja mislim da mi trebamo prekinuti današnju sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo zahvaljujući kolegicama i kolegama iz opozicije koji jednostavno koriste svaki momenat kako bi odgodili raspravljanje o ovome zakonu koji je za dobrobit naše djece i prosvjetnih radnika i kompletnog obrazovnog sistema. Ministrica Naida Hota-Muminović izvolite, imate riječ.

Ja sam predložio, a evo kolege.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nećemo, ajde sjedite da čujemo ministricu Naida-Hota Muminović.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Ako mogu malo, molim vas, hvala vam lijepo. Ovaj Zakon je tema, moj odgoj i obrazovanje i bilo bi malo paradoksalno da u ovakvoj atmosferi predsjedavajući, ako dozvolite mi ovaj da to sugerišem, stvarno nastavimo raditi. Ja sam vrlo raspoložena da uđemo u potpunosti i u uvodna izlaganja, i u pitanja i u diskusiju. Ja to smatram svojim poslom, ja to smatram i svojom odgovornošću i mislim da je ova Skupština i pokazala, na kraju krajeva, da može jako puno i dugo raditi. Istovremeno, evo, nije nam u interesu da u ovakvoj atmosferi radimo i diskutujemo o ovom zakonu. Bila bih puno sretnija kao ministrica za odgoj i obrazovanje, da i kroz diskusiju, i kroz uvodna izlaganja, i kroz pitanja, i kroz zaključke i amandmane i sve što dođe ovdje, ipak imamo na umu da nas gledaju možda i učenici i omladina, prosvjetni radnici, roditelji i evo ja u tom duhu stvarno bih podržala da prekinemo današnji, evo ovu sjednicu u ovom trenutku i čim se zato steknu uslovi da se vratimo, opet ponavljam, personalno ja mogu cijelu noć raditi ovaj, raditi ovaj posao i meni je to gušt i zadovoljstvo, ja volim ovo raditi, ali eto negdje zbog ukupne atmosfere nije nam u interesu da ovako vodimo ovaj i diskutujemo o ovoj tački.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala uvažena ministrice. Prekidam sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, o nastavku ćete biti blagovremeno obaviješteni kada se steknu uslovi za održavanje nastavka 16. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo.

**STENOGRAM
PRVOG NASTAVKA 16. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANOG 09.07.2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram prvi nastavak 16. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Zamolio bih sve prisutne da odamo počast onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine od agresije, kao i žrtvama genocida u Srebrenici.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade, uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice, svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 25 zastupnica i zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice pravdali su sljedeći: zastupnica Arijana Memić, zastupnicama Marijela Hašimbegović i zastupnik Pilav Ilijaz.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju, koje je održano 10.6.2024. godine, obradili obradili prvih 14 tačaka dnevnog reda, tako da danas počinjemo sa tačkom 15. koja glasi Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Prije nego i pređemo na ovu tačku dnevnog reda, imam jedno obavještenje, odnosno napomenu, da vas podsjetim da u 12:00 sati imamo ispraćaj kolone sa tabutima u kojima se nalaze posmrtni ostaci 14 žrtava genocida počinjenog u Srebrenici 11. jula. Stoga ćemo sjednicu prekinuti nekih desetak minuta ranije kako bi mogli odati počast koloni sa tabutima.

Tačka petnaest

AD-15.

Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo

prijedlog ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagача da podnese uvodne napomenu, uvaženu ministricu Naida Hota-Muminović.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Uvaženo rukovodstvo Skupštine Kantona Sarajevo, poštovani zastupnice i zastupnici, cijenjeni građani i građanke, ne čujete dobro. Sačekat ću, vjerojatno dok tehnika upali. Čujete li sad? Ne čuju. Sad? Bolje.

Hvala lijepo, hvala vam. Dakle, uvaženo rukovodstvo Skupštine Kantona Sarajevo, cijenjeni zastupnici i zastupnice, poštovani građani i građanke, cijenjeni gosti koji danas prisustvujete Skupštini Kantona Sarajevo. Prije svega, evo želim i da vam prenesem pozdrave i selame učesnika Marša mira, učenika iz Kantona Sarajevo koji su jučer krenuli prvi put na Marš mira organizirano. I eto, danas su na drugom danu. I nekako simbolično mi je, evo da i ovaj Zakon se nađe baš nakon dugog vremena i dugog čekanja, da tako kažem, u skupštinskoj proceduri. Aktivnosti na donošenju novog zakona počele su još '21. godine i formirali smo dvije komisije za izradu Zakona o odgoju, osnovnom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo i Zakona o srednjem odgoju i obrazovanju. Te dvije komisije radile su odvojeno, međutim nakon analize njihovog rada, utvrdili smo da se 70 % zakonskih rješenja preklapa i da je u potpunoj harmoniji, dakle da su ista zakonska rješenja za osnovni odgoj i obrazovanje i srednje odgoj i obrazovanje. A onda smo vidjeli da ostalih 30 % možemo dodatno ujednačiti, prepoznavajući, naravno, različite obrazovne nivoe i potrebe osnovnog odgoja i obrazovanja i srednjeg odgoja i obrazovanja. Nakon što smo napravili takav prijedlog teksta, usvojili smo Nacrt, održana je javna rasprava u kojoj su učešće uzeli mnoge zainteresirane strane, napravili smo javne sesije

gdje smo razgovarali i uživo o zakonu i potom smo taj zakon pustili u proceduru tokom '22. godine. Zbog već ranije pristiglih materijala u Skupštini Kantona Sarajevo nije bilo moguće donijeti taj zakon na Skupštinu u vidu prijedloga. U međuvremenu, došlo je i do promjene samog sastava među zastupnicima i zastupnicama u Skupštini Kantona Sarajevo, te smo u toku ove '24. godine dodatno radili na prijedlogu teksta zakona koji će usvojiti Vlada, a evo danas se našao pred vama, uvažanim zastupnicima i zastupnicama. Ovaj Zakon o odgoju i obrazovanju, kao što sam rekla, spaja dva nivoa obrazovanja, tako da sad imamo jedinstveni Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, što omogućuje veći sklad pravnih rješenja, te nešto cjelovitije uređenje pravnih instituta i rješenja i mehanizama za realizaciju odgojno-obrazovnog rada u školi, u najširem smislu. Među ciljevima koji su pobrojani jednako pravo i mogućnost na odgoj i obrazovanje, vlastite sposobnosti učenika, njihove potrebe, interesovanja sa ciljem ostvarivanja punog potencijala, aktivno i odgovorno učešće u procesu odgoja i obrazovanja i društvenom životu, sticanje osnovnih pismenosti, čitanje, pisanje, računanje, jezička pismenost, čitalačka pismenost, matematička, informatička, medijska pismenost, pismenost za obrazovanje na daljinu i u e-učenje, kulturalnu pismenost, tehnološku pismenost itd. Tu je, naravno, i jedna od centralnih tema razvoj poduzetničke kompetencije, kreativno produktivne kompetencije, komunikacijske kompetencije, kao i pitanja cjeloživotnog učenja. Razumijevanje suvremenih naučnih spoznaja i dostignuća, očuvanje i unaprjeđenje psihofizičkog zdravlja učenika je jedna novost u odnosu na prethodni zakon, poticanje dobrobiti učenika. Važno nam je bilo da se među samim ciljevima spominje ključna riječ dobrobit učenika, jer je ona važna kasnije kroz mnoge Institute i mehanizme u zakonu koje smo nastojali integrisati kako bi se osiguralo da u školama imamo stvarno dobre servise kako bi učenicima pružali i sve ono što čini njihovu ukupnu dobrobit, ne samo akademski ili školski uspjeh. Izučavanje i promocija tradicionalnih zanata, podrška kroz programe izvrsnosti i liderstva, razvoj državotvorne svijesti, patriotizma, svijet o nacionalnoj pripadnosti, očuvanje povijesno kulturne i duhovne baštine, nacionalnog identiteta. Po prvi put programi za djecu iz dijaspore, iseljeničtva. Svjesni smo da imamo učenike koji su već rođeni u dijaspori i koji će se koji dolaze ovamo posjećujući svoju familiju, svoje djedove, nane, bake, ali kada oni umru, ne budu više na ovom svijetu, važno je da učenicima osiguramo da mogu se povezivati sa svojim vršnjacima, da ovdje dođu na programe razmjene, ugošćavanje itd. Njegovanje kulture sjećanja i kulture i pamćenja, odgoj i obrazovanje u skladu sa univerzalnim civilizacijskim vrijednostima, razvoj empatije, afirmacija poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, pripremati svakog učenika za život u društvu zasnovanoj na vladavini prava i vrijednostima demokratskog društva, socijalne pravde, inkluzije i uzajamnog uvažavanja, odgovorno učešće u aktivnostima zajednice i aktivnostima u očuvanju prirode, održivi razvoj, te s ciljem razvoja građanske svijesti. Tu su i neka načela na kojima počiva ovaj zakon, načelo javnosti rada škole, jednako pravo na kvalitetan i obavezan odgoj i obrazovanje, afirmacija vrijednosti demokratskog društva i patriotizma, omogućavanje horizontalne i vertikalne prohodnosti unutar bosanskohercegovačkog obrazovnog sistema i fleksibilnost u okvirima međunarodnih obrazovnih sistema, prevencija neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštite učenika od svih oblika nasilja, zlostavljanje u školi ili van škole, načelo visokog kvaliteta obrazovanja, naučno i etičko utemeljenosti kako bi se učenicima osiguralo stjecanje temeljnih općebrazovnih i stručnih kompetencija. Načelo samo vrednovanja i vrednovanja rada u skladu sa visokim standardima kvaliteta obrazovanja. Ovo načelo je postojalo i u prethodnom zakonskom rješenju, međutim nikada nisu uspostavljeni dobri mehanizmi, niti je posvećen i jedan dio Zakona o tome kako se zapravo radi, kako se zapravo radi ovo samovrednovanje i vrednovanje, jer je važno davati povratne informacije o kvalitetu rada kontinuirano. U članu 9. evo, možemo sad prijeći ovako odakle govorimo, o nastavku obrazovanja u Kantonu Sarajevo, državljana Bosne i Hercegovine koji su obrazovanje stakle u inostranstvu i stranih državljana. Mi smo svjedoci da se mnoge porodice vraćaju u Bosnu i Hercegovinu. Na nama je da zaista osiguramo što bolje uslove, da

se mogu pod 1. Osigurati i njihovo konvencijsko pravo na nastavak obrazovanja, ali kasnije, naravno, i kroz izradu posebnih, prilagođenih programa za takve učenike. Tu je, naravno, i pravo stranih državljana i nacionalnih manjina na obrazovanje. Prema vrstama škole, dakle, osnovna škola se dijeli na redovnu, paralelnu, školu za odgoj i obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama u razvoju, paralelne škole su muzička škola i baletska škola. Srednja škola se dalje dijeli na gimnazije, potom srednje škole, srednja umjetnička škola, srednja škola za stručno obrazovanje i obuku, srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju i poseban tip škole je srednja vjerska škola. Mi zapravo ovdje nismo unosili nikakve drastične promjene po vrstama škola, vrlo nam je bilo važno da očuvamo sigurnost postojanja svih važećih, svih važećih, dakle škola, osim što smo umjetničku školu prepoznali kao umjetničku školu, učenici se u nju upisuju, ona je ranije negdje bila kao jedna tehnička, odnosno stručna škola u grupi tehničkih, odnosno stručnih škola. Član 23 prepoznaje izborna područja u gimnazijama za koje smo rekli da se biraju na kraju drugog razreda gimnazije. Sada je to bilo već prilikom upisa u prvi razred. Ja se sjećam tog zakonskog rješenja koje je tako postavljeno jer se htjelo spriječiti svojevrsna zloupotreba kod formiranja prevelikog broja odjeljenja, što utječe negativno na budžet, ali mi smo smatrali da ako napravimo ograničenje, u smislu da prilikom formiranja odjeljenja u trećem razredu gimnazije i napravimo obavezu da mora broj odjeljenja biti isti kao i prilikom upisa, ovo neće značajno utjecati na brojnost odjeljenja, odnosno neće imati svojevrsne efekte za Budžet Kantone Sarajevo na način da dođe do drastičnog povećanja budžeta. Ipak smo smatrali da učenicima gimnazijalcima treba neko vrijeme, dakle barem dvije godine, dok otkriju neke svoje talente, čime bi se mogli baviti, pa da odaberu neki izbornu, neko izbornu područje. Zanimanje i smjerovi u srednjim stručnim i tehničkim školama članovima 24. i 25. također, predviđamo da se može izabrati na kraju, odnosno da se biraju na kraju drugog razreda. Primijetili smo veliku iscjepkanost u područjima i smjerovima koji se učenicima nude uz male nijanse, dakle, u pitanju u prvom razredu, među samim programima u srednjim stručnim i tehničkim školama. Imali smo dojam da to ne ide. Dakle, sigurni smo da to ne ide na ruku učenicima, da to nije u korist učenika, jer oni prilikom upisa moraju tako fragmentirati svoj izbor, da je teška mogućnost da će zaista dobiti mjesto u školi koju žele. Ovako će biti više i slobodnih mjesta u nekom profilu za koje oni žele da se obrazuju, a onda u trećem i četvrtom razredu mogu specifično birati ono za što otkriju svoja talenta, a ne da se iscjepkaju, a pri tome su stvarno male razlike u nastavnim planovima i programima. Negdje su to dva nastavna predmeta u prvom ili drugom razredu, član 26 zadržava pravo osnivanja zajednice. Jedna Definicija koja se uvodi u ovom zakonu i vrlo je važna kurikulum, govorimo o kurikulumu užem i širem smislu. Ovdje smo dali definiciju da je to skladno uređen sistem planiranja, izvedbe, vrednovanja i regulisana odgojno-obrazovnog rada u užem i širem smislu, kao dio preduniverzitetske obrazovne reforme. To je zapravo jedna mapa svih onih propisa, instrumenata i mehanizama kojima se može postizati, mogu postizati, dakle, ako se pravilno koriste svi alati koji su nam na raspolaganju da zaista obrazovna reforma koja je društvena reforma i po tipu je, dakle, društvena reforma i traje duže, za koju treba vrijeme i koja traje naprosto duže vrijeme. Ovo je ono što u zakonu prepoznamo kao kurikulum u užem smislu. U najužem smislu riječi, riječ je o tome da je ovo sve što se dešava unutar samih učionica i vodi do svjedočanstva uvjerenja o uspjehu, diplome, dakle, to je zapravo odgojno-obrazovni rad koji se ostvaruje na osnovu nastavnog plana i programa predmetnog kurikuluma koji je zasnovan na ishodima učenja i koji će dovesti do jačanja učeničkih znanja, vještina i kompetencija, a onda kurikulum u širem smislu je upravo ovako jedan dokument na kojem se zapravo, koji uključuje i kurikulum u užem smislu, to možete vidjeti gore u lijevom uglu ovog u lijevom dijelu ovog kruga, dakle kurikulum užem smislu, ono što se dešava u učionici, potom vannastavni i posebni programi, to je ukupni školski život koji nije nužno vezan za čas i za nastavni plan i program, nego se odvija kroz sekcije, klubove, takmičenja, pitanje dobrobiti učenika, pitanje učenika sa teškoćama, pitanje učenika koji su nadareni i traži posebne

programe. Dakle, u ovim posebnim programima su i svi oni sadržaji kojima mi učenike izložimo u nadi i namjeri da školu zaista napravimo konkurentnom, da je u učinimo konkurentnom, dakle, to su škole plivanja, planinarstva, skijanja, učenički pohodi gdje idu učenici, srednjoškolci u putevima od rata do mira, kojima upoznaju i svoju domovinu. U ovim posebnim programima će također biti mnoge, druge razvijene, razvijeni programi na prevenciji ovisnosti od psihoaktivnih supstanci, ovisnosti o kladenju, kockanju, ovdje su prevencija nasilja, ovdje je očuvanje životne okoline, tu je, dakle, njegovanje kulture sjaćanja, tu je jedan program "Ostani smiren" koji govori o tome, koji razvija otpornost kod učenika u slučaju iznenadnih kriznih događaja. Dakle, ovo je zaista, da tako kažem, dizajnirano jako dobro i u ovom širem dokumentu će trajno biti prepoznato tako da može imati svoju održivosti u narednim godinama, a da ne bude vezano samo za mandat jedne ministrice ili ministra, nego da zaista kao društvena zajednica i školske zajednice formiramo ovakve dokumente. Ovaj kurikulum u širem smislu mora prepoznavati i značaj školske infrastrukture, školskog prostora, opreme, ambijenta, dakle funkcionalnog i estetskog aspekta ambijenta unutar kojeg učenici zaista provode jako puno vremena, dakle, ostaju najmanje pola dana sa svojim vršnjacima i ovaj ambijent mora biti dobro prilagođen potrebama učenika, ali i njihovim specifičnim potrebama, naravno, kad govorimo o učenicima sa invaliditetom ili teškoćama. Ovdje su i ljudski resursi. Dakle, ovaj dokument treba da prepozna obavezu stalnog kontinuiranog profesionalnog razvoja svih radnika u obrazovanju. I evo ovdje u centralnom dijelu, mada nije najznačajnije od svega ovoga, dakle, udžbenici i izdavaštvo, nastavni materijali, to je, dakle, već je u pripremi Nacrt zakona udžbenicima u Kantonu Sarajevo novi i on će uskoro biti u formi nacrtu pred vama, uvaženi zastupnici i zastupnice, tako da ovaj to bi bio ukupni ovaj krug što se tiče škole. Na marginama ovog kruga je saradnja sa svim drugim resorima, sa resorom socijalne zaštite, sa resorom i sektora sigurnosti, sa resorom sporta, kulture, sa zdravstvom, itd. Sadržaj nastavnih planova i programa govorimo u članu 29. Možemo prepoznati i specifični i sadržaji u odnosu 10 %, odnosno 20 %. To se gleda, naravno, u odnosu na ukupni fond časova za određeni nastavni predmet. Prepoznamo kursnu nastavu, fakultativnu nastavu, izbornu nastavu, novi predmete, uvođenje novih predmeta, programi za nadarene, talentovane učenike, učenike sa teškoćama i učenike sa invaliditetom, te učenike povratnike iz inostranstva. U ovom članu mi zaista nastojimo prepoznati sve ove specifične potrebe svakog učenika. To se već u pedagogiji naziva personaliziranje sadržaja i svjesni smo zaista da evo konkretno učenici povratnici iz inostranstva prođu jedan trnovit put u trenutku kada dođu, kada se vrate sa svojim roditeljima i nama je vrlo važno da ovaj tu tranziciju iz nekog drugog obrazovnog sistema u svoju školsku zajednicu prođu na najbolji mogući način. Ovdje ćemo samo kratko. Evo, boldiran je, dakle, član 33. ova realizacija programa razmjene učenika, ugošćavanja učenika i programa za djecu i učenike iz dijaspora i iseljeničtva. Kao što sam i kad sam govorila o ciljevima zakona, spomenula, ovo će biti zaista jedno od naših važnih strateških opredjeljenja da prepoznamo resurse i potencijale dijaspora, odnosno djece iz dijaspora koja jednostavno nemaju dio djetinjstva koji je proveden u Bosni i Hercegovini, oni svoje djetinjstvo stvarno provode u drugim zemljama, ali oni moraju i trebaju ostati naš resurs i u budućnosti. Član 36. također je boldiran, interesorni pristup temi suzbijanja maloljetničke delkvencije i provođenje akcionih planova. Ovaj član je postojao i ranije i ovdje je zadržan. Proširen je, naravno, i na srednje škole, kao što je prošireno i pitanje vođenja evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i pružanja podrške i brige o učenicima koji su u riziku. To je do sada bilo ostavljeno samo za učenike osnovnih škola. Međutim, važno nam je, jer to daje već dobre rezultate. To se vidi i po statistikama, dakle, koji se vode i u drugim resorima. Važno nam je da učenike zadržimo u školi, da smanjimo postotak učenika koji su odsutni sa nastave, zadržavaju svoj status učenika, ali su odsutni tzv epsentizam i da spriječimo odlazak iz obrazovanja, dakle napuštanje obrazovanja s kojima mnoge zemlje zaista imaju problem i bore se protiv toga, jer svako to napuštanje obrazovanja u suštini se vraća društvu u vidu mnogih nepoželjnih pojava

koje je kasnije teško sanirati i saniranje košta mnogo više nego što koštaju svi ovi planovi i programi koje ćemo razvijati za naše učenike i prenijeti ih i na srednje obrazovanje. Ovaj član 38. do 43 prepoznaje nastavne, van nastavne aktivnosti, praktičnu nastavu, laboratorijski rad, vježbe, ferijalna praksa, društveno korisno učenje, metodička praksa i nastava u zdravstvenoj ustanovi. Organiziranje odgojno-obrazovnog rada, obaveza postojanja produženog boravka. Ovo je važan član jer prepoznaje prvi put i zakonsku mogućnost financiranja produženog boravka iz Budžeta Kantona Sarajevo. U interesu nam je, dakle, da olakšamo roditeljima, porodicama i da djeca svoje osnovne radne navike i druženje steknu zaista, evo pod vođenjem, da tako kažem, profesionalaca, to su profesori razredne nastave koji rade u produženom boravku i da i njihov status počnemo rješavati na jedan cjelovit način i da zaista program produženog boravka postane i za nas jedan važan alat u tom važnom formativnom periodu od prvog do četvrtog razreda. Mi zapravo, evo, čekamo i donošenje ovog zakona kako bismo mogli na Vladi usvojiti posebni program Vlade o sufinanciranju produženog boravka. Mi zato već imamo i osigurana sredstva i evo i evo da vam kažem, i program je, mislim, spreman u nacrtu, tako da čim ovaj se zakon usvoji i objavi, a počinje primjena od 1. 9, mi možemo već početi uvoditi i ovaj dobar standard za roditelje, što je negdje i pronatalitetna mjera i prilika da se žene više uključe u tržište rada. Online nastava bilo je veliki izazov u periodu covida, mi smo i ranije imali online nastavu prije covida, što nam je dobro došlo kao polazna osnova, jer smo se brzo mogli kao škole prebaciti u online režimo, u online učionice. Pokazali su, dakle, naši nastavnici i škole visok stepen fleksibilnosti. Mi to trebamo zadržati, ali u mnogo manjem obimu nego što smo to imali u prethodnom periodu. Ranije su to bile 2 sedmnice po polugodištu, što je stvarno puno. Mi ovdje kažemo da je to jedna online sedmica u toku školske godine i obavezno stručno usavršavanje nastavnika o realizaciji online nastave. Treba također reći da online nastava se ne dešava samo za vrijeme online sedmice. Te platforme koje mi već intenzivno koristimo u školama, dakle, koriste i naši nastavnici i učenici, već su uveliko u funkciji. Koriste se za dostavljanje materijala, za diskusiju, za izradu nekih brzih kvizova gdje učenici se zagriju ranije za čas, da tako kažemo, ali to se tako i zove zagrijavanje za čas kao faza časa i vrlo im je važno da ovaj da očuvamo ove platforme i da nastavimo ih koristiti i u narednom periodu. Ova glava 8 poglavlja 8 je veoma važna. Tu su ovi instrumenti samovrednovanja, vanjskog vrednovanja, eksterne procjene znanja, mature i eksterne mature. Centralne teme i u svijetu, su zapravo davanje povratnih informacija svim profesionalcima u obrazovanju. Naprosto ljudi koji rade u obrazovanju predugo čekaju da dobiju povratnu informaciju. Čekati nekih osam, devet godina da vidimo jesu li nam se učenici uspješno upisali u željene škole, čekati još 4 godine da vidimo mogu li se upisati na fakultet, hoće li se zaposliti, tu je naprosto prevelik rizik za bilo koji sistem, ne samo obrazovni sistem, za društvo je velik rizik da se toliko čeka, tako da smo mi u ovom poglavlju 8 zaista prepoznali ove instrumente samo vrednovanja i vanjskog vrednovanja. Dakle članak 59. i 60, kako bismo pravovremeno i kontinuirano davali povratne informacije svim profesionalcima u školama, dakle direktorima koji upravljaju rukovode, dakle ukupnim odgojno-obrazovnim procesom. Ovo nam je bitno da imamo kao instrument, jer smo mi već drugu godinu, evo u reformi, u kurikularnoj reformi u Kantonu Sarajevo. Moramo već sada pokazati i mjeriti, dakle, naše učinke, jer taj period od četiri godine bit će sasvim dovoljan da znamo nastavljamo li u istom smjeru, šta popravljamo? Naravno, jer kada se radi kontinuirana samoprocjena i vanjska procjena, imamo prostor da istovremeno i popravljamo, da mijenjamo ono što smo vidjeli da nije dobra praksa. To možemo samo ako napravimo ovako dobre instrumente. Ovo, naravno, podrazumijeva izradu svih mogućih standarda i standarda profesije nastavničkog zanimanja. Ranije je bilo jako puno sa partnerima, dakle ministarstvo i ovo je radilo, ovaj i druga ministarstva u Bosni i Hercegovini su radila na razvoju standarda nastavničke profesije, tako da je puno posla već urađeno, ali nikad nije postojao neki zakonski okvir koji bi sve to objedinio i ujedinio i koji bi dao evo priliku da stvarno dobivamo povratne informacije i da znamo šta trebamo popravljati, kako u

praksi, tako i na nivou donošenja odluka. Kada pričamo o ekstremnoj provjeri znanja, dakle, riječ je o onim provjerama znanja koje su vrlo slične jer ostvarenosti ishoda po nastavnim predmetima. Vi znate da postoje međunarodna istraživanja, OECD ih vodi, dakle PISA i TIMS, oni su vrlo relevantni, relevantna istraživanja kada govorimo o kompetencijama učenika, o pismenosti učenika, i nama je veoma važno da razvijemo upravo takve sa dobrim psihometričarima, dakle da razvijemo tako dobre procjene, eksterne evaluacije, učeničkih znanja, odnosno ostvarenosti ishoda. Bez toga možemo samo tapkati u mraku da li smo zaista na pravom putu, kako praktičari, ljudi koji rade u učionicama, tako i donosioci odluka. Zadržali smo, naravno, polaganje mature ili završnog ispita, odnosno eksterne mature u skladu sa pravilnicima koje donosi Ministarstvo. Ovdje govorimo o prelascima iz jedne škole u drugu, o izuzecima od redovnog pohađanja nastave. Mi smo zapravo osigurali je li pravo svim učenicima upisu prvi razred srednje škole. Vidjet ćete, u članu 71. govorimo o preusmjeravanju učenika srednjih škola iz jedne škole u drugu. Ranije je uslov bio vrlo dobar 4,0 prosjek i primjerno vladanje. Mi smo to sad u ovom Prijedlogu zakona smanjili na 3,5 i primjerno vladanje, ali kroz amandmane Vlade, evo, zamolila bih da i na njih obratimo pažnju kada dođe vrijeme. Mi smo zapravo rekli da izuzetno nastavničko vijeće može omogućiti preusmjeravanje i učeniku koji ima niži prosjek od toga. Zapravo, često je taj najniži prosjek od tog 3,5 rezultat učenikovog ukupnog nezadovoljstva odabirom škole koju je izabrao i to utječe, naravno, i na motivaciju, kao onda i na školska postignuća, tj. na taj prosjek ovaj. Eto, kvalitetno obrazovanje, ovo je veoma važno, mi smo propisali obavezno srednje obrazovanje. Do sada su do sada su zapravo obrazovanje je bilo obavezno u prvom i drugom razredu srednje škole i primijetili smo da je zbog toga povećan broj učenika koji upisuju prvi razred srednje škole, što je pohvalno. Jer, vidite, dakle, općenito, ciljevi održivog razvoja UN-ovi govore o tome da svi dječaci i djevojčice završe besplatno jednako kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje do kraja '23.godine. Mi smo sad već u '24. godini. Vodeći se održivim ciljevima UN-a mi smo imali potrebu da proširimo to srednje obrazovanje i njegovu obaveznost do sticanja kvalifikacija. Dakle, to je samo još jedna godina za učenike koji pohađaju treći stepen, odnosno 2 godine za učenike koji pohađaju četvrti stepen i ovo nije nikakvo dodatno opterećenje za budžet, jer oni su već u učionicama sa svojim vršnjacima koja pohađaju. Šteta je, dakle, da nakon 2 godine obaveznog obrazovanja tek tako napusti obrazovanje, jer ono više nije obavezno. Do kraja 2030 u ovim održivim ciljevima održivog razvoja, kaže se eliminisati rodnu nejednakost u obrazovanju i osigurati jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe sa invaliditetom, starije stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama. Mi ovdje kopiramo, naravno, cijeli ovaj cilj, nismo, nismo ga uređivali. Podaci OECD i Svjetske banke o tome koliko obrazovanje, obavezno obrazovanje doprinosi ekonomskom rastu i produktivnosti, evo možete pogledati da povećanje prosječnog nivoa obrazovanja za jednu dodatnu godinu prosječnog nivoa obrazovanja za jednu dodatnu godinu može povećati BDP za 5 do 12 % radnog vijeka jedne osobe. Ovaj efekt je posebno izražen u razvijenim zemljama, gdje obrazovanje igra ključnu ulogu u unapređenju tehnoloških inovacija i ekonomskih performansi. Svjetska banka također naglašava da ulaganje u obrazovanje vodi do višeg ekonomskog rasta. Njihovi podaci pokazuju da svaka dodatna godina školovanja, sada govorimo pojedinačno, može povećati prosječni godišnji godišnji prihod pojedinca za oko 10 %. Pored toga, države sa višim nivoom obrazovanja bilježe veći nivo inovacija, bolju produktivnost i veći ekonomski rast. Na društvenom nivou, ulaganja u obrazovanje dovodi do dugoročnog ekonomskog rasta, inovacija i jačanja institucija. OECD ističe da povećanje nivoa obrazovanja radne snage može povećati GDP stanovnika za oko 4 do 7 % u dugoročnom periodu. Mi smo ovo ostavili zato što je bilo puno diskusije o tome, omogućiti ili ne, obavezno obrazovanje učenicima. U nekom prethodnom periodu se o ovom puno diskutovalo, ali mi razumijemo, dakle, i kada da svi ovi, da ova obaveznost obrazovanja mora ići paralelno sa razvojem svih drugih mehanizama, kako zaista učenicima u riziku, učenicima iz ovih ugroženih

grupa iz ranjivih kategorija možemo i trebamo omogućiti mehanizme profesionalaca, ne samo u obrazovanju, već i u drugim resorima, da ostvari svoje pune potencijale, jer škola mora postati konkurentna i atraktivna za boravak za dolazak. Naprosto, u tim godinama vršnjaci imaju potrebu da se pridruže nekoj grupi, da pripadaju nekoj grupi i nama je jako u interesu kao društvu da zaista učenike dovedemo u školu, da provedu svoje vrijeme tu, ne da ih susrećemo kad već prijeđu i granicu učenika u riziku koji postaju, onda učenici u sukobu sa zakonom. Dakle, ta je linija veoma mala, iako profesionalci različitih resora ne djeluju zajedno i ne djeluju sistemski i ako ih ne osiguramo, sve ovo skupa, možemo zaista završiti sa teškim posljedicama koje ćemo kao društvo teško sanirati. Ovdje govorimo još o sigurnosti i zaštiti učenika, prepoznavanja faktora rizika, to sam već ranije govorila. Prava učenika i obaveza zaštite prava učenika. Član 76. uspostavlja novi set prava u korištenju prijevoza učenika, ovo je također jedan dobar standard, dakle pravo svih učenika osnovne i srednje škole na subvencionirani prijevoz, odnosno besplatan prijevoz, ukoliko učenik pohađa školu koja je najbliže mjestu njegovog prebivališta i izvan školskog područja, a mi sad govorimo o besplatnom javnom prijevozu za sve učenike svih osnovnih i srednjih škola kao ustanova i javnih ustanova. I ovaj član 76 govori o mogućnostima ishrane za učenike, što se detaljno uređuje pravilnikom koji donosi ministarstvo. Učenici sa teškoćama u razvoju, učenici sa invaliditetom. Mi smo, evo, po prvi put, dakle, prepoznali, osim individualno prilagođenog programa i individualnog edukacijskog programa koji se već primjenjuju u našim školama, i ovaj individualno tranzicijski program koji prati učenika u svakom periodu kada prelazi iz jednog okruženja u drugo okruženje, iz predškolskog odgoja i obrazovanja u osnovno, iz osnovnog u srednje i onda, što je najvažniji, iz srednjeg obrazovanja na visoko obrazovanje, odnosno na tržište rada. Ovo su dokument koji predstavljaju stvarno dobar standard u razvijenim društvima. Mi ćemo, evo, krenuti sa razvojem ovih instrumenata, jer je veoma važno kako i profesionalcima koji se susreću sa učenicima koji imaju specifične potrebe, tako je važno i za poslodavce, jer će ovako biti ohrabreni, znaju šta je već urađeno i kakvi su već, kakav je put već prijeđen i šta treba osigurati kako bi se omogućila potpuna inkluzija osoba sa invaliditetom u društvo i kad završi obrazovanje. Evo stimulativne i odgojno disciplinske mjere predviđaju pravilnik. Do sad nikad nismo u Zakonu imali, recimo, ni riječi o tome da prepoznamo, prepoznamo nagrađivanje učenika koji su izvrsni. Pričali smo uvijek odgojno disciplinskim mjerama, ali nikad nismo pričali o ovim stimulativnim mjerama za učenika koji ostvaruju posebne rezultate, tako mijenjaju i školsku zajednicu i društvo u cjelini. Ovdje je kratko, zbog evidencije, statistički pregled maloljetničkog prijestupništva u godinama 2008-2023. U Kantonu Sarajevo vodi se detaljna evidencija i ovo je period. Dakle, mi od 2017. godine već intenzivno razvijamo instrumente za učenike koji su u riziku, ovi instrumenti će sada biti primjenjivi i u srednjim školama, jer mi razumijemo i otpor koji imaju ili brigu koji imaju profesori u srednjim školama po pitanju obaveznog obrazovanja učenika, ali naprosto još uvijek nisu nikad iskoristili sve blagodati i prednosti ovih mehanizama praćenja učenika u riziku i razvoja individualnog plana podrške i brige za učenike koji su u riziku, jer tu već funkcioniše dobro u osnovnim školama. I tada je bilo rezervi naspram ta dva programa i ta dva pravilnika, ali oni pokazuju svoje rezultate. Evo, ovo je čist primjer kako to izgleda. Radnici škole su u poglavlju 13. Naravno, pitanje obaveznog ljekarskog pregleda, pitanje pripravnika, lica koja nemaju završen nastavnički fakultet. I mi se u Kantonu Sarajevo suočavamo sa deficitarnošću nastavničke profesije u određenim predmetima. To će zahtijevati proaktivan pristup, izradu posebnih programa, promjenu, dakle intervencije i u nastavnom planu i programu u smislu profila i stručne spreme, tako da, eto, i ta pomažuća profesija u Kantonu Sarajevo bilježi u određenim segmentima deficitarnost, ne za sve predmete, ali za neke definitivno da, i morat ćemo, dakle, raditi i na stručnjacima koji nisu nužno završili icijalno nastavničko obrazovanje, moramo ih, dakle, pridobiti da se opredijele uz dodatno usavršavanje za rad u školi. Ovo nije ništa posebno mijenjano, organi upravljanja, rukovođenja i stručni organi, dakle školski odbor, direktor i

odjeljska vijeća i nastavničko vijeće u školama. Financiranje škole kao poglavlje ostalo je isto. Obaveza je osnivača svake škole je bilo da je javna ustanova, kad to radi Kanton, bilo da je privatna ustanova, to, tad radi pravno ili fizičko lice koje je osnovalo u školu da financira školu. Ali mi smo kao Vlada predložili vama i amandman u kojem bi se osigurao iznos od 3,5 %, budžeta, osim vlastitih prihoda, kreditnih sredstava i namjenskih sredstava, svake godine kao obaveza da se planira na investiciono održavanje, na kupovinu opreme i materijala u svim školama. To bi bilo na nivou, recimo, trenutno u ovoj budžetskoj godini 35 000 000 konvertibilnih maraka, koliko mi i ove godine izdvajamo za naše škole. To ide dobro, ali tad mora postojati opšti konsenzus u Vladi i Skupštini prilikom usvajanja budžeta da se toliki iznos stvarno izdvoji za obrazovanje, ali smatramo da kad bi se osiguralo zakonom u tom procentu, da bi to bilo dovoljno izvodivo, jer je riječ o budžetskim sredstvima koja se moraju potrošiti u toku te budžetske godine, ne mogu se prenositi i istovremeno bi osiguralo kontinuitet ulaganja u školske zgrade. To su bile jako male, nekad ranije, jako mala sredstva, ali slične odredbe postoje u drugim zakonima, to smo, recimo, vidjeli u Zakonu o poticajima, gdje je jasno definisan procenat izdvajanje iz budžeta za, recimo, poljoprivrednu proizvodnju, za izdvajanje pokretanja male privrede, malih biznisa, start up- itd. Evo, smatrali smo da bi bilo dobro da takvu jednu odredbu kroz amandman predložimo i ovdje. Ovdje se nećemo dalje zadržavati. Nadzor nad zakonitošću rada, stručni nadzor i inspekcijski nadzor nije, također, ništa novo, postojalo je i ranije. Ovdje govorimo o određenoj korelaciji između Kantona i djelokruga lokalne samouprave i Grada u oblasti odgoja i obrazovanja, također smo zadržali na prethodnom nivou sve do donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi u Kantonu Sarajevo. Mi smo, evo, zadržali isti ovakav odnos između opština, grada i Kantona. Eto, toliko u ovim uvodnim napomenama. Stojimo na raspolaganju za dodatna pitanja i rado ćemo čuti vaše diskusije kako bismo otklonili i neke dileme evo kroz davanje odgovora. Smatramo da je ovo dobar zakon, fleksibilan je, prepoznaje puno toga što je Kanton Sarajevo već nekako pokrenuo i sad nam još dodatno treba i zakonski okvir kako bismo mogli nastaviti razvijati sve ove započete programe na kojima se intenzivno radi još od 2015. godine. I evo, možemo reći da u tom smislu ostvarujemo dobar kontinuitet. E sad treba donijeti zaista novi zakon koji može pokazati, ovaj, pokazati jednu novu generaciju pristupa odgoju i obrazovanju i proširiti tu priču sa fiksiranog pogleda na nastavne planove i programe, na školu kao zaista važan alat u izgradnji jednog dobrog, kvalitetnog društva. Hvala vam lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se ministrici Hota Muminović na uvodnim napomenama i sadržanoj prezentaciji. Prije nego što krenemo dalje, Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo je odobrio dva obraćanja, pa bi zamolio gospođu Jasminka Proho, predsjednicu Odbora za inkluzivno obrazovanje Kantona Sarajevo, Koordinacionog odbora udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo da nam se obrati. Izvolite, imate riječ.

Jasminka Proho (predsjednica Odbora za inkluzivno obrazovanje)

Dobar dan. Poštovano rukovodstvo Skupštine, poštovani zastupnici i zastupnice, poštovana ministricice. U ime Odbora za inkluzivno obrazovanje Koordinacionog odbora organizacija osoba sa invaliditetom, želim da vam se zahvalim na prilici da vam se obratimo i ukažemo na važnost usvajanja Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo. Ja sam Jasminka Proho, predsjednica Odbora. Nakon tematske sjednice o inkluzivnom obrazovanju i usvojenog posebnog programa Vlade za unapređenje inkluzije u Kantonu Sarajevo, danas imamo priliku govoriti o Prijedlogu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo. Prije svega, želim da istaknem da u Komisiji za izradu ovog Zakona Odbor je učestvovao putem svog predstavnika Sevdije Kujović, članice

Odbora, koja je svo vrijeme se konsultovala sa Odborom tokom cijelog procesa izrade ovog Zakona. Ovim je Ministarstvo odgoja i obrazovanja ispoštovalo član 4 stav 3) UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, kao i član 6. Zakona o organizacijama i reprezentativnim organizacijama osoba s invaliditetom i civilnim žrtvama rata. Tu lijepo piše da prilikom izrade i provođenja zakonskih propisa i politika, kao i drugih procesa koji se tiču osoba sa invaliditetom, potrebno je redovno konsultovati i uključiti same osobe sa invaliditetom, kao i djecu preko organizacija koje ih predstavljaju. Prijedlog Zakona o kojem se vi danas trebate izjasniti u značajnim dijelovima je usklađen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, pa bi krenula redom. UN Konvencija nalaže državama potpisnicama sprječavanje diskriminacije po osnovu invaliditeta. Ovo je ispoštovano u članu 3. Stav 1) Zakona, gdje se spominju ciljevi odgoja i obrazovanja, kao i u stavu 2 pod f), gdje se govori o načelima zakona, navedeno je da je inkluzija osnovna društvena vrijednost. Kada je riječ o pristupačnosti član 9 i opštim komentaram 2. UN Konvenciji, koji se odnosi, između ostalog, na pristup informacijama, o ovom zakonu je prepoznato u članu 7, stav 1 i 2, gdje se govori o upotrebi jezika i pisma. Nastava i drugi oblici odgojno obrazovnog rada unutar škole realiziraju se na jednom od tri zvanična jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini koji se imenuju jednim nazivom bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona, a po potrebi i na znakovni jezik. Pored oba zvanična pisma u Bosni i Hercegovini, latinice i ćirilice, a po potrebi i na Brajevom pismu. U članu 29. Zakona regulisano je pravo na individualni pristup i planiranje. UN konvencija u članu 31, gdje se govori o statistici i prikupljanju podataka, nalaže državama potpisnicama obavezno da vodi evidenciju i prikuplja podatke u cilju otklanjanja eventualnih barijera. Ovo je ispoštovano u članu 5.1 zakona, gdje se, pored dosadašnjih podataka, vodi evidencija je li učenik pohađao po individualnom planu i programu, da li je izrađen individualni tranzicijski plan. U članu 83 i 84 ovog Zakona priznata su neka prava koja je propisao član 24. UN konvencije, a koji se tiče inkluzivnog obrazovanja u redovnim školama. I na kraju u članu 127. Zakona koji se odnosi na financiranje u stavu 2) pod e) piše da osnivač škole osigurava sredstva za odgoj i obrazovanje učenika s invaliditetom teškoćama, što, između ostalog, uključuje realizaciju razumne prilagodbe, pristupačnosti, stručnu podršku, opremu, pomagala za nesmetano učenje. Možemo reći da je ovo prvi Zakon u Bosni i Hercegovini koji je na ispravan način usklađen s UN konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, opštim komentaram iz 2016. godine, razvojnim ciljem 4, a posebno po ciljevima 4.5 i 4.8 Agende 20-30, te vas pozivam da ovaj Zakon podržite. S obzirom na važnost ovog zakona ja sam svoje obraćanje prilagodila i na znakovnom jeziku da osobe sa oštećenim sluhom mogu da razumiju i shvate o čemu se danas govori. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo za uvaženoj predsjednici Odbora za inkluzivno obrazovanje Kantona Sarajevo, Koordinacionog odbora udruženja osoba sa invaliditetom Kantona Sarajevo. A sada bih zamolio gospođu Elmu Dizdarević, predsjednicu Udruženja Vijeća roditelja Kantona Sarajevo, da nam se obrati.

Elma Dizdarević (predsjednica Udruženja Vijeća roditelja KS)

Dobar dan, predsjedavajući, dopredsjedavajući, cijenjeni zastupnici, ja sam Elma Dizdarić, predsjednica Vijeća roditelja Kantona Sarajevo učenika osnovnih i srednjih škola, inače majka troje djece koji su u srednjem obrazovanju, odnosno prošli smo osnovno obrazovanje. Vijeće roditelja Kantona Sarajevo sa svojim predstavnicima smo primarno učestvovali u izradi samog zakona, odnosno prednacrta samog zakona, gdje smo aktivno iznijeli osnovne zamjerke, odnosno sve ono što je potrebno našoj djeci za dobrobit djece u Kantonu Sarajevo, u

obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, pa između ostalog, naravno da smo i potencirali da ostane u samom zakonu, da je škola dužna obezbijeti besplatne korištenje udžbenika za sve naše učenike u Kantonu Sarajevo. Sada, hvala Bogu, imamo i sve besplatne udžbenike. Zatim smo na prijedlog sljedeće članove, ja nisam netko ko je pravnik, dovoljno je samo da sam roditelj, nisam se bavila samim članovima, ali iz dubine duše mogu da kažem da ustvari je onako da kažem kao jedna majka, da će Ministarstvo zajedno sa Vladom donijeti program zapošljavanja psihologa, socijalnih radnika, pedagoga u školama, ustvari ono što smo mi dugi niz godina tražili da bi svaka škola imala određeni broj psihologa, pedagoga, socijalnih radnika i da bi naša djeca imali mogućnost da se obrate stručnim službama. Naravno, redovna škola i centri su dužni da obezbijede produžene boravke. To nam je jako važno zato što imamo područne škole, odnosno škole da samim hajmo reći, evo, spomenut ćemo nekako Stari Grad gdje smo imali odlazak velikog broja učenika iz Općine Stari Grad, odnosno upisivali su se u škole gdje postoji produženi boravak. Evo ja nekako da spomenem, moja djeca su završila jednu osnovnu školu koja nije imala produženi boravak. Znači da smo se nekako morali snaći. Tako da obavezan produženi boravak nama jako puno znači i naravno, financiranje odnosno pomoć prilikom financiranja produženih boravaka će značiti ukoliko se usvoji ovaj Zakon, što bi nama bili jako drago. Naravno, Vijeće roditelja ima te svoje ciljeve, pa smo, između ostalog, bilo nam je važno da svaki učenik u Kantonu Sarajevo, koji pohađa javnu ustanovu, odnosno osnovnu i srednju školu, ima pravo na besplatan prijevoz. Zašto? Da bi, evo i tokom, između ostalog, van nastavne aktivnosti, one aktivnosti koje će spriječiti razvoj bilo kakvog nasilja među djecom, to se odlasci na različite vrste treninga, da taj prijevoz bude i besplatan, kako za javne ustanove, odnosno škole, tako i za privatne škole, što ustvari čini kao dio Vijeća roditelja Kantone Sarajevo. Naravno, svaki roditelj, odnosno svakom roditelju je važno obrazovanje njegovog djeteta, pa između ostalog, obrazovanje u srednjim školama. Naravno, i mi smo imali dosta pritisak vezano za obrazovanje u srednjim školama od strane osoba koje navrši 18 godina, odnosno osobe koje nakon drugog razreda trebaju da nastave redovno školovanje u trećem i četvrtom razredu. Roditelji kao roditelji žele najbolje svoje djeci, odnosno žele obrazovanje, odnosno da se njihova djeca sutra završe srednje škole i jasno usmjere prema putu da bi izdržavali svoje porodice i, na kraju krajeva, osnovali porodice. Zatim, na veliki upit jel naših roditelja da se broj online sedmica u toku školske godine svede na jednu do dvije, evo tokom u ovom samom Zakonu mi ćemo imati jednu online sedmicu, što je jako dobro, a ustvari ta online sedmica treba da održi kontinuitet održavanja online nastave da bi učenici, između ostalo, koristili sve alate u online sedmici. Naravno, mi ne smijemo zaboraviti naše centre koji su dio ovog Zakona, odnosno centri pet centara u Kantonu Sarajevo čine Vijeće roditelja Kantone Sarajevo i jako smo zainteresovani za same centre, pa evo mogućnost da se učenici sa teškoćama u razvoju imaju mogućnost školovanja do 26. godine, to nama jako puno znači, upravo zato što se školovanje završavalo u 21. godini, a do 26. godini 5 godina je dug proces. Mislim da toj djeci će to jako puno značiti i usvajanjem samog ovog Zakona. To je to. I ustvari, evo ovako želim da kažem da partnerski odnosi Vijeće roditelja Kantona Sarajevo i Ministarstva za odgoj i obrazovanje je donijelo niz, ajmo reći, boljih i kvalitetnijih stvari, odnosno sigurnijeg obrazovanja za našu djecu, te smatramo da u ovom momentu Vijeće roditelja Kantone Sarajevo, a vi znate da imamo 50.000 učenika, a Vijeće roditelja čini oko 100 000 samih roditelja raspoređenih kroz naše koordinacije i skup informacija, tako da ovaj Vijeće roditelja Kantone Sarajevo u potpunosti podržava ovaj Zakon, jer je sigurno za dobrobit naše djece. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj predsjednici Elmi Dizdarević, predsjednici Udruženja Vijeća roditelja Kantona Sarajevo.

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Otvaram prostor za postavljanje pitanja. Zastupnica Fatima Gavrankapetanović Smailbegović se javila za riječ. Izvolite.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se. Poštovani predsjedavajući, dopredsjedavajući, kolege zastupnici i zastupnice, sve vas srdačno pozdravljam, kao i građane Kantona Sarajevo. Prvo se zahvaljujem ministrici Naidi Hoti-Muminović, na jednom zaista dobrom, detaljnom izlaganju i naravno, zahvaljujem se gostima koji su prezentirali svoj dio i mislim da su nam onako prilično tim proširili naše vidike. Ja bih imala 2 pitanja za ministricu. Prvo pitanje je kada planirate uspostaviti elemente interne i eksterne evaluacije kvaliteta rada škole? Taj proces bi bio jako važan da bi se osigurao mehanizam i kvalitet rada u svim školama. Drugo pitanje je šta Zakon predviđa kod razvoja referalnih mehanizama, kod pružanja podrške za djecu u riziku, da li će se zadržati i proširiti postojeći mehanizam uključivanja socijalnih službi i centara za mentalno zdravlje i drugih profesionalaca.? Smatram da to može biti dobra osnova za smanjenje stope nasilja kojem, nažalost, u zadnje vrijeme svjedočimo u velikom broju i generalno za poboljšanje mentalnog zdravlja stanovništva. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se, uvaženoj zastupnici, za riječ se javila zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Srdačno pozdravljam sve kolege i kolegice, zastupnike, kao i građane koji prate na današnji rad. Imam niz pitanja za uvaženu ministricu da li je ovaj prijedlog zakona u koliziji sa Okvirnim Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini i drugim zakonima viših nivoa vlasti koji reguliraju oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, ali i radnih odnosa? Dalje, da li i u kojoj mjeri će učitelji, nastavnici i profesori biti diskriminirani novim odredbama zakona u kojem je obavezno doškolovanje i na bazi koje analize ste ovakvu odredbu utvrdili, odnosno i uveli u zakon? Uvodite obavezno srednje obrazovanje za svu djecu i osobe do 22. godine, na osnovu kojeg akta zakona, prijedloga ili istraživanja, ste ovu stavku ovako formulisali i kako namjeravate provesti? Molim detaljnije, malo obrazloženje jer spomenuli ste to, ukratko, u svom uvodnom izlaganju. Zašto ste ukinuli vanredno obrazovanje? S tim u vezi, kako ćete riješiti status perspektivnih sportista koji radi treninga, takmičenja izostaju sa redovne nastave? U izlaganju ste rekli da imamo redovne, paralelne i specijalne škole, paralelne su muzičke i baletski, a kako se regulisali sport ako nema vanredne nastave, imajući u vidu da mi imamo u Kantonu Sarajevo jednu gimnaziju koja je sportskog karaktera, kako će se ti đaci tretirati ukoliko izostaju duže sa redovne nastave? Kako ćete riješiti eventualne probleme devijantnog ponašanja učenika kojima je izrečena kaznena ili odgojna mjera koja uključuje izostanak sa nastave na duži vremenski period? Primijetila sam da ste amandmanom Vlade koji je postao sastavni dio ovog Zakona riješilo je neki način one učenike kako će se vršiti njihovo obrazovanje u slučaju bolesti i dužeg liječenja, međutim, ovakav način nije preciziran u slučaju devijantnog ponašanja. Imajući u vidu da ste i propisali redovno obrazovanje do 22 godine kako će se zakon primjenjivati npr. na punoljetne osobe koja odluče da osnuju porodicu, stupe u brak, rode dijete i slično? Kako će se ovaj zakon, u primjer, natjerati osobu koja je punoljetna da nastavi redovno školovanje, a koja istovremeno želi istupiti u radni odnos, a on je regulisan Zakonom o radu Federacije BiH? Zašto je zakon diskriminirajući prema invalidima rada u članu 96? Da li će ovaj Zakon retroaktivno ozakoniti kurikularnu reformu koju već dugi niz godina provodite,

odnosno da li je dosadašnja kurikularna reforma bila nezakonita i da li ste dobili saglasnost oba sindikata na tekst Prijedloga ovog zakona? Toliko za pitanja, ostalo svakako u diskusiji. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. Za riječ se javio zastupnik Faruk Selmanović. Izvolite sa riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Za gospođu ministarku, imamo niz pitanja, pa ću evo jedno po jedno postavljati. Prvo pitanje je zašto je jednim zakonom regulisano i osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, ako znamo da je osnovno odgojno, a srednjoškolsko je obrazovanje? Zašto ovim zakonom definisano samo odgoj i obrazovanje, a šta je sa osnovnim elementima rada škole i u principima rada same škole. U obrazloženju pojmova navedena je inkluzija i prema onome što se vidi iz ovog zakona, radi se o, naravno, inkluziji tamo gdje je to moguće, šta je sa inkluzijom tamo gdje to nije moguće? Da li je ovo uvod u ovaj zatvaranje škola koje se bavi isključivo odgojom djece sa poteškoćama u razvoju? Možete li, molim vas, da nam pojasnite pojam u članu 1. stav 4. pod l) mreža škola. Jel ovo što piše ovdje je poprilično nekoherentno, pa kaže planski dokument koji je rad više škola, na način da zadovoljava zahtjevima dopusti i racionalne organizacije te ispunjava usluge propisane pedagoškim standardima i normativno, pa nam pojasnite šta to tačno znači? Također, molim da nam pojasni taj pojam kurikulum, jer prema onome što je Latinska definicija, to je plan i program, a prema onome što stoji ovdje, to je skladno uređen sistem planiranja, sistem planiranja i plan i program su potpuno dvije različite stvari. Odgojno disciplinske mjere, ovdje stoji da su one izričije ukoliko dođe do kršenja i odredbe pravila škole i kućnog reda škole, da li se ta mjera može izreći i ako učenik napravi neki prekršaj van škole? Ovdje stoji da se razrednik, pazite, to nije funkcija da on bude imenovan, već se on odlukom o dodjeli razredne nastave, odnosno razrednog odjeljenja, pa da nam pojasnite kako to da se razrednik imenuje? U definiciji online nastave, ovdje stoji u Zakonu online nastav izvođenje obrazovnog procesa uz pomoć informacionog telekomunikacijske tehnologije. Da li je ona nastava ako uzme nastavnik mobitel i pusti film na času, jer je to informaciono, informaciono telekomunikacijska tehnologija i da li je za potrebe online nastave obezbijedena sredstva i resursi za sve učenike i sve nastavnike u Kantonu Sarajevo? Imamo, kaže, ovdje, opisno ocjenjivanje da li tzn. da napuštamo numeričko ocjenjivanje i da nam pojasnite kako je to samo opisno ocjenjivanje, jer u samom Zakonu stoji da su ono ne razlikuje od numerečkog. Pedagoške standarde i normative donosi Vlada, a ovdje stoji da se utvrđuju materijali, kadrovski, drugi uvjeti prilikom organizacije rada, pa da nam samo pojasnite da li se sada ovim zakonom to više ne donosi Vlada? Članom 1. Stav 4. pod c) prevencija, definicija prevencije je skup mjera za sprečavanje neželjenih pojava, a ovdje stoji prevencija je proces kojim se osnažuje pojedinac i sistem, pa da nam pobliže označite šta ste mislili pod ovim? Redovna nastava. Zar redovna nastava nije temeljni organizacioni oblik nastave, pa da nam pojasnite šta je tačno mišljeno pod ovim što je navedeno u zakonu? Četrnaesto pitanje je na osnovu čega je radnicima koji su trenutno imenovani na mjesto, odnosno funkciju direktora osnovnih škola, uskraćeo pravo koje im je definisano Ustavom Bosne i Hercegovine i Federacije i Federacije Bosne i Hercegovine, a to je da budu ponovno imenovani, odnosno da budu imenovani na funkciju pomoćnika direktora. Da li je zakon, evo, to je kolegic isto pitala, mene interesuje da li je Zakon usklađen sa Okvirnim zakonom kojim je jasno propisano članom 59. Stav 3. da svi zakoni u entitetima, kantonima i DC Brčko moraju biti usklađeni sa Okvirnim zakonom Bosne i Hercegovine. Interesuje me da li je donesena Odluka o osnivanju instituta za preduniverzitetsko obrazovanje?

Kaže član 32. da škole mogu imati program i drugih država. E sad, ovdje se u članu 32 navodi da u školama koje ispunjavaju uslove propisano pozitivno-pravnim propisima, koji su to pozitivno-pravni propisi? Šta se tačno misli pod pozitivno pravnim propisima? Ako Ministarstvo daje saglasnost na realizaciju programa drugih država šta onda potpisuju škole? Taj malo dio nije jasan. 20-to pitanje koje kompetencije i stručni kadar ima Institut dovrši nadzor nad realizacijom programa rada u osnovnim i srednjim školama? U članu 36. Stav 1 je rečeno da će lokalne zajednice preko ministarstava, ja mislim da su ovdje misli u suradnji sa resornim ministarstvima. Pitanje 22. zašto mišljenje o eksperimentalnim programima daje Institut, a ne interesna grupa koja treba da se imenuje za svaki program, posebno? U članu 107. o kakvim standardima se ovdje radi nije detaljno definisano, pa ako može pojašnjenje? Također molim pojašnjenje u članu 108 stav 1 pod a) kaže se da je nadležnost školskih odbora da donese godišnji plan rada, dok u stavu 3. Član 34. stoji da to radi nastavničko vijeće na prijedlog, odnosno nacrt koji donosi direktor. Pa ova dva člana su u koliziji, odnosno da nam se pojasni ko tačno ovdje šta radi? Član 109. stav 5. Zašto je licenciranje potrebno pri imenovanju direktora. I ono pošto smo, evo imali u samom zakonu puno neki nelogičnost, interesuje me da li je ministrica i premijer pročitali Zakon prije nego što su ga dostavili na samu sjednicu? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vildana Bešlija se javila za riječ. Poslovnička intervencija, zastupnik Redžo Lemezan..

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Pa evo samo onaj da iskoristim priliku, izvinjavam se kolegici Bešlija, s obzirom da tabuti ovom rutom za Srebrenicu prolaze oko 12 sati pa da napravimo pauzu da ih na neki način, Fatihom ili. A rekao si, izvinite nisam čuo. Hvala. OK.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Najavio sam me na samom početku 15 minuta prije ćemo izaći da ispratimo kolonu tabuta. Poslovnička zastupnik Davor Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Mi bi ispred Kluba predložili da se napravi odmah i pauza za ručak i da onda počnemo, nastavimo sa radom ono kasnije, ako već pravimo pauzu, da sada ne cjepkamo pauze i za ručak i za.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da zastupnici i zastupnici nastave sa pitanjima. Evo, ja ću sa šefovima klubova, iskomunicirate ovu pauzu. Zastupnica Vildana Bešlija. Izvolite, imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, pa evo, ja bi isto da prvo pohvalim prezentaciju Zakona. Kao što je ministrica rekla, ovo je neka priča koja je započeta u prošlom mandatu i zajedno sa kolegom Viborom Handžićem smo imali nekih, ovaj još tada primjedbi poprilično i dosta toga smo prelazili više puta i mislim da smo značajno doprinijeli unapređenju ovog, naravno, Prijedloga zakona. Ja ću se konkretno, u suštini, voljela bi samo malo, s obzirom da se više posvetim ovim članovima 46 kojim je definsano uvođenje i mogućnost financiranja produženog boravka, s obzirom da sam predložila subvencioniranje produženog boravka u osnovnim školama. I, kao što znamo, prethodilo je i

ovom zakonu, u suštini i izmjena pedagoških propisa i standarda kojim su spuštene normativi, u smislu da je potrebno manje djece da bi se moglo organizovati u jednoj od škola produženi boravak kako bi bio više dostupan roditeljima i naravno da to traje od prvog do četvrtog razreda osnovne škole. Ovdje je članom 46, znači, omogućeno održavanje tog produženog boravka, međutim ono što je, odnosno sufinansiranje, ono što sam dobila informaciju posljednjih nekad dana je da se u određenim osnovnim školama, recimo, dovodi u pitanje već održavanje produženog boravka u trećim razredima osnovne škole, i to evo, za područje Novog Sarajeva, konkretno znam, ne znam kako je u ostalim opštinama i voljela bih čuti šta je razlog, da li je to zbog, ne znam važećeg postojećeg zakona, da li će ovaj Zakon otkloniti eventualno te neke probleme, jer smo, jel, rekli da želimo znači veći broj djece i da želimo da to traje do četvrtog razreda i onda evo sad imamo tu neke informacije gdje se u trećem razredu to nagovještava od strane direktora da to neće biti moguće. S obzirom da, znači ovaj član propisuje obavezno to da li treba neka saglasnost ministarstva ili je ostavljena mogućnost po ovom novom Zakonu da o tome mogu direktori odlučiti? Također me zanima ovaj dio vezano, znači član 46 i 47, kojim se u suštini propisuje članom 46 i stavom 5 organizovanje znači, odnosno 6 načina obrazovanja odgojno-obrazovnog rada, znači to propisuje Ministarstvo na prijedlog Instituta, uz saglasnost Vlade. Znači, ovdje se također misli na produženi boravak, da li je ovdje omogućeno da se produženi boravak održava i tokom školskog raspusta, jer je i to bio dio inicijative koju sam podnijela i čini mi se da je naišla na odobravanje i od strane Ministarstva i Vlade, pa samo ako možemo tu dodatno pojašnjenje imati. I u smislu skraćivanja nastave, definisano je da se nastava mora odvijati, znači od 8 ujutru do 8 navečer, najkasnije i da Ministarstvo donosi eventualno odluku o izmjeni ovih termina, znači o produžetku ili skraćivanju nastavnog procesa tokom dana, a onda u članu 47. se navodi da direktor ili Ministarstvo može donijeti odluku o skraćivanju, doduše, ovdje piše konkretno časova. E sad, da li se to u zbirno može reflektovati na ovaj prethodni član 46, odnosno da li i u tom slučaju, kada direktor eventualno predloži određenu izmjenu zbog nekih izvanrednih okolnosti, da se skraćivaju časovi, da li u svakom slučaju Ministarstvo mora dati svoju saglasnost? Znači ovo ili me interesuje je li obavezno saglasnost Ministarstva ili je moguće da se u ovom slučaju to desi i bez saglasnosti ministarstva? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Vildani Bešliji. Zastupnik, Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Imam, imam nekoliko pitanja. Prvo, kako ćete provesti u praksi izmjenu Zakona o kojem je propisano da je srednje obrazovanje obavezno? Da li će ta izmjena ostati mrtvo slovo na papiru iz više razloga od socijalni, egzistencijalnih, itd. Član 83 ovog Zakona kaže razumno prilagođavanje. Sadržaj je okruženja. Šta tzn. u praksi? Hoće li škola Aneks dobiti konačno direktora i upravu? Da li je tačno da resorno Ministarstvo koči izbor direktora, imenujući školski odbor koji koči ove procese? A zašto za vd direktora nije izabran netko od uposlenika, što je i zakonom propisano, član 100? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Elza Gaković sa javila za riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, prvenstveno srdačno, selamim i pozdravljam građane koji prate naš današnji rad i sve uvažene kolegice i kolege, kao i uvažene goste koji su danas sa nama u sali. I ono što zaista želim jeste da se zahvalim ministrici za prezentaciju ovog novog

zakonskog rješenja, po meni vrlo bitnog, jer znamo koliko je obrazovanje, pogotovo osnovno, ono što nas trasira prema nekoj budućnosti. Ja ću imati par pitanja. Ministrice, u jednom od članova, kažete da ovaj Zakon predviđa reviziju nastavnog plana i programa svake 4 godine, a po potrebi češće. Na koji način ćete vi to realizirati, to me zanima? Zanima me da li se ikada uradila analiza koliko to učenika ima i ono što je zainteresovano za uvođenje produženog boravka na osnovu jedne demografske slike i broja djece, odnosno zaposlenih roditelja u Kantonu Sarajevo? Ono što ja znam jeste da u Osnovnoj školi Behaudin Selmanović nemamo produženi boravak, u Osnovnoj školi Sokolje, nemamo produženi boravak i u Osnovnoj školi Mustafa Busuladžić nemamo produženi boravak, da dalje ne nabrajam. Itekako postoji zainteresovanost roditelja za uvođenje produženog boravka u ovim osnovnim školama. Mene zanima zbog čega se to do sada nije uradilo i da li mi limitiramo roditelje prilikom ostvarenja osnovnih ljudskih prava, a to je pravo na posao? Pogotovo u ovim, nekako je diskriminirajući odnos prema majkama, čini mi se prvenstveno. Jako bitno je, također, da imamo odredbu financiranja budžetskih iz Budžeta Kantona Sarajevo, a to je zapravo i novac građana Kantona Sarajevo. Ono što također mene zanima jeste član 76. precizira, odnosno uređuje pitanje prijevoza učenika. Kakve su do sada bile zakonske ovaj zakonska rješenja? Dobro, ministrica, nekako neka nam odgovori i da li ova zakonska rješenja članom 76. uvode nove benefite? Znate zašto vas to pitam? Zato što mnoga padinska naselja zaista imaju jedan ogroman problem, prvenstveno sa sigurnošću učenika koja svakodnevno pješačeći od škole i do škole, izložena su prvenstveno nekom riziku u saobraćaju, jer te ulice nisu prilagođene njihovim njihovom kretanju. Jednostavno, to je preveliki rizik za učenike. Zanima me, znamo da je do sada bio i prisutan besplatan prijevoz za učenike, ali konkretno ovim članom 76. kakve su to novosti za naše najmlađe i najbitnije stanovnike u Kantonu Sarajevo? Ono što također mene zanima jeste da članom 84 predviđate, odnosno definisan je IPP, IEP i ITP, e sad mene zanima da li postoji saradnja, jer imam par primjedbi kada je u pitanju znamo da su to individualni programi na osnovu projekcije stanja djeteta, e sad mene zanima, obzirom da su oni individualni prilagođeni samo jednom djetetu da li postoji sinergija, saradnja pri prelasku djeteta iz osnovne škole ka srednjoj školi i da li ti timovi koji, odnosno taj kadar koji je sarađivao sa i radio usko vezano sa tim djetetom, ima neke mogućnosti da prenese sve one utiske i posebne smjernice ka onim ljudima koji će dalje raditi sa tim djetetom po istoj takvoj metodi? Toliko od mene, ostalo ću u diskusiji. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. S obzirom da je 15 do 12 da trebamo krenuti samo još jedna mala konsultacija, je pauza sad od sat i po, do pola 2 ili hoćete od 1 tamo da imamo od pola 2 do 3 pauzu?

Bolje od pola 2, od pola 2. OK. Znači, vraćamo se čim ovaj završimo ispraćaj tabuta žrtava genocida. U Srebrenici.

Kolega Čičiću, slažete li se da pauzu imamo od pola 2.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza pola sata dok se ne vratimo sa ispraćaja tabuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. U toku su pitanja zastupnica i zastupnika, za riječ se javila zastupnica Admela Hodžić. Izvolite, imate riječ.

Admela Hodžić (zastupnica)

Dobar dan želim svima. Pa malo je teško govoriti sada nakon ovog ispraćaja ove tužne kolone sa žrtvama Srebrenice. Evo, ovako, ja za ministricu imam pitanje, samo malo da nađem koji je član. Ovako, u članu 95. stav 8. Učenik kojem je izrečena mjera "isključenje iz srednje škole" obavezan je nastaviti obrazovanje u drugoj srednjoj školi u kojoj će za učenika, uz pomoć Instituta, biti izrađen individualni plan podrške, individualni plan brige u skladu sa propisom kojeg, na prijedlog Instituta donosi Ministarstvo. To je prvobitno bilo u Zakonu predviđeno. Amandman broj VI mijenja se i glasi član 95. stav 8. "Učenik kojem je izrečena mjera isključenje iz srednje škole, umjesto obaveze sada, piše, može nastaviti obrazovanje u drugoj srednjoj školi". Samo da nam ministrica pojasni detaljno šta sad znači ova izmjena, jer je jako bitno zbog toga što u obrazloženju piše u svim srednjim školama, ovako "u svim radnjama koje su u vezi sa djecom, a koje podrazumijevaju javne ili privatne, ustanove socijalne zaštite, sudovi, državna uprava ili zakonodavna tijela, mora se prvenstveno vodi računa o interesima djeteta". Mi ovdje govorimo o interesima djeteta, a ovdje imamo i punoljetne osobe, tinejdžere koji prelaze određenu starosnu dob, koji zakon i pravilnici procedure tretiraju drugačije, pa samo nam pojasnite ovom izmjenom, ovim amandmanom, izmjenom stava 8, člana 95, šta precizira? Šta precizno mislite da nam to pojasnite. I spomenuli ste online platforme, pored online sedmice, rade se i drugi zadaci, kvizovi. Da li u to spada radnja učiteljice, učitelja, nastavnice, nastavnika, kada na viber grupe šalje zadaću iz sata u sat i traži određeni vremenski rok da se ta zadaća vrati za 2 sata ili 3. I onda, nerijetko se dešava da se ukućani posvađaju radi tih čestih poruka, viber ono što nije se stiglo tokom nastave, pa se ostavi, eto tako poslije nastave da se pošalje kući, da li je to u skladu sa zakonom i pravilnikom i da li to beskonačno može biti takvih poruka? Jer, prema nekim tvrdnjama i u razgovoru sa učenicima i roditeljima, neki baš to koriste u neograničenim količinama, kako da da kažem, neograničen broj poruka mogu poslati i očekuju da im se vrati zadaća u roku sata, ne pitaju da li je ne kući bolestan, da li ima neke druge radnje privatne. Nismo mi svi 24 sata vezani za obrazovni proces, barem u Zakonu to ne piše, ne piše u Zakonu da poslije završetka nastave možete neograničen broj poruka poslati na viber i tražiti da vam se zadaća vrati u određenom roku. Obavezno obrazovanje za ove prijestupnike. Već sam vas pitala da pojasnite za učenike u riziku i zanima me ovaj dio oko inkluzije i individualno prilagođenih programa za učenike. Prema standardima pedagoškim, koliko učenik prema individualnom, prilagođenom programu mora, odnosno zahtjeva taj program da usvoji gradiva u odnosu na redovno školovanje. Jer svi znamo da na kraju završene srednje škole, učenici i po redovnom programu dobiju istu diplomu kao i ovi po individualno prilagođenim programima i piše u skladu sa njihovim mogućnostima i dobiju zvanje, a ne piše u skladu sa njihovim individualnim mogućnostima, nego dobiju diplomu i određeno zvanje i treba da počnu da rade. E zbog toga me zanima prema standardu koji je to nivo gradiva koje je neophodno usvojiti u odnosu na redovno školovanje? Evo toliko, zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici Hodžić. Dopredsjedavajuća Jelena Pekić se javila za riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. S obzirom da je bilo već dosta pitanja koje su postavili moje uvažene kolege i kolegice, pa se ja neću ponavljati, tako da ću postaviti samo jedno pitanje resornoj ministrici vezano za Zakon o radu Federacije, koji propisuje da osobe sa 16 godina

moгу zasnovati radni odnos, što u takvim slučajevima, kada se desi jedna takva situacija u odnosu na odredbe Zakona koji se tiču obaveznog srednjeg obrazovanja? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se dopredsjedavajućoj Pekić. Za riječ se javio zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prate putem malih ekrana. Zahvaljujem se ministrici na prezentaciji, iscrpnoj i na obrazloženjima koja je dala. Ja imam malo više pitanja, pa evo zamolio bih ministricu, pošto su jako bitna pitanja, ukoliko možda da ih zapiše i da mi odgovori. Prije svega me zanima zašto ovim Zakonom nije utvrđena oblast izbora profesionalne orijentacije kao temelja za naučni odabir i selekciju kadrova, što bi trebalo da bude jedna od ključnih intencija ovog Zakona? Drugo pitanje za pomoćnika direktora, voditelja dijela nastavnog, dakle član 113. stav 9) propisuje za pomoćnika direktora, voditelja dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje je dva uzastopna mandata obavljalo dužnost direktora u istoj školi. Ovim, prema ovom stavu i formulaciji ove odredbe, krši se zakonski princip nediskriminacije, odnosno diskriminacija, odnosno jednakost pred zakonom, jedan od ustavnih principa pravne sigurnosti, a to je izvjesnost, pa me zanima ministricu, da li vi smatrate da ovom odredbom vršite diskriminaciju određenog djela, dakle, potencijalnih kandidata za ovu poziciju? Drugo pitanje član 107 stav 5, propisuje školski odbori treba da održavaju etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje. Moje pitanje jeste, dakle, prijedlogom Zakona o odgoja i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, koje je utvrdila Vlada Sarajevo, predviđeno je da školski odbor osnovne škole kao javne ustanove broji 4 člana i to, dakle, kako je to poredano jedno iz ministarstva, predsjednik, jedan predstavnik općine na čijem području se nalazi škola, kojeg predlaže općinski organ, jedan predstavnik roditelja učenika škole, jedan predstavnik radnika škole. Mene zanima, ministricu, da li vi smatrate da broj od 4 člana školskog odbora predstavlja problem za donošenje odluka, jer možemo imati podijeljene podijeljene stavove i na taj način, evo da kažem, funkcionalnost tog organa nije baš nam zadovoljavajućem nivou, dok bi Okvirnim zakonom, koji propisuje minimalno 3, najviše 9 i jednu trećinu ovaj iz ustanove zadovoljili taj Okvirni zakon, pa evo postavljam pitanje da li smatrate da li ovakav oblik imenovanja ovog organa može biti nefunkcionalan? Član 108. Ovim članom se propisuje nadležnost školskog odbora i po mom mišljenju ovdje jedna ovom odredbom je unesena jedna konfuzija i te pravne formulacije koje su navedene, po mom mišljenju, nisu baš dobro i evo mi kao zakonodavac trebali bi prije svega da su nama jasne, kako bi mogle biti i primjenjivane od strane strane onih na koje se odnosi. U stavu dva se propisuje nadležnosti školskog odbora za rješavanje u prvom stepenu i onda se navode sljedeći slučajevi. E sad mene zanima u kojem slučaju ustvari, u kojem slučaju školski odbor može biti prvostepeni organ, a u kojem slučaju drugostepeni organ? Sljedeće pitanje član 109 stav 2, a u vezi sa članom 107 stav 6 koji propisujemo za direktora i pomoćnika, direktora, voditelja dijela nastavnog procesa, ne može biti imenovano lice protiv kojeg je potvrđena optužnica ili je izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela, za koje odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može biti, evo, ministricu, ovo je vrlo bitno, a pojasniti ću, može biti izrečena kazna zatvora u trajanju 3 mjeseca ili više. Ako možete sada da obratite pažnju zbog čega vam ovo govorim. Vrlo je neizvjesna ova formulacija odredbe. Naime, navodite, ako je izrečena pravosnažna presuda ili mjera jedno ili više krivičnih djela za koje se odredbama važećeg Krivičnog zakona može izreći kazna zatvoru u trajanju 3 mjeseca i više. Zanima me na koju vrstu presude mislite, ali kondamentarnu, koju ustvari propisuje i izriče kaznu, u tim slučajevima ne može ili na one presude kojima je izrečena kazna, ali ih je sud po zakonu oslobodio od kazne, da li se ova odredba odnosi i na jednu i na drugu

kategoriju ovih lica kojim je izrečena kazna? Ovo može biti vrlo ovaj, evo da kažem, neprecizno formulirano i da dođe do veoma otvorenog prostora za zloupotrebu, jer imate dvije kategorije presuda po ovom osnovu. Član 109 stav 13 propisuje razrješenje direktora, dakle školski odbor obavezan je razriješiti dužnosti direktora i prije isteka mandata zbog dokazanog kršenja zakona ili profesionalne nekompetentnosti ili u slučaju nastupanja okolnosti iz stava 8, 9 i 10. istog člana. Ovaj stav propisuje, dakle, da školski odbor ima obavezu razriješiti dužnosti direktora i prije isteka mandata tzn, da se radi o vanrednoj odluci, a onda navodite zbog čega, a to je profesionalna nekompetentnost ili u slučaju nastupanja okolnosti člana 8 iz stava 8, 9 i 10. Sad me zanima, tako je, evo kolega Dević je već to ali, evo zbog javnosti da li ovo znači ko utvrđuje tu profesionalnu nekompetentnost i da li ovo može značiti da samo npr. jedan inspeksijski nadzor u kojem se utvrdi određena neusklađenost u radu školi može biti osnov za utvrđivanje, postojanje dokazanog kršenja zakona? Član 113. Stav 2 i 3. Pomoćnik direktora, voditelja dijela nastavnog procesa, u skladu sa pravilima škole, imenuje školski odbor na prijedlog direktora škole, nakon provedene procedure koja prvo podrazumijeva interno oglašavanje u školi, a ukoliko se ne izvrši izbor iz reda nastavnika i stručnih saradnika u školi, škola objavljuje javni konkurs. Stav 3, ovo je bio stav 2. Stav 3. Pomoćnik direktora voditelj dijela nastavnog procesa raspoređuje se na tu mjesto, na period trajanja mandata direktora škole, uz obavezu potvrđivanja, raspoređivanja ili provođenja procedure i stava 2 ovog člana za svaki naredni mandat istog ili drugog direktora. Dakle ovakav prijedlog stava 3) u slučaju polovnog izbora istog lica za direktora škole, opet, mora se provesti, dakle, procedura, interno javno oglašavanje izbora pomoćnika, direktora, voditelja dijela nastavnog procesa. Jel smatrate da je potrebno ponovno povoditi i da li je to ekonomično u odnosu u odnosu na prethodno dakle, rješenje koje je postojalo? Prijedlog zakona, dakle 137. Član 137. Stav 3) prijedlog zakona koji glasi "Radnici koji radi sa višom spremom na mjestu sekretara škole za to radno mjesto je standardima i normatiima, te pravilnikom o sistemizaciji radnih mjesta predviđen sedmi stepen, a sa danom stupanja na snagu ovog Zakona imaju više od 20 godina radnog staža, ostaju na svojim poslovima i u radnim zadacima. Nisu dužni sticati viši stepen stručne spreme od one koju posjeduju. Ovaj stav može stvarati probleme u praksi za direktora škola koji su na osnovu ovakve formulacije ne mogu znati kakav je ustvari radno pravni status zatečenih sekretara sa višom stručnom spremom, a koji imaju manje od 20 godina. Šta se dešava sa ovim, ministrice dakle, osobama koje imaju manje od 20 godina radnog staža? Pošto nemamo daljnju formulaciju, vjerovatno ćete to možda nekim podzakonskim aktom to je OK, ali evo želim, dakle, odgovor i na to pitanje. Zahvaljujem se na pažnji i to bi bilo sve.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Bandiću. Za riječ se javio zastupnik Davor Čičić. Izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem, predsjedavajući, pozdravljam, evo sve prisutne, sve naše građane pred malim ekranima. Ja bih imao dva kraća pitanja. Jedna od mojih zastupničkih inicijativa koje sam podnio je bilo omogućavanje, da tako kažem, besplatnog prijevoza učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom i njihovim pratiocima. Ja vidim da ste vi to pokušali kroz član 76 ovog Zakona da ispoštujete, na tome vam se zahvaljujem, a ja bih vam konkretno pitanje. Ovaj stav 6) tog člana 72. Glasi "Učenici sa teškoćama i učenici sa invaliditetom koji pohađaju centre, ili drugi obrazovne ustanove nemaju posebno organizovan prijevoz za učenike, osigurava se naknada za prijevoz za učenika sa u teškoćama, za učenika sa invaliditetom i njegovog pratioca, i to korištenje prava na jedan od načina kako slijedi: pod a) ukoliko učenik ima mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika, odobriti sredstva za kupovinu

mjesečnog kupona za učenike i pratioca i ukoliko učenik nema mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika, odobriti sredstva u visini troškova goriva po prijednom kilometru. Mene zanima samo kako će to u praksi funkcionisati, hoćete li vi nekim podzakonskim aktom ovo regulisati, odnosno ko će da li to tzn da, ministarstvo, vaše Ministarstvo obrazovanja će snositi ovaj trošak, odnosno isplatiti ta sredstva korisnicima ili će na neki način ministarstvo nabavljati ove kupone, pa dijeliti. Mislim čisto neko pojašnjenje ovog člana kako je to u praksi zamišljeno da funkcionise? U svakom slučaju, pozdravljam ovu intenciju i hvala vam što ste eto i važili, moju zastupničku inicijativu i kroz zakon to proveli. Drugo pitanje je član 61. Pošto vidim da ima i evo još se i danas mi se javljaju pojedini roditelji koji imaju određenih nedoumica po pitanju eksterne mature , koja je propisana prije svega članom 61. Jedan od amandmana koje smo mi kroz ovaj neki, da tako kažem, dijalog između Nacrta i Prijedloga zakona, kao Klub SDP-a podnijeli je bio i ovaj u član 61. Član 3, stav 3. koji glasi: "Eksterna matura u srednjim školama provodi se na kraju završnog razreda četverogodišnje škole, kada se ostvari valorizacija iste prema visokoškolskim ustanovama i uskladi se sa Zakonom o visokom obrazovanju, a u skladu sa pravilnikom koji na prijedlogu Instituta donosi ministar". Ja bih vas samo zamolio kratko pojašnjenje, pošto vidim da je dosta tu u javnosti nedoumica po pitanju ovog člana, kako će u budućnosti funkcionisati, znači eksterne mature i u osnovnoj i u srednjoj školi i da, kako će konkretno ovaj član, pretpostavljam da ćete vi pravilnikom dok se ne uskladi ovo sa Zakonom o visokom obrazovanju, neće se primjenjivati eksterna matura u srednjim školama. Ili čisto da vidimo kako vi to zamišljate i kako mislite da se ovo provodi? Čisto da objasnite zbog javnosti, jer evo i danas imam dosta upita o pitanju te ekstremne mature. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom zastupniku Čičiću. Za riječ se javio zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Nekoliko pitanja ću postaviti ministrici. Zamolio bih samo da mi se jasno odgovori, znači onako kako postavljam pitanje, da mi se tako odgovara, ne da mi se u odgovoru na ta pitanja ne znam, drži neka obrazlaganja, lekcije itd, itd. Znači, bit ću vrlo precizan. Prvo pitanje glasi ovako koliko tačno članova Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju i Zakona o srednjem odgoju i obrazovanju je promijenjeno u odnosu na sadašnji Prijedlog zakona? Znači šta ste to tačno ministrice promijenili u ovom novom Prijedlogu zakona, jer ste se odlučili na novi zakon, a ne izmjene i dopune, ne na neki skraćeni postupak itd. Znači, kažite nam tačno koliko članova novog zakona je promijenjeno u odnosu na ova dva postojeća, jer je sada ona dva su postala ovaj jedan. Znači koliko tačno, toliko i toliko. I obrazložite nam zašto ste predložili takvu vrstu promjene? Na primjer, ako ste predložili određenu vrstu promjene kod imenovanja direktora škole i pomoćnika direktora škole, na način da ste nekome ko je bio direktor škole, na primjer, u dva mandata, sada diskriminatorno onemogućili da bude pomoćnik direktora škole, bez obzira na svoju institucionalnu memoriju koju on nosi sa sobom kroz dva mandata, obrazložite koja je logika jedne takve izmjene? Znači svaki član koji je promijenjen, molim vas, obrazložite ovo, naravno, govorim radi javnosti, ne radi sebe, meni je ovo sasvim jasno, meni je ovo što kažu domaći teren, radio sam u obrazovanju, jasno mi je ovo, ali govorim radi javnosti da se ovo ne predstavljalo na neki drugačiji način. Ne znam kako je tobože, ne znam neka reforma itd. Drugo pitanje, koliko tačno pravilnika ste predvidjeli ovim zakonom da se donesu kao podzakonski akti koji imaju bukvalno zakonsku snagu? Koliko tačno i ko ih ovaj put donosi, za razliku od prošla dva zakona? Treće pitanje je ono što je postavila i kolegica Vujović, čini mi se, pitanje nezakonitog provođenja kurikularne reforme u Kantonu Sarajevo. Kako to da mi sada ozakonjujemo proces kojeg provodimo, već ovaj što kažu nekoliko godina?

Četvrto pitanje, s obzirom da ste predvidjeli ovim novim zakonom doškolovanje velikog broja ljudi prevashodno u osnovnom odgoju i obrazovanju, kako planirate provesti jednu ovakvu odredbu s obzirom da određeni odsjeci, bukvalno ne postoje u Kantonu Sarajevo? A sami ste rekli u vašem uvodnom izlaganju da smo mi već deficitarni u Kantonu Sarajevo sa prosvjetnim radnicima. E sada, ako uvodite dodatno doškolovanje, da li ćemo biti još deficitarniji, jer znači određeni odsjeci koje su određene kolegice i kolege završile po posebno s ovim višim školama više ne postoje u Kantonu Sarajevo. To je bilo četvrto pitanje. I pitanje licenciranja direktora. Šta vi ustvari želite da postignete s tim licenciranjem direktora ako ste maloprije naveli što je spomenuo kolega Bandić u određenom članu, čini mi se ovaj član 108 oko nadležnosti školskog odbora, da je školski odbor dužan da razriješi direktora škole ukoliko utvrdi profesionalnu nekompetentnost. Znači vi sada u jednom članu predlažete licenciranje da se određenim ljudima izda diploma, što bi trebalo da podrazumijeva da su ti ljudi kompetentni valjda, a u drugom članu predlažete da tu istu vrstu kompetencije, na neki način pod vrlo nerazjašnjenim okolnostima, neprecizno normiranim, utvrđuje školski odbor. Kako će vam se sada ovo u praksi odraziti, ovo što ste ovaj predložili? Evo nek to bude neki 5 pitanja da ne širim dalje. Naravno, ja ću u diskusiji kazati svoj stav oko ova dva zakona, odnosno spojen su sada u jedan zakon, ali mi je ovo posebno važno, ministrice, ako možete, vjerojatno mi je potrebno i određeno vrijeme. Tačno, članovi koji su promijenjeni, zašto su promijenjeni? I drugo pitanje po važnosti je ovo, koje pravilnike donosite kao pravilnike koji imaju istu zakonsku snagu kao i zakon. Pravilnike koje je donosilo Ministarstvu, oni imaju bukvalnu provedbenu snagu, znači na nivou zakona. Tako je bilo. Ja ti govorim kao neko ko je radio u obrazovanju. Kad se donese pravilnik o zapošljavanju, ne znam u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo, to je imalo zakonsku snagu u praksi. Ja govorim šta je, mislim, evo mogu potvrditi svi koji rade u Ministarstvu obrazovanje, zato govorim, jer vrug je u tome ko donosi te pravilnike? Zašto se iznosi takva vrsta odluke van Skupštine? Znači vi sada kroz ove pravilnike imate potpuno iznošenje ustvari moći Zakona u druge institucije, kao što su Institut za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u Ministarstvu, a mi kao donesemo neki zakon i tim zakonom propišemo desetak pravilnika, a onda neko sjede, zašilji olovku i napravi tamo pravilnik kako njemu odgovara i potpuno devastira zakon na način kako njemu odgovara. Zato sam to pitanje, kolege Bandiću, to ću kazati u diskusiji i postavio, eto, fokus bi bio ministrice ova dva pitanja, ova ostala tri, ako niste spremni da date, ne znam konkretan odgovor, nije problem, ali ova dva koje članovi mijenjate zakona, zašto i koje pravilnike donosite i koih donosi? Radi javnosti mislim da je to

ovaj važno radi prosvjetnih radnika da to čuju. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku Deviću.

Također bih imao pitanja za uvaženu ministricu Hota Muminović. Kako bi nam mogli stvoriti što jasniju sliku uz prezentaciju koju smo imali priliku vidjeti da mi odgovorite na sljedeće. Zatečeno stanje u obrazovnom sistema u 2021. godini po pitanju izdvajanje sredstava za rekonstrukciju i redovno održavanje obrazovnih ustanova i institucija u Kantonu Sarajevo, zatim izdvajanje sredstava za djecu sa poteškoćama u razvoju, kao i za nadarene učenike koji ostvaruju rezultate na međunarodnim takmičenjima iz raznih oblasti, kao što su fizika, hemija, matematika? Zatim odnos prema prosvjetnim radnicima, Institut za preduniverzitetsko obrazovanje, koji treba da ima proaktivnu ulogu kada je u pitanju propisivanje nadzora i kontrole nad obrazovnim sistemom, prosvjetnim radnicima, sadržajem udžbenika. Ove stvari koje sam konkretno naveo, u kojem dijelu će ovaj Zakon koji danas razmatramo, dodatno unaprijediti uz podzakonske akte koje ste već kroz resorno Ministarstvo, zajedno na Vladi već donijeli i uspostavili? Hvala.

Ministrice, treba li vam pauza? Izvolite.

Možemo li samo da saslušamo odgovore na pitanja. Treba vam sad pauza pola sata. Hvala.

Zamolio bih službu da prije pripremi anketu za izjašnjenje pauza period od sat i po.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je zahtjev za pauzu prihvaćen.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa radom sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Trenutno smo na odgovorima. Zamolio bih uvaženu ministricu Hota-Muminović da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Izvolite, imate riječ.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Hvala vam lijepo. Evo odgovori koji su pitanja koja su postavljena, pripremili smo i odgovore, pa evo ići ćemo redom. Uvažena zastupnica Fatima Gavrankapetanović Smailbegović postavila je pitanje vezano za instrumente interne i eksterne procjene kvaliteta kada ih planiramo donijeti. Odmah po stupanju ovog zakona na snagu, zakon bi odmah po usvajanju mogao stupiti na snagu, krenuti ćemo, dakle, u pripreme razvoja standarda, indikatora i praćenja, dakle ukupnog mehanizma interne i eksterne evaluacije kvaliteta rada u odgojno-obrazovnim ustanovama. Ovo je poglavlja 8. Govori, dakle, i o praćenju rada nastavnika i o praćenju rada direktora i o praćenju rada škola. S obzirom da je riječ o dva, jedan je, dakle, model unutrašnji, koja škola sama proizvodi i provodi, drugi je vezan za vanjsku procjenu naše je mišljenje da bi to trebalo biti simetrična rješenja. Tako da svi znaju i kada dođe do eksterne evaluacije, na koji način će se ona raditi, tako da svako može već intjerno pratiti vlastiti kvalitet. Ovo su važni instrumenti, ponovo naglašavamo, i mi smo već počeli razvijati, da tako kažem, idući u susret promjenama i trendovima u svijetu, na kraju krajeva, instrumente kojima se može mjeriti kvalitet. Ako oni dobiju i zakonski okvir, onda će, dakako, njihova snaga biti mnogo bolja. Pitanje je bilo vezano za referalne mehanizme koji trebamo koristiti, drugo pitanje je bilo vezano za referalne mehanizme i podršku učenicima. Mi smo više puta naglašavali da se školske zajednice ne mogu i ne trebaju same baviti bilo kakvim rješavanjem problema. Tako, dakle, ni izazova s kojima se možemo susretati kada govorimo o djeci sa, učenicima u riziku. Razvoj referalnih mehanizama već je uveliko odmakao u ova dva pravilnika, jedan je o praćenju nepoželjnih oblika ponašanja, a drugi je o pružanju individualnog plana i brige i podrške za učenike, tako da već imamo dobru saradnju i dobro uspostavljene mehanizme koje sad još dodatno treba proširiti i na resor i na nivo srednjeg obrazovanja.

Uvažena zastupnica Vujović pitala je da li je ovaj Zakon u koliziji sa Okvirnim Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini. Pa nije, on prati, dakle, zakonska rješenja Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini i smatramo da su već prošle i kontrolne tačke prilikom donošenja ovog zakona, uopće u skupštinsku proceduru, tako da su i mnogi i drugi, mnoge druge adrese mogle dati svoje mišljenje o tome. Ako se problematizira spajanje ovog zakona u jedan, u suštini i Okvirni zakon je spojen i on je jedinstveni i odnosi se i na osnovno i na srednje obrazovanje, tako da mi u suštini možemo reći bolje usklađujemo ovu oblast. Slično rješenje ima i Distrikt Brčko. I u Distriktu Brčko postoji jedinstveni zakon za osnovno i srednje obrazovanje. Pitanje drugo se odnosilo na da li se određeni broj radnika ili grupa radnika diskriminiše obavezom doškoloavanja? Pa mi smo u ovom prijedlogu, kako smo ga donijeli, smatrali da nastavnici koji

izvode, dakle, nastavu sa učenicima trebaju pratiti, dakle, visoke trendove izvrsnosti i na neki način imamo puno pravo da od ljudi koji rade u nastavi očekujemo itekako više nivo obrazovanja. U amandmanima, Vladinim amandmanima, amandman broj IX nešto je drugačije riješio ovo pitanje, tako da su tu nisu tako strogo postavljeni ovi uslovi, pa bi onda tim Amandmanom u suštini bili izuzeti i nastavnici koji imaju 20 godina radnog staža i imaju radni status na neodređeno vrijeme. Oni se ne bi morali doškolovati, tako da, eto, u međuvremenu smo još dodatno ovo komunicirali i tim Amandmanom bismo, evo, riješili pitanje te jedne grupe nastavnika koji su na neodređeno, imaju više i od 20 godina radnog staža da se ne moraju dalje doeducirati kad program bude i donesen. Vaše pitanje je, također, bilo šta je sa učenicima, dakle da je redovno obrazovanje omogućeno do '22. godine života. To je i sada u sadašnjim propisima tako, nije to ništa novo, riječ je o tome, mislim mnoge od ovih rješenja dolazi u suštini jel se pojavljuju iz prakse. Mi trenutno, evo, rješavamo pitanje jednog učenika ili učenice koji je jako kasno pristupio ili pristupila je li obrazovanju, naprosto jer mu je bilo uskraćeno pravo, s 12 godina je tak učenik ušao u formalni sistem obrazovanja i naravno da će takvo obrazovanje trajati nešto duže, iako se polažu razredi i predmeti i radi se prilagođeno, može se dasiti i medicinski izazov gdje učenik može provesti neko vrijeme u komi godinu, dvije, imati potrebu kasnije da nastavi obrazovanje. Dakle, potrebno je, evo, raditi na tome zaista, da osiguramo najbolje uslove, da niko ne zaostaje u društvu. Pitanje zašto smo ukinuli vanredno obrazovanje? U suštini, sve dok postoji obrazovanje odraslih, mi nemamo potrebu za vanrednim obrazovanjem. Vanredno obrazovanje je postojalo ranije i sada postoji u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku, a vi ste specifično pitali za Sportsku gimnaziju. U gimnaziji ni dan danas se ne mogu obrazovati učenici vanredno, još od zakona 2017. godine u gimnaziji učenik ne može imati status vanrednog učenika. Htjela bih ovdje skrenuti pažnju svima vama na jednu pojavu koja se dešavala od donošenja tog Zakona 2017. godine, gdje se u članu 76, koji govori o vanrednim učenicima, postoji jedan stav koji kaže da kao alternativa za najtežu odgojno-disciplinsku mjeru, što bi bilo isključenje iz škole, učeniku može promijeniti status u vanrednog učenika i mi u toku godine imamo 300 učenika u srednjim školama koji promjene, kojima se promijeni status iz redovnog u vanrednog učenika, što znači da ne dolazi više na nastavu, 200 učenika nastavi obrazovanje tako što polaže ispite vanredno u svojoj školi, 200 od tih 300, koje plaća. Dakle, ono više nije besplatno. Često su to djeca koja dolaze iz socijalno ugroženih kategorija, a 100 učenika uopće ne nastavi obrazovanje, nego budu prihvaćeni, vjerojatno u nekim drugim grupama, vršnjačkim, vjerojatno gdje ovaj nemaju baš najbolje izgleda za svoj rast i razvoj. Tako da, smatrali smo da učenicima kroz redovno obrazovanje moramo pružati prilike i mogućnosti iznova i iznova, naravno, zajedno i sa drugim resorima, eto o tome smo i danas, a i ranije mnogo govorili. Izostanak sa nastave u smislu devijantnog ponašanja i kako ćemo tretirati, dakle, te slučajeve kada već propišemo da je obrazovanje obavezno i da je jedino redovno obrazovanje kao takvo moguće, član 94 u stavovima 8 i 9 upućuje zapravo na jedan podzakonski akt koji se donosi, a odnosi se na izricanje odgojno disciplinpliskih mjera, a to izricanje odgojno-disciplinskih mjera se dovodi i dalje u vezu sa primjenom članova 74 i 75. U tim članovima 74. i 75 detaljno se obrazlaže zapravo prava i obaveze zaštite prava učenika. Upravo ovo kada učenik već pokaže određena devijantna ponašanja u vidu kršenja školskih pravila ili generalno devijantna ponašanja, školski profesionalci to primjećuju, evidentiraju, razgovaraju sa stručnim službama, izrađuju mu individualni plan podrške i brige, ne žuri se odmah sa izricanjem odgojno-disciplinskih mjera, jer odgojno-disciplinske mjere same po sebi nisu kazne, one su odgojno-disciplinske mjere i moraju biti popraćene dodatnim intenzivnim radom sa učenikom. Tako da zaista i izricanje mjera u smislu evo, ne pohađanja nastave ili bilo kojeg drugog devijantnog ponašanja, mora biti popraćeno detaljnom analizom stručnih službi škola zašto do toga dolazi? Jer odsustvovanje s nastave, veliki broj opravdanih ili neopravdanih časova je itekako indikator za stručnjake. I trebaju se svi, trebamo se svi time pozabaviti i vidjeti šta stoji iza toga, šta je uzrok i raditi na

otklanjanju uzroka kako bi se taj mladi čovjek, riječ je, dakle, nemojmo zaboraviti, o djeci od 15, 16, 17, 18 godina. Dakle, još je prerano da mi kao društvo odustanemo od njih. U članu 96. Pitali ste da li su određeni radnici diskriminirani u smislu invalida rada? Ovaj član 96. zapravo govori o ljekarskom pregledu i obaveznim sadržajima, dakle ljekarskog pregleda, prije nego što određeni profesionalci dođu da rade sa učenicima. Obrazovanje jest takva profesija u kojoj se traži nešto pojačana psihofizička spremnost, da tako kažemo i mora se proći kroz ljekarski pregled koji bi mogao na vrijeme otkriti da li osoba može odgovoriti izazovnim zadacima rada sa mladima. Postoje i druge profesije, dakle, gdje veoma važan psihofizički status zaposlenih i prosvjetarska profesija je jedna od takvih. I ovo je odredba koja je slično bila tretirana i u ranijim propisima, tako da nismo ništa drastično ovdje promijenili. Pitanje kako se razrednik imenuje? On se u suštini imenuje kroz godišnji program rada prilikom izrade godišnjeg programa rada, nastavničko vijeće na prijedlog direktora imenuje razrednike. Tako da koristi se uvijek taj termin, eto to je ovaj ostalo i od prije i od ranije, tako, govori se o tome da se razrednik imenuje. Nije, naravno, riječni o kakvoj javnoj funkciji, to je, eto, jedan od zadataka unutar škole. Online sedmica i korištenje, pardon, oprostite, molim vas, preskočila sam ovo vaše pitanje za kurikularnu reformu? Da li ćemo je sada ozakoniti? Mislim, kurikularna reforma se nigdje ne spominje ni kao termin, ni u ovom Zakonu. U Zakonu 2017. godine se spominjala se kao nastavni planovi i programi zasnovani na ishodima učenja, što je ustvari bio termin koji je korišten u Zakonu, a popularno smo svi govorili o kurikularnoj reformi. Dakle, to je termin koji mi koristimo u školama i obrazovnoj zajednici, nije ovo sada do sada što radimo, bilo protuzakonito, jer ministarstvo ima pravo i obavezu da donosi nove planove i programe. Od 2017. godine, kaže se, zasnovane na ishodima učenja. Mi smo to tako i donosili i bilo je više inspekcijskih pregleda na tu temu. Tako da nije nikada utvrđeno bilo kakva nezakonitost koju bismo mi sada trebali ozakoniti. Pitanje vezano za učešće sindikata, da li su nam sindikati dali saglasnost na ovaj zakon? Mi smo imali predstavnike sindikata u radnim grupama kada smo usvajali, donosili, zapravo kada su formirali nacrt i prijedlog ovog zakona, obavili smo redovne obavezne, mislim konzultacije sa sindikatima i pribavili smo mišljenje sindikata. Nismo u obavezi dobiti, mislim ni Skupštini ne treba saglasnost sindikata da donose zakon. Ovaj to ja mislim da bi bio presedan, uopće u demokratskom svijetu. Uvaženi zastupnik Faruk Selmanović da li, već je bilo pitanje vezano za jedinstveni propis. Jedan zakon za osnovno i srednje obrazovanje. Dakle, srednje obrazovanje nije nikada ni bilo lišeno odgojnog rada i odgojne komponente. To je važan formativni period kada se itekako intenzivno radi odgojno i obrazovno sa učenicima. U samom naslovu nije bilo odgoja u samom naslovu Zakona o srednjem obrazovanju, nije bilo riječi odgoj, ali je itekako sam zakon unutar imao jako puno odgojnih aspekata u razvoju učenika, recimo evo same odgojno-disciplinske, mjere su odgojno-disciplinske mjere, tako da ne treba sa zavarati time ako ranije nije bilo riječi odgoj u obrazovanju za srednji nivo obrazovanja u zakonu, da je to bilo lišeno odgojne komponente, itekako je to važno i mi pričamo o odgoju i obrazovanju od predškolske, osnovne i srednje dobi, kao što je i naslov Okvirnog Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju državni zakon to govori, nema, evo riječi odgoja, ali ne znači da nema odgoja u tom zakonu. Kako ćemo osigurati da principi rada mogu biti primijenjeni unutar same škole? Pa prilikom donošenja, da tako kažem, ovog zakona, već će postojati obaveza usklađivanja i internih pravnih akata i procedura i protokola na nivou svake škole, tako da škole će se, naravno, vremenom truditi da to, da principe i načela ovog zakona uključe u svoja pravila, u kućni red itd. Ali to je, naravno, tek početak. Dakle, tek tada kreće intenzivan rad, jer donijeti zakon s ciljevima i načelima je jedna, ovaj jedan dio posla, a tek onda ide da to sve zaživi i oživi i to je ovaj u našem društvu ili evo u demokratskom društvu, zapravo ovaj posao svih ljudi koji rade bilo koju oblast, pa tako i obrazovanje, da zažive ciljevi i principi. Upitali ste kada je inkluzija zagarantovana, da li tzn. zatvaranje centara, odnosno ustanova za specijalno obrazovanje? Mi to nismo ni u jednom trenutku ni rekli, ali jesmo podcrtali pravo na inkluzivno obrazovanje koje je

konvencijsko i među vrstama škola pobrojani su i specijalne ustanove za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama i posebnu smo pažnju posvetili tome da ovi centri trebaju postojati resursni centri za pružanje podrške inkluziji. Tamo imamo dobre stručnjake, velike kapacitete i treba pristupiti jednoj optimizaciji zaista velikih resursa koje imamo u centrima. I generalno ovaj opšti komentar na Konvenciju UN-ovog odbora za inkluziju govori o tome da se nekadašnji modeli obrazovanja moraju staviti na raspolaganje u smislu svih tih resursa koje imamo u specijalnim ustanovama, inkluzija je jedno, a segregacija je drugo. Izdvojiti bilo koju grupu djece, ljudi, bilo gdje u neku posebnu ustanovu u suštini predstavlja segregaciju upravo po ovom izvještaju UN-ovog komiteta za inkluziju. Mi ćemo, naravno, u narednom periodu pronaći najbolje načine kako da svako dijete u skladu sa svojim mogućnostima, dobije najbolje odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju. To ovaj zakon omogućuje. Dalje pitali ste za mrežu škola. Ovo nije nikakva novost. Mreža škola predstavlja mogućnost umrežavanja različitih resursa u trenutku kada imamo, recimo, pad upisa u određenom području, to postoji i od ranije. Eto, taj model nije nikad ni zaživio, ali smatrali smo da je model konceptualno dobar i da ga treba sačuvati. Naravno, riječ je o tome da se mnogi resursi stavljaju na većem broju učenika na raspolaganje i da se resursi u suštini dijele. Ništa, kažem, nije novo asistivne tehnologije uveliko tako funkcionišu na način da postoji repozitorij na određenom području lokalne zajednice itd i opštine, pa se onda oni dijele. Dakle, to je vrlo jednostavno za primijeniti. Eto, vidjet ćemo kakva će biti sudbina u budućnosti sa primjenom ovog člana, eventualno. Pitanje terminološkog kurikulumu. Naravno, teorijski gledano, može se uzeti i definicija da je to plan i program. Mi smo ovdje, može, a ne mora, dakle, stručno gledano se može tako posmatrati, ali mi smo postavili ovdje oba aspekta kurikulumu, što je također stručno utemeljeno i kurikulum u užem smislu, pričali smo o tome jutros, i u širem smislu. Ovaj puno je važno da se na ukupni doživljaj obrazovanja gleda šire, dakle, da to ne bude samo na svedeno na učionički sadržaj, na ono što se dešava unutar 45 minuta trajanja čas. Dakle školski život je mnogo širi i eto, više puta smo o tome govorili da nisu, nije potrebno, nije dovoljno zagledati se samo učenička postignuća, nego i ukupnu dobrobit i ukupni doživljaj koji oni ponesu iz škole. Zato smo i stavili oba aspekta kurikulumu, jedan je u širem smislu, a drugi je u užem smislu. Pitali ste za odgojno disciplinske mjere. Ukoliko, kada se izriču u slučaju kršenja pravila u školi, mi nismo to tako ni definisali, mi smo rekli u slučaju kršenja školskih pravila, a među slučajevima kršenja školskih pravila, u članu 94. pobrojane su neke teže povrede učeničkih dužnosti i na kraju se završava i drugim slučajevima koji su definisane školom, školskim pravilima desit će se, dakle, i da škola ovaj, desit će se da škola definiše i možda i pitanje ukupnog ponašanja učenika, recimo prilikom realizacije izleta, studijskih putovanja, ekskurzija itd. Tako da nije to striktno vezano samo, naravno, samo za školu. Ovo pitanje za razrednika i imenovanja razrednika odgovorila sam vama ovaj, jer sam pogriješila prilikom redoslijeda, izvinjavam se. Online sedmica i korištenja korištenje informaciono komunikacijskih tehnologija. Naravno, već i ranije postoji propis koji to reguliše kako se radi i ne možemo i ne trebamo banalizovati upotrebu informaciono komunikacijskih tehnologija u nastavi, moramo, naravno, iznaći savremene, dobre, pametne načine kako ćemo to raditi. I to se rješava sa stručnim usavršavanjem koje je propisano kao obaveza baš u ovom članu za sve profesionalce i stalnim prilikama za davanje povratnih informacija, za usklađivanje najboljih praksi itd. To je živ rad i ne može se sve ni propisati, pogotovo u oblasti koja jako brzo napreduje, kakve jesu i ove informaciono komunikacijske tehnologije. Da li su obezbijeđena sredstva? Mi intenzivno obezbjeđujemo sredstva svake godine. U novim pedagoškim standardima propisujemo i, recimo, postojanje i pametne table u svakoj učionici. To ne može preko noći, naravno, kapacitirat će se u narednim godinama. Mi smo trenutno, evo, završili u posljednje dvije godine nabavku računara. To je, recimo, bio jedan preduslov veoma važan za održavanje nastave informatike. Radimo intenzivno, evo i na opremanju školskih učionica drugim tehničkim pomagalicama, didaktičkim sredstvima, tako da, eto, i to je sastavni dio priče

i unapređenja ukupnog ambijenta u školi za koje treba vrijeme i sistemsko ulaganje. Opisno ocjenjivanje u odnosu na brojčano ocjenjivanje uvijek je bilo regulisano podzakonskim aktom, ono se nikada ne treba regulisati zakonom, prepoznaje različite vrste vrednovanja, praćenja, ocjenjivanja učenika, sa naglaskom na formativno praćenje. Ovdje zakon govori o tome da je opisno ocjenjivanje u ovoj prvoj trijadi kod samog početka nastave jer djeca dođu, ovaj sa 5, 6 godina prvi put dolaze u školu i tad je ocjenjivanje opisno, kasnije postaje brojčano. Naravno, to nije ništa novo, nismo pravili nikakve drastične promjene, jer to je bilo do sada dobra praksa i zadržat ćemo je i u budućnosti. Pedagoške standarde i normative i u ovom zakonu i u ranijim zakonima donosi Vlada, a to je konceptualni dokument na osnovu kojeg se uspostavljaju resursi u školi, kako oprema, tako i ljudski resursi, tako da u suštini pedagoške standarde i normative je i ranije donosila Vlada i u budućnosti po ovom zakonu će ih donositi Vlada. Pitanje definicije prevencije dati su u pojmovniku. Naravno da je osnaživanje riječi osnaživanju riječ kada govorimo o pravoj efektivnoj prevenciji, riječ je o jačanju otpornosti kod učenika, izgradnji čvrstih karaktera sa svim ovim nastavnim i van nastavnim sadržajima, kako bismo prevenirali nepoželjnije oblike ponašanja i pomogli učenicima da i ne približavaju se nekom dijelu koji se odnosi na rizično ponašanje, da bi sutra mogli ovaj doći u sukob sa zakonom. Redovna nastava. Također smo definisali, dakle, jasno ovdje, s tim što treba reći da osim pojmovnika naprijed, zakon i kasnije elaborira članove onako kako se pojavljuju i termine, tako da se on, kao i svaki propis, mora gledati komplementarno i cjelovito. Svi članovi se gledaju zajedno, analiziraju zajedno i primjenjuju zajedno, i ne samo unutar ovog zakona, nego i unutar drugih propisa. Da li direktori mogu biti, da li su diskriminirani jer ne mogu biti imenovani na funkciju pomoćnika direktora? Mi smo stavili jedno ograničenje u odnosu na nacrt, dakle na način da nema imenovanja nakon što su direktori i pomoćnici direktora bili ukupno 4 mandata uzastopno na pozicijama direktora ili pomoćnika direktora, što bi značilo 16 godina, što je sasvim dovoljno ovaj, jer potrebno je, dakle, očuvati i mogućnost da se dešavaju promjene u školama, da bez obzira koliko je dobar direktor, direktorica, pomoćnik ili pomoćnica ovaj, potrebno je, je li pružiti priliku i šansu i drugim ljudima koji su školski lideri, da tako kažemo unutar školskih zajednica. Da li je ovaj Okvirni zakon usklađen, ovo sam pitanje već odgovorila, usklađen sa drugim zakonima? Jeste. Na koji način je osnovan Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja? Osnovan je Odlukom o osnivanju javne ustanove. Da li će Institut vršiti, da li će Institut vršiti ovaj nadzor jer je propisano da Institut vrši nadzor, da li imaju kompetencije za to? Naravno, smatramo da imaju kompetencije, zato uz, naravno, dodatna stručna usavršavanja i oni moraju pratiti savremene tokove da ne bi doživjeli jednu neobičnu, nezgrapnu sudbinu nekadašnjeg Prosvjetno pedagoškog zavoda. Eksperimentalni programi uz saglasnost Instituta, važno je da imamo mjesto, dakle unutar sistema i instituciju, adresu koja će procjenjivati da li određeni eksperimentalni program se zaista može implementirati, da ne bi, ne bi se desilo da napravimo da svako pravi eksperimentalne programe kako hoće u obrazovnoj zajednici. Pogotovo zainteresirane strane, one su vjerojatno uključene u donošenje elaborata kod izrade i primjene eksperimentalnog programa, ali samu procjenu o tome ipak mora donijeti neko iz samog obrazovnog sistema, tako da, eto, uz prethodnu saglasnost ministarstva, odnosno stručno mišljenje. Procedura usvajanja godišnjeg programa rada, koji je temeljni dokument na kojem škola bazira svoj rad u toku školske godine u smislu aktivnosti, propisana je članom 100. Propisana i kroz nadležnost nastavničkog vijeća, ali i propisana je i ranije kod donošenja godišnjeg programa rada i izvještaja o radu škole. Direktor predlaže, donosi nacrt na nastavničko vijeće, nastavničko vijeće formira prijedlog i takav prijedlog ide školskom odboru na usvajanje. To je i do sada bilo tako, samo što nije bilo, terminologija je bila nezgrapna i rečeno je da nastavničko vijeće usvaja godišnji program rada, dakle ne usvaja nastavničko vijeće, nego priprema prijedlog koji ide dalje prema školskom odboru, pa smo mi to terminološki u ovom zakonu nešto bolje uobličili. Član 109 stav 5) vezano za licenciranje direktora i direktorica. Mi smo taj uslov predvidjeli, naravno, odgodili smo njegovu primjenu

dok se ne donese propis kojim će biti regulisano kako će se raditi licenciranje direktora i direktorica. Dakle sve dok se ne donese propis, još uvijek ovo nije obavezujući uslov prilikom izbora imenovanja direktora i direktorica. Vidite, i direktor i direktorica koji su učestvovali u radu ove radne grupe za izradu nacrtu i prijedloga bili su jako zainteresirani da se njihov posao licencira i da mogu steći i, naravno, osvježavati licence, jel ne znači jednom stečena licenca da će postojati stalno. Ipak je to jedna kompeticija, da tako kažemo i po kvaliteti i zajedno sa instrumentima iz poglavlja VIII praćenja kvalitete rada škola, sve će biti kazano, dakle i o radu škole i o radu direktora, tako da će i to vjerojatno ulaziti u obzir, uzimati se u obzir kod samog licenciranja. Licenciranje samo po sebi je konceptualni model u kojem se definišu oblasti koje budući nositelji ili potencijalni nositelji tih javnih funkcija moraju znati da bi mogli obnašati tako jednu ozbiljnu i odgovornu funkciju. Uvažena zastupnica Bešlija pitala je vezano za financiranje produženog boravka. Mi smo, evo, to i ugradili u član 46. Ne možemo zakonom propisivati obaveznost postojanja produženog boravka, ali to će definitivno biti jedan od parametara prilikom procjene kvaliteta rada škole, jer nije isto škola koja vodi računa o potrebama svojih učenika i roditelja i škola koja se i ne potruđi da napravi prostor, jer za to treba naravno i prostor i opremiti prostor i angažovati ljude i raditi nadzor. Puno je to više posla nego kad nemate produženi boravak. Ja sam nedavno čula da se u trećem i četvrtom razredu uskraćuje u određenim školama produženi boravak, evo, pozabavit ćemo se mi time u Ministarstvu u narednom periodu, jer smatramo da se itekako ima prostora da se nastava se može odvijati i poslije 5, poslije 6 itd, a bitno je osigurati ovoj maloj djeci da tako kažemo da imaju još određenu podršku. Bilo je pitanje trajanja produženog boravka za vrijeme raspusta. To, školska nastavna godina se završava u junu, ali školska godina traje, naravno, i u julu i avgustu. I upravo kroz jedan prijedlog koji je Institut predao, dakle, nedavno su dostavili u Ministarstvo prijedlog programa rada produženog boravka predviđeno je da jedan mjesec u toku godine ljetnog raspusta i januar svakako budu obuhvaćeni specifičnim oblicima rada u produženom boravku. Naravno, to su radionice, Izlasci, posjete muzejima itd. Jer tad već završava, završavaju školske obaveze, pa bi to se moglo na taj način kompenzirati. Još treba naglasiti da djecu treba odmor, da im treba vrijeme kada će ostati kod kuće i kada će odmoriti od obaveza i kada jednostavno moraju odmoriti od škole i školskih prostora. Tako da moramo biti oprezni u tom balansiranju, pa eto, jedan mjesec je sad zasad dovoljno, ukoliko smo mi ovaj predvidjeli, pa bi se roditelji eventualno mogli prema tome i organizovati. Skraćivanje nastave, zapravo, riječ je o skraćivanju nastavnog časa jel na manje, za manje od 45 minuta, Ministarstvo ili direktor mogu skratiti, dakle, trajanje časova, naravno, u izuzetnim slučajevima i o tome direktor mora obavijestiti Ministarstvo. Samim tim postoji, da tako kažem, pojačan je i stepen nadzora i to je jednostavno na očima, ne može se baš tek tako skraćivati ovaj kad god se hoće nastava. I mislim, postojalo je to i ranije i nismo naišli baš na neke zloupotrebe. Uglavnom su tu zaista opravdani slučajevi kad je dolazilo do skraćivanja časova. A što se nastave tiče, ona je definisana od 8 do 20 sati. Poslije toga neke škole, muzičke škole, recimo, imaju potrebu do 8 i 15 da traje i nastava, pa su oni zatražili i dobili saglasnost da mogu još tih 15 minuta produžiti navečer nastavu. Uvaženi zastupnik Šaljić pitao je kako ćemo u praksi provesti obavezno, redovno i obavezno obrazovanje, s obzirom na socijalni i ekonomski status. Pa mi u tom stvarno i vidimo priliku za mnogu djecu da promijene svoj socijalni i ekonomski status. Vidjeli ste i pokazatelje kako to utječe i personalno na pojedinca koji produži svoje obrazovanje, a naravno tu utječe i na društvo i na samu zajednicu i bruto nacionalni dohodak. Kroz, recimo, besplatan linijski prijevoz učenicima itekako je olakšano jer mi znamo da postoje djeca koja ne mogu, čiji roditelji, nažalost, teško mogu financirati i sam prijevoz. A kad je obrazovanje redovno i obavezno, onda učenik ima pravo na školski kupon. Vodit ćemo, dakle, računa o tome i kroz ovo praćenje indikatora, nekad i to bude uzrok, nažalost, za određena ponašanja, kad malo više osvijestimo i u srednjim školama da se ti indikatori moraju prepoznavati, da određeno ponašanje kod učenika mora biti primijećeno i mora se evidentirati,

to je onda alarm, naravno, i za stručnu službu i direktora škole da pokažu da se pokaže solidarnost. Uvođenjem standarda besplatnih udžbenika sa novim Zakonom o udžbenicima, koji je također propisano zakonom, ovim Okvirnim državnim Zakonom o odgoju i obrazovanju, o osnovnom i srednjem obrazovanju uvođenje i tog standarda dodatno ćemo poboljšati izgled mnogim mladim ljudima da steknu svoju diplomu trećeg i četvrtog stepena, a mnogi mogu otići na fakultet. Tako da, eto ovaj, mislimo da je ovo ustvari ključ da prekinemo taj začarani krug siromaštva. On se tako i zove, da pružimo priliku mladim ljudima da dođu u obrazovanje, da im osiguramo prilike, a puno je još mnogo drugih resursa koje možemo iskoristiti da privučemo i da im omogućimo i pozivimo ih da dođu u školu i da im mnoge stvari budu na raspolaganju. Razumno prilagođavanje pitali ste za razumnu prilagodbu ili prilagođavanje, tamo se govori o prostorima i sadržajima. Razumno prilagođavanje je zagledavanje u specifičnu potrebu svakog od učenika i učenica i ono dolazi kao dodatni dopunski instrument u smislu opšte prilagođenosti, recimo, nastavnog plana i programa ili školskog prostora i to je, recimo, ta novost koja se spominje i u konvencijama, jel. Mi od ranije imamo, recimo, kod građenja škola, imamo obavezu po federalnoj Uredbi da objekat bude pristupačan, univerzalno pristupačan i osobama s invaliditetom, ali sa razumnom prilagodbom možemo premostiti neke male barijere koje nisu nužno najskuplje i jednostavne su, samo treba malo kreativnosti. E to je sad taj novi termin, eto koji smo unijeli u ovaj Zakon, a značit će puno jer otvara skroz novi pogled i novi set mogućnosti za direktore, direktorice škola, nastavnike, ovaj za učenike, naravno, govorimo. Uvažena zastupnica Gaković pitala je za reviziju nastavnih planova i programa. Jeste, mi smo u ovom Zakonu predvidjeli, dakle, svake 4 godine, a po potrebi i češće, reviziju nastavnih planova i programa. Mi smo već sad trenutno, dok, recimo, primjenjujemo predmetne kurikulume, nastavne planove i programe bazirane na ishodima učenja, već smo sada u stalnoj komunikaciji sa ljudima koji ih implementiraju, sa nastavnicima, i već sad prikupljamo sve stvari koje treba popravljati, to je živi proces koji stvarno dolazi iz učionica, a mora biti vođen, mora biti vođen, struktuisano i to će raditi Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, u skladu sa Odlukom o osnivanju Instituta. Analiza produženih boravaka. Mi imamo samo analizu produženih boravaka gdje oni funkcionišu, a nismo još nikad napravili analizu gdje sve treba i možemo otvoriti školski, odnosno produženi boravak. Kao što sam maloprije rekla, ovo će biti jedan važan parametar za svakog direktora i direktorcu u ocjenu kvaliteti rada direktora i direktorice, jer sad nije potrebno imati prevelik broj zainteresiranih, dovoljno je četvero učenika i već se može napraviti produženi boravak, tako da će to zaista biti jedan od indikatora uspješnosti rada škole, da li se misli o potrebama roditelja. I mislim to, ou je definitivno dobar put, ne može preko noći, nije dobro da to ide kroz direktive, ovaj mora ići na mnogo pametniji način, na suptilniji način. Financiranje iz budžeta, tako je. Mi smo se, dakle, pozabavili time da uvedemo mnoge stavke u financiranje, dakle kroz budžet vezano za opremu, rekonstrukciju, investiciono održavanje. I evo, i ovaj amandman će itekako podebljati, da tako ukažem ovu obavezu osnivača. Član 76 govori o prijevozu. Dakle, do sada nisu svi učenici imali pristup besplatnom linijskom prijevozu, učenici, recimo, privatnih škola nisu imali tu mogućnost, ali na ovaj način ćemo svim učenicima omogućiti korištenje besplatnog linijskog prijevoza. Ovdje piše i vanlinijski prijevoz u ovom članu Zakona, tako da se mora uspostaviti tijesna saradnja i sa lokalnom, sa lokalnim vlastima, odnosno sa opštinom, a zadnja dva stava u ovom članu govore o potpisivanju sporazuma između Ministarstva za odgoj i obrazovanje, Ministarstva saobraćaja i opštine u realizaciji vanlinijskog prijevoza. I evo, taj sporazum sam po sebi, koji uključuje i opštinske vlasti, itekako je dobar put, jer u Ministarstvu saobraćaja za to imaju planirana sredstva koja se uvijek stavljaju na raspolaganje i moramo voditi računa o najmlađim stanovnicima koji ne mogu baš uvijek ni koristiti ni linijski prijevoz koji im je nekad vrlo teško koristiti. Tako da, taj sporazum bi mogao biti, evo, izlaz, da tako kažem, nekog latentnog uzajamnog pritiska među donosiocima odluka da to i sprovedu. Pitali ste, također, kakva je saradnja za učenike sa

teškoćama kada, dakle, prelaze iz jednog obrazovnog sistema u drugi, odnosno nivo u drugi, iz osnovne u srednju školu. Upravo ovaj ITP- individualni tranzicijski program će biti dobar pokazatelj, dobar osnov da stručna služba škole i mobilni tim koji radi u školi mogu direktno komunicirati putem tog plana tranzicijskog plana sa ljudima koji su već radili, profesionalcima koji su već radili sa djetetom u školi prije, a imaju, između ostalog, i razrađen individualni tranzicijski program. To je zaista novost u svemu ovom. Uvažena zastupnica Hodžić pitala je vezano za član 95. i isključivanje učenika, mjeru kada se, dakle, isključuje učenik i stav 8) gdje kažemo da kad učenik kojem je izrečena mjera isključenje iz srednje škole obavezan je nastaviti obrazovanje, a u amandmanu se kaže da može nastaviti obrazovanje. Mi smo, evo da tako kažem, pristali da taj amandman koncipiramo na taj način želeći osvjetliti pravo učenika na obrazovanje, a ne samo njegovu obavezu da se obrazuje, pa je ovo, eto, proaktivniji stav koji vam mi predlažemo da usvojite kao donosioc propisa, da stavimo svjetlo na samo pravo na obrazovanje i zato kažemo može nastaviti obrazovanje, da ne kažemo kad se isključi da bi to mogao biti kraj obrazovanja. Ovaj, ovdje se spominje i donošenje individualnog plana brige i podrške za takvog učenika na osnovu propisa koji donosi Ministarstvo, a u amandmanu smo dodali i uz saglasnost Vlade. Dakle, htjeli smo dodatno uključiti jer će ovdje trebati da se uključi još resora, dakle, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, izbjegla i raseljena lica, konkretno u našem slučaju možda nekad i Ministarstvo zdravstva kroz rad Centara za mentalno zdravlje, možda i preventivni rad policije, dakle policije u zajednici, ali, a poznato nam je da i u sastav Uprave policije postoji i posebno Odjeljenje koje se bavi i maloljetnicima. Tako da, eto, mi u tom pogledu govorimo o posebnom programu za takve učenike koji će zaista omogućiti im, a ne primorati ih da nastavljaju, jest, obrazovanje. Online platforma i pitanje drugih komunikacijskih kanala, a itekako se te stvari mislim, one su već sada poprilično dobro uređene, samo što očito u praksi se pojavljuju neke male devijacije. Online platforme služe za online nastavu i ne bi se trebali online Viber komunikacija koristi za dostavljanje zadataka učenicima i učenicima, tim prije što stvarno u svakoj školi već ima razvijena online platforma koja podržava učenje. I eto, radit ćemo, zato je i dobro što smo propisali obavezno stručno usavršavanje za izvođenje online nastave za učenike. Pitali ste za inkluziju, dakle, koliko je potrebno i dovoljno da učenik usvoji nastavno gradiva da bi mogao steći određenu diplomu. Kao što nema ni garancije za učenika koji nema, recimo, nikakvu teškoću, nije radio po ITP-u, po individualnim edukacijskom programu. Koliki je tu stepen zaista, koji je kumulativno ili pojedinačno dovoljan da damo nekom diplomu. Ovdje je riječ o tome da učenici u suštini ostvaruju svoje učinke u skladu sa svojim mogućnostima i to je glavni sadržaj i glavna tema individualno prilagođenog programa individualnog edukacijskog programa za učenike, tako da nema te garancije. Ako ćemo pričati o ukupnoj inkluziji i u društvo kasnije, jer ta djeca, kada postaju mladi odrasli ljudi i odrasle osobe, moramo im osigurati prohodnost i dalje u društvu, dakle, moramo vidjeti kako ćemo potaknuti socijalno poduzetništvo koje će im dati prilike da se mogu zaposliti, da ne sjede kući, da tako kažem, dok su im roditelji živi, a onda svakako ostaje briga je li šta dalje. Tako da, uvijek će se znati na neki način da će se morati prilagođavati, a ovaj ITP individualni tranzicijski program zapravo omogućava i poslodavcima koji su svjesni značaja inkluzije da vide koje su jake strane njegovog ili njenog budućeg zaposlenika. Izazovna je to tema. Mi smo u obrazovanju nekako prokrčili put, da tako kažem, ali ovo nas sad čeka i u mnogim drugim resorima, pogotovo u resoru rada, dakle kod poslodavaca. Uvažena zastupnica Pekić pitala je vezano za Zakon o radu i eventualnu koliziju ovog zakona sa Zakonom o radu, s obzirom da Zakon o radu kaže da osobe sa 16 godina mogu zasnovati radni odnos. Tačno je da mogu, ali evo ovaj ne moraju. Mi imamo pravo i obavezu da propagiramo veći stepen obrazovanja kod učenika i kod naše populacije. Podsjetit ću vas da popis iz 2017. godine zapravo sugerije da mi imamo jako nisku stopu obrazovanosti naše populacije i visokog obrazovanja i srednjeg obrazovanja. Dakle, kasnimo uveliko za Europom i mi se trebamo opredijeliti da nam populacija bude obrazovanija. Ovo što postoji mogućnost da neko nekog

zaposli s 15 godina, to je moguće da će se neko zaposliti i sa 15 godina. Svjedoci smo da, evo, poslodavci intenzivno traže otvaranje tržišta rada za strane građane, možda je to zbog toga, ali mi nismo ni u kakvom sukobu i ja sam malo i provjerila ovo. Dakle, mi i nemamo iz Kantona Sarajevo ovaj u Poreznoj upravi veliki broj djece koja rade s 15 godina i naši učenici itekako već idu u školu i imali su obavezu da završi prvi i drugi razred. Uvaženi zastupnik Bandić pitao je za izbor za profesionalnu orijentaciju učenika. U članu 23. stav 4) govorimo kod odabira izbornog područja u srednjim školama da se tad radi evaluacija i savjetovanje. Dakle nakon evaluacije i savjetovanja učenici se upućuju, da tako kažem, ili im se predlaže i da odu u određeno izorno područje. Generalno, naši pedagozi, pedagoške službe rade, dakle, na profesionalnoj orijentaciji sa učenicima, već negdje od sedmog, osmog i devetog razreda, intenzivno u devetom razredu i to je jedan širi ovaj, da tako kažem, akcioni plan kako da se učenicima pomogne da zaista odaberu ono za što imaju afiniteta i što mogu upisati, na kraju krajeva, sa nekim ulaznim parametrima prilikom upisa u srednje škole. Vezano za izbor pomoćnika direktora i činjenicu da oni također moraju proći ponovni izbor kao i direktori, mi smo ovdje stavili jedno ograničenje mandata, ukupno 4 mandata na poziciji direktora ili pomoćnika direktora. To je 16 godina, dakle u rukovodnim pozicijama jedne škole, pogotovo u istoj školi kad je to, ali ovo ograničenje se ne odnosi na druge škole, moguće je da će neko aplicirati negdje u nekoj drugoj školi i to je čest slučaj sa izborom pomoćnika direktora, ovaj da pomoćnici direktora ne dolaze nužno iz škole u kojoj su radili. I taj će sistem vremenom vjerojatno postati mnogo propusniji nego što je on sada. Član 107. stav 5) sastav školskog odbora i moj stav vas zanima u vezi sa ova 4 člana. Ma eto, ovaj Okvirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju kaže da je potrebno da to bude ravnomjerna zastupljenost struktura i nikad se i ne može postići konsenzus ko bi bio taj peti član. Ali u tom smislu, evo mi smo se i tad još 2017, opredijelili da tu bude, da to bude ovakva struktura četveročlanog školskog odbora. U praksi nemamo puno izazova s tim u vezi, dakle, uglavnom se postiže konsenzus, rijetko kad se desi potpuna blokada koja se ne može prevazići .Povremeno i možemo imati zastoja, ali školski odbor itekako ovaj radi i dobro je, moraju se dogovoriti, na kraju krajeva, jel što nije tako ni loše. Član 108. stav 2. pitali ste za prvostepeno i drugostepeno rješavanje školskog odbora. Mi smo ovdje u stavu 2) nismo govorili ni o prvostepenom, ovaj ni o drugostepenom. Uglavnom, školski odbor radi u prvom stepenu kada govori o pitanjima koja su vezana za direktora, jer je on neposredno nadređen, da tako kažemo direktoru. U svim drugim odlukama, gdje se školski odbor, gdje se neko može žaliti na odluku direktora škole, može to biti radnik, može biti učenik ili nastavničkog vijeća, školski odbor nastupa kao drugostepeni organ. Pitali ste, također, za ovo potvrđivanje optužnice ili za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od 3 godine. Naravno, kad je riječ o presudama, one već imaju sastavni dio izreke u sudskoj presudi kolika je ta kazna zatvora, a kazna zatvora za koja se može izreći kazna od 3 godine odnosi se za djela za koja je potvrđena optužnica. Tako da ovo dvoje se ne kosi. Jedno je potvrđena optužnica za kaznena djela za koja se može izreći kazna zakona od 3 godine, a drugo je u suštini već izrečena, da tako kažem, krivična presuda, dakle presuda suda za neka krivična djela. Ovo 3 godine je uzeto kao minimum i Zakon jasno propisuje koja su to krivična djela, tako da ni jedan sudija ne može dati kaznu manju od 3 godine, je li, ukoliko netko proglasi krivim, to su ta krivična djela. Pitali ste za razrješenje u smislu profesionalne nekompetentnosti direktora. To može biti ovaj, može biti razlog za razrješenje. Direktori su pitali negdje, jer tad im više, kako bi rekla, ne miruju im prava u smislu prava na raspoređivanje, dalje da mogu raditi, mogu biti raspoređeni na radno mjesto na kojem su prije radili. Riječ je o tome da ovakva odredba postoji i sada u srednjem obrazovanju i nije nikad zloupotrijebljena, ali se stručna nekompetentnost itekako može pokazati. Dakle, nije stvar u tome je da li će neko biti razriješen ako krši neki propis, ako krši neki propis već radi protuzakonito, ovaj to je veća šteta od toga da neko bude razriješen pozicije direktora, jel. Postoje jasni mehanizmi stručnog nadzora i nadzora nad zakonitošću rada. U

ovom zakonu se definiše da inspekcijski nadzor radi inspekcija, stručni nadzor radi Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, a Ministarstvo radi nadzor nad zakonitošću rada. Ovaj stručni nadzor spada u suštini u pitanje da li je neko kompetentan da radi ili ne. Nadzor da li krši propise, utvrđuje inspekcija i ukupno zaokruženje odnosi se na nadzor nad zakonitošću rada. Član 113. pitali ste za stav 2 i 3. Kod reizbora direktora dobro je da i pomoćnik direktora prođe i svoj reizbor. Možda u istom kolektivu postoje još ljudi koji bi se rado prijavili na interni javni poziv da budu pomoćnici. Nije to komplikovana i neekonamična procedura, to je procedura koja traje vrlo brzo unutar jedne škole i dobro je da tako kažem, ako i direktor ide na ponovni izbor, dobro je da i pomoćnik direktora krene ponovo na reizbor. To nisu, to je dobro rješenje, po mom mišljenju. Pitanje člana 137. stav 3) vezano za 20 godina staža i sekretare i njihovu stručnu spremu. Mi zapravo već u sistemu i nemamo sekretare koji nemaju visoku stručnu spremu. Ovo se odnosi možda na još par ljudi koji su tu, od ranije imaju završenu Višu upravnu školu i tadašnji propis ih je zaštitio u smislu da se nisu morali doškolovati. Mi sad u sistemu već nemamo odavno sekretare sa nižom stručnom spremom od visoke, niti se mogu angažovati, jer već sada pedagoški standardi i normativi predviđaju najmanje visoku stručnu spremu za sekretare škola. Tako da nećemo doći ni u kakav međuprostor i nejasnoće. Uvaženi zastupnik Čičić, član 76. I prijevoz osoba sa invaliditetom i njihovih pratilaca. Dakle, riječ je o tome da mogu koristiti ili jednu ili drugu opciju ili javni gradski prijevoz ili naknadu za prijevoz, što im više odgovara. I ovo sve se također rješava ovim sporazumom između Ministarstva za odgoj i obrazovanje, Ministarstva za saobraćaj i opština koje, naravno, imaju i segment za društvenu djelatnost ili društvenu skrb. Član 61. stav 3) eksterna matura., Dakle, i ovaj propis ovdje govori sve dok se ne steknu uslovi da eksterna matura bude valorizovana prilikom upisa na Univerzitetu u Sarajevu, da se neće ni primjenjivati ni uvoditi kao koncept. Do tada postoje, evo vidjeli ste, obaveza izrade završnog rada ili maturskog rada. Uvaženi zastupnik Dević pitao je koliko tačno članova je promijenjeno u odnosu na raniji propis? Šta smo, dakle, tačno promijenili i zašto ide u skraćenom postupku, ako sam dobro razumjela? Ne. Oprostite, dobro, dobro ovaj, pa mislim ja mogu reći da smo mi iz svih 306 članova nekadašnjeg Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi i ovog u srednjem obrazovanju stvarno promijenili. Trebalo bi nam sigurno 10 dana da pravimo komparativnu analizu i nemamo za to kapacitete da trenutno to radimo. Svako zainteresiran i ko se razumije u ovo može itekako proanalizirati je li šta je sve intenzivno promijenjeno i drastično promijenjeno, a ja sam jutros u uvodnim izlaganjima zastala, odnosno zaustavila sam se kod svakog mjesta koje je bilo intenzivno i drastično promijenjeno. Rekla sam i šta je po rješenju ostalo slično. Dakle, ima i vrlo sličnih dobrih rješenja koja smo zadržali od ranije. Kada su komisije završile svoj posao, kada smo vidjeli zapravo da je to više od 50 % propisa, članova i sadržaja koji je promijenjen u skladu sa federalnim propisom koji se zove pravila i procedure prilikom donošenja zakona, mi smo ovaj vidjeli da moramo ići u donošenje, evo naravno, jedinstvenog zakona i išli smo na objedinjeni zakon. Nemam vam, dakle, ja vam mogu reći 306 članova da je stvarno promijenjeno. Rekla sam da je 70 %. Ne, nisam tako rekla. U uvodu smo rekli da je prilika da Komisija za osnovni odgoj i obrazovanje za taj zakon predala svoj tekst i Komisija za srednje obrazovanje predala svoj tekst. Mi kad smo to analizirali, vidjeli smo da je 70 % rješenja iz ta dva vrlo slična. To je, nakon što su komisija završile izradu novog propisa, ta dva rješenja su bila vrlo slična, 70 % tih rješenja je zaista bilo preklapajuće i zato smo se odlučili za jedinstveni propis. Koliko je tačno podzakonskih akata sa snagom zakona? Evo, mislim, ako ćemo tako, stvarno nula, jer zna se šta je podzakonski akt, šta je zakon, ali nema ovdje ništa što je novo u odnosu na ono kako je bilo ranije. Ništa mi nismo unijeli od podzakonskog akta, što bi se trebalo donositi na skupštini, a da nije postojalo i ranije. Dakle, vi u završnim prijelaznim i završnim odredbama čak imate da svi važeći pravilnici koji su trenutno na snazi ostaju na snazi i primjenjuju se do donošenja novih propisa koji su prepoznati ovim aktom. Tako da ovdje možda ima nekoliko novih pravilnika koji se trebaju donijeti, evo

kao što je ovaj pravilnik, kada učenicima izričemo mjeru isključenja iz škole, to je, recimo, nov pravilnik i pristojno je, sasvim je normalno da takav pravilnik, evo ide, donosi se u Ministarstvu uz saglasnost Vlade. To smo dodali, ali o takvim pravilnicima generalno mislim, ne raspravljaju skupština, jel to su pravilnici koji se odnose na status učenika. Pitali ste da li je ova reforma nezakonita? Ne, ona nije nezakonit. Postavili ste pitanje vezana za obavezu doškoloavanja nastavnika koji nemaju drugi stepen visokoškolskog bolonjskog ciklusa. Mi kroz amandmane smo, vidjeli ste tamo, nastojali to nešto ublažiti, tako da se radnici sa 20 godina staža ne bi morali dalje doškoloovati, a imaju već, na neodređeno, ugovor na neodređeno. Licenciranje direktora. Odgovorila sam i ranije. Dakle, institut jedna, mehanizam koji bi itekako mogao poboljšati kvalitet rada rukovodilaca, jer uglavnom su to ljudi koji dođu direktno iz škole, iz nastave ili stručne službe škole, a rukovođenje škole zahtjeva itekako poznavanje šireg, mnogo šire liste propisa, mnoge druge vještine koje su potrebne za uspješno rukovođenje škole.

Uvaženi predsjedavajući pitao je, vezano za amandman o izdvajanju za investiciono održavanje, rekonstrukciju, nabavku opreme i materijala. Mi možemo reći da, evo, u odnosu na jednu godinu koja je bila u 2020. godina za sufinansiranje predškolskog odgoja i obrazovanja je tada izdvojeno 1 200 000 konvertibilnih maraka, to je sada 12 000 000. Za nabavku opreme u 2020. godini izdvojeno je 1 100 000 konvertibilnih maraka, to je sada 12 200 000 konvertibilnih maraka. U rekonstrukciju je 2020. godine u budžetu, dakle planirano 630 000 konvertibilnih maraka, a rekonstrukcija u ovoj godini iznosi 10 500 000 konvertibilnih maraka.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Naravno, nemam ja ništa protiv da vi na neki način u diskusiji neko od vaših zastupnika napravi neku vrstu promocije onoga što ste radili unutar ovog ministarstva. Mi danas govorimo o Zakonu i postavljamo pitanje koliko je neko potrošio para 2019 i koliko 2024? I onda nam ministrica kao spremno odgovara na takva pitanja. Otišli smo s teme. To nema veze sa Zakonom, odnosno, bolje rečeno, vaša pitanja predsjedavajući su izašla izvan okvira ovog Zakona, tako da sada slušamo te odgovore od ministrice. Malo izgleda degutantno. Predlažem bolju opciju, da neko od zastupnika to u diskusiji nekako ubaci u diskusiju kroz neki član, pa da to malo uobličići. Ovo je stvarno klasična zloupotreba, mislim to vidite svi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih uvaženu ministricu da mi odgovori na postavljena pitanja zato što su apsolutno vezana za današnji Zakon.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Inkluzija izdvajanja za inkluziju bila su čvrsto 445 000 konvertibilnih maraka u 2020. godini, u ovoj godini ona su 1 000 000, ali samo kao pozicija, dakle, više ne računamo svo stručno osoblje koje već radi i raspoređene su kao plate kroz plate u školama. Stipendije su bile 300 000 konvertibilnih maraka, sada su pola milijuna i nagrade za osvojena mjesta na međunarodnim takmičenjima i višim nivoima takmičenja bila su 24 000, sada su 150 000 konvertibilnih maraka. Eto, ja se nadam da.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Plate prosvjetnih radnika.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Plate prosvjetnih radnika su povećane za 48 %.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Od 2021. do danas?

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Jeste, septembar 2021.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem.

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici na odgovorima na postavljena pitanja. Zaista frapantni podaci kolega Deviću. Ovo zaista liči na reformu obrazovnog sistema. Čestitam ministrice i vama i Vladi Trojke u Kantonu Sarajevo.

Mi nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo, završili smo pitanja, odgovore, prelazimo na raspravu, pa je stoga i otvaram. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ. Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, nemam ja, naravno, predsjedavajući, zaista ništa protiv bilo šta što ste vi dobro učinili, odnosno ministrica, konkretno, vi ste ovdje učinili ništa, da se ona s tim pohvali. Mislim, i ja ću pozdraviti stvari koje su dobre. To uopće nije sporno, ali samo ako sagledamo cijelu sliku. I intervenisao sam poslovničkom intervencijom, jer zaista ovo sada što ste uradili pred kraj, niti je mjesto tome, niti je vrijeme, u septembru možete tu ovaj iznijeti, niti ima veze sa temom koja se zove zakon. Ovakva populistička pitanja ona su ono više za neki vaš interni, predizborni NiP-ovih skupova, ali nisu za ovakvu Skupštinu. Tako da u tom segmentu sam ja reagovao da nas ne zloupotrebljavate ovdje, ali eto, to je vama teško dogovoriti, vi imate jednu sliku, mi imamo nešto potpuno drugo i tako. Ja bih se zahvalio ministrici na dijelu odgovora na moja pitanja, međutim na dva glavna pitanja ministrica, naravno, namjerno nije odgovorila. Prvo zašto nije odgovorila? Nije odgovorila zato što vjerojatno nije bila spremna za kratko vrijeme da pripremi odgovor koliko je tačno članova promijenjen u odnosu na one članove koji nisu promijenjeni. Ali izaći ministrice s postavkom da ste vi promijenili 300 članova zakona, mislim, to je zaista neozbiljno ovaj jer mi ovdje govorimo o novom propisu kojeg vi mimo poslovnički, ako već postavljate to pitanje, ovo je potpuno van poslovnički, jer vi ovdje ne mijenjate ni 10 % teksta zakona prethodnih, osim što ih sublimirate u jedan zakon i pravite s tim ovaj dodatni problem. Ali mi je razumljivo da možda niste bili spremni u roku pola sata da kažete promijenili smo te i te članove ili niste htjeli to namjerno da uradite zato što bi se tada vidjelo da to nije nikakva ozbiljna promjena, već je to ustvari, hajde da kažem, jedna predstava za javnost koju vi pravite ovdje pet godina, svi zajedno kao ovaj vlast Trojke, a Kanton Sarajevo nepovratno ide u sunovrat. I stalno mi slušamo te vaše populizme, slušamo, ne znam neke predstave za javnost koje vi pravite, neke portale, internet itd, itd. A u suštini, problemi se samo gomilaju. Vrlo dobrih pitanja je ovdje bilo. Vrlo dobrih pitanja, pitanje doškolovanja. Ja ne mogu da vjerujem da vama, kao neko ko je bio rukovodilac gimnazije, čini mi se, nije jasno šta znači provesti ovaj program doškolovanja prosvjetnog kadra u KS. To me čudi da

vam nije jasno, jer vi ovo nećete uraditi, vi ovo nećete uraditi ni za 2 godine, ni za 3 godine i za 4. Ovo će ostati mrtvo slovo na papiru, a onda kad nam budete ponovo predložili izmjenu i dopunu ovog Zakona, kada vidite da je ovo nemoguće uraditi, nemojte tražiti od nas da glasamo, tada ćemo se smijati na ovu vašu reformu, jer ovo što ste vi ovdje napisali nemoguće, ovo je jedan čisti populizam. Ovo su pokušavali i ljudi prije vas, pa nisu uspjeli i vi znate da oni nisu u tom uspjeli, a znate i zašto nisu u tom uspjeli. Nisu uspjeli zato što na Odsjeku za fiziku, za hemiju, za biologiju ne postoji vanredni studij Univerziteta u Sarajevu, a takvih ljudi imate u sistemu koji bi se trebali kao doškoloivat, a onda imate sljedeću situaciju da većina tih ljudi koji bi se trebali ustvari doškoloivati su ljudi koji rade u dvije ili tri škole, puneći svoju nastavnu normu, pa onda oni rade u prosvjeti po 30 godina, a ukupnog staža efektivnog imaju 15. Tako da će jedan veliki dio njih, osim onih koji su bili sa Pedagoškom akademijom, ustvari ovih ljudi koji nadopunjavaju norme njih će ovaj Zakon obuhvat, pa nek ih obuhvati i 50, a ne 600, vi ćete opet s ovim napraviti problem. Zašto ćete napraviti problem? Pa zato što ste i u uvodnom izlaganju rekli jednu činjenicu da mi imamo sada već deficit kadra. Danas kao profesor engleskog jezika u Kantonu Sarajevo možete ući u koju god hoćete školu. Kao profesor informatike, u koju god hoćete školu, jer je to, znači fali tog kadra sve više i sada vi ovo propisujete, a po prvi puta ovo ovaj, i to se sad predstavlja kao neka vrsta reforme, a prije vas barem dva ministra ovo pokušavalo uradi i to je propalo i evo ja tvrdim da će i ovo vaše propasti. Niti ćete donijeti adekvatan plan doškoloivanja ovih ljudi, nit ćete to realizirati sa Univerzitetom u Sarajevu, što bi morao biti farz. Ako nam stavljate ovu zakonsku normu da se kupuju ponovo diplome po Goraždu, ne znam Mostaru i nekim drugim gradovima, e onda ste tek katastrofu napravili. Isto vi sada to radite u smislu školovanja, vanrednog obrazovanja, kojeg na neki način sada vi ovaj sublimirate, ukidate ga, oduzimate ga u onoj formi koje je bilo, uvodite princip nekog obrazovanja odraslih, uvodite kao obavezno obrazovanje i znate šta ćete sa ovim napraviti? Samo ćete povećati broj diploma iz Širokog Brijega, a ni jedan od ovih ciljeva koje ste postavili pred sebe nećete postići. To znamo ja i vi jer vi ste radili u prosvjeti i znate da će se desiti sljedeća situacija; da vam učenik sa 20 godina neće ministrice sjediti u klupi koji je punoljetan zajedno sa djevojčicom koja ima 15 godina ili majka koja se porodila sa 21 godinom neće sjediti u istoj klupi sa dječakom od 16 godina, bez obzira na vaše kaznene mjere, već znate šta će uraditi? Otići i kupiti diplomu srednje škole da je vi ne biste ganjali kroz ove kazne. I vama se ovdje danima, sedmicama, mjesecima govori nemojte ići na ovo obavezno srednje čitavo obrazovanje, jer to neće uspjeti. A onda se vi pravite pametniji od Finske koja ima jedan od najuspješnijih modela obrazovanja, koja to završava, npr 18-om godinom, a u vas ovdje to sada završava sa 22-om godinom i vi ćete to nazvati reformom. Vi ste ustvari reforma haosa, a ne reforma da idemo naprijed, jer ovo će vam se desiti u praksi. E ovo sad oboje što sam vam kazao će vam se desiti u praksi. Maloprije ste čaknaveli i podatke koji vam uopće ne idu u prilog. Spomenuli ste sljedeću stvar; da negdje oko 300 učenika srednjih škola dobije odgojnu disciplinsku mjeru u kojim se izrekne mjera odstranjivanja iz škole. Pa onda njih 200 kao ide vanredno, a 100 kao ne nastavi nikako. A vi sada to uvodite kao obavezno obrazovanje u srednjoj školi. I šta ćete s ovim napraviti? Napraviti ćete jedan dodatni potpuni kaos, prije svega u mješovitim srednjim školama. Naravno da to neće biti problem u Bošnjačkoj gimnaziji, je li gdje ste vi, koliko imam informaciju radili, zato što je to jedna da kažem elitna škola, jel neće to biti tu, ali otiđite u Srednjoškolski centar u Ilijaš, otiđite u Srednjoškolski centar u Hadžiće, otiđite u srednje strukovne škole u Kantonu Sarajevo, pa ćete vidjeti šta ćete s ovom izmjenom napraviti. Napraviti ćete ljudima u srednjem obrazovanju dodatni kaos, a ionako ga već imaju. Zbog neke populističke mjere koju u konačnici, ne da je nećete provesti, već će ova mjera direktno stimulisati kupovinu diploma u srednjim školama po razno raznim buvljacima, a to će onda direktno do utiče dodatno na urušavanje kvaliteta srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo, a za posljedicu toga kad naučite kupovati diplomu od srednje škole, vi ćete to, naravno, nastaviti raditi i sa diplomama fakulteta i onda ćete, šta,

gle čuda, postati ministri u Vladi Kantona Sarajevo. E to ćete vi napraviti i obnašati najznačajnije javne funkcije u Kantonu Sarajevo. Evo, to je vaša poruka ovih izmjena i dopuna zakona koje ste vi nama ovdje predložili. Pitanje nezakonitosti ishoda učenja ili onoga što zovete kurikularna reforma, ja sam to već govorio na prethodnim skupštinama, to nije samo vaša greška, već i vaših prethodnika, a vi ste nastavili to da radite, vi ste ovdje napravili jedan potpuni haos. Bez strategije prvo usvojite pedagoške standarde, onda poslije pedagoških standarda usvajate zakone, onda poslije zakona trebamo mi sad donositi neke pravilnike, odnosno sad će to raditi Institut. Institut može vršiti pripremu tih pravilnika, te pravilnike treba da donosi Ministarstvo. A one najvažnije treba da donosi Vlada. I nisam ja to slučajno pitao, jer je đavo u tim pravilnicima, jer vi tamo u tim pravilnicima ustvari propisujete nelogičnost. Gle jedne od nelogičnosti radi javnosti. Tamo se traži u sastavu školskog odbora jedan predstavnik da bude ispred općine. I logika stvari je sad da ga imenuje izvršni organ općine, odnosno načelnik općine. A onda se kaže da je uposlenik te općine u sukobu interesa da bude kandidat ispred te općine koji će pratiti obrazovanje. I sada npr. neki pomoćnik načelnika u općini iz Službe za društvene djelatnosti npr. Sanja Zagorac Jozić u Ilijašu, koja najbolje poznaje obrazovanje u svim osnovnim i srednjim školama, ona ima sukob interesa da bude predstavnik općine, da prati šta se tamo dešava. Pa šta vi predlažete, gospodo? Da načelnik imenuje ljude sa ceste da vode računa u obrazovanju i to nazivate reformom? Pa vi ste toliko stvari izmislili nelogičnih koje prave jedan dodatni haos, pazite, da ne pričamo o tome što ćemo s tim školskim odborima od kojih tražimo odgovornost, tražimo da ljudi donose zakonite odluke, propisali smo im drakonske kazne, čak i krivičnim, a plaćamo ih za rad u školskim odborima, šta? 0 konvertibilnih maraka. I to samo, I to samo u školama, a na svim drugim pozicijama rastu stavke ugovora o djelu, Upravni odbori, Nadzorni odbori bez papira, s papirima, s diplomama itd, itd. To su stvari koje naprosto ne garantuju ništa da će se desiti ozbiljno. Pitanje izbora direktora i pomoćnika direktora, ukoliko je pitanje ograničenja mandata ustavno pravo, u pravilu koje se primjenjuje ne znam u Predsjedništvu BiH, potpuno nelogična jedna odredba koji dugi niz godina ovdje bila proizašla zbog borbe pozicije direktora i sindikata u utjecaju u zakonu. Znači potpuno, ako neko ima usluge da bude direktor, da bude dobar direktor, nek bude 20 godina, ako ne zna biti direktor, ako je, kako ste rekli, maloprije profesionalno nekompetentan, što ćete vi utvrditi ničim, onda ga smijenite za 3 mjeseca. Znači trebali ste predvidjeti takve mehanizme da svakog neuspješnog direktora, ali na bazi jasnih parametara, razriješite u roku 3 mjeseca. Ali ako ima neko ko je kompetentan, obrazovanje nije kutija cigara da je ispušite, znači u obrazovanju ljudi da bi napravili priču, treba da rade 20 godina, to je vama jasno. Nema eksperimenata ko u Kantonu Sarajevo, svake 4 godine da bude reforma reforme. Ako želite uspješnu srednju školu da napravite pogledajte koliko je potrebno privatnim školama, a da ne kažem državnih napora, uloge financiranja ozbiljnih ljudi da bi od te škole napravili ovaj rejting, kao što je evo ne znam, Druga gimnazija, Bošnjačka gimnazije itd. Koliko je bilo potrebno godina da to ljudi urade, da bi se taj rejting održao. Nećete to dobiti ukoliko ovo institucionalno pamćenje budete križali i propisivali takve uslove da mi u skoro 30 % škola ili ne znam koliko posto škola u Kantonu Sarajevo na pozicijama direktora imamo profesore sporta. Pola Vlade kantona Sarajevo je profesor sporta. To nije normalna situacija. Ti ljudi treba da budu u sportu. I naravno da je ovo jedna odredba koju ste vi, kao neko ko je bio direktor, trebali apsolutno da izbrišete i kažete ovo nema smisla, apsolutno nema smisla, a ima smisla kvalitet, čovjek zna raditi - izvoli, ne znaš raditi - ideš dalje. Pitanje licenciranja? Pa to je jedna glupost koju sam ja slušao ovdje zadnjih desetak godina, ne znam ko je idejni autor te ovaj te sintagme. Znači mi propisujemo licencu u Kantonu Sarajevo koja važi do Hadžića i do Ilijaša, u Brezi već ne važi, još ćemo sad uvesti neko osvježavanje tih licenci. I šta to praktički znači? Znači da će ti ljudi otići u Institut tamo, oni će njima nešto izmisliti da plaćaju, ne znam nekih 300, 400, 500 KM da bi stekli neki ovaj dodatni uslov, kao što je prva pomoć jel da se položi prijem vozačkog ispita i da kaže sad ti imaš licencu, sad možeš ući sad

na konkurs. Ako vam je bila intencija da od ovoga pravite državne službenike, što je možda ideja za razmisliti, onda ste trebali ubaciti u zakon da ćete vi depolitizirati obrazovanje na takav način što ćete od direktora napraviti ljude koji će biti državni službenici. Pa ćete ih primiti fino, odškolorati čitav odsjek, primiti ih lijepo, preko Agencije za državnu službu i depolitizirati na takav način obrazovanje.. Ovo je čisti populizam. Ovo je ništa. Znači, to je jedna floskula koja u suštini neće dati ovaj ništa. Pitanje profesionalne orijentacije učenika, kolega Bandić je o tome govorio. Jedno pitanje koje je trebao zauzme čitavo poglavlje o ovom zakonu, a nije, a nije. I konačno, 80, 90 % u ovog Zakona je potpuno identično o ovom prijedlogu. Tako da, evo, mi donosimo neki zakon koji je po meni vraćanje nekoliko koraka unazad zbog neprecizno definisanih pravnih normi. Maloprije sam kazao o njima i ovo postoji, znači zastupnici koji dignu ruku za ovakva zakonska rješenja, prevashodno u srednjem obrazovanju oko ovog obaveznog srednjeg obrazovanja direktno potpomažu kupovinu diploma u srednjim školama. Zapamtite to. To će vam se desiti u praksi sigurno. Evo toliko za prvu diskusiju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Vjerojatno ću kazati još nešto u drugoj diskusiji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, na samom početku želim da se zahvalim ministrici na ponuđenim odgovorima, iako mi se čini, evo, trudila sam se zaista sve da saslušam i da zapišem i odgovore i koji su upućeni na moja pitanja postavljena, ali i na pitanja drugih kolega, jer mislim da smo nekako svi zajedno, bez obzira da li bili predstavnici vlasti ili opozicije, postavili dobra pitanja, da otklonimo da određene nedoumice vezano za ovaj zakon. Ali evo, imam utisak, ne mogu se zapravo oduprijeti utisku da i ministrica i mi zastupnici nismo čitali isti zakon, nekako imam osjećaj da smo možda ga na drugačiji način pojedine odredbe i shvatili, ali evo na nama je danas da ovaj Zakon i pretresemo, da eventualno otklonimo sve nedoumice i da suštinski radimo u najboljem interesu, rekla bih i djeteta, ali evo, s obzirom da se radi i o osobama koje su punoljetne ili do 22. godine, u najboljem interesu naših, kažem, mladih, najmlađih, građana Kantona Sarajevo. Niz je ovdje da kažem stvari i nedoumica, nejasnih formulacija, počevši od te čuvene kurikularne reforme, što je, evo lično slušam, evo samo kao zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo nešto manje od 2 godine, ali i kao građanka Kantona Sarajevo, mogu reći dugi niz godina i kao da je to nešto revolucionarno, a zapravo kroz ovaj Zakon i ministrica rekla da se ona ne uvodi u Zakon, da se neće ništa ozakoniti, da je sve zapravo po zakonu, da je sve za dobrobit učenika. Čini mi se da smo i kroz postavljena pitanja kroz sam ovaj Zakon najmanje se ovaj Zakon u suštini suštinski tiče dobrobiti učenika i da je ovaj Zakon u suštini, pogotovo imajući u vidu, ovo je složene radno pravne odnose, imenovanja školskih odbora direktora, uručivanja otkaza o radu i mnogih nekih drugih stvari na kojih se direktno i tiče i dobrobiti učenika, jer sam status nastavnika i učitelja, odnosno radnika u obrazovnom sistemu, itekako utječe na ishode učenja i kvalitetnu nastavu, zapravo je dobrobit učenika u potpunosti ovdje zanemarena. Vrlo malo smo čuli o tim nekim novim metodama i kako i na koji način se može unaprijediti kvalitet obrazovanja u Kantonu Sarajevo, a najviše smo zapravo čuli o određeni, potencijalnim, kažem, političkim previranjima, jer će za dosta ingerencije će ova Skupština danas, ako usvoji ovaj Zakon, prenijeti ju na Vladu, odnosno

Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja i na taj način će kompletno obrazovanje doći u ruke politike, a ne u ruke radnika, ne u ruke učitelja, nastavnika, u kojoj ja, evo kao neko ko je završio i osnovno i srednji i visoko obrazovanje u Kantonu Sarajevo ima i mora imati puno povjerenje. Ja ću se dotaći samo pojedinih pitanja na koja nisam dobila odgovor od ministrice, a tu je npr. da se desi situacija da punoljetna osoba koja ima status redovnog učenika odluči da zasnuje porodicu, stupi u brak ili rodi dijete, kako će se sistem odnositi prema njima? Nisam dobila odgovor na pitanje. Koliko sam upućena ranije su se takve stvari dešavale, odnosno rješavale na način da osobe ide u vanredno obrazovanje, te da vanredno može završiti tu srednju školu. Također, nisam dobila odgovor, ali je kolegici Pekić odgovoreno na pitanje vezano za Zakon o radu, kojim je propisano da osoba u suštini od 16 godina može stupiti u radni odnos. Ja smatram da odgovor tačno je da može stupiti ili ne mora, nije adekvatan odgovor, te da mi ne možemo kao Skupština Kantona Sarajevo donositi bilo kakve propise koji nisu usklađeni, prvenstveno sa zakonima višeg nivoa, konkretno Federacije, ali isto tako i države. I mislim da, imajući u vidu, ja ću vas i podsjetiti da smo mi u Parlamentu Federacije prije samo mjesec dana izmijenili pojedine odredbe Zakona o radu kojim smo omogućili privremene i povremene poslove redovnim studentima na prostoru Federacije. Da smo znali da će ovakav zakon biti na dnevnom redu, vjerojatno bi se uputio amandman, odnosno išlo bi se u izmjenju i da redovni učenici mogu privremeno i povremeno raditi. Međutim, to se nije desilo i postavlja se zaista pitanje kako će se ove odredbe i ovaj Zakon suštinski primjenjivati u praksi. Postavila sam bila pitanje šta je sa, evo, sportskom gimnazijom? Moram istaći da sam ja lično završila Petog gimnaziju u Sarajevu koja ima sportski smjer i koja je u periodu kada sam se ja školovala, imala vanredno obrazovanje. Ističem da je to itekako bitno zato što je veliki broj mladih sportista, bez obzira bavili se individualnim, individualnim ili kolektivnim sportom u koje mi kao društvo moramo mnogo više da ulažemo su odlazili u inostranstvo ili su, evo, igrali ili u državi ili u regiji, išli na trening i na takmičenja, osvajali medalje, dalje zarađivali novac i na taj način uporedo završavali vanredno obrazovanje, vanredno tu Sportsku gimnaziju i mislim da je to bio izvrstan način kako da se mlada osoba i bavi sportom, niže uspjeh, ali isto tako da ima to neko formalno obrazovanje završeno, a kasnije, u budućnosti, ukoliko želi ili kada završi tu neku profesionalnu karijeru, ostavlja mogućnost da eventualno ide na više, na na visoko obrazovanje ili da se bavi na neki drugi način da nastavi svoju profesiju. To sve neke mogućnosti koje su ranije postojale i vrlo često to ističem da je možda obrazovanje prije nekih petnaestak godina, ili deset, bilo mnogo bolje i kvalitetnije nego što to imamo danas. Zašto to ističem? Ističem iz razloga, prvenstveno jer u razgovoru sa velikim brojem i nastavnika, učitelja, pogotovo u osnovnim, pogotovo zapravo u srednjim školama, čini mi se da su oni usred ove reforme i kompletnih nejasnih normativa i tih nekih podzakonskih akata i pravilnika ostali zbunjeni i da to itekako utječe na jedan, neću reći, nekvalitet, ali zasigurno smanjen kvalitet obrazovnog procesa u Kantonu Sarajevo, te ono što sam lično očekivala i što očekujem, što od Vlade, a najviše od onih ljudi koji su direktno odgovorni za obrazovni proces u Kantonu Sarajevo, jest da se počnemo malo više baviti kvalitetom obrazovnog sistema. Obrazovni sistem u Bosni i Hercegovini, ali isto tako u Kantonu Sarajevo je dobar i bio je dobar i ranije. Ono gdje treba unaprijediti treba unaprijediti tamo gdje su u pitanju nove tehnologije, novi način sticanja znanja. Nije se matematika puno promijenila, nije čak ni fizika, ali jesu informacijske tehnologije, jeste medijska pismenost, jeste sve ono što mi danas u našem svakodnevnom životu i komuniciranju koristimo, a trebamo učiti one mlađe od nas, kako da to pametno ili pametnije koriste, da zaista unaprijedimo sistem koji već postoji, koji je zasigurno dobar i da na taj neki način omogućimo širenje tržišta rada i otvaranje tržišta rada i pripremanje naših učenika, što kroz osnovne i srednje škole, ne samo za tržište rada, nego i za život. Ukoliko natjeramo ovim Zakonom, kao što jeste, da srednje obrazovanje mora biti obavezno i da mora biti da može biti do 22. godine, mi smanjujemo mogućnost, bar iz moje perspektive, ja bih voljela da me neko ispravi ako griješim, da pripremamo adekvatno naše učenike za tržište rada.

Također, ono kada je u pitanju obrazovanje, to su u pitanju i ugovori, odnosno zaposlenje nastavnog kadra u škole. Veliki je problem već dugi niz godina što se nastavni kadrovi, naročito asistenti u nastavi, zapošljavaju na ugovore na određeno vrijeme, koji nije vezan za kalendarsku, nego za školsku godinu. Na taj način se pravi prekid radnog odnosa, to je nešto znači o čemu i Ministarstvo i Vlada i Institut mora voditi računa, naročito kada su u pitanju asistenti u nastavi jer vrlo često u praksi imamo ozbiljne probleme kada jednu školsku godinu sa djecom koji ima poteškoće u razvoju, ima jednog asistenta, a potom radi neprodužavanja ugovora ili radi jednostavno nekih drugih, možda pravila ili kako god to nazovemo, taj asistent ne bude ponovno izabran ili zaposlen u tu istu nastavu za rad sa istim djetetom i može se, nažalost, napraviti više štete nego koristi na način da dijete odbija rad sa novim asistentom jer vrlo je specifična i osjetljiva kategorija te djece i kada govorimo o inkluziji i kažem ulasku djeci sa poteškoćama u razvoju u redovnu nastavu, moram o tome posebno voditi računa i imati da ne bude to samo neki čisto reda radi neki konkurs na koji će se primati asistenti, nego zaista sa posebnom pažnjom da dođemo, odnosno pridemo rješavanju tih problema. Ovdje se govorilo mnogo o eksternoj maturi koja, jel tako još uvijek pilot projekat i u Kantonu Sarajevo, s obzirom da eksterna matura nije zaživjela ni u cijeloj Federaciji, ni u cijeloj državi. Stoga mislim da posebna pažnja se mora voditi i kada je o pitanju, evo i kolega Dević je govorio o licenciranju direktora, ali isto tako i o generalno upisnim politikama da u Kantonu Sarajevo srednje škole ne upisuju samo djeca koja su završila osnovne škole u Kantonu Sarajevo, upisuju djeca iz entiteta Republika Srpska, ali isto tako i iz drugih kantona u Federaciji, pa i iz drugih država. Tako da moramo težiti ujednačavanju kriterija kada su u pitanju upisne kvote, ali isto tako upisne kvote u srednje škole moraju biti usklađene sa potrebama tržišta rada i ne može nama jedina orijentacija biti Kanton Sarajevo, zato što u Kanton Sarajevo dolaze mnogi mladi ljudi, što samostalno, što za svojim roditeljima, da idu i u osnovno i srednje obrazovanje, ali isto tako da kasnije nastavljaju na visokoškolskim ustanovama. I Sarajevo po tom pitanju Kanton Sarajevo mora biti mnogo otvoreniji zaista da radi i da na neki način da bude i primjer, ali isto tako da jednostavno ne može imati samo svoje propise i svoje neke kriterije, nego da oni budu usklađeni na prostoru cijele države Bosne i Hercegovine. Također, vanredno obrazovanje je nešto što je nekako me najviše lično pogodilo, što se ukida na ovaj način kroz ovaj Zakon. Mislim da to nije dobro i mislim da ono što svi mi moramo voditi računa jeste da, evo, ja sam spominjala perspektivne sportiste, tu su glumci, tu su muzičar, tu su mnogi talenti, talentovane mlade osobe iz različitih polja i kulture ,umjetnosti i nauke i sporta, ali isto tako vrlo bitno je govoriti o onim destruktivnim, ja kažem devijantnim ponašanjima u društvu. Dosta, ima toga kod mlađih generacija, mogu reći mogu, nekako ću reći, i posredstvom i društvenih mreža i kompletnog tog sadržaja koje oni konzumiraju na neki način i uče putem tih platformi. Tome sam mora stati u kraj i mislim da mora postojati adekvatan način, zakonski način kako da se ta djeca kroz, ukoliko se izrekne određena krivična mjera, kaznena mjera, odgojna mjera, budu smješteni u popravne domove ili u bilo kakve odgojne centre, da oni moraju biti adekvatno, prvenstveno vraćeni u socijalni i društveni sistem, socijalizirat se ponovo, ali isto tako biti vraćeni u školstvo. Da li će to biti, da li je pravi način vraćanja u redovno školovanje, ja ne bih rekla. Treba proći taj jedan sistem o kojem smo ranije govorili i kada je bila tema sigurnost o tome, tako da se ne bi mnogo toga vraćala na to. I evo za kraj, mislim da što se tiče odgovora na pitanja koja sam dobila od strane ministrice, još jednom se zahvaljujem, ali mislim da zaista nismo čitali isti zakon i da imamo, očigledno zbog što zbog različitih i struka, ali i percepcija mišljenja na pojedine odredbe zakona, mi smo kao Klub Demokratske fronte uputili niz amandmana zajedno i mislim, uputili su i Klub DF-a, ali isto tako pohvaljujem i klubove SDA i Stranke za BiH i SDP-a, koji su se odvažili na neki način i tražili način da se ovaj zakon unaprijed. I meni je žao što su, evo, već gotovo svi amandmani su naši odbijani, Vlade pokušala pojedinim amandmanima to da nekako ublaži, međutim to je sigurno nedovoljno i evo vam moram reći na kraju da sam jako razočarana odnosom, konkretno

Ministarstva sa predstavnicima Sindikata, čak i ovaj odgovor koji sam dobila od ministrice da bi bio presedan da sindikati daju saglasnost, mislim da svima nama ovdje je potrebno i mišljenje, a isto tako saglasnost sindikata, ne samo kada je u pitanju odgoj i obrazovanje, nego gotovo svi ostali resori, jer niko od nas ne poznaje savršeno niti prava radnika kada je u pitanju odgoj i obrazovanje, niti određene procese unutar odgoja i obrazovanja. Stoga mislim da naša saradnja Skupštine, konkretno sa sindikatom, mora biti otvorena. Isto tako i Vlade sa sindikatima, jer oni će biti ti koji štite radnike, koji štite taj obrazovni sistem, koji na kraju krajeva provode sve ove reforme, odluke, zakona i sve što mi ovdje donesemo, a Vlada predloži i mislim da se toga moramo držati svi mi zajedno, ali evo čini mi se, ja se iskreno nadam da kada je u pitanju sindikat, to neće ostati samo slovo na papiru, nego da će prvenstveno, evo kolege i moram ovako spomenuti iz Socijaldemokratske partije, stati u zaštitu, prvenstveno sindikata, evo konkretno kada je u pitanju odgoj i obrazovanje, da nekako zajednički na, bez obzira koja je tema u pitanju, radimo na iznalaženju najboljih zakonskih rješenja kako bi se prvenstveno zaštitili radnici i unaprijedila njihova prava. Toliko za prvu diskusiju, ostalo kasnije. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo zastupnice. Zastupnik Selmanović, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa zahvalit ću se ministrici na dostavljenim odgovorima. Bilo je puno pitanja i puno odgovora, međutim na nekih par pitanja na koje sam očekivao konkretnije odgovore nismo dobili. Kao što je i kolegica spomenula, izgleda da ponekad čitamo možda iste riječi, ali razumijemo ih potpuno drugačije. Pazite, kada zakon nije jasan i kada nije jasno propisan za neke odgovore koje ste nam dali ministrice, to ima logike i ovaj vrlo je onako, čak za pohvanu neke stvari, ali ono što piše na papiru je potpuno drugačije. E sad kada imate razliku između onoga kako mi shvatamo i kako piše na papiru, onda dolazi do tumačenja zakona, čim dolazi do tumačenja zakona, onda tu dolazi i do zloupotrebe samog zakona, odnosno samog teksta zakona. Ono što mi je drago bilo na samom početku jeste da su bili predstavnici Vijeća roditelja Kantona Sarajevo ovdje i da su nam iznijeli samu činjenicu da su oni dobili neke stvari koje su tražili da se uključe, neke stvari u ovaj zakon, da se pomogne našoj djeci. Međutim, sreća je bila kratkog vijeka, jer sam dobio veliki broj poruka od upravo članova Vijeća roditelja, Upravnog odbora, pa onda neki pododbora da ovdje sad ne zamaramo, koji su rekli i bili su začuđeni kako iz kojeg načina su bili ovdje predstavnici Vijeća roditelja Kantona Sarajevo kad ovaj Zakon nije prošao njihove unutrašnje odbore i oni nisu postigli konsenzus da se ovaj Zakon podrži. E sad, postavlja se pitanje u kom svojstvu bili predstavnici Vijeća roditelja, ako, evo, imamo činjenicu da upravo ti neki predstavnici gube pravo da budu u Vijeću roditelja, obzirom da su njihova djeca, hvala Bogu, jel završila školu. Ali onda se postavlja pitanje i sukoba interesa tih ljudi, obzirom da su oni uposlenici određenih škola u Kantonu Sarajevo, pa se onda postavlja pitanje da li su tu radi o nekom svojevrsnom performansu, što bi, nažalost, jel uveliko me rastužilo, jer nama treba Vijeće roditelja da upravo nas roditelje, koja djeca sada kreću u školu i naredni period od nekih 16 godina ćemo da se bavimo tom školom upravo da nam se pokažu da nam pomognu i da, jel zakon koji bude donesen da olakša i roditeljima i djeci, a, naravno i uposlenicima same škole. Zahvaljujem se, naravno, na objašnjenju kako funkcioniše mreža škola i otprilike mi to i znamo. Međutim, opet se vraćam na ono što je napisano u zakonu, jer ono što je napisano u zakonu danas, sutra kad izađe iz ove Skupštine, to ide u primjenu, ide na tumačenje. Kada je riječ o inkluziji opet, zahvaljujem se na dostavljenom pojašnjenju i u potpunosti podržavamo. Evo, ja čak imam i borbu ovdje, vodim sa Univerzitetom već drugu godinu o prilagođenom programu, pa evo ja se nadam da će novi

rektor imati razumijevanje, jer svako dijete, svaki čovjek mora imati pravo na obrazovanje. Međutim, ono što se ne slažem jeste da kada smo govorili o našim institucijama da su skupi, glomazni, da možda to nešto treba optimizirati, pazite, ništa nije skupo i ništa nije glomazno jer ako će bar jednom djetetu, jednoj osobi popraviti život i dati mogućnost dati tom priliku da uči i da stječe znanja. Prevencija ono što je definisano ovdje je to jedan od oblika, odnosno mehanizama prevencije i naravno, podržavamo i osobe, odnosno djeca kod kojih je visok stepen samopouzdanja, on su i otporniji na razne utjecaje sredine i okoline u kojoj živimo, međutim, prevencija kao prevencija, žao mi je što ministar Katica nije ovdje sa nama, upravo u Kantonu Sarajevo smo svjedoci nestabilne sigurnosne situacije i sve većeg povećanog broja maloljetničke delikvencije. Nama treba stvarna prevencija, stvarna prevencija, kako i na koji način zaštititi našu djecu. Pazite, ovaj zakon, evo dobili smo brojne poruke i brojne molbe uposlenika u osnovnim i srednjim školama koji su nekad u nekoj od država u proteklih 30 godina stekli znanje i uvedeni u pravu zakonsko pravo da rade u osnovnim i srednjim školama, da predaju u nastavnom procesu, takvih je negdje oko 500 trenutno u Kantonu Sarajevo. E sad pazite, ovim Zakonom njima se uskraćuje pravo, jer zašto, na svojim matičnim fakultetima, odnosno na Univerzitetu Sarajevo nemaju pravo da se doškoluju. To su ljudi koji imaju nekih dvadesetak godina radnog staža i koji iza sebe imaju generacije i generacije studenata koje su izveli i proveli kroz nastavni proces. E sad, ako smo te ljude uveli u neko zakonsko pravo, dali im pravo nekim zakonom, novim zakonom koji donosimo u skladu sa Ustavom mi možemo reći, od sada više to nije tako i nećemo te ljude davati im priliku da budu nastavnici, da budu učitelji, međutim mi te ljudi ne možemo izvesti iz prava, to nije propisano u Ustavu i to je kontra Ustavu. Ako su dobili priliku da budu, onda te ljude moramo dovesti do penzije ili im omogućiti da o trošku Kantona, da o trošku Ministarstva se doškoluju na matičnim univerzitetima, odnosno matičnim fakultetima gdje su ih studirali, a ne tjerati ih, evo što je rekao kolega Dević ovdje, da idu kupovati diplome u Široki Brijeg ili možda ima ovdje na Kobiljači na granici Kantona. Zašto na granici Kantona? Pazite, jako je bitno da zakon bude usklađen i sa Krovnim zakonom Bosne i Hercegovine, da nemate slučaj ako 400 metara vazdušne linije od Skupštine Kantona, odemo u RS, u Istočno Sarajevo ili ovamo, prema Brezi ili prema Kobiljači, da taj zakon više ne vrijedi. Šta smo dobili? Ako pričamo o diskriminaciji, onda smo dobili diskriminaciju učenika koji pohađaju škole u Kantonu Sarajevu, odnosno ljudi koji žive u Kantonu Sarajevo. Jako je pohvalno da idemo u skladu sa UN preporukama, u skladu sa UN rezolucijama, da svi moramo proći kroz neko osnovno obrazovanje i steći neka osnovna znanja. Međutim, ako je čovjek po zakonu punoljetan da donese odluku o tome šta će raditi sa svojim životom, tako treba biti i donese odluku šta će raditi sa svojim obrazovanjem. Ne možete prisiliti nikoga da kada napuni 18 godina on ne želi da ide u školu ili da ga prisilite da majka djeteta sjedi sa učenikom od 16 godina ili da imate čovjeka koji ima 21 godinu, da sjedi sa učenicama od 13, 14, 15 godina, u školskim klupama, mislim da to nije dobro ni za jedine ni za druge i da nećemo dobiti dobar nastavni proces u čitavom tom zbrci koji će da donese ako se ovaj Zakon usvoji. Evo Zakon o radu podrazumijeva da neko može imati puno radno vrijeme i sa 16 godina i mi smo ovdje svjedoci da nam fali upravo tog vrsta zanimanja u Kantonu Sarajevo. Ima ljudi koji zbog svog, da li finansijskog stanja, porodičnog stanja, da ne ulazimo sad u te stvari, žele da rade, žele da privjeđuju, da doprinese svojoj zajednici, da budu korisni članovi domaćinstva i odluče da upišu školu, ali evo to će ići nekako ovaj vanredno, ali da redovno rade puno radno vrijeme i mi smo im to ovim zakonom onemogućili, iako im Zakon o radu to dozvoljava, iako im Ustav Bosne i Hercegovine to dozvoljava da se mogu opredijeliti sa 18 godina šta žele raditi sa svojim životom. Online nastava i to je jako pohvalno kao što je kolegica i kazala, matematika, fizika, geografija, mnogo toga se nije promijenilo u proteklom periodu, ali ono što se promijenilo, promijenila se informatika, promijenilo društvo u kojem živimo i upravo ta možda online nastava treba da bude mehanizam pripreme studenata za digitalnu transformaciju društva, jer ako uzmete i ako pogledate sve je veći broj univerziteta

koji su online, sve je veći broj kurseva koji možete polagati online, sve je veći broj mogućnosti da kroz online edukacije, online obrazovanja, online iskustva steknete neka dodatna zanimanja, neka dodatna zvanja koje će vas učiniti mnogo konkurentnijim na tržištu rada. Ogromne korporacije, ogromne firme, sad sve više i više preferiraju to online rad, imate digitalne nomade u EU uniji, gdje ljudi više nisu vezani za svoje radno mjesto, dovoljno da imaju laptop i oni se kreću i rade. I naravno, ovo je jako pohvalno da našu djecu pripremamo danas, sutra za takvo društvo, odnosno za takve uslove rada, ali ono što je jako bitno, mi moramo stvoriti mogućnosti da ih možemo na takav način educirati. Zakon ministricice mora da nam prepíše šta je to što online nastava treba da ima, a mi kao Skupština i vi kao Vlada Kantona Sarajevo mora da obezbijedite resurse kako nastavnicima i školama, tako i učenicima, da svi imaju jednaka prava da učestvuju na online nastavu, da ne bude da učenici nemaju računare.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme zastupniče.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem, ja u drugoj diskusiji.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Hvala što poštujete vrijeme. Zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, pa evo ja bih se zahvalila na ponuđenim odgovorima od strane ministricice. Međutim, još jednom se moram osvrnuti na organizaciju, odnosno inovacije koje sam evo, predložila i za koje sam očekivala od Vlade da ćemo uspješno riješiti, a to je organizovanje produženog boravka prema izmijenjenim pedagoškim standardima, znači veću dostupnost djeci i naravno da to bude omogućeno za prva 4 razreda osnovne škole, za sve one koji iskažu interesovanje, odnosno za roditelje te djece kojima je to potrebno i da im se to omogući. Znači, spustili smo u normativnima taj broj djece koji je potreban i nekako sam očekivala da ćemo ostvariti veću rasprostranjenost, veću dostupnost takve vrste usluge roditeljima i djeci na opšte zadovoljstvo, jel na poboljšanje inače obrazovanja, jer i mnoga istraživanja su pokazala koliko trebamo raditi više sa djecom, da naša djeca baš nisu dobro prošli u ovim testiranjima u PIZI, tako da bi trebalo da nekako, očekivala sam da ćemo više u tom kontekstu raditi. Međutim informacije koje sam dobila, a to sam i pitala je li, ministrica mi je potvrdila da se takve stvari, da su došle i do nje te neke informacije da sad imamo situaciju u školama, mene je to zaista iznenadilo, u momentu kada predlažemo poboljšanje, da imamo situaciju da u određenim školama u kojima je, recimo, uspostavljen produženi boravak, to nisu čak ni nove škole, nego u kojima je funkcionisao, da umjesto što je bilo čak i treći razred, da sad imamo situaciju da samo za prva 2 razreda to ima i da se onda roditelji, naravno, obratili, pitaju šta dalje. Nekako nisam stekla dojam čvrste opredijeljenosti, da li možda je razlog u odgovoru, jel, da li je možda razlog što ne znamo koji su trenutno problemi s kojima se eventualno školski odbor i direktori sa školama susreću, da li je to nedostatak prostora, da li nešto drugo, ja bih zamolila, evo u okviru ovaj pošto je sad nekako i vrijeme pred početak školske godine, očekujemo je li da će ovaj Zakon stupiti na snagu, ali nevezano i zato znači, uzimajući u obzir da kako sam ja stekla, da je dojam Vlade da se ide u tom smjeru, a da bi se pravo krenulo s tim da se izvrši snimak stanja u školama i zamolila bih informacije da se i meni dostave, ali naravno uputiti ću i prema Vladi i prema Ministarstvu kakva je dostupnost, odnosno zainteresovanost roditelja, jer smo to morali imati ili moramo imati u vrlo kratkom roku da bi se sve to moglo organizovati prije početka školske godine. Znači, koja je zainteresovanost roditelja, tačno onako u skladu sa pedagoškim

standardima da dobijemo odgovor? Znači koliko je to i eventualno, koji su odgovori škola, odnosno eventualno razlozi zbog kojih se nešto zbog kojih se ne može to organizovati kako bi izvršili, znači neke programe, a koji potrebno program, ne znam obnove nekih prostora, bilo čega što sprječava nas u toj namjeri da to realizujemo, jer mislim da je krajnje neophodno u situaciji kada želimo povećati broj zaposlenika, da znamo kakva je situacija na tržištu rada, u kakvom su položaju žene, djeca, da je to za dobrobit cjelokupne zajednice. Mislim da zaista trebamo ozbiljno pristupiti, ne prepuštati slučajevima i da to bude znači nekako slučaj, svaka škola slučaj za sebe, nego želim da zaista imamo kao Vlada, kao Skupština odgovornost prema našoj djeci i da ponese taj proces ako smo već krenuli u tom smjeru, da obezbijedimo zakonske mogućnosti za to. Želim da zaista istrajemo u tome i da ne bude nekih šumova u realizaciji, da se na kraju ne budemo pitali zbog čega smo nešto u suštini izmijenili, ako nam to neće dati odgovarajuće rezultate ili ono što smo u suštini očekivali. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice Bešlija.

Ja ću iskoristiti priliku za repliku samo vezano za dio koji se tiče produženog boravka. To je pitanje, jedno od pitanja koje sam također uputila početkom ove godine. Samo informacije radi 50 % osnovnih škola nema organizovan produženi boravak na području ovog Kantona Sarajevo. Dobro.

Zastupnica Hodžić prva diskusija, izvolite.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Prvo da se zahvalim ministrici na odgovorima. Jedno vrlo važno pitanje za Općinu iz koje ja dolazim i sve rubne općine u Kantonu Sarajevo, a to je pitanje prijevoza učenika. Neko je prije mene postavio, pa nisam htjela da se ponavljam. Član 76. Prijevoz i ishrana učenika. Vrlo važno za nas sa područja Općine Hadžići stav 1, Kanton u saradnji sa Gradom Sarajevo, Općinom ili drugim zainteresiranim subjektima obezbjeđuje sredstva za financiranje troškova prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona. Stav 2) Prijevoz učenika može se organizovati u sistemu organizovanog linijskog prijevoza putnika ili vanlinijskog prijevoza putnika. Stav 3) Svi učenici osnovne i srednje škole imaju pravo na besplatan javni linijski prijevoz tokom cijele školske godine. Stav 4) Učenik osnovne škole kao javne ustanove ima pravo na besplatan vanlinijski prijevoz ukoliko: a) stanuje na udaljenosti većoj od 2 km od škole koju pohađa, pod b) pohađa školu koja pripada školskom području ili pohađa školu koja je fizički najbliža mjestu stanovanja, a po mjestu stanovanja ne pripada školskom području, i pod c) nema organizovan sistem redovnog linijskog prijevoza putnika koji bi zadovoljio potrebu odlaska u školu i povratka iz škole. Ministrica je jako dobro objasnila na pitanje mojih kolega koji su prethodno postavljali pitanja, nama je ovo vrlo važno. Imali smo, ako ste pratili u posljednje vrijeme problem stanovnika i učenika mjesta Koščan. Imamo vrlo često problem sa prijevozom putnika iz mjesta Mokrine. Naime, u mjestu Koščan još uvijek se građani organizuju, tako da kažem, dežure kao u ratu, ko će odvesti djecu i ko će vratiti djecu iz škole. I nama je ovo vrlo važno. Evo, ja ću pozvati sve, čim se usvoji ovaj Zakon, da odmah pošalju zahtjeve prema nadležnim ministarstvima i lokalnim zajednicama da im se ovo minimalno i osnovno ljudsko pravo omogući. I zahvaljujem se još jednom ministrici na detaljnom obrazloženju. Pitanje koje sam postavila ministrici vezano za Amandman VI ministrica je objasnila, pa poslije toga sam odmah imala poruke i sugestije da je ovaj član Zakona u koliziji sa drugima, pa evo, pročitat ću da svima bude jasno, a ministrica će možda imati i želju da detaljno obrazloži Amandman VI u član 95. Stav 8) mijenja se i glas i stav 8) učenik kojem je izrečena mjera isključenja iz srednje škole, umjesto prethodno obavezan je, sada, stoji, može nastaviti obrazovanje u drugoj srednjoj školi u kojem za učenika

uz pomoć, u kojem će se za učenike, uz pomoć Instituta, biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom kojeg uz suglasnost Vlade, donosi i ministarstvo. Ovdje se spominje učenik bez dobnog ograničenja. Znači, a u obrazloženju stoji ovako: "U svim radnjama koje su u vezi s djecom, a dijete, znamo da je ispod 18 godina, s djecom, a koje podrazumijevaju javne ili privatne ustanove socijalne zaštite, sudovi, državna uprava ili zakonodavna tijela, mora se prvenstveno vodi računa o interesu djeteta. Znači ovdje obrazloženje samo ovaj se dotiče pitanja djeteta, mlade osobe ili punoljetne osobe u obrazloženju nisu ni spomenute, "odnosno zaštite dobrobiti djeteta. Shodno navedenom, a u cilju sprječavanja segregacije djeteta kojom je izrečena mjera isključivanja iz škole zbog devijantnog ponašanja ovom izmjenom člana 95. Stav 8) daje se mogućnost nastavka školovanja u kojem će se za učenika, uz pomoć Instituta, biti izrađen individualni plan podrške i individualni plan brige u skladu sa propisom iz oblasti odgoja i obrazovanja u cilju resocijalizacije u ranim faktorima rizika, te pokušaja smanjivanja daljnje eskalacije neprihvatljivog ponašanja, što je jedan od ciljeva primarne prevencije da se daje odgojna podrška radi preveniranja nastanka težih oblika navedenog ponašanja". Znači, obrazloženje se samo dotiče djeteta, ne i osoba starijih od 18 godina. Pa dalje, evo samo, pomenula sam da smo dobili odmah poruke da je ovaj Zakon, ovaj član zakona u koliziji sa drugima, član 63, školski obveznik stav 1) učenik ima pravo i obaveze, ovdje stoji, nije izmijenjeno da redovno pohađa nastavu, izvršava školske obaveze, da se ponaša u skladu sa školskim propisima i da se odgovorno odnosi prema imovini škole, drugim učenicima, nastavnicima i drugim radnicima škole. I sljedeći stav, stav 7) odgoj i obrazovanju u srednjoj školi počinje upisom u prvi razred srednje škole i obavezno je za sve učenike, od završetka osnovnog odgoja i obrazovanja do sticanja srednje stručne sprema a, najkasnije do 22. godine života, osim učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom koji imaju pravo na nastavak redovnog školovanja do 26. godine života. Evo, to vam stoji, isti zakon, dva člana različito se tretira, u jednom je izmijenjeno u drugom nije, pa evo ne znam šta će ministrica uraditi po tom pitanju? Još jedno moje pitanje je bilo u vezi standarda i procentualno usvojenog znanja i obaveze usvojenog znanja individualno prilagođenim programima za učenike koji uz pomoć asistenata završe srednje obrazovanje. Ministrica je objasnila da prema sposobnostima, prema mogućnostima učenika, tako zaista stoji i u zakonu i kada završe učenici srednje obrazovanje, dobiju diplomu na kojima ne piše, recimo da je fizioterapeut u skladu sa svojim mogućnostima ili elektrotehničar u skladu sa svojim mogućnostima, nego tamo stoji zvanje i ide tako poslodavcu, ide na Službu za zapošljavanje. I zbog tog razloga sam pitala šta mladi ljudi dalje kada usvoje određenu količinu znanja u skladu sa svojim mogućnostima, idu na Službu za zapošljavanje i treba da počnu da rade. I zbog toga sam ja u prethodnom periodu podnijela jednu inicijativu i zadužila sam Vladu i nadležna ministarstva, Ministarstvo rade i socijalne politike da poduzmu sve potrebne mjere i radnje kako bi obezbijedili angažman asistenata u radu prilikom zasnivanja prvog radnog odnosa mladim ljudima u Kantonu Sarajevo, koji su proces obrazovanja pohađali i završili prema individualno prilagođenim programima, uz pomoć asistenata u nastavi. I evo da obrađujem sve pripadnike ove populacije da sam dobila odgovor od nadležnog ministarstva, Ministarstva rade i socijalne politike, ministricice Ende: "S obzirom na poteškoće s kojima se ova kategorija nezaposlenih osoba susreće prilikom zapošljavanja, bez obzira na stepen zapošljivosti, podržavamo zastupničku inicijativu zastupnice Admele Hodžić, te smatramo da je potrebno propisati jasne zakonske odredbe kako bi se iznašlo najbolje rješenje za zasnivanje prvog radnog odnosa, odnosno pripravničkog staža ovim mladim ljudima koji su obrazovanje završili prema IPP-u, individualno prilagođenim programima, te kako bi im se obezbijedila pomoć asistenata prilikom prvog zapošljavanja na način koji su imali i u nastavi". I ja se zaista zahvaljujem na razumijevanju i volji i želji nadležnog ministarstva da učini sve kako bi ovim u mladim ljudima olakšala njihovo dalje zapošljavanje i snalaženje u svakodnevnom životu, kao i svim ostalima koji tu priliku imaju prilikom prvog zaposlenja. Ja vam se zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Kapidžić. Poslovnička intervencija, samo se javite, Bandić, izvolite. Poslovnička, jel tako?

Muamer Bandić (zastupnik)

Da, zahvaljujem se. Nisam htio da prekidam kolegicu Admelu. Maloprije je pročitala dvije odredbe zakona i rekla je da su u suprotnosti sa drugim zakonima. Pošto ja. E, dobro, OK. Pošto imam isto pitanje zato me zanimalo na šta se tačno odnosilo. OK. ukoliko je dakle, nisu kompatibilni članovi ovog zakona. OK, hvala, ništa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nastavljamo dalje. Zastupnica Gaković. Niste bili u sali, ja se izvinjavam, prozivala sam vas. Pa moguće je da ga nisam vidjela, sad vidim gdje sjedite, bili ste tu, jel? Ja se izvinjavam kolega, molim vas, molim službu da ovaj riječ daju zastupnika Kapidžiću.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Da, ja sam, ja sam ovdje izgleda gost, zato sjedim ovdje. Nije ni bitno, ali evo mislio sam da se ne obratim, ali moram se obratiti obzirom na da se radi o zakonu u kojem nije moja direktna oblast, ali sam bio upetljan u smislu da sam radio na fakultetu, a to je visoko obrazovanje, a i jedno vrijeme sam bio u tom školskom odboru, u osnovnom obrazovanju, tako da znam da je tu problema bezbroj i kada analizira čovjek od '96. kada smo krenuli graditi ovu državu i reformirati sve što se može reformirati, kada smo ušli u novi sistem, mislim da smo tada napravili niz zakonskih odredbi, zakona, izmjena zakona za osnovno i srednje obrazovanje, kao i za visoko. I svaki je bio pogrešan i za stepenicu smo išli niže. E sad i ovaj isto tako, Zakon, nadam se da neće biti usvojen, obzirom da samo broj amandmana koji su predati de facto bi trebalo novi zakon napraviti, a tzn. i od strane od kojih je predato da dosta ni zastupnika iz pozicije nisu zadovoljni ovim Zakonom. A zašto nije zadovoljni zakonom? Pa zato što je Zakon urađen na takav način na koji ne treba da se radi. Prvo u zakonu, ja kad sam otvorio i pogledao, nadao sam se da će biti popravljene neke greške u prijašnjim zakonima i naravno, nisam ništa od tog našao. Jedna od tih stvari je devetogodišnje osnovno obrazovanje. Ja sam se iskreno nadu da prvi zakon koji se bude donosio izmjena zakona postojećeg, tako da će to vratiti na osam godina. Mislim da 99 % ljudi zna da je to potpuno besmisleno, potpuno loše i pogrešno i da ta jedna dodata godina potpuno komplikuje i živote djece i čitav put njihov tok u budućnosti, to što nemaju godinu dana armije kao prije, ne znači da moraju imati obrazovanje, na silu dodata jedna godinu dana zbog fiks ideja nekih pojedinih ministara, toga u ovom Zakonu nema. Mislim, odmah sam se razočarao, znači mislio sam da će to biti na prijedlogu, nema na prijedlogu, mislio sam da će biti na ovome završnom usvajanju, međutim nema ga. To, nisam htio pisati amandmane i tako jer to znam, da se to ništa ne prihvaća i već iskustveno znam da ovaj skupštinska većina i da uopće ne reaguje ni na šta što dolazi iz opozicije. Čak se ni ne razmišlja o tome, ali eto, ovo je bila prilika da se to popravi, pa čekat ćemo priliku kada budemo mi u mogućnosti, pa ćemo to popravljati. Druga stvar još fascinantna je, fascinantnija je zapravo nova greška koju uvodimo, a to je obavezno srednjoškolsko obrazovanje. Mislim prvo, ne znam odakle nekom ideja. Ja kako vidim ovo, zakoni se donose uvijek da zaštite nekog, ne da nekog napadaju. Znači, zakon po pravilu štiti bilo to da su ljudi određene populacije, da su objekti prirodna bogatstva itd. Uvijek se zakoni donose da nekog zaštite, e sad nek mi neko objasni u ovom Zakonu šta je to doneseno novo, da se zaštite učenici, nastavnici, roditelji od svega toga, pa bi neko možda rekao da je zakonska obaveza srednjoškolskog studiranja da je to na neki način zaštita roditelja, jer ako roditelji imaju problem da tjeraju dijete u srednju školu, a ne želi da ide, pa će to kao pomoć jer je zakonska

obaveza. Ne, to će samo napraviti kontraefekat, svako tjeranje u tom smislu pravi kontraefekat. I onda odgovori od ministrice su me još više ovaj razočarali zato što priča da će to popraviti ekonomsku sliku, neke određene porodice, zato što će dijete koje ide u srednju školu imat će prijevoz do te škole, pa to ne popravlja tu ekonomsku sliku, možda samo u određenim slučajevima pravi ozbiljan problem i ekonomski i svake druge slike. Znači, u srednjoj školi nastavnici zaprime dijete, a isporuče čovjeka koji odgovara sam za sebe, koji je punoljetan, koji je već formiran, da li će ići u visoku školu, na fakultet ili će ići da radi, to su već njegove odluke, a ovaj način da u srednjoj školi neko mora da ide zato što je neko samo u Kantonu Sarajevo od čitave države okruženje ili ne znam, ni ja nisam toliko upućen, ali mislim da nigdje nema, to je natjeran da ide, a situacija ima bezbroj koje mu ne omogućavaju da ide. Čak štoviše, ugrožavaju mu možda opstanak porodice ili ne znam ni ja čega. I situacije koje se može desiti kasnije, kada u srednjoj školi nema instrument da nekoga izbaciti iz škole, jer to su već ozbiljni ljudi u srednjoj školi, gdje se nastavnici mogu jako teško nositi sa devijantnim pojavama, itd. Kada nemate ni tu mogućnost da ga izbacite iz škole, onda vi pravite zapravo pravi problem, a potpuno bespotrebno ovaj bezrazložno ubacivanje te zakonske odredbe. Mislim da, bez obzira što smo mi dugo vremena i svi, i javnost je bila orijentisana prema visokom obrazovanju kao nečim najbitnijim za državu, zapravo u suštini nije najbitnije je osnovno, pa i srednje obrazovanje, to je najbitniji segment za državu, a mi osnovno i srednje obrazovanje smo korak po korak doveli do situacije da sad imamo odrasle ljude koji su odrasli, odgojili se u tom obrazovanju i imamo velikih problema i sve više imamo i ne znamo kako da se nosimo gdje onda razmišljamo o Upravi policije, o suzbijanju takvih stvari itd. A to je zapravo izašlo iz osnovnog obrazovanja, odnosno dobar je naziv obrazovanje i odgoj, jer u osnovnom obrazovanju preuzima se sigurno 50 % odgoja djeteta, a u srednjem obrazovanju isto neki procenat. Dakle, tu kako se formira čovjek, takav će biti čitav život. Mi smo sa ovim nekim načinom, nesnalaženja u ovome, formirali sada masu djece koja je u stanju da kupi diplomu i onda sa kupljenom diplomom da se zaposli ili još gore, da ide za načelnika, za ministra itd. To je sve išlo iz dubine osnovnog obrazovanja i tog odgoja i načina. Sad ja pitam kako smo mi zaštitili tu djecu kroz ovaj zakon? Nikako. Kako smo zaštitili nastavnike od roditelja? Mi znamo problem da roditelji, određeni roditelj koji vide u svom djetetu uvijek genijalca, da takvi prave problem zaposlenom osoblju kako smo ih zaštitili kroz ovaj zakon? Nikako, ja nisam ni vidio to. Kako smo zaštitili roditelje od toga da djeca se odgajaju u školi, da im se olakša kući odgoj? Nikako ja u ovom zakonu nisam vidio ništa, a vidio sam na to dvije ili tri krucijalne greške. Šta je bitno u ovome svemu? Bitno je da, bez obzira što mi to sve vidimo, mi jednostavno ne možemo da to zaustavimo i mi degradaciju obrazovanja ne možemo da zaustavimo zato što ako 18 ruku digne za ovo ovaj ruku, onda će to obrazovanje djece krenuti u tom jednom pravcu u kojem smo mi svi duboko ubijeđeni da nije baš dobro. Treća stvar, toliko je napravljeno sada pretpostavka da se ovaj vid osnovnog i srednjeg obrazovanja politizuje, odnosno da politika, odnosno da jedan centar moći u ministarstvu, bilo koja partija koja dođe, može da upravlja tim stvarima, to jako loše, ja neću po članovima ići, to pravnici nek rade, ali suština ovog zakona je to. U suštini se usmjerava prema jednoj instituciji i jednom čovjeku koji će na kraju odlučivati o direktorima i određenim slučajevima. Tu mi nemamo širine, nikakve. Znači standardi koji se u svijetu koriste, knjiga standarda je popratni akt svakog zakona, suštinski. Zakoni su vrlo mali u suštini, a obrađuje ogromnu oblast zato što se gotovo svakom članu veže na standarde. U kojem se članu ovdje veže za standarde? Imamo li mi standarde? Ja znam u Zakonu o prostornom uređenju, njemački zakon to je na par stanica i ne mijenja se tako dugo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ispred Kluba. Nema. Dobro, onda ću u drugoj diskusiji.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnica Gaković, izvolite.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Prvenstveno, zahvalit ću se uvaženoj ministrici na ponuđenim odgovorima. I nisam bez razloga ih ostavila, prvenstveno, ja sam još kao vijećnica insistirala na nekim stvarima, a to je bilo uvođenje vanlinijskog prijevoza. Zašto? Pa zato što je zaista irealno za očekivati da potrebe jedne mjesne zajednice, tj. jednog naselja na kojem živi 7.500 ljudi, mogu zadovoljiti potrebe jednog kombibusa. I jel vi mislite da samo stavka, kako neke kolege maloprije kažu, pa svi imaju besplatan prijevoz. Pa imaju, ali kakav imaju. Da li jedan kombi bus može zadovoljiti potrebe radnika, studenata, školaraca? Evo u naselju Heroja Sokolje imamo osamdesetero djece koji imaju pravo na besplatni đački kupon. Jel vi mislite da je to jedan kombibus ujutru koji, evo, u zadnje vrijeme je onako koncipiran kako treba. Do sada je on bio i ministar Šteta je uveo jednu liniju Centrotransa, jednog alternativnog prijevoznika i to je jedna dugoročna borba bila i on je išao do pola te linije, a od pola linije ulica kojom djeca idu je katastrofalna, ona nema trotoara, ona je bezbjedonosno užasna, to dijete svaki dan rizikuje da ne dođe svojoj kući ili da ne dođe do škole zato što naša kultura vožnje znamo kakva je. Te ulice su u užasnom stanju. Je li nam odgovor djeca imaju besplatan ovaj đački prijevoz i to treba da nam bude odgovor. Ne, upravo ovim članom 76 i novim određenim izmjenama koje su dostupne u ovom članu zaista smo na ovaj način, čini mi se, po prvi put i ovim sporazumima uspjeli riješiti bezbjedonosno pitanje svakog djeteta koji dan danas pješaci 4, nećete vjerovati, 4 km do svoje škole i od svoje škole. To se dešava u našem Kantonu i to se dešava u našem Sarajevu. To se dešava u Ahatovićima, to se dešava sa djecom koja dolaze iz Djevojačkih voda i pohađaju osnovnu školu Mustafa Busuladžić. Nisu to primjeri iz nekih nama nepoznatih krajeva. Svaki dan 6 godina ja dobivam poruke, molbe Vijeće roditelja da se riješi ova problematika. I evo danas, čini mi se da po prvi put kada imamo u zakonu jasno rješenje, da svi učenici koji stanuju na udaljenosti većoj od 2 km imaju pravo na vanlinijski, jako bitno van linijski, to nije redovni đački prijevoz. Evo sada da odete u Mjesnu zajednicu Dobroševići, pa da vidite do koje stanice tačno saobraćaju autobusi, vidjeli biste da oni to rade do osnovne škole, a šta ćemo sa svim onim građanima i svom onom djecom koja živi u Ahatovićima i u Djevojačkim vodama i u svim onim udaljenijim predjelima koji su daleko od tačke osnovna škola? Zato, ministrice, hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, ispravka krivog navoda, izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Nekoliko puta već, kolegica ponavlja da je ovo prvi put da se uvodi pitanje prijevoza učenika u osnovnim školama u Kantonu Sarajevo. Naprosto, to je netočno. Nikakva razlika ne postoji u ovom zakonskom rješenju u odnosu na ono prethodno, osim da se sada dozvoljava pitanje korištenje javnog prijevoza i za djecu koja pohađaju privatne osnovne škole. Prema tome, pitanje prava prijevoza je isto i u ovom zakonu, kolegice, i u prošlom, a pitanje organizacije tog prijevoza je nešto što se tiče Ministarstva saobraćaja Kantona, što nema veze sa ovom zakonskom normom. Prema tome, krivi navod je da se ovo prvi put rješava i da je to kao neka sada revolucija. Nije, to je postojalo i prije. E sad, to što se desi u praksi da se ima problema u

organizaciji toga, a to je jedno potpuno drugo pitanje s kojim se ja slažem da se dešava, ali nema veze naravno, sa ovim zakonom.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Krivi navod je da ovo zakonsko rješenje ipak nije drugačije u kontekstu organizacije besplatnog prijevoza za učenike u odnosu na zakonsko rješenje iz 2017. godine. Znači, osim što se razlikuje po pitanju ulaska u pravo učenika i učenica iz privatnih školskih ustanova, razlika i da do prije dvije godine, treći i četvrti razredi srednje škole su uz doplatu koristili prijevoz. I to je ukinuto i sada i prije ovog zakona u praksi, ali ovim zakonom i kroz ovaj zakon je uređeno da i učenici i učenice trećeg i četvrtog razreda srednje škole također imaju besplatan javni prijevoz. Evo, dodao bih da je taj prijevoz ove godine besplatan i van, znači školske godine, odnosno i za vrijeme raspusta, što je praksa jedina trenutno u regiji, može se provjeriti. Hvala, lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupniče, molim vas da dopustimo kolegici da završi svoju diskusiju. Imate kasnije pravo na repliku? Zastupnica Gaković molim vas da na nastavite.

Elza Gaković (zastupnica)

Ja zaista niti jednom nisam rekla da je ovo prvi put uvedeno i ja znam da besplatni đачki prijevoz postoji u Kantonu Sarajevo. Itekako je kolega Deviću, vi ste roditelj, jako bitno organizacijski da vi znate da će vaše dijete sigurno doći od kuće do škole i od škole do kuće. Ok, i ne može da definiše. Zašto? Zato što je on multisektorski, zato što ovdje ne možemo samo da gledamo ministarstvo obrazovanja, zato što u ovaj zakon i u ove određene odredbe vanlinijskog uvođenja vanlinijskog prijevoza i drugi resori su uključeni i lokalna zajednica. E zato on ne može ni da ga definiše na takav način o kojem vi govorite. Ja dobro znam da besplatni đачki prijevoz nije aman neka novine, izmišljena topla voda u Kantonu Sarajevo i zaista, ko god je uveo besplatni đачki prijevoz, apsolutno podržavam, ma ko god bio, ali nemojte mi reći da je ovo rješenje koje sad imamo dobro, to je daleko dobrog, zato što svaki dan ja dobivam poruke od roditelja čija djeca idu po 4 km. To je zaista nedopustivo i ne znam šta je loše u tome da evo, diskutujem na takav način da kažem da su ovo jako dobre promjene kroz ovaj sporazum, gdje je ministrica odgovorila na određen način, da je to neka inovacija, ja nisam rekla da je inovacija besplatni đачki prijevoz nego inovacija na koji način se došlo do rješenja? Nećemo ovako voditi diskusiju. Ja ću nastaviti dalje sa svojom diskusijom i evo ministrice, hvala vam na ovome i niste samo vi u ovome dijelu već, ovo je multisektorski pristup rješavanja ovoj problematici. Ovo je pitanje i Ministarstva saobraćaja koje će izdvojiti sredstva koja su neophodna za uvođenje vanlinijskih prijevoza. I lokalnih zajednica koje će također učestvovati u ovom procesu. S druge strane, nisam ni bez razloga pitala za produžene boravke i hvala Jelena na odgovoru da u Kantonu Sarajevo danas imamo 50 % osnovnih škola u kojima nemamo produženi boravak. Ministrice, ja nisam i bez razloga postavila pitanje koje je glasilo da li smo ikad uradili neku analizu nedostajućih kapaciteta i u kojoj formi nam je to u odnosu na sliku stanovništva i potrebe stanovništva u Kantonu Sarajevo. Evo, nismo radili određena istraživanja, pa evo, zamolit ću vas da u nekom narednom periodu to nam bude fokus, prvenstveno da olakšamo roditeljima, jer zaista ne možemo reći da smo mi neki dobri predstavnici građana, ako ne ponudimo svakom roditelju osnovno realizaciju osnovnog ljudskog prava. To je pravo na rad, ako on mora ili ona mora otići na posao i onda razmišljati

šta će sa tim djetetom. U osnovnoj školi Sokolje, koliko ja znam zainteresovanost za uvođenje produženog boravka je 80 % od provedene ankete, to je ogroman interes. Isto tako, imam pouzdane informacije da i u susjednim osnovnim školama Behaudin Selmanović i Mustafa Busuladžić vam je također, isti procenat zainteresovanosti roditelja za uvođenje produženog boravka. Itekako bi to roditeljima olakšalo i roditelji ne bi imali potrebu da vode svoju djecu na Čengić Vilu, na Otoku i da zaista sebe izlažu dodatnim naporima ako imaju pripadajuća osnovna ljudska prava. Zamolit ću vas da zaista u nekom narednom periodu aktivnije se počnemo baviti ovim problemom i znam da to nije samo problem određeni, evo sad danas hoćemo da uvedemo produženi boravak. Znam da za to potrebno je i kapacitiranost javnih ustanova, osnovnih škola i određeni kadar i određena financijska sredstva, ali da idemo step by step da zaista saslušamo nekako interese građana i da se malo intenzivnije počnemo baviti tom problematikom. I ono što je nekako moja opaska, možda nema danas utemeljenja kroz raspravu ovog zakonskog rješenja jeste i nedostatak predškolskih ustanova kada su u pitanju padinska naselja u Novom Gradu. Ja ću vas zamoliti da uradite neko anketno istraživanje, da vidite da niti jedno obdanište nemamo iza osnovne škole Umihana Čuvidina. Ja neću odgovarati na pitanja što, zašto, nego evo, pustit ću struci da kaže što i ne želim da čujem što, želim da vidim u narednom periodu neko rješenje. I ti roditelji tamo imaju zaista potrebe i ja razumijem svakog roditelja koji ne zna, šta će, da zaista u jako teškoj situaciji se nađe, da mora birati između posla i vlastitog djeteta, uvijek izabere vlastito dijete, što je, naravno, prioritet i onda dovede sebe u jako tešku situaciju. I mi ne smijemo dozvoliti da u narednom periodu to bude tako. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Gaković.

Replika jel zastupnik Mahir Dević, replika.

Mahir Dević (zastupnik)

Pitanje subvencioniranja javnog prijevoza je pitanje koje je riješeno davno na način da Ministarstvo obrazovanja, ne saobraćaja, kolegice subvencionira putem svojih budžetskih stavki prema refundira prema općinama, prema javnim preduzećima, prema onim koji čine uslugu tog javnog prijevoza. Pitanje organizacije tog samog javnog prijevoza je nešto potpuno drugo. To što smo mi sada prepisali taj član i eventualno ga unaprijedili na način koji sam vam maloprije kazao da smo rekli evo sad mogu i djeca iz privatnih škola, pretpostavljam da ih ima izuzetno veliki broj, možda i 20 na čitavom Kantonu koji ćemo subvencionirati, to je jedna ozbiljna budžetska stavka, mogla bi koštati 500 maraka ovaj sve je tu ostalo isto. To da li će se taj prijevoz adekvatno organizirati u području neke Mjesne zajednice koju ste vi spominjali je prevashodno pitanje subvencije u novcu, koliko ona košta. Znači svaki privatnik taj koji se javi na javni poziv, prevashodno to obično radi Centrotrans, ne znam da li radi Gras, koliko mu platite tih linija od strane Ministarstva on će toliko od tih linija voziti ili ih neće voziti. E sada, obično su te dotacije nedovoljne. Ovo vam govorim, evo sada iz prakse Ilijaša npr. jer to znam konkretno da primjera radi skoro nikada Ministarstvo ne subvencionira onoliko koliko je potrebno. Najveći dio da hajde da kažem procentualno 80 % subvencionira, ali da bi to bilo pokriveno 100 %, to bi podrazumijevalo još ozbiljniju budžetsku stavku. Prema tome ništa tu revolucionarno nema, otišli ste malo van teme kad ste spomenuli ove predškolske ustanove. I tako, zašto ih nemamo? Pa zato što ova vlast nije bila u stanju ni da obnovi one koje su porušene u ratu, a kamoli da izgradi novu za 5 godina mandata. Recite mi novu koju su izgradili, ja znam jednu koju su obnovili u Vogošći, još da ne bi dobre vlasti u Vogošći, ne bi ni nju obnovili, koju su izgradili za 5 godina predškolsku ustanovu? Recite jedno ime, tako da šaljite stvar na adresu onakvu kako treba. Ja podržavam sve što je zdravo..

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Devići hoćete da kažete da vi ne silazite s teme? Jel hoćete da kažete sada

Mahir Dević (zastupnik)

Ja sam replicirao, kolega,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

replicirali. Ajte budite korektni i vratite se na temu.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo, vraćam vam se. Replicirao sam na navod, jer kolegice se pita što nemamo, pa da vam kažem što nemamo. Evo završio sam bez namjere da nastavljam dalje, a možemo, naravno, što se mene tiče.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Elza Gaković replika.

Elza Gaković (zastupnica)

Uvaženi kolega Deviću, ja vas jako poštujem i cijenim i vaše stručno mišljenje kad je u pitanju ova tema, ali uz svo uvažavanje nisam pitala vas, tako da ako sam ja uputila svoje pitanje i ono što sam ja jasno komunicirala sa predstavnicom Ministarstva, tj ministricom, danas tu dozvolite da to ostane na tome. Toliko od mene hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Sanela Klarić se javila za riječ. Izvolite.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ovim putem pozdravljam sve prisutne jer se javljam prvi put. Ja bih htjela dodatno da zahvalim ispred Kluba Naše stranke i ministrici i njenom timu na razumijevanju, jer smo imali brojne zahtjeve i u toku javne rasprave i poslije na koje smo uspjeli utjecati. Ali ono što meni na neki način posebno daje određeno zadovoljstvo, jer sam i sama sa svojim inicijativama urgirala na neke od ovih tema koje su se našle u ovom zakonu, pa ću ih spomenuti, jer praktično u ovom zakonu u ovom tekstu se spominju standardi, pedagoški standardi i normativi preko 35 puta, a Vlada Kantona Sarajevo je usvojila pedagoške standarde i normativne 14. marta ove godine i u tim normativima se prepoznaju aktualna pitanja koja se stvarno odnose na kvalitet uslova rada, jer evo danas vidite kakvi su nam uslovi rada, gdje praktično radimo na preko vjerovatno 26 stepeni u ovoj sali i vrlo je iscrpljujuće, a mi smo zajedno sa jednim interdisciplinarnim timom koji je vodila kolega arhitekta, a s druge strane i sa Medicinskog fakulteta, praktično utvrdili kroz jednu studiju da su uslovi kvaliteta rada djece i učitelja u školama jako loši, jer upravo u školama, pa i u zimskom periodu se dešava da je temperatura preko 26 stepeni, da je vlažnost jako niska, da imate i 6 do 8 puta veće, veće nivoe Karbon dioksida i PM čestica u zraku, koje je jako loše utiču na praktično na kvalitet rada i kapacitete i ostvarene rezultate učenika koji borave u tim učionicama. Tako je jako važno da je ovaj Zakon prepoznao i te standarde i norme i da se praktično bavi kvalitetom uslova rada i planiranjem kapaciteta u novim naseljima da se ne bi desilo da praktično mi imamo naselja, ali nemamo škole za svu tu djecu. Naravno, pored ovih svih inovacija, odnosno aktualnih pitanja koje su kolege spominjali od produženih boravaka, mentalnog zdravlja, inkluzije, ono što je važno postići jeste da je kroz ovaj zakon, a i kroz ove standarde i normative,

prepoznata interdisciplinarnost, a to je ono što u radu nas sada, posebno kada govorimo o klimatskim promjenama, održivošću, ustvari imamo i najveći problem, jer ni jedno ministarstvo nije zaduženo samo za jedno pitanje i ta interdisciplinarnost je vrlo važna i u ovom Zakonu je prepoznato da učenici od prvog razreda praktično uče o toj interdisciplinarnosti, što je kroz ove standarde i norme prepoznato. Ono što je važno, u ovom članu 32 se također govori o toj realizaciji, o praćenju ispunjavanja pedagoških standarda i normi koji će praktično pokazati da taj monitoring će pokazati na koji način smo mi njih definisali. Ja sam stvarno zahvalna i Ministarstvu i Institutu za preduniverzitetsko obrazovanje na posebnom interesu i za pitanje klimatske promjene i održivosti, ali ono što posebno je važno da smo praktično javnim ustanovama podigli na adekvatan nivo kvalitet rada u skladu sa posljednjim standardima zelenog certificiranja, te dekarbonizacije i savjetima i preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Ono što je važno, što smo prepoznali kroz ovu inkluziju da praktično svako dijete ima pravo na edukaciju, mi smo to i ovim standardima i normama prepoznali, da se izbjegnju sve arhitektonske barijere, da praktično svaki učesnik i da li netko ko radi u školi ili djeca imaju mogućnost pristupa, ne samo školama i učionicama, nego i svim servisima koje te škole nude. Tu smo uveli i na ove normativne u projektovanju i građenju objekata za obrazovanje, gdje se prepoznalo da koje lokacije su najbolje za nove škole, a kako da unaprijedimo, pa čak i okruženje škola kroz intenzivno planiranje zelenila oko škola, da praktično smanjimo i pregrijavanje. Kako osigurati sigurna školska sredstva za adekvatnu edukaciju, za njihov nesmetani psihosocijalni razvoj. Također smo, pored lokacije u ovim standardima, prepoznali i da projekti energetske efikasnosti sa trenutnim praksama su fokusirani samo na energiju, a ne na kvalitet i zdravlje. Tako da mi je drago da je Ministarstvo zajedno sa Institutom, u ove normative i standarde unijelo i pitanje zelenog certificiranja, korištenja prirodnih alata da se pazi na koji način će se uređivati unutrašnji prostor, da se koriste i materijali i namještaj i boje u enterijeru koje nisu toksične i nisu agresivne za zdravlje djece, a s druge strane i odabir kako u enterijeru različitih edukativnih sredstava za edukaciju ustvari, da se na neki način umanje i PM čestica i Karbon dioksid i da praktično objekti čak vrlo ambiciozno ovo Ministarstvo razmišlja o smjeru onom koji je Europska unija postavilo za dekarbonizovane objekte, što jeste u stvari i Kanton Sarajevo cilj za 2030 govorimo o projektu Hundred citys, gdje praktično Kanton Sarajevo treba ostvariti tu dekarbonizaciju. Također, postoje i određene preporuke za neke mjere koje su vrlo lako da se implementiraju vrlo brzo. Radi se o sredstvima za čišćenje, jer kroz ovu studiju koju smo radili kod provjere kvalitete zraka primijećeno da praktično samo sa promjenom sredstava za čišćenje možemo smanjiti PM čestice i karbon dioksid i raduje me da sve ove preporuke, koje je praktično ova Skupština Kantona Sarajevo usvojila se Rezolucijom o kvaliteti unutrašnjeg zraka, praktično sve te preporuke je i ovo Ministarstvo prepoznalo u ovim pedagoškim normama i standardima. I stvarno se zahvaljujem, jer ovo je revolucionarno za Kanton Sarajevo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici Klarić. Zastupnica Mersiha Mehmedagić se javila za riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Izuzetno mi je drago što je ovaj Zakon danas izazvao veliko interesovanje zastupnika. I treba da bude tako. Ovo je jedan sistemski zakon koji se odnosi na jako veliki broj ljudi i na ono što je postavljanje osnova vrijednosti našeg društva, koje se, dakako, i proklamuju kroz najbolje, kroz Zakon o osnovnom i srednjem odgoju i obrazovanju, pa ću tako krenuti od stvari koje su dobre, koje smatram da treba istaći i u tome

se zaista neću osvrtni kao da raspravljamo o Zakonu o izmjenama i dopunama zakona, nego ću raspravljati o zakonu ovakvom kakav jeste predstavljen skupštini kao jedan nov dokument, ističući sve ono što je dobro u ovom dokumentu. Izuzetno mi je drago i smatram da je to jedan veliki benefit, jedan veliki iskorak ovog Zakona što je Vlada uložila Amandman broj VIII kojim će Skupština, na prijedlog Vlade Kantona Sarajevo, obezbijediti 3,5 % od ukupno ostvarenih prihoda Budžeta Kantona Sarajevo prethodne godine, bez primitaka, namjenskih prihoda, vlastitih prihoda, transfera i donacija budžetskih korisnika i navedena sredstva će se planirati za nabavku opreme, rekonstrukciju, investiciono održavanje, materijal, sitan inventar, tekuće održavanje škola kao javnih ustanova. 106 javnih ustanova osnovnih i srednjih škola, od kojih je jako veliki broj jako starijih dotrajalih objekata, zaista traži nužno pozicioniranje iznosa garantovanog iznosa koji će svake godine osigurati da se ovi objekti.

Molim vas predsjedavajući, možete li zamoliti kolege ionako je.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bi kolege da izađete u hodnik, pa pričate, zaista ometate zastupnike dok diskutuju. Hajde, kolege, nemojte dobacivat. Hajte, hajte, ovaj ohladite se malo na hodniku, kolega Dević. Izvolite kolegice Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Da nastavim. Znači na ovoliki broj objekata, od kojih jako veliki broj njih su objekti stari po 30 i 40 godina, zaista zaslužuju i više, zaslužuju da imaju jednu stalnu stavku, jednu sigurnost u Budžetu Kantona Sarajevo, jedno opredjeljenje vlasti i obrazovne vlasti, posebno da se uslovi u ovim objektima učine dostojnim onog što jeste namjera zakona, a to je i odgoj i obrazovanje i da se i odgoj i obrazovanje, te svete misije koje imaju ljudi zaposlene u obrazovanju da se odvijaju u što boljim uvjetima, kako za zaposlenike, tako i za našu djecu. S tim u vezi me malo začudio odgovor ministra financija kao člana Vlade na amandman Vlade, to je nešto što iskreno prvi put vidim kao praksu, ali evo razumijem donekle i intenciju onog što je napisano u ovom odgovoru, ali zaista smatram da neki iznos od 30 do 50 000 000 godišnje je nešto što je nužno, što osigurava kvalitet i sigurnost za sve procese koje treba u narednom periodu iznijeti za sve izazove koji stoje pred ljudima koji su u obrazovanju. Ja se izvinjavam ovdje jako vruće, moram se malo napiti vode. Kanton, ono što je još jedna dobra stvar što želim ponovo istaći to je da Kanton može financirati i sufinancirati osnivanje odjeljenja škole na prostoru Bosne i Hercegovine koji su od posebnog značaja za Kanton, a koji značaj utvrđuje Vlada. Ovo je izuzetno važno iz razloga zato što mi imamo u entitetu Republika Srpska, imamo škole gdje se zatire pravo povratnicima na bosanski jezik, na izučavanje nacionalne grupe predmeta i ovo smatram izuzetno važnom institucionalnom podrškom i tamo gdje su slabije onaj općine da se i na taj način pruži podrška. Također, cementiranje članom 28. stav 8) kulture i sjećanja u zakonu je nešto što je izuzetna vrijednost ovog Zakona, to je osiguravanje izučavanja zločina genocida počinjenog u Bosni i Hercegovini od 92. do 95. i opsade Sarajeva na osnovu zvaničnih presuda i to je jedna izuzetna vrijednost koju gaji ovaj Zakon. Član 30. Škola je dužna omogućiti besplatno korištenje udžbenika i drugih nastavnih sredstava. To je nešto što je podiglo standard i olakšalo građanima Kantona Sarajevo, roditeljima školaraca i podiglo je jedan standard ispod kojeg se više neće smjeti. To je olakšalo i uspostavilo jednu socijalnu jednakost, garant da će da da roditelji ničim moraju da uzimaju pozajmice i kredite kad opremaju svoje školarce, jer zaista, uz činjenicu da nismo imali jedinstvenu udžbeničku politiku, da smo imali situaciju da od škole i do škole imamo različite korištenja, one različite udžbenike za iste predmete. To je predstavljalo zaista veliko opterećenje za budžete i ovo pozicioniranje zakonom kao nešto što treba da bude konstanta i standardi i nešto što je izuzetna vrijednost ovog Zakona. Ono što je također izuzetna vrijednost ovog Zakona, to je opredjeljenje

koje se prožima kroz ovaj Zakon da se odlučno i na svaki mogući način i multisektorski bori protiv maloljetničke delikvencije. To je član 36. koji se odnosi na akcione planove za suzbijanje maloljetničke delikvencije, gdje će se po posebnom programu zaposliti psiholozi i socijalni radnici koji će na adekvatan način trebati i prevenirati i pomoći kada se već uoče neke negativne posljedice i neka negativna ponašanja kod djece da reaguju na vrijeme. Izuzetno puno znači, stručne osobe izuzetno mnogo znači što se zakonski iskazuju opredjeljenje da se protiv negativnih pojava bori onda kada je vrijeme da se to bori u školskim klupama, kada se to desi, da sutra žmireći zbog ugleda škole ili ne znam zbog toga ko to čini, jel to dijete nekog ministra, zastupnika, ne znam niti koga veće, neke utjecajne osobe da se sistemski poredaju načini i mehanizmi na koji način da se takve stvari detektuju, da im se pristupi, ko da im pristupi, ko s takvom djecom da radi. Izuzetna vrijednost ovog zakona je što se zaista ulažu napor da se radnici, prosvjetni radnici dodatno kapacitiraju, pored ove stručne podrške, da i oni sami usvajaju određena znanja kako da rade sa djecom koja su u riziku od devijantnih ponašanja. Društveno korisno učenje u srednjoj školi, izuzetna nova vrijednost ovog Zakona. Mlade ljude treba stimulirati na društveno koristan rad, treba im otvoriti sve mogućnosti na koji način oni mogu da budu društveno korisni u svojoj sredini. Također, mnogo polemike je to je izazvalo redovno obrazovanje za obavezno redovno obrazovanje u srednjoj školi. Do sada smo to imali u 2 godine i iskreno, nakon te 2 godine djeca nemaju nikakvu kvalifikaciju. Intencija i ono što smatram da je jako dobro i ne vidim zaista nikakav problem u tome što se kroz zakon, uvođenjem obaveznog srednjeg obrazovanja, želi podići stepen kvalifikovanosti naše buduće radne snage. Na ovaj način, mi pod broj 1 zadržavamo djecu u školama sa stručnim osobama, da se, i ako se pojavi neke devijantne pojave, da se sa njima radi, da ih se ne prepušta ulici. Nakon 2 godine oni nisu stekli nikakvu kvalifikaciju, nakon 3 godine već imaju neko zvanje i što je jako dobro, ukoliko ih usmjerimo na deficitarna zanimanja, imati ćemo je sutra majstore koji nam trebaju koje sada uvozimo. Znači uvođenjem dodatno obavezne i te i četvrte godine ćemo omogućiti naravno, sa uvođenjem obaveznog obrazovanja idu i obaveze zakonodavca da to plati. Znači neće to biti teret roditelja, nego će i društvo snositi taj teret i omogućiti svojim financiranjem da ti mladi ljudi steknu kvalifikaciju i da sutra nemamo slučaj kada neko napusti u drugom razredu srednje škole da nakon par godina tu nezaposlenu osobu trebamo dovalifikovati. Mi ako se ne budemo bavili, a obrazovna vlast to mora da radi i mislim da je ovo dobar način, ako se ne budemo bavili tim ljudima dok su u sistemu, mi ćemo se opet sutra morati baviti uz dodatna sredstva, mnogo veća.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolegice Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Ukoliko mogu da iskoristim vrijeme Kluba?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Pobjegla mi je misao. Ukoliko znači možemo da zadržimo tu djecu, mi nećemo sutra imati trošak prekvalifikacije i nećemo imati trošak dodatnih ljudi koji će trebati raditi na nekoj prekvalifikaciji sa tim mladim ljudima u službama za zapošljavanje. I mislim da ovaj iskorak vrijedi truda, pa čak i ako neki smatraju, što poštujem i vrijednim rizika da se pokušamo iznijeti na najbolji mogući način sa ovim i da osiguramo bar osnovnu neku kvalifikaciju da neko ko ode iz srednje škole ode sa diplomom i sa nekim zvanjem, pa dalje je njemu na volju šta će da

bude i sa njim. I što je jako dobro, što će se se sa mladim ljudima koji su u riziku raditi i što je to jasna intencija ovog zakona na način da postoje programi. Postoje institucije koje će da prate napredak ovih mladih ljudi koji su u riziku. Ovo je prevencija na najbolji mogući način i mislim da vrijedi i svakog truda, pa i svakog rizika, ako ga neko kao takvog i percipira. Još jedna značajna stvar i olakšavanje preusmjeravanja učenika u srednjoj školi i to je izuzetno dobrobit učenika da se više ne veže ni za uspjeh ni za vladanje, da se može omogućiti ukoliko dijete se ne snalazi na četverogodišnjem stepenu, da se spusti na trogodišnji, ima neku kvalifikaciju i, naravno, obratno. Ono što je po meni, možda i najveća vrijednost ovog zakona, to je odjeljak VIII, samovrednovanje i vanjsko vrednovanje. Zaista je krajnje vrijeme da se odvoji i da se detektuje, da se odvoji rad od nerada, marljivost od traljivosti, da se na viši stepen podigne odgovornost i radnika u obrazovanju, da se to adekvatno vrednuje, da nam se ne dešava da kad negdje iskrasne neki problem, učenik napravi neki problem, da nam se ne dešava odgovor ne znamo što se desilo, nije se dešavalo ranije, odjednom nas je sve začudilo. Nevolje nikada ne možete u potpunosti prevenirati, ali smatram da ih se u velikoj mjeri zataškava i da se ovim samovrednovanjem i vanjskim vrednovanjem i svim drugim članovima koji se odnose u zakonu na rad sa djecom u riziku da će doprinijeti da se loše stvari preveniraju i da se Boga mi i sankcionišu kada se one dese ukoliko se nisu mogle prevenirati, a napominjem, nažalost, nema društva sa nultom stopom kriminaliteta, sa nultom stopom devijantnih pojava, ali evo na zakonodavcu je i na nama u Skupštini i svim koji smo odgovorni pred građanima Kantona Sarajevo da uradimo sve što je u našoj moći, da sve moguće servise predvidimo u zakonu, i da, naravno, budno pratimo kako će se to, kako će se to sutra implementirati i kako će se reflektovati i dalje razraditi kroz silne provedbene propise koji će se donijeti nakon ovog zakona. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Mehmedagić. Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Pauza pola sata, Klub SDA, da malo odmorimo pa ćemo nastaviti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odmorite vi kolega Deviću, da mi nastavimo dalje, gubimo vrijeme bezveze.

Pauza, pola sata na zahtjev Kluba SDA.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li krenuti? Kolega Avdiću, izvolite, imate riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Evo ovaj najprije najprije da pohvalim, da kažem, možda i u ovoj Skupštini u ovom skupštinskom sazivu, nesvojstvenu, ipak diskusiju i polemiku koja je onako u prilično kulturnom duhu i evo da pohvalim sve kolegice i kolege zbog dosadašnjeg današnjeg rada po ovom pitanju. Zahvaljujem se ministrici na prilično detaljnoj prezentaciji skoro pa svih članova zakona koji se, važnijih članova zakona i posebna zahvala predstavnicama, odnosno predsjednici Vijeća roditelja gospođi Dizarević i predsjednici odbora, Koordinacionog odbora udruženja roditelja sa invaliditetom, gospođi Proho. Prije nego što se osvrnem na neke od amandmana koje je Klub SDP-a uputio i koji su prihvaćeni, ja ću napraviti jednu malu

retrospektivu kako je nastajao uopće, ovaj Prijedlog zakona. Naime, aktualni Zakon o osnovnom obrazovanju iz 2017. godine je, znači, kada je malo ko od prisutnih uopće bio član ove Skupštine, a u prošlom mandatu, kada je jedan dio ljudi koji danas ovdje zajedno s nama rade, znači u mandatu '18.- '22 je pokrenuta izrada novog, ovaj put objedinjenog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju s obzirom na činjenicu da, evo, čuli smo da je više od 50 %, čak blizu 70 % ovaj članova potpuno novih. U 2023. godini se ja kažem da smo čuli, sad ne kažem, čuli smo od ministrice, u 2023. godini počinjemo opet razgovarati o ovom prijedlogu jer je ministrica smatrala da je vrijeme da se on nađe i na dnevnom redu ovog skupštinskog saziva. I Klub SDP-a nije bio zadovoljan tim prijedlogom. Nakon toga, a napravili smo na desetine sastanaka s Vijećem roditelja, sa sindikatom i osnovnog obrazovanja i srednjeg obrazovanja i sa različitim pojedincima. Podsjetit ću i da kroz ovaj period, od 2023 godine pa do danas bilo je dosta u medijima različitih natpisa i vrlo aktualnih tema, a u vezi su sa ovom oblašću, kao što je tema onog ovaj famoznog Safera, pedagoških standarda i normativa ili evo, danas smo u medijima vidjeli, mogli pročitati da je jedna od važnijih, da kažem s jedne strane zamjerki, a s druge strane ovaj pohvalnih stvari himna. To uvođenje da prvi ponedjeljak u mjesecu u školama počinje sa himnom. Hoću reći da ovaj nekada i u najboljoj namjeri da se posvetimo suštini neke oblasti nekog zakona ipak, i s obzirom na prirodu posla koji im se bavimo i s obzirom na utjecaj medija i ljudi koji nam sugerišu na različite načine, kao klubovima, upadnemo u zamku da razmišljamo o možda manje važnim stvarima nego onoj koja je najvažnija, a to je da pokušamo doći do zakona koji je bolji nego aktualni. Upravo zbog toga kažem da sam saglasan i sa dijelom diskusija iz opozicije da ovo nije revolucionarno reformski zakon, jer on to zaista i nije i vrlo je teško napraviti revolucionarno reformski zakon s obzirom na okvirni državni zakon koji, između ostalog, nam ne bi dopustio ni neke izmjene u smislu ovog devetogodišnjeg obrazovanja. Mogli smo maloprije i to čuti kao jednu od sugestija. Mi smo uputili 47 amandmana, od kojih je dobar dio na ovaj ili onaj način prihvaćen i došli smo do ovog Prijedloga za koji ćemo kao Klub glasati. Jedan od amandmana koji je za mene lično bio veoma značajan, s obzirom da u komunikaciji sa kažem sa dijelom roditelja čija djeca pohađaju obrazovanje u centrima je bio amandman na član 81, a on se tiče odgoja i obrazovanja i rehabilitacije učenika s teškoćama i učenika sa invaliditetom u centrima. I zahvaljujem se ministrici i koliko sam, sam shvatio, on je ipak u potpunosti prihvaćen i nastavit će se sa praksom da u centru će se predlagati, usvajati, realizirati individualno prilagođeni program za svakog od učenika Centra. Ono što su kao bojazan iznijeli roditelj čija djeca pohađaju i obrazovanje u centrima jeste da bi ovaj Zakon na određen način kao efekat mogao imati nešto što, evo, možemo reći, zatvaranje ili gašenje samih centara. I evo koliko sam shvatio iz odgovora ministrice, to uopće nije intencija, već je intencija da se oni učenici, one učenice iz centara za koje je moguće ovaj, da se oni uključe u redovno obrazovanje, odnosno obrazovanje u redovnim školama kroz ovaj proces inkluzije, ali to nipošto ne znači da će se desiti zatvaranje ili umanjeње značaja samih centara, jer to ne bi bilo dobro, svjesni smo da jednostavno tako je da ne mogu svi učenici i učenice, ipak kroz inkluziju pohađati školu u redovnim, obrazovanje u redovnim školama. Čuli smo i bojazan kolege Devića u vezi sa pravilnicima, što je termin koji i drugi podzakonski akti koji često možemo pronaći u ovom Prijedlogu zakona i da li će oni ustvari na neki način razvlastiti ovu Skupštinu ili Vladu Kantona Sarajevo, a ja znam da evo i kroz nekoliko amandmana koje smo mi uputili, da je prihvaćeno da ti pravilnici koje će izrađivati, većinom Institut zajedno sa Ministarstvom, neki od njih će ići i na Vladu i na taj način Vlada nije razvlastena. A to što se daje značaj koji se daje samom Institutu je nešto što je na određen način supstitut za pedagoške zavode, što je bila praksa, što je bila institucija ustanova koja je u nekom prethodnom periodu do gašenja radila ovaj zadatak ovaj svoj zadatak u društvu. Čuli smo i to je, po meni, ovaj i dovoljan razlog i da me ubijedi da smo na dobrom putu, čuli smo od gospođe Proho iz ovog Odbora za koordinaciju rada udruženja roditelja djece sa invaliditetom da je ovo prvi zakon koji je prilagođen u potpunosti,

sa različitim međunarodnim dokumentima, konvencijama i preporukama za bolji položaj učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom. Također smo čuli od gospođe Dizarević iz Vijeća roditelja, neke od pohvalnih stvari u ovom zakonu, a koje su različite u odnosu na aktualni zakon iz 2017. godine. Prije svega je ona istakla zapošljavanje socijalnih radnika, psihologa i pedagoga, organizovanje produženog boravka o kojem smo, evo, čuli kao obavezno više puta, ovo u vezi sa besplatnim prijevozom za učenike i u javnim i u privatnim školama, smanjivanje broja online sjednica u nastavi, mogućnost nastavka obrazovanja učenika s teškoćama do 26-te godine i u odnosu na dosadašnju praksu, jer su oni imali tu mogućnost do 21 godine. Itd. Ponavljam, ovaj Zakon nije revolucionarno reformski, ali je sigurno bolji od aktualnog koji je usvojen u ovom parlamentu 2017. godine i također, on je morao biti usklađen sa okvirnim državnim zakonom, između ostalog i kada je u pitanju devetogodišnje obrazovanje i kada su u pitanju možda neke, možda neke druge izmjene koje bismo mi svi voljeli vidjeti u nekom od budućih zakona, ali neke od tih stvari nisu u rukama ljudi, kolegica i kolega koji sjede u ovom parlamentu. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jel se netko javio za repliku? Zastupnik Mahir Dević. Replika.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, kratka replika kolegi Samiru na njegovu diskusiju. U nekoliko puta je spomenuo da je ovo zakonsko rješenje bolje od prethodnog. Kao neko ko je u materiji oko ovoga, mislim da mogu da kredibilno govorim o ovome. Da je neki drugi segment u pitanju, vjerovatno ne bi smio iznijeti ovakve konstatacije. Ove izmjene su lošije, kolege, od prethodnih u najmanje tri stvari. Pored ovih kozmetičkih izmjena, koje u stvari ne predstavljaju ništa, ovdje se sada prave tri suštinske izmjene i sve tri, te se neće provest. Ja sam vam to rekao u prvoj diskusiji, znači prvo ovo doškolovanje koje ste predvidjeli, nećete ga provest, već ćete ponovno doći sa nekim amandmanom na izmjenju i dopunu zakona u roku godinu dana kada ove ljude ne budemo mogli primati na konkursima. Kad krene pritisak od sindikata da ti ljudi će izgubiti radna mjesta, bit će u problemu. Znači, to nećemo provesti. Prva stvar, druga stvar, obavezno srednje obrazovanje, nećete ni to provesti, odnosno rezultat toga će biti štampanja i kupovina diploma. I treća stvar, ovo razvlašćivanje Ministarstva, znači Ministarstvo ne treba da bježi od odgovornosti da ono donosi pravilnike, naravno da će njemu Institut kao ovaj institucija pomoći da napravi taj pravilnik, ali ne da institut donosi pravilnik, već ga donosi Ministarstvo, pa kada mi ovdje kažemo ministrici: ministrice u ovom pravilniku ne štima to i to u praksi, da ne dobijemo, onda odgovor, taj pravilnik je napravio Institut, znači to je jedna nenormalna situacija da mi zadužujemo Institut da pravi pravilnik pored živog ministarstva. Pa koja je uloga Ministarstva onda? Da zamoli Institut da napravi? Evo samo ta tri segmenta. Ovaj Zakon je nekaradniji od prethodnog i lošiji, da dalje ne analiziramo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić. Kratka replika.

Samir Avdić (zastupnik)

Naše je pravo i opozicije i pozicije i svakoga od nas pojedinačno da zaključimo da li je ovaj Prijedlog bolji nego aktuelni zakon ili nije i mislim da s obzirom na to, i trebamo se odrediti kako ćemo glasati, ali ja bih podsjetio na komunikaciju koju smo mi ispred Kluba imali sa različitim sindikatima, Vijećem roditelja i pojedincima i mislim da svi smo svjedoci, ne možemo baš reći da su sindikati toliko u ljubavi sa Vladom, pa da su nam kao Klubu slučajno rekli da ovo ipak jeste bolje rješenje nego ono koje je aktualno, a što se tiče evo i nekih od

zamjerki, ja mogu reći da sam saglasan u vezi sa ovim obaveznim obrazovanjem na ovom srednjem nivou, ali evo nije jednostavno ni od opozicije ni od pozicije nije sve prihvaćeno, ali evo od amandmana Stranke za BiH, DF-a i SDP-ovi zadnji koji su došli, mislim da je dobar dio sublimiran i prihvaćen kao amandmani Vlade.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavajući Vabor Handžić prva kratka diskusija. Izvolite,

Vabor Handžić (dopredsjedavajući)

Kako me je predsjedavajući odmah pod pritisak stavio, kaže kratka diskusija. Dobar dan svima. Danas se javljam prvi put. Želi nam prijatan, ugodan rad u ovo temperaturno baš ne tako adekvatnoj atmosferi. Dakle, nisam želio da remetim tok i funkcionalnost sjednice. Možete li samo sekundu molim vas da repliciram bilo kome ili ispravim krive navode, ali moram ispraviti krivi navod kolegice Vujović, koja u jednom dijelu svoje diskusije, ne znam, u kontekstu nabiranja klubova koji su se usudili, kako je ona konstatirala, da podnesu amandmane na Zakon, ovaj, što se mene tiče, rekla neistinu, zato što zakon nije samo finalni, njegov tekst, zakon nisu samo mehanizmi amandmana na finalni prijedlog zakona. Ovaj odete malo zaskrolate malo po materijalu koji ima skoro 200 strana i vidite dole ima jedan dio zove se izvještaj o provedenoj javnoj raspravi ovaj tamo ćete naći da je jedini klub koji je uzeo aktivan doprinos u javnoj raspravi, Klub Naše stranke koji je između 30 i 40 prijedloga za korekcije teksta Nacrta zakona predmetnog kod kojih, evo ja kažem nisam želio da remetim tok sjednice, ali nažalost nemam sagovornike u tome. Nisam, evo hoće da me isprave. Ma dajte im riječ, evo kad su me već prekinuli, svejedno mi. Dobro. Znači preko 30 prijedloga za korekcije teksta Nacrta zakona se tamo našlo i onda možete uzeti sam tekst Nacrta, pogledate prijedloge, upoređite ga se finalnim tekstom zakona i vidjeti da su se mnogi od tih prijedloga na kraju inkorporirali u finalni tekst zakona. Znači, nije baš tačno da nije bila aktivna participacija određenih klubova u procesu donošenja ovog zakona. Sama činjenica jeste to, neki klub je imao manje, neki više potrebe da u amandmanskoj fazi, kako se zove, reaguje na finalni tekst zakona. Neću ni da advokatiram Klubu Socijaldemokratske partije u Skupštini Kantona Sarajevo, ali moram spomenuti, pošto ste i doveli u korelaciju saradnje sa sindikatima, zato što provjereno znam da je skoro sve ono što su bile primjedbe sindikata osnovnog i srednjeg obrazovanja u javnoj raspravi adresirane prema ministarstvu kroz Klub SDP-a, ono što je ostalo da nije adresirano su oni pretvorili u amandmane koji su podneseni prema Ministarstvu odgoja i obrazovanja, koji se nalazi u materijalima koje ste i vi pročitali. Također, činjenica je da mnogi vaši amandmani nisu prihvaćeni od strane Vlade, ali ja sam lično, evo zajedno sa kolegom Čičićem, stao iza jednog vašeg amandmana. On se tiče sastava školskih odbora prema popisu iz '91. godine i on je, tako da kažem, odbijen i predložen ponovno od strane Vlade kao amandman zato što je dopunjen i Zakonom o ravnopravnost spolova, što je također jedna od obaveza iz Okvirnog zakona koji smo često danas spominjali u diskusiji. Dakle, ministrica može sama potvrditi, ako bude prilike, da se obraća na kraju, dakle, da smo nebrojeno sastanaka, evo koliko već otprilike 2 godine traje procedura donošenja ovog Zakona, održali po pitanju ovog zakona, ja i moj Klub smo se zaista trudili za sve one stvari, a nismo ih sve, naravno, prepoznali. U toku same javne rasprave javila se potreba i za nekim dodatnim prijedlozima, dilemama, korekcijama, dakle, nebrojeno smo sastanaka održali i adresirali smo sve ono što smo smatrali da je bilo sporno u tekstu Zakona, ovaj sa samom ministricom, da li je sve ono što smo mi smatrali da treba se našlo u Zakonu, nije, naravno, iluzorno bi bilo smatrati da je samo ono što mi tvrdimo da treba da bude u tekstu zakona, da se svi drugi, jel slažu sa tim prijedlogom. Ja na kraju mogu konstati zaista da između 30, 40 nekih prijedloga Naše stranke kroz proces javne rasprave i kroz neku fazu konzultacija naknadno našlo svoje

mjesto u finalnom tekstu zakona. Da li se vi sa njima slažete i da li su oni krucijalni za sam kvalitet teksta Zakona, o tome naravno, o tom, naravno, možemo diskutovati. I naravno da možemo imati različita mišljenja. Samo ću neke stvari spomenuti, koje su meni prilično bitne u tom samom dijelu. Dakle, sam Nacrt zakona nije sadržavao Pojmovnik i definicije, finalni tekst Zakona ima, Pojmovnik i definicije na nas dakle, to nam je bila i obaveza prema Federalnoj uredbi o pravljenu propisa, sada da ne licitiram punim imenom nešto ću fuliti. Dakle, u dijelovima koji se tiču ciljeva i načela zakona, ono što je nama bilo jako važno da se unese sam termin čitalačke pismenosti i zbog samih rezultata naših u prijašnjem periodu na ovom PISA testiranju. Dakle, onaj dio koji se ticao ciljeva i načela zakona, koji se ticao državotvorne svijesti i patriotizma, neki od naših zahtjeva je bio da se doda jedna odrednica koja će kažu da će ono biti prilagođeno uzrastu djece na koji se odnosi. I mi smo dali neke prijedloge tu, ali pošto sam vidio da se i u javnosti dosta problematizira ovaj član, dakle, nemoguće je normirati na šta se točno to, prilagođeno uzrastu djece, odnosi kroz zakon, dakle, to je nešto što će se naknadno implementirati kroz ono što radi Ministarstvo i kroz ono što radi i sam Institut kada pravi takve programe i ja stvarno, evo, stojim na maksimalnom raspolaganju, ako se u samoj realizaciji dijela tog člana ukaže neka potreba za intervencijom, korekcijom ili nekim pitanjima stojim na raspolaganju da ta pitanja i adresiram. Izvinite sad, pošto ne mogu sad napamet sve znati. Dakle, tražili smo da se u onom dijelu, gdje god u zakonu stajalo odrednica roditelj, dakle da se doda i odrednice, staratelji i usvojitelji, to je ministarstvo u potpunosti ispunilo, dakle, to je u čitavom tekstu zakona ispravljeno, dakle član 23. koji se tiče izbornih područja i gimnazije u gimnaziji. Nešto je također dodatno, odnosno vraćeno iz aktualnog teksta zakona, što smo mi smatrali da je jako bitno kroz amandman Vlade dio koji se tiče tih izbornih područja u gimnaziji i ono što smo mi tražili kroz javnu raspravu da se doda i termin, odnosno u skladu sa sklonostima učenika, što je također našlo svoje mjesto u zakonu, jer je nama bilo jako bitno da se napravi i neka vrsta eksterne evaluacije, za šta su ti učenici kapacitirani, u kojem području da se posvete, jer pored svoje vlastite želje, dakle, vrlo je važno da i nastavno osoblje i kroz eksternu evaluaciju procijeni koje su njihove mogućnosti i sposobnosti, što bi im, naravno, u budućnosti moglo pomoći da se odrede za onaj smjer u koji mogu biti u potpunosti funkcionalni ljudi u budućnosti. Dio član 28. koji se tiče predmetnog kurikulumu, a i kasnije jedan član koji se tiče van nastavnih aktivnosti, dopunjen je da nastavni sadržaj bude dijelom realizovan i kroz posjete muzejima, galerijama, predstavama i drugim kulturno istorijskim programima vezanim za istorijske događaje Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, dio koji se tiče udžbenika i nastavnih sredstava, naravno, već mi u praksi imamo činjenicu da Vlada Kantona Sarajevo izdvaja ogromna sredstva da udžbenici budu besplatni i mi smo sugerisali da se recenzija odobrenih udžbenika vrši obavezno svakih 5 godina, a u konzultaciji sa ministricom dogovoreno je da će ta odrednica biti dio zakona koji slijedi iza ovoga, dakle dio Zakona o udžbenicima. Također, ovim Zakonom, odnosno nacrt je propisano ovaj i kroz član 45. Dan nastavnika u Kantonu Sarajevo, definirano je i nagrađivanje najboljih nastavnika, jer smo cijenili da pored nagrađivanja učenika i te ljude koji vel dio posla odrađuju u obrazovanju naše djece, da se i oni prepoznaju na neki način da se njihov rad prepozna i nagradi. Samo sekundu. Dakle član 71, koji je meni lično, i govoriti u ime svog Kluba bio jedan od najbitnijih u ovom Zakonu, a realizovan je kroz Amandman Vlade koji je bio, a zove se "preusmjeravanje učenika u srednjoj školi". Dakle ranije u Zakonu stajalo da samo sa određenim uspjehom svaki učenik ili učenica može biti preusmjeren sa trećeg na četvrti stepen. Meni se slično javio veliki broj roditelja sa problemom, dakle, da su njihova djeca zbog različitih životnih okolnosti, tako da kažem, zapela u školskoj sredini u kojoj se nalazila i nisu mogli, iako imaju talenat i potencijal, postići uspjeh ovaj u skladu sa svojim kapacitetom, a zbog slabijih ocjena koje su posljedice takvog jednog životnog stanja, okruženja u kojem su se nalazile, nisu ni bile u mogućnosti da traže preusmjerenje u neku drugu srednju školu, koja hipotetički novo okruženje bi ih moglo spasiti da ne odu, tako da kažem

stramputicom, nego da postanu na kraju funkcionalni i uspješni ljudi u nekom drugom školskom okruženju. Amandmanom Vlade je, dakle, i ovaj član prilično liberalizovan, odnosno da procjenom nastavničkog vijeća može u svim smjerovima, dakle i promjenom stepena i kretanjem unutar istog stepena obrazovanja u srednjoj školi, dozvoliti se preusmjeravanje učenika u srednjoj školi. Također član 90. koji se tiče izuzimanja učenika od realizacije sadržaja iz nastavnog predmeta. Ovaj, mi smo predložili da se taj član definiše da sazove "individualiziranje nastavnih sadržaja", dakle onaj učenik koji govorimo većinom o predmetima koji se tiču praktične nastave, prvenstveno sporta i tjelesnog odgoja, dakle koji zbog svog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti, dakle, da obavljaju adekvatno, po trenutnim pravilima, da pohađaju taj predmet, da se, dakle, da oni ne isključuju ni trajno ni privremeno iz tog nastavnog sadržaja, nego da im se individualiziraju programi, dakle da ih oni obavljaju u skladu sa njihovim mogućnostima trenutnim zdravstvenim. Govorim u ime Kluba.

Član, brzo ću ja i završiti, član član 94, član 94. koji se tiče izricanja odgojno-diciplinskih mjera za povrede učeničkih dužnosti. Potrebno je dodati novi stav koji je propisao da su sve škole obavezne usvojiti politiku zaštite djece sa jasnim protokolima za postupanje, što je također prihvaćeno, i dio Zakona, potrebno je kao oblik neprihvatljivom ponašanja dodati i korištenje duhanskih proizvoda, što je sastavni dio Zakona, potrebno je dodati i spolnu diskriminaciju kao oblik diskriminacije, što je sastavni dio Zakona i ono što je meni također jedna od najvažnijih stvari koja je postala sastavni dio Zakona, a to da su javne platforme, odnosno danas popularno, nije nepopularno nazvano buling, postali sastavni dio Zakona i oblika neprihvatljivog ponašanja društvenog u školama, a ja garantujem i to imamo po svim statističkim parametrima, da koliko je fizički, tako da kažem, prisutno neprihvatljivog ponašanje, toliko i buling jedna od najvećih razloga za slabo mentalno stanje djece i sa katastrofalnim posljedicama, što smo nebrojeno puta u posljednjim godinama mogli vidjeti u praksi. Neka je naša intencija bila da pokušamo proširiti sastave članova školskog odbora na 5. Naš prijedlog je bio da taj peti član budu pripadnici manjina u toj školi, zavisno od njene brojnosti, da li je to nacionalna, da li su osobe sa invaliditetom, dakle zavisno od najvećeg broja učenika, pripadnika te manjine, tako je, međutim, evo Okvirni zakon je definisao sastave školskih odbora kako je definisao i nismo onda, tako da kažem, išli u tom pravcu. Šta hoću da kažem na kraju? Da li su sve stvari koje smo moj Klub i ja smatrali da trebaju biti dio ovog Zakona, na kraju dio Zakona? Nisu. Da li je Zakon ovaj koji danas imamo u prijedlogu lošiji od važećeg zakona kao što često to čitam u javnosti prethodnih dana? Ja garantujem da nije. Da li je on drastično unaprijeđen iz onog teksta nacрта u današnjem tekstu koji imamo u prijedlogu? Ja također garantujem da jeste. I ovo što je evo kolega Dević govorio, da li će se u njegovoj primjeni vjerovatno ukazati potreba za izmjenama i dopunama nekih članova? Pa kao i u svakom zakonu, vjerovatno da hoće. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Dević, replika izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Kolega Vibore, ja bih se vama zaista zahvalio što ste vi saradivali sa aktuelnom vlašću u Kantonu kad ste pravili ovaj Zakon, vi ste nas prosto iznenadili. Mislim da ste uspjeli takvu komunikaciju, pa da ste vi radili na izradi ovog Zakona, vjerujte, to je za pohvalu. Ja vama čestitam. Valjda smo mi kao trebali sada očekivati da ćete se vi ponašati ono kao u Vladi, u onim ministarstvima podijelio svak sebi, pa nitko ništa ne radi. To je vaša prva hipoteza ovdje da ste vi kao iz Naše stranke aktivno učestvovali u izradi ovog Zakona. Pa jesmo to trebali mi aktivno iz opozicije?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajte kolega Deviću, molim vas, nemojte...

Mahir Dević (zastupnik)

Vi ne bi kolega amandman naš prihvatili kad bi, da smo mi predložili himna da se im tonira v bi to odbili? I onda nama postavljate ovdje pitanje zašto smo mi izbjegli amandmansku fazu? Zato što je praksa zadnjih 5 godina pokazala da nikada ni jedan amandman Kluba SDA ovdje, ne da nije ozbiljno razmatran, nego nije prihvaćen. I sad očekujete vi od nas da mi tamo sjedimo, pa da se potrkušimo, da ovo sve čitamo, pričamo vam to sve, sve vam to dostavimo, vi to bacite sve u kantu na sjednici, a poslije sjednice onda uzmete, to, pažljivo iščitajte i sve realizujete i onda kažete to smo mi, kao oni zaključci oko zdravstva što su bili itd. Ja sam vrlo ozbiljno prstom upro u 3 člana koja se suštinski mijenjaju i napraviti će ozbiljne pravne probleme, kolege Vibore i nemojte to relativizirati jer će to ponovo doći nama ovdje. Ako vi mislite da je mala stvar da proglasite srednje obrazovanje obaveznim i da vam nije jasno šta sve iz toga proizlazi, vi biste morali znati što sve iz toga proizlazi. Druga stvar, spomenuli ste neku komunikaciju sa sindikatom ljudi, tvrdi sada ovog momenta, dok vas gledaju da preko 50 % njihovih zahtjeva uopće niste uvažili. Ja ne želim da budem ovdje advokat Saudina Sivre, evo rekao sam, jesi čula šta sam rekao. Predsjednik Federalnog sindikata, gospodin Saudin Sivro, tvrdi da preko 50 % njihovih primjedbi vi niste uvažili. Ja nisam njegova advokat, naravno, naši odnosi nisu bili. Pa tražili ste ime, ja sam vam rekao , a vi nama sad pričate kao vi ste postigli uspjeh jer ne postoji komunikacija između ministrice i ovog sindikata, pa je ovaj sindikat uspio da komunicira sa SDP-om, onda je SDP šapnuo Našoj stranci šta treba uraditi i vi ste to kao ubacili u Zakon i to je sad kao idila, pa ljudi je, vi slušate sebe šta priča.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Prekinuo si me 3 sekunde ranije kolega Okeriću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

(zastupnik govori bez uključenog mikrofona) ...koji smo mi tada iznijeli. Ja moram da istaknem da sam ja kroz ovaj Zakon prošlo sa nekim ministrima iz prethodnog mandata i oni su imali neke primjedbe. I ministrica je te primjedbe prihvatila. Ove.. (mikrofon je isključen)

Kolega Okerić opstruira moj rad, smatram se, diskriminiranim. Kako ću?

Ne mogu se isključiti sam. Dobro. Prije svega zahvaljujem se ministrici što nam je obrazložila ovaj Zakon, jel i bez obzira da li neko smatra jel zakon revolucionaran ili nije, ipak, čin donošenje jednog zakona koji je objedinjuje dvije oblasti jest revolucionaran čin. Implikaciju ovog Zakona ćemo vidjeti u narednom periodu, je li i koliko je to dobro i koliko nije jer svi imamo neke hipotetičke pretpostavke. Vjerujem da ministrica u svom dijelu koji je provodila do sada, ima neke formulacije koje joj daju za pravo da na bazi iskustva na ovaj način normira određene oblasti. Ja želim da istaknem, prije svega, dakle, da mislim da ovaj Zakon kompilacijom, dakle dvije oblasti osnovnog obrazovanja i srednjega, a da pri tome nismo riješili Zakon u predškolskom obrazovanju, nije dobar čin iz jednog prostog razloga zato što se

mi na ovaj način udaljavamo od bazičnih principa koji su uspostavljeni, dakle koji je i sud utvrdio u nekim drugim postupcima, doduše ne u obrazovanju, ali u nekim drugim sličnim postupcima, gdje je utvrđeno da je Kanton Sarajevo napravio povrede prema jedinicama lokalne samouprave u smislu, dakle, nadležnosti tih određenih oblasti, a među kojim oblastima jeste u stvari i predškolsku i osnovno obrazovanje. Ovim činom ja smatram da smo samo jedan korak dalje od ovih principa koje je Ustavni sud već utvrdio. Da li je to dobro ili nije, evo vidjet ćemo u nekom narednom periodu, s obzirom, dakle, da nismo, evo, imali izmjenu Zakona o predškolskom obrazovanju, mislim da to predstavlja jedan od deficita, dakle u cjelokupnom ovom postupku. Što se tiče određenih odgovora na pitanje koje je ministrica nama i ponudila, dakle na moja pitanja, ja sam pitao zašto Zakonom nije uređena oblast izbora profesionalne orijentacije i ministrica mi je odgovorila da to radi u stvari pedagozi u nekoj fazi, je li obrazovanje učenika, međutim, ono što jeste vrlo značajno da tu nema naučnog pristupa, usmjeravanja učenika u zanimanja struke. Dakle pedagozi u školama samo prezentiraju nomenklaturu zanimanja i prezentuju nekoliko srednjih škola. Ugašen je projekat mijenjanja specifičnih sposobnosti psihološki testovi, upitnici, skale, procjene, procjene nastavnika i roditelja učenika devetog razreda i određivanje najbolje struke za svakog od tih učenika. Također, određene formulacije nekih odredaba za koje sam tražio pojašnjenje, ministrica je dala. Ja smatram te, evo da kažem, formulacije vrlo paušalne. Sa kolegom Mahir Devićem i još nekim kolegama.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ja se prvi put javljam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replike, vi ste se javili da replicirate.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ne, ne, ja smo prvo diskutuju. Pa ti mi nisi dozvolio prvi put repliku i diskusiju sam imao.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde završite diskusiju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Trebali ste me valjda pitati kome repliciram ako je replika?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa vidite, evo da vas već, da su svi zastupnici tako shvatili, čak i ovaj zastupnica iz opozicije, vaša kolegica.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ja ne znam kako je neko nešto shvatio, ali ja sam se javio, dakle, jer mi vi niste dozvolili repliku kolegi Deviću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dozvolio mu.

Muamer Bandić (zastupnik)

Niste meni dozvolili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo po starini. Ajde vi završite ovu diskusiju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Oduzimate mi vrijeme molim vas da mi ne uračunate ovo što ste mi oduzeli.

Dakle, što se tiče doškolovanja, čuo sam dosta diskusija, evo od kolegi divča i od kolegi Vidića. Dakle, vidite to jedan opšti propis uređuje, dakle, zasnivanja radnog odnosa. To što je neko uzeo sebi za pravo da drugim nekim propisom *lex specias* donese određenu vrstu propisa, nikako ne znači da je to dozvoljeno, ali ne znači ni da nije dozvoljeno. Doškolovanje u smislu razvoja dinamike društvene, pa tako i u oblasti obrazovanja, sasvim je, po mom nekom mišljenju, logično da treba da prati, treba da prati i potrebe obrazovanja u ovom sada vremenu. Međutim, ono što jeste diskutabilno na koji način će se riješiti, dakle, pitanje radnog statusa ovih zaposlenika, ukoliko, dakle njihovo opredjeljenje ne bude da se doškoloavaju na način jel ovaj, kako to predviđa, kako to predviđa ovaj Zakon, odnosno, kakav bi bio status ovih ljudi? Da li bi oni bio tehnološki višak ili neki drugi? Ukoliko imate standarde po kojima su oni primljeni, jako teško ćemo moći dakle, da te ljude nakon 20 godina ostavimo praktično da ih ostavimo na evidencijama za nezaposlene, odnosno bez radnog odnosa. To bi zaista bilo, mislim da ne bi to bilo dobro, da to bi bila loša poruka. Vidite, svaki zakon treba da ima neki poticajni karakter, pozitivan ili negativan, on treba donese, trebalo, donese pravednost ili pravičnost. Ovo baš i ne bi bilo pravično da nekoga poslije dvadeset godina ostavimo da ga ostavimo bez posla. Druga stvar, ja sam u nekom vremenskom periodu radio, obišao sam sve Institute u cijelom svijetu što se tiče tog obrazovanja, nigdje, osim u Bosni i Hercegovini, zaposlenici u obrazovanju se ne bave svojim radnim pravnim statusom, dakle, oni moraju biti potpuno oslobođeni takvih pritisaka, oni moraju da se bave isključivo odgojem i obrazovanjem učenika, a nikako da njihovo ovaj njihov radno pravni status da im odvlači pažnju od bilo koje od bilo koje druge obaveze, osim o odgoju i obrazovanju učenika. Kada su u pitanju određen odredbe, evo, ja se ministrici tražio ukoliko može da mu pojasni zbog čega pomoćnik direktora ili voditelj dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano, lice koje je dva puta uzastopno jel obavlja dužnost direktoru u toj školi? Opredjeljenje ministricice jeste da se da pravo nekom drugom, dakle u formalnom smislu svi ti direktori ispunjavaju uslove. Sad je ograničenje njihovog mogućeg apliciranja dakle, nešto što je prerogativ u ovom poslu, a to je ustvari da su oni bili stručni i u tom stručnom svom obrazovanju i u tom svom stručnom statusu su imali mogućnost da obavljaju neku poziciju. Ne znam koliko je uopće dozvoljeno, ja sam ovdje već provjerio neke presude za slična postupanja i Ustavni sud je utvrdio određene povrede rada, dakle da se radi o diskriminaciji takve vrste koja je propisana Ustavom gdje zaista ovaj sam karakter zakona ne bi kao jedan opšti propis ne bi mogao, dakle, da donosi pojedinačnim pojedinačnim aktima takvu vrstu takvu vrstu zabrane i mislim da u ovom dijelu ovaj u ovom dijelu to ne bi bilo, to ne bi bilo dobro. Relevantni primjeri ovaj reakcije negacije zakona kao opšteg propisa predstavljaju slučajevi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju u Tuzlanskom kantonu. Ja ovdje imam presude koje utvrđuju takvu vrstu, takvu vrstu povreda. Ta presuda je, dakle, donesena jednom u '21. godini, a dok je druga u '22. godini.

Tako da u tom dijelu, evo generalno mislim da ovakva vrsta, ovakva vrsta pravne formulacije, predstavlja diskriminaciju za, dakle, za pojedine osobe koje zbog svog statusa obavljanja ne mogu imati mogućnost dakle apliciranja. Jedno od mojih pitanja za ministricu jeste ovaj iz kojih razloga, odnosi se na član 109, čini mi se, a u vezi sa članom 107. Zašto za direktora ili pomoćnika direktora dijela nastavnog procesa ne može biti imenovano lice protiv kojeg je potvrđena optužnica? Mislim da ministrica ova odredba je potpuno u suprotnosti sa osnovnim principima krivičnog zakonodavstva. Dakle, gdje se svi smatraju nevinim dok se pravosnažnom presudom ne utvrdi njegova krivnja i dakle, što je još ovaj, evo da kažem preciznije, u dodatnoj odredbi utvrđeno, sumnja u pogledu postojanja određenih činjenica, koje bi mogle da ga oglase krivim, idu u njegovu korist, tako da ova odredba mislim da nije u skladu sa osnovnim načelima. Dakle, kada mi uzimamo ljudima neka prava, odnosno ograničavamo ih zakonom, osnovna ljudska prava, dakle ta prava moraju biti utvrđena kroz određenu odluku. Što se tiče same optužnice i dakle, to je jedan optužni akt tužilaštva koji kako će završiti, dakle, samo to, dakle, može znati drugostepeno vijeće, odnosno drugostepeni sud i mislim da u tom dijelu vršimo jednu vrlo ozbiljnu diskriminaciju osoba kojima može da bude potvrđena optužnica. Također, pitao sam vas na koga se odnosi, dakle, ova odredba, jer formulirana je na sljedeći način, dakle, da je nekome zabranjeno, dakle, onemogućeno da bude direktor, ukoliko mu se može izreći kazna zatvora u trajanju od 3 mjeseca. Vi možete dobiti kaznu zatvora od 5 godina, a da onda sud donese odluku da se ta kazna neće izvršiti. Sad mene zanima da li je, i to sam vas pitao, ali niste mi, niste mi odgovorili, da li je sada, dakle, neko oslobođen koji je oslobođen od odgovornosti, odnosno ove kazne, da li je on onemogućen da bude direktor ukoliko ga je sud, dakle, oslobodio kazne, ne znam zašto bi ga mi, ne znam zašto bi ga mi sada određenom vrstom, ovaj određenom vrstom zakona koji je li nije krivični, onemogućili i diskriminirali? Pitao sam, također, ovaj, zbog čega se opredjeljenje Ministarstva jeste i Vlade da u školskim odborima imamo 4 člana. Zaista je tu neuobičajeno, ja znam nekoliko škola da je više puta su, evo ne znam sad koliko tačno, ali više puta su raspisivali konkurse zbog nemogućnosti donošenja jednoglasne odluke ili odluke većine. I na taj način prouzrokuje, dakle, troškove. Ti troškovi padaju na teret škole, odnosno u konačnici budžeta, samo iz jednog prostog razloga što se nismo opredijelili da u tom školskom odboru imamo neparan broj ovaj članova koji bi zaista onda mogli da donesu jednu odluku koja bi bila, evo da kažem, funkcionalna i efikasna, čak tamo i u opštem propisu, ovo, kako ste vi rekli, imate zakon, odnosno uredbu za zakonskom snagom, pa daje okvir od 3 do 9 i mislim da u toj Uredbi siguran sam, da je propisano ko bi bio, kako ste vi rekli, ovaj peti član, taj peti član bi naravno, bio iz ustanove za to što ovaj za njih, kao ustanovu u kojoj se bira jel ovaj rukovodilac je to najznačajniji i mislim da njima treba dati takvu mogućnost, jer ipak se radi o osobama koje su tu zasnovali radni odnos. Što se tiče evo kolega, mislim da je neko iz SDP-a ili, čini mi se, iz kluba SDA komentirao jednu odredbu, a to sam pročitao i ovaj, to sam pročitao i komentar Sindikata da učenici koji su osuđeni za kazneno djelo i koji su izdržali kaznu zatvora, odnosno neku drugu mjeru, vraćaju se ponovno u obrazovanje i da ponovo postaju predmet, evo da kažem, školovanja sa učenicima koji jel pohađaju redovnu nastavu. To je jedna vrlo, vrlo hrabra, evo da kažem ministrica s vaše strane, i ove Vlade, pa čak i ove Skupštine, ukoliko to usvojimo, vrlo hrabra odluka. Mi imamo jedan neuređen sistem gdje u tim ustanovama nemamo adekvatnu rehabilitaciju takvih počinitelaca, nekih krivičnih djela koji bi trebali da vrate takvu vrstu učenika u redovan život i možemo se desiti u situaciju, mi znamo u kakvom stigmatiziranom društvu živimo i u kakvim uslovima, je li ovi naši ovaj i prosvjetni radnici rade, da takva vrsta učenika postaje dominantna u svojoj sredini i oni postaju čak uzor ovaj nekim mlađim, je li naraštajima ili u svojim generacijama kroz neko to neprihvatljivo ponašanje, neprihvatljivo, sa sa aspekta da se društvo, dakle, opredijelio da takvu vrstu ponašanja sankcionira i da izrekne ovaj kaznu koja će ga na određeni način je li određeno vrijeme skloniti iz društva. Tako da možemo imati vrlo ozbiljne implikaciju u slučaju da takvi

počinioci krivičnih djela ponovno ovaj nije to rijedak slučaj da se ponovno vrate nekim oblicima ponašanja ustvari zbog kojih su bili sankcionisani. Tako da u tom kontekstu treba dobro da razmislimo, ipak smo mi zakonodavni organ i moramo da mislimo na prava, da kažemo u najširim smislu, jer ukoliko mi pojedinačnim pravima ugrožavamo opšta prava, onda, naši zakoni nisu baš na nivou na koje bi trebali da se donose. Evo, zahvaljujem se na odvojenom vremenu i zaista, evo, zahvaljujem se još jednom ovaj ministrici što nam je omogućila, dakle, da u toku rasprave dođemo do nje i da obavimo konsultacije. Bila je zaista korektna. Ja moram da kažem da Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu neću podržati ovaj Zakon zato što smatramo da Zakon o predškolskom i osnovnom obrazovanju treba da bude poseban zakon, poseban Zakon o srednjem obrazovanju. Iz tih razloga, dakle, mi nećemo podržati ovaj Zakon. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Vujović se javila.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, ne bih da ostanem nedorečena, s obzirom da je kolega Handžić lično na neki način replicirao meni, želim samo da pojasnim jednu stvar, to je da sam se kroz svoju diskusiju najviše bazirala na ovaj mandatni period. Činjenica je da smo se mi kao Skupština konstituisali 2022. godine u novembru. Ovaj prijedlog je incijalno sačinjen Prijedlog ovog zakona u decembru '22. godine je doživio određene korekcije početkom ove godine, tako da sam govorila konkretno o amandmanima na Prijedlog ovog zakona. A ako je kolega možda pogrešno shvatio moja na neki način, želja i jeste zapravo bila da svi mi, kao i zastupnici, klubovi zastupnika, mnogo više saradujemo sa predstavnicima sindikata, bez obzira koji oni bili, s obzirom da su tamo sjede ljudi, tamo su zastupljeni predstavljeni ljudi, odnosno radnici koji najbolje znaju situaciju i u određenim resorima i u određenim službama i kako ćemo drugačije ostvarivati što bolja zakonska rješenja nego imamo sa rad sa Sindikatima. SDP sam konkretno pozdravila i pohvalila njihov odnos, evo konkretno u ovom slučaju, zato što u programskim dijelovima Socijaldemokratske partije stoji zaštita i unapređenje prava radnika. Konkretno, ovaj Zakon se na to odnosi. Stoga, evo čisto da otklonimo određene nedoumice. Toliko. Svakako će biti i druga diskusija. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam velika. Zastupniče Šaljiću je li ovo prva, ili druga diskusija? Prva. Izvolite, imate riječ?

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala, ja ću, evo krenuti od ovih pitanja koje sam postavio uvaženoj ministrici. Pitanje je bilo kako ćete provesti u praksi izmjenu zakona u kojem je propisano da je srednje obrazovanje obavezno? Ministrica je pokušala da odgovori na ovo pitanje da te poticajem, te da ćemo onda imati prevoz. Ja mislim da će nam, o ovome je govorio zastupnik Mahir. Ovdje će nam se veliki problem se napraviti. Drugo pitanje, bilo vezano za razumno prilagođavanje član 83. Ja sam zadovoljan tim odgovorom. A i gospođa koja je bila uvodničar, Proho, čini mi se preziva, dala je ona svoj osvrt. Nije mi odgovorila na pitanje vezano za osnovnu školu Aneks. I upravo direktora i prihvatam zato što danas je tačka dnevnog reda Zakon, pa ćemo nekom drugom prilikom to ovaj, mada sam to radi pritiska javnosti, građana koji su mi slali poruke, ostavit ću to za drugi put. U njenom izlaganju kada je govorila da imamo prilike oko 300 učenika koji dobiju mjeru disciplinsku ili isključenja, njih otprilike 200 se na neki način vrati ili naknadno završi ili vanredno završi srednju školu, ali ostane jedan broj od otprilike 100 učenika koji

završe evo kako ona kaže u tom vršnjačkom nekom društvu i žao mi je što ovaj nije dovršila misao, a i žao mi je što mi kao zastupnici sada nemamo poslovničku mogućnost. Kad sam danas čuo pitanja zastupnika koja su bila kvalitetna i odgovore ministrice, kasnije diskusiju, barem kad se radi o usvajanju prijedloga nekog zakona dobro bi bilo da imamo tu mogućnost, poslovničku da postavimo dodatno pitanje, a vjerojatno i ministrica slušajući danas nas imala je sigurno potrebu više puta da se uključi da odgovori da je pitam šta će se desi sa tih 100 učenika? Šta god mi, da li njih više ne prepoznaje Zakon o obrazovanju, gdje god da oni završe, oni su dio sistema. Ako ne budu obuhvaćeni ovim zakonom, vjerojatno će neki socijalni rad, ako ni tu ne bude što rekao naš narod selameta znači Ministarstvo unutrašnjih poslova, tu nema tu puno ovaj, ali oni su opet u sistemu, samo više nije resor obrazovanja, nego resor Ministarstva unutrašnjih poslova ili, ne daj Bože, ako uđu u te grupe, jel kako da završe kao delikventi. Ja bih volio, eto, da smo imali tu priliku da vidimo jel mi ne možemo do zadnjega (nerazumljivo) pustiti tih 100 učenika, pazite to je za jednu godinu, za par godina to je par stotina, znači par stotina takvih ljudi će za par godina da bude, da hoda ovim gradom, da nemaju zaposlenja, znači iil su socijalni slučajevi ili će biti delikventi, ali su u sistemu, znači oni nigdje neće otići van sistema, da će ih negdje staviti da mi ne znamo za njih i da oni moraju da žive. Volio bi da sam čuo imamo li tu išta predviđeno za takve slučajeve. Ovo ostalo je moj kolega Bandić da se ne ponavljamo. Drago mi je što je danas Skupština ipak jedan ozbiljan nivo imala ovaj po ovom pristupu, jer radi se o ozbiljnom zakonu. Čuo sam, divne diskusije i od pozicije i opozicije. Među nama ima ljudi iz struke, baš koji se ovim bave, tako da drago mi je da ipak, kada je nešto važno, možemo da nađemo zajedničku i da iskristališemo ono najvažnije a i ovu potrebu da se izmjeni Poslovnik, ako ima potrebe, to je da za ovakve slučajeve, kad se radi o zakonu, da možemo dozvoliti dodatna pitanja uvodničaru ili eventualno ministru i odgovore. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Šaljiću. Zastupnik Faruk Selmanović druga diskusija.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo kroz diskusije, kroz sva pitanja koja su bila tokom ovoga sesije danas možemo vidjeti da ipak ovaj Zakon nema takvu podršku, kako nam je u početku rečeno. No ono na što bih se ja se osvrnuo dodatno u svemu ovome, a evo što sam i u ovom prvom izlaganju i rekao jeste da kada kreiramo novi zakon moramo voditi dobro računa da one ljude koji su već uvedeni u pravo nekim drugim zakonom, odnosno prethodnim zakonom, ne uzmemo to pravo, pa kaže u članu 113 stav 9 "za pomoćnike direktora ili voditelja odjeljenja nastavnog procesa ne može biti imenovano lice koje je četiri uzastopna mandata obavljalo dužnost direktora u istoj školi". Ovo krši zakonski princip nediskriminacije, odnosno jednakosti pred zakonom i ustavni princip pravne sigurnosti i izvjesnosti. Pazite ovi ljudi kad su se prijavili na funkciju direktora, možda se ne prijavili ove funkcije direktora, da su znali da će biti donešen ovakav zakon. Razlike među plate direktora i nastavnika u nastavnom procesu je jako mala za odgovornost koji ima sam direktor. Pazite, u ovom smislu možemo tačno da tvrdimo da je stav 9 ovog člana Zakona u suprotnosti sa odredbama člana 4. Prijedloga zakona u kojem, kaže, u školama je zabranjen svaki vid diskriminacije u skladu sa zakonom. Sad ako ako mi diskriminiramo direktora škole. Pazite, imate za obavljanje poslova radnog mjesta, pomoćnika direktora, voditelja dijela nastavnog procesa prestaju biti odlučujući uslovi koji su propisani za to radno mjesto, da za radno mjesto, odnosno radno mjesto više nije dostupan, dostupno na ravnopravnoj osnovi svim radnicima škole koji ispunjavaju uslove propisane za to radno mjesto. Dakle, ovdje imamo određeni krug radnika koji ispunjavaju sve uslove propisane za obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta, ali iz tog kruga lica isključuje se dio radnika koji

se zakonom propisuje da više ne mogu obavljati te poslove. Znači, na ovakav način ta lica bivaju uskraćena da uživaju temeljna ljudska prava na rad i pravo na jednakost pred zakonom. Dakle, u konkretnom slučaju nekim radnicima se obavljanje poslova uskraćuje, a imali ste zakon koji im je to omogućio. Ljudi se prihvatili obaveza, zadataka na osnovu Zakona koji je tada bio na snazi, a imate slučaj da se drugim radnicima to isto vrijeme omogućava uprkos činjenici da i jedni i drugi ispunjavaju usluge propisane istim zakonom. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević, druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, znači kolega Šalja, pored ova 3 razloga za koje sam maloprije naveo da ne treba podržati ovaj Zakon, rekao sam da je to licenciranje, doškolovanje direktora koje se neće desiti i uvođenje srednjeg obrazovanja kao obavezno, koje se također neće desiti u prakse, pa ćemo mi to sve morati mijenjati ovdje na Skupštini. Pošto si ti patriota, meni se onako drag, da ti objasnim kako izgleda patriotizam u ovom Zakonu. Patriotizam izgleda tako da se tamo propiše himna, neka koja će se slušati, naravno, nažalost, bez teksta i to je sada kao patriotski čin, a onda u pedagoškim standardima koji su usvojeni u mjesecu martu, znači prije ovog Zakona, zamisli sada ovaj redoslijed, usvojiš pedagoške standarde u martu, sad usvajaš zakon, u tim pedagoškim standardima dva predmeta, historija i geografija kroz koje si trebao da osmisliš nastavni sadržaj koji će aktualizirati patriotizam i ljubav prema državi, imaš više časova fizičkog nego ta dva predmeta, pazi. Eto zašto smo mi u problemu. Zato smo mi u problemu. Zato što kroz te nastavne sadržaje, umjesto da smo inkorporirali ove presude, rezolucije, sve to uradili, mi tamo imamo više časova fizičkog, po toj najnovijoj reformi u Kantonu Sarajevo, pazi i onda tako nastavljamo u srednju školu, stavimo je kao obaveznu, pa će djeca kupiti diplomu iz srednje škole.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda. Kolega Dević nemojte zloupotrebljavati mikrofona, govoriti neistine.

Mahir Dević (zastupnik)

Šta ja ovdje zloupotrebljavam?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

I ovo nije neka himna, ovo je himna Države Bosne i Hercegovine. Zamolio bih vas zaista da u okviru svog vremena držite se tačke dnevnog reda i znamo da vam je navika da minimizirate kako ljude i procese u Kantonu Sarajevo, ali evo, zamolio bih vas da iskoristite svoje vrijeme i da se držite tačke dnevnog reda, bez minimiziranja i vrijeđanja. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja ništa ne minimiziram, kolega, Okeriću, ja ovdje samo govorim o činjenicama. Činjenicama je da u pedagoškim standardima ima više časova fizičkog nego historije i geografije, ali vi se ne razumijete u pedagoške standarde, za vas je normalna situacija da vam je ministar vanjskih poslova čovjek sa Višom sportskom školom, pa da mu je neko prizna kao fakultet.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću, možete se vratiti na dnevni red.

Mahir Dević (zastupnik)

Mogu, ali evo, kad me vi već odvodite s teme, moram dati činjenice i argumente. Znači tako se vi odnosite prema suštini ove reforme u Kantonu Sarajevo. Eto, o tome se radi i zato je ovaj Zakon generalno problematičan, njemu se ne može dati podrška, jer ovo nije unapređenje zakona, ovo je vraćanje zakona u lošiju poziciju od one u kojoj je bio. Ako je ovo netačno što sam ja rekao, otvorite Pedagoške standarde, pogledajte koliko je časova istorije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Uzeli ste mi vrijeme, dozvolite da završim rečenicu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović. Nisam vam ja isključio, automatski ste isključeni kolega Deviću, nisam vas ja isključio, čim vi završite vrijeme automatski se isključuje. Zastupnica Vujović izvolite imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Pa evo ja ću iskoristiti drugu diskusiju da upoznam javnost da je Klub zastupnika Demokratske fronte, reći ću na ovom sazivu, u odnosu na prethodni mandat, uputio 16 amandmana i drago nam je da je djelimično jedan iako to nije neki uspjeh, ali jedan je djelomično usvojen, odnosno predloženost najprije odbijen, pa predložen kao Vladin amandman koji postaje sastavni dio ovog Zakona, a tiče se, kao što smo rekli, sastava školskih odbora po pitanju etničke pripadnosti, po popisu '91. godine i kolega Vibor je dopunio i po pitanju Zakona o rodnoj ravnopravnosti. Ja moram istaći, naš jedan Amandman broj 14, koji se u članu 96. Prijedloga zakona pod nazivom ljekarski pregled u stavci 8. kaže da zakonom je propisano da ako škola nema odgovarajuće poslove, radniku će se otkazati ugovor o radu zbog lično uvjetovanih razloga. Mi smo predložili da se zbog lično uvjetovanih razloga, taj, odnosno otkaz ugovora o radu briše, te da će Ministarstvo status radnika riješiti na način rasporeda u poslovima u drugim školama ili javnim ustanovama, u skladu sa stručnom spremom i zdravstvenom stanju radnika, jer smatramo da se na ovaj način diskriminišu de facto invalidi rada. I mislim da se na ovaj način pokazuje kolega Deviću patriotizam kada štitimo radnike uposlenike, kada štitimo učenike, da imaju što kvalitetnije obrazovanje, kada štitimo prava radnika, bez obzira koje su stručne spreme i kako i na koji način ovaj, naročito ukoliko su u slučaju prilikom rada dobili određenu dijagnozu, da su spriječeni u punom kapacitetu da obavljaju. I zašto ovo naglašavam, naglašavam iz razloga jer i sama ministrica na početku rekla da imamo ozbiljan problem sa deficitom nastavnog nastavnog kadra u osnovnim i srednjim školama i ono na čemu mi trebamo raditi ovdje kao Skupština Kantona Sarajevo, jeste da svima njima obezbijedimo bolje uslove rada, a ne da kroz ovakav jedan zakon diskriminišemo naše uposlenike, naše nastavno osoblje. Klub zastupnika Demokratske fronte sigurno neće ovakav Prijedlog zakona odgoj i obrazovanju podržati. Toliko, hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Mahir Dević. Kome replicirate?

Mahir Dević (zastupnik)

Kolegici Vujović. Hvala predsjedavajući. Kolegice, ja se s vama apsolutno slažem kada je u pitanju doškolovanje nastavnika. Moj stav je identičan vašem, a ja sam otišao još korak dalje i javno izrekao da se to neće desiti, da je to samo član zakona koji će biti poništen. Napravio uznemirenost u javnosti i nije će biti realiziran. Da je to jedan populizam, kao i sav ovaj Zakon, ali sam otišao i korak dalje, pa ušao u suštinu, pa vam kazao da kroz predmete koji se zovu geografija i historija, gdje ste mogli razvijati patriotizam, imate problem da imate više časova fizičkog nego ovih predmeta, a profesori koji predaju te predmete bi trebali da se doškoluju zato što imaju malo časova i predaju u po dvije, tri škole. Eto tako mi provodimo odgojno-obrazovnu reformu u Kantonu Sarajevo i zato ne treba glasati za ovaj Zakon. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić, druga diskusija.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Druga diskusija. Evo, ja bi samo da kažem da klima uređaj radi tako što ima vanjsku jedinicu koja skida toplotu sa tečnosti freona i unutra tako hladi, a ta vanjska jedinica rezultat toga je toplota koju baca. Mi imamo u ovom ovdje prostoru šest klima ima uređaja koji rade 5 m od ovog prozora, otvorili smo da se rashladimo jer nam je vruće i ubacujemo topli zrak unutra. E to je otprilike obrazovanje ljudi, znači nema potrebe otvarati prozor da nam bude hladnije jer nam je toplije. Završit ću diskusiju i eto kraj.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić se javio za riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Ja ću, evo ispred Kluba SDP-a prije svega vas zahvalim ministrici na današnjem izlaganju, na svemu onome što je prezentirala danas. Ja moram da kažem da smo mi između ovog Nacrta zakona i Prijedloga zakona uzeli aktivno učešće na način da smo željeli da što više čujemo širu, odnosno javnost i sindikate i Vijeće roditelja i sve one koji su se nama obratili sa željom da kroz amandmane djeluju i da isprave taj Nacrt zakona. Obavili smo puno sastanaka i sa sindikatima i osnovnog i srednjeg obrazovanja i sa predstavnicima Vijeća roditelja i sa drugim, odnosno, da tako kažem, zainteresovanim stranama koje su nam se direktno javili kao Klubu SDP-a i pokušali smo da sve saslušamo i da objedinimo sve prijedloge i sve ono što smo mi smatrali da ima smisla kroz amandmane, kako bi se taj tada postojeći Nacrt koji je donio ovaj prethodni mandat, da se na neki način ispravi.

Mi smo to smatrali kao našom obavezom, evo neke kolege su to diskutirale da je to kao odnos vlasti sa vlasti, ali ja to smatram da je to bila naša obaveza kao Kluba da sve saslušamo i da pokušamo sve ono što smo dobili sublimirati i što smo smatrali da zaista ima smisla da se od nacrtu do prijedloga popravi, da tako i djelujemo i tako smo i učinili i ministrici smo dostavili neki naš prijedlog tokom javne rasprave koji je sadržavao neki 37 amandmana, naravno objedinjenih svih ovih prijedloga koje smo dobili i od Sindikata i od Vijeća roditelja i ono što smo mi sami kao Klub uspjeli identificirati i na ovaj način pokušali promijeniti kroz od nacrtu do prijedloga. Ja moram zahvaliti ministrici što je imala i razumijevanja i što je u biti održala dosta sastanaka sa nama, gdje smo se baš striktno išli od člana do člana i svaki ovaj prijedlog mi obrazlagali zašto mislimo da to tako treba, a ona sa svoje strane, zašto misli da je to OK ili zašto misli da nešto u tom datom momentu može se riješiti na neki drugi način, a mi u biti nismo bili dovoljno informisani da se to već na neki način dešava kroz neke druge stvari, da li

pravilnike, da li neke druge podzakonske akte i da li je to bilo predviđeno u nekim drugim stvarima? Mi smo suštinski, ne bi sad puno dužio i čitao sve ove amandmane koje smo mi tada u biti predložili i puno toga je u biti ispoštovano. Više 80 %. Mi smo tada imali neke svoje prijedloge, a takve prijedloge su imali sindikati, gdje se u biti nastava, odnosno radne sedmice u nastavi na neki način trebaju da se smanje, odnosno broj sedmica da se trebaju da se smanje. Tražili smo u tim amandmanima da se i nastavni časovi smanje sa 45 na 40 minuta, ali uz argumentirane obrazloženje ministrice da to u ovom datom momentu možda nije trenutak da se ide u takve stvari mi smo to shvatili, ali sigurno da ćemo insistirati. Pogotovo što se tiče broja časova u nastavi, da pokušamo svim našim i đacima, učenicima da olakšamo to i da ne budu toliko, da tako kažem, ne znam kako najbolju riječ da kažem, ali eto, opterećeni svim tim časovima koji se svakodnevno dešavaju i da svaki dan naša djeca u osnovnoj školi imaju po 6 časova, što mi smatramo da je dosta veliko opterećenje i da bi sigurno u narednom periodu trebalo naći načina da se taj broj časova generalno na neki način smanji i da se olakša ili da se u biti smanji vrijeme trajanja časa i da se na taj način pokuša smanjiti, olakšati našoj djeci da ne budu toliko preopterećena što se tiče što se tiče svog tog sadržaja i nastave koji oni imaju. I u svakom slučaju, to ćemo u narednom periodu i zajedno s ministricom na neki način pokušati insistirati i na nekim drugim stvarima. Mislim, evo, ja se mogu složiti sa kolegom Kapidžićem da u nekom u narednom periodu treba inzistirati da se možda i ta devetogodišnja škola da se razmisli i da se pokuša možda i vrati na tu osmogodišnju školu i da to bude u nekim narednom periodu i nekim narednim zakonom, na način da se malo u biti, da tako kažem, zakon malo drastičnije promijeni, a sve u cilju da našu djecu u biti oslobodimo nekih dodatnih obaveza, da ih ne preopterećujemo, da tako kažem, dodatnim stvarima, nego se oni bave suštinom i izučavanjem predmeta, odnosno suštine svih tih predmeta koji svakodnevno, koje svakodnevno slušaju u školama. Ne bih išao još dodatno ovim šta smo sve tu promijenili, evo u biti dosta tih stvari su se poklopili sa drugim klubovima koje smo mi tražili, odnosno klubovima zastupnika, ne bi sad posebno navodio koji, jer je tu bilo i opozicije i pozicije, odnosno vlasti, ali u svakom slučaju, ja se nadam i želim da vjerujem ministrici da će ovaj Zakon unaprijediti obrazovanje i osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo. Mislim, to je naše pravo, da vjerujemo da ministrica, i ja, koliko sam imao susreta sa njom i koliko sam imao ovih sastanaka, zaista mogu da vjerujem da ministrica zaista svom energijom želi da se sistem unaprijedi i da sve ovo što danas mi kao Skupština treba da donesemo, da će zaista značiti unaprjeđenje u odnosu na ono što smo do sada imali. Naravno, nijedan zakon nije savršen, sigurno u narednom periodu treba raditi da se to dodatno na neki način pokuša odraditi jer i vrijeme i proteku vremena kako idemo, evo mi smo baš diskutovali da li treba te zakone toliko često mijenjati ili ne treba zakone toliko često mijenjati, ja sam stava da se sve u svijetu jako brzo mijenja i kad vi gledate zadnjih 30 godina šta se sve u svijetu promijenilo, ja smatram da ovi zakoni puno češće trebaju da budu novi skupštinskim klupama i da puno češće unapređujemo stvari, barem one koji su u proteku tog nekog vremena u biti promijenile, jer smatram, ne samo kroz ovaj Zakon, nego kroz puno zakona koje mi ovdje imamo u Kantonu Sarajevo, dosta kaskamo za nekim razvojem koje se dešava u svijetu i u svakom slučaju mi kao Skupština po meni bi se više trebali baviti donošenjem izmjenama ovih zakona, nego raspravljanjem o radu, odnosno nekih firmi, da kažem ne može to biti gubljenje vremena, ali puno više ovdje imamo tačaka o radu pojedinih preduzeća i firmi nego donošenje nekih zakona. Ja razumijem da mi sve to moramo preći, da je to sve obaveza Skupštine, ali ovo smatram i djelovanje kroz zakone da je puno važnije nego i da tu puno više možemo dati i energije i vremena je puno više biti učinkoviti kroz izmjene zakona na način da u biti prati i vrijeme u kojem trenutno živimo. Mi smo kao Klub SDP-a i nakon tih konsultacija i javne rasprave, nakon donošenja ovog Prijedloga zakona u biti uputili još 3 amandmana na Zakon, ministrica je kroz amandmane Vlade u biti od ta 3 amandmana prihvatila dva. Ovaj jedan nije, i eto mi smo to smatrali kao kompromis, jer ovaj naš Amandman 1 i Amandman dva su u bili povezani, da je kompromis da se usvoji taj Amandman

2, a kolege su ovdje već spominjale šta je tu u suštini, mi smo smatrali da po pitanju, da tako kažem, učenika koji su nakon nekog devijantnog ponašanja ili nečega bili sankcionisani mjerom isključenja iz škole, da za njih Ministarstvo, na prijedlog Instituta, naravno i uz saglasnost Vlade, kako smo ovdje naveli u Amandmanu, treba da donese neki posebni individualni plan i program kako će ti učenici dalje nastaviti svoje obrazovanje bez da im to pravo obrazovanja uskratimo. Kako će on to donijeti, koji će oblik tog obrazovanja biti, to treba da odredi Institut i Ministarstvo i naravno, slažem se i sa kolegom, čini mi se da je Dević rekao da niko ne treba da bježi od svoje odgovornosti i da za takve stvari Ministarstvo, pa i Vlada, treba da preuzmu svoju odgovornost i da kroz ovaj posebni plan i program takve slučajeve trebaju da riješe, odnosno da donesu taj neki poseban plan i program, a na način da, ne znam koji je od kolega prethodno, ja mislim kolega Bandić, da je spominjao, da ne bi bila ugrožena i neka prava svih ostalih učenika na način da se oni osjećaju nesigurno u prisustvu tih učenika koji su bili izbačeni iz škole nakon tog devijantnog ponašanja. Mi smatramo da na ovaj način se može na određen način utjecati i riješiti ovo pitanje, naravno, mora se uključiti Institut i Ministarstvo i preuzet svak svoj dio odgovornosti i ne treba bježati od odgovornosti da se na neki način na ovaj način te stvari riješe, ali mi smo smatrali da je jako problematično da se neki učenici, koji su možda čak i bili sankcionisani za neka teška krivična djela vrate u redovnu nastavu, ali naravno, evo ako bi Ministarstvo i Institut preuzeo obavezu da na ovaj način pokušaju riješiti te slučajeve, mi se slažemo da ni tim ljudima, odnosno učenicima, ne bi trebalo biti uskraćeno pravo na obrazovanje. I još jedan amandman koji je kroz amandmane Vlade na neki način ministrica usvojila je taj da smo mi podnijeli amandman da radnici koji su zatečeni na radu u školi, u radno-pravnom statusu na neodređeno vrijeme, a koji ne posjeduju profil i stručnu spremu utvrđenu propisom iz člana 97. ovog Zakona ili pedagoškim standardima i normativnima, predviđeno za ta radna mjesta "danom stupanja na snagu ovog Zakona imaju više od 20 godina radnog staža u školi, odnosno taj 20 godina je neki kompromis kojim smo postigli, ostaje na svojim poslovima i radnim zadacima, bez obaveze i doškolvavanja". Znači, mi smo kroz ovaj amandman pokušali da djelujemo na to, jer smo dobili informaciju, u biti da većina naših radnika koji su u radno-pravnom statusu, a koji imaju taj problem, imaju više od 20 godina radnog staža, da na ovaj način pokušamo zaštititi te radnike. A naravno da u svakom slučaju neko novi koji se zapošljava u škole, mislim da treba težiti da se što više edukuje i što više stekne dodatnog znanja, kako bi sve to znanje prenosili našim, u biti učenicima, našoj djeci koji se školuju kroz naš čitav sistem. S obzirom na to, vjerovatno ćete pitati da izjašnjenje o ovim amandmanima, mi ćemo, s obzirom da je Vlada usvojila ove naše amandmane na način kako je ono dogovoreno, mi ćemo odustati od naših amandmana SDP-a koji su dostavljeni u Skupštinu. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem zastupniku Čičiću.

Kolega Jasmin Šaljić se javio, vi ste imali drugu raspravu ili? Druga diskusija kolega Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Pa htio sam samo da kažem da smo mi iz Stranke za Bosnu i Hercegovinu učestvovali u izradi ovog Prijedloga zakona na način da smo mi uložili amandmane, imali smo primjedbe na članove 107, 109, 110, 113, 137 i 139, ali naši amandmani nisu usvojeni. Eto, samo sam htio da radi javnosti toliko. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Šaljiću.

Koristim, također, priliku da se zahvalim ministrici Hota-Mumunović i njenim saradnicima na iscrpnom radu kada je u pitanju provođenje šire rasprave, javne rasprave kada je u pitanju Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju. Na dva načina se suštinski opredjeljujete da li ste za nešto ili ne, a to je kroz budžet i kroz unapređenje zakonskih propisa. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je kroz budžet pokazalo svoje suštinsko opredjeljenje kada je u pitanju da, kada je u pitanju obrazovni sistem u Kantonu Sarajevo, gdje ste mogli čuti u odgovoru ministrice na moje pitanje šta je zatekla kao ministrica kada je preuzela mandat 2021. godine, koliko se sredstava izdvajalo za obrazovni sistem, koliko se izdvaja u 2024. godini, to su 10 puta veći iznosi. To govori o opredjeljenju jednog resornog ministarstva, Vlade i većine u Skupštini Kantona Sarajevo. Drugi dio opredjeljenje se iskazuje kroz unapređenje zakonskih propisa a to je danas usvajanjem ovog Zakona sigurno ćemo unaprijediti dodatno zakonski propis koji se direktno odnosi na učenike, na njihove roditelje, na prosvjetne radnike i kompletan obrazovni sistem. Kroz ova dva opredjeljenja suštinski smo pokazali i htjeli poslati poruku građanima da odgoj i obrazovanje već tri godine stavljamo u fokus našeg djelovanja i nećemo na tome stati zato što je to nada i budućnost našeg društva, zato što sa ovakvim opredjeljenjem, kroz budžet i kroz unapređenje zakonskih propisa, želimo da osmislimo život, i bistvovanje mladih ljudi, ostanak u Kantonu Sarajevo.

Stoga pozivam sve zastupnice i zastupnike da podrže ovaj zakon. Niti jedan zakon nije idealan. Ovaj zakon, po ovom Zakonu potrebno je implementacija njegova, da eventualno vidimo određeni nedostatke današnjeg usvajanja, tako da ne možemo samo ad hok kazati kakav god napredak krene i kako god da se izmjena i dopuna predloži i da to ne valja, da treba da ostane onako kako smo se uvjerali da prethodnih 15, 20, 30 godina nije bilo dobro. Tako, stoga, pozivam vas da podržimo ovaj zaista reformski Zakon, jedan od najvažnijih zakona koje je ova Skupština usvojila.

Kolega Dević se javio izvolite, imate riječ. Replika, pretpostavljam, pošto nemate pravo na diskusiju, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala predsjedavajući, replika vama. Nekoliko stvari koje ste kazali, prvo, ja se nadam da se trebate dogovoriti sami sa sobom od koga ste preuzeli vlast te '21. kada nije valjalo, vjerojatno od samih sebe, a onda i ovih petnaestak godina koje nas vraćate ponovo u rikverc ovaj i to ste preuzeli od samih sebe, tako da to sve što nije valjalo i što danas reformišete, onda ste to vi kao uradili, tako da to zaista ta diskusija u tom segmentu vaša, apsolutno ovaj nema smisla. Suštinski, ovaj Zakon u odnosu na onaj prethodni je promijenio nekoliko članova. Ja ću ih ponovo ponoviti. Član koji se tiče doškoloovanja. To su pokušavali i ministri prije ove ministrice i nisu uspjeli i neće ni ova ministrica uspjeti. I ovaj će član ostati mrtvo slovo na papiru. To što smo uveli srednje obrazovanje kao obavezno treću i četvrtu godinu, napravili smo samo dodatni problem, pa ćete i to morati mijenjati u narednom periodu, jer će ovo direktno potaknuti kupovinu diploma u srednjim školama, naravno i na fakultetima. A vi predsjedavajući, ako ste za pravdu i narod ja vam predlažem da sve ljudi koje ste imenovali bez diploma, radnog iskustva, sa falsifikovanom dokumentacijom, smijenite lično, a ne da ih krijete i da ih postavljate na najodgovornije pozicije. E, tada bi vaša priča imala smisla. Ne, naprotiv, vi to radite na način da takve i krijete. Takve izvještaje ne donosite na Skupštinu, a direktore koje mi nismo usvojili izvještaje ne smjenjujete, znači vi direktno učete na prikrivanje tih koruptivnih radnji, a nama u stvari pričate o nekoj reformi koju ovdje provodite, a i tu reformu kao bajagi koju provodite, provodite reformu samih sebe, jer ste vi u ime SDA ovdje sjedili i pravili taj nered, ako ga već tako nazivate. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu.

Hvala Bogu, pa građani, javnost, prosvjetni radnici, roditelji mogu da osjete na svojoj koži da li je nešto bolje urađeno za ove 3, do 3,5, godine ili nije. Ja neću ništa više kazati, prepustiti ću da javnost, građani čija djeca idu u škole, prosvjetni radnici kažu da li im je bolje ili nije, je li im je bolje sa konceptom odgovornosti, sa konceptom trojke ili sa konceptom SDA i drugih i drugih partija koje su devastirale ne samo obrazovni sistem, već i druge sisteme.

A sada prije nego što su izjasnimo u ovom Zakonu, samo želim da ovaj pitam predstavnike stranaka ispred kojih su došli amandmani da li odustajate od izjašnjenja nove amandmane koje ste dostavili?

Kolega Šaljiću?

Dobro, može. Evo, ovako prihvaćen prijedlog, prihvaćen prijedlog kolegice Vujović. Samo malo.

Tražite li da se pojedinačno izjasnimo ili da se izjasnimo o svim amandmanima? O svim amandmanima, OK.

Zamolio bih Skupštinu da se izjasnimo da li glasamo o svim amandmanima objedinjeno na prijedlog kolegice Vujović.

Zamolio bih službu da uključi mogućnost izjašnjenja kolegi Deviću.

Zaključujem glasanje. Skupština je prihvatila jednoglasno sa 26 glasova, protiv i suzdržanih nije bilo, da se izjasnimo o amandmanima objedinjenim amandmanima ispred kluba DF-a.

Tako stoga pozivam za zastupnike da se izjasne o amandmanima Kluba DF-a na Prijedlog Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednju školi u Kantonu Sarajevo, koji su dostavljeni u redovnoj proceduri.

Zamolio bih opet službu da uključi kolegu Devića, nemojte ga izostavljati.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 8, protiv ništa, suzdržanih 17. Konstatujem da Skupština nije prihvatila ove amandmane.

Također, zamolio bi zastupnice i zastupnike da se izjasne o objedinjenim amandmanima Stranke za Bosnu i Hercegovinu koji su dostavljeni u redovnoj proceduri.

Zamolio bih vas da uključite kolegu Devića, opet se isključio. Zamolio bih službu da omogući izjašnjenje.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 10, protiv ništa, suzdržanih 15. Konstatujem da Skupština nije prihvatila amandmane Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu.

A sada pozivam zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 7, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština donijela ovaj reformski zakon.

Zahvaljujem se kolegicama i kolegama na konstruktivnoj diskusiji. Amandmani Vlade su sastavni dio zakona.

Prekidamo sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, blagovremeno ćete biti obaviješteni o nastavku 16. Radne sjednice. Hvala vam.

**STENOGRAM
DRUGOG NASTAVKA 16. RADNE SJEDNICE
ODRŽANOG 21.10.2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Drugi nastavak 16. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Poziv prisutne da svako na svoj način oda počast onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine. Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade, uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice.

Svima nama želim ugodan rad i radnu atmosferu. Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje 22 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice pravdali su zastupnici, odnosno zastupnice Vedrana Vujović, Danijela Kristić, Vedrana Vikić Musić. Kašnjenje su najavili, odnosno najavio zastupnik Ilijaz Pilav.

Podsjećam vas da smo na prethodnim zasjedanjima, koja su održana 10. 6. i 9.7.2024.godine, obradili prvih 15. tačaka dnevnog reda, tako da danas počinjemo s tačkom 16. koja glasi:

AD-16

Prijedlog Zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo

Prijedlog se dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bi predstavnika predlagača da podnese uvodne napomene, uvaženog ministra financija, Afana Kalamujića. Izvolite, imate riječ.

Afan Kalamujić (ministar)

Zahvaljujem predsjedavajući, evo prije svega da vas sviju pozdravim. Želim vam dobro jutro i ugodan rad danas i da pozdravim sve naše građane i građanke koji nas gledaju putem malih ekrana.

Dakle, riječ je o Zakonu o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo, koji je od ranije bio u proceduri. Nakon mog dolaska pretrpio je određene manje korekcije. Pripremali smo registar, a ja ću vam napraviti kratak uvod. Znači, razlog za donošenje ovog Zakona je da se nivou Kantona Sarajeva uspostavi jedinstvena baza podataka o svim obavezama kantonalnih ministarstava, Kantonalnih uprava, Kantonalnih upravnih organizacija, stručnih i drugih stručnih službi, organa zakonodavne i izvršne vlasti, te drugih budžetskih korisnika Kantona Sarajevo, svih vanbudžetskih fondova, jedinica lokalne samouprave, javnih ustanova, te javnih preduzeća čiji je osnivač Kanton Sarajevo, te javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, te pravnih lica u kojima Kanton Sarajevo i ili učestvuje sa više od 50 % ukupnog kapitala. Npr. obaveze po sudskim odlukama, obaveze prema vanbudžetskim fondovima, dobavljačima i slično. Jedinstvena evidencija takvih podataka je podloga temeljem koje bi bilo moguće vršiti potrebne analize, predlagati i donositi odgovarajuće politike, strategije, mjere, a sa ciljem da u konačnici efikasnije upravljamo obavezama i utječemo na smanjenje duga u Kantonu Sarajevo. Objedinjenje podataka je potrebne posebne koristi za praćenje, dijagnostiku problematike kašnjenja u ispunjavanju obaveza po različitim osnovama, te služi kao okidač za blagovremeno djelovanje, minimiziranje bilo kakvih štetnih posljedica po budžet Kantona Sarajevo. Na osnovu svega navedenog Ministarstvo financija Kantona Sarajevo procjenjuje da je uspostavljanje jedinstvenog registra finansijskih obaveza o Kantonu Sarajeva od izuzetnog značaja. U razgovorima koje sam imao u nekom prethodnom periodu znam da je bilo određene zabrinutosti od strane jedinica lokalne samouprave. Ovaj zakon apsolutno ne zadire u njihove nadležnosti. Ovo je čisto formiranje baze kako bi imali ukupnu sliku u sve ono što se dešava u Kantonu Sarajevo sa aspekta financija, a mi već imamo svakako uvidu i u njihove budžete. Međutim, ovo je objedinjavanje svih tih podataka na jednom mjestu kako bi se mogle vršiti pravovremenije i kvalitetnije analize te davati prijedlozi. Shodno tome, Ministarstvo financija bi i dogradilo svoje kapacitete u pogledu upravljanja ovoga, tako da bi stalno imali situaciju

šta se dešava, šta bi trebalo poduzeti i, naravno, zajedno sa Vladom, Skupštinom donositi prave mjere u tom pogledu. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru na uvodnom izlaganju. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ?

Ima li pitanja? Zastupnica Marijela Hašimbegović prva se javila za riječ, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Srdačno vas sve pozdravljam, posebno naše sugrađane koji prate rad ove sjednice. Ja ću imati par pitanja. Zanima me da nam ministar decidno jasno kaže koliko je zaduženje trenutno sa postojećim informacijama za '22.godinu, '23. i ko je trenutno zaduženje? Zašto ste se odlučili na ovakav sadržaj zakona kojim se ne obezbjeđuje transparentnost informacija? Je li ovaj Zakon u koliziji sa Zakonom o slobodi pristupa informacija i Zakonu o principu lokalne samouprave Federacije? Da li je ovaj Zakon u koliziji sa Strategijom upravljanja dugom za period 23-. 25?. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hašimbegović. Za riječ se javio zastupnik Adi Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Lijep pozdrav svim kolegama i kolegicama i lijep pozdrav i selam gledaocima pored malih ekrana. Ja imam jedno pitanje. Obzirom da je ministar već spomenuo bojazan lokalnih jedinica samouprave koje će biti obuhvaćene ovim zakonom, interesuje me njihova involviranost, u kojoj mjeri su njihove primjedbe prihvaćene u sklopu ovog Prijedloga zakona. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javio zastupnik Faruk Selmanović. Izvolite, imate riječi.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Imam prvo pitanje koje postavljam, jeste premijeru, ali vidim da ga nema ovdje. Cijeneći da je Vlada Kantona na 91. sjednici održanoj dana 25. 8. 22. godine donijela Zaključak kojim se utvrđuje Prijedlog zakona, a istim tim Zaključkom stavila Zaključak van snage iz 2020. godine i povukla inicijalni prijedlog registra, postavljam pitanje premijeru zbog čega je Vlada Kantona Sarajevo povukla iz procedure Prijedlog Zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo? Ono što me interesuje, ovo postavljam predlagачu Zakona, na kojoj sjednici i kog datuma Vlada Kantona Sarajevo je razmatrala primjedbe i prijedlog na Nacrt zakona date na javnoj raspravi i zauzela stavove? Kada je održana javna rasprava o Nacrtu zakona, obzirom da je Skupština Kantona Sarajevo isti utvrdila 19. 11. 2019. godine i odredila rok od 30 dana od tog dana za održavanje javne rasprave, a isto nije navedeno u izvještaju? Zašto nije ispoštovan Zaključak Skupštine, odnosno rok za održavanje javne rasprave i zašto nakon četiri pune godine od utvrđivanja Nacrta zakona Prijedlog tog zakona razmatramo tek danas , koji su razlozi za isto? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Jedno pitanje za ministra. Znači precizan i tačan podatak ministre, koliko je Kanton Sarajevo se kreditno zadužio od 2018. Godine dolaskom ove vlasti u Kanton Sarajevo, znači u ovih prethodnih, evo krajem 6 godina? Tačno znači koliko se podiglo kredita i koliko je Kanton Sarajevo platio, kolokvijalno kazano, penala na nerealizaciju kredita? Znači koliko je miliona konvertibilnih maraka potrošeno na to? Te dvije stvari me zanimaju jer imaju direktne veze, naravno, sa Prijedlogom ovog zakona. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javio zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Selamim i pozdravljam sve prisutne, i one koji nas prate putem malih ekrana, pozdravljam ministra, zahvaljujem se na uvodnom izlaganju. Imam nekoliko pitanja. Prije svega mene zanima ministre, koliko će ovaj zakon koštati nas? S obzirom da se radi o vrlo ozbiljnim podacima, da ovi podaci moraju biti zaštićeni od hakera ili bilo kojih drugih zainteresovanih osoba, zanima me u kojem znači u kojoj mjeri će nas koštati ovaj zakon? Drugo pitanje već je malo to kolegica Marijela postavila, da li je ovaj Zakon ovaj u suprotnosti ili je inkompatibilan sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka? I treće pitanje pošto vidim da se u ovom zakonu u određeni registar traži, odnosno određenih podataka, a da pri tome ti podaci proizilaze iz ugovornih obaveza. Okolnost da imam ovdje jednu vrstu ugovornih obaveza koje su zaštićene od strane jedne ugovorne strane, pa me zanima kako ćete na taj način se odnositi spram tih ugovorenih, evo da kažem, odredaba koje zabranjuju jednu ovakvu vrstu, jednu ovakvu vrstu spoznaje za širu javnost? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javila zastupnica Admela Hodžić. Izvolite, imate riječ?

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne. U materijalima koji su nam dostavljeni možemo vidjeti da su pojedine lokalne zajednice tražile da se izostave jedinice lokalne samouprave i pravobranilaštva jedinica lokalne samouprave. Zašto niste udovoljili tim njihovim zahtjevima? I dali ste pa po mom mišljenju, šturo obrazloženje. Razlozi za donošenje koje stoji u materijalima, pa se navodi sljedeće: jedinstvena evidencija takvih podataka je podloga temeljem koje bi moglo, koje bi bilo moguće vršiti potrebne analize, predlagati i donositi odgovarajuće politike, strategije i mjere sa ciljem da u konačnici efikasnije upravlja obavezama i utječe na smanjenje duga u Kantonu Sarajevo, objedinjenost podataka je od posebne koristi za praćenje i dijagnostiku problematike kašnjenja i ispunjavanju obaveza po različitim osnovama, te služi kao okidač za blagovremeno djelovanje i minimiziranje štetnih posljedica po Budžet Kantona Sarajevo, znači po Budžet Kantona Sarajevo, a ovdje su obuhvaćene lokalne samouprave, pa me zanima kakve veze i u kakvom ovaj kakav pravni osnov imamo za djelovanje Budžetom Kantona Sarajevo na lokalne samouprave? I ovaj sam registar neće biti javan. Zanima me isto tako zbog Zakona o pristupačnosti podacima koji moraju biti javni kakva je svrha u konačnici lokalnim samoupravama ovakav jedan registar? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hodžić. Zastupnik Elvis Vreto se javio za riječ.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Koristim priliku da pozdravim se prisutne, kao i građane koji nas prate. Imam jedno pitanje za ministra financija. Obzirom da se radi o prijedlogu Zakona o registru financijskih obaveza u Kantonu Sarajevo zanima me ovaj dio upravo na informacija o granici tih podataka koji su javno dostupni i granici podataka koji jednostavno nije moguće onaj javno postaviti u Registar? Svjestan činjenice da ministarstvo sigurno, vođeno time da ima jednu dobru podlogu kao fiskalnu procjenu i podatke, samo da nam ministar objasni u kojem segmentu i dal ćemo mi kroz informacije kada se radi o ili prijedlog budžeta ili izvršenju budžeta imati informaciju, sastavni dio te informacije, odnosno izvještaja hoće li biti ovaj segment koji se odnosi na ovaj Zakon? Eto, toliko hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih za postavljanje pitanja. Zamolio bih ministra Kalamujića da nam ponudi odgovore na postavljena pitanja. Uključite mikrofon ministra Kalamujića.

Afan Kalamujić (ministar)

Hvala vam, predsjedavajući. Dakle, probat ću pošto imam dosta sličnih pitanja, probat ću obuhvatiti odgovorom slične primjedbe. Znači jedno od pitanja svakako je pitanje u pogledu transparentnosti informacija i podataka, pa ću vam reći ovako u skladu sa članom 13. Stava 3. ovog Zakona mogu se zahtijevati tehnički izvještaj, analize, informacije sačinjene na osnovu podataka iz registra u svrhu statističke ili naučnoistraživačke obrade. Preduzimanje mjera na provedbi ovog zakona, izvršavanja nadležnosti zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Dakle, to je u jednu ruku i ograničavajući faktor koji pitaju pogled zaštite podataka s jedne strane, a s druge strane i mogućnost dobivanja analiza i podataka iz ovoga registra. Tu je bilo više pitanja. Također, tu je bilo i pitanje u pogledu lokalnih zajednica. Znači, kako sam naveo ranije, poenta svega ovoga je upravo s obzirom da Ministarstvo financija donosi i predlaže i izvještavamo i o objedinjenom, znači i o financijskom izvještaju koji uključuje i jedinice lokalne samouprave, a ne samo znači Kantona Sarajevo, sasvim je logično da imamo uvid i dio tih podataka. Naravno, ponovno kažem, ne u svrhu neke zloupotrebe ili nekih bilo kojih drugih vrsta tretiranja tih podataka, nego čisto da imamo uvid u to. S obzirom da imamo dosta projekata koji Kanton Sarajevo radi zajednički sa jedinicama lokalne samouprave kroz različite vrste transfera i slično, mislim da je sasvim ovaj svrsishodno da imamo pristup i tim podacima, kažem ponovno ne zbog nekih zloupotreba, nego čisto zbog transparentnosti između svih strana. Bilo je pitanja u pogledu duga. Ja ću vam to rado dostave u pisanom formatu za sve navedene i tražene podatke koji su bili, kao i za penale koji su plaćeni na osnovu većinom ino zaduženja. Kažem, u potpunosti smo okrenuti u pogledu i toga da poštujemo i lokalne, odnosno jedinice lokalne samouprave, ali s druge strane zaista da imamo i adekvatan alat kako bi upravljali čitavom situacijom i imali uvid u sve obaveze, a ima dosta, ja vam mogu navesti dio podataka koje sam dobio u posljednje vrijeme u pogledu nekih obaveza, ali i potraživanja Kantona Sarajevo, što će također, uslijediti u formi zakona i registra, kako bismo mogli zaista na pravi način upotrijebiti sve naše interne rezerve u pogledu stabilnosti, u pogledu adekvatnijeg upravljanja financijama. Znači zaista, namjera ovog zakona je čisto da imamo objedinjene podatke, da možemo njima u upravljati na pravi način, donositi prave mjere, prijedloge, eventualno i zakonska rješenja i sve drugo. Sve druge stvari koje možda nisu detaljno objašnjene u ovom samom zakonu će dalje biti instrukcijama i pravilnicima obrađena te unaprijeđena. Naravno da svaki zakon nije, što kažu, uklesan u kamenu, tako da stojim na raspolaganju da sve one dobre ideje koje budu, ili ono što se bude pojavilo prilikom primjene ovog zakona na terenu da korigujemo i unaprijedimo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se ministru, otvaram raspravu. Zastupnica Marijela Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. No, evo, u svjetlu okolnosti gdje evo javnosti propitujemo ozbiljne informacije o zaduženosti Kantona Sarajevo, dolazi nam ovaj registar o finansijskim obavezama u Kantonu. Stalno na neki način naglašavate okolnosti da se ponašate domaćinski, transparentno i s tim u vezi bi ideju o ovom registru možda čak i pozdravila da ste njen sadržaj prezentirali u smislu da je on javan i transparentan, no evo, vi ste sačinili sadržaj zakona u kome ćete prikupiti sve informacije o zaduženosti, ali te informacije neće biti dostupne javnosti. Ne slažem se sa uvažanim ministrom da je klauzula kojom oni na neki način amnestiraju ovu činjenicu da ovaj zakon nije transparentan jer ona može u praksi dovesti do raznih kolezija. I također, žao mi je što niste odgovorili na moje pitanje koje se tiče o obavezama zaduženosti Kantona za vrijeme '22. i '23. i trenutne zaduženosti, jer to nisam pitala radi sebe, nego sam pitala radi javnosti, radi građana koji prate ovu skupštinu i koji imaju pravo znati informacije o potpunoj zaduženosti Kantona. Mi već imamo strateški dokument koji se zove Strategije upravljanja dugom za period 23.- 25. godina. I na web stranici Ministarstva financija može se naći podatak o zaduženosti od 483 miliona za vrijeme '22. godine i za 23. godinu 842 miliona. Dakle, amandman koji je Demokratska fronta uputila na ovaj materijal u svoje prve 2 tačke, odnosno prva 2 amandmana se odnose upravo na okolnosti da se promijeni sadržaj u klauzuli 13. I da ovaj dokument ipak bude javan i s tim u vezi očekujem da će zastupnice i zastupnici Skupštine Kantona Sarajevo podržati ovaj amandman jer u protivnom ja vjerujem da oni koji ga ne budu podržali podržavaju politike dužničkog ropstva. Treći amandman se odnosi na pitanja koja se tiču uvođenja drugih jedinica lokalne samouprave, što jeste u suprotnosti sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije, jer Grad ima, dakle, Ustavom i zakonom tačno definisane obaveze i odgovornosti i nije mi jasno zašto ste u ovaj Zakon pored Kantona uopšte uvlačili i druge jedinice lokalne samouprave? Iskreno, moram reći da mi to izgleda kao da se želi na neki način zamaskirati situacije u kojoj se nalazimo sada i nekim vještīm, da kažem trikovima i uvlačenjem drugih u ovaj materijal da se pokuša prikriti u stvari stvarna zaduženost u Kantonu Sarajevo. Evo toliko za prvu diskusiju. Hvala, lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Davor Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa samo čisto jedna stvar koja možda iz ove diskusije kolegice proizilazi, a treba, ne samo, trebali bi zastupnici, a i javnost da zna da je Kanton Sarajevo po Zakonu o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine dužan, odnosno Ministarstvo financija Kantona Sarajevo, da radi konsolidirane izvještaje, odnosno konsolidirane finansijske izvještaje za sve, ne samo za Budžet Kantona Sarajevo, nego za sve jedinice lokalne, znači lokalne zajednice u Kantonu Sarajevo, odnosno svih općina. Znači Ministarstvo financija radi konsolidiran finansijski izvještaj za sve općine i to je sad po Zakonu o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstvo financija Kantona Sarajevo daje mišljenje za sve budžete svih općina u Kantonu Sarajevo. Znači, nije to nešto što je sad neka novina. Znači svejedno, općine su dužne Ministarstvu financija dostavljati sve svoje budžete na odobrenje, odnosno na mišljenje Ministarstva financija Kantona Sarajevo, tako da to nije nikakav nova stvar. Ja mislim da su ovi, odnosno pošto sam učestvovao, jednim dijelom i u izradi ovog Zakona, cilj ovoga je

bilo da samo na jednom mjestu imamo u nekom real time u nekom vremenu da imamo sve te podatke, jer ako već radite konsolidirane izvještaje za sve općine, onda morate imati sve te podatke da bi kvalitetno mogli odraditi taj. Isto tako Ministarstvo financija Kantona Sarajevo te konsolidirane izvještaje dužno u rokovima po zakonima dostavlja Ministarstvu financija Federacije Bosne i Hercegovine. Tako da s te strane hoću da vam kažem da Ministarstvo financija već to radi, već objedinjava te podatke, a ovaj registar bi bio, samo, da tako kažem, tehnička pomoć u tom svom poslu koji on zakonski imaju obavezu prema Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Tj. odgovor na repliku izvolite kolegice Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se cijenjenom kolegi Čičiću. Uvijek volim kada čujem njegovo stručno mišljenje jer zaista cijenim njegov rad i njegovu ulogu, posebno kada je obavljao ulogu, dakle, ministra financija i hvala mu na njegovom dodatnom pojašnjenju. Međutim, upravo ovo što ste kazali još dodatno zbunjuje zašto onda imamo uopće ovaj zakon, dakle, mi smo napravili zakon da na neki način on bude zbirno mjesto svih dugovanja u Kantonu Sarajevo, Kantona Sarajevo, dakle jedinica lokalne samouprave. Ali, eto, on neće biti javan, ali znate, na drugim mjestima vi možete dobiti te informacije. Pa čemu onda ovoliki troškovi? I šta će sve prouzročiti ovaj zakon u kontekstu činjenice da se u javnoj raspravi jesu javljale jedinice lokalne samouprave koje nisu bile zadovoljne i koje će zacijelo reagovati i u zakonskom smislu na ovaj materijal. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ali ne znam jel ima zastupnik Čičić, jeste li se vi javili za odgovor? Nema. Sve je jasno. Ko je, samo da vidim, zastupnik Marjanović, pa zatim zastupnica Mehmedagić. Izvolite.

Damir Marjanović (zastupnik)

Pa ne, hvala. Ovo samo kolegici Marijela jedna tehnička. Mislim da se malo potkrala greška nekako je ispalo iz ove diskusije koju je kolegica Marijela dala da je ministar izbjegao da odgovori na pitanje vezano za zaduženost budžeta. Ja, koliko sam čuo, kolega je rekao da će prikupiti sve detaljne podatke i pismeno odgovoriti. I mislim da je to jako odgovorno s obzirom da ne bi odgovarao paušalno, ne bi špekulirao, posebno na osnovu onoga što je eventualno do sada objavljeno na nekoj web stranici. Ja očekujem, mislim da je bilo slično pitanje kolege Devića i siguran sam da, kako je kolega Kalamujić najavio ministar je najavio da će on pismeno odgovoriti na to pitanje. Znači samo čisto tehnički, da ne ostane nedorečeno da, nije se slučajno pokušalo izbjeći da se odgovori na to pitanje. Hvala velika.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite zastupnica Hašimbegović, odgovor na repliku.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Ja se zahvaljujem svom cijenjenom kolegi Marjanoviću. No upravo i jeste to bila intencija, dakle, da javnost u ovom trenutku čuje o ovim informacijama, jer ja naprosto ne mogu da prihvatim odgovornost koju obavlja ministar financija, a da u ovom trenutku datom trenutku ne može izaći sa validnim informacijama. I za mene je to poražavajuće. Zašto dobiti

informacije u pisanoj formi? Zašto sad u ovom trenutku ne možemo dobiti te informacije? Zašto ih ne znamo? Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

Zahvaljujem kolegice Marijela. Uistinu ima smisla ovo što kolegica Marijela govori, no s druge strane postoje različite stvari, postoje poslovi skupštinskih zastupnika, postoje poslovi ministara, postoje postavljena pitanja, postoje točni odgovori, posebno kada su tako bitni odgovori po ovom pitanju o kojima ne treba špekulirati. Upravo zato, itekako je bitno i potrebno da kolega Kalamujić prikupi sve podatke detaljno da ne bi nešto zaboravili jer se može do sada kažu, nešto što nije financijski provjereno, nešto što je, recimo, prije 7 dana provjeravao i definitivno nije se pripremio u toj cijeloj priči, jer to nije tema sadašnje tačke. U svakom slučaju, siguran sam da ćete u zakonskom roku dobiti detaljnu informaciju. Evo, pridružujem se i radujem se tim informacijama, pa ćemo ih zajedno analizirati na nekoj od sljedećih tačaka. Hvala velika.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnica Marijela Hašimbegović, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem još jednom kolegi Marjanoviću i samo želim da podsjetim da je osnovna dužnost nas, dakle zastupnica i zastupnika Skupštine, da radimo u interesu zaštite budžeta i interesa građana i s tim u vezi se ovim zakonom na neki način onemogućava naš rad i zato sam sva pitanja koja sam uputila i sve što sam rekla u diskusiji ide upravo u tom pravcu jer onemogućava se dodatno naš rad, a i, kao što sam naglasila, Kanton vodimo u dužničko ropstvo. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Mehmedagić replika na diskusiju zastupnice Hašimbegović, izvolite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Repliciram kolegici zbog navoda da se na ovaj način Kanton vodi u dužničko ropstvo i drugo, zato što je kolegica navela da se na ovaj način prikrivaju stvarni iznosi dugovanja Kantona Sarajevo. Što se tiče vođenja u dužničko ropstvo, upravo ovakvim jednim zakonom Ministarstvo financija bi imalo jedan još sveobuhvatniji alat, a naravno i sve zainteresovane strane, na način kako je to ministar onaj obrazložio putem njihovih upita i zahtjeva za dostavljanje informacijama. Zasiurno bi imali jednu sveobuhvatniju sliku i sve na jednom izvoru, a da taj izvor zaista bude relevantan. S druge strane, nije moguće zamaskirati dugovima lokalnih zajednica dug Kantona Sarajevo zato što svaka jedinica lokalne samouprave, kao i Kanton ili ne znam, svako preduzeće, odgovara naravno, za svoj dug onoga i vraća te s tim nije moguće manipulirati na način kako je kolegica rekla. Dodatno, imam obavezu da kažem da su također svi budžeti svih jedinica lokalne samouprave javni, možete tačno da vidite koliko je tko zadužen ili nije zadužen, kao što su i javni izvještaji o financijskom poslovanju svih od strane lokalnih zajednica i od strane Kantona formiranih pravnih subjekata. Također, izvještaj znači javni i tu također možete da vidite koje su njihove preuzete obaveze,

tako da nije moguće da podacima o zaduženju jednih maskiramo zaduženje drugih ili, ne znam, pravimo nekakvu fiktivno drugačiju situaciju.

Toliko hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Morate se prijaviti, izvolite. Uključite zastupnicu Hašimbegović, ima odgovor na repliku.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, zahvaljujem svojoj kolegici Mehmedagić. Ako ste pažljivo slušali moje izlaganje, i ja sam na samom početku rekla da je ideja o registru dobra, izuzetno dobra, ali samo da je javna. Dakle, ja lično i Demokratska fronta imamo koleziju sa sadržajem materijala u kontekstu da materijal nije javan, jer to u meni budi sumnju na neke i implicira neke druge okolnosti. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Samo se prijavite, izvolite. Odgovor na repliku zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući, ponovit ću još jednom. Možda registar, to što ste vi sada rekli ste dijelom u pravu, neće biti transparentno i javno, ali s druge strane, svi podaci koji se nalaze u njemu jesu transparentniji, nalaze se tamo gdje treba da se nalaze, kod onih čiji jesu njihovi vlasnici. Općine imaju transparentne budžete i podatke o zaduženju, jedinice lokalne samouprave sve to moraju, znači da imaju. Njihove firme koje su oni osnovali, također imaju apsolutno transparentne sve podatke o njihovom finansijskom poslovanju, samim tim i o zaduženju. Isto tako i Kanton i sve od strane Kantona osnovane firme, ustanove, preduzeća i itd. Znači, to su u osnovi u biti javni podaci, ali će biti sabrani na jedno mjesto gdje će biti ograničeno javni, ali oni u svojoj prirodi jesu i moraju biti javni.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnice Dević, ovo je diskusija, jel? Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Prihvatam odgovore ministra vezano za ovo kreditno zaduženje i penale te koje Kanton Sarajevo platio od 2018. godine. Ministre, molim vas u pismenoj formi, jer da se podvuče jedna linija šta je bilo u Kantonu Sarajevo prije nego što je došla ova vlast u Kanton Sarajevo prije nekih 6 godina, da vidimo kakvo je finansijsko stanje u Kantonu Sarajevu bilo i da vidimo šta je danas, evo zaključno sa Prijedlogom ovog zakona kojeg predlažete. Ja ću vas zaista zamoliti da tu informaciju, pošto se već kazali da ćete to uraditi pismeno, prihvaćam da se to zaista uradi čestito, da to ne bude neki odgovor na pitanje, da se izbjegne odgovor. Hoću da vjerujem da ste vi ozbiljan čovjek i ministar, barem takav set dojam na mene ostavili kao skupštinskog zastupnika. O čemu se ovdje radi? Ovdje se radi, gospodo o tome da ste vi za ovih 6 godina potrošili skoro 10 milijardi konvertibilnih maraka budžetskih sredstava i vanbudžetskih sredstava. A mi kao zastupnici nemamo kvalitetnu informaciju koliko ste zadužili našu djecu i koliko ste platili penala na vašu neefikasnost? Jer te milijune konvertibilnih maraka koje ste bacili zbog vaše neefikasnosti, vašeg nerada, ti milioni su se mogli uložiti u određene infrastrukturne projekte, u određene programe. Znači, pored tih tramvaja o kojim pričate 6 godina, bilo bi dobro da nam ovaj se odgovori sa političkog nivoa koju ste to vi vrijednost novu stvorili u Kantonu Sarajevo za ovih 10 milijardi konvertibilnih maraka. Nemojte, molim vas

samo kazati da su to naknade za porodilje, evo, i tu ste već počeli kasniti, pitanje je šta ćete i s tim na kraju uraditi? Znači, ministre, molim vas, ova priča oko lokalnih zajednica, koju je potencirala kolegica Hašimbegović, kolegica Hodžić, čini mi se i kolega Bandić, je vrlo opravdana. Nije imalo potrebe zaista da se tretira pitanje lokalnih zajednica ako smo donosili Zakon o registru kreditnog zaduženja Kantona Sarajevo, onda je trebalo ostati na tom nivou. Vi ste, naravno, to proširili. Evo neka vaša objašnjenja koja su meni što kažu, nelogična. Pitanje, također, ove je transparentnosti koje je u ovom moment momentu najvažnije. U stvari postavlja se pitanje zašto onda je u stvari ovaj zakon? Pa vi ste te podatke imali u Ministarstvu financija i bez ovog zakona, ali ako imamo zakon u kome svaki građanin neće jednim klikom moći vidjeti šta radi ova nametnuta vlast u Kantonu Sarajevo onda nismo ništa uradili. Šta smo dobili s tim zakonom? Jel da vi opet krijete te informacije? Imat ćete ih tamo kao negdje, pa će vama kao neko poslati zahtjev, pa mu vi kao, nećete odgovoriti. Zašto usvajamo ovaj zakon? Valjda je suština i cilj ovog zakona bila da svaki građanin Kantona Sarajevo vidi šta to vi radite, koliko nas zadužujete, do koje godine ste nas zadužili, do kojeg prauučeta ste nas zadužili i kako realizirate te kredite i koliko ste bacili naših para na penale? Ništa to niste riješili kroz ovo, osim što pravite neku bazu podataka na nekom jedinstvenom mjestu, to ste vi i sada imali u Ministarstvu financija kroz različite sektore mogli ste dobiti sve te informacije, znate koliko su zaduženi i lokalne zajednice itd. Tako da ovo dođe usvajanje zakona, radi zakona, znači mi usvajamo neki zakon, vi ćete sada kao oprati savjest pred Kantonom Sarajevo, javnošću Kantona Sarajevo, vi ćete kazati kao vidite, pa mi smo transparentni, znate, mi smo usvojili zakon gdje ni jedan građanin ne vidi koliko je trenutno kreditno zaduženje Kantona Sarajeva. Eto, to ste vi uradili, tako da ovaj ministre, naravno, vama ne spočitavam ovo već čitavom ovome ovoj elementarnoj nepogodi koja je zadesila Kanton Sarajevo od 2018. godine. Od vas, evo, očekujem da Klubu Stranke demokratske akcije na jedan vrlo transparentan način dostavite pitanje kredita i penala od 2018. godine, odnosno od onog momenta kada je ova gospoda ušla u Vladu i u Skupštinu Kantona Sarajevo, da vidimo šta su oni napravili za ovih 6 godina sa Kantona Sarajevo. Bit će vam zahvalan da to uradite i vjerujem da ćete vi to uraditi vrlo transparentno, evo što kažu u nekom ovaj, molim vas razumnom roku da to bude. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Repliciram kolegi Deviću na navode da smo mi, odnosno vlast unazad 6 godina bacila 10 milijardi. Kao kolegi nije jasno zašto smo mi potrošili 10 milijardi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam rekao da ste bacili 10 milijardi, rekao sam da ste ta sredstva potrošili i da vidimo gdje ste ih potrošili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Mehmedagić, nastavite sa replikom.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala, ja ću opet reći da ste spomenuli i bacili. Kako god, kolega, ne možete sabrati budžete tri, četiri, pet, šest godina i reći šta ste radili sa tim novcem, isto kao što ne možete sabrati sve svoje godišnje plaće, pa se ibretiti na kraju godine kada vidite onaj svoj GIP i reći šta sam ja uradio sa ovih para jer ste živjeli, servisirali tekuće obaveze kao što je i Budžet Kantona Sarajevo svih prethodnih godina servisirao obaveze plaća radnika u zdravstvu, u obrazovanju, socijalu, u kulturi, servisirao tekuće troškove, servisirao troškove državnim službenicima, ministarstvima. Znači, ne možete tako mesarski da kažem sabrati budžete i ispaliti tu brojku od 10 milijardi i reći šta smo uradili sa tim novcem? Samo ću vas zamoliti da na taj način ne operirate brojkama iz budžeta.

Toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pretpostavljam odgovor na repliku zastupnik Dević izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa kolegice Mehmedagić, ne da ozbiljna vlast to ne treba raditi, već ozbiljna vlast to treba raditi i vi da ste ozbiljna zastupnica, ne biste takve nebuloze govorili. Znači ne da to treba sabrati, nego to na najplastičniji način u stvari govori kakve je politike Vlada Kantona Sarajevo provodila u posljednjih 6 godina, šta su bili projekti kontinuiteta, šta je rađeno jedne godine i šta druge, šta treće, šta će ti itd itd ja vas uopće ne mogu da vjerujem šta govorite vi? Ustvari, naravno da treba da se vidi šta se dešava u Kantona Sarajevo posljednjih 6 godina. Neki projekat se možda nije mogao isfinancirati za jednu godinu, pa će se financirati kroz drugu, treću i četvrtu. I naravno, kada se skupi svi ti budžeti od 10 milijardi konvertibilnih maraka, može se postaviti sljedeće pitanje; koja je suštinska razlika u kvaliteti i standardu života građana Kantona Sarajevo, s obzirom da je budžet porastao 100 % u odnosu na one koji su bili prije vas, pa ovo sve servisirali za 570 000 000. Nemojte mi samo reći da su to tramvaj, molim vas, pa nisu tramva bili 500 miliona i rekonstrukcija pruge. To ne da treba sabrati i, kako vi kazaste, kod kuće jel? Pa naravno da svako ozbiljan, svaki ozbiljan domaćin ima neki finansijski plan šta radi 12 mjeseci u godini. Ne mogu da vjerujem, zaista šta vi ustvari ovdje govorite? Ne da to treba sabrati, nego bi to trebalo da bude u skladu sa dokumentom kojeg ste vi ovdje usvojili. Koliko se sjećam, nekih 300 mjera i neke principe koje ste ovdje usvojili? Kakva je sad to kolizija, gdje su te mjere, gdje su principi ako ne prate finansijski tokovi? Apsolutno ne mogu da vjerujem šta govorite vi ustvari.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnica Mehmedagić. Izvolite, imate riječi.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala. Ja i dalje ne mogu da vjerujem šta vi sabirate. Vi ste apsolutno imali pravo da saberete kapitalni dio budžeta, ali sabirati tekuće troškove, sabirati plaće koje su rasle jer su sindikati svake godine izražavali potrebu da usklade plaće sa rastom stope inflacije, sa rastom troškova života, jer su rasli troškovi, tekući troškovi održavanja, zato što su upravo iz prethodno navedenog razloga i rasle sve moguće cijene, svi energenti. Znači, ne možete sabirati taj dio budžeta. Mogli ste sabrati, apsolutno imate prava na to i da pitate za toliko godina ne znam zaduženje za kapitalne i neke projekte, šta ste uradili? To apsolutno imate pravo, ali pitati i uzeti akumulirano cio budžet sa plaćama, sa izdacima za održavanje, za energente, za sve to

apsolutno nema smisla. I u tom dijelu se i dalje čudim šta vi pričate, a ja jesam ozbiljan zastupnik i znam šta pričam?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolegice, ja sam, da bi na jedan plastičan način pokazao kako ste vi nesposobna većina i vlast u Kantonu Sarajevo sabrao, naravno, budžete, a ako vi tražite od mene da uzmem samo jedan dio budžeta koji se zove kapitalni dio, onda će vam tu stanje biti gore 10 puta, jer vi na kapitalnom dijelu budžeta svake godine imate izvršenje na nivou 12 ili 13 %, vi da ne isplaćujete te plate, vi ne biste dobacili do 50 % realizacije vašeg budžeta. A to najbolje govori koliko ste nesposobna vlast, populistička vlast koja je samo znala obećavati, pričati lijepe priče, realizacija toga je šta. Naravno da sam sabrao budžete da bi bilo javnosti jasno da ste vi operirali sa 10 milijardi konvertibilnih maraka u različite svrhe. Naravno da su tu i plaće zaposlenika, tu su i kapitalni projekti, tu su i programi itd, itd, ali ako vas zanima kapitalni dio budžeta za ovih 6 godina, tu ste tek katastrofu napravili, jer da ste vi na kvalitetan način ustvari realizirali kapitalni dio budžeta, mi bismo vidjeli neki ekonomski prosperitet ovdje. Ne, vi ste od najpotentnijeg, sa aspekta razvoja budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine ustvari napravili jedan, pa da ga tako nazovem administrativni budžet, čak više je sa obrisima nekog socijalnog budžeta i zato mi i jesmo u ovom stanju u kojem jesmo; da imamo stotine milijuna konvertibilnih maraka duga, a da nemamo praktično stvorene nove vrijednosti, osim tih tramvaja koje smo kupili, evo za 6 godina, kao da smo ih 500 komada nabavili na znam itd itd i porodijskih naknada. Evo, to su dvije stvari koje vi nama pričate ovdje 6 godina, a to su u stvari samo dvije procedure bile na budžet od milijardu konvertibilnih maraka. A o drugim fondovima Zavod zdravstvenog, o tome da ne pričamo, naravno, možemo secirati budžet kako ste vi rekli, predlažem vam da nam vi to kažete i da se pohvalite šta ste uradili sa kapitalnim dijelom budžeta u zadnjih 6 godina? Napravili ste potpunu katastrofu, gospodo. Vama danas, u Vodovodu je lošije stanje u mreži nego kakvo je bilo vidjeti da 2018. godine. Vama je danas stanje u većini Kantonalnih javnih preduzeća dobro gore nego kad ste vi došli, a budžet rastao, sredstva rasla, kapitalni projekti rasli itd, itd. Tako da vam je to što vi govorite da se sabere samo kapitalni dio budžeta, to vam tek onda ne ide u prilog, jer će to na najbolji mogući način pokazati koliko ste vi ustvari jedna populistička nesposobna vlast koja je zadesila ovaj Kantonn Sarajevo i ovih 6, 8 godina.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Meni je doista žao što ministar nije mogao da nam ponudi odgovore na pitanja koja sam mu postavio. A iako su ona i neizgled tehnička pitanja kada je šta krenulo, koliki je vremenski interval za neki dio, za zakon i za donošenje javne rasprave, za zaključke. Možda to izgleda trivijalno, međutim ja mislim da nema potrebe podsjećati ovu većinu na važnost ispunjavanja zakonsko propisanih intervala i rokova. Čak ja mislim da i Ustavni sud sedam ili osam puta upozoravao na to. Pazite, donošenje zakona koji je 2019. godine, znači ovdje, kako piše u samom materijalu 19. 11. 2019. godine utvrđen Nacrt navedenog zakona. Postavlja se pitanje, četiri godine nakon mi raspravljamo o tom zakonu. Ja mislim da je ovo sad treći ministar kako sam ja dobro upratio i šta nam on može reći o samom Nacrtu zakona? Zakon sam po sebi ima jako dobru ideju, jako dobar, što bi u našem narodu

rekli nijet, da znamo koliko je Kanton Sarajevo zadužen, da znamo šta vraćamo, kako vraćamo, koji su to krediti, kakvi su to krediti, da li su to sredstva od međunarodnih institucija ili čak od komercijalnih banaka. Pazite, Vlada Kantona Sarajevo na 91. sjednici održanoj 2022. godine donijela je zaključak kojim se utvrđuje Prijedlog zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo, te predlaže, te predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da u skladu sa Poslovníkom Skupštine donese Zakon o registru finansijskih obaveza. Istim Zaključkom Vlada stavlja van snage Zaključak Vlade Kantona Sarajevo broj 2-4 700-2/20. od 23. 1. 2020. godine, kojim je na 55 sjednici održanoj je 2020.godine utvrdila Prijedlog Zakona o registru finansijskih obaveza Kantona Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da u skladu s Poslovníkom donese Zakon o finansijskim obavezama. Nakon toga Vlada Kantona Sarajevo na 1 sjednici održanoj 20. godine donosi zaključak, sad novi Zaključak, pod drugim brojem, kojim daje saglasnost Službi za skupštinske poslove Kantona Sarajevo da povuče materijal čiji je predlagač Vlada Kantona Sarajevo. Vrlo nam je bitno da vidimo šta se to dešavalo, zašto je taj materijal povučen? Šta je to izmijenjeno, kako je to izmijenjeno? Pazite, ovo je drugi saziv Skupštine, dakle u materijalu koji je dostavljen uz ovaj Prijedlog zakona dostavlja se Izvještaj o rezultatima javne rasprave o Nacrtu Zakona o registru finansijske obaveze u Kantonu Sarajevo sa datumom August 2022 godine, u kojem je uvodnom dijelu navedeno da je Skupština Kantona Sarajevo na održanoj sjednici 19. 11.2019.godine utvrdila Nacrt zakona i odredila rok od 30 dana za održavanje javne rasprave, te je nakon dostavljenih primjedbi i prijedloga koji je Vlada razmatrala na sjednici održano, prazan prostor, nemamo koje sjednice, kad i koji datum. Nakon te sjednice kojoj ne znamo još broj i datum održavanja, Vlada Kantona Sarajevo je na 91. sjednici održanoj na 25. 08.22. godine, možda je to ova sjednica, ali ovo je moje nagađanje, mi ne vidimo iz ovog materijala, donijela Zaključak kojim se utvrđuje Prijedlog Zakona o registru finansijskih obaveza Kantona Sarajevo. Zašto se ponovno, tek nakon godinu i pol dana od kada je Vlada utvrdila Prijedlog zakona, isti razmatra na Skupštini danas? Koji su to razlozi? Kada je Vlada dostavila Skupštini navedeni zaključak, mi to ne znamo. Mene čudi zašto ovdje po prijemu dostavljenog Prijedloga zakona poslanicima zastupnicima dat na pretres u roku od 12 dana. U preambuli Prijedloga zakona nije naveden ni član 117. Poslovníka Skupštine, odnosno pravni osnov na kojeg Skupština donosi zakone, te u skladu s tim predlažem da se u preambuli zakona iz Ustava Kantona se navede i član Zakona 117, odnosno član Poslovníka skupštine 117. Također, u materijalu nedostaje mišljenje Pravobranilaštva Kantona Sarajevo obzirom da je u članu 2. Prijedloga zakona definicija finansijskih obaveza navedeno da pod finansijskim obavezama u smislu ovog Zakona podrazumijeva se obaveze po primljenim kreditima, obaveze po izdatim garancijama, obaveze po osnovu poreza i doprinosa, potencijalne obaveze po osnovu tužbi i nepravosnažnih sudskih odluka, obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih odluka, sudski ili vansudskih nagodbi, obaveza po osnovu izvršenja sudskih rješenja, što znači da nam treba mišljenje Pravobranilaštva. Sve su ovo naizgled trivijalne stvari ili možda stvari koje nam ne trebaju suštinski za ovaj Zakon da bi se dobila jedna tabela svih zaduženja, ali, gospodo draga, ovaj Zakon predstavlja zakon koji će biti u normativima i propisima Kantona Sarajeva i kao takav mora da poštuje sve ostale zakonske i podzakonske akte koji su doneseni prije i koji su trenutno na snazi. Moramo da pratimo kontinuitet, moramo da imamo vladavinu zakona u svim zakonskim aktima koje donosi ova Skupština. Tako da mi je jako žao što nam ministar nije mogao dostaviti ove odgovore na ova pitanja, pa se nadamo da će nam dostaviti, bar u pisanoj formi, kako bi mogli vidjeti šta se to uistinu dešava na Vladi, zašto tek o ovome raspravljamo danas na Skupštini Kantona Sarajevo. Toliko za pravu diskusiju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ, prva diskusiju.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Gledajte ovo kako, vidim ovaj Zakon, kada bi živjeli u nekom drugom vremenu, drugom okruženju je možda sasvim logičan i vama, većini vas iz Trojke, tako to i djeluje i tako postupate. Međutim, problem, problem ovog Zakona kod mene je prevashodno zato što vam ništa ne vjerujem. Nakon par godina vaših poteza, pogotovo na državnom nivou, ništa vam ne vjerujem. Jedino što vjerujem da to što radite cijelo vrijeme radite iz neznanja i vjerujem zato da vas i podržavaju neke sile koje možda i nama ne žele dobro. U današnje vrijeme, geopolitičko vrijeme preslagivanja svijeta i odnosa i snaga u svaki zakon i sve što donosimo u Kantonu Sarajevo, u lokalnoj samoupravi, Federaciji itd mora biti dobro iskontrolisan i promišljen da ne bi iskoristili naši neprijatelji. Zašto to govorim? U ovom zakonu, ono što sam vidio, što je ključni problem, bar ja tako mislim, a to je da u članu 6. Sadržaj Registra piše tačka 1. pročitaj ću je: "Registar čini sedam podregistara finansijskih obaveza, i to: podregistar primljenih kredita, podregistar izdatih garancija, podregistar poreza i doprinosa, podregistar tužbi i nepravosnažnih sudskih odluka, podregistar pravosnažnih sudskih odluka, sudskih ili vansudskih nagodbi, podregistar izvršenih sudskih rješenja i podregistar dobavljača i drugih povjerioca. E da nije bilo ovo podregistar dobavljača i drugih povjerioca možda se ne bih ni javio da diskutujem. Kada pogledamo druge članove, šta su obaveze, ko ima obavezu da unosi sve podatke u vezi finansijskog stanja, vidimo da tu se obavezuju zakonskim aktom i lokalne samouprave, kao i sve institucije na nivou Kantona, to što drugim riječima znači da su lokalne samouprave od donošenja ovog Zakona u obavezi da upisuju i stavljaju na ministarstvo dobavljače i povjerioce. A šta tzn? Tzn da, bukvalno na jednoj tački u ministarstvu se opština mora da otkrije i ovu stvar. Naravno, ona bi trebala biti transparentna, i to je OK i vjerojatno i transparentan po lokalnim samoupravama, ali nemaju obavezu da to dostavljaju u jednu tačku, a to je u ministarstvu, gdje onda ovaj se može odatle voditi i politika dobavljača, odnosno mogu izlaziti informacije gdje ste vi, vi ste fino u ovome odredili kazne itd, pa je za izlazak podataka, šifri itd kazne za ovlaštena lica su 2 do 5000 itd. To je smiješno u smislu kada se neki dobavljač pokušava izbaciti iz neke utrke nabavke u nekim opštinama, npr a da se ubaci drugi dobavljač? Naravno, to je informacija koja bi, recimo, trebala biti transparentna, ali kada je u pogrešnim rukama, onda može biti pogrešno upotrijebljeno, zato što sam ja do sada kroz ovih par godina vidio kako se zapravo izbacuju dobavljači koji su domaći, a ubacuju se dobavljači koji su strani, čak šta više, ubacuju se firme koje su direktno iz Vojvodne, iz Srbije, jedini uslov je da imaju registraciju ovdje, pa budu preko noći registrovani u Banja Luci, onda dobivaju više milijunske poslove, isključujući naše firme ovdje koje nemaju posla, a imaju zaposlene i onda ti zaposleni odu u Njemačku, a poslove, višemilijunske dobivaju firme iz Srbije, i to stručne firme, što znači radi se o stručnim kadrovima. E to je i u ovom slučaju. A zašto vam ne vjerujem u konkretnom slučaju? Zato što na primjer dobavljač, odnosno podizvođač projekta rekonstrukcije pruge ima trenutno prema informacij, naravno, nemam ja dokaza, ali zato što ste vi to sve sakrili, ima potraživanja već više mjeseci i više miliona za radove koje je uradio od strane Ministarstva saobraćaja. E sad, pošto ste vi bili u stanju da takav jedan ugovor, koji je na kraju završio na gotovo 100 000 000 ste u stanju ne pokazati i držati to nepokazano do god ste na vlasti, bez ijednog ozbiljnog razloga, izuzev trivijalnog, da kao EBRD koji daje sredstva, nije to omogućio. Znam ja vrlo dobro da EBRD to ne radi, nego je to trivijalan izgovor, iako je taj kredit i posao završen, mi ni dan danas nemamo informaciju o dobavljačima, a vi sada tražite registar u kome ćete vi imati informaciju o dobavljačima u opštini. E sad ne znam na koji način vi imate pravno i moralno uporište da uopšte vi donosite ovaj Zakon kad vi prvi niste poštovali transparentnost i javnost? Znači ovo baš izgleda bezobrazno, da ne govorim da ste vi pokušali i Mtel ubacit ovdje kao oficijalnog teleoperatera Vlade itd. Dakle, sve te stvari mi ukazuju da je ozbiljno problem svaki zakon koji donosite i ozbiljno problem moram pogledati i uvijek nađem tačku koja je rupa za koju vi ne znate. Sutra će doći druga opcija, možda ćemo mi doći, pa trebam koristiti ovaj Registar za takve stvari, da znam koji su dobavljači u nekim opštinama,

pa onda da te informacije proslijedim nekim drugim dobavljačima koji se onda utrkuju tu itd, i informacije koliko su obaveze dugovanja, to je interna stvar opštine koju oni imaju u obavezi da informišu u okviru finansijskog izvještaja itd, ali ne i u okviru ovih detalja, gdje vi ubacujete samo jednu tačku uz sve ostalo, što je potpuno logično. Znači, što se mene tiče, vrlo opasna stvar. Inače, vi ste u posljednje dvije, tri godine, ja ono što sam vidio vrlo opasna Trojka po tome koliko mi gubimo našu poziciju i snagu i u ekonomsko i u političkom smislu. Ovo ovdje je direktno vrlo opasno i zato ću lično biti protiv ovoga. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jel replika? Zastupnica Vildana Bešlija replika. Izvolite, imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Dobar dan, hvala za riječ. Želim pozdraviti sve koji nas prate. Pa evo, imala sam potrebu da repliciram u smislu ovaj zaista mislim ponavljale su se neke diskusije, ali ovo sad zaista zaslužuju repliku. Znači prvo da krenem od početka. Razlog za donošenje ovog Zakona je, naravno, bila transparentnost i objedinjavanje svih obaveza na jednom mjestu. Čuli smo to više puta i znamo, evo, ne znam zastupnici koji su bili u prošlom mandatu od ministra koji je učestvovao u drugom navratu vezano za to, znači znamo šta je bila namjera, da imamo sve podatke na jednom mjestu. Činjenica je ono što također, što je kolega Čičić rekao, da zakonski svakako lokalne zajednice trebaju određenu vrstu saglasnosti po pitanju servisiranja i nekih obaveza, izvještaja i svega ostalog, tako da to nije nikakva specijalno nova mjera koja se uvodi, nego uvođenje nekog reda u financijama i servisiranju finansijskih obaveza, znači nekog urednog servisiranja, da nam se ne desi, kao kada smo preuzeli vlast, da naiđete na razna minska polja u raznim preduzećima, ustanovama za koje jednostavno ni javnost ni Kanton nije pravovremeno znao i možda se mogla politika, iako je bila ja, možda neka politika, evo, koju mi ne zastupamo, drugačije postaviti da se znalo šta radi ovdje, da se zna šta radi neko drugi, ne iz razloga da se to kontroliše na način koji vi pokušavate izvrnuti i na neki način i zastrašiti javnost i sve nas kako je to strašno, bez, kao što i sami zastupniče Kapidžiću navodite, nemate podatke, za razliku, recimo, optužujući vlast ovaj sadašnju za razne neke malverzacije i sve ostalo, za razliku, recimo, ističući, recimo i domaće kompanije, mislim i javnost zna, ovaj imamo presude, imamo ljude u zatvoru zbog toga što znamo na koji način su se poslovi dodjeljivali nekim privatnim firmama koje vi sad, kao, ističete u nekom pozitivnom kontekstu, a mi znamo da to ima sudski epilog. Znači, nemojte nam, molim vas, na taj način ovaj nas ni strašiti ni dovoditi u pitanje jedan zakon koji zaista treba da uvede red. Ja sam uvijek za transparentnost, uvijek i znam da je Naša stranka i evo Trojka i ono što se pokušava uraditi da je jedini motiv upravo to. Imali smo također i pitanja zašto je nešto što je davno predstavljeno, odnosno ovaj zakon na kraju bio povučen, pa je onda vraćen. Pa znate, vi ste bili, recimo, dio te Vlade i tada je, evo, u potpisu je ministar, tadašnji odnosno, premijer Nenadić je to potpisao, zato je bilo povučeno. I evo, sad je opet oba vlast, naravno, sjednica je također bila ranije zakazana, ali evo, danas raspravljamo o tome. Hvala izvinite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolegice Bešlija, moram vas prekinuti. Zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Pazite, OK, to stoji to sve fino kada ne bi imali protekli period, pa onda kažete vi da je ovaj Zakon isključivo zbog transparentnosti procesa. Transparentnosti procesa gdje ste vi napravili jedan potpuni mrak u toj transparentnosti u proteklom periodu. Naravno, ovaj plus iz toga ne vidim iz Zakona, koja je to transparentnost koja se vidi kada se donosi ovaj Zakon? Ja samo

ovdje vidim da će biti transparentno za Ministarstvo, odnosno onoga koga odredi ministar, da može transparentno vidjeti. Ja ne znam, ako sam dobro shvatio, da je sad ovaj Zakon stupio, hoću li ja sutra vidjeti, moći vidjeti transparentno, da Ministarstvo saobraćaja npr duguje po obavezama dobavljaču, toj i toj firmi za prugu itd par miliona. Hoću li ja to moći vidjeti? Da li mi to omogućava ovo ili će to moći samo da vidi ministar financija, odnosno onaj koji upravlja aplikacijom? Ja ne bih se javio da onako pričam ili lupetam gluposti, nego sam se uvjerio, ja vam mogu iznositi ovdje, zaštićen sam imunitetom, mogu iznositi podatke, ali znam tačno projekte, faze, dobavljače, kako se došlo do nekih firmi. Pazite, mene srce boli kako su isključene naše firme, visoko profesionalne, na jedan potpuno drugi način, mislim da ja sad ne iznosim. Ako insistirate, recite u replici, iznijet ću vam jedan primjer koji nema veze možda sa Vladom Kantona, ali ima veze sa čitavom filozofijom vlasti koju vidimo kroz Trojku koja jako dobro funkcioniše kroz Trojku. Ta filozofija vlasti uopšte nama ne donosi plus. Mi se pod ovakvim načinom ne možemo razvijati, mi možemo samo stagnirati, mi smo sve budžete, evo sad i na Federaciji, kako ste došli, pretvorili smo budžete u socijalne, mi nemamo već u Kantonu Sarajevo, mi nemamo razvojni budžet, ovi vaši budžeti su suštinski završe kao socijalni, jer se svi projekti koji u razvoju stanu u tramvaje i šine, a sve ostalo je dodjeljivanje subvencija, pomoć mladim, pomoć porodiljama, pomoć svakom živom. U suštini, to su socijalni budžeti. E sad, kako da ja sad iz ovog transparentnog postupka i ovog Zakona treba da vidim prosperitet, na koji način? Tako što će ministar imati apsolutnu transparentnost do mjesne zajednice, opština itd. Ja mislim da se ovdje omogućava onome ko Vlada u Kantonu da upravlja, do nabavke vode u općinama.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupniče Kapidžić, vrijeme. Hvala.

Replika, Zastupnica Vildana Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Evo opet nekako da krenemo sa osnovama. Zakon sprovodi ministarstvo, zakon, sprovodi vlast, zakon, sprovodi, Vlada Kantona Sarajevo, znači zakone usvajamo mi ovdje i zna se da će taj bilo koji zakon provodi nadležno ministarstvo i Vlada koja je u tom momentu jel tu. Druga neka Vlada koja je bila, imala svoje zakone, neka Vlada koja dođe eventualno, također će imati zakone, znači prilagođavat će svom načinu rada, ali prvo i osnovno je interes građana, bez obzira na sve to, ali to su metode, znači sa kojima odnosno to su alati za rad. Pa ko će drugi da sprovodi zakon nego ministar financija? Pa ko drugi treba da upravlja tim, nego Ministarstvo financija i Vlada koja je tu? Znači građani, naravno, trebaju da imaju i kažem transparentnost je tu, ali nije sama transparentnost po sebi neće ništa donijeti ako nije funkcionalno nešto i ako se ne radi kako treba. I znate šta je mrak? Kada dođete, ne ovo sad, nego kada preuzmete vlast nakon dugogodišnje vladavine SDA i ostalih stranaka, kada dođete i vidite u kakvoj dubiozi su preduzeća. Mi smo krenuli sa dubokim minusom i još uvijek nismo u stanju da podvučemo određene crte u nekim preduzećima, firmama i ustanovama i onda se uhvatite u koštac sa tim i pokušavate da napravite kako treba, i naravno, kada podvučete liniju, da to nije neki plus, da morate dobro zasukati rukave i radite dosta toga, da dođemo na neku nulu, a da ne kažem o nekom prosperitetu. I sa ovim sad u ovom periodu, sa svim što se uradilo, nije tačno da nema infrastrukturnih projekata, pa mislim kažete, nema ih, pa onda ih ističete sami u svojoj diskusiji. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupniče Kapidžić imate još jednu repliku. Izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Sve bi to bilo OK da sada ovdje stoji član zakona, gdje će svi uneseni podaci biti javno dostupni svim građanima. Da to stoji, ja ne bi a rekao. I vidite, promijenit će se ova vlast, evo doći ćemo mi, pa ćemo onda moći da koristimo sve ovo što ste napravili fula ovih moći ćemo da koristimo tako da se debelo upetljavamo u rad lokalne samouprave po opštinama, zavisno od toga ko je čiji načelnik. Ja neću da dolazimo u tu situaciju, ne želim tako da kreiram politiku, da sada ja mogu iz toga da vidim od koga neka firma neke opštine nabavlja vodu, pa onda vidim da se toj firmi duguje, 6 mjeseci se duguje neko plaćanje, a i dalje firma dobavlja tu vodu, možda zato što je takva situacija da bi dobavljao neko iz Srbije vodu i ta firma iz nekih patriotskih razloga i dalje čeka to plaćanje, a onda ga sa ovog nivoa Ministarstva financija zbog takvih nekih stvari možete pritisnuti, usloviti i onemogućiti mu kredit i dalje itd. Dakle, ovdje je niz mogućih razvoja situacije koji nisu dobri, da samo stoji član zakona gdje će se podaci će biti javno transparentno dostupni svim građanima, može se staviti sa zadržkom od mjesec dana ili sa 6 mjeseci ažuriranjem ili kako god se odredi. Ja bi rekao Ok, evo odmah ruku, a vi to niste stavili i pričate o transparentnosti? Pa kakvoj transparentnosti? Na vaš način transparentnost smo vidjeli, niste u stanju da kažete o poslu od 100 miliona, ništa. Narod ni dan danas ne zna 100 000 000 ne zna o Dubaju 4 000 000. Znači vi milijunske iznose, ne transparentnosto, ne prikazujete, skrivate, a da ne govorim ove male, sitne do 10. , 50. , 100 hiljada, a pričate da se da je vama jedini cilj transparentnost. Pa u Kantona Sarajevo otkako znam za Trojku, znam da pričate o transparentnosti, a nikad ništa se ne zna, ni ne sazna i sad dođete sa zakonom i kažete vi to radite isključivo zbog transparentnosti. Pa to je malo umobolno, vjerujte mi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić. Replika.

Samo malo. Zastupnik Davor Čičić prvo replika pa onda zastupnik Bandić. Zastupnik Mahir Dević replika, pa onda zastupnik Čičić.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo jedan ću samo primjer navesti, pošto me diskusija kolegice Vildane na neki način prozvala da to kažem. Ona spomen u rečenici, kaže SDA i oni koji su bili sa SDA u vlasti. Ti koji su bili tad SDA sada da se zovu NiP u Kantonu Sarajevo i vi ste s njima vlast 6 godina. Bilo je tu nekih perioda kada nisu bili ovi iz NiPa, ali u pravilu oni su bili 8 godina u ime SDA i sad su 6 godina u ime vas. Baš bi me zanimalo kako biste npr proveli kroz ovaj Prijedlog zakona naba nabavku nafte u Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću RAD Sarajevo? Da li bi bilo to unešeno pitanje dobavljača, a vi to tako radite transparentno, na način da vaši kadrovi falsificiraju radni staž, donesu fiktivne potvrde, onda ih sa liscama vode u zatvor i to ne radite u jednom preduzeću u Kantonu Sarajevo, evo konkretno, to je bio primjer RADA sad koji je svjež, već vam je Ured za borbu protiv korupcije utvrdio takvih 13 situacija i vi to i dalje transparentno gurate. Uopće se ne obazirete na to šta vam je kazao Ured, šta vam je kazala opozicija. Takve situacije u vrijeme SDA-ove vlasti su bile vjerojatno incident, a kod vas je to pravilo i da zaključim ovu repliku na način da vam postavim sljedeće pitanje: da li je danas dubioza u Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću RAD veća ili manja u odnosu kada je, na primjer, tamo bio direktor Selim Babić iz Stranke demokratske akcije? I još jedno podpitanje: kakav je tada bio kvalitet odvoza smeća, kada je bio taj isti Selim Babić, direktor i danas kada je vaš ovaj direktor, koga su ovih dana priveli u Tužilaštvo Kantona Sarajevo? Evo to je jedan plastičan primjer tamo gdje je Naša stranka, primjera radi, upravljala procesima, a također ovih primjera imate desetak u Kantonu Sarajevo. Bilo bi zanimljivo, bilo bi zanimljivo inzistirati ću na tome samo dok dođe neka od tačaka dnevnog reda, da se snimi finansijsko stanje tih Kantonalnih javnih preduzeća u kakvom ste ih vi stanju zatekli kao vlast, do koje

mjere ste ih unazadili? Evo, ja ću sada kazati ovako; da vi i ta vaša preduzeća kojim politički upravljate ne dotirate iz Budžeta Kantona Sarajevo ti ljudi danas i pitanje da li bi imali platu, na primjer Kantonalno javno preduzeće Sarajevo šume. Da ovaj ministar iz NIP-a ne daje po 5, 6 000 000 konvertibilnih maraka u to preduzeće, ti ljudi tamo ne bi imali plaću. Ali, naravno, doći ćemo vjerovatno do neke tačke gdje ćemo razgovarati o svemu. Tako da to pitanje transparentnosti koje jeste trebalo biti princip, barem na deklarativnom nivou ste se vi zalagali da ono bude princip, je potpuno narušeno praktično pod vašom vlašću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Dvor Čičić replika.

Davor Čičić (zastupnik)

Replika kolegi Kapidžiću. Kolega Kapidžiću mislim, ja cijenim vaše ove rasprave u većini ovih slučajeva, što vi kažete samo vi ono jako lijepo, to sve upakujete, sve ono što nema veze sa ovim registrom i ovim zakonom sa drugim nekim stvarima. Po pitanju dobavljača, ja ne vidim nikakvu poveznicu sa tim da neko može namještati tendere zato što postoji niti registar u kojem piše koliko je dužna, koliko koja općina. I druga stvar što se tiče tih dobavljača koji ste vi naveli, tamo je naveden vremenski rok preko 180 dana, znači svi oni dobavljači kojima bilo koji nivo plati u roku od 180 dana neće ni biti u tom registru, a svi oni kojima je neplaćeno preko 180 dana će biti u tom registru baš iz tog razloga što već nakon 180 dana u računovodstvenom smislu to se smatra kao neki potencijalni dugoročni dug. Zbog toga se nalazi u tom registru i znači čitav ovaj registar, kao što vi kažete po vama je najviše sporno to što nije transparentno? Evo, ja ću vam reći evo, vi ste rekli da ćete dati svoj ruku ako bude transparentno, ja jedan od razloga za koji ja znam da je ovdje stavljeno da bude na način prikazivan samo da ministar financija da odobrenje, odnosno da odobrenje po zahtjevu o bilo kakvom zahtjevu ispisu iz tog registra bilo je iz razloga što tamo možda postoji mogućnost da ima neki ličnih podataka, odnosno ako ovaj Zakon u bilo kojem pogledu nije u sukobu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, ni ja ne vidim ništa sporno da on bude i transparentan. Pa evo, vi ste rekli da ćete dati svoje ruke ako on bude javno i ako se prihvati taj amandman da bude javan, ako sam vas ja dobro shvatio, ja ne vidim razloga da ne bude javan, osim ako nema nekih zakonskih prepreka u smislu Zakona o zaštiti ličnih podataka. Evo ja kažem ja ću to, ako ministar nam potvrdi da nema tih problema sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, da registar bude javan, ja ću evo prvi dati ruku da bude registar javan i bude objavljen na stranci, kao i svi ostali registri koji se nalaze na stranici Ureda za borbu protiv korupcije, kojih ima već značajan broj tih svih registara, tako da nije istina da nije transparentno, znači puno registara koji prije nisu postojao, postoje danas na stranci transparentno objavljeni na stranci Ureda za borbu protiv korupcije. Ja nemam problem da i ovaj registar bude objavljen samo pod pretpostavkom evo da nam ministar potvrdi ako nema problema sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka. Ja ću prvi dati svoju ruku da ovaj Zakon bude javno objavljen, odnosno registar bude javno objavljen, a evo vas pozivam, pošto ste javno rekli da ćete u tom slučaju podržati ovaj Zakon da ga podržite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvaženi zastupnik Kapidžić, izvolite, imate riječ, replika.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Pa evo odlično, dakle, ja bi bio jako sretan i digao bi 5 ruku ako bi vi povukli ovaj Zakon, ako bi to bilo OK i da bude član zakona, da je obaveza Ministarstva financija da javni revizor da sve podatke objavljuje na stranci svima dostupnim, ja bi odmah digao ruku. Meni to odlično

odgovara sutra ako Bog da, kada dođemo u vlast, meni taj vid transparentnosti treba i to je ta stavka. To izgleda kao sad Ok, evo hajte, to napravite i dignite ruku, dignut ću i ja, svi ćemo dići ruku ako ste u stanju napraviti taj vid transparentnosti. Zašto to govorim? Zato što mi imamo, recimo, Ured o borbi protiv korupcije, evo vam Ured u borbi protiv korupcije koji je formirala tadašnja, mislim da je to pokrenula SDA, odnosno gospodin Konaković u SDA, pa je formirao poslije u NiP-u, kad je itd. Zašto Ured u borbi protiv korupcije nema istu takvu odredbu gdje bi svaku prijavu koju je dobio i koju obrađuje da ljudi znaju? Zašto to nema Ured o borbi protiv korupcije? Zato što masa prijava koja je data Uredu se ne obrađuje, niti imamo informaciju koji su sve date prijave. Zašto? Ako pričate o transparentnosti, nemojte sa mnom pričati, ja sam za apsolutnu transparentnost, funkciju koju god obavljam i koju ću obavljati, biti će apsolutno transparentno, ali meni trebaju za sve ostale funkcije, za 1000 ljudi koji radi u Kantonu, apsolutno transparentnost. Povucite ovo, stavite ovaj član zakona i na idućoj, prvoj sjednici donijet ćemo ga jednoglasno, ako ste u stanju taj vid transparentnosti imati i jako bi vam bio zahvalan jer to omogućava lakši rad sutra nekim generacijama koji dođu da popravljaju stanje, a isto to napravite pritisak i za Ured za borbu protiv korupcije ovo isto to. Ja sam za.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić, izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Evo drago mi je kolega Kapidžiću da se slažemo oko još nekih onaj stvari, evo ja ću apsolutno kažem, uz uslov da nam ministar potvrdi da nema nekih problema vezano za Zakon o zaštiti ličnih podataka podržati, jel evo, ne trebamo povlačiti ovaj postoji amandman kolegica i kolega iz Kluba DF-a, gdje se mijenja po tom amandmanu taj član zakona, ako ministar potvrdi da nema, odnosno tog problema sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, ja nemam problem da mi glasamo i za taj amandman DF-a i da se to odmah ugradi, da registar bude javan, tako da nema potrebe za povlačenjem, a vi onaj podržite kako ste i rekli. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vildana Bešlija, izvolite imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Zastupniku Deviću pošto sam dužna da kažem kome repliciram. Nisam htjela da idem u detalje jer se ovaj zakon ne odnosi pojedinačno na bilo koju firmu, nego sam govorila uopšteno, ali evo, već kada želite da budemo ovaj detaljni, vrlo kratko ću reći. Kada je u pitanju ovaj RAD, KJKP RAD, ono što smo mi zatekli 2019 i 20. godine po pitanju, evo financija koje su sad tačka dnevnog reda, to šefica financija je bila po ugovoru o djelu ovaj kod direktora koga ste spomenuli, znači ugovor o djelu. I sad možete zamisliti kako je to kad vi dođete, podvučete liniju pa sve trebate dovesti u red, pa ne znam neki apartman po Bjelašnici, ostalo, mislim nije uopšte tačka dnevnog reda, ne bi da ulazim uopće dalje u to, samo hoću da objasnim i evo, samo da se malo dotaknem primjera koju ste naveli, koliko je to komplikovano i koliko je trebalo ovaj dosta stvari da se uradi, pričamo samo o transparentnost, ja ću opet reći, moja diskusija nije bila vezana samo za transparentnost, nego za funkcionalnost, uvođenje reda popisa kako sve treba, znači uvođenje jednog reda u vođenje financija i neki bolji pregled i kontrolu od strane Ministarstva financija. Tako ja posmatram ovaj zakon i koliko znam, to je bila namjera. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević, se javio za riječ, replika.

Mahir Dević (zastupnik)

Mislio sam da ćete nešto ozbiljnije kazati, da to neće biti neka površnost, jedan klasični populizam u maniru Naše stranke, da vi spominjete nekoga na ugovor o djelu, nego vi nama kažete sljedeće kolegice, koliko plusa je ostalo u tom Kantonalnom javnom preduzeću iza Selima Babića, a kakvo je stanje danas? Koliko je kamiona, mehanizacije, radnih jedinica bilo osposobljeno, od čišćenja snijega po općinama do ovoga danas da vi niste u stanju smeće da odvezete? Pa sam pitao neke ljude tamo stručne koji su radili, pa ljudi šta je problem sa smećem? Pa vi niste bili u stanju kamione tamo da registrujete. 50 , 55 potrebnih kamiona da vozite smeće, a onda ste u jednom momentu pokrenuli ovdje akciju, postrojili sve te mašine nema, falio je samo onaj bager od poplava na čelu sa predsjedavajućim, nema, to su dronovi, to su snimanja, to su čudesa, ti bi reko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Dević uvijek ima svoju tačku dnevnog reda.

Mahir Dević (zastupnik)

Nije ovo moja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajd vas još jednom molim da se vratite na tačku dnevnog reda.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo, vraćam se na tačku dnevnog reda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Na tačku dnevnog reda, a vi nekad javite se na ovaj jutarnji program na nekoj od televizija i slobodno

Mahir Dević (zastupnik)

Mislio sam rođendan da vam čestitam, predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pričate protiv Trojke, pozicije i šta treba, al sada se trenutno vratite na tačku dnevnog reda, jer vi uvijek imate svoj dnevni red a to je da vrijeđate druge, minimizirate, provocirate hajte molim vas vratite se na tačku dnevnog reda Prijedlog Zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo na replici smo. Hvala vam najljepša. Mislio sam da vam predsjedavajući da to je jedan primjer, onako koji je najbolji i pokazuje taj populizam, ovaj u kome se mi nalazimo, znači stanje danas u tom Kantonalnom javnom preduzeću je gore 10 puta nego kad ste vi ušli u njega u svakom segmentu. U svakom segmentu, od stalnih sredstava, ljudskih resursa, usluge koju isporučujete građanima. A izgleda, bogami, i da tu ima nekih i ozbiljnih, krivičnih prijava da

se tek krenulo itd. To sam ovaj imao potrebu da odgovorim, bio je odgovor na repliku, nije bila diskusija, na diskusiji sam ja bio vrlo precizan.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Znam ja, vi imate uvijek svoj dnevni red i to smo navikli ne samo mi u sali, već i građani, tako da navikli smo mi na to.

Mahir Dević (zastupnik)

A nemojte da vas onaj bager nervira.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandić se javio za riječ. Zamolio bih vas kolega Deviću da ustupite riječ svom kolegi, dosta ste pričali, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Zahvaljujem se, pa još jednom ministru hvala na uvodnom izlaganju. Mada nisam dobio odgovor koliko će nas ovaj zakon koštati u smislu, dakle, zaštite ovih podataka jer se radi o ozbiljnih podacima, ali eto ministre, ukoliko možete da pismeno dostaviti u nekom narednom period ja ću biti zadovoljan, ne inzistiram dakle na usmenom. Kako kolegica Mehmedagić, čini mi se, ali evo, možda je pogriješio reče dakle, mi sve ove podatke praktično sada imamo dostupnim i u opštinama i svim javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton ili čiji osnivači su jedinice lokalne samouprave. I sad te mi sve podatke skupljamo, kako ona kaže, na jedno mjesto gdje neće biti javni. A dosad su bili javni u tim institucijama. Svaki zakon znači kada se donose, on ima svoju svrhu. Ja zaista vjerujem da u cjelokupnom uređenju ovog pravnog poretka da ovaj zakon ima svoje mjesto koje će vjerojatno u nekom mjeri doprinijeti uređenju tog sistema. Dakle, zakon kada se donosi svaka odredba zakona treba imati dispoziciju i sankciju. Efikasnost tih zakona ćemo mi naknadno provjeriti koliko je bila efikasna dispozicija, koliko sankcija, jer ovamo vidim da imamo određenu vrstu sankcija u slučaju ne unošenja relevantnih podataka, ne unošenje na vrijeme, što u stvari može da znači da postoji jedne neke odredbe, prijelazne ili završne ili bilo koja druga, koja daje ipak mogućnost neadekvatnije reakcije od strane onih nosilaca ovih poslova. Znači svrha donošenja Zakona o registru finansijskih obaveza je upravljanje, dakle, centralizovanim sistemom za evidenciju finansijskih dugovanja pravnih lica čiji je osnivač Kanton, a cilj je povećanje transparentnosti, efikasnosti, pretpostavljam efikasnost u naplati potraživanja i smanjenje finansijskih rizika za sve uključene strane. Evo, ovaj zakon nam znači pruža jedan pravni okvir za stvaranje jedinstvenog registra u kojem se voditi podaci svim relevantnim dugovanjima. To treba da unaprijedi sistem upravljanja dugovima i smanji mogućnost zloupotrebe ili skrivanja nekih dugovanja. Iz tih razloga, ako posmatramo ovaj zakon, možemo reći zaista da zakon je svrsishodan, međutim dobar dio zastupnika, čini mi se da je kolega Kapidžić i Dević to istakli i kolegica Marijela oni su čak Klub DF-a uložio amandman jer je u svemu ovome da kažem svi podaci su dostupni samo Ministarstvu, odnosno ministru i onim osobama koje unose ove podatke, a javnost je isključena iz svega ovoga. Tako da sama svrha, uključivanja javnosti i transparentnosti nije ostvarena. Znači, praktično imamo sada samo određen krug osoba koje imaju ove podatke. E sada dolazimo u drugu situaciju, kao što je rekao kolega Čičić, ukoliko ove podatke učinimo javnim, dostupnim i kao što je to uradio Ured za borbu protiv korupcije, ja i dalje mislim da Ured za borbu protiv korupcije to uradio potpuno nezakonito, možemo mi da imamo 100 mišljenja, mi znamo što znači zaštita ličnih podataka i ako vi sada uzimate podatke kao što uzima Ured za borbu protiv korupcije od ne znam meni bliskih srodnika koji ne žele da daju te podatke, dakle, to je prekoračenje ovlaštenja zakona. Svrha ovog zakona nije

da se ulazi u lične podatke, isto tako i svrha zakona koji je donio Ured za borbu protiv korupcije nije da se uzimaju lični podaci. Tamo imamo zakon *lex specialis* koji daje pravni okvir, tog kretanja. E Sad šta se dešava, mi sada imamo Ured za borbu protiv korupcije ili neki drugi registar koji će doći do određenih vrsti podataka i kada je to potrebno da se pusti u javnost, da neko bude diskreditiran, imamo jednu mogućnost zloupotrebe, a onda ćemo kasnije dakle vidjeti kakva je sankcija u stvari za jednu takvu vrstu djela, odnosno nedjela., Tako da s ove strane mislim da ovi podaci ne mogu biti javno dostupni i ukoliko budemo tražili mišljenje, ne znam, sad evo Mahir mi je rekao da je mišljenje pozitivno, došlo za kada je bio zakon za, pa eto, ne znam. Uglavnom, ja mislim da ti podaci ne mogu biti, ne mogu biti dostupni, ali ono šta ja želim da vidim sa ministrom. Znači ministre, da li ćemo mi na ovaj način doći do olakšanja naplate određenih dugova? Vi sada ovdje želite da unesete određenu vrstu podataka, pa ovamo vidim da će biti podregistri. Prije svega želim da vam istaknem jednu stvar u članu 6. Dakle, ovdje ste nabrojali koliko podregistara će, dakle, sadržavati ovim zakonom, a onda ste u tački 4 ostavili da će ministar financija Kantona Sarajevo može dopunjavati uspostavljeni registar, odnosno utvrditi nove podregistre pored podregistara iz stava 1. Mislim da ova odredba nije u skladu, nije usklađena i da ovakvu vrstu, dakle, podzakonskog akta možete donijeti isključivo ukoliko je propisana zakonom, dakle tačno, jer ovo su podaci koji zahtijevaju ovaj zakonski definisane odredbe, a da samom ministru sada dajemo da bez, dakle, opredjeljenje zakonodavstva donosi određenu vrstu podzakonskih akata, mislim da to nije tu moguće. Druga stvar, u ovom članu također sam vidio da se u jedan od podregistara unesu i nepravosnažne sudske presude, odluke dakle. I pravosnažne sudske odluke, sudski i vansudskih nagodbi, te registar izvršnih sudskih presuda i rješenja. Što se tiče tog dijela, mislim da to isto ne vidim da je svrsishodno da na taj način određene postupke koji nisu zakonski okončani, dakle sudska presuda je okončana po zakonu, onda kada ona postane pravosnažna i izvršna. Tad imamo završen i okončan sudski postupak, sve do tada samo opterećivanje ili davanja određenih podataka takve vrste koje nisu okončane mislim da nisu, da nisu svrsishodne i da iz tih razloga, evo, na neki način određenu vrstu podataka činimo na neki način dostupnim, mada one u konačnici ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo po sam zakon, dakle, ne postoji nikakvo ta finansijsko, niti potraživanja niti neko davanje, tako da i sam taj dio sam taj dio zakona ne znam, odnosno ovog registra ne znam koliko bi bio, koliko bi bio dobar i svrsishodan. U principu, dakle, suštinski, ovaj zakon stvarno bi trebao da donese određenu vrstu benefita u smislu dobivanja informacija na jednom mjestu zbirnih tih podataka, ali kada pogledamo suštinski, dakle, ko i u kojem dijelu ima pristup tim podacima, mislim, svi zakoni se primjenjuju od strane elite koja vodi vlast ili ukoliko oni dosljedno primjenjuju zakono, onda on može biti svrsishodan. Ukoliko to radi parcijalno kao što su bili do sada neki primjeri, onda i ti sami podaci, dakle, neće biti dostupni svima na jednak način i to onda neće ostvariti svoju svrhu. Evo, kolega Kapidžić je rekao da je čak i Skupština donosila određenu vrstu zaključaka kako bi nam neki podaci bili dostupni, a da ti zaključci nisu nikad nisu nikad provedeni. Tako ne bih sada da govorim da li je bilo nekih insinucija, elemenata obilježja nekog djela, ali u svakom slučaju, dakle, to nam daje za pravo da jednu vrstu takvog prigovora možemo sasvim opravdano, da kažemo da stranke Trojke nisu nama omogućile pristup određenim, određenoj vrsti ugovora, odnosno ugovora koji proizvodi određenu vrstu potraživanja. Također, ja sam pitao ministra, nisam dobio ni na to odgovor, ali evo, imate ministre, određenu vrstu ugovorenih obaveza, iz tih razloga i smatram da ovaj zakon je mogu biti dostupan svima, gdje imate, dakle, ugovorene obaveze dviju ugovorene strane, dakle suglasnost za bilo kakvu vrstu ugovora ili odredbi ugovora mora dati druga strana. Imate sada opciju da jedna od ugovorenih strana nije željela da određena vrsta podataka bude dostupna, pa čak ni zastupnicima u Skupštini. Kako ćete takvu vrstu podataka vi unijeti u taj registar? I da li će sada ovaj registar, ukoliko onemogućava se takva vrsta unosa podataka, a sasvim sam siguran da ta ugovorena odredba neće dozvoliti takvu vrstu unosa podataka, koliko ustvari je relevantan ovaj registar u

smislu davanja pravovremenih informacija o svim potraživanjima i svim obavezama, obavezama koje Kanton Sarajevo ima. U svakom slučaju, ovo bi unijelo jedan možda finansijski red ukoliko bi ovaj zakon zaista pretrpio još određene izmjene i bio učinjen mnogo efikasnijim nego što je što se sada nalazi u ovoj formi prijedloga, jer na taj način bi povjerioci mogli da dođu u jednu vrstu pravne zaštite. Ukoliko oni zaista raspolažu sada informacijama u kakvom se stanju ili dubiozi Kanton Sarajevo nalazi mi onda imamo jasne podatke o pravnim radnjama povjerilaca u smislu naplate svojih potraživanja. S tim se dovodimo u situaciju da Kanton Sarajevo i ima relevantnu sliku u stvari svog budućeg kreditnog zaduženja, kako Kanton Sarajevo, tako i sve njegove institucije, odnosno čiji je osnivač Kanton Sarajevo više od 50 procenata. Što se tiče ovog dijela, za opštine, dakle, Ministarstvo financija daje mišljenje na budžete.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

U ime Kluba govorite, kolega Bandiću? Uvijek se čudite kada vas pitam, a kada vas ne pitam. Pa to moje je da pitam kada prekoračite vrijeme, kažete, jeste govorim ili ne govorim.

Muamer Bandić (zastupnik)

Oduzeli ste mi vrijeme, rekao sam vam da, niste me čuli jer ste počeli dalje da pričate. Uglavnom, dakle, kada se govori o opštinama kao jedinicama lokalne samouprave, i oni imaju određenu finansijsku samostalnost i u tom kontekstu, ne donošenjem Zakona o lokalnoj samoupravi, ovakva vrsta zakona koja obuhvata jedinice lokalne samouprave, sasvim sam siguran da prelazi svoje nadležnosti. Ministarstvo financija, tačno je da dajem mišljenje na budžete, na budžete opština, međutim ovamo sam i vidio ustvari da taj registar, taj registar ustvari vodi, čini mi se, i uspostavi općinska vijeća kako to stoji u ovom zakonu, ukoliko se ja ne varam, ali evo, možda sam pogriješio, ali sam u svakom slučaju dakle, mišljenja da Kanton Sarajevo, s obzirom da su po Zakonu o prikupljanju prihoda odvojeni, dakle to ovaj budžeti, da Kanton Sarajevo pored, dakle mišljenja koje daje ovaj na tome treba da okonča svoj odnos prema opštinama. Mišljenje može, dakle, da bude iskazano na različite načine, ali ono u konačnici tim aktom, tim aktom, zakonom koji je, dakle, više pravne snage od ovog zakona, koji donosi Skupština Kantona Sarajevo treba da se okonča aktivnosti Kantona u smislu budžeta i finansijskih obaveza i potraživanja općinskih ovaj, odnosno jedinica lokalne samouprave. Iz tog razloga, dakle, ja sam suzdržan kada je u pitanju i Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu, mi smo suzdržani kada je u pitanju, kada je u pitanju ovaj zakon. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Davor Čičić se javio za riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Pa čisto kratko par pojašnjenja po pitanju izlaganja kolege Bandića. Prvo, nije Ministarstvo dužno da daje samo mišljenje na budžete općinske budžete iz Kantona Sarajeva, nego je ona dužno, kao što sam već rekao u jednoj od prethodnih replika, da radi konsolidirani finansijski izvještaj Kantona Sarajevo u kojem ulazi i budžet Kantona Sarajevo i budžet svih općina, odnosno sve općine su već sad po Zakonu o budžetima u Federacije dužne da dostavljaju finansijske izvještaje Ministarstvu financija koji to konsolidira, objedinjava i šalje Ministarstvu financija Federacije kao svoj izvještaj. Tako da oni već sad imaju obavezu, tako da ne vidim zašto bi ovaj zakon na neki način derogirao nešto što već u biti rade, samo bi ovdje bilo na jednom mjestu, na jednom, mislim, tehnički preglednijem mjestu nego što je do sada bilo jer se to radilo jednom godišnje. S druge strane, čisto kratko pojašnjenje, a mislim vezano za ove

nepravomoćne sudske presude, tu ste u pravu, ali isto tako ja mislim da je intencija ovog zakona bila više u nekom računovodstvenom smjeru i više u smjeru toga zbog ovih mišljenja koje daje Ministarstvo financija. Jer vi znate da i u svim računovodstvenim knjigama svih općina trebaju se vršiti rezervacije za potencijalne gubitke, odnosno od sudskih presuda koje bi ili firme ili općine ili bilo ko budžetski korisnici mogli potencijalno imati ukoliko se te presude presude na, da tako kažem, presude protiv svih tih subjekata i one su dužne računovodstvo određene iznose sredstava rezervirati za te svrhe, naravno, ako presuda bude pozitivna, ta sredstva se, da tako kažem, otpuste, a u slučaju bilo kakvih loših, da tako kažem, odnosno sudskih presuda protiv tih institucija, ta sredstva se koriste za isplatu te štete. I u tom kontekstu više i mislim da je ta intencija tog registra bila da može Ministarstvo financija pratiti da li su te rezervacije po financijskim izvještajima napravljeno onako kako se i procjenjuju ishodi otprilike tih sudskih sporova. Eto, čisto kratko pojašnjenje. Ja mislim da je to bila intencija, a ne da ulaze u neke, da tako kažem, pravne stvari. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Muamer Bandić se prvo javio.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pa evo, kolega Čičić je to rekao da u principu zakon služi za više za uspostavljanje određenih vrsti registra preglednosti svih, jel tako kako sam razumio kolegu Čičića svih financijskih potreba i potraživanja, odnosno jer to faktički Ministarstvo financija i radi kroz konsolidaciju, jel tako ministre, ovaj kroz izvještaj? Dakle, vidite, za ovakvu vrstu registra Ministarstvu nije bilo potreban ovaj zakon, oni su mogli da uspostave registar zbog svoje preglednosti, efikasnosti poslovanja po nekim drugim zakonima ili nekim čak podzakonskim aktima. Znam ja da ovakvu vrstu poslovanja, kad su pitanju nepravosnažne sudske presude, u stvari i jedna vrsta dosadašnje prakse koja nije bila uspostavljena ni jednim, nije imala pravni osnov ili pravni okvir za takvo djelovanje, sada se pokušava takva vrsta tih procesa staviti pod neku kontrolu i meni je to u redu. Međutim, ovaj dio nepravosnažne sudske presude, kako kaže kolega Čičić, da se moglo ustvari ovaj planirati, jel ovaj sutra ili u slijedećoj godini jedan vid ovaj isplate takvih potraživanja, ovaj, to je rezervacija određenih vrsta sredstava na osnovu nečega što u stvari zakonski nije dobilo svoj konačan epilog i ne zna se, dakle, praktično ta vrsta rezervacije tih sredstava naš dovodi u situaciju da nagađamo određenu vrstu procesa kako će se završiti. Imate vi kolege, Čičiću i DOB na osnovu kojeg vi planirate određene financijske financijskog poslovanja i koncept čitavog tog budžeta, ne znam u dvije, tri godine. I u tom kontekstu, dakle, svi ovi sad zakoni koji se donose praktično ulaze, kao i ovaj zakon, što smo rekli o zaštiti ličnih podataka, ovim zakonom se ulazi u jednu nadležnost koja ovim zakonom ne bi trebala biti obuhvaćena. Hvala. Po mom mišljenju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Davor Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Kolega Bandiću u jednu ruku imate pravo, u drugu, po meni, nemate. U Zakonu o računovodstvu jasno propisuje da se moraju raditi rezervacije svih potencijalnih gubitaka u sudskim sporovima i ako uzmete neke izvještaje raznih firmi koje ovdje dobivamo, mi kao zastupnici, revizorske izvještaje revizije puno tih izvještaja možete pročitati da revizija utvrdila da te rezervacije nisu bile na neki način adekvatno rezervisane, odnosno na adekvatan način nisu bile knjižene. Ovo je više pitanje računovodstva, ne pitanje, da tako kažem, tih pravnih ishoda svih tih tužbi, tako da mislim da je intencija, hoću vam reći, Ministarstva bila više zbog

praćenja tih stvari i zbog davanja tog mišljenja koji su oni obavezni da daju općinama po pitanju budžeta, da li su te rezervacije na neki način adekvatno urađene ili nisu, a ne po pitanju kako će ta sudska presuda na kraju izaći. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Prihvatam ovo što je rekao kolega Čičić. Ono što jest interesantno, kolega da mi vjerojatno sada u takvoj vrsti planiranja imamo više izvršnih sudskih presuda koje imaju prioritet za planiranje, nego nepravosnažnih sudskih presuda koje bi trebalo da planiramo, a onda takvu vrstu nepravosnažnih sudskih presuda možemo planirati po 2 osnova ili po Zakonu o izvršenje Zakon o izvršnom postupku ili ustvari po nekoj vrsti ove nagodbe, odnosno sporazuma koji se može postići. To je razlog zbog kojeg ja mislim da ovaj dio, ovaj dio, ovaj i samo Ministarstvo financija ima mogućnost da određeni iznos sredstava bez, dakle raspodjele ili bez rebalansa budžeta, prebaci s jedne pozicije na drugu, pa tako da u konačnici pretpostavljam da će se čekati ishodi tih sudskih presuda, kako bi se ustvari odredio da pravi, pravi i relevantni i pravni osnov za buduću isplatu tih potraživanja. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Rusmir Pobrić se javio za riječi.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa dosta dobrih diskusija smo čuli danas i čini mi se da se ovo pitanje osvijetlilo sada sa više strana i više aspekata, bilo je tu i nešto i paušalnih informacija, ali to ide u prilog tome da je jedan ovakav registar potreban i u formi u kakvoj jeste i pored ovih svih diskusija koje govore o eventualnom unapređenju zakonskog teksta, dakle, i pored svega toga, ovo je korak naprijed, nije korak nazad. Dakle, nešto što je već prisutno kako je kolegica Mersiha objasnila parcijalno, objedinjuje se na jednom mjestu i služi, između ostalog i za analizu. Jedan član u zakonu smo možda malo previdjeli ili nismo ga dovoljno prediskutovali. On kaže da ministar može izvještaj, analize i informacije na osnovu podataka iz registra, dakle, parafraziram, učiniti dostupnim, između ostalog, za izvršavanje nadležnosti zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Dakle ta sveobuhvatna baza podataka, je li registar, neko je spomenuo da je to dokument, nije dokument nego je baza podataka jedna široka baza podataka, iz nje se mogu izvući izvještaji, analize i mi je za izvršenje naše zakonodavne nadležnosti možemo ih tražiti. U tom kontekstu bih i govorio, dakle, čini mi se kolega Dević da je govorio o dvije intencije, jedna je da građani imaju uvid, a druga je da se vide i politike kroz to stanje javne zaduženosti itd. Mislim da bismo, ukoliko bismo precizirali, recimo, godišnji izvještaj ili informaciju o stanju javne zaduženosti koja bi bila bazirana na ovom registru u kojem će biti jako puno podataka, jako puno institucija, dobili veću transparentnost i kad je u pitanju građanstvo, dakle dostupno, svi znamo je li i za praksu budžeta za građane, gdje se kompleksni dokumenti pojednostavljuju da bi građani imali bolji uvid, a s druge strane i jasnije bi se vidjele i politike kroz stanje javne zaduženosti. Zakon to već omogućuje, dakle. Ministar nadležni to može uraditi na zahtjev, evo lično bi bio i mislim da bi se time intencija i ovih amandmana od strane kolega iz DF-a svrha njihova bi bila upotpunjena. Nemam, također, ništa protiv kolega Davor Čičić je to lijepo pojasnio, ni protiv javnosti registra, ukoliko se sve ostale zakonske odredbe i zaštita ličnih podataka može zaustaviti, s tim da opet ponoviti, držim da bi se jednim izvještajem tu informaciju o stanju javne zaduženosti imamo, uostalom, na državnom nivou, gdje su vrlo jasni pregledi koliko je zadužena i država, koliko su zaduženi entiteti, koliki je

vanjski dug, koliki je unutrašnji dug itd, sve ono što bi i nas kao zakonodavca trebalo interesovati, mislim da bi intencija time na temelju evo cjelokupne diskusije i kolega iz većine i kolega iz opozicije, bila postignuta. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Dević, pa onda Kapidžić. Imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Odveć ministar financija ima ustavnu vrlo važnu ulogu u Kantonu Sarajevo i nema potrebe da mi putem nekog novog zakona postavljamo ministra financija iznad Skupštine Kantona Sarajevo, a to činimo u konkretnoj situaciji. Druga stvar, ministru financija Kantona Sarajevo su svi podaci dostavljeni. Znači, ovaj zakon je potpuno izgubio svoju osnovnu suštinu i namjeru zbog koje je pokrenut. Ako je on pokrenut zbog transparentnosti, a ista ta transparentnost nije dostupna običnom građaninu, već se tamo formiraju registri koji će pomoći, eventualno, ne znam, nekom dodatnom objedinjavanju podataka koji će biti u funkciji vlasti ili nekog ministra. Znači, mi smo potpuno promašili temu, znači zakon. Čuli smo da je pokrenuta, inicijativa je pokrenuta da bi mi, barem mi zastupnici mogli imati informaciju. Vaša vlast je od nas zastupnika napravila neinformisane građane, znači mi nismo u stanju od vas da dobijemo informacije o utrošku sredstava u Dubajju, o utrošku sredstava od Šumarijade, ne znamo koliko je koštala rekonstrukcija tramvajske pruge, ne znamo kolike su obaveze milionski ugovori. I vi nas sada ponovo vraćate u milost i nemilost nekom ministru. Pretpostavljam da bi aktualni to možda uradio, ali ako dođe neko, ovaj, na primjer, ko liči na predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, e, mi ćemo imati problem, nećemo dobiti te podatke, a mi sada treba vama da vas ovlastimo jel da je taj ministar važniji, pazite ovo, ni manji ni više već od Skupštine Kantona Sarajevo. Znači nakaradno ovaj prijedlog je zaista nešto što se čini mi se da se to čak ne može ni popraviti zato što su u stvari promašene namjere. Ako je namjera transparentnost, onda je trebalo učiniti do kraja takvom. Trebalo je reducirati broj ovih registara, a ove neke podregistre koji su bitni Ministarstvu financija, ono ih je moglo uspostaviti i bez ovog zakona. Cilj ovoga je bio barem da zastupnici znaju koliko je Kanton Sarajevo zadužen ako već onemogućavate da to zna svaki građanin, a ne samo da bi trebalo to znati svaki građanin, to bi morao znati svaki građanin zato što će njegovo dijete vraćati kredite koje ste vi podigli u zadnjih 6 godina u Kantonu Sarajevo, bez da zna s kojom kamatnom stopom. I takve ste nam kredite ovdje predlagali. Tako da to je daleko od dobra koje ste vi najavljivali u Kantonu Sarajevo, a 1000 svjetlosnih godina je daleko od transparentnosti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Kapidžić se javio za repliku. Izvolite imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Da kolegi odgovorim. Jest, to izgleda tako je, evo fino raspravljamo i to, međutim, ovo je bukvalno nepotreban zakon, potpuno nepotreban, vi da ste transparentni, da radite, da je svima dostupno, da ništa ne krijete, da radite kako treba, vi bi to sve imali i bez ovog Zakona o registru i bilo bi javno dostupno itd. Sad se donosi zakon kao da bi bilo javno i transparentno dostupno dakle, i do opština ulazite, a malo podsjeća na potpuno identičnu situaciju sa vjetrokordorima koje ste vi donijeli, pa smo onda mi uzeli sprovođiti, pa ste vi to sada srušili. Znači bukvalno i ovaj zakon. Zato ja kažem ako se prihvatite ova dva amandmana i izglasamo taj zakon, mi dođemo na vlast, nama odgovara. Mi ćemo ga aktivirati jako fino i dat ćemo potpuno transparentno i objavljuivat ćemo stalno. Vi kad bi došli poslije toga, vi bi ovaj zakon oborili. Jer da vama odgovara, vi bi već transparentno radili, a donosite ovaj zakon koji i ako se usvoji

ova 2 amandmana, vi ćete naći načina da ne objavite ovo za prugu, jer ako niste do sada objavili, nećete ni tu, naći ćete neko obrazloženje, naći ćete način za buduće korake koje mislite praviti da ne objavite. Ali bez obzira na to, uz ova 2 amandmana, ja bih, ja bih prihvatio ovaj zakon baš iz razloga da vidimo kako ćete se onda ponašati i sa tim zakonom koji vi stavljate sami sebi da budete transparentni. Pa možete biti transparentni i bez ovog zakona. Znači, znam sigurno da je slično kao vjetrokoriđori kada ste ih donijeli zato što su načelnici bili iz SDA opština da bi mogli regulisati. Kada ste uzeli općine onda ste ih skidali, tako i sad ulazite na opštinski nivo sa transparentnošću, a ono što vi radite niste davali dosad, ne znam zašto bi i poslije, ali eto, baš me interesuje sa ovim amandmanima gdje će vam bit obaveza, donesite zakon pa ga kršite. Što se mene tiče, i ja bih bio za, uz ta 2 amandmana. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić, replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pa evo, kolega Pobrić nije tu, on nam je rekao jednu odredbu člana 13. tačka 3. da ministar može simetričke izvještaje, analize, informacije i sačinjene na osnovu podataka iz registra učiniti dostupnim u svrhu, e slušajte sada, statističke ili naučnoistraživačke obrade, preduzimanja mjera na provedbi ovog zakona, te izvršavanju nadležnosti zakonodavne izvršne i sudske vlasti, a stav 2. kaže da Ministarstvo nije ovlašteno distribuirati ili objavljivati podatke u njihovom izvornom obliku, niti ustupati bazu podataka bilo kojem fizičkom ili pravnom licu. E sad, postavlja se pitanje, evo kako kaže kolega Kapidžić ili Dević, ne znam ko je već rekao, da bi ministar Kalamujić nam to vjerojatno učinio dostupnim, imamo li neku odredbu u prijelaznim odredbama, neku sankciju ukoliko nam ministar ne učini to dostupnim nemamo, dakle, takvu vrstu, sankcije nemamo, ukoliko ministar ne bi sada ovdje zakonodavnom organu koji čak može donijeti zaključak ne učini dostupnim ove informacija. Tu takvu vrstu sankcije prema ministru nemamo. Tako da ova odredba kako je kolega Pobrić protumačio, nije baš na najbolji način shvaćena. Ja smatram da ovakva vrsta, dakle podataka, i dalje može biti nedostupna nama zastupnicima, kao što su nam bile nedostupni podaci za, bilo po ove neke druge osnove koje su već tražene, a nisu nam dostavljene. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Adi Kalem rasprava, izvolite, imate riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Puno, puno smo danas čuli mišljenja, diskusija vezano za ovaj zakon. S pravom kolege zastupnici iskazuju svoja negodovanja, a ja ću iskoristiti priliku da vas podsjetim upravo i tragom onog pitanja kojeg sam postavio i šta je u stvari, koje su implikacije usvajanja ovog zakona i šta slijedi poslije toga. Skupština Kantona Sarajevo nema niti jednog ustavnog niti zakonskog ovlaštenja da reguliše finansijska potraživanja jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona Sarajevo. Članom 12. Ustava Kantona Sarajeva, koji se uzima kao ovlaštenje Kantona da ima uvid u finansijska potraživanja jedinica lokalne samouprave ne može biti osnova za donošenje zakona sa sadržajem kakav je dostavljen u prijedlogu. Članom 39. alineja a) Ustava Kantona Sarajevo propisano je da jedinica lokalne samouprave imaju pravo na svoju imovinu. Članom 4. glava VI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da imovinom jedinica lokalne samouprave upravlja Općinsko vijeće. Članom 8. Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave, ovaj član glasi ovako, citiram: "Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom i zakonom i ima pravo baviti se

svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti može biti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona. Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti koje ne mogu biti ograničene, ili uskraćene od federalnih i Kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim Ustavom i zakona". Napominjem, cijenjene kolege, da u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave posebno spadaju, između ostalog, donošenja budžeta jedinice lokalne samouprave, utvrđivanje politike i upravljanja raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave itd itd. Imajući u vidu sve ovo gore citirano, odnosno citirane ustavne i zakonske odredbe, te analizom prijedloga kroz iste, Skupština Kantona Sarajevo izlazi iz svojih ustavnih ovlaštenja kod propisivanja obaveze jedinicama lokalne samouprave da u registar koji osniva Kanton evidentiraju i potraživanje jedinica lokalne samouprave. Na ovaj način Skupština Kantona Sarajevo direktno zadire u isključivo ustavno i zakonsko ovlaštenje jedinica lokalne samouprave da imaju vlastitu imovinu u koju spadaju i potraživanja, te budžet koji samostalno donose i raspolazu. Općinska vijeća, donose propise kojima se utvrđuju načini raspolaganja imovinom općine. Iz sadržaja citiranih, kao i drugih odredaba Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, vidljivo je da tim zakonom nije propisana nadležnost Kantona da odlučuje o imovini općina. Donošenje zakona u sadržaju kakav je u prijedlogu isti zakon će učiniti neustavnim, što će biti razlogom pokretanja postupka pred nadležnim Ustavnim sudom, a što će opet dovesti do pravne nesigurnosti. Kanton kao takav ima ovlaštenja da reguliše i kontroliše svoju imovinu u koju spadaju i potraživanja i potrebno je da je u okviru tih ovlaštenja se i kreće kako bi se zaštitilo načelo vladavine prava i pravne sigurnosti. Bojim se da mi danas pokušavamo da, da pokušam da pojednostavim ovu sliku o čemu se radi danas. Znači mi izglasat ćemo neki zakon kojim ćemo napraviti određenu tabelu, u njega ćemo graditi sva potraživanja, kako Kantona, tako i lokalnih samouprava. Ta tabela, donijet će, zakon će donijet Skupština Kantona koja neće imati uvid u tu tabelu, nego će ćemo ovladati danas ministra financija, ma ko on bio u narednom periodu i koji neće imati nikakve sankcije, a pričamo svakako o transparentnosti ako tu tabelu ne prikaže građanima Kantona Sarajeva. Bojim se da ovim zakonom i donošenjem ovakvog Prijedloga zakona će ući u pravnu nesigurnost u Kantonu Sarajevo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolegi Kalemu. Zastupnik Haris Zahiragić, diskusija. Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Prije svega, iako ne znam da li vi to obilježavate, sretan vam rođendan predsjedavajući, vidjeli smo da vam je rođendan, da vam gospodar da još barem toliko rođendana, ne na toj funkciji, nego generalno u životu. Želimo vam sve najbolje kao najveći opozicioni klub. Očekujemo da ćete neke kolače ili tortu, iako to možda nije običaj, vas. Pazite, zakon koji se nalazi na dnevnom redu u suštini možda postoji potreba, prije svega zašto bih mogao razumjeti potrebu, jeste potreba Kantona Sarajevo da sva javna preduzeća i sve upravne organizacije koje su samostalne, na neki način finansijski osvijetle da se ne može desiti situacija da javna Kantonalna preduzeća, a koja su u vlasništvu Kantona Sarajevo, imaju potpunu autonomiju u kontekstu informisanja i podataka o financijama i to je nešto što je važno da Kanton Sarajevo ili Ministarstva financija i Vlada koja je izvršna vlast imaju na neki način pregled cijele situacije u svim Kantonalnim javnim preduzećima, što do sada je u manjoj ili većoj mjeri bio ili nije bio slučaj. Mislim da u nekim situacijama nije bio slučaj i da zbog toga se dešavala situacija da pojedina javna preduzeća imaju imovinu koja nije poznata Kantonu Sarajevo, pa da kasnije u nekoj perspektivi čak i upravlja sa njom na neadekvatan način, ne poduzima pravovremeno pravne radnje, dolazi do rokova zastare pojedinim dugovanjima itd.

Mislim da je Kanton zbog nepostojanja ovakvog registra možda u prošlosti izgubio ogroman broj sredstava, tj jest da pojedinci zloupotrijebila neki način to nemanje informacija. Međutim imam nekoliko segmenata i stvari da naglasim zbog čega ovaj zakon nije dobar. Posebna je tema to što se krši potpuno principi lokalne samouprave i bez saglasnosti općina koji su u nadležnosti, koji su zapravo na teritoriji Kantona Sarajevo, mi pokušavamo njih staviti u ovaj registar, što oni nemaju obvezu poštovati, jer je to izvornu nadležnost općina, tako da bi sigurno zahtjev za ocjenu ustavnosti ovog Zakona ukoliko do njega dođe, a prema ovome što smo vidjeli u javnoj raspravi, doći će, ovaj Zakon će biti zbog toga kao takav oboren i mislim da ne treba Kanton Sarajevo jednom po jednom sebi davati za pravo da donosi zakone koji su unaprijed osuđeni da će propasti. Trebali ste konsultovati općine ukoliko one nisu saglasne, bilo koja od njih da nije saglasna i da nije dala formalnu suglasnost za ovakvu vrstu obaveze koju namećemo, trebali ste izbaciti i jedinice lokalne samouprave, kao i javna poduzeća čiji je osnivač preko 50 % bilo koja od općina na teritoriji Kantona Sarajevo. Dakle, prešli smo svoju nadležnost, Skupština Kantona Sarajeva nema nadležnost da na ovakav način tretira lokalne zajednice i to je dovoljan razlog zašto mi nećemo glasati za ovaj Zakon. Ono što me također, na neki način zabrinulo jeste ova odredba koja kaže registar finansijskih obaveza nije javan. Nije, dakle ni ostavljena mogućnost da u posebnim okolnostima, da u posebnim uslovima, evo barem Skupštini Kantona Sarajevo taj registar bude dostupan, nego se to stavlja isključivo na ministra, što je na neki način potpuno netransparentno i zbog toga ja stičem utisak da je zapravo pravi razlog donošenja ovog Zakona, a s obzirom koliko dugo ga donosite, jeste potreba međunarodnih kreditora finansijskih koji su puno kredita dali Kantonu Sarajevo, koji Kanton Sarajevo već sada pitanje koliko će moći isplaćivati, da oni imaju jasan pregled igre šta će nam prvo uzeti kada budu uzimali. Šta je zdravo u Kantonu Sarajevo, šta nije zdravo u Kantonu Sarajevo. Da javnost treba da zna da se ovaj registar pravi i za EBRD i za EIB, i za Svjetsku banku, i za druge i međunarodne domaće finansijske institucije. I zbog toga kolega Deviću ovaj registar nije javan, zbog toga je on tajan. Kada gledate i kada želite saznati platu državnih službenika, namještenika, vozača, čak higijeničarki sa dva klika na internetu, vidite koliko je kome plate i koliko je koja imovina. Kada želite saznati koja je imovina bilo kojeg od imenovanih zvaničnika, također njihovih članova porodice, što je također, po mom mišljenju, oduvijek i bilo, i danas je neustavno i krši na neki način pravo na privatnost tih ljudi, ne nas koji smo javni zvaničnici, to je također javno. Ukoliko želite s druge strane, vidjeti koja su ne samo krediti, nego koja su sve potraživanja, finansijska i prava organa, institucija, Kantona, općina prema ovome i javnih preduzeća, vi to ne možete vidjeti. Ta javna preduzeća pripadaju građanima. Ukoliko bi netko trebao da zna finansijska stanja u tim ustanovama to su građani. Međutim, kada bi građani znali, onda bi možda očekivali od vlasti da na neki način vode politike koji je bolji nego što se trenutno radi i zbog toga to nije javno. Imamo primjer Vodovoda i kanalizacija. Vodovod i kanalizacija su podigli kredit od EBRD-a, za koji smo danas do danas platili milione, a vjerovatno i desetine miliona, nemam tačan izvještaj kamata i penala za nepovučena sredstva, dakle, mi su podigli kredit za koje je već plaćamo kamate i penale zato što ta sredstva nisu povučena. Ima skoro 10 godina, tada je gospodin Konaković bio premijer i on je insistirao da se taj kredit podigne. Do danas smo na penale platili onaj iznos i na kamate koji bi bio dovoljan potpuno Vodovodu da smo ga iz Kantona davali ViK-u. Tada je premijer Konaković insistirao od ViK-a da oni sami preuzmu kredit. Direktor, tadašnji Nezir Hadžić je to odbio i nakon njega je došla direktorica Azra Muzur i očekivali su da će ona prihvatiti takvu vrstu, ja bih rekao opasnog zaduženja. Ona je također, to odbila i zbog toga je ona na kraju u konačnici neslavno završila, iako je riješila redukcija vode u Sarajevu, ali su isposlovali i jedan i drugi direktor da Kanton Sarajevo preuzme garanciju za isplatu kredita ViK-a, da Kanton Sarajevo to nije uradio, danas bi ViK bio u vlasništvu EBRD-a, sve koncesije ViK-a i sva infrastruktura ViK-a, da se pitao tadašnji premijer, gospodin Konaković. S obzirom da ti krediti se ne realiziraju, da ti penali rastu, da vanjski i unutrašnji dug Kantona Sarajevo

raste, ovaj registar je potreban tim međunarodni finansijskim instrukcijama da kada razmatra koji dio našeg bogatstva ili našeg vlasništva će uzeti, da ima tačan pregled igre. Dakle, ovo je registar finansijskih obaveza za potrebe međunarodnih kreditnih institucija. Tako ste trebali ovaj zakon i nazvati. Činjenica da ovaj registar nije javan, samo dodatno argumentira ovo moju, ovu moju tvrdu. Registar imovine i potraživanja koji nije javan, on je sam po sebi sumnjiv i ostavlja prostor za ozbiljnu sumnju koja je konačna namjera ovog registra. Onda, kao što je kolega Bandić rekao, Ministarstvo nije ovlašten distribuirati, i objavljivati podatke u njihovom izvornom obliku, niti ustupati bazu podataka bilo kojem fizičkom ili pravnom licu, čitavu bazu podataka, nego ministar može, čuj može, ministar hoće sintetičke izvještaje i analize informacija sačinjene na osnovu podataka iz registra učiniti dostupnim u svrhu statističke ili naučno-istraživačke obrade, preduzimanja mjera na provedbi ovog zakona, te izvršavanja nadležne zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Koje su mjere na provedbi ovog zakona? A nisu definisane mjere. Naravno da nisu, evo ja govorim koje su sad mjere, mjere su informisanje međunarodnih kreditnih institucija koji dio našeg Kantona je zdrav i njima potencijalno zanimljiv. Šta bi one mogle nama uzeti da im se to isplati, da, ne daj Bože, uzmu ViK, a tek onda otkriju da ViK ima nekih 100 000 000 duga koje oni ne znaju za neplaćene poreze, doprinose itd. Ovo je određena vrsta analize Kantona Sarajevo, dubinske, finansijske, koja treba da posluži njima kada i šta, ako ne da oduzmu sada, onda da oduzmu u budućnost ili šta mi možemo staviti u zalag da bi smo mogli sutra isplati plate i porodiljske naknade u Kantonu Sarajevo. Ovo je alat koji tome služi i ništa više. Vidite li dalje, registar čini 7 podregistara finansijski, nabrojite 7 podregistara, čak i garancije, porez i doprinosi, vidite, evo ovo otkriva zašto. Podregistar poreza i doprinosa. Dakle, koje javno preduzeće koliko duguje. Podregistar pravosnažnih sudskih presuda, vansudskih nagodbi, izvršnih sudskih rješenja i podregistar dobavljača i drugih povjerilaca. Dakle, ovo dobavljača i drugih povjerilaca u kontekstu toga da je ovaj registar javan, nama zaista dobro došao, jer smo onda vidjeli koje privatne firme sa pojedinim kantonalnim javnim institucijama, preduzećima, organima uprave i upravnim organizacijama postoje od kada je šestorka došla i to bi nam u mnogome olakšao ovaj opozicioni rad, međutim, zbog toga ste, između ostalog, također stavili da registar nije javan. Evo ja vas pozivam da skinete jedinice lokalne samouprave i da stavite da je registar javan, svima dostupan i da možda eventualno razmislimo da ovu vrstu zakona podržimo. Naglašavam i ponavljam, plata higijeničarke u Kantonu Sarajevo, vozača, državnih službenika, evo ovih momaka što rade produkciju ovog prijenosa je transparentna, ne mogu ni marke od žene sakriti kad bude plata da bi imali 50, 100 maraka sa strane, jel, da malo iskarikiram, ne mogu ni marke sakriti. S druge strane, sva imovina svih naših članova porodice je također javna. Dakle interes javnosti je da zna platu nečije majke ili nečije oca ili nečije supruge, ali nije interes javnosti da zna finansijske obaveze svojih javnih preduzeća. Razmislite samo logiku koja stoji iza ovog Zakona, iza ove Vlade i biti će vam svima sve jasno. Zbog toga cijeneći stav Kluba SD-a, ukoliko se nešto ne promijeni u ovom Zakonu, mi za njega nećemo moći glasati. Šta više, pozivam sve zastupnike da ne glasaju za loše zakonsko rješenje koje uzima nadležnost lokalnim zajednicama. I još jedanput, predsjedavajući, sretan vam rođendan, ako Bog da, da ih puno dočekate u zdravlju i veselju, ne na toj funkciji, ali u zdravlju i veselju svako. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Zahiragiću, zajedno s vama, ako Bog da.

Replika zastupnik Kapidžić, izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Evo ovaj, i naravno, i kolega Haris je na istom tragu i ovo što smo raspravljali i tačno je prepoznao taj član Zakona koji sve govori, samo s jednom ispravkom. Dakle, ne treba

ovo, ne treba ovo, ovaj bankama, raznoraznim bankama da bi dobili informaciju, oni su te banke su i stavili trojku na vlast da imaju te informacije, tako da bio registar, ne bio, banke dobivaju vrlo dobre informacije i znamo u kojem pravcu ide, da ne kažem da se završava sa davanjem aerodroma u koncesiju. Dakle, imaju banke vrlo dobro pregled stanja svih preduzeća i dobivaju, naravno, od Trojke zato što šta god se zatraži od Trojke, oni to ispoštuju, nigdje ne postavljaju upitnik jel to dobro za nas, za građane itd. Tako da im ovaj registar u suštini ne treba zbog toga, ovaj registar vjerovatno u formi kako je predložen, treba zbog onih koji će vrlo brzo doći poslije njih. To je ono što treba bankama, dakle kada dođu ljudi poslije njih, onda će oni ovaj da sa bankama igraju na način da dobivamo kredite, da dobivamo ono što nama odgovara, a ne što njima odgovara. Naravno, i oni će naći tu svoj interes. Dovoljno je samo s ove strane da se ima čvrst i jasan stav, ovaj tako da u tom smislu ovaj registar koji se donosi upitan je samo što zadire u lokalnu samoupravu, odnosno ona tri amandmana koja je DF predložio i I, II i III je u potpunosti zapravo nešto za šta bi svi glasali, pa i opozicija. Dakle, I i II su u smislu da je javan dokument i da je Ministarstvo obavezno javno, ali u potpunosti, a III je da se iz toga isključi lokalna samouprava zato što lokalna samouprava može podnijeti amandman i past će, može podnijeti apelaciju i past će ovaj Zakon. Dakle, ako mislimo da donesemo ovaj Zakon u ovakvoj formi, mi ćemo biti protiv, ali ako vi imate ozbiljnu ideju da napravite transparentnost i da ministar može dati podatke, onda ćete usvojiti sva ova tri amandmana. Međutim, postavlja se pravo pitanje onda da li će, kada stupi na snagu takav, da li će ministar financija prvo unijeti zaduženje Ministarstva saobraćaja i dugovanja prema dobavljačima za prugu. E, to se postavlja pitanje i da li će uopće htjeti da to stavi, jer mi nije jasno, ako vi ne dozvoljavate nijedan podatak za taj ugovor, sad tražite ovaj Zakon i sad ga usvojite sa amandmanima, kako mislite izbjeći onda tu formu? Vama zakon ljudima koji rade pošteno i transparentno ovaj Zakon ne treba, tu se samo iznese, naravno da je svaki rad obavezan, je svako ministarstvo, svaki pojedinac da transparentno radi. I vi ste s tom formulom ste i došli na vlast, o transparentnosti kad ste došli, nigdje transparentnosti nije bilo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Kapidžiću.

Zastupnik Haris Zahiragić replika kolegi Kapidžiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Pa u suštini s kolegom Kapidžićem se ne mogu složiti da vi u Kantonu Sarajevo imate sve informacije. Dakle, zakon koji propisuje izvještavanje i način izvještavanja, formu izvještavanja govori zapravo o imovini javnih preduzeća kada oni nama podnose ovdje godišnje izvještaje i nema i Vladi, međutim u tim izvještajima određeni broj podataka koji će ovim registrom biti obuhvaćeni se ne klasificiraju i ne prikazuju kao takvi nisu obavezni elementi tog finansijskog izvještavanja. Ukoliko se ovaj Zakon usvoji, mi ćemo u perspektivi zapravo ministar financija, samim tim i ti kreditori će u perspektivi tačno znati koliki broj radnika je kada dobio koje preduzeće, koliki su dugovi za doprinose, za poreze, za dobavljače, šta koja obaveza kada nije izvršena. U suštini, ovo će biti interna, eksterna revizija svih finansijskih obveza svakog javnog poduzeća kodificirana na jednom mjestu. I onda će i oni uporednim analizama moći praviti projekcije rentabilnosti, isplativosti, neisplativosti. Sada mi te podatke nemamo, oni bi voljeli dati, to se slažem s vama tim kreditorima te informacije, međutim, ni oni ih nemaju, jer javna preduzeća su specifična pravna lica, oni nisu na budžetu Kantona Sarajevo, Ministarstvo financija nema instrumente evidencije svih njihovih poslova i obaveza i zbog toga bi vrlo bilo važno njima i da i nama kao Kantonu Sarajevo da to sve bude zaista kodificirano. Da li mora biti potpuno transparentno ili ne mora, to je posebna tema. Ja mislim da ne mora baš svaki građanin trebati uvijek ostvariti uvid, ali po određenom

zahtjevu, uz obrazloženost zahtjeva da se može ostvariti uvid u taj registar jer obavještajno je također opasno da čitava imovina Kantona Sarajevo bude svima i uvijek na raspolaganju. Zbog toga ja mogu razumjeti da ne bude potpuno javan, ali nama zastupnicima, uz određene obrazloženje bi morao biti dostupan taj registar kako bismo i mi mogli generisati svoje politike, inicirati prijedloge rješenja, ukazivati na probleme u finansijskom sektoru u Kantonu Sarajevo u svim njihovim oblastima. Bilo kako bilo, slažemo se oko jednog da je sigurno ovo Zakon koji se donosi za međunarodne kreditne institucije i domaće banke pod stranim kapitalom. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Davor Čičić. Kome replicirate?

Davor Čičić (zastupnik)

Kolegi Zahiragiću. Kolega Zahiragić je malo kasnije došao na sjednicu a većina ovih stvari koje je on diskutovao već smo mi par puta jedni drugima obrazlagali, tako da, evo, nije mi mrsko da ponovim još jednom. Vezano za ovu insinuaciju za podatke kreditorima, pa ne znam, za vašu informaciju, sve firme u Federaciji BiH su dužne da predaju godišnje izvještaje nadležnim institucijama. I svaki i privatno lice, pa i onaj pravno lice, ode u FIU, plati taksu i dobije bilo koji finansijski izvještaj, ne treba mu niko ništa podnositi, evo vi sada da odete u FIU, platite taksu, dobit ćete finansijski izvještaj bilo koje firme i to je već tako dugi niz godina. Tako da ta stvar da neko nekome dostavlja, svako može otići, i dobiti taj izvještaj bez ikakvih, bez ikakvih problema, tako da ta priča ono mislim da nema smisla. Vezano za ovo lokalne (nerazumljivo) to ste spominjali, Kanton Sarajevo ovim ne zadire ni u šta, bilo kakvo odlučivanje lokalnih zajednica. Znači one mogu, ne uslojava ih se bilo kakvo odlučivanje kao što su odlučivale dosad, niti im se to traži, nit se zadire u ta njihova prava. Oni već imaju obavezu da dostavljaju finansijski izvještaj Ministarstvu financija Kantona Sarajevo, doduše, jednom godišnje. Tako da sve ono što sada radi, što sada rade, radit će i u buduće, samo će to biti na jednom mjestu sve, da tako kažem, objedinjeno i vi ćete imati mogućnost da pristupite svim tim podacima. Znači, nije ništa što već se ne radi, pa se sad nešto uzima neka nova nadležnost lokalnim zajednicama. Znači sva odlučivanja i dalje ostaje na lokalnim zajednicama, oni donose budžet, oni upravljaju budžetima, a ono što su i do sada imalo obavezu izvještavanja prema Kantonu i sad će to raditi, samo će to se unositi u ovaj registar da sve to ima dostupno na jednu mjestu, a ne da svaki izvještaj posebno tražite, posebno vadite, posebno, ovako će sve biti da tako kažem, na neki način transparentnije. A evo, mi smo se već dogovorili kolega Kapidžić i ja, ukoliko bude mogućnosti, odnosno ako se ne zadire u Zakon o zaštiti ličnih podataka, ako ministar to potvrdi, mi nemamo problem sa tim da izglasamo da taj registar, evo, podržimo amandmane kolega i kolegica iz DF-a da registar bude javan, naravno, uz ovu opasku da nam ministar potvrdi da nećemo narušiti Zakon o pristupu podacima. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih kolege, s obzirom da evo otprilike bližimo se kraju, diskusija ove tačke dnevnog reda i da, poprilično se usaglašavaju stavovi kada je u pitanju izuzimanje iz ovog Zakona jedinica lokalne samouprave, zatim javne dostupnosti registra finansijskih obaveza, pa da ne ponavljamo jedno, da predložimo jednu pauzu od sat i po, svakako za ručak i evo da zadužimo ministra, eventualno da li može s Vladom iskomunicirati ove neke prijedloge koje smo danas čuli iz rasprave i da već sa ove tačke prijedemo, možda predemo na neku drugu, ali evo, nakon što nam ministar pribavi ove informacije, pa zamolio bih vas, ako možete, da ne idemo dalje,

ponavljanje jednog te istog, uvažavajući vaša mišljenja i stavove koje iznosite. Evo, ja ću dati, kolega Faruk Kapidžić se javio za repliku. Izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, samo ću kratko Harise, da pojasnim možda ispravka krivog navoda. Ovo sam ja sa kolegom Davorom rekao da ćemo prijedlog taj da se uzme pauza, pa da vidimo, ne mogu ja reći u ime Kluba, nisam ja šef kluba da sad pričam da smo se nešto dogovorili, nismo se dogovorili, o tome ćemo tek raspraviti, pa ćemo vidjeti, ali postoji mogućnost.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za poziciju u Kantonu Sarajevo vi ste šef kolega Kapidžiću.

Izvolite kolega Zahiragić, odgovor na repliku.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije kolega Kapidžić još uvijek navikao da je predsjednik Kantonalnog odbora, pa svima nama je on predsjednik, tako da njegov dogovor i nas obvezuje i molim ga da se pre previše ne dogovara da ne bismo morali braneći njegov autoritet glasati kako mi ne želimo da glasamo, nekakav bude malo demokritičniji. Želim replicirati kolegi Čičiću ovo što je rekao za FIJU. Dakle FII se dostavljaju finansijski izvještaji, FIJA ima te podatke, ali samo o ukupnim finansijskim obavezama, nema o dobavljačima, nema u presudama, nema to klasificirane na način na koji sam ja objasnio, složiti ćete se? Tako da nemojte mi o replikama govoriti, imputirati, da ne poznajem sistem u Federacije, finansijsko izvještavanje jer ga vrlo dobro poznajem, zbog toga sam i ukazao zašto se ovaj registar osniva. Ovaj registar, ustvari sa onim što će biti evidencija ovog registra da jedan cjelokupan pregled, jednu dubinsku analizu stanja finansijskog u svim javnim preduzećima, upravnim organizacijama, organima uprave i Kantonu, kao takvu. Ovaj registar će biti snažan alat i može biti snažan alat za vođenje ekonomske i svake druge politike u Kantonu Sarajevu. Slažem se, ali može isto tako biti snažan alat za međunarodne kreditne institucije koje su odveć, zahvaljujući odlukama ove parlamentarne većine, dovele Kanton Sarajevo na rub dužničkog ropstva. Ja znam da se vi s tim nećete složiti, ja znam da gospodin Forto kao predsjednik jedne od parlamentarnih stranaka kaže zadužujemo, zaduživat ćemo se još snažnije, ja volim zaduživanje itd, to je njegovo opredjeljenje, političko, ja ga i razumijem, s obzirom da ima podršku svih tih međunarodnih kreditnih institucija i zbog toga jeste doveden na vlast, ali mi se ne slažemo da se pod svaku cijenu treba zaduživati. Mislim da ćemo Kanton Sarajevo dovesti u situaciju da naše porodično srebro bude ugroženo, a ovaj registar će to na neki način olakšati taj naredni korak tih međunarodnih kreditne institucije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala, kolega Zahiragiću. Zastupnik. Replika, zastupnik Muamer Bandić, kome replicirate? Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Kolega Zahiragić je dobro rekao da ustvari ovaj Zakon predstavlja jedan samo pregled finansijskog stanja u kojem se Kanton Sarajevu nalazi. I prema ovim diskusijama i replikama kolege Čičića, u stvari, mi dolazimo do zaključka da ni do sad nisu postojale bilo kakve zapreke ili smetnje, da jedan ovakva vrsta vođenja evidencije budu uspostavljene bez ovog zakona, jer su oni i sve ove podatke i do sada dobijali putem različitih pravnih postupaka, različitih procedura samo ih sada praktično želi da ima na jednom mjestu, jel. A ono što mene zanima, a

nisam pitao ministra, zaboravio sam, pa evo ako bude nekad mogao nam je odgovori na ovo pitanje, to sam zaista zaboravio da pitam, da li će pravni osnov za neko kreditno zaduženje, za bilo koje drugo potraživanje biti unesen u ovakvu vrstu registra? Dakle ono što nas zadužuje akt koji nas zadužuje, je li to neki ugovor ili ne znam neko potraživanje iz nekog drugog pravnog posla, to me zanima jer takvu vrstu, takvu vrstu akata, mislim da nema pravo niko da unosi u ovakvu vrstu, u ovakvu vrstu registara. Iako nam je kolega Pobrić, on je dobro jednu stvar rekao maloprije da bi mi ovo mogli praktično kroz jednu vrstu izvještaja godišnjeg financijskog, da učinimo dostupnim. Međutim, on je rekao da ovo ustvari nije akt, nije dokument, već da su ovo podaci, koji se obrađuju. Ipak, bilo koji dokument koji izda Ministarstvo financija, a to je akt. I on ima, on ima svoju snagu, mora imati snagu, ne može to biti samo neki pristup informacijama, ako sam ga ja dobro razumio. I druga stvar, ono što mi jako često izostavljamo, a što bi ustvari Ministarstvo financija trebalo da radi, Ministarstvo financija bi trebalo nama da daje u stvari, smjernice o svim ugovorima, pravnim poslovima, potraživanjima i svim zakonima, kakve posljedice financijske će proizvesti takva vrsta postupanja, jer sasvim je evidentno da evo sada, ako nam bude falilo ovih 80 000 000, da nisu imali adekvatna mišljenja jer se ne bi doveli u ovu situaciju koju imamo na primjer danas imamo jel ponder nam pravi, uzrokuje ogroman problem, od indirektnih poreza nemamo dovoljno prihoda. E, mislim da u Ministarstvu finansija generalno bi trebao da postoji jedan sektor koji bi se bavio ovim stvarnim analizama i koji bi nam davo stvarne upute naših politika, u kojem pravcu nas vodi, koliko u stvari, sva kreditna zaduženja, ili bilo koja i drugi pravni poslovi koji prouzrokuju neko zaduženje, u kojem pravcu vodi ovaj Kanton. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović se javio, druga diskusija pretpostavljam.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Tako je. Zahvaljujem predsjedavajući. Evo tokom diskusije kolega u proteklih nešto više od dva sata vremena, čuli smo jako puno transparentnost, transparentnost, transparentnost. Prvo i osnovno, da postojala transparentnost mora postojati vladavina prava i zakona, a mi nemamo, recimo, mišljenje Pravobranilaštva o ovom zakonu i nekoliko puta smo čuli u izlaganju kolega, ako bi imali, pa bi mi vidjeli, znači fali nam mišljenje Pravobranilaštva za ovaj zakon. Kolege su ovdje iznijeli jednu interesantnu tezu da je ovo popis registra svega čega postoji, čega posjeduje Kanton Sarajevo, pa vidite, ta teza možda je i ispravna obzirom da je ovaj Zakon bio 2020 pokrenut, pa zašto se tek danas donosi, i da li je to zbog financijske nestabilnosti Kantona Sarajevo? Četiri godine nam je trebalo da zakon dođe na Skupštinu, pa onda smo imali prošlu sjednicu, dvije ili tri godine stare izvještaje. Ja se ne mogu kada sve to sagledam, ne mogu su oteti dojmu da poput koalicionih partnera vladajuće većine na nivou Federacije koji su sutra, ova Vlada i ova veličina je jučer, ja se bojim da je to sve iz razloga što žele da pobjegnu od stvarnosti financijskog kolapsa pred koji su nas doveli u Kantonu Sarajevo. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kao što sam kazao maloprije, s obzirom na zaista konstruktivnu raspravu kada je u pitanju Prijedlog zakona o registru financijskih obaveza i one dvije stvari koje su između ostalog nameću, a to je izuzimanje iz ovog Zakona jedinica lokalne samouprave, mogućnost izuzimanja i javna dostupnost registra financijskih obaveza. Otprilike kroz ove dvije stvari smo mogli čuti od svih zastupnica i zastupnika, bez obzira odakle dolaze iz pozicije ili opozicije, da bi se u ovom dijelu možda mogao ovaj Prijedlog zakona unaprijediti.

Predlažem pauzu sat i po za ručak, a do tada da zadužimo ministra financija, da vidimo da li može organizovati sastanak sa Vladom do tada i da vidimo šta nam oni mogu, s obzirom da

Vlada može djelovati amandmanski do zaključenja rasprave, ili ćemo eventualno morati prekidati sjednicu pa možda nastaviti sutra ili neki drugi dan, s obzirom da ovaj Zakon nam se ne povlači, a evo imamo neka približna mišljenja i stavove koji bi mogli usaglasiti. Evo, Sat i po pauza i nakon toga imat ćemo jasan stav.

Možemo samo da se izjasnimo za pauzu. Zamolio bih da se svi izjasnite za pauzu od sat i po, prijedlog. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20, protiv i suzdržanih nema. Konstatujem da je Skupština prihvatila pauzu od sat i po vremena. Hvala vam.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pozdravljam kolegice i kolege, vraćamo se nakon pauze i želim da vas informišem da sam komunicirao sa uvažnim ministrom Afanom Kalamujićem i rukovodstvom, gdje smo donijeli zaključak da prekinemo današnji rad sjednice Skupštine Kantona Sarajevo kako bi omogućili da Vlada Kantona Sarajevo pribavi određena mišljenja da ne povlačimo ovaj Zakon na osnovu svih diskusija koje smo imali danas kada je u pitanju Prijedlog Zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo. Nismo mogli to u toku dana da iskomuniciramo, tako da ćemo ostaviti evo prostor nekoliko dana. Blagovremeno ćete biti obaviješteni o nastavku. Smatramo da je ovaj Prijedlog zakona važan, koristimo priliku da to iskomuniciramo, a da ne povlačimo ovaj Zakon, da ne idemo dalje sa tačkama dnevnog reda, tako da ćemo ovo iskomunicirati sa Vladom i na narednoj sjednici nastavljamo i bit ćemo informisani da li je i u kojoj mjeri Vlada mogla da prihvati sve sugestije i prijedloge koje smo imali na današnjoj zaista konstruktivnoj diskusiji.

Kolega Mahir Dević. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Nisam vas najbolje razumio, je li Vlada nije bila spremna da prihvati amandmane, nije ih razmatrala, ili šta, nisam razumio?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nije Vlada razmatrala ove sve prijedloge koji su bili, neke je prethodno razmatrala i odbila ih, pokazala je volju da današnju diskusiju uzme u razmatranje i razmotri. Međutim treba im pojedina mišljenja malo dijelom Pravobranilaštva, dijelom Ministarstva financija, gdje će sjesti iskomunicirati čim nam daju svoje mišljenje, mi ćemo zakazati nastavak sjednice, da li je to ove sedmice ili početkom sljedeće, uglavnom, biti ćete blagovremeno obaviješteni, ali da sada ne povlačimo Zakon, ja neću zaključivati raspravu kako bi Vlada mogla da djeluje, opet kažem na osnovu današnje diskusije, rasprave koja je bila. Tako da neću zaključivati današnju raspravu, ukoliko bude Vlada saglasna da djeluje amandman ostavit ćemo prostora, ako ne, nastavljamo dalje. Eto, hvala vam velika.

Prijatno i blagovremeno će biti obaviješteni o nastavku ove sjednice.

STENOGRAM TREĆEG NASTAVKA
16. RADNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 28.10.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Treći nastavak 16. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam sve prisutne da svako na svoj način oda počast svima onima koji su dali svoje živote za odbranu države Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu. Prema evidenciji službene sjednici priisustvuje 22 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje.

Izostanak s ove sjednice opravdale su zastupnice, dopredsjedavajuća Danijela Kristić, zastupnica Vedrana Vikić- Musić i zastupnica Miomirka Melank.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju koji je održano 21.10. 2024.godine u okviru tačke 16. Dnevnog reda, koja se zove Prijedlog zakona registru finansijskih obveze u Kantonu Sarajevo, obradili uvodna izlaganja, postavljanje pitanja i davanje odgovora od strane predlagača, otvorili raspravu i u toku iste je sjednica prekinuta zbog potrebe da se izvrše konsultacije sa Vladom Kantona Sarajevo.

Ja sada koristim priliku da zaključim raspravu i da pozovem uvaženog ministra Kalamujića da, možete s mjesta, uključite ministra Kalamujića da nam da odgovor da li je Vlada zasjedala i šta je rezultat tog zasjedanja bio kada je u pitanju Prijedlog zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo. Izvolite, imate riječ.

Afan Kalamujić (ministar)

...Razmatrala navedeni primjedbe. Većinu tih stvari smo i pokrili u pitanjima kako sam obećao u pismenoj formi, a jedna svakako od bitnih stvari je bilo pitanje javnosti registra. Ja sam po savjetu pravnika i konsultujući sa kolegama smatraju da u skladu sa ostalim zakonskim rješenjima, prije svega Zakonom o slobodi pristupa informacija u Federaciji, te onoga što svakako su javna preduzeća, javni organi i druge institucije dužne da pruže građanima u pogledu javnosti, transparentnosti informacija da je ovo kako je u Zakonu definisano, s obzirom da ima i član, gdje se mogu tražiti i dobiti sve informacije iz registra po upitu, da je to dovoljno. Međutim svakako ukoliko Skupština izglasa i smatra da trebamo navedeno učiniti javnim na taj način, ja nemam ništa protiv, s tim da ponovno naglašavam da je navedeni registar prije svega alat, alat Vladi u smislu usmjeravanja raznoraznih rješenja upravljanja javnom, odnosno komunalnom privredom, čitavim drugim nizom stvari koje trebaju da se unaprijede u vjerojatno radu većine ovih nekih institucija, tako da shodno tome to je neko znači konačno razmišljanje i promišljanje Vlade u pogledu ove rasprave koju smo imali.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Kalamujiću. A ja sada pozivam zastupnice i zastupnike da se izjasne.

Evo prije svega da pozovem još jednom Klub DF-a koji je dostavio u roku amandmane na ovaj Zakon, da li ostajete pri ovim amandmanima da se Skupština izjasni? Ostajete. Dobro. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnice i zastupnike da se prije zvaničnog glasanja o ovom Zakonu izjasnimo samo o amandmanima iz Kluba DF-a.

Amandman broj 1.

U Članu 13. Prijedloga zakona pod nazivom Odstupanja podataka izvršiti izmjene teksta, u alineji koja glasi "Registar finansijskih obaveza nije javan" novi tekst "Registar finansijskih obaveza je javan dokument".

Zamolio bih zastupnike da se izjasnimo. Zaključujem glasanjem. Molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 16, protiv ništa, suzdržanih 8. Konstatujem da Skupština nije usvojila ove amandmane.

Zatim Amandman 2.

U članu 13. Prijedlog zakona pod nazivom Odstupanje podataka izvršiti izmjene teksta u alineji koja glas "Ministarstvo nije ovlašteno distribuirati ili objavljivati podatke u njihovom izvornom obliku, niti ustupati bazu podataka bilo kojem fizičkom ili pravnom licu" u novi tekst: "Ministarstvo je ovlašteno distribuirati ili objavljivati podatke u njihovom izvornom obliku i ustupati bazu podataka bilo kojem fizičkom ili pravnom licu na osnovu uspostavljanja zahtjeva".

Molim zastupnike da se izjasne o ovom Amandmanu. Zaključujem glasanje. Molim Službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 13, protiv ništa i suzdržanih 14. Konstatujem da Skupština nije prihvatila ovaj Amandman.

I da se izjasnim o Amandmanu broj 3.

U članu 1. Stav (3) Prijedloga zakona u kojim su definisani obveznici unosa podataka, brisati riječi "jedinica lokalne samouprave, kao i javna preduzeća čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, pravna lica u kojima jedinica lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo učestvuju sa više od 50 % ukupnog kapitala i provobranilaštva jedinica lokalne samouprave". Zamolio bih zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 9, protiv 4, suzdržanih 13. Konstatujem da Skupština nije prihvatila ni ovaj Amandman.

A sada pozivam zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu zakona o registru finansijskih obaveza u Kantonu Sarajevo. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 18 zastupnika, protiv 7, suzdržanih 4. Konstatujem da je Skupština donijela ovaj Zakon.

Prelazimo na tačku 17.

AD-17.

Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama

Nacrt ste dobili uz poziv za sjednicu, zamolio bih predstavnika Predlagača da podnese uvodne napone, ministra Afana Kalamujića, izvolite, imate riječ.

Afan Kalamujić (ministar)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve uvažene zastupnike, kao i građane koji nas gledaju ispred malih ekrana. Razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama je prije svega ažuriranje navedenog Zakona, s obzirom da duže vrijeme nije bilo nekih značajnih izmjena, a prva važnija izmjena je u pogledu nas čeka digitalizacija jel javne uprave, shodno tome želimo omogućiti, a što nije predviđeno po trenutnom zakonu, elektronsko plaćanje sudske takse. Naravno, ostat će i dalje opcija plaćanje sudskim taksenim markicama do 50 maraka, ali mislimo da ovo jednostavno podiže efikasnost rada sudstva u pogledu pružanja usluga, kako fizičkim tako i pravnim licima. Također, izmjene se odnose na oslobađanje od plaćanja sudske takse u postupku upisa osnivanja privrednih društava u Sudski registar, a što je inicijativa Udruženja poslodavaca Kantona Sarajevo, te Ministarstva privrede Kantona Sarajevo. Također imamo izmjene u pogledu inicijative za izmjenu u dijelu tarifa

sudske takse koje je podnijelo Općinski sud u Sarajevu, a njihovo obrazloženje je bilo s obzirom da su trenutno trošku, odnosno tarife u Kantonu Sarajevo među najnižima, ako čak nisu i najniže u Federaciji BiH, a s obzirom na uvećane troškove koje imaju vezano za navedene podneske, te da imamo stalne zahtjeve i od strane VSTV u svrhu unapređenja sudske vlasti, da bi bilo dobro da se te neke stvari usklade i da imamo jedan pozitivan efekat iz kojeg dalje možemo financirati sva unapređenja sudstva u našem Kantonu. Naravno, dio ove priče, uvođenje svakako i kaznene takse s obzirom da ima značajan trend neplaćanja sudske takse, čak i u predmetima gdje su donesene konačne presude. Svakako je jako bitno, jer to se odnosi direktno i na prihode Kantona Sarajevo. Tražili smo više rješenja u sklopu sastanaka koje smo imali i svakako, uspostavio bi se i registar obračunatih svih sudskih taksi, što bi olakšalo rad i Pravobranilaštva Kantona Sarajevo s obzirom da oni postupaju u ovim predmetima. Trenutno to, radi poređenja, traje skoro i 2 mjeseca u prijepisima između institucija, ovim bi se to značajno ubrzalo, skratilo i sigurno unaprijedilo rad administracije, a svakako, tu će biti vjerojatno i drugih stvari koje će se pojaviti. Evo, ja pozivam sve da u javnoj raspravi koja će uslijediti nakon usvajanja eventualnog ovog Nacrta zakona, svi iznesu svoja mišljenja, rado Ministarstvo financija će sve saslušati i sve što bude dobro i u smjeru nekog unapređenja trenutnih pravila i procedura ćemo rado uvažiti i u finalnom prijedlogu zakona unijeti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Kalamujiću.

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Otvaram raspravu. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, srdačno vas sve pozdravljam, posebno naše sugrađane koji prate rad ove sjednice. Nekako me je u ovom materijalu najviše zainteresiralo izvješće, odnosno izjava Udruženja poslodavaca koji su se javili u javnoj raspravi po ovom pitanju. I nekako bi se moja diskusija najviše referisala na ono na akcenat onoga što su oni poentirali u svom kazivanju. Ono što je pozitivno jeste da su se takse koje se tiču upisa privrednih društava sada ukinule i to je ono što je pozitivno, međutim, sve druge okolnosti koje se navode u ovom Nacrtu zakona pokušavaju da naprave potpuno jedan novi, nepovoljan poslovni ambijent za Udruženje poslodavaca, kako oni tvrde, jer rečeno je da su pojedine stavke i čak i takse koje su u zakonu 2016. godine i smanjeni, ovim Nacrtom zakona, oni sada se uvećavaju. Također, želim reći da su dobro akcentirali okolnosti kada kažu da se na neki način mora voditi računa o načinu formiranja takse, dakle mora se uzeti u obzir činjenica koliko su zaista troškovi onih koji daju uslugu po pitanju navedene takse, a isto tako kolika je dobit, odnosno korist onoga koji tu taksu uzima. I naravno, tu treba voditi računa i o potpuno jednom ekonomskom ambijentu države u kome se nalazimo. Tako da s tim u vezi mogu reći da se ne slažem sa činjenicom da vršimo povećanje taksi na preko leđa poslodavaca, mislim da su već i previše opterećeni i da se mi kao Skupština trebamo odrediti povoljnijem ekonomskom ambijentu koji će poslodavcima omogućiti bolje uslove za rad. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Hašimbegović. Za riječ javio zastupnik Jasmin Šaljić, izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. U ovom Nacrtu zakona resorno Ministarstvo predlaže određene izmjene u članu. 7, 9, 10, 19, 30 i 31. U drugom dijelu predloženog Nacrta traže se izmjene tarifa sudskih taksi. Od

člana 8 do člana 18. u Nacrtu se traže izmjene tarifnih brojeva. Član 19 propisuje plaćanje takse u prelaznom periodu. Evo, više se osvrnuti resorno ministarstvo je na njihovo mišljenje i procijenilo da dosadašnja naplata sudske takse je ukazivala na financijske negativnosti u prihodovnoj strani budžeta te se ovim izmjenama predlaže povećanje tarife sudske takse u Kantonu Sarajevo. Procijenjeno je da će prihod u Budžetu Kantona Sarajevo biti veći sljedeće godine '25 za 500 000, a '26 za 750 000 maraka. U pripremi ovog Nacrta zakona resorno ministarstvo je imalo konsultacija sa Ministarstvom pravde i uprave, Ministarstvom privrede, Kantonalni sud u Sarajevu, Opštinski sud u Sarajevu i Udruženje poslodavaca Kantona Sarajevo. Sad ću se osvrnuti na ove članove gore, na početku teksta koje sam pobrojao. Izmjena člana 7. koji precizira način plaćanja takse, novina u ovom članu je da će se takse moći plaćati elektronskim putem i da u stavu (3) takse mogu plaćati taksenim markama ako iznos taksi nije veći od 50 maraka. Po sadašnjem važećem Zakonu koji je sad na snazi je obratno. Član izmjena člana 9. on govori ko je oslobođen plaćanja takse. U ovom članu 9. u stavu (1) tačka b) i m) se mijenjaju i glase: "Tačka b) Federacija BiH i njeni organi i Tačka m) Privredna društva koja zapošljavaju osobe sa invaliditetom prilikom svih upisa u Sudski registar". Po važećem Zakonu o sudskim taksama u tački b) oslobođeni su entiteti i njihovi organi. Ovdje se iza člana 19., Oprostite, pročitat ću član ovaj 9. Kakav je trenutno sad na snazi, koji je zakon. "Od plaćanja takse oslobođeno je Država Bosna i Hercegovina i njeni organi, entiteti i njeni organi, Brčko Distrikt, Kanton i njihovi organi, jedinice lokalne samouprave". Znači, u ovoj izmjeni vidi se da je resorno Ministarstvo izbacilo entitet Republika Srpska. Pošto me to malo probudilo znatiželju uđem u Zakon Republike Srpske o sudskim taksama i nađem u članu 10 otprilike isto, samo što tamo piše "od takse se oslobođeni Republika Srpska i njeni organi". Znači, Federacija nije nikada ni bila. Zbog čega ovo govorim? Ovaj Zakon je trebao da bude u paketu prilikom formiranja vlasti.

I ovaj Zakon i Zakon o graničnoj službi i institucije kulture koje su na državnom nivou, sve je to trebalo staviti na stolu prije podjele resora, jer to je postavljen način, suština je ispod, suština je ovo. I sada gledajte, ako mi evo sada ja dok ovo čitam, može dio javnosti reći pa dobro, šta je problem ako je u Republici Srpskoj nema, nisu taksi oslobođeni organi Federacije, možemo i mi njima, a onda ćemo se vratiti na onu priču koju stalno ovdje govorimo, pa sve je to Bosna i Hercegovina, sve je to Bosna i Hercegovina. Znači trebali smo to uraditi prilikom formiranja vlasti. Ovo staviti i reći ljudima, vidite, mi u Federaciji vas smo oslobodili takse već 30 godina. Hajte vi to isto učinite. I da smo to tako uradili, dodali ove institucije 7 institucija kulture koje mi finansiramo, u stvari mi ne bi trebali nikada da prestanemo da ih sufinansiramo, ali oni su trebali da iz Budžeta državnog, sa državnog nivoa da imaju osnovna financiranja, i sve smo to trebali staviti i onda podijelite resore i ministarstva i sada ovo gledaj sad, šta ćemo mi isključiti entitet RS? Mislim, neće niko, tu se ni plaho ni naljuti, ali mogli smo to uraditi drugačije, da imamo i mi i naše institucije i Republika Srpska, da smo oslobođeni takse.

Član 19. On precizira kontrolu plaćanja taksi. Nekako se previše u ovom Nacrt zakona posvetilo pažnje kontroli naplate, prinudne naplate, čak je Ministarstvo pravde i uprave u jednom dijelu svog mišljenja evo, možete to da nađete, reklo da su napravili neku analizu na svim nivoima u BiH, da nigdje nema ove kaznene odredbe za naplatu taksi i čak da nema ni u okruženju, nema ni u Srbiji, ni u Hrvatskoj, ni Crnoj Gori. Kaže član 19. "U ovom članu se propisuje da ako taksa nije plaćena, sud poziva taksenog obveznika da plati taksu u roku od 8 dana". U stavu 3) se precizira: "Ako takseni obveznik ne uplati taksu u roku od 8 dana, da će mu pored dugujuće takse biti uračunata i kaznena taksa u visini od 50 %, dugujuće takse". Ovdje iza član 19, dodaje se potpuno novi član 19, a koji glasi: "da će sud u prinudom postupku izvršiti naplatu dugujuće takse i kaznene takse". Izmjenom člana 30 ovoga Zakona u Nacrt također precizira prinudnu naplatu neplaćene takse, gdje će sud Pravobranilaštvu ustupiti sve podatke sa kojim raspolaže o taksenom obvezniku, kao i sve druge podatke koji mogu biti od

koristi u postupku prinudne naplate. Pravobranilaštvo će pokrenuti postupak pred nadležnim sudom u roku od 60 dana od dana prijema rješenja i obavijesti o neplaćenju taksi". Nije jasan navod da zbog nepostojanja kaznenih odredbi zbog ne plaćanja sudskih taksi Budžet Kantona Sarajevo trpi negativne posljedice. Ovo je primjedba Ministarstva pravde i uprave. Što se tiče ovih taksi, ja, ne mogu sad reći da ne treba podići neke takse, to kad se radi u ovim sudskim parnicama, o ostavinskom postupku, o brakorazvodnim parnicama, ali ove osnovne takse, ovo gdje građani dođu na šalter i da izvadi ZK izvadak ili neku potvrdu, da riješi neko statutarano pitanje, pa ja mislim da je sasvim dovoljno 5 maraka. Svaka taksa gdje službenik preko puta vas iz servera klikom isprinta nešto ima ovlaštenja da to opečati, pa sasvim je dovoljno 5 maraka. Znači to ne iziskuje nikakav novi trošak. A evo, naveo sam primjer ZK izvatka. Da neko mora, kada ja podnesem zahtjev, izaći iz institucije i otići, da negdje nešto mjeri da ima vanredne troškove, ja bih razumio. 5 maraka je sasvim dostatno, toliko ne vjerujem da košta ni papir. Taksa kao taksa je propis je propisan iznos koji se plaća kao ekvivalent za učinjenu uslugu. Taksa nije porez, to je precizno razrađeno. Takse postoje unazad stotinama godina kroz razne oblike za davanje određenih usluga fizičkom i pravnom licu. Ja bih zamolio predlagača da ove osnovne takse, koji je sada naveo, da izuzmu, dovoljno je 5 maraka, naši ljudi, vidite i sami naš takse ovdje otprilike povećanje između 50 i 100 %. Ja ne bih volio da moje institucije trpe zbog, ali ne bih također volio ni da zavljučimo ruku džep građanima kada nam god zafali nešto. I pitanje hoće li ovo biti ovih petsto hiljada i 750.000 maraka kako je planirano. Mogli ste, znači, ove osnovne stvari, a ovo gdje se očekuje neka dobit, gdje je, onaj podnose zahtjeve pa očekuje neku dobit, u redu, stavite taksu, vidjeli smo taksi po 200 KM. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

I pozivam, ukoliko, nema više prijavljenih, zaključio sam raspravu, znači predlažem da Skupština po Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama donese sljedeći Zaključak:

1. Utvrđuje se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama.
2. Nacrt zakona iz tačke 1. ovog zaključka stavlja se na javnu raspravu.
3. Učesnici u javnoj raspravi su kantonalni organi uprave i jedinice lokalne samouprave, kantonalne ustanove i javna preduzeća, Općinski sud u Sarajevu, Kantonalni sud u Sarajevu, Ekonomsko socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo, naučne i stručne ustanove, a trajat će 30 dana.
4. Primjedbe, prijedlozi, sugestije i mišljenja učesnici javne rasprave dostavljaju Vladi Kantona Sarajevo putem Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, koje organizuje i provodi javnu raspravu.
5. Vlada Kantona Sarajevo dužna je nakon provedene javne rasprave Skupštini Kantona Sarajevo dostaviti Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama, vodeći računa o primjedbama, prijedlozima, sugestijama i mišljenjima kroz izvještaj o javnoj raspravi.
6. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Zamolio bih samo službu da pozove zastupnike iz hodnika prije izjašnjenja.

Molim zastupnike i zastupnice da pristupe izjašnjavanju o predloženom Zaključku.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština donijela ovaj Zaključak.

Prelazimo na tačku. 18.

AD-18.

Prijedlog odluke o usvajanju Programa uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za 2024. godinu

Predlagač ove je tačke je na putu ka Kantonu, tako da pauza 5 minuta, a onda nastavljamo dalje.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Možemo?

Nastavljamo sa tačkom 18.

AD-18.

Prijedlog odluke o usvajanju Programa uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za 2024. godinu.

Prijedlog ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predlagač podnese uvodne napomene? Ima. Zamolio bih Predlagača da podnese uvodne napomene, direktoricu Zavoda za izgradnju, Belmu Barlov. Izvolite, imate riječ.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Dobar dan. Pozdravljam predsjedavajući i zamjenike predsjedavajućeg, kao i predstavnike sve zakonodavne vlasti i izvršne vlasti koji prisustvuju današnjoj sjednici, kao i sve ostale pratitelje preko ostalih medija. Dakle, danas je na dnevnom redu Odluka o usvajanju programa uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za 2024. godinu Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo. Dakle, Zaključkom Vlade broj: 02-04-3479 /24 donijet je Program rada Vlade Kantona Sarajevo za period od 1.1. do 31.12. 2024. godine, koji je usklađen sa godišnjim Programom rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2024. godinu. Programom rada Vlade Kantona Sarajevo za period od 1. 1. do 31.12.2024.godine, predviđeno je da Zavod kao nosilac izrade prema Vladi i Skupštini uputi Program uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za 2024. godinu radi razmatranja i usvajanja.

Program se sastoji u tekstualnog dijela sa priložima. U tekstualnom dijelu Programa označeni su izvori sredstava za uređenje građevinskog zemljišta, utvrđena je namjena sredstava za njegovo sprovođenje, određen način korištenja sredstava i zadužen je Zavod za njegovo sprovođenje. Dakle, predloženi Program uređenja građevinskog zemljišta odnosi se na one lokacije za čije je uređenje Zavod preuzeo ugovornu obavezu prema investitorima i da će ih urediti za lokacije čije su prethodno uređenje planirana sredstva u samom programu i lokacije koje su ranijim programima predviđene za realizaciju. U priložima je dat pregled lokacija koje će se urađivati sa oznakom investitora i planiranim aktivnostima, kao i sredstvima potrebnim za realizaciju planiranih aktivnosti. Sredstva uređenja kojim raspolaže Zavod se akumuliraju, godinama troše i usmjeravaju godišnjim programom uređenja, te se ista prenose u narednu godinu u skladu sa preuzetim obavezama realiziranim i planiranim aktivnostima.

U skladu s naprijed navedenom vrši se uređenje lokacija onih investitora od kojih je Zavod naplatio naknadu uređenja gradskog građevinskog zemljišta i prema kojima je preuzeo ugovornu obavezu da tim sredstvima izvrši uređenje građevinskog zemljišta, a zatim se usmjeravaju na izvršenje dospelih, a neizvršenih obaveza Zavoda iz ranijeg perioda po

knjigovodstveno zatvorenim lokacijama čiji su investitori izvršili svoje obaveze prema Zavodu. A evo, ja sam uvodne napomene dala, ako ima nekih.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici Barlov. Vi se možete vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ?

Ima li pitanja? Zastupnik Faruk Kapidžić je li kao zastupnik ili kao predstavnik nekog od radnih tijela? Kao zastupnik. Izvolite, zastupnik Kapidžić ima riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Samo jedno pitanje vezano za izdvajanje sredstava za uređenje zemljišta u Kvadrantu C na Marin Dvoru, da li je ova procjena izrade kanalizacije i vodovodne mreže rađena prema Regulacionom planu koji je još uvijek važeći iz 2004, jer se od tada vuče ova stavka ili je koncipiran na bazi Prijedloga novog regulacionog plana koji je zaustavljen na usvajanju, mislim 2019. ili '20. Usvajanje novog plana, po čemu je, po čemu su rađeni ovi kapaciteti opsluge vodom i kanalizacijom. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imamo još jedno pitanje. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Moje pitanje je šta nam znači usvajanje ovog Programa sada na kraju mjeseca oktobra što se tiče realizacije kapitalnih projekata i možete li nam objasniti projekat koji se odnosi na, kako ste naveli, klizište Bistrik Brijeg i projektovanje? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Selam alejk i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem malih ekrana. Nisam vidio ovamo, možda griješim, a nisam vidio da su se izdvojila sredstva za Južnu longitudinalu, iz kojeg razloga? Za uređenje, jesmo li odustali mi od tog projekta? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Bandiću. Za riječ se javio zastupnik Adi Kalem, izvolite, imate riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Selam i lijep pozdrav svima, selam i lijep pozdrav gledaocima pored malih ekrana. Jel obzirom da smo nekad pompezno najavljivali izgradnju Prve transversale pa interesuje me ovaj iznos koji je ovdje prezentovan, da li će to biti dovoljno za rješavanje tih eventualnih imovinsko-pravnih odnosa kako bi se napredovalo sa izgradnjom iste? I da li Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo je poduzeo određene korake da se kompletira kompletna ova dionica do Tunela Kobilja Glava? I naravno, jedno od pitanja bi bilo slično našoj kolegici Marijeli, a tiče se, ovo pitanje za rukovodstvo Skupštine, obzirom da je oktobar mjesec, a mi raspravljamo o Programu rada za 2024. Zašto nije ranije stavljeno na dnevni red Skupštine Kantona Sarajevo i koje su implikacije ovoga, ako ga sada usvojimo? Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Kalemu. Za riječ se javio zastupnik Jasmin Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Moje pitanje šta je sa izgradnjom prečistača otpadnih voda sa područja Bojnik, Dobroševići, Reljevo, Rajlovac, Zabrdje i dio Sokolja koje nije moguće priključiti na prečistač Butile? I još jedno. Pitanje deponija Smiljevići realizacija Projekta sanacije deponije? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Nema više prijavljenih za pitanja. Zamolio bih uvaženu direktoricu, ako može, da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Ono što ne možete odgovoriti usmeno, možete zastupnicima dostaviti pismenim putem. Izvolite, imate riječ.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Ja ću pokušati ovo koliko sam uspjela zabilježiti. Znači od zastupnika Kapidžića je pitanje bilo Kvadrant C, Marin Dvor? Dakle, ovo je iz 2004 je rađena procjena, dakle iz RP-a od 2024. Dakle, ova su sredstva ta koja su planirana za taj kapacitet iz te godine. Tako da promjenom, odnosno izmjenom ili jel, kada bude usvojen novi Regulacioni plan, morat će se raditi na novo procjena sve infrastrukture, je li, i šta treba već dalje za novi RP da se napravi. Južna longitudinala ovo za izdvojena sredstva to financira sve Ministarstvo saobraćaja, dakle Zavod za izgradnju ne financira Južnu longitudinalu, dakle sva sredstva koja su, evo, sada je raspisan, je li tender za izvođenje radova, ne znam je li okončan koji provodi Direkcija za ceste Kantona Sarajevo, Ministarstvo finansira, Ministarstvo saobraćaja finansira Južnu longitudinalu. Program, što se tiče programa, dakle mi pošto se akumuliraju sredstva iz svih prethodnih godina, dakle, Program iz 2023 je važeći sve do donošenja novog programa, odnosno ovoga. Mi smo program predali u martu mjesecu, kako je po Zakonu i utvrđeno, ali mi radimo po starom Programu uređenja, dakle troše se sredstva, ova koja su, jel mislim, to su pretežno skoro isto, možda ima malih promjena jer mi više jel, naravno, nismo, ne radimo uređenje gradskog građevinskog zemljišta, dakle ovo samo sredstva koja su akumulirala godinama koje smo mi ostali u obavezi da završimo za ove investitore koji su uplatili sredstva. A što se tiče klizišta, jedino ovdje imamo sada, što smo evo čekali jel ova klizišta, odnosno projektovanje gdje imamo u ovoj stavci, tu su dodata u 2024. nova klizišta. Mi realiziramo projektovanje klizišta i, naravno, sredstva koja su potrebna za uređenje klizišta, zajedno sa Civilnom zaštitom Kantona Sarajevo i sa općinama koja se rade u ovoj godini od prethodne godine po Programu uređenja. Ovdje su sad navedena neka nova koja su data početkom ove godine, tako da evo čim, čim se Program jel usvoji, ide se i u dalju realizaciju ovih projekata koji su navedeni, a ovdje ponajviše klizišta jer se oni financiraju iz legalizacije. Još samo da vidim, ne znam. Evo, ako nisam odgovorila na neko pitanje, mi ćemo, evo, pismeno odgovoriti u roku dan šta je još potrebno ovaj.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oprostite direktorice jeste li možda zaboravili neko od pitanja ili.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Moguće da jesam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete li, čini mi se da kolega Kalem nije dobio odgovor, pa evo možete još jednom postaviti pitanje direktorici, pa da vam pokuša odgovoriti ovako usmeno, ako ne, onda pismenim putem. Uključite zastupnika Kalema.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem. Ma tiče se Prve transverzale, da li smo osigurali dovoljna sredstva koja će riješiti sva imovinsko-pravna pitanja, barem do Tunela Kobilja Glava?

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Ovdje što je znači u našem Programu uređenja to su sredstva prebačena 2 000 000 i ne znam sad, 2.182.000 od Ministarstva saobraćaja koja stoje na računu, odnosno na ovoj poziciji za Prvu transverzalu, ali ovo, naravno, nisu sva dostatna sredstva za Prvu transverzalu, al ona se, dakle, mogu utrošiti u bilo kom, čim se riješi neka situacija, pitanje da li ovaj eksproprijacija ova se sredstva mogu koristiti u to, ali evo, mi i dalje čekamo rješavanje, tako da ovaj i naravno, ovo sredstva nisu ta koja su do Tunela Kobilja Glava dostatna još uvijek.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Kalem se prijavio. Ovo sam vam dao samo mogućnost da ponovite pitanje zbog direktorice, nije sad ni diskusija, niti nezadovoljstvo odgovorom, uključite zastupnika Kalema.

Adi Kalem (zastupnik)

To je u sklopu Budžeta onaj podračun koji mora Ministarstvo saobraćaja prema Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo imati. Nekada je tu bilo 15 000 000 obaveza, zato pitam. Obzirom da je samo 2.182.522 KM su sad trenutno izdvojene.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Tako je, tako je ima blizu 20 000 000, sigurno će još trebati sredstava.

Adi Kalem (zastupnik)

OK, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Kalemu. Također, zastupnik Šaljić je imao pitanje pa evo, ponovite svoje pitanje kako bi direktorica mogla ponuditi odgovor. Izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Moja pitanja su bila vezano za izgradnju prečištača otpadnih voda na području Bojnik, Dobroševići, Reljevo, Rajlovac, Zabrdje i dio Sokolja koje nije mogući priključiti na prečištač Butile? I drugo pitanje je vezano deponija Smiljevići, realizacija Projekta sanacije deponije. Eto, hvala.

Belma Barlov (direktorica Zavoda za izgradnju KS)

Kratko ću. Dakle, i ovo je Ministarstvo komunalne privrede i prostornog uređenja i zaštite okoliša, oni vode tu proceduru. Dakle, i nije na nama to, mi smo samo bili implementatori projektovanja i prvog dijela oko otkupa zemljišta, eksproprijacije i mi smo s tim završili, ja

mislim baš prošlu sjednicu je t bilo, a sad je dalje na resornom ministarstvu, odnosno Ministarstvu komunalne privrede.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj direktorici, vi se možete vratiti na svoje mjesto. Mi nastavljamo dalje, otvaram raspravu. Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, evo, došli smo i do ove tačke do ipak smo uspjeli, odnosno uspjeli ste vi da dođete prije isteka ove godine za ovu tačku ovaj koja ste trebala raspravljati vjerojatno tačno prije godinu dana, odnosno pred novu budžetsku godinu. Naravno, sve radimo unazad, međutim i nije unazad, obzirom da sam vidio da je gotovo pa identična bila tačka i za '23. Dakle, iz toga se izvlači da zapravo ova rezervisana sredstva i ovo sve što Zavod za izgradnju treba da radi, pa ima sredstva za uređenje zemljišta i da rješava te stvari, očito da se ne radi, ne rješavaju. Iz ovoga možemo vidjeti, ako uporedimo sa istim materijalom od prije 2 godine, da se u suštini 90 % stvari nije ovaj uradilo ništa. I ta se sredstva ponovo prenose, tako da imamo i slučaj sa, recimo C Kvadratnom na Marin Dvoru koji od 2004. stoji isto. Zato sam i pitao da li se mijenjalo nešto, a znam da nije od prošli put, mislim prošle godine i da smo raspravljali i o ovoj tački. Znači ostalo isto, naravno, i ostalo su tu predviđeni infrastrukturne stvari kao što je vodovod i kao što je kanalizacija je predviđena za opsluživanje regulacionog plana koji je bio na snazi. Kada se ušlo u izmjene i dopune Regulacionog plana, donesen je, donesena je odredba u tom članu izmjene i dopuna da se zabranjuje gradnja do usvajanja novog plana. Razlika između starog plana i novog plana je više od 4 puta, što se tiče količina kvadrata koje su predviđene da se radi. Taj novi plan nije ni dan danas usvojen. Nije policijska stanica izmještena od 2004 iako su tada investitorima uzete pare za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i izmještanje Policijske stanice. Dakle, od 2004. do 2024. je 20 godina i to vam je onda mandata mandataru, ministara i direktora Zavoda za izgradnju, Zavoda za planiranje, bezbroj iz svih stranaka, tako da ne možemo ovdje pričati o nesposobnosti sad jedne stranačke većine, kad je po ovom slučaju nesposobna bila i ona prije i ona prije nje itd. A o čemu se radi? Suštinski i investitoru koji je zapeo tu odgovara da se ne nastavi po starom planu taman čekao 20 godina zato što između starog koji je važeći i novog, koji, evo, čeka da se usvoji već pet, šest godina, razlika je 4 puta u kvadraturama, što znači da je i zarada najmanje 4 puta veća. A na uštrb koga? Na uštrb građana i sveukupno ovaj uslova života i ovaj inače uslova za život koji i ova Skupština, i Vlada i opštine trebaju da isporuče građanima. Iz ovog što vidimo, nije samo slučaj na Marin Dvoru takav kakav je, daje nam sliku koliko smo mi zapeli u tim procesima i koliko zapravo smo cijelo vrijeme prije ovoga išli na ruku investitorima i de facto pratili njihov tempo, odnosno njihove zahtjeve, koji, naravno, su beskrupulozni, odnosno uopšte ih ne interesuje stanje ni infrastrukture, stanje zraka u gradu, stanje vode i pitke itd. Sad pošto je ovo, ako je ovo bazirano na tih predviđenih 30 000 kvadrata, pa je vodovodna cijev za opsluživanje toga fi 200 mm tzn. da, sigurno će trebati za novi plan fi 400, a ako shvatimo da mi infrastrukturu za dovlačenje vode iz Bačeva, odnosno rezervoara nemamo za fi 400, na koji način ćemo onda uopće razmatrati taj novi plan, odnosno toliku kvadraturu? Pogotovo uzmite, uzmite na to da vodovod treba opslužiti i ogromnu kvadraturu na Crnom vrhu, na primjer, pa onda ovaj zgradu, zgradu na mjestu bivše mljekare koja se počela graditi, pa još 4 ili 5 takvih ogromnih predviđenih zgrada sa po 700 stanova i više stanova, na koji način mislimo mi dovući vodu svemu tome, a trenutno Trojka, evo koliko 6 godina ne odupire se tom užasnom urbanizmu i katastrofi koja nas čeka. Zavod za izgradnju, na primjer, ne bi smjeo isporučiti ni marke više od onog što je predviđeno po planu iz 2004, međutim, kako će to ako se usvoji Regulacioni plan Marin Dvor C kvadrant gdje se povećava kvadratura 4 puta? Znači Zavod za

izgradnju treba već da predvidi veća sredstva za uređenje, samo C Kvadranta. E sad, tu se postavlja pitanje i za infrastrukturu Prve transverzale. Zavod za izgradnju u suštini je do sad trebao da radi skupa sa Vladom, naravno, ne može Zavod sam, ali treba da forsira i Zavod za izgradnju, a i Vlada rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na Prvoj transverzali, znači, na prvom dijelu, do Kobilje glave i na dijelu prema Vogošći, to se davno trebalo već raditi i već pripremiti taj teren da se to zemljište otkupi. Naravno, nije ništa rađeno po tom pitanju. Po istom principu, Zavod za izgradnju bi trebalo da otkupljuje ovaj zemljište u vodozaštitnoj zoni, da ima dinamiku i plan otkupa zemljišta u prvoj vodozaštitnoj zoni na Ilidži i tom dinamikom i planom treba pripremiti novčana sredstva kroz 5 ili 10 narednih budžeta i za 10 godina to očistiti i otkupiti u potpunosti, a ne mijenjati granice obuhvata prve vodozaštitne zone.

E sad, koliko god mi ovdje pričali, vi ne možete promijeniti ništa, u Zavodu za izgradnju ne može se ništa promijeniti obzirom da je Zavod pod direktnom odgovornošću Vlade Kantona i premijera. Naravno, premijer ne znam koliko se razumije u to sve, ovaj ni onaj prije. Kada je bio Mario Nenadić, u onih 10 mjeseci, on je potpuno razumio šta sam mu ja pričao i nije bio problem da se to uradi u tom periodu, međutim to je bio razlog zašto se to sve moralo odmah oboriti ta Vlada. E sad ja pitam Zavod za izgradnju zašto ovdje nisu stavljena i ta sredstva predviđena za sve to, uz pogotovo slučaj klizišta i problema na Trebeviću koji je u ovome moralo biti ubačeno sada rješavanje klizišta na Trebeviću koje nije u Federaciji, odnosno nije pod Kantonom Sarajevo, ali se može rješavati na našem dijelu i odmah treba pripremiti sredstva jer ono će kliznuti, prije ili kasnije kliznut će, napraviti će havariju sličnu u Jablanici. To Zavod za izgradnju treba ubacivati odmah i u budžet za rješavanje tog klizišta, odnosno Vlada, ne krivim ovdje Zavod, ovdje je Vlada kriva koja de facto treba da upravlja Zavodom za izgradnju i da preduprije i ove probleme. Znači, gore na Trebeviću se na dva mjesta će se desiti havarija; jedna je prema kućama na Toka Džeka i onaj dio gdje su kuće, a druga je prema Miljacki s druge strane Brusa, obadvoje zbog velikih investicija koje rade u Republici Srpskoj na tom graničnom području. Onaj tamo dio prema Brusu, sve će se da se ovaj spusti i da klizne u Miljacku, začepit će Miljacku, napraviti će trenutni prekid vode, onda će to da probije i da poplavi i ovaj dio Bašćaršije i ovo sve, napraviti će havariju. A ovo vamo će napraviti havariju direktno na kućama koje se nalaze odmah ispod klizišta, odnosno zemlje koja je klizla. Znači, ne znam ja na koji način se to može uraditi, ali znaju stručni ljudi koji su se do sad trebali već angažovati i firme i oni istraživači da vide šta mi možemo na našem dijelu napraviti, obzirom da na dijelu Republike Srpske ne možemo ništa sada utjecati, ali se, naravno, treba i sa njima pričati jer to nije normalno, nije normalno da se radi ono što se radi na Trebeviću, a pogotovo nije normalno da mi ništa ne poduzimamo prije nego što to sve krene i shorga se dole na kuće i može sći do Miljacke. Ovaj mislim da je to Zavod za izgradnju, trebao forsirati i predvidjeti sredstva za uređenje tog klizišta interventno, odnosno 2 klizišta koja su nam u dodirnoj tački sa entitetskom linijom. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Kapidžiću. Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam i selamim kolegice i kolege u skupštinskim klupama, kao i naše gledaoce kraj malih ekrana. Ono što je opet ovdje, imamo stvar da vrijeme i vremenski interval kada raspravljamo u ovim odlukama, ovo je već zadnji kvartal 2024. godine, a mi raspravljamo o planu realizacije, odnosno Programu uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za '24. godinu. Šta će nam program na kraju godine? Koji je razlog za donošenje takvog programa u 11. mjesecu jer, pretpostavljam, evo kako smo čuli iz izlaganja samog materijala, da se već radilo nešto po tome, pa ono što je meni posebno

zaparalo uši jeste činjenica da kao nema veze ima to iz 2023, pa smo mi to prenijeli ratu u 2024. godinu. Program rada ili planiranje rada jako bitan segment, a naročito kada u svemu tome treba da učestvuju i skupštinski zastupnici, jel, Skupština kao zakonodavni organ, odnosno oni koji trebaju da uredi proces rada i života u Kantonu Sarajevo što mi možemo uraditi ako su nam te informacije zastarjele, ako nisu blagovremene, ako nisu u skladu sa onim što se dešava sada na terenu? Imali smo priliku čujemo kolegu Kapidžića koji je govorio nešto iz struke i onoga što se treba uraditi, pa ja ne želim ni da pomislim šta će se desiti ako dođe najgori scenarij za samo klizište. Hoćemo li onda raspravljati šta smo trebali uraditi nakon što se to desi? Kako je planiranje jako bitno i kako je ovo ovdje imamo pomnije se i kapitalne investicije i realizacija kapitalnih investicija, imate i činjenicu da na prošloj sjednici Predstavničkog parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine donesena je Odluka o dodatnom zaduženju Kantona Sarajevo za dodatnih 10.000.000 EUR. Evo, ovdje imamo dokumentaciju, ali ono što je, ajde, nećemo moći sada govoriti zašto to nije prvo došlo na Skupštinu Kantona Sarajevo, nego išlo na Vijeću ministara, pa na Parlament Federacije, pa će vjerovatno ovdje nama doći sa za kašnjenjem. Pa eto kaže mi smo već tu uradili, pa samo treba da se izglasa. Ono što je bitno u samom materijalu navodi se da, eto, zbog povećanja troškova, odnosno neadekvatno planiranja, dolazi do dodatnog zaduženja od 10.000.000 EUR. Pa kako vi očekujete da možemo nešto planirati ako se Program rada za '24. pravi krajem prvog kvartala '24, a mi o njemu u skupštinskim klupama raspravljamo u zadnjem kvartalu 2024. godine. Na taj način nam je oduzeto pravo da direktno učestvujemo u procesima koje se vode u Kantonu Sarajevo, a mi kao predstavnici građana Kantona Sarajevo da imamo pravo reći ovo šta se dešava sa Prvom transferzalom, što se dešava sa klizištem, šta se dešava sa kolektorom za prečišćenje vode? Sve su to stvari koje itekako utiču na život Kantona Sarajevo, itekako zanimaju naše građane, a mi ovdje možemo samo raspravljati o onome što je bilo, a ne u suštini, onome što je plan i program rada za '24. godinu. Toliko zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozove zastupnike da uđu u hodnik.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o usvajanju Programa uređenja građevinskog zemljišta, realizacije kapitalnih investicija za 2024. godinu.

Molim službu da pripremi anketu, evo ankete. Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasao 21 zastupnik, protiv 2, suzdržanih 5. Konstatujem da je Skupština donijela ovu Odluku.

Prelazimo na tačku devetnaest.

AD- 19. Informacija Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo u vezi sa predmetom Ammar Kapidžić

Materijal ste dobili uz poziv za sjednicu. Kao predstavnik predlagača ove tačke podnijet ću u uvodne napomene.

Kao što sam i kazao Informacija Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo u vezi sa predmetom Ammar Kapidžić. Shodno Zaključku Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo sa sjednice održane 22. 2. 2024. godine na okolnosti vezano za predmet po optužnici Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj KT 146 473- 19 analitički je obrađeno 15 dokumenata nastalih u periodu od 08. 6. 2019. godine do 10. 5. 2024. godine kada je ova informacija sačinjena. Dokumenti se odnose na različite izvore u čiju pouzdanost nije sumnjano niti je provjeravana tačnost navedenih podataka. Dana 17.02.2021. godine Komisiji za

sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo obratila se advokat Adna Doboilić kao punomoćnik oštećene porodice Kapidžić vezano za predmet broj 65 OK 827 615 20K po optužnici Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj KT 146 473 19 protiv U.A. i Š.A. u kojoj su isti optuženi i sudi im se kao pomagačima u ubistvu Kapidžić Ammara, a koji događaj se desio 8.6.2019. godine. U Informaciji imate kompletnu hronologiju dešavanja, stoga ću vas u kratkim ovim crtama upoznati sa ovom Informacijom. Kao odgovor na ovu inicijativu. Advokata Adne Doboilić, kao punomoćnika oštećene porodice Kapidžić, Komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo je aktom broj 01-04-459-8/21 od 25.02.2021. godine obavijestila o slijedećem: Komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici održano 25.02.2021. godine razmatrala zahtjev porodice Kapidžić da se formira ad hoc tijelo radi analize provedenih postupaka i istražnih radnji koje se odnosi na ubistvo Amara Kapidžića. U navedenom aktu se navodi da je na predmetnu temu obavljen razgovor sa tadašnjim komesarom Uprave policije, Nusretom Selimovićem i ministrom Admirom Katicom. Na toj sjednici Komisije zauzet je stav da neko od zastupnika na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo treba da pokrene inicijativu vezano za formiranje ad hoc tijela koje bi ispitalo slučaj ubistva Amara Kapidžića, te ukoliko Skupština usvoji predmetnu inicijativu, pokrenut će se aktivnosti formiranja predmetnog tijela sa ovlaštenjem koje propisuje Zakon o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo. Zatim, imali smo u periodu u 08.07.2021 godine Skupština Kantona Sarajevo na 38. sjednici usvojila je zaključak tadašnjeg zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo Elmedina Konakovića, koji je od Uprave policije Kantona Sarajevo i Tužilaštva Kantona Sarajevo tražio sveobuhvatne informacije, a po zahtjevu porodice Kapidžić iz Sarajeva vezanu za krivično djelo ubistva. Zatim, nakon pristiglih, nakon pristigle dokumentacije i informacija svih relevantnih institucija, od Kantonalnog tužilaštva, Federalnog tužilaštva, Uprave policije i drugih institucija koje su se spominjale u ovoj inicijativi, nakon analitičkog sagledavanja ukupnog materijala, može se izvući zaključak da se osnovni prigovor porodice Kapidžić odnosi na neutvrđivanje činjeničnog stanja vezano za svjedoke, izvršioce krivičnog djela, te prijedlog Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo na osnovu svojih nadležnosti poduzela aktivnosti na sagledavanju predmetnog slučaja te u skladu sa navedenim, Skupštini Kantona Sarajevo predložila je, odnosno predlaže, da donese odluku o eventualnom daljem postupanju po ovom predmetu. Vi znate kao zastupnice i zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo da postoji u Kantonu Sarajevo civilni nadzor, skupštinski nadzor koji propisuje Zakon o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo kada imamo zainteresovanost javnosti, zainteresovanost javnosti po određenim predmetima, kada neko od zastupnica i zastupnika podnese inicijativu u Skupštini Kantona Sarajevo da se izvrši nadzor nad zakonitošću rada Uprave policije u pojedinim predmetima, da Skupština Kantona Sarajevo ima mogućnost da formira ad hoc tijelo kako bi se utvrdilo činjenično stanje na okolnosti iz tog perioda, u ovom slučaju iz perioda iz 2019. godine. Evo, ovo su informacije, unutra imate više detalja koji su vam dostavljeni u materijalu. Ja nastavljam, odnosno prije nego što nastavimo dalje, ovdje imamo člana porodice gdje brata ubijenoga Amara Kapidžića, Nedim Kapidžića koji je ovdje s nama. Čini mi se, pošto je ova sjednica davno zakazana, da je, da li sada u svojstvu punomoćnika ili direktno od vas, neko je možda već uputio zahtjev za obraćanje jer je Kolegij odobrio. Hoćete li se vi obratiti ili advokat? Vi ćete. Dobro. Prije nego što nastavimo dalje sa sjednicom, da damo mogućnost i članu porodice Kapidžić da se obrati, izvolite, imate riječ. Predstavite nam se samo zbog stenograma.

Nedim Kapidžić (brat Ammara Kapidžića)

Sve vas srdačno pozdravljam. Poštovani predsjedavajući Skupštine, gospodine Okerić Elvedine,, poštovani sekretarice, Sekretarijat Aida Zeković, uvažena zamjenice predsjedavajuće Jelena Pekić, uvaženi zamjeniče Vibora Handžić, uvažene zastupnice i zastupnici, s obzirom da nema ministara, jel uvaženi ministre i ministrice, cijenjeni građani i

predstavnicima medija, sve vas srdačno pozdravljam i, naravno, zahvaljujem se što ste dali ovu mogućnost da se obratim Skupštini. Moje ime je Nedim Kapidžić, ja sam brat ubijenoga Ammara Kapidžića, obraćam vam se u ime porodice, u ime prijatelja, svih onih koji su poznavali i voljeli našeg Ammara. Znam da u materijalima već imate jel dovoljno, ali ću ja nešto iskoristiti da vas neke stvari podsjetim zašto smo upravo pokrenuli pokretanje toga ad hock tijela. 11.06.2024. godine je bila dženaza, odnosno 5 godina bilo od smrti moga brata. 08.06. on je ubijen pred kućnim vratima, odnosno pred mojim roditeljima. Radi mnoštvo nelogičnosti, mi smo se obratili Skupštini Kantona Sarajevo putem punomoćnice Adne Dobožić (nerazumljivo) koja je danas trenutno nije mogla prisustvovati sjednici, ali zato ja mogu, tako da to dođe isto. I tada smo podnijeli 02.03.2021 godine smo podnijeli zahtjev Komisiji da se formira parlamentarni nadzor ili poznatije kao ad hoc tijelo. Zašto smo tek sad dobili priliku da pokušamo realizovati traženo ne bih u ovom vremenskom, kratkom vremenskom periodu započinjao. Detalje, odnosno propuste, već imate tamo u navedenim materijalima. Mi znamo da ćemo pokretanjem ove aktivnosti doći do istine koju već čekamo 5 godina. Molim vas da nas razumijete i da nam pomognete te se nadam da ćete pokušati shvatiti da mi od istine ne želimo odustati. S tim u vezi, još jednom porodica Kapidžić vas moli da nam pomognete tako što ćete usvojiti danas ovaj zaključak i nastavite dalje da formiramo ad hock tijelo. Za sva ostala pitanja, sve ostale eventualne sugestije stojimo na raspolaganju i hvala puno gospodinu Konakoviću koji je tad bio zastupnik, koji je pokrenuo ovu priču i fala evo svim zastupnicima koji će danas glasati. Također, molba porodice je da oni koji se nalazi u Komisiji za sigurnost da dolaze na sjednicu da bi na taj način, barem po ovoj tački, pomogli porodici, da što prije formiramo ad hock tijelo jer ipak je prošlo dosta vremena. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vama, vi se možete vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ne? Ima li pitanja? Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ. Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, a evo prije svega žao mi je zaista zbog ovog slučaja i primite naše saučešće zbog svega ovoga što se desilo.

Ali evo, imam nekoliko pitanja, pa nek nam predsjedavajući možda da neke odgovore. Koliko ja vidim da je ovaj postupak okončan presudom, a da je zahtjev ovaj pokrenut, čini mi se prije jel nego što je presuda donesena, postavlja se pitanje sada mislim iskreno i pored sve dobre namjere koliko mi sada možemo utjecati na pravosnažne presude, sudske i na bilo koji postupak koji je prethodno proveden, a donesena je na osnovu tog postupka pravosnažna presuda i da li uopšte mi imamo ovlasti za takvu vrstu pokretanja procedure? Dakle, postavljam pitanje. Druga stvar, koliko sam ja upoznat da je počinilac krivičnog djela izvršio u konačnici samoubistvo? Jel tako, nije. Tako u presudi, da, OK. Dakle, hoću da vam kažem nalazimo se u jednoj evo, šta god da Skupština uradi, jel Skupština može donijeti bilo kakav akt, ali postavlja se pitanje sad zaista da li mi imamo ovlasti da pokrenemo ovu fazu, jer ovaj zahtjev kada je podnesen zaista je to imalo smisla, znate. E sada, sve je okončalo pravosnažnom sudskom presudom. Kakav mi ishod možemo u konačnici pravni dobit? Mi vjerojatno ovaj možemo i imenovati neku komisiju koja će određene postupke provesti, komisija koja će sačinjavati, ne stručnjaci kao što su bili stručnjaci u Tužilaštvu i u konačnici ipak im je društvo poklonilo povjerenje, oni obavljaju taj dio posla, ovaj koliko mi možemo zaista utjecati i da li ovakvi postupci nas na neki način dovode do narušavanja neke pravne sigurnosti kada su u pitanju te presude? Ja, nažalost, praksa i ovog tijela i svih viših tijela organa vlasti jesu da ne poštuju sudske presude, imamo mi stotine sudskih presuda gdje nismo ispoštovali, mi ovdje prvi i mi na taj način, ja sam to uvijek govorio na neki način rastaćemo ustavnopravni poredak, ne

jačamo vladavinu sigurnost, vladavinu zakona i nemamo sigurnost u tom obimu u kojem nam ustvari sistem nudi, jer mi iz sistemu uzmemo ono što nam odgovara, ono što nam ne odgovara, nažalost, je li ovaj ne uzmemo. A sad ja postavljam pitanje šta god da Skupština, evo i većina, mi ćemo stvarno podržati, dakle, ovo su neke stvari koje sada na neki način i lično povezane sa jel sa čovjekom koji nam je to ovdje izložio i imamo neugodnu situaciju da to nešto mi osporavamo, da niko od nas ovdje nema interes da osporava stvarno da se sazna istina, međutim, vidite, ja sam to prošli put kolegi Okeriću govorio, ne postoji ni u sudskim presudama, istina, znate, nikad tamo nije niko dobio istinu i pravdu. Šta je pravda? Šta je pravda za genocid u Srebrenici? Šta je satisfakcija za učinjeno ubistvo? Šta? Odmazda društva prema nekome što je nešto uradio? Ma ta odmazda nikad neće biti u obimu u kojem je neko nešto pretrpio, neko ko je izgubio nekoga, koja odmazda, koja satisfakcija, novčana ili bilo koja druga njega može vratiti? On se može vratiti samo u smislu da natjera sistem da radi svoj posao. Nažalost, živimo u takvom društvu, nije to samo za Bosnu i Hercegovinu, da kažem primarno i u velikom broju država, u velikom broju država je to slična situacija. Nažalost, mi smo preuzeli krivično zakonodavstvo koje je mješavina dva kontinentalna, ovaj zakona. Imamo situaciju kakvu imamo da nam se, nažalost, ovo i može da desi, ali eto, nismo mi krivi za ovaj dio. Dakle, samo postavljam pitanje da ne budemo, da kažem kao Skupština, kao najviši zakonodavni organ, izašli van svojih nekih nadležnosti ili možda da budemo neozbiljni. Sve što znači, evo, vi predložite da ima smisla i da može zaista pomoći ovaj porodici i da može ukupnom ambijentu ovaj rješavanja takvih slučajeva pomoći, mi ćemo to podržati, ali evo možda predsjedavajući trebamo i napraviti neku pauzu, pa da vidimo ovaj u kojem pravcu da dalje vodimo ovu tačku. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Bandiću. Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ovo je zaista jedna od potresnijih tema koje smo imali na dnevnom redu Skupštine. I iskreno, zaista saosjećam sa porodicom Kapidžić i zaista želim da naše odluke pomognu u iznalaženju istine i pravde za njihovog sina. Oprostite. Također, smatram vrlo, vrlo teškim slušati njegovog brata Nedima Kapidžića i razumijem njihovu bol. I evo u ovom daljnjem radu Skupštine po pitanju ovog materijala, ja se iskreno nadam da ćemo iznjedrili na dobro, podržavam pitanje kolege Bandića, mislim da te zaista stvari trebamo propitati, a za vas predsjedavajući imam pitanje koje se odnosi u stvari na samu administrativnu strukturu materijala u kontekstu toga da ste nam dostavili Informaciju na koju mi kao zastupnici Skupštine Kantona samo primamo informaciju, ne možemo glasati na ovaj sadržaj materijala. Dalje, na kraju samog materijala izlazite sa zaključkom, a da biste u prijedlogu naveli da Skupština Kantona predlaže da se donese odluka o eventualnom daljnjem postupanju. Dakle, ja lično i sigurno Klub Demokratske fronte želi da pruži svoju potporu i podršku porodici Kapidžić u ovom slučaju, međutim, da trebamo dobiti daljnja pojašnjenja, prevashodno, da li su ona pravno valjana i sa druge strane, na koji način na osnovu materijala kojeg ste nam dostavili, mi se možemo referirati? Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Redžo Lemezan se javio za riječ.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Evo prije svega da porodici ubijenog Ammara još jednom izrazim iskreno saučešće uz nadu da će ova borba donijet, jel neki njihov smiraj. Jedno pitanje. S obzirom, evo da smo čuli da je pravosnažna presuda i da imamo tu informaciju, da li je uvažena apelacija Ustavnom sudu ne, ustavnom, jest Ustavnom sudu vezano za tu presudu? Ako jeste, da li bi eventualno naš zaključak danas možda bio eventualno pritisak na Ustavni sud neki? Ako jeste, ako je postupak u toku, onda da vidimo da ovu tačku odložimo za neki drugi put zbog sve shodno odluci Ustavnog suda. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku. Za riječ se javila zastupnica Vedrana Vujovića.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Prvi put se danas javljam tako da vas sve srdačno pozdravljam. Podržavam pitanja evo i kolege Bandića i Lemezana, kao i moje kolegice Marijale Hašimbegović. I mislim da momenat u kojem mi danas raspravljamo o dokumentu na ovaj način, nakon i pravosnažne presude je možda malo formalno pravno neispravan, iskoristit ću taj izraz, ali evo, na nama je ovdje da eventualno nađemo najbolja rješenja kako bi porodica Kapidžić evo kako, najblaže rečeno, pronašla smiraj i u konačnici istinu. Moje pitanje usmjereno je prema vama predsjedavajući kao predsjedavajućem, ne samo Skupštine Kantona Sarajevo, nego Komisije za sigurnost. Ovdje u ovim materijalima u kojem smo s obzirom da je ovaj materijal dostavljen, odnosno pravljeni i sam proces, nažalost se i desio u periodu kada nije bio ovaj saziv Skupštine Kantona Sarajevo. Naime, advokatica, odnosno opunomoćenik oštećene porodice Kapidžić, advokat Adna Dobošlić je 17. 2. 2021. godine, dakle prije nešto više od 3,5 godine, uputila dopis, odnosno zahtjev Komisiji za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo da se formira ad hoc komisija u istom sastavu kao i u predmetu Memić i moli se brza reakcija obzirom da je završna riječ o ovom predmetu zakazana za 10.03. 2021. godine. Ja razumijem i čula sam i pročitala sam sve šta se desilo u narednom periodu i očigledno je da je neko od zastupnika očigledno trebao uputiti određenu inicijativu koja se nije desila te se ova komisija na ovaj način nije formirala. Evo, s obzirom da ja tada lično evo i kao cijeli Klub Demokratske fronte u ovom sadašnjem sazivu nije, nismo bili tada, ja vas molim za obrazloženje, možda malo detaljnije zašto do toga nije došlo i da li eventualno bilo postojanje ili nepostojanje možda manjka političke volje. I evo, eventualno da nam vi kao predsjednik Komisije za sigurnost, imajući u vidu i pitanje uvažene zastupnice Hašimbegović, date neko možda rješenje ili dobro da držimo neke konsultacije, da vidimo kako i na koji način ćemo se odnositi prema ovom materijalu koji je danas na dnevnom redu Skupštine. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Vujović. Za riječ se javio zastupnik Faruk Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa opet, evo, imamo isti slučaj sa vremenskim intervalima. Poražavajuće je da je ova informacija tek danas 28.10. razmatrana na Skupštini Kantona Sarajevo. Iz informacije Komisije za sigurnost Kantona Sarajevo ne vidi se kada je održana sjednica Komisije za sigurnost na kojoj je usvojena predmetna informacija. Datum informacije 10.05.2024. godine, a isti je dostavljen Kolegiju Skupštine 24. 5. 2004. godine, dakle 15 dana od dana sačinjavanja iste. Iz predmetne informacije ne može se vidjeti na osnovu kog

konkretnog zaključka je sačinjena ista, jer se na samom početku teksta navodi da je shodno zaključku Komisije sigurnost sa sjednice održane.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Selmanoviću, jel želite da postavite pitanje ili diskusija?

Faruk Selmanović (zastupnik)

Evo samo jedno pitanje ide na kraju. Znači sjednica održana 22.02.24 godine na okolnosti vezane za predmet. Sad nije jasno iz Informacije se ne može vidjeti da li su navedeni zaključci doneseni jednoglasno ili bilo je drugih stavova ili prijedloga i koji je to tačno zaključak koji treba donijeti Skupština Kantona?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

To je to. Hvala lijepo.

Evo ja ću pokušati ponuditi vam što precizniji i što jasnije odgovore. Nećete mi zamjeriti, neću ići ovim redom ovako hronologijom ako nije problem, ali evo, sve ću, pa ću krenuti ovako od zastupnika Selmanovića. Ovdje tačno piše u ovoj Informaciji da je Komisija za sigurnost zasjedala 22.02.2024. godine i da je prikupila sve informacije relevantne koje su do tada stigle od različitih institucija, sačinila informaciju za Skupštinu Kantona Sarajevo, koja je jedina nadležna da zaduži Komisiju za sigurnost da se formira ad hoc tijelo po određenom predmetu i provede skupštinski nadzor. Znači, Skupština Kantona Sarajevo je jedina nadležna i ona jedino može zadužiti Komisiju za sigurnost da formira ad hoc tijelo po određenom predmetu. Zbog toga Komisija za sigurnost, kada je prikupila sve ove činjenice, dostavlja u vidu informacije Skupštini Kantona Sarajevo sve relevantne podatke na osnovu koje bi se Skupština Kantona Sarajevo mogla odrediti. Jednim dijelom je ovo i odgovor zastupnici Hašimbegović. Mi se ne izjašnjavamo na ovu Informaciju, već na osnovu ove informacije pomoće nam kao zastupnicima da se odredimo kada je u pitanju zaduživanje Komisije za sigurnost u formiranju, ad hoc tijela po konkretnom predmetu.

Dalje, na ovo pitanje kolege Lemezana ne znam odgovor, možda možemo pitati nekoga od članova porodice, možda Nedima da nam odgovori kada je u pitanju da li je podnošena apelacija ima, da li je Ustavni sud reagovao? Ja ću još ponuditi odgovor na pitanje kolege Bandića. Potpuno razumijem i slažem se s vama da pravosnažne presude koje imamo, pa konkretno i ovo Skupština Kantona Sarajevo nije nadležna da ih preispituje, ono što Skupština Kantona Sarajevo može preko Komisije za sigurnost i ad hoc tijela može preispitati eventualne pogreške u Upravi policije u konkretnom predmetu i na okolnosti koje su se desile u ovoj godini, i to skupštinski nadzor u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima, članovi 59, 60., 62. kako se i na koji način formira ad hoc tijelo. Nadam se da sam vam dao odgovor, ne znam sada da li ste još nešto pitali kolega Bandiću kada je u pitanju pravosnažna presuda. Skupština Kantona Sarajevo i nema nadležnosti niti mogućnost da zalazi u pravosnažne presude niti da, čak i u izvještaju koje nam podnosi Kantononalno tužilaštvo i kada oborimo izvještaj Kantonalnog tužilaštva na Skupštini Kantona Sarajevo nema nikakvih posljedica. Ono što Kanton Sarajevo ima za obavezu, a to je da izdvaja sredstva za adekvatan, profesionalan rad pravosudnih institucija, da ih kapacitira ljudski i materijalno tehničkim sredstvima. A znamo da je VSTV zadužen za ove institucije i preispitivanje njihove odgovornosti. Ono što Skupština Kantona Sarajevo može, a to je da preispita eventualnu odgovornost u tadašnjem vremenu Uprave policije. I kao što vidite u ovoj informaciji, imate također navode punomoćnika oštećene porodice Kapidžić, gospođu Adnu Dobožlić, koja se tada obratila Skupštini Kantona Sarajevo aktom 02.03. 2021.godine u predmetu utvrđivanja eventualnih

propusta u istrazi vezano za ubistvo Kapidžić Ammara, pa je tu je taksativno pod a, b,c, d, f, g nabrojala u šta oni sve sumnjaju. I da, to je jedan od razloga da koriste ovaj mehanizam skupštinskog nadzora kako bi se preko ad hock tijela Komisije za sigurnost, a prije svega podnošenjem inicijative od strane zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo pokrenulo ovakav vid nadzora i kontrole. Hoćemo li dati riječ Nedimu, pa. Nedime možete li nam ponuditi ovaj odgovor na pitanje kolege vezano za apelaciju Ustavnom sudu? Izvolite, imate riječ.

Nedim Kapidžić ((brat Ammara Kapidžića))

Dobar dan još jednom. Znači kada je pitanju uvaženog zastupnika Redže Lemezana nije, znači upućena apelacija Ustavnom sudu, čak porodica nije bila ni obaviještena, da je uložena žalba drugostepenom sudu, čak nije bio ni poziv kada je raspravljano bilo na drugostepenom sudu, tako da nije ništa što se tiče tog postupka. Kada je u pitanju uvaženi zastupnik, gospodin Bandić, oko izvršenog samoubistva. To je čitavo vrijeme uvaženi zastupniče, sporno s obzirom da je nalaz sudskog vještaka utvrdio, a nije rađena balistika, mi tačno ne znamo ko je pucao u mog rahmetli brata, odakle je taj metak, odnosno zahvaljujući nalazu sudskog vještaka, nama se napravila sumnja da upravo nešto nije u redu, da ta osoba koja je prva nije ona mogla pucati, pa onda se pojavila i sumnja da ona nije mogla izvršiti samoubistvo itd itd. Čak imate, ne znam da li imate materijal, uviđaj koji je rađen u Sarajevu i uviđaj koji je rađen u Konjicu se uopšte ne podudaraju, razlikuju se, dva različita su uviđaja, apsolutno. Vamo se spominje metak u krovu, vamo nema metka u krovu itd, itd. Znači, apsolutno je kontradiktorne su stvari. S ovim ad hoc tijelom, vi nama pomažete da nove dokaze eventualno utvrdimo da bi mogli izvršiti pošto ste vi advokat uvaženi, reviziju jel presude i da ponovno podnesemo i da ponovno pokrenemo taj postupak, neki tužilac da ponovno pokrene taj postupak i da zbilja utvrdimo ono što jest, a ne ono što bi neko želio da bude ili ono što je tužilac i sudija u tom periodu žurili da napreduje na sud i tužilaštvo Bosne i Hercegovine, pa su radili ovako kako su uradili taj predmet. Da li ima nekih dodatnih pitanja?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam, vi se možete vratiti na svoje mjesto. Ovo su bili period pitanja i odgovora, a evo, sad otvaram raspravu. Prvi za riječ se javio zastupnik Jasmin Šaljić. Izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja ću čisto da nas javnost koja nas prati, shvati o čemu se ovdje radi. Mi imamo ovaj materijal dobili smo, ljudi koji gledaju nemaju. Porodica i advokat Dobojić, nisu se oni žalili na presudu, oni su se želi da je u istrazi, da su počinjeni brojni propusti koji su kasnije rezultirali ovakvom presudom, je li tako? Eto, vidite. Znači, e slušajte šta navodi punomoćnik to je, znači porodice Kapidžić, Adna Dobojić. Pod a), ono predsjedavajući što ste vi maloprije rekli, pod a) predmetnom događaju prisustvovalo je više lica, a obzirom da su bili popodnevnih sati, u ulici je bilo više svjedoka koji apsolutno nisu ispitani u svojstvu svjedoka, te nije utvrđen način tačan broj lica u vozilu iz kojeg je ubijen Kapidžić Ammar. Pod b), kako tvrdi punomoćnik, nije urađeno DNK vještačenje automobila iz kojeg je Kapidžić Ammar ubijen. Pod c) nije urađeno balističko vještačenje istog automobila, iz kojeg je izvršeno ubistvo na području Hercegovačko-neretvanskog Kantona. Po d) nije adekvatno izvršeno vještačenje odjeće Kapidžić Ammara. Nisu prikupljeni podaci o vlasništvu pištolja koji je pronađen na mjestu ubistva koji je bio u vozilu kada je ubijen Ammar, a koji je korišten prilikom ovog događaja. Pod f) nije urađena balistička uporedba čahura spornog pištolja korištenog u ubistvu Kapidžić Ammara. Pod g) nije utvrđeno koje je četvrto lice koji se nalazilo u vozilu iz kojeg je ubijen Kapidžić Ammar. Pod h) izuzeti video zapisi nisu analizirani niti vještačeni na adekvatan način. I pod i) nije izvršena rekonstrukcija događaja od 8. 6. 2019. godine. Navedene

stavke, odnosno propusti urađeni u istrazi su dio netemeljito utvrđene istrage, a što je rezultiralo vjerojatno pogrešnim optuživanjem u trenutku koji se vodi pred Općinskim sudom u Sarajevu. Znači, evo, razjasnili smo. Porodica se nije žalila na presudu, nego na propuste u istrazi. Mi kao zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo, mi smo i zaštitnici građana, mi moramo, naravno da ne možemo da utičemo na presudu ni na ishode, ali možemo jel to kroz ovo tijelo koje ad hoc ili kako god već da ga nazovemo, omogućiti oni ustvari traže da se uzme u obzir ove činjenice koje sam ja pročitao da bi pokrenuli novi postupak je li tako? Ja ne vidim ovdje ništa sporno. Ako je 10 %, od ovog što sam ja pročitao točno, ne vidim nikakav razlog da ne izađemo u susret porodici i da im obezbijedimo mjesto, a to je sud, tužilaštvo, da iznesu nove dokaze, a mi da vidimo kao zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo da li je bilo propusta od Ministarstva unutrašnjih poslova? Kada kažem, onda sve ispoštuje Uprava policije, ne znam ko je radio uviđaj, itd. Znači to mi možemo. U presude suda, ne možemo ništa. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Za riječ se javila za Vedrana Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, ja ću se potruditi da ova moja diskusija bude vrlo kratka. Najprije razlog zašto sam se javila za diskusiju je to što nisam dobila odgovor na pitanje od vas. U ovom materijal koji je ispred nas, ja sam postavila pitanje s obzirom da se advokatica porodice Kapidžić obratila Komisiji za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo prije iznošenja završne riječi. Dakle u periodu prije 3,5. godine, kada uopće nije bilo i presude radi utvrđivanja činjenica koje je eventualnih propusta u istrazi, koje, evo kolega Šaljić detaljno i pročitao i obrazložio. Ja sam postavila pitanje zašto se u tom periodu nije maltene odmah formirala ad hoc komisija, nego se išlo na prikupljanje informacija inicijativom tadašnjeg zastupnika Elmedina Konakovića za prikupljanje informacija, utvrđivanja okolnosti koji je sudeći po ovim nekom timelinu, zaista, nekako se taj period i odužio i sada se nalazimo u jednom da kažem formalno pravnom vakuumu gdje ja očekujem, evo od vas, s obzirom da u materijalu nemamo konkretan prijedlog, naredni korak, a kao Skupština, da vi predsjedavajući kao predsjedavajući i Skupštine Kantona Sarajevo, ali i Komisije za sigurnost Kantona Sarajevo, nama kao zastupnicima ovdje predložite ili eventualno da održite neku hitnu sjednicu te da predložite akt kojim će po kojem će se Skupština Kantona Sarajevo odrediti. Činjenica jeste da i svi stojimo iza toga, evo i kroz pitanja i diskusiju da ovakvo jedno tijelo koliko je formalno-pravno moguće sada nakon presude i pokrenuti, podržat ćemo i stojimo na tome na raspolaganju i porodici Kapidžić i kao i advokatici, da radimo u interesu pronalaska istine i pravde. Toliko. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegici Vujović. Iskoristit ću repliku, ali ne da vam repliciram, već samo da vam ponudim odgovor na postavljeno pitanje. U periodu 17.02.2021.godine je tada u tom periodu došlo do smjene većine u Skupštini Kantona Sarajevo i ja lično nisam bio član Komisije za sigurnost, ali i onako kako je odgovorila, tadašnji članovi Komisije za sigurnost odgovorili su faktički da je Skupština jedina nadležna da inicijativom nekoga od zastupnika zaduži Komisiju za sigurnost da formira ad hoc tijelo. Inicijativa je otišla u pravcu zbog velikih nejasnoća i određenih procesa koji su već pokrenuti da se pribavi informaciju od svih relevantnih institucija, Uprave policije, Kantonalnog tužilaštva, Federalnog i drugih institucija, kako bi Komisija za sigurnost mogla zauzeti stav po pitanju svih činjenica. Tako da, evo, to bi bio odgovor na moje pitanje za period '21.godina. I, naravno, kada je u pitanju ova Informacija, kada smo sve ove relevantne dokaze dobili, mi smo to i spustili komisiji, odnosno Skupštini

Kantona Sarajevo, da se na osnovu ovoga ove informacije evo uvodnog obraćanja porodice da se izjasni kada je u pitanju provođenje civilnog nadzora nad zakonitošću rada Uprave policije Kantona Sarajevo u konkretnom predmetu na okolnosti iz perioda 08.06.2019.godine.

Zastupnik Redžo Lemezan, izvolite, imate riječ.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Pravo je teško diskutovati u ovoj temi. Meni, štaviše, možda još jer lično poznajem i porodicu i roditelj ubijenog mi je bio nastavnik i profesor u Gimnaziji. U momentu ovog događaja bio sam predsjednik Komisije sigurnost Opštinskog vijeća Ilidža, tako da sam involviran, mislim potpuno u čitav slučaj i s obzirom da su ovi neki zahtjevi porodice dolazili u tom momentu i neke godinu, dvije poslije i na tu komisiju i na taj nivo vlasti, tako da mislim da poprilično dobro poznajem situaciju, s obzirom da se to nekako desilo i u mom kraju, tako mi je još više teže govoriti o ovome slučaju. Mi smo ovdje čuli u uvodnim napomenama od predsjedavajućeg da u informacije koje je Komisija dobila nismo ih povjerali, nismo u ni sumnjali. Meni je žao što danas ovdje nema ili ima neko iz MUP-a i Tužilaštva da nam možda neka pitanja dodatno pojašni? Ne mislim da treba donijeti neku odluku bez nekog njihovog stava s obzirom ili informaciju, s obzirom da su oni bili uključeni u taj predmet, jel po obavezi. Pravo je teško donijeti odluku o ovakvom momentu kada imamo pravosnažnu presudu. Od porodice smo čuli da oni nisu bili obaviješteni ni o trenutku presude, ni pravosnažne, itd vjerovatno su prošli neki rokovi za neke druge, van neke druge aktivnosti, van pravne lijekove. Ja znam da je puno energije potrošeno da bi došla ova tačka danas na dnevni red. Meni je žao što možda ta energija nije preusmjerena prema Ustavnom sudu, prema onima koji mogu donijeti odluke, u ovom slučaju koje bi vama značile više i puno više pomogle. Ja nisam siguran koju mi odluku možemo sada donijeti da pomognemo porodici, da smo o ovome diskutovali, ko god tada bio u Komisiji na vlasti, u tom momentu kada je inicijativa je li imala svrhe prije pravosnažne presude sa obje ruke bih bio za. I danas sam za i uvijek ću biti za pravdu i istinu, pogotovo žrtava porodice. Međutim, ne smijemo ulaziti sada u presude pravosnažne, po meni. Ima jedna situacija da je dobar dio uviđaja i vještačenja radio MUP drugog Kantona na koju mi nemamo potpuno nikakvu ingerenciju, nikakvu nadležnost, jel tako? S obzirom da, koliko sam informisan, samoubistvo samo se desilo u MUPu HNK. Nemamo ovdje, iako smo trebali neku praviti zajedničku saradnju, možda smo trebali i njih pozvati, tako da puno, puno, puno opet nekih upitnika da bi se donijela neka pravna odluka, ljudski, naravno da smo za to. Pravno, ko sam ja da utvrđujem ispravnost istrage MUP-a? OK MUP-a, evo imamo ingerencije tužilaštva, presudu jednog suda, presudu drugog suda. Ja mislim da ja za to nisam nadležan i ne bih se usudio na odluku da komentarišem takvu presudu. Jasno mi je, vjerovatno možda ima nekih propusta. Evo, kao što je kolega Šaljić rekao da je 10 % od ovih navoda istinito, mi smo u problemu, međutim, mi smo odavno u problemu što se tiče ovog sistema i uzroke možda trebamo tražiti negdje drugdje, a ne u ovoj Skupštini Kantona Sarajeva. Nemoj samo da mi kao organ donosimo neku odluku koja može izazvati neke posljedice koje su puno ozbiljnije, a da nemamo cilj, a zašto je to doneseno i da nema ta odluka svrhe. Šta ćemo ako nam sutra još dođe 100 zahtjeva sa pravosnažnim presudama za ovakvu inicijativu. Šta ćemo u tom slučaju? Evo, ne kao većina, nikakva, nego kao ovo tijelo da zauzmemo stav, nemojte da se lako tražimo pravdu prema nekim slučajevima, prema nekima ne. Evo, ja sam za ovo, a da zaključak bude sutra, kada još 50 porodica dođe sa ovom inicijativom da se automatski prihvataju isti. Nemojte da razdvajamo bilo kakve slučajeve, ne kažem, ne razdvajamo, ne kažem ne radimo, nego govorim o jednoj situaciji koja je izvjesna da će se desiti možda koliko sutra, s obzirom na tajming našeg zasjedanja o ovom problemu. Mi kasnimo sa ovim, kasnimo kao saziv Skupštine, nebitno jesam li ja tamo sjedio ili ne. Kasnimo svi nebitno ko je bio opozicija, koji je pozicija. Pogotovo znamo šta se u prošlosti

dešavalo što se tiče ovih nekih slučajeva. Shodno tome, imali smo i veću obavezu da prije zasjedemo i prije riješimo ove neke stvari i zahtjeve porodice. U potpuno sam za zahtjeve porodice, da oni nađu smiraj, da i da saznaju pravu istinu. Međutim, mi nismo adresa koja to može njima ponuditi, nemojte da zavljučimo porodicu, da im produžavamo agoniju. Ukoliko me iko ubijedi da jedna odluka ovog ad hock tijela može doprinijeti nekoj reviziji presude, ja sam za, ali naravno uz uslov, da sutra kada nam dođe još 20 ili 30 zahtjeva, ili 50 koliko već, da isto tako postupamo jednako. I da, nikada se više ne desi da ovo tijelo, ko god sjedio u njemu, o ovome je raspravlja 5 godina nakon događaja, nakon ubistva. 5 godina porodice, 5 godina neprespavanih noći, nije nešto što, mislim hvala Bogu, nisam imao ta iskušenja, ali je onaj mislim stvarno da je njima teška situacija bila svih ovih 5 godina i danas, očekujući od nas nešto, a mi bi sve dali, a bojim se da ne možemo ništa ponuditi. Prije, naravno, prije donošenja bilo kakve odluke molim nas sve da razmislimo i zajedno sa porodicom da sjednemo zajedno sa porodicom i da na pauzi donesemo odluku, jedinstvenu odluku, bez obzira ko je bio opozicija ko pozicije, jer mislim da ovakve odluke su puno, puno bitnije se donesu ljudski nego politički. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolegi Lemezanu. Zastupnik Samir Avdić se javio za riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i građane koji prati naš rad putem medija i posebno brata i majku poginulog Ammara Kapidžića. Evo, kolega, Redžo je manje-više i rekao većinu stvari koje sam ja planirao reći prilikom ovog svog javljanja, i on kao i ja, i kao evo kolega Vreto koji se javio slijedeći za riječ, dolazimo sa Ilidže i na određen način smo upoznati sa ovim predmetom. Ja, posebno s obzirom da se radi o mojim komšijama koje poznajem cijeli život i to sigurno i meni i njima dvojici nekako i otežava situaciju prilikom donošenja odluka. Vjerujem i cijelom ovom Predstavničkom tijelu. Ono što je kolega Lemezani rekao i jako se slažem s tim, jeste da je vrlo važno da svi mi ovdje iz Skupštine pronađemo konsenzus kada je u pitanju odlučivanje o predloženom zaključku, jer bi bilo jako ružno s obzirom na osjetljivost teme da bilo ko glasa drugačije u odnosu na konsenzus koji ćemo, do kojeg ćemo, nadam se, doći na pauzi, u razgovoru između sebe i sa prisutnim članovima porodice. Iz prethodnih diskusija, koje su sve to jako vidljivo i na ispravnom fonu i dobronamjerne, možemo primijetiti da s jedne strane imamo određene bojazni, prije svega bojazan koju je i kolega Lemezani, a na prošloj sjednici kolega Bandić izrazio, a to je da otvaramo Pandorinu kutiju i da na način ove vrste miješanja zakonodavne vlasti, odnosno Skupštine Kantona Sarajevo u određene konkretne predmete ćemo animirati i u budućnosti druge porodice, druge oštećene osobe, da nam se kao Skupštini Kantona Sarajevo obraćaju sa sličnim molbama. Lično sam mišljenja da je odvojenost zakonodavne vlasti od sudske nešto što je zahtjev svake demokratije. I u tom smislu sve nas pozivam na opreznost. Druga stvar koja posebno brine jeste uopšte pojava u našem društvu, sve češća da, koju bih, evo, ovako kolokvijalno mogao nazvati nepovjerenje u policijske institucije, jer sama potreba za formiranjem prijedloga koji smo dobili od advokaticice ili ti od oštećene porodice, ustvari nam govori i da oni sami i da u našem društvu se sve manje vjeruje policijskim strukturama, policiji, inspektorima itd. I to je nešto što nas sve treba jako zabrinuti i to je nešto zbog čega je zaista bilo potrebno da danas prilikom diskusije o ovoj informaciji i zaključku ovdje budu prisutni ljudi iz policijskih struktura, iz ministarstva, eventualno komesar itd. I ono što sigurno stoji pred nama jeste da ćemo morati raspraviti ovo što se danas desilo upravo radi budućnosti, da odredimo da li ćemo mi i u budućnosti se baviti ovim poslom kojim se u ovom trenutku bavimo ili nećemo, a da bismo se odlučili da li ćemo se baviti ili nećemo, onda definitivno trebamo i

sugestije i prisutnost onih koji sam maloprije spomenuo u kontekstu da je njihovo prisustvo ovdje bilo neophodno. S druge strane, znači s jedne strane imamo te bojazni, a s druge strane imamo jel nešto što je ljudsko svima nama, a to je prije svega suosjećanje sa porodicom i jedna, ja vjerujem, jedinstvena nama svima mihenetna želja da na bilo koji način koji je u našoj mogućnosti pomognemo porodici u njihovoj potrazi za istinom i za određenom vrstom smiraja, da kažem. S tim u vezi, ukoliko s tim u vezi, evo, ja sam se konsultovao i sa šefom Kluba SDP-a i sa kolegicama i naš Klub nema problem da podrži ovaj zaključak, ovaj put, uz, kao što je Redžo rekao, u što hitniji dogovor da li ćemo se nastaviti i u budućnosti baviti ovim poslom kao Skupština Kantona Sarajevo, pa da pozovemo javnost da nam se svako obraća sa svojim sličnim zahtjevima ili nećemo? Znači, taj zaključak bi bio neophodan upravo zato što ne želimo otvoriti Pandorinu kutiju i preuzeti na sebe posao nekih drugih institucija ili tijela, prije svega u samom pravosudnom sistemu i sudskoj vlasti, a to nam sigurno ne treba i ovako derogiramo prilično rad ove Skupštine, a širenjem svojih ovlasti derogiramo i samu državu. Znači, i ja predlažem da se napravi jedna pauza, da se dogovorimo i da dođemo do kompromisa i da naša odluka bude jedinstvena, odnosno kompromisna i nakon toga da se vratimo i da glasamo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnike, Elvis Vreto se javio za riječ.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. A prije svega evo, obzirom da i porodicu dobro poznajemo što kaže, na Ilidži smo svi zajedno još jednom saučesće ubijenom bratu od Ammara. Nekoliko ključnih stvari koje su došle kroz ovu informaciju tačno je, protok vremena je možda učinio neki jel tako nešto, što je možda i kolege zastupnike u svakom slučaju stavilo u određenu dilemu. Ono što ja ne vidim zaista kao nikakvu dilemu da Skupština Kantona Sarajevo treba da da Komisiji za sigurnost saglasnost obzirom na sve ove sumnje i činjenice koje su iznesene, a dalje će Komisija za sigurnost na osnovu ad hock tijela, doći do rezultata za koje se ja nadam i vjerujem, naravno, niko od nas to ne može onaj tvrditi da će biti za porodicu jedna vrsta satisfakcije, da dođu do istine i da riješe dileme i sumnje koje oni imaju. Ja, obzirom da je dosta kolega govorilo već na ovu temu, da se mi poprilično svi u ovoj sali slažemo da niko nema problem, da se ad hock tijelo da saglasnost Komisiji za sigurnost da ga formira, predsjedavajući predlažem pauzu, evo, može u ime Kluba Naroda i pravde, pola sata nakon završene diskusije da možemo na Kolegiju zajedno onaj sjesti, definisati zaključak koju ćemo usvajati na osnovu ovih informacija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Vreti. Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Evo iz ovih svih diskusija, možemo vidjeti, neće ova Skupština ništa uraditi što će popraviti sigurno položaj oštećenog u ovom slučaju. Nažalost, ja sam već rekao glasat ću za bilo koji vrstu zaključka, dok mi smatramo da nešto možemo uraditi, odnosno dati neku vrstu podrške porodici. Ja kada sam govorio predsjedavajući ili me nije dobro čuo ili me nije dobro razumio, mi ne raspravljamo o presudi, presuda je gotova, konačna, mi sada raspravljamo o procesima, odnosno nekim radnjama u toku istrage ili u toku dokaznog postupka koje su iznosile strane u postupku. E, tako je to je ovaj moj kolega Šalja pročitao. Dakle, o čemu ćemo mi raspravljati? Ono što je tražila kolegica Dobojić jeste taksativno navedeno, sve ovo je znači u jednom postupku utvrđivano prvostepeno. Nažalost, Tužilaštvo

ima jednu jako lošu osobinu, ali generalno i u Tužilaštvu gleda da se ovlada njim, da neko upravlja Tužilaštvom, da ne upravljaju zakoni, to je za nas imanentno, zato imamo ovo što imamo da tužilaštvo ne ispituje sve dokaze i sve činjenice koju idu u korist osumnjičenog, odnosno optuženog, dakle i oni koji su protiv njega, koji su za njega i da, u jednom momentu, to je zaista do sad se pokazano u praksi, mislim da je bilo više puta traženo na Sudu za ljudska prava, da Tužilaštvo u stvari jednu vrstu dokaza uopšte neće da dostavi suprotnoj strani. Iz tih razloga to je kolegica, evo kako ja sam pročitao ovdje Dobožlić, ona ustvari traži da određene radnje kao stranka u postupku koje je proveo druga stranka nisu sprovedene na ispravan način. E vidite, sad je to sud utvrđivao u prvostepenom postupku i u drugostepenom postupku ukoliko je donesena pravosnažna presuda dakle, bilo je mogućnost da se takva vrsta i procesnih nedostataka osporavaju. Nažalost, sud i u tom momentu tvrdio da oni nisu bili, jer sud ih je prihvatio takve kakve jest, možda one čak i nisu pravilno provedeni, ali ja vama hoću da kažem u ovom momentu, dakle, i šta bi bio zahtjev za vanredni pravni lijek, ovo, kako kaže porodica. A ako mislite da će biti ispitivanje ponovo, ovi istih dokazan nije, to nije osnov za vanredni pravni lijek, dakle, neke nove činjenice bi bile osnov za vanredni pravi lijek, a ako mi mislimo zaista da bi mi kao neko skupštinsko tijelo ili neko ad hock tijelo bili stanju da pronađemo, da to nisu pronašli ljudi koji se samo bave tim. Ja sam bio pripravnik na sudu, sve sam prolazio ove institute, a dakle tamo u Tužilaštvu bio pripravnik tužilac, koji se samo bavio krivičnim pravom i on je zato ekspert, ne možete se pored s njim. Mislim neću da kažem ništa loše, ali boga mi, glasat ću za ovaj zaključak, kakav god da predložite, dat ćemo priliku evo neka uradi, ali hoću da kažem malo i kolega Lemeza rekao jednu dobru stvar. Mi na neki način možda ovim i produžavamo agoniju, neću tvrditi, možda produžavamo agoniju da se ljudi ipak kada se radi o tim teškim situacijama, svi mi jel, to je ljudska priroda, gledamo da se uhvatimo za nešto što bi možda promijenilo ishod tog događaja i tog samog postupka. Ne znam koliko to možemo uraditi, ali evo, kolega, Redžo Lemezani je rekao praktično možemo sutra imati sto ovakvih predmeta, da nas sutra nas zastupnike će dpći svi znate svako krivičnu od djelo za koje. Vidite, ovo je mogao samo advokat uraditi, ne može ovo uraditi neko ovaj ko ne poznaje dobro procese, ovo su procesne stvari. Sada da bi to neko uradio, znači mora biti dobro upoznat s tim i sam taj advokat je stranka u postupku. Ne kažem da advokat može pogriješiti, pa tražiti nešto, znate, krivca u nekom drugom, ali imate kako može tužilaštvo, pogriješiti, može pogriješiti i druga stran kao advokat. Ja ću podržati bilo koji zaključak danas koji vi predložite. Evo i zbog ove teške situacije i zbog emocija koje ova porodica je ovaj i pretrpjela i u samoj težini učinjenog krivičnog djela, okolnost da se desilo tu pred porodicom, ja ću zaista podržati, ali mi moramo zauzeti ovakav stav za ovakve slučajeve jer, vidite, ovo je pokrenuto prije, dakle, nego što je postupak okončan pravosnažno, sada smo došli da raspravljamo kada je postupak okončan pravosnažno, to je zaista degutantno za sve nas, evo vidite da nam je teško svima. Ovo je kolega Lemezani dobro rekao, ovo više nije stvar ni pozicije ni opozicije, ovdje nema politike, ovdje ima nekog ljudskog odnosa prema jel prema težini krivičnog djela i prema porodici koja sve ovo prolazi, ali zaista moramo i mi smo zakonodavno tijelo, moramo znati svoje nadležnosti, 100 puta smo ovdje mi pogriješili u našim procedurama, sad ćemo imenovati tijelo koje će provjeravati jel pogriješila nešto Uprava policije ili Tužilaštvo na osnovu, dakle, i radnje koje su utvrđene da su kao takve ispravne bile, dakle, utvrđene kroz pravosnažnu sudsku presudu ,koja se više ne komentira. Sad, da li će, evo, vidjeli smo mi komentare za neke druge presude, pa kažemo evo, vidio sam i kolega Čampara kaže to je prosuđeno, pravosnažno, gotovo stvar, ko što jest. Da li će to neko nešto u nekom vanrednom, pravnom lijeku utvrditi, to je, jel sada stvar nekih drugih okolnosti? Ali generalno, to je ustavni poredak koji mi moramo braniti, moramo ga štiti, ne možemo ga mi razarati. Evo Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će prihvatiti ovaj zaključak, ali zaista tražimo da zauzmemo stav za sve buduće slučajeve. Šta da uradimo, mislim, ljudima dajemo, oni to gledaju putem televizije, ostavljamo neku otvorenu mogućnost da nas sutra bilo ko poziva i da pokrećemo neku vrstu ovakve inicijative. Međutim,

ukoliko mi ovo ne razumijemo, civilni nadzor, šta znači civilni nadzor? Jel civilni nadzor znači sada da provjeravamo postupke koje su pravosnažno okončani? Mislim treba zaista da se odredimo naspram čitavog ovog postupka i svih budućih postupaka i da zaista mi kao zakonodavci imamo jedinstven stav. To treba biti, dobro je kolega Lemezani rekao i kolega Avdić, svi ćemo zauzeti stav i da znaju i građani i svi drugi, dakle u slučaju budućim, nekim sličnim situacijama, kako ćemo postupiti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Bandiću. Za riječ javila zastupnica Arijana Memić.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Javila sam se da kratko prodiskutujem na ovu temu. Prije svega želim da izrazim saučešće porodici Kapidžić, da kažem da podržavam inicijativu oko formiranja ad hoc tijela i porodici Kapidžić želim mnogo snage u njihovoj daljnjoj borbi za pravdu. Podržavam napore da se istraže i sve radnje policijskih organa, u konkretnom slučaju, da se pomogne i porodici i utvrde eventualne nepravilnosti. Tačno je da je u slučaju ubistva moga brata formirano ad hoc tijelo, da je napravljen izvještaj ad hoc tijela kojeg su mnogi željeli da ospore, iako je dozvoljeno, tadašnja uprava, rukovodstvo Uprave policije dozvolilo, dakle, da zastare disciplinski postupci i niko nije snosio odgovornost za to, ali taj Izvještaj je mnogo doprinio u našoj borbi gdje nam je pokazala naš daljnji put. Svaki slučaj, nažalost ih nije malo, je drugačiji i ne mogu se direktno porediti. Ono što je svakako zajedničko jeste da svaka žrtva zaslužuje pravdu. Svaki čovjek zaslužuje da se njegovim slučajem bavi ozbiljno, bavi blagovremeno i bavi po zakonu. Ne znam da li je veća tuga ili sramota da se redovno u ovim klupama moramo baviti pojedinačnim slučajevima jer nadležni ne rade svoj posao, a oni koji bi trebali da brinu o tome očito nisu u stanju ili ne žele da se potrudu da učine sve kako bi oni koji su nadležni radili svoj posao. Mnogi od vas su ovdje izrazili bojazan da će nam pristići još ovakvih zahtjeva za formiranjem ad hoc tijela, ali meni je bolje pitanje za sve nas da se svi ovdje zapitamo zašto je to u stvari takvo jer imamo mnogo ovakvih slučajeva. Evo, ja ću konkretno govoriti o svom slučaju. Da je riješeno ubistvo moga brata Džena Memića, za kojeg postoje sudijske presude pravosnažne, da je lažirana saobraćajna nesreća, da se tu radi o ubistvu, gdje postoje svjedoci sa lažnom amnezijom i sav taj sudski proces koji je pokazao sve te nepravilnosti, da je ono što je moja porodica i ja tvrdimo 8 godina, istina, ali nažalost, još uvijek nismo došli do te pravde. Mislim da je to dovelo do do ovakvog stanja kakvo danas imamo i nije ni čudo što imamo konstantno ovakve zahtjeve i sigurno je da će ih biti još mnogo i to je pitanje za sve nas šta tu uraditi, a ne šta ćemo kada nam dođu ovakvi zahtjevi? Samo želim reći da želim puno snage porodici Kapidžić jer znam kako je tražiti pravdu i na ulici i kako je to teška i mukotrpa borba, ali se nadam da ćemo, evo, barem dati neki mali doprinos da im pomognem u njihovoj borbi za pravdu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Memić. Za riječ se javio zastupnik Aljoša Čampara.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, malo ako mogu, možda da pomognem i da razjasnimo neke stvari. Ovdje su kolege dosta stvari iznijeli i dosta stvari su rekli. Naravno da mi kao Skupština ne možemo preispitivati pravosnažne odluke i ne može ih niko u ovom slučaju ili u ovoj situaciji preispitivati zato što su one konačne, obvezujuće i izvršne. Naravno, nije to ni nadležnost, niti ih Skupština ima mandat da to radi kada govorimo o samom civilnom nadzoru nad radom Komisije za sigurnost. On se prije svega više odnosi na sam rad ovaj sigurnosnih

službi, odnosno u ovom slučaju Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, ali naravno da se može formirati ad hoc tijelo koje može saradivati i sa drugim institucijama, kako je propisano ovim našim Poslovníkom. Stoga, ja ću apsolutno podržati zahtjeve porodice i nemam nikakve sumnje u to upravo iz razloga što možda kroz neke dodatne aktivnosti ovoga ad hoc tijela gdje stoji u Poslovníku, da trebaju biti sačinjeno od eksperata, ljudi iz možda i pravosudnih institucija, Advokatske komore, čini mi se da piše ili iz Ministarstva sigurnosti. Nikad se ne možemo zakleti da možemo kroz te postupke doći do određenih novih saznanja ili eventualno nekih novih činjenica, a sud je u svakom slučaju dužan sutra, ukoliko bi se došlo do nekih novih saznanja ili novih činjenica, da preispita eventualno ovaj svoju odluku, govorim hipotetički, naravno, ako bi se to desilo. I ne vidim razloga da ne izađemo u susret porodici evo koja se ovoliko godina i borila i izražava i sumnju i uložili su mnogi napori ovdje prema Skupštini i prema zastupnicima da dođu u ovu situaciju, da mi raspravljamo je li o tome da li ćemo dati saglasnost Komisiji za sigurnost da formira ad hoc tijelo. Naravno, slažem se ja i sa kolegama, pitanje je li da li će se išta kroz to sve utvrditi. Ne možemo sada mi prejudicirati neke stvari, ali obzirom da smo mi u Poslovníku ovu mogućnost dali onda i ako nam bude dolazilo još nekih zahtjeva, dakle moramo biti spremni na to jer smo se obavezali i donijeli Poslovník kao jedan od krovnih akata ovdje i ono što smo propisali u njemu, moramo se i pridržavati ovaj tih stvari. Naravno da se ja slažem da su odluke sudova i konačne i obavezujuće, ali mislim da mi nemamo mandat kao Skupština da raspravljamo o stvarima koje se tiču rada i tužilaštva i sudova, posebno kod tih odluka, nego prije svega ovaj civilni nadzor se odnosi nad radom policijskih agencija. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Čampari. Za riječ se javio druga diskusija zastupnik Muamer Bandić. Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Rekao sam da ćemo mi ovo podržati. Međutim, vidite, nije ovu stvar rada Uprave policije, ne provodi Uprava policije bez naredbe tužilaštva istragu. Dakle, ovo je istragu provoditi tužilaštvo, a policijske agencije, te sigurnosne agencije su stvari one koji pod nadzorom tužilaštva preduzimaju same te radnje. Iz tih razloga ja ovo što kolega Čampara govori mogu da razumijem, ali sa aspekta vremena kada je zahtjev podnesen jer je zaista zahtjev podnesen u onom vremenu kada nisu donesene i okončane svi ovi postupci koji su utvrđeni, kako ste vi to kolega već rekli, pravosnažnom sudskom presudom koja je konačna. U vremenskom periodu kada je zahtjev podnesen mi smo trebali formirati ad hoc tijelo i tad bi imali utjecaj na sve ove postupke. I tad bi praktično jedna vrsta, jedna vrsta dostupnih procesnih aktivnosti bila dostupna ovaj punomoćnici, a sada imamo jednu situaciju da li kroz reviziju, evo, daj Bože da to bude, da se ostvari, da se zadovolji pravda. Iz tih razloga ćemo i glasati za taj zaključak, ali hoću da kažem da nije ovo samo provjera rada policijskih struktura, odnosno sigurnosnih agencija koje provode istragu po naredbi tužilaštva. Dakle, ovo je jedna vrsta praktično i provjere aktivnosti samog tužilaštva kao stranke u postupku, tako da trebamo, ako već želimo, da obavljamo onu aktivnost koju smo sami sebi Poslovníkom zadali, onda bi je zaista trebali provoditi u vremenskom periodu kad ona bi ostvarila svoju svrhu, kad bi bila ovaj u neku ruku i provodiva. Sad kad se sve već okonča, glasat ćemo, rekao sam već ovaj, postavlja se pitanje koliko nakon okončanog postupka se može nešto uraditi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženim kolegicama i kolegama na doprinosu diskusiji kako bi donijeli najbolju, najrazumniju odluku kada je u pitanju Informacija Komisije za sigurnost Skupštine

Kantona Sarajevo u vezi sa predmetom Ammar Kapidžić. Komisija za sigurnost se zaista potrudila da zastupnicima dostavi jednu detaljnu, sveobuhvatnu informaciju, gdje smo analizirali sva pismena koja je i Skupština, i Komisija i premijer dobijali od 17.02.2021. godine. I naravno, u ovoj sveobuhvatnoj analizi jasno se može vidjeti gdje otprilike sumnje porodice idu. To je na postupanje u istrazi, da li tužilaštva, da li policije, evo to ad hock tijelo bi trebalo da utvrdi ako ima nezakonitog postupanja čija je direktna nadležnost Uprave policije Kantona Sarajevo. Komisija za sigurnost je dobila informaciju Uprave policije, da sada ne kažem pogrešno kad, gdje oni, također iz tog perioda imaju svoj stav koji je zasnovan na činjenicama, dokazima i mi smo, naravno, i to analizirali, i to pismeno i ono se nalazi ovdje u ovoj Informaciji.

Tako da predlažem da mi napravimo jednu kratku pauzu, pet, deset minuta, da sazovemo Kolegij i šefove klubova, ko god želi od zastupnika može prisustvovati, nema ništa apsolutno skriveno, da vidimo kako na koji način da formulišemo zaključak, s obzirom da ono što sam osjetio i vidio da većina zastupnika želi da podrži, ali evo da vidimo kako na najbolji način da formulišemo zaključak koji bi mogli staviti na izjašnjenje Skupštini Kantona Sarajevo nakon dobijene informacije od Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo.

Predlažem, ja zaključujem raspravu i predlažem pauzu, evo pet, deset minuta, možemo u kabinetu 100.

NASTAVAK NAKON SJEDNICE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Zaključili smo raspravu na tačci Informacija Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo u vezi sa predmetom Ammar Kapidžić.

U skladu sa diskusijom koju smo imali u prethodnih sat, sat i po vremena predlaže se Zaključak koji treba da glasa Skupština Kantona Sarajevo, a koji glasi: Skupština Kantona Sarajevo zadužuje Komisiju za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo da u skladu sa Zakonom unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, "Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/16, 6/19, autentično tumačenje 26/19, 31/19 i 39/20 provede skupštinski nadzor na zakontošću rada Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo o eventualnim propustima u slučaju ubistva Ammara Kapidžića koje se desilo 8.6.2019. godine, te izvještaj o izvršenom nadzoru dostavi Skupštini Kantona Sarajevo.

Uključite zastupnika Muamera Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Samo da ne prekoračimo svoje nadležnosti dakle jel se misli na provjeru navoda eventualnih propusta koje je punomoćnik u ovom aktu dostavio?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ovako. Nadležnosti Skupštine su da zaduži Komisiju za sigurnost, Komisija za sigurnost da formira ad hock tijelo, bilo kakav eventualni propust koji bude, bez obzira da li je to po navodu nekog, on se može tretirati kao propust. I mislim da je sasvim dovoljno da se kaže o eventualnim propustima, ali evo ako mislite da treba navesti "o eventualnim propustima", vi hoćete da kažete da treba da navedemo "o eventualnim propustima", kako je to navela punomoćnica, punomoćnica. OK.

Imate pred sobom informaciju u kojoj stoji da Adna Dobožlić, kao punomoćnik oštećene porodice Kapidžić obratila se Skupštini Kantona Sarajevo aktom od 02.03.2021.godine u predmetu utvrđivanja eventualnih propusta u istrazi vezano za ubistvo Kapidžić Ammara i onda je nabrojala čitao je kolega Šaljić, da ih ne čitamo ponovo pod a), b), c), d), f), g), h), i). Jel mislite, hoćete da kažete da navedemo ime i prezime punomoćnika, je li? Evo kako god kažete, recite, ako mislite da možemo da dopunimo zaključak, nije problem da dopunimo ili je ovo dovoljno, kako god želite.

Provede skupštinski nadzor nad zakonitošću rada Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, o eventualnim propustima u slučaju ubistva Ammara Kapidžića koje se desilo 08.06.2019. godine, kako je to navedeno u podnesku punomoćnice porodice Kapidžić, pa navesti datum od 02.03.2021. godine, te izvještaj o izvršenom nadzoru dostavi Skupštini Kantona Sarajeva.

Je li ovo OK? Trebam li sad kompletno sve da pročitam? Ne trebam. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, zastupnice i zasluge da se izjasne po predloženom zaključku, onako kako sam pročitao, uz sugestiju zastupnika Bandića.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 28 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj Zaključak i zadužila Komisiju za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo da u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo provede skupštinski nadzor nad zakonitošću rada Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo o eventualnim propustima u slučaju ubistva Ammara Kapidžića koje se desilo 08.06.2019. godine, kako je to navedeno u podnesku punomoćnice porodice Kapidžić, od 02.03.2021. godine, te izvještaj o izvršenom nadzoru dostavi Skupštini Kantona Sarajevo.

Zahvaljujem se zastupnicama i zastupnicima, mi prelazimo dalje na tačku dvadeset.

AD- 20.

Prijedlog odluke o davanju saglasnosti Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da prenese pravo vlasništva nad opremom 40 pištolja..

Molim?

Poslovnička intervencija zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pauzu, kolega Okeriću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Može li iza ove tačke ide pauza?

Muamer Bandić (zastupnik)

Proći će nam vrijeme, ako možemo da dobijemo sad pauzu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Insistirate sad na pauzi od sat, sat i pol.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ne insistiram od sat i po, ja nemam pravo na to ja imam na pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne, ja vam predlažem sljedeće, ovu zaista imamo tehničku tačku, tehnička tačka, evo pustite me da pročitam. Tehnička tačka i nakon nje pravimo pauzu, sat, sat i po za ručak koliko želite i ponovo nastavljamo dalje sa sjednicom.

Muamer Bandić (zastupnik)

Bit će ti diskusije nećeš proći tako.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oko ovoga? Jel dobro, onda ništa, OK, pauza. Imamo prijedlog sat i 15 minuta. Jel dovoljno sat i 15 minuta, prijedlog za pauzu? Zamolio bih vas da glasate, zamolio bih da glasate.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila prijedlog za pauzu od sat i 15 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo.

Tačka dvadeset.

AD-20.

Prijedlog odluke o davanju saglasnosti Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevu da prenese pravo vlasništva nad opremom 40 pištolja 90 mm koji se ne koriste na Upravu policije Ministarstva za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde, bez naknade.

Materijal se dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika Predlagača da podnesu uvodne napomene. Možete li uključiti mikrofona ministra Admira Katice?

Tarik Kršlak (sekretar MUP KS)

Pozdravljam sve prisutne. Ja sam Tarik Kršlak, sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Pravni osnov za donošenje Odluke sadržan je odredbi člana 39. Ustava Kantona, odredbe člana 8. Zakona o imovini Kantona, odredbi člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo. Generalno opredjeljenje Vlade Kantona i Ministarstva unutrašnjih poslova jeste da u skladu sa mogućnostima, pomogne svim Kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova u opremi i sredstvima kako bi efikasnije obavljali svoje poslove i zadatke. Obzirom na konstantno pružanje pomoći od strane Vlade Kantona Sarajevo i Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Ministarstvo za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde uputilo je molbu ovom Ministarstvu za donacijom 40 pištolja 9 mm, obzirom da isto iz vlastitih sredstava ne može obezbijediti kompletnu opremu za nove policijske službenike koji će u narednom periodu stupiti u radni odnos, a sa navedenom donacijom bi se olakšao rad Ministarstva za unutrašnje poslove BPK. Uzimajući u obzir činjenicu da Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo raspolaže sa 40 pištolja 9 mm koji se ne koriste jer su predmetni pištolji u ranijem periodu razduženi od strane organizacionih jedinica

Uprave policije, te da su policijski službenici zaduženi sa novim pištoljima, mišljenja smo da je opravdano da se izvrši prijenos vlasništva sa gore navedene opreme bez naknade na Ministarstvo za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde, a sve u cilju boljeg obavljanja poslova i zadataka policijskih službenika navedenog Ministarstva, te poboljšanja sigurnosne situacije na teritoriji Bosansko-podrinjskog Kantona, a samim tim i Kantona Sarajevo, uzimajući u obzir geografsku povezanost ova dva Kantona. Napominjemo da su svi pištolji ispravni, tj da su dovedeni u mehaničko ispravno stanje. Shodno navedenom, predlaže se da Skupština Kantona usvoji odluku u predloženom tekstu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom sekretaru. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Samo jedno pitanje. Ukoliko se radi o ispravnim pištoljima i mogu poslužiti Goraždu kako ne mogu poslužiti nama ovdje u Kantonu Sarajevu, ako se radi o ispravnim pištoljima? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete li ponuditi odgovor?

Tarik Kršlak (sekretar MUP KS)

Znači, Ministarstvo je nabavilo nove pištolje. Vezano znači ovi pištolji su amortizovani i nemaju knjigovodstvenu, nemaju knjigovodstvenu vrijednost, međutim oni su upotrebljivi, a mi smo modernizovali se sa novim pištoljima, tako da zbog toga, a oni se mogu upotrebljavati. Ako ste zadovoljni odgovorom.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Znači MUP Kantona Sarajevo zanovio svoja materijalno tehnička sredstva, ono što je ostalo viška daje našem bratskom MUP-u BPK, kao i uvijek, imamo jedan odgovoran pristup da pomognemo i druge sigurnosne agencije koje imaju potrebu za tim. Zastupnik Mahir Dević. Diskusija.

Otvaram diskusiju.

Mahir Dević (zastupnik)

Zatvorili ste pitanja. E hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hoćete li pitanje? Imate li potrebu?

Mahir Dević (zastupnik)

Pa mislio sam pitati uvodničara, kazao je jednu rečenicu s obzirom na činjenicu da MUP Kantona Sarajevo kontinuirano djeluje, odnosno pomaže MUP-u BPK, pa nam je ostalo malo to nejasno šta to vi radite kao kontinuirano? Evo, vidimo ovdje neke polovne pištolje čija knjigovodstvena vrijednost je, što kažu, već prošla, nisu to neka značajna sredstva, ne znam 40 pištolja, ako govorimo, moglo se kupiti to i novo, to ne bi bilo neka ozbiljna stavka, budžetska, to je nekih 30 ili 40 000 konvertibilnih maraka, to bi po onom našem starom bosanskom adetu bilo s obrazom da uzmete nešto novo, nije neka stavka. Sada je nešto izgubilo knjigovodstvenu

vrijednost, evo zanimljivo pitanje bilo koliko je koštao servis tih pištolja prije nego što su dovedeni u upotrebno stanje i onda da ih damo BPK, ali me zanima ovo, rekli ste u kontinuitetu, vi kao podržavate MUP BPK, da vidimo šta je to tamo urađeno u tom kontinuitetu od nekih 6 godina od kada ste vlast ovdje u Kantonu Sarajevo, pa ću ostalo u diskusiji. Hvala vam, predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite, ponudite odgovor kolegi Deviću, ukoliko ne budete mogli dat ću ja kroz diskusiju. Izvolite.

Tarik Kršlak (sekretar MUP KS)

Ja vam mogu, znači mogu vezano za 2024. Znači, Ministarstvo unutrašnjih poslova je omogućilo Ministarstvu BPK u MUP-u Goražde korištenje sistema, kao i naše infrastrukture prilikom provođenja konkursnih procedura za prijem policajaca inspektora u MUP-u BPK, također Vlada Kantona je svojim odlukama od 01.08. i 15.08.' 24. MUP-u Bosansko-podrinjskog Kantona za pokriće troškova školovanja kadeta na Policijskoj akademiji Sarajevo dodijelila, pomogla je, pružila je finansijsku podršku te dodijelila na privremeno korištenje gore navedenom Ministarstvu motorna vozila Uprave policije Ministarstva unutrašnjih. Znači, to je samo za 2024.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se na ponuđenim odgovorima na postavljena pitanja, otvaram raspravu.

Zastupnik Mahir Dević se javio prvi za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala i na odgovoru i na prilici da kažem nekoliko rečenica. Dobro je da se daje bilo kakva podrška MUP-u Bosansko-podrinjskog Kantona. Ako je ta podrška u '24. godini bila u smislu modela i rada prijema kadeta u Kantonu Sarajevo, kojeg ste proglasili najtransparentnijim, to je samo bila jedna šarena laža, ne znam da li se je tako desilo u BPK, ali se ovdje desilo itekako fingiranje konkursa prilikom prijema policajaca. Možda aktualni predsjedavajući Skupštine i predsjedavajući Komisije za sigurnost nije upoznat s tim stvarima, pa živi u nekoj zabludi da je to sve bilo transparentno. Ukoliko se to pogledaju ljudi koji su primljeni po općinama, jasno se vidi potpis onog drugog dijela Kluba NIP-a, možda ne ovog od predsjedavajućeg, ali od ovog drugog dijela svakako se vide svi ti ljudi koji su prošli kroz te konkursne procedure, tako da nemojte, molim vas, to viši objavljivati u medijima, da ste vi proveli neku transparentnu konkursnu proceduru u kojoj nije bilo štimaljki, itekako je bilo štimaljki. Ako nastavite, onda ću ja početi ovdje pričat o imenima na primjeru u Ilijašu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda kada završite.

Mahir Dević (zastupnik)

Dobro. Onda ću početi govoriti o imenima samo u Ilijašu šta ste uradili, za to imam materijalne dokaze. Pretpostavljam da i po drugim općinama bilo isto. Naravno da su to bili predizborni konkursi, na kojim primite nečije dijete, a onda taj neko dođe za vas pa vam mora to vratiti na izborima. I to postoji jasna stvar, to su čak i ti ljudi priznali, tako da ta transparentnost je ostala negdje u sferi teorije. Dobro, evo da se donira i tih 40 da kažem polovnih pištolja. Niste mi odgovorili na pitanje koliko je novaca utrošeno da se ti pištolji dovedu u stanje da su

funkcionalni? Rekli ste da nemaju knjigovodstvenu vrijednost, ali da ste vi njih unaprijedili, napravili, popravili, pretpostavljam da je to u koštalo određeni dio sredstava, tako da ostao sam uskraćen za tu vrstu odgovora, ako mi to možete dati, ali sada, poslovnički će to biti malo problematičnu. Moglo se i kupiti to, moglo se to zaista i kupiti. Ako već pričamo da nešto kontinuirano podržavamo i da suštinski djelujemo, nije to neka ozbiljna stavka bila, ne znam ti Glock pištolji su otprilike nekih 1000 konvertibilnih maraka imate ih kupiti, pa eto hiljadu, hiljadu i dvjesto s PDV-om, ne bi ta neka ovaj što kažu cifra velika i bila. Ali evo, u svakom slučaju vrijedi dati podršku i ovakvoj odluci pa taman da su u pitanju i ti polovni pištolji. Tako da evo što se Kluba SDA tiče, mi ćemo dati podršku ovoj odluci. Ali opet ponavljam, bolje je bilo što kažu po našem starom adetu da se kupilo to novo i kad već dajemo poklon, da dajemo vrijedan poklon, a ne da dajemo neke patike koje su već poderane, trebali smo kupiti nove i pokloniti, ali u svakom slučaju dat ćemo podršku ovome. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda kolegi Deviću. Važno je zbog javnosti zato što ste iznijeli javno neistinu da je neko nekom konkurse štimao i da su kroz najtransparentniji javni poziv policijski službenici primani onako kako vi to kažete, uz određene zauzvrat ili vjerojatno ne znam na šta ste, usluge šta ste konkretno mislili. Kolega Deviću, Kanton Sarajevo je proveo 2022.godine najtransparentniji prijem policijskih službenika, gdje učestvovala 1600 kandidata, oko 200 kandidata je primljeno bez ijedne žalbe. 2024. godine raspisan je novi javni poziv koji se privodi kraju, gdje je prijavilo se oko 900 kandidata, a primljeno je negdje oko 250+30 mlađih inspektora, znači negdje oko 280 i 2022- 200, znači cca 480 policijskih službenika je primljeno po najsavremenijem, najtransparentnijem javnom pozivu, gdje, ovo ja javno govorim i slušaju sad roditelji i kandidati koji su primljeni i mene i vas. Oni znaju da nisu mogli, da su htjeli nekome ponuditi da im završi pitanja. Zašto? Zato što ta pitanja su bila na web stranici obješena. Također, test za fizičku spremu je, također, na stranici bio javno dostupan. Znaju kandidati koji su učestvovali, oni koji su primljeni, da niko im nije mogao završiti ni pomoći već su primljeni najbolji i najsposobniji kandidati, a sada policajci Uprave policije Kantona Sarajevo. Ne mogu vam dozvoliti, ne samo vama, bilo kome, da dezavuiše javnost, da energija i trud koji se uložio u ovaj javni poziv prijema policijskih službenika, s vana i kapacitiranje Uprave policije da bilo ko degradira, pogotovo da iznosi neistine, nekom se može sviditi ili ne, ali ovo je istina, ovo je istina da smo za u samo dvije, dvije i po godine u Upravu policije omogućili oko 480 najboljih kandidata koji su prošli kompletnu proceduru. Dalje, kada je u pitanju policija u BPK, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo je zaista se stavilo na raspolaganje i pomoć.

Dobro, evo ovo o čemu u replici, ali evo, ovo je ispravka krivog navoda po pitanju neistine koju ste kazali da su sa štelama ljudi primani u Upravu policije na ova dva javna poziva, koji su najtransparentniji javni pozivi ikad i gdje su počeli da prepisuju od nas i BPK, nekad je Zenica to radila, evo, opet nastavlja takvim dijelom i želja nam je da to prepisu svi drugi Kantoni i viši nivoi vlasti. Ispravka krivog navoda.

Poslovnička intervencija, zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Predsjedavajući, jel mi BPK dajemo policajce ili pištolje? Ja vas molim da se vratimo na Poslovnik i na tačku i onog momenta kada se upustimo u ovakve vrste rasprava, mi se udaljavamo od tačke dnevnog reda. Mislim da smo prošli put se dogovorili da ćemo se svi zajedno držati tačke dnevnog reda. Ja koliko vidim ovdje nema nikakve priče o policajcima, nego se radi o oružju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nadam se da ste kolegice Kapo čuli, ako niste, evo da vam kažem, da je kolega Dević izgovorio javno neistinu i ja, kad god, ne samo kolega Dević, bilo ko drugi izgovori javno neistinu, a ja znam da je istina suprotno, imam obavezu i potrebu da javno tu neistinu demantujem. I zato sam i kazao ispravku krivog navoda i naveo šta je konkretno krivi navod.

Kolega Dević izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja ne sporim uopće da vi mislite tako, vi možda živite u toj vrsti iluzije da je to bilo tako. Međutim, to nije bilo tako ni na prvom konkursu, ni na drugom konkursu. I nemojte se kriti iza te transparentnosti da vam sada ponavljamo pet stvari koje krijete od zastupnika, pa ćete reći zašto sada mi spominjemo ponovo ono što krijete od nas. Znači iza transparentnost se nemojte kriti, a vi možda imate mišljenje da je to bilo tako, ali ja imam materijalne dokaze da to nije bilo tako. I konačno, jasna je stvar kako ove procedure svugdje prolaze, tvrditi da je nešto urađeno potpuno transparentno i da nije bilo nikakvog upliva, to može biti vaše mišljenje i s tog aspekta, kada ja izgovorim jednu ovakvu tvrdnju za vas to može izgledati kao neistina. Za mene je ovo istina, argumentovano, jer to znam praktično, to su mi ljudi priznali, aktivisti koji su radili za NiP na ovim izborima. Ja sam rekao možda nije ovaj dio Kluba u kome vi sjedite u tom učestvovao, ali jeste ovaj drugi dio Kluba u kome vi ne sjedite. Vi znate vrlo dobro što ja hoću da kažem, i ja sam čovjek, naravno da ima materijalne dokaze, priznanje čovjeka koji je učestvovao u tome. I ja sam vrlo ozbiljan zastupnik koji rijetko kada iznosi paušalne ocjene. U pravilu provjerim informacije, onda iznesem. Opet ponavljam, moguće je da vi tako mislite i moguće je da vi mislite da ovo što sam ja kazao neistina, ali je istina nešto potpuno drugo, ne mora značiti da ste vi predsjedavajući dobro informisani. O tome se radi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika kolegi Deviću. Kolega Deviću, s obzirom da ste javno kazali da imate materijalne dokaze o počinjenju nezakonitosti pozivam, javno pozivam Kantonalno tužilaštvo, Upravu policije da od vas što promptnije uzmi izjavu i da instituciji koja je nadležna date te podatke i da se provede istraga i utvrdi određena nezakonitost, neregularnost. Neću ništa više kazati s obzirom da tvrdite da to imate materijalne dokaze, pozivam javno, Kantonalno tužilaštvo i Upravu policije Kantona Sarajevo, mi moramo voditi računa i snositi odgovornost ono što govorimo. Nemojte kad odete tamo, kad vas pozovu, da, kasnije se pravdate kako niste mislili. Drago mi je, samo trebat ćete dati izjavu zašto to prije niste odnijeli, ali evo, nikada nije kasno, vi se sad se kao sjetili da imate, OK, kazali ste da imate saznanja, da imate materijalne dokaze koji još uvijek niste prijavili. I ja vas sada moram podsjećati na to, na vašu zakonsku obavezu da date izjavu nadležnim institucijama kako bi se utvrdila određene nezakonitost ili eventualno nečija odgovornost. Tako da, nadam se da ćete ujutru u 8 sati poraniti sami u Kantonalno tužilaštvo i dati izjavu na te okolnosti. Neka prijavi kolega nadležnim institucijama koje trebaju da odluče da li je krivično djelo ili nije. Ovako iznositi u eter nešto i u najmanju ruku uznemiravati javnost i građane je neozbiljno, a kasnije se čupati na imunitet. Ako već imate dokaze materijalne, trebate do kraja istjerati i kazati ono što vi, samo ste to trebali puno ranije uraditi, da vas ja sada ne podsjećam.

Dobro. Repliku Samir Avdić je htio nekome da replicira. Prvi se javio Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Da, replika je bila u vezi sa tvrdnjama koje je iznio uvaženi kolega Dević. I evo, vi ste otprilike rekli ono što sam ja htio da poručim i tužilaštvu i nadležnim institucijama da, ne samo u ovom slučaju, nego i u svakom drugom slučaju, kada neko od zastupnica ili zastupnika iznese slične tvrdnje, a ovo su veoma ozbiljne optužbe o trgovini utjecajem, što, evo, kolega Bandić je maloprije vas upitao odakle znate da je to krivično djelo, trgovina utjecajem, koliko znam je nezakonito djelo i trebalo bi da se istraži, ukoliko čujemo navode, od ovako ozbiljnih i iskusnih ljudi poput kolege Devića. Ja pozivam Tužilaštvo, ne samo u ovom slučaju, nego u svakom drugom slučaju kada budemo diskutovali i iznosili takve tvrdnje da promptno djeluju i da nas ispituju ukoliko neko od nas ima slična saznanja. Mi, istina je, imamo određenu vrstu imuniteta s obzirom da smo zastupnici, ali taj imunitet nas ne spašava od ove obaveze, naše građanske obaveze, da ukoliko znamo za neko djelo, poput dijela trgovine utjecajem, da smo dužni kao građani i pred zakonom da o tome, da ta saznanja podijelimo sa Tužilaštvom. Zahvaljujem. Otprilike kao što ste i vi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Dević, zastupniku Avdiću.

Mahir Dević (zastupnik)

Odosmo daleko od tačke, ali vi ste to htjeli. Kolega Avdiću i kolega Okeriću, pošto ste vi moralni, transparentni, ja predlažem da vas dvojica ujutro odete u Tužilaštvo i da prijavite vaših 12 direktora koje ste imenovali bez potrebne dokumentacije i krenete redom, kažete ViK, RAD, ne znam, Studentski centar itd...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Dević vratite se na temu. Kolega Dević zloupotrebljavate.

Mahir Dević (zastupnik)

Ne zloupotrebljavam, vi ste transparentni.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vi ovdje kao da imate predstavu zakazanu, hajde, vratite se na temu kolega. Hoćete li da replicirate konkretno na ovo što ste kazali?

Mahir Dević (zastupnik)

Vi pozivate nas, pozivate mene

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vi ste samog sebe pozvali i ja se nadam da će vas pozvati što prije nadležna institucija da date izjavu, vi ste sami sebe pozvali, kolega Deviću, niko vas nije po pozvao. Hajde, molim vas, samo se vratite na temu, samo se vratite na temu.

Mahir Dević (zastupnik)

Na temi sam. Ja samo kažem ovo, pošto ste vi kao moralne vertikale, evo vas dvojica ovdje, ja sad kao nešto izmišljam, jel tako? Vi ste kao transparentni, vi to niste nikad radili itd itd i to se ne dešava, izgleda ni u SDP-u, ni u NiP-u, već je to bilo samo svojstveno SDA-u ili ne znam

već kome? Znači ja vas dvojica pozivam ovih 12 ljudi čije su vaše kadrovske komisije imenovala bez potrebne dokumentacije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću, još jednom vas upozoravam, ako budete nastavili, morat ću vam oduzeti riječ jer kolega Deviću..

Mahir Dević (zastupnik)

Ma oduzmite vi riječ, pa vi ne želite istinu predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hoćete li pričati o tački dnevnog reda ili ćete vi dozvoliti da vam ja oduzmem riječ?

Mahir Dević (zastupnik)

Naravno, ovo je tačka dnevnog reda? Tačka dnevnog reda je da ste vi na 12 pozicija rukovodećih imenovali ljude.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Žao mi je kolega Dević, oduzimam vam riječ. Zastupnik Muamer Bandić se javio da replicira.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa jedna tačka je bila dobra ova.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Malo tiše kolege, molim vas.

Muamer Bandić (zastupnik)

Tačka je bila dobra i korektna, čovjek nam je izložio što je znao. Podržat ćemo ovo i pozdravit ćemo. Otišli smo tamo u neku raspravu koja i ne bi trebala da bude predmet ovoga, ali jednu stvar samo da vam skrenem pažnju. U ovoj državi, ja vjerujem da vi, ne znam uopće otkud vama saznanja kako se nešto provodi sa aspekta zakonodavnog organa? I ne zanima me, eto, možda imate neka svoja saznanja, a ono što ja vama hoću da kažem, nećete vi ovdje nikome nama zaprijetiti nekom izjavom u Tužilaštvu ili u MUP-u ili bilo gdje? Zbog čega, vidite. Ništa u ovoj državi ne postoji najtransparentnije kako to vi kažete, sve javno, sve je transparentno, u stvari davat prerogative nekim takvim postupcima, a npr da imamo eksplicitan primjer da predsjednik Visokog sudskog tužilačkog vijeća postavlja tužioce i sudije i svi mi to čujemo i nikad niko ne bude pozvan na odgovornost. Čak čovjek bude nagrađen pozicijom. Tako je. E, vidite, to su institucije u kojima se društvo opredijelilo da im da nadležnost da progone u ime države, odnosno u ime društva da provode krivične postupke. I taj čovjek dođe i javno, dakle snimljen zadokumentovan da, kako se zove, da, on se bavi nekime nezakonitim radnjama. Znao, imamo mi ovdje neke slučajeve gdje je neko oslobođen, kaže znate, ovaj dokaz nije bio prijavljen i onda kaže neko treba da visi tamo, ne znam. Znao šta je najgora stvar od svega toga, predsjedavajući, što ljudi tada misli da su oni u pravu, bez obzira što sud nije utvrdio neku njegovu odgovornost. Zato, hoću da vam kažem nemojte da mi pričamo sada, jel nešto javno, jel transparentno? Tačka dnevnog reda je bila, čovjek nam je objasnio sve, možemo je podržati, ne podržati, ali da ne idemo sada da vi objašnjavate šta je javno, šta je transparentno. Znao sam da će otići u tom pravcu, govorio sam vam da počnemo ranije, otišlo je u nekom neželjenom pravcu, tako da trebamo se vratiti na tačku dnevnog reda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo, zamolio bih sve zastupnike još jednom da diskutujemo samo o tački dnevnog reda. Ko god bude nešto drugo diskutovao, prekinut ću ga da ne trošimo bezveze vrijeme.

Prijedlog, pročitat ću još jednom tačka 20. Prijedlog odluke o davanju saglasnosti Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova KS da prenese pravo vlasništva nad opremom, 40 pištolja 9 milimetara, koji se ne koriste, na Upravu policije Ministarstva unutrašnjih poslova Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde, bez naknade.

Evo smo sada kazali da nećemo ništa više replicirati, evo smo sada kazali da više nećemo kolega Zahiragiću replicirati ništa što će nas odvesti od tačke dnevnog reda, od tačke dnevnog reda. Ako ćete replicirati možda nezadovoljstvo odgovorima vezano za ovu tačku dnevnog reda, bujrum, ali nemojte se referirati ni na kog od kolega. Evo vama niko ništa nije govorio, nemate potrebu nikome da se referirate.

Zastupnik Redžo Lemezani se javio. A hoćete li vi repliku ili raspravu? Ispravka krivog navoda, prije zastupnika Lemezana, ispravka krivog navoda, zastupnik Zahiragić, ali molim vas, tačno da kaže.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Tačno svaki navod evo neću ja..

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Šta nije ispravno.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije ispravno ono što je kolega Samir Avdić rekao da je to trgovina utjecajem, to je krivično djelo zloupotreba položaja. To je prva ispravka krivog navoda. Druga isprava krivog navoda je ono što ste vi rekli da kolega Dević ima obavezu da prijavi eventualna saznanja. Kolega Dević kao zastupnik Skupštine Kantona Sarajevo prema Poslovniku nema obavezu da išta prijavljuje, nego ima obavezu da koristi svoje poslaničko pravo i da ovdje govori o onim saznanjima i da na takav način štiti zakonitost. Treća ispravka krivog navoda, mi smo to već prijavio Tužilaštvu, tako da nemojte govoriti kolegi Deviću da prijavi jer sam ja to već prijavio Tužilaštvu Kantona Sarajevo, lično. Četvrta stvar, mi na neki način, osim toga što imamo imunitet, imamo izbor da li ćemo nešto prijaviti ili nećemo prijaviti, a Tužilaštvo Kantona Sarajevo, ka i svaki drugi tužilački organ ima obavezu po službenoj dužnosti ex officio da pokreće istrage prilikom javnih saznanja. Mi koristimo Skupštinu da javno ukazujemo na potencijalno počinjenje krivičnih djela, Tužilaštvo, na osnovu onoga što mi kažemo u Skupštini bi imalo obavezu da po službenoj dužnosti pokreće istrage, kao što je uostalom, u nekim puno kompleksnijim slučajevima na osnovu javnih medijskih istupa otvaralo ex officio istrage na osnovu kojih ste vi pravili čitave kampanje. Hvala vam predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda. Kolega Dević nije kazao da ima saznanja, već da ima materijalne dokaze, kolega Zahiragiću. To je razlika, to nije rekla i kazala, kolega Zahiragiću već ima materijalni dokaz i dužan je svako onaj koji ima materijalne dokaze, čak i saznanja, da prijavi nadležnim institucijama ako se radi o određenim nezakonitostima, pogotovo o ovome što smo govorili danas. Ajde, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ako mogu predsjedavajući, samo da vas upoznam s time da Mahir Dević, ma koliko on bio pametan i u kontekstu ovih pravnih procedura, vrhunski poznavalac pravne nauke, nije meritoran da procjenjuje šta je materijalni dokaz i ne možete ni vi ni kolega Dević tvrditi da je nešto materijalni dokaz, on može imati indiciju ili saznanje ili neki dokaz, za što on smatra da je dokaz, a to će, naravno, kasnije pravosudni organi, prije svega Tužilaštvo prilikom otvaranja istrage, provođenja i podizanja optužnice, a kasnije sud prilikom ocjene dokaza, procijeniti da li je to nešto što kolega Dević ima materijalni dokaz. I na kraju predsjedavajući, evo ja jedan od tih dokaza, npr i nesvrshodnosti izmjena kada smo već o toj temi govorili, npr vi ste dobru imali intenciju i želju kada ste primijenili zakon i vratili struku u policiju, to je dobra stvar, dobra intencija vaša, vi ste kriminalista, vjerojatno ste iz te pozicije to inicirali i na tome insistirali, sada samo mogu biti kriminalisti i pravnici, tako imenovani, zapravo izabrani u čin inspektora. A imamo sada situaciju da je neki broj njih primljen sa PIM-a, Kobiljače, Sokoca i drugo, a da ljudi npr s FASTO-a iz Sarajeva nisu mogli konkurisati. To je neka nepravda koju treba otkloniti. Također, trebate naći mehanizam da zaštitite upravu policije od kupljenih stručnih diploma. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dok god država priznajte te fakultete i diplome, kolege Zahiragiću, to će biti tako. Kolega Dević, izvolite. Ispravka krivog navoda ili replika, šta?

Mahir Dević (zastupnik)

Ispravka krivog navoda, kratko ću i da završim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo navedite molim vas šta je krivi navod.

Mahir Dević (zastupnik)

Vi se to predsjedavajući predstavili da sam ja rekao ja ima materijalni dokaz.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

To ste vi kazali, ima u stenogramu.

Mahir Dević (zastupnik)

..u, dozvolite ovo, nikakav problem nije. Ako vi mislite ovdje predsjedavajući da ćete vi na te šibicarske fazine pozivat na Tužilaštvo Bandića, mene, da dajemo neke izjave, ako vam je to intencija, kao da vi i nas ušutite, loš vam je to pokušaj, nećete nas tako ušutiti, niti ćete glumiti nekog autoriteta koji će nas sada kao nešto pozivat da mi dajemo izjave. Ja sam komentarisao pojavu transparentnog konkursa kojeg ste vi proveli u Kantonu Sarajevo, a onda ste rekli da ste te iste alate prebacili u BPK i vi ste počeli pratiti hvalospjeve od toga tvrdeći da tu nije bilo nikakvih namještaljki, a to je smiješno predsjedavajući. To je smiješno predsjedavajući, to je pojava bila. A kolega Zahiragić je dobro kazao, možda sam ja iskoristio neku riječ materijalnih i nematerijalnih dokaza, sad ja ne mogu, jel pravno to sud utvrđuje itd. Komentarisao sam jasno pojavu i kazao da to što vi pričate da je taj konkurs proveden transparentno, to možete okačiti mačku o rep, to niko ne vjeruje, naravno ni zastupnici ovdje koji sjede. I otišli smo s teme zato što je u odgovoru u toj nekoj sistemskoj podršci to navedeno kao neka vrsta podrške prema BPK-u. Trebali smo ostati možda na tim pištoljima samo i tako.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću, odgovor na ovo što ste kazali, nemam odgovor na repliku, ali evo replika na vašu diskusiju koju ste imali. Morat ćete vodit računa šta govorite. Kolega Bandić je prošlu sjednicu, kao pravnik, advokat, javno kazao da on zna dva slučaja ubistva gdje drugi ljudi leže, umjesto onih koji bi trebali da leže. Zna li vi šta tzn u struci, advokatskoj? Kolega Deviću, vi isto ste sada kazali da imate materijalne dokaze i kolega Deviću nemojte se sada pravdati, pozivati se na imunitet, već, spakujte se ujutru prije nego što dobijete poziv od zvaničnih institucija ove države i kažite kakva saznanja i kakve materijalne dokaze imate, to ste vi, kolega Deviću, znali ste ovdje, nama u prethodnim nekoliko godina pisati apelacije, pokretati na raznorazne načine, to znate, kolega Deviću, a ne znate odgovornost, ono što govorite za mikrofonom. E morat ćete kolega Deviću. Ja se nadam da će nadležne institucije, kao što je Kantonalno tužilaštvo, pozvati vas što prije da date izjavu na okolnosti koje ste kazali, a to je da imate materijalni dokaz i svjedoke ste čak navodili.

Izvolite, uključite kolegu Devića.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Okeriću, ne skirajte se vi. Ja sam vrlo odgovoran za mikrofonom, u pravilu sam jako odgovoran zastupnik i znam šta govorim. Vi ste predsjednik kadrovske komisije Kantonalnog NIP-a, ja vas pozivam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda, ja nisam predsjednik kadrovske komisije.

Mahir Dević (zastupnik)

Jesi predsjednika Kantonalnog odbora NIP-a još gore, još gore, znači prijavi onih 10 koji si svojom rukom imenovao bez dokumentacije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću, opet govorite neistine, moram vas

Mahir Dević (zastupnik)

Ma nije to neistina..

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Moram vas prekinuti kolega Deviću, kolega Bandić, jel replika ili diskusija, šta je? Replika. Izvolite kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pošto spominjete moju izjavu od prošli put, vjerojatno su vam odmah rekli da sam se ja odrekao imuniteta. Ja za razliku od vas znam šta govorim. Ja sam govorio o onim postupcima koji su već okončani. U jednom takvom postupku smo mi govorili tokom same rasprave, kolega Okeriću. Ako hoćete da vam sada iz Cibrine knjige ili ne znam, bilo koja druga vrsta saznanja koja meni daje za pravo pet ću vam ih nabrojati sada. Ne jedno, pet. Vi meni sad govorite da sam ja rekao nešto što nisam trebao da kažem. Ja sam rekao da vaši postupci koji i sad na to ukazuju da se vi kao zakonodavac miješate u izvršnu vlast, narušavajući čitav jedan isti, da pravimo moćnike, neke koje hoćemo da sklonimo, koji su ranije sudjelovali, imali neku strašnu moć, pa da mijenjaju ishod istrage ili cjelokupnog postupka. Evo, vidimo sada to i ovdje u

ovom jednom slučaju koji je bio prije toga. Ja sam te pojave, komentarisao, a naravno, ja ću pričati samo, ja imam lični taj primjer, samo što ja nisam otišao u Upravu policije da dam izjavu na tu temu, pa imam lični primjer, porodični, kolega Okeriću, imam one koje ste mi vi govorili za njih lično vi dakle, ali nisu okončani, ja te ne spominjem. One koji su okončani, ja sam spominjao i samo na njih se referiram tako da nemojte i rekao sam tada i vama sada kažem, za svaku izjavu se odričem imuniteta odmah unaprijed. A ovo što ste rekli za kolegu Devića, ja bih volio da vidim tužioca koji će doći da mu uzme izjavu i vi kvalifikujete jel li ovo bilo krivično djelo što Mahir rekao. Ko od vas to kvalifikuje? Jel to hoćete vi da Upravu policije kažete da vladate njom, da ćete poslati, poslati Mahiru sutra Upravu policije da mu uzme za ovu vrstu izjave koja nije ni kvalifikovana kao krivično djelo? Otkud za vama to pravo? Dobro vam je rekao ovdje Haris Zahiragić, on ima pravo da komentariše šta hoće, on ima pravo da pokreće ustavna pitanja, to je njegov posao, njegova nadležnost. Tvoja nadležnost nije da se miješaš u Upravu policije, a miješaš se, u tome je razlika između tebe, koji taj dio možda i ne razumije, ne mislim da radiš to zlonamjerno, ali ti to ne razumiješ, za razliku od nas koji ovaj dio razumijemo, ja se ne miješam u rad Uprave policije, ja sam odmah podnio ostavku na Komisiju za sigurnost kada sam vidio u kojem pravcu se, dakle, i sama nadležnost Komisije za sigurnost odvija. Ne bavim se tim pitanjima. Imali smo tačku dnevnog reda, odveli ste je u potpunu pogrešnom pravcu. Željeli ste da pohvalite nešto kako je javno, kako je transparentno. Vidite, s vašeg aspekta, može biti to sve javno i transparentno. Sa aspekta vidite, pogotovo ovo sada što je Mahir rekao. Mahir je naveo čovjeka koji je svjedok, svjedok, dakle same radnje, to može biti (nerazumljivo) da mu je rečeno, da li je taj čovjek govorio istinu ili nije govorio istinu, ne može Mahir biti kvalifikovan za to krivično djelo, prije svega, ne znam da li krivično djelo, ja bih volio da vidim ko će, a evo da vam kažem odmah ukoliko Mahir bude pozvan sutra, dakle, evo ja pro bono ću dovesti sa njim odmah advokata, da dođe, da.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da ga vi zastupate ili?

Muamer Bandić (zastupnik)

Samo da vam nešto kažem, lažno, samo malo kolega Okeriću, lažno prijavljivanje krivičnog djela je krivično djelo, ne zaboravite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme, vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Uzmite to vrijeme kada i vi uzmete diskusiju da prekoračite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte da mi kvalifikujemo ima li elemenata ili nema, neka kolega Dević nadležnim institucijama kaže kakve materijalne dokaze ima za određene počinjene nezakovitosti. Evo, super, nadamo se, to je super, eto. Dobro. Zastupnik Redžo Lemezani, se javio za riječ. Uključite zastupnika Lemezana.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Uključen sam, evo ako može malo. Deviću, može li minuta, molim vas. Jesam, jeste i sa Trojkom sam. Evo za informaciju više. Ako može bez dobacivanja. Uz Trojku sam i tu sam naravno, gdje jesam.

Ja ću sada govoriti, vjerovatno o tački dnevnog reda i vjerovatno ću biti usamljen u toj diskusiji od diskutanata i ove naše prethodne diskusije kada je u pitanju Bosansko-podrinjski kanton, odnosno koliko ga nismo pomenuli u svim tim našim diskusijama možda i najbolje govori o našem odnosu prema tom Kantonu. Ne znam da li ste upoznati, ali u tom Kantonu do prije par godina nije bilo mislim tačno da sam mislim da smo ja i predsjedavajući Okerić nekada 2019 godine išli sa ministrom Juskom, nisu imali dvije duge cijevi, granica sa Drinom, prva linija odbrane Drine nije imala 2 duge cijevi. Kada sam razmišljao zašto je to tako, evo danas sam dobio odgovor. Ma boli briga nekog za Goražde, daj da mi ovdje imamo priče koja je na mjestu, samo nije na ovo nije danas na dnevnom redu, i s tim u vezi da pohvalim stvarno saradnju Ministarstva unutrašnjih poslova i tog Kantona, da pohvalim ovu donaciju i ja ne mislim da je ona loša zato što su ti pištolji polovni. S obzirom da pištolji, odnosno naši policijski službenici te pištolje puno ne koriste, dosta njih ispali nekoliko metaka službeno i nekoliko puta šanžera na nekim vježbama, tako da su oni sigurno u postojnosti i sigurno će služiti našim kolegama. Da li su trebali biti servisirani, vjerovatno je to kolega koji, odnosno zaposlenik policijske uprave koji radi na tom referatu mogao je sam odgovriti tom zadatku i tako da je to pohvalno. I nije ovo prvi put da ide donacija tom Kantonu, lično sam prisustvovao, prisustvovao jednom kada smo donirali i duge cijevi i motorna vozila i radare, i puno, puno, puno to neke opreme i nadam se, evo i pozivam i Vladu Kantona i Ministarstvo unutrašnjih poslova da ne zaboravimo taj Kanton, da ne zaboravimo njihov geografski položaj i da nastavimo i u budućnosti im donirati vrijednu opremu koja njima sigurno može koristiti. I molim vas da se svi uključimo više u to, a da se nekako manemo ovog populizma na ovakvim tačkama dnevnog reda, uopšte ne govoreći suštinu i onome o čemu smo pričali, nego mislim da stvarno trebamo pričati ono što je danas na dnevnom redu, a to je trenutno ova donacija. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Lemezanu. Zastupnik Haris Zahiragić, diskusija. Izvolite, imate riječ. Niste bili prijavljeni, kolega. Ajte prvo onda, Zastupnik Mahir Dević replika, pa onda diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Ne želim da se vraćamo kolega Lemezane na ovo vrijeme gdje smo otišli od tačke dnevnog reda, nije kolega Dević i predsjedavajući, naučite se konačno izgovarati moje prezime, odveo ovu tačku od dnevnog reda. Kolega Dević je pitao predlagača ovog Prijedloga odluke da mi obrazloži, on je spomenuo kontinuiranu podršku pa sam ja tražio da mi obrazloži šta znači ta kontinuirana podrška u smislu ove tačke. I onda je on ovo sve spomenuo, što je spomenuo i tako se otišlo od suštini ovih. Znači, nije to kolega Dević uradio već uvodničar je ovo iskoristio kao priliku da napravi sada ovdje, kako bih rekao jednu informaciju, mini informaciju, kako smo mi sada nešto strašno mnogo pomogli MUP-u BPK, pa sam ja pitao što je to strašno, što smo pomogli toliko? Onda se uključio predsjedavajući sa hvalospjevima o nekim transparentnijim procedurama u kojoj više ne vjeruje niko i tako smo došli u ovu situaciju da sam ja tvrdio da te procedure nisu transparentne bile. E to je tako bilo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Zahiragić, izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ako možete kolege samo, molim vas. Pazite, evo tek sam i ja se javio na ovoj tački dnevnog reda, nažalost, bile su neke, prethodile su neke replike i diskusije, ali ja podsjećam, koristim priliku da podcrtam da je kolega Dević samo replicirao kolegi Okeriću, koji jest malo otišao od tačke dnevnog reda. Razumijem njegovu potrebu da se

pohvali eventualnom procedurama i doprinosom Kantonu goraždanskom na takav način, ali evo, to nije bila tačka dnevnog reda i onda je to izazvalo niz diskusija, polemika i rasprava. Što je kolega Lemezani i što je kolega Okerić što su rekli potpuno se slažem u jednom aspektu da je Goražde kao takvo vrlo važno, dakle Goražde je jedini grad na Drini kojem na neki način stanovništvo tog grada potvrđuje suverenitet Bosne i Hercegovine na Drini i taj grad kao takav je od prvoklasnog strateškog značaja za cijelu Bosnu i Hercegovinu, a posebno za glavni grad Sarajevo i za Kanton Sarajevo u kojem se nalazi glavni grad jel. S tim u vezi, pozdravljam donaciju četrdesetak polovnih pištolja za BPK Goražde, ali evo, iniciram i tražim od vas predsjedavajući da prilikom usvajanja budžeta, ukoliko zaista postoji potreba za dodatnim kapacitiranjem, ne slušate me predsjedavajući, ukoliko postoji zaista dodatna potreba za kapacitiranjem MUP-a i Uprave policije goraždanskog Kantona da već u međunarodnom budžetu odvojimo dostatna sredstva, da na adekvatan način dodatno opremimo MUP Bosansko-podrinjskog Kantona, svjestan činjenice da oni kao takvi radi malog budžeta, malog broja stanovnika, možda nisu u mogućnosti provoditi neke ozbiljnije javne nabavke. S tim u vezi, evo, kao član Kluba SDA i kao član opozicije, predložiti ću prilikom usvajanja budžeta za narednu godinu, amandman u kojem ćemo nekoliko milijuna konvertibilnih maraka odvojiti za dodatno kapacitiranje MUP-a Bosansko-podrinjskog Kantona, prije svega zbog činjenice da četrdesetak puštolja sa aspekta sigurnosti ništa ne znači, ne znači ni pet stotinatina pištolja. Dakle, ako već želite da tu vrstu konteksta, da uzmemo u obzir prilikom ove diskusije, da je Goražde grad na Drini, da je udaljen od Sarajeva, evo dok još Tunel Hranjen nije gotov, kada bude gotov, ako Bog da, bit će manje udaljen, ali sada je poprilično udaljen od Kantona Sarajevo. S druge strane, nalazi se na Drini. To je, dakle, na granici sa Republikom Srbijom, koja jeste presuđena za UZP i za agresiju na Bosnu i Hercegovinu. Goražde da je propatilo. To je grad heroj koji je uprkos činjenici da je na Drini se uspio odbraniti, ni tada nisu imali puno više opreme, ali su postojali ljudi koji su našli način da se opreme i da odbrane taj grad, jedini grad koji je odbranjen, uz Žepu, jel u i Srebrenicu do momenta predaje UN-u. Također i Goraždu su tražili da bude sigurna zona. To je Hamid Bahto, podsjetiti ću vas, odbio je naš general i zbog toga, vjerojatno se danas i nalazi i Goražde u Federaciji Bosne i Hercegovini i tamo žive i Bošnjaci, i Srbi i Hrvati za razliku od nekih drugih gradova na Drini. Ali 50 pištolja to neće promijeniti tu sigurnosnu situaciju, ni 100 pištolja, ni 500 pištolja. Ako već želite da na kantonalnim skupštinama govorimo o borbenoj gotovosti, eventualno Goražda i spremnosti da se, ne daj Bože, u slučaju neke nove agresije odbrani u prvom, mislim da to prvo nije za javne diskusije i da se ne bavimo populizmom na takav način da spominjemo i da dovodimo pištolje u kontekst odbrane Goražda. Ako nas kantonalne skupštine i kantonalne Vlade budu branili od, ne daj Bože agresije, mi ćemo biti u ozbiljnom problemom. Ni 50, ni 100 pištolja neće odbraniti Goražde. S druge strane Goražde, za razliku od Sarajeva, u kontekstu i u odnosu na broj stanovnika, ima vrlo ozbiljne firme namjenske industrije, složiti ćete se. Tako da na takav način trebamo posmatrati Goražde. Ako ga želite, tu vrstu borbene gotovosti, onda trebate vidjeti šta još treba uz te fabrike namjenske industrije, kakve još fabrike trebaju da imaju gotov proizvod u Goraždu tamo? Da li da povežemo hadžički zavod, naš Remontni sa Gineksom i Gineksa Remontnim da onda da napravimo jedno istureno odjeljenje. Ali opet to nije u nadležnosti Kantona, to je u nadležnosti entiteta Federacije, kao i cijela namjenska industrija. Dakle potencijalna geopolitički položaj Goražda i, ne daj Bože, potreba za odbranom Goražda se ne rješava pištoljima, i nemojte da to niti s par dugih cijevi. Ta priča o dugim cijevima i koliko ih se zateklo MUP-u BPK je priča koju smo mi slušali ovdje od gospodina Konakovića kada je bio zastupnik, da smo zatekli svega dvije puške, duge cijevi u policiji BPK, evo, sada ako pogledate, koliko god da imamo puški, te puške ne mogu biti dovoljne za ne daj Bože, neku vrstu odbrane. S druge strane, Kantom Sarajevo već 16 godina, ima kontinuitet vlasti, isti ljudi vladaju tako da i ono što je dobro Kanton radio i loše u posljednjih 16 godina godina adresa, je ista kao i danas. I ne znam zašto u nekim diskusijama mi trebamo imati potrebu da

repliciramo i da odgovaramo na loš rad, eventualno u nekom periodu neke prošle Vlade, ni Bosansko-podrinjske, ni Kantona Sarajevo. Svakako, evo, pozdravljam donaciju 40 pištolja, to će sigurno dodatno kapacitirati policiju Goraždanskog Kantona u borbi protiv kriminala, općeg kriminaliteta, u očuvanju javnog reda i mira na području Bosansko-podrinjskog Kantona, ništa više, ni manje. 40 pištolja neće pomoći Goraždu da se, ne daj Bože, odbrani. I molim vas, ja apeluje nemojte da koristimo sjednice Skupštine, ako su nama male teme javni red i mir itd i materijalna donacija Goraždu, onda, trebamo se kandidovati za više nivoe, u državni parlament i idite u izvršnu vlast, u Ministarstvo odbrane i u Ministarstvo sigurnosti, eventualno unutrašnjih poslova entitetsko, pa onda na neki način posmatrajte baviti se sigurnosnim aspektom odbrane Goražda. Vrlo je opasno da mi za skupštinskim klupama u javnom prijenosu na Televiziji Sarajevo govorimo koliko pušaka ima policija Goražda i koliko ćemo mi pištolja dati. Smiju nam se vjerojatno oni koji gledaju ovu Skupštinu. Ako imaju, i ne daj Bože, ako imaju neki loš plan prema Bosansko-podrinjskom Kantonu. Pa evo pošto gledaju, nemaju, nisu puške u Goraždu, samo u MUP-u treba i to naglasiti, neka znaju, neću reći gdje su, pa možda će, možda će me pozvati Tužilaštvo. Dakle Bošnjaci i oni patrioti Bosne i Hercegovine nisu više naivni da čekaju s tri pištolja, dvije puške, da ih neko napadne i to je dobra stvar. Namjenska industrija Bosne i Hercegovine i Federacije na zavidnom nivou i ona ima kapacitete za ne daj Bože ozbiljnije manevre. I ovo govorim samo zato što, samo zato što su gledali ovu priču ranije oni koji, pazite, vi morate znati da smo mi skupština glavnog grada i da sve što postoji silnica koji ne vole ovu državu, u svakom centru, od Moskve, preko Beograda pa do Zagreba, i ako hoćete zapadnije, imaju izvještaj sa ove Skupštine. Ne gledaju ovo samo glasači iz Kantona Sarajeva, i ne osnovu onoga što mi ovdje govorimo, oni prave analitike i donose političke odluke. I nemojte da se ponašamo neozbiljno ko Mujo i Suljo, ko Alija Sirotanović, jer mi to nismo, dokazali smo da nismo i ne može da budemo '24.godine, nakon 30. godine nezavisnosti i slobode. To su ozbiljne teme i to ostavite za neke kvorume koji su izvan javnosti. Eto, podržat ćemo svakako odluku o donaciji, to je najmanji problem od svega. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika kolegi Zahiragiću. S obzirom da Skupština Kantona Sarajevo je gledana u Bosansko-podrinjskom kantonu i u posljednjem posjeti kada sam bio, zaista su nas građani srdačno dočekali. Kolega Zahiragiću, evo i za vašu informaciju raspitat ćemo se svakom se čovjeku konkretno radi. Mislim da je vijećnik za zastupnik u BPK, a dolazi iz SDA i lično mi je došao i prišao i čestitao na aktivnostima u Skupštini Kantona, staroj Vlade Kantona sa Ministarstva unutrašnjih poslova koje se poduzimaju kada je u pitanju podrška Bosansko-podrinjskom kantonu, Ministarstvo unutrašnjih poslova Goražde. Naravno, onako kako vi govorite ovo sada ispada da smo se mi nakon ovoliko godina sjetili da se nekom podrškom od 40 pištolja, biram riječi, pronalazim riječi kako i na koji način da vam objasnim, ali evo, nekako ću smoć snage.

Zaista se ne radi samo o jednoj podršci, a to građani Goražda najbolje znaju, već o više stotina hiljada konvertibilnih maraka koje Vlada Kantona Sarajevo je izdvojila Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo u kontinuitetu od 2000, mislim '18., '19. godini. Nikada nismo prestali pomagati BPK na različite načine, pogotovo o sigurnosni sektor. Ja neću govoriti u kojim dijelovima, ali ću kazati da su značajno kapacitirani ljudskim resursima, materijalno-tehničkim resursima i pomoć u prijemu novih policijskih službenika. Vi znate da je tamo bila afera, da je bio sistem zablokiran, da je Vlada pala zbog nezakonito prijema policijskih službenika. Pomogli smo im najmodernijom, najtransparentnijim prijemom policijskih službenika, pomogli smo im, pomogli smo im da i oni izvrše isti takav prijem i u Goraždu. Ovo u slušaju građani Goražda, tužno je da do 2019. 2020. godine građani Goražda Ministarstvo unutrašnjih poslova BPK je bilo ostavljeno od vertikale sa vrha države i države Federacije i horizontale svih drugih Kantona jačih Kantona kada je u pitanju pomoć u ovom segmentu.

Zaista je to tužno. Znaju ko im je pritekao upomoć i ko im i dan danas pomaže bezrezervno i mi to gledamo kao bratski mladi Kanton, a pitajte građane i pitajte aktualnu Vladu Kantona Sarajevo, čak i pitajte zastupnike i vijećnike koji dolaze ispred vaše stranke kakav je osjećaj, kakav je odnos Kantona Sarajevo prema Goraždu danas i u zadnjih četiri, pet godine.

Replika Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Predsjedavajući, vi kao da niste slušali moju diskusiju. Dakle, ja sam rekao da pozdravljam 40 pištolja i da treba još 40, i 500, da, oni će pomoći javnom redu i miru u Goraždu ali neće sigurnosti Goražda jer se Goražde ne može pištoljima braniti. Sigurnost jer neće ni biti napadnuto u pištoljima, ne daj Bože, ako bude napadnuto, oni ne napadaju pištoljima i nemoj da se ponovno pištoljima branimo. Pozdravljam donaciju koju će doprinijeti sigurnosti građana Goražda u kontekstu borbe protiv kriminala i borbe protiv remećenja javnog reda i mira i tome pištolj i služe i to je to, ništa ja više nisam rekao. A kada već, nisam završio repliku, a kada već insistirate i govorite 18, '19., '20., ja ću vas podsjetiti, kolega Okeriću, da ste vi bili ranije zastupnik, a gospodin Konaković vlada Kantonom od '10. godine, od '12, izvinjavam se Muamere, kao šef Kluba zastupnika SDA-a, pa kasnije kao premijer. I ja pozdravljam što ste vi smogli snage da ispravite greške koje je vaša Vlada pravila, ja nemam ništa protiv toga, drago mi je da ste konačno predsjedavajući Okeriću i na to sam, zbog toga sam ponosan na vas, da ste konačno odgovorili i problematizirali odnos Ministarstva unutrašnjih poslova Federacije na čelu sa Aljošom Čamparom prema BPK Goražde MUP-u. U pravu ste, 8 godina kao ministar ništa nije uradio za sigurnost i za MUP Kantona Bosansko-podrinjskog. Ja pozdravljam što ste vi smogli snage da to kažete. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uključite zastupnika Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. može Harise, evo malo samo. Moram ispraviti samo kolegu Harisa Zahiragića, Konaković nije imao apsolutno nikakav uticaj kad smo mi bili u Vladi, on je bio skupštinski zastupnik, mi mu nismo dali nikakav pristup, iako je imao intencije i tada kontroliše Gras i sve to, da se miješa u izvršnu vlast.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, možete se vratiti na temu? Elmedin Konaković vam je tema svake sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, nevjerovatno, svaku sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo vi ponavljate ime i prezime Elmedin Konaković.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ispravljam kolegu Zahiragića.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde pokušajte se vratiti na temu. Pričajte u ovim pištoljima, pričajte o odnosu prema Goraždu, prema drugim Kantonima. Hajde, sigurnost je u pitanju, sigurnosna situacija. Izvolite kolega Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hoćete li pokušati zavest red ili ćete.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnica za Belma Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

...Da se vratite, vratimo svi zajedno na temu. Ne moram ja navoditi član, jako dobro vi znate. Najtužnije je od svega što mi sada pričamo o nekoj sigurnosti, odbrani drugog Kantona, to uopšte nema nikakve veze sa ovim što MUP Kantona treba, dajte, molim vas da završimo tačku, jer nas očekuju vrlo krupni izvještaji i planovi kompletni svih socijalnih ustanova u Kantonu Sarajevo, pa vas molim još jednom da se vratimo svi zajedno na temu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice Kapo, meni je itekako važan Bosansko-podrinjski Kanton i sigurnost jer je to na granici sa Drinom. I važno je da nam taj dio Bosne i Hercegovine bude kapacitiran materijalno-tehnički i ljudskim resursima. Ispravka krivog navoda zastupnica Kapo, pa onda replika zastupnik Aljoša Čampara.

Belma Kapo (zastupnica)

Nije sigurno vama važnije nego meni, dakle, moje porijeklo iz Goražda i moji su branili Goražde i tamo sam, nažalost, izgubila jako puno članova bliske porodice. Prema tome, nemojte mi vadi stvari, riječi iz konteksta. Vratimo se na ono što je po Poslovniku i na ono što je tema ove tačke.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Aljoša Čampara, replika.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Harisu Zahiragiću. E znate kako kad ljudi počnu pričat svašta i onda ih ono ponese. Cijelo vrijeme ovdje šutim jer ne želim stvarno da pričam i da se raspravljamo o glupostima i da ljudi slušaju ove gluposti. Sad je čovjek rekao da ja kao ministar unutrašnjih poslova ništa nisam nabavio za Goražde. E, pa Harise, dakle, nažalost, evo, ovo moram reći, mada ne bi trebao to govoriti jer ne treba o tome je pričat. 2 transportera najmodernija upravo dolaze u Goražde za vrijeme mog mandata i mog budžeta i ne samo 2 transportera najmodernija, nego još materijalno tehničkih sredstava, streljiva itd. Bolan, šuti malo, bolje ti je kad šutiš, nego kad izlijećeš non-stop. Šta ti je, čovječe, smiri se, polako, pa ovo je Skupština, o tome se ne priča, ne dižu se tenzije oko toga. Ako hoćemo da pomognemo tom Goraždu, evo, ja sam, dakle, to predložio u budžetu, odvojio 3 000 000 maraka u budžetu za to, potpisan je ugovor, potpisalo Ministarstvo ugovore, nabavlja se, u dolasku su. Ja šutim o tome cijelo vrijeme, ne govorim o tome, ne pričam o tome jer pametni ljudi ne pričaju o tome. I ti dođeš ovdje i sada pričaš i prozivaš itd. Pa de bolan, čovječe, smiri se malo, ovo ti ja stvarno prijateljski govorim za tvoje dobro, Boga mi, nema ovdje ništa onaj lično, ali ne pravite od Goražda to što pravite, granice sa Drinom ovaj, pa smirite se malo ba ljudi, ovo je Skupština, mi bi trebali biti najozbiljniji ljudi koje su građani izabrali, a ne da pravimo. Ovo je Mapet show ovdje šta mi radimo, bolan. Pa ovo se više, ovo su jednostavno ne može slušat. Replika, ispravka krivog navoda, ovako onako, ovaj je rekao ovo, ovaj je rekao ono, dajte ljudi da se bavimo bolan poslovima, pa evo, nismo u stanju tri četiri tačke završit. Prestanite više prozivat ljude i nekoga tamo. Druga je stvar što neko šuti, pa neće da se hvali s tim. Evo ja ti sad kažem, dakle, potpisan je ugovor za nabavku 2 najmodernija transportera koji idu u Goražde. To je prvi put u poslijeratnoj historiji Bosne i Hercegovine. I ti sada mene prozivaš da ja ništa nisam uradio kao ministar? Pa evo i

da nisam, OK, ali jesam, ali o tome se opet ne treba pričat. Ne treba od toga pravi famu i dizat, neke stvari se uvijek u tišini, mudro, pametno rade, pa se tako pomaže našim, našoj braći, sestrama na granici sa Drinom.

Pa mislim stvarno, ja ne znam šta je ovo. I predsjedavajući, ja vas stvarno molim da više prekidate ovakve stvari i da idemo dalje, jer iz dana u dan, iz sjednice u sjednicu, ovo je više ovdje neizdrživo raditi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li se vratiti na tačku dnevnog reda? Evo, vi ste prvi spomenuli, kolega Aljoša vam je odgovorio i to da završimo. Kako, vi ste spomenuli, vi ste spomenuli, vi ste spomenuli. Kolega Bandić je diskusija, je li tako? Uključite zastupnika Bandića, uključite ste zastupnika Bandića, ima diskusiju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Traži čovjek odgovor na repliku ne možete na njemu prekinuti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte, nećemo nikad završiti, nema potrebe, nema potrebe, nemojte. Možete javno, evo na Facebooku javno napišite šta ste misli, pa prenijet će medije, gledan vam je portal. Otići ćemo samo u raspravu, odlazimo. Šta vam je replika ili ispravka krivog navoda? Replika Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolega Čampara, ja vas neću nazivati ti, ni de bolan čovječe. Mislim da to nije primjerena komunikacija u Skupštini. Ja vas kao kolegu jel starijeg ipak poštujem, da vas persiram i da vas ne nazivam tako. Vi da ste bili u sali kolega Čampara, čuli biste da sam ja isto to rekao, da priča o sigurnosti Goražda nije u nadležnosti Skupštine Kantona Sarajevo. Da neprijatelji ove države koji, ako imaju ambiciju prema Goraždu gledaju ovu Skupštinu, da o tome mi ne trebamo govoriti. I nismo mi napravili temu o 40 pištolja i odbrani Goražda nego kolege iz pozicije koju su se hvalili da doprinose sigurnosti Goražda sa 40 pištolja. U toj diskusiji kolega Okerić je rekao da po vertikalni je Goražde bilo ostavljeno. Ja znam za tu na nabavku kolega Čampara. Vi ste bili ipak tu imenovani ispred SDA kao ministar MUP-a i provodili ste između ostalog i politike i SDA, između ostalog i kreirali te politike u Vladi Federacije. I meni je drago da ste vi replicirali meni je kolega Okerić čuje da posljednjih 8 godina od 2018. naravno da Goražde nije bilo ostavljeno samo sebi, jer kolega Okerić misli da sve počinje od njega i od Katice kada su odnijeli četrdesetak pištolja. I te stvari se, naravno, ne govore u Skupštini i niste ih, da ste slušali, ne biste se javili za diskusiju i repliku jer sam ja upravo govorio o tome da smo mi od Skupštine Kantona Sarajevo, koja je javno u TV prijenosu, pričamo o sigurnosti Goražda i koliko pušaka ima policija u Goraždu. To je obavještajno nepristojno, to je opasno prema Goraždu. Vi ste samo čuli Aljoša Čampara i dobro da ste se javili, odavno pokušavam da se javite, da raspravimo više jel taj Federalni MUP radio osam godina kao što vi tvrdite, ja mislim da jeste, ili ovo što gospodin Okerić govori da ništa se nije radilo, da je Goražde bilo ostavljeno samo sebi, to je tema. I vidite kolega Okeriću da nije istina. I zbog toga, nisam završio imam još minutu i 10 sekundi. Dakle, Federalni MUP i Federalna uprava policije je na neki način pružala podršku Bosansko- podrinjskom kantonu, to je istina. Ovo što sam sada čuo, ja sam mislio da 1 čak 2 transportera, to je također ozbiljna podrška i puno su važniji transporteri Goraždu nego pištolji i par pušaka. I evo, ja predlažem da o sigurnosnim stvarima i vi kažete ovo je sigurnosna situacija, uopće, nego ovo nije sigurnosna situacija, ovo je financijska tačka gdje Skupština treba da da saglasnost da se materijalna sredstva Kantona poklone drugom Kantona i tu je trebala početi i završiti raspravu. Da ne govorite o

transparentnim konkursima i o vašem spašavanju. Kada ste maloprije rekli da vas je presreo zastupnik SDA da vam se zahvale ljudi u Goraždu podsjetilo me na ranijeg ministra sigurnosti koji kada god vide (nema snimka) što niste da se bijemo, da nas biju, nemojte nercisoidni biti. Ako ste pomogli Goraždu i Bosansko-podrinjskom Kantonu, to ne morate govoriti, pogotovo sa aspekt ste sigurnosti, nemojte se tako hvaliti, to nije pametno, nije mudro ni politički, kako da kažem oportuno. Možda ćete dobiti par

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću vrijeme vam ističe, dajte priliku kolegi Bandiću da završi diskusiju.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam. Kolega Čampara, nadam da ste me razumjeli, da ste moju ispravku razumjeli.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uključite kolegu Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Ovako, prije svega da se zahvalim predlagачu. Dakle, on je ovdje iznio. Mahire, možemo li samo malo da završim? . On je iznio ovdje opredjeljenje Ministarstva unutrašnjih poslova i Vlade da u kontinuitetu jel ovaj pomaže BPK. I ja im zaista želim da pozdravim takvu vrstu odluke. Ovdje vidim da su iz BPK uputili zahtjev za jednu vrstu ovakve donacije, i to, dakle, evo da kažem neki odnos koji je kulminirao da ovakva vrsta, ovakva vrsta naoružanja, bude predmet današnje donacije koju treba Skupština KS kao osnivač da odobri. Šta želim da kažem? Ovdje smo čuli dosta toga i od kolege Čampare, kaže on njegov budžet ili kaže kolega Okerić, čiji je budžet ovdje naš budžet? Ovo su politike, ja pozdravljam ovo što je kolega Čampara rekao, politike su bile u vremenskom periodu kada je on bio u mandatu bile usmjerene je li na pomoć i podršku ovom Kantonu, ja to pozdravljam. Dakle, to je praktično jedan politički stav neke političke stranke ili grupacije stranaka koja u stvari želi da alocira javna sredstva odredili su prioritet na taj način da upravljaju tim javnim sredstvima, da ih alociraju u Goražde iz njima znanih razloga. Ja ću to pozdraviti. Evo i kolega Okerić kaže znate dosta novca iz Kantona Sarajevo je ovaj alocirano za Goražde, za pomoć Goraždu i ja to pozdravljam, to su javna sredstva, trebamo da vidimo, znate, ja dobijem poruke od ljudi koji pune taj budžet, pa malo taj odnos naš kao zakonodavca, mi smo nešto uradili, mi provodimo politike. Između ostalog, to je bila politika da ta sredstva na javan i transparentan način usmjerimo za nabavku neke opreme. Evo, sad se može postaviti pitanje ako neko kaže ja sam, a šta je trebao da ne uradi to možda, jel? A ima na raspolaganje taj budžet, ta sredstva. Uglavnom želim da pozdravim jednu ovakvu vrstu aktivnosti od strane i ministarstva i od Vlade, bez obzira, dakle što se nalazim u opoziciji, one stvari za koju smatramo da su, da zavređuju našu pažnju i da budu predmet da kažem pohvale, takve aktivnosti nemamo problem, da takvu vrstu aktivnosti pohvalimo i da je možda evo predložimo i unaprijedimo na neki viši nivo. Ja ću, pozdraviti ovu vrstu aktivnosti. Podsjetit ću samo da ovo opredjeljenje Vlade je bilo i u Vladi u kojoj sam ja bio ministar, mi smo jednu vrstu ovakve donacije opreme, nije bilo, čini mi se, naoružanja, ali bila je jedna vrsta opreme isto tako, poklonili ovom istom Kantonu. Tako da ovakva vrsta aktivnosti i opredjeljenje koje ima ova Vlada, imale su i Vlade, znači u nekom prethodnom mandatu. Čak mislim da je i Vlada gospodina Musića, koji je bio prije nas, imala istu vrijeme.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa prva diskusija, koje vrijeme? Diskusija prva.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oprostite, nastavite dalje.

Muamer Bandić (zastupnik)

Još te hvalim. Dakle, ovakve vrste aktivnosti su bile, čini mi se, i u Vladi gospodina Musića, kada je on bio ovaj premijer i bio je tada kolega iz Komisije za sigurnost, čini mi se Budimlić, tako je. Bila je jedna vrsta ovakve aktivnosti, dakle sve ono što je dobro i što je od koristi za Goražde, a mi da upravljamo, ili bilo koji drugi Kanton upravljamo tim javnim sredstvima, ne trebamo, dakle, od toga praviti bauk ili kritikovati nešto što je dobro. Sada, otišli smo u nekom pogrešnom pravcu, javno, transparentno, sve je to faktičko pitanje relativno, kako to ko posmatra i ne trebamo, dakle, da se bavimo tim stvarima, onda odemo u nedogled, evo vidite 3 sata nam traje jedna tačka. I ovo kolega Čampara nije tu prisutan, pa i ne vidi ustvari koliko je ove tačke trajaju i duže nego što trebaju. U svakom slučaju, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će podržati ovu odluku i pozdraviti ovakav oblik pružanja neke podrške, naravno, ukoliko budemo imali sredstava da neku vrstu donacije uputimo prema ovom istom Kantonu, u nekom većem obimu, ali da, pri tome pratimo i realizaciju svog budžeta, i potrebe, i zakonske i neke druge, bilo bi zaista od koristi da prije svega uradimo to u svom Kantonu, a onda, naravno, to bi bilo svrsishodno, ne bi bilo da kažem na neki način populistički, da mi sada djelujemo prema nekim drugim Kantonu, a da nismo prije svega pospremili stvari u svom Kantonu, za šta smo mi ustvari nadležni. Ovo su sve neke aktivnosti koje, evo da kažemo, možemo pozdraviti jer se zasnivaju na nekoj dobrovoljnosti i na zahtjevu samog BPK Kantona, odnosno Ministarstva unutrašnjih poslova. Okolnost da Kanton Sarajevo raspolaže ovakvom vrstom mogućnosti udovoljavanja ovom jednom zahtjevu, to treba zaista pozdraviti. I ja znam jako često kritikovati ministra Katicu za njegov rad, imam hiljade kritika, ali evo, ovakvu vrstu aktivnosti ćemo mi podržati. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnika Aljoša Čampara.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. I ona se odnosi na ovo što je rekao kolega Muamer Bandić, da ja nisam prisutan. Dakle, ovo je meni drugi mandat u skupštini Kantona Sarajevo. Ne postoji sjednica, nije se desila da ja nisam bio prisutan na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo. Mislim jedan od rijetkih, ali baš na svakoj, to je jedna stvar. A druga stvar ja stvarno se ne osjećam ni sposobnim, ni kompetentnim, niti pametnim, da o svakoj tački dnevnog reda mogu diskutovati i govoriti za razliku od kolege Muamera Bandića. Ja njemu stvarno čestitam na tome da on to može, ali ja to ne radim, ja se uglavnom bavim onim stvarima za koje smatram i mislim da mogu doprinijeti u radu. A isprazne neke priče stvarno ne želim ovdje da pričam. Ispravka se odnosila apsolutno na to, a nekad stvarno radi ovakvih diskusija i radi ovakvih replika, i radi ovakvog vrijeđanja i radi ovakvog omalovažavanja i Skupštine i građana i nas kolega često stvarno dođem u situaciju da moram malo napustiti i izluftirati se jer mi se gadi nekad ovdje sjediti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio. Ispravka krivog navoda ili. Ne možete ništa drugo. Ispravka krivog.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Čampara ja sam prije svega sam rekao da niste bili prisutni na sjednicama ovdje kada se ove tačke dugo odvijaju, pa iz tih razloga, to je bilo pozitivno sa moje strane, a vi ste to protumačili na jedan pogrešan način. Ja se spremam, kolega Čampara, za razliku od vas, za svaku tačku jako dobro se pripremim i ne pričam ono što ne treba da pričam. Ja se smatram punomoćnikom građana za razliku od vas koji hoda jako puno van prostorija skupštinskih i ne može da bude prisutan ovdje kada se odvijaju sve ove rasprave i ne može biti involviran u svaku od ovih tačaka zato što je vaša prisutnost u tom obimu jako mala, a za razliku od vas, dakle, koji mislite da na ovaj način treba da putem javnih sredstava i putem Skupštine diskreditujete rad opozicije, kritikujući svaku našu diskusiju. Dakle, mi smo izabrani od građana kako bi davali svoje mišljenje i svoje opservacije na svaku od tačaka dnevnog reda i tamo nemamo nikakvo ekskluzivno pravo za šta ćemo se javiti, za šta nećemo, isključivo ovisi o pripremi za sjednicu, a sasvim je evidentno i građani mogu vidjeti ko se pripremi na koji način. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda, pretpostavljam. Zastupnik Aljoša Čampara, samo navedite.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Može li replika?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne može replika na ispravku.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Ok, ako ne može, nema problema. Sasvim sam zadovoljan odgovorom.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Zastupnik Jasmin Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Prva diskusija, ali neću ja iskoristiti, nemoj se sikirati, dvije minute. Ja sam zadovoljan što ćemo donirati ovih 40 pištolja. Volio bih što kaže kolega Mahir da su novi, ali nema veze, i ovi pištolji su kvalitetni, Češka zbrojevka je kvalitetna marka, ovo su skupi pištolj, to su pištolj koji sadržavaju, kolega Zahiragić je rekao u diskusiji da, ili ne znam već netko drugi, da nisu oni imali gdje to ni da pokvare, ni da potroše. Tu su godišnje se vježbe po nekoliko na Igmanu ili gdje već po nekoliko šanžera. Organzacione jedinice, svaka ima čovjeka koji vodi o tome računa, mi imamo i viška. Zašto im ne bi dali? I ovo je poklon koji ne treba niko da, ni da gledamo u zube poklonu, znači poklon je dobar i sigurno su pištolj kvalitetni. Ja, koliko sam razumio, tamo treba da počne da radi i 40 kadeta. Potrebno im je oružje da bi, jel kao svim ovlaštenim službenim licima, evo, dobit će te pištolje. Ja im želim da ih zaduže i da ih koriste samo, da nemaju znači drugi način da budu natjerani, osim za vježbe i gađanje. 40 pištolja je 40 ljudi, sigurno će pomoći održavanju javnog reda i mira, pospješit kontrolu saobraćaja, velika

je teritorije Opštine Goražde pokriva. I ja im želim sreću i da u zdravlju koriste ovu našu vrijednu donaciju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Haris Zahiragić, druga diskusija, izvolite, imat riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem, pa evo samo da sublimiramo ove diskusije zastupnika Kluba SDA. Klub SDA će podržati ovu vrstu donacije. Pozdravljamo donaciju i dodatno kapacitiranje MUP-a Bosansko-podrinjskog kantona, naglašavam da sigurnost Bosansko-podrinjskog kantona kao nesigurnost granice na Drini, nadam se, neće ovisiti od 40 pištolja. Molim dragog Boga da nikada više ne budemo primorani da se sa pištoljima branimo od tenkova i aviona, a vidjeli ste da potencijalni agresor je nabavio veliki broj aviona i najtežeg naoružanja, to su teme koje trebamo izbjeći da govorimo u Skupštini. Skupština Kantona Sarajevo nije nadležna za sigurnost ni za obranu, ni Bosansko-podrinjskog kantona Vlada, ni Vlada Kantona, također nisu nadležni za sigurnost i obranu, oni su zaduženi i zaslužni za provođenje zakona. U kontekstu Skupštine Kantona mi dajemo donaciju i to je financijska tačka dnevnog reda, a MUP Bosansko-podrinjskog kantona treba da te pištolje koristi za javni red i mir i borbu protiv opšteg kriminaliteta, što je u nadležnosti MUP-a BPK. Imajući u vidu činjenicu da postoji i ovdje evidentno koncenzus oko toga da je taj Kanton od strateškog značaja za Bosnu i Hercegovinu, ja pozivam i predsjedavajućeg i Vladu Kantona Sarajevo da prilikom izrade, pa zatim i usvajanje Budžeta za narednu godinu, predvidimo dostatan broj sredstava za nabavku dodatne opreme za MUP BPK kako bi oni bili kapacitirani za očuvanje javnog reda i mira i borbu protiv općeg kriminaliteta. Također, pozivam stranke Trojke da, koji vode federalnu Vladu da na neki način strateškim promišljanjem i namjenskom industriju koju Goražde ima poprilično razvijenu zbog par firmi namjenske industrije koje se tamo nalaze, dodatno kapacitiraju i da povežu neke firme iz Kantona Sarajevo i BPK, kako bi i Sarajevski Kanton i BPK na svojoj teritoriji imao gotov proizvod, razumijete me o čemu govorim i mislim da tu treba prestati priča o sigurnosti u Skupštini Kantona Sarajevo. Dakle, Klub SDA će ovo podržati. Svaka diskusija koja je bila rezultat, naših ustvari replika je bila reakcija na akciju koja je dolazila sa govornice predsjedavajućeg koji je imao potrebu, razumijem i njegovu potrebu da se pohvali svojim angažmanom u, kako da kažem, u sigurnosnom sektoru, nakon Kantona Sarajevo i BPK. Predlažem da predsjedavajući u narednom mandatu, ako nema, ja imam tamo nekih rođaka u Goraždu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo se teme držite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo, završavam samo sekundu, samo još 10 sekundi, samo. Predlažem, evo završavam diskusiju, molim vas. Predlažem, imam nekoliko rođaka u Goraždu koji imaju nekretnine, pa ustupit će vam nekretninu, prijaviti se tamo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Viška, viška kolega Zahiragiću, viška kolega Zahiragiću, zloupotrebljavate, sad vas moram, evo vrijeme vam je isteklo svakako. Nema više prijavljenih.

Kolega Dević, jel diskusija? Poslije glasanja? Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da se izjasne o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da prenese pravo vlasništva nad opremom 40 pištolja 9 mm koji se ne koristi na Upravu policije Ministarstva.

Kolega, molim vas, tiše malo, ponašate se kao dijete u vrtiću.

Ministarstva za unutrašnje poslove Bosansko-podrinjskog kantona, Goražde bez naknade.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

De mi recite pauzu želite ispred Kluba? Pola sata. Pauza na zahtjev Kluba SDA pola sata.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Tačka dvadeset i jedan.

AD- 21.

Izvještaj o poslovanju Javnih ustanova iz oblasti socijale za 2023. godinu.

Ja ću redom ovako prozivati uvodničare, a vi izađite i sa uvodnim napomenama upoznajete Skupštinu Kantona Sarajevo o izvještajima. Izvještaj o poslovanju Javne ustanove Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo za 2023.godinu, Izvještaj o radu sa Izvještajima o finansijskom poslovanju za 2023. godinu. Zamolio bih predstavnika ove ustanove da nam podnese uvodne napomenu.

Adis Hadžić (direktor JU Terapijska zajednica Kampus KS)

Pozdravljam predsjedavajući, zastupnice i zastupnike, također. Bit ću kratak. Prije svega želim da vam se zahvalim svima na dosadašnjoj podršci i nadam se i u budućoj, pošto imamo u planu puno projekata u Kampusu, da radimo. Ja ću pročitati samo onaj naše aktivnosti za 2023. Ukupan broj smještajnih korisnika u tretmanu je bio 30. Broj korisnika koji su boravili u tretmanu je 35. Broj korisnika usluga u tretmanu na osnovu privatnog ugovora je bio 3 i zbirni broj lica za izvršenje alternativne krivične sankcije Rad za opšte dobro na slobodi, kojima je pružena usluga u Kampusu je 221. Što se tiče što se tiče ukupno izvršenja Budžeta Javne ustanove Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo za period 1. 1. do 31. 12. 2023. godine je 99,17 %. Imajući u vidu da vi imate ovo već i da ste dobili svu ovu dokumentaciju, ja neću oduzimati vrijeme. Za sva dodatna pitanja i informacije stojim vam na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Možete vratiti na svoje mjesto. Sada pozivam predstavnika Kantonalne javne ustanove Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba da nam podnese uvodne napomene vezano za Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslova za 2023.godinu sa priložima. Izvolite imate riječ.

Hazim Durmišević (direktor KJU Dom za socijalno zdravstveno, zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne. Ja sam Hazim Durmišević, direktor Kantonalne javne ustanove Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Kada je u pitanju Izvještaj o radu za 2023. godinu, mogu reći da je sačinjen u skladu sa propisanom metodologijom i rezultatom rezultat je analize poslovanja ustanove, a aktivnosti ustanove bile su usmjerene na humanizaciju uslova života i boravka korisnika u ustanovi, pružanju podrške u svakodnevnim aktivnostima i organizovanju društvenog života korisnika u cilju kvalitetne socijalizacije i integracije. Smještajni kapacitet u toku 2023. godine bio je 200 korisnika sa 31.12.2023 na zbrinjavanju se nalazilo prosječno 177 korisnika, od toga muških 72, a ženskih korisnika 105. Najviše smještenih korisnika bilo je u dobi između 50 i 59 godina, najstariji korisnik imao je 93 godine, a najmlađi 18 godina. Imali smo veliki zahtjev za smještaj, od toga preko Kantonalnog centra 52 i 30 po osnovu privatnih ugovora. Na smještaj je primljeno 14 korisnika, od toga preko Kantonalnog centra 11 i 3 korisnika po osnovu privatnog ugovora. Planirani Budžet za 2023. godinu je 5.100.426 maraka, ukupno izvršenje budžeta ustanove za taj period je 4 347 871 ili 85,25 %. Pored troškova plaća zaposlenih, najveća stavka troškova nam je najam imovine u iznosu 606.000, uz obavezu našeg održavanja ustanove. Šta još mogu reći u vezi prošle godine. Prije svega bih se zahvalio Komisiji za rad za socijalnu politiku, Skupštine Kantona na podršci, inicijativi iznalaženju rješenja dugogodišnjeg problema po pitanju objekta i imovine. I, naravno, hvala i neizostavnoj podršci resorne naše ministricice Ende Pavić Pečenković. Toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Durmiševiću, možete se vratiti na svoje mjesto. A sada pozivam predstavnika Kantonalne javne ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevo da podnese uvodne napomene.

Midhat Kerla (direktor KJU Odgojni centar)

Poštovano skupštinsko rukovodstvo, cijenjene zastupnice i zastupnici, sve vas pozdravljam. Ja sam Midhat Kerla, direktor sam Kantonalne javne ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevo. U izvještajima koje imate u materijalima imate priliku i vidjeti, dakle, vrlo detaljne informacije i statističke pokazatelje o radu Odgojnog centra u 2023. godini. Imate tu tabele, grafikone o broju korisnika, strukturi, kao i o vrsti krivičnih djela ili drugim razlozima zbog kojih se korisnici smještaju u našu ustanovu. I ja cijeneći vaše vrijeme neću sad ponavljati te detalje, dakle, imate ih u izvještaju. Da bi što bolje i jasnije razumjeli rad Odgojnog centra vrlo ću kratko kazati nekoliko rečenica, samo kada je u pitanju sama organizacija rada. Naime, Odgojni centar radi kroz 5 jedinica organizacionih, odnosno 5 službi, ali bih ja ovdje radi razumijevanja govorio o tome da to možemo, ugrubo kazano, podijeliti na dva segmenta. Jedan je ovaj pravosudni dio, to je ovaj naš objekat u Barama, gdje se, dakle, izvršavaju mjere i sankcije koje se izriču prema maloljetnim počiniocima. Tu je smještena i Služba za dijagnostiku i drugi segment je ovaj socijalni dio, to je druga lokacija u Pofalićima, gdje se vodi briga o djeci u stanju socijalne potrebe. Dakle dva segmenta koja su onako posebno važna za funkcionisanje stanja Odgojnog centra. Evo jedan podatak samo da ilustrujemo kako to se radi dole u Pofalićima. Negdje godišnje spremamo oko 6000 obroka, dakle za tu djecu koja preko 6000 obroka, dakle za tu djecu kojima je potrebna neka vrsta socijalne skrbi i oni su ovaj kod nas. Sve ovo što sam pripremio cijeni vaše vrijeme, ja neću da ponavljam, ukoliko, naravno, vi imate potrebu za nekakvim dodatnim objašnjenjima, pitanjima, ja sam tu i spreman sam da odgovorim na sva vaša pitanja. Samo još da kažem da su korisnici naših usluga korisnici su

oba spola do 18 godina. U Barama nalog, odnosno uputni organ je sud i tužilaštvo, a u Centru, odnosno u Službi za u Pofalićima, to je Centar za socijalni rad.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktoru Kerli. Sada pozivam da uvodne napomene podnese direktor Javne ustanove Kantonalni centar za socijalni rad, odnosno predstavnica ustanove. Izvolite, imate riječ.

Draženka Osmanspahić (v.d. KJU Kantonalni centar za socijalni rad)

Pozdravljam predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, dopredsjedavajuće, uvažene zastupnike i zastupnice Kantona Sarajevo i naše uvažene gledatelje pored malih ekrana. Ja sam Draženka Osmanspahić, vršiteljca dužnosti direktora JU Kantonalnog centra za socijalni rad u mandatu od 02. septembra 2024. godine. Izvještaj koji ste dobili se odnosi na period 2003 godinu dobili ste materijale i tabelarne prikaze. Ja ću se potruditi da ukratko obrazložim ono ovaj sa čime sam ja upoznata, znači Centar za socijalni rad JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo, tokom svih poslova koji je obavljao u 2023. godini se pozitivno očitovao po svemu onome što se očekivalo od Centra. U toku 2023. godine realizovani su programi, predviđeni i poslovi iz oblasti socijalne zaštite, zaštite od nasilja u porodici, porodično-pravne zaštite, krivično- pravnog zakonodavstva, zakonodavstva koji normira pitanje zaštite i postupanja sa djecom i maloljetnicima u krivičnim postupcima, zakonodavstva koji normira pitanje hraniteljstva i zakonodavstva koji propisuje prava roditeljima njegovateljima, te poslovi koji su normirani drugim zakonskim i podzakonskim aktima. Tokom 2003 godine evidentirano je u Kantonu Sarajevo 40 087 korisnika JU Kantonanog centra za socijalni rad. Evidentiranim korisnicima je pruženo ukupno 98 705 mjera usluga i prava. Među ovih 40 087 korisnika, najbrojnija kategorija su osobe sa invaliditetom 11 567 lica i porodice u stanju socijalne potrebe 20 517 lica i porodice koji nemaju dovoljno prihoda za zadovoljenje osnovnih životnih potreba 2062. Žrtve porodičnog nasilja 1273. Stare osobe bez porodičnog staranja 921, djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama 849, materijalno neobezbijeđene i za rad nesposobne osobe 520, osobe sa društveno negativnim ponašanjem 796, vaspitno zanemarena djeca 463, vaspitno zapuštena djeca 147. Ono što imamo potrebu da kažemo iz Centra za socijalni rad, da iskažemo zahvalnost našem Ministarstvu rada i socijalne politike Kantona Sarajeva i našoj uvaženoj ministrici Endi Pavić Pečinković zbog prepoznavanja bitnosti JU Kantonalnog centra za socijalni rad u Sarajevu, organa starateljstva kroz davanje dostojanstva i digniteta stručnim radnicima u Centru za socijalni rad kroz podršku i pomoć, a samim tim i korisnicima. Tokom 2023 godine u skladu sa socijalnim programom koji je osmislilo naše resorno Ministarstvo, u saradnji sa Centrom za socijalni rad, socijalnim programom su se ostvarivale i prava na novčana primanja za postanarstvo i režijske troškove za žene i djecu pretrpljenog porodičnog nasilja. Centar je tokom 2023 godine u Sigurnu kuću Sarajevo smjestio 81 žrtvu nasilja, za koju su plaćeni troškovi smještaja i stručno savjetodavni rad u saradnji sa Sigurnom kućom u Sarajevu. Što se tiče provedbe Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, Centar je tokom 2023 godine proveo po sudskim odlukama izrečene mjere za 410 osoba. Centar je također evidentirao 141 dijete u skitnji i prosjačenju, Centar je proveo postupke razvrstavanja, tj kategorizacije djece za 43 djece. Tokom 2023. godine Centar je provodio postupke po Porodičnom zakonu, i to u 11.974 predmeta, također je provodio postupke i po Zakonu o zaštiti, postupanju sa djecom, maloljetnicima, u sukobu sa zakonom.

Kroz tabelarni prekid je, kroz tabelarni prikaz možete vidjeti koliko je to djece, za koliko djece je pokrenuto postupaka u sudu. Što se tiče daljih poslova koji Centar obavlja, bez obzira na građane u Kantonu Sarajevo, bavi se i problemima, odnosno pomoći djeci koja se nalazi u pokretu, to jeste malodobni migranti. I za malodobne migrante je doneseno 830 rješenja o

imenovanju staratelja i, naravno, provedba tih starateljskih izvještaja. Kroz 2023. godinu, pored vladinih organizacija, Centar je ostvario i suradnju sa nevladinim sektorom. Hvala za pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktorici Osmanpahić. Sada pozivam direktora Kantonalne javne ustavne Porodično savjetovanište da podnesu uvodne napomene.

Osman Šaljo (direktor KJU Porodično savjetovanište)

Hvala predsjedavajući. Uvaženi predsjedavajući, zastupnice i zastupnici, sve vas srdačno pozdravljam moje ime Osman Šaljo, direktor sam Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovanište. Ono što je specifično za 2023 i Porodično savjetovanište mi smo u toj godini imali najveći broj korisnika od osnivanja ustanove i najveći broj pruženih usluga. Sodno tome, na početku izlaganja pohvalio bih i zahvalio se na trudu i rad svim uposlenicima Porodičnog savjetovaništa, zatim podršci našeg resornog ministarstva na čelu sa ministricom Endom Pavić Pečenković i zahvaljujem se, naravno, i zastupnicama i zastupnicima koji su davali podršku našoj ustanovi u cilju unapređenja i dodatnog zapošljavanja. Kada je u pitanju Izvještaj o radu Porodičnog savjetovaništa, mi bi ga nekako podijelili na rad dva stručna odjeljenja, tj Odjeljenje za primarnu prevenciju i ranu intervenciju, te Odjeljenje za savjetodavno terapeutski rad. Odjeljenje za prevenciju i ranu intervenciju realizovalo 861 aktivnost. To su radionice, predavanja, grupni rad, tim je obuhvaćeno 15 317 korisnika, što je s 184 %, povećanje u odnosu ne prethodnu godinu, što je još interesantno, tj mi smo u sklopu 2003 uspostavili 3 nove usluge; to je rana intervencija, zatim predbračno savjetovanje i "Vršnjačko nasilje ne u mojoj školi". Odjeljenje za savjetodavno terapeutski rad je tokom 2023 godine pružilo usluge za 1613. korisnika i realizovano je 5005 sansi, te pruženo 11 418 usluga. 12 bračnih parova je zatražilo usluge posredovanja prije razvoda braka. Najčešća problematika je bilo fizičko, psihološko, seksualno zlostavljanja, zatim problemi u partnerskim odnosima i na nivou roditeljstva. Svi uposlenici savjetodavnog odjelja su realizirali brojne grupne aktivnosti u sklopu svog rada. Ono što je također specifično za '23. godinu za Savjetovanište je 96 medijskih nastupa i na taj način smo građanima približili naše usluge. Za sva ostala pitanja, naravno, stojim na raspolaganju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktoru Šalji. Pozivam predstavnika Kantonalna javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja da nam podnese uvodne napomene, predstavite nam se zbog stenograma. Izvolite, imate riječ.

Muhamed Musić (direktor JU "DOm za djecu bez roditeljskog staranja")

Hvala predsjedavajući. Uvaženi predsjedavajući, cijenjeni zastupnici i zastupnice, moje ime Muhamed Musić, ja sam direktor Javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja. Izvještaj koji je pred vama za 2023 godinu obuhvata sve podatke vezane za ovaj period i ja ću, dozvolit ćete mi ukratko, pa ako budem naknadno pitanja. Djelatnost samog Doma s obzirom da je Dom prošao proces transformacije i novi niz, novi set usluga je ponuđen korisnicima. Djelatnost se realizuje kroz smještaj za djecu, prihvatilišta za djecu, male porodične domove, servis za podršku porodicama i djeci, mobilni tim i dnevni centar za djecu. Pored sjedišta ustanove koja se nalazi na adresi Bjelave ili popularno, kako ga znaju, Dom Bjelave, dakle, mi servisiramo još 3 porodična doma. U 23. godini otvoren i četvrti porodični dom u Općini Centar. Što se tiče brojnog stanja, dakle u ovom periodu '23. godini, devedesetero djece je bilo smješteno u ovoj ustanovi, od čega smo u toku godine primili 52 djece, a otpušteno je 49. I ovaj broj je godinama, otprilike se kreće u tim, oko pedesetak djece dođe u Dom, isto toliko je

li nađe kroz razne načine, od usvojenja, vraćanje biološkoj porodici, drugim ustanovama socijalne zaštite, hraniteljskim porodicama i otpust po redovnoj proceduri. Poteškoća koja je evidentna i u porastu je kada je u pitanju rad ustanove Dom za djecu iz roditeljsko staranje jeste, što je povećan procenat djece sa poteškoćama u razvoju. To zahtjeva određene je li ovaj specifično i uslove i sve što to prati i tako da, eto, to je jedna od određenih poteškoća s kojima se godinama susrećemo i u porastu. Što se tiče postignutih rezultata koji su evidentni za ovu godinu jeste, dakle, otvaranje malog porodičnog doma i započete su aktivnosti na otvaranju izletišnog, da kažem, objekta u Ledićima koji ćemo koristiti kako za naše potrebe, tako i saradnju sa ostalim ustanovama da koristimo kao izletišta. Što se tiče finansijskog poslovanja ustanove, dakle možemo tu reći da je poslovala stabilno, izmiruje sve svoje obaveze prema dobavljačima, tako i prema uposlenima. Planirani budžet od 3 320 000 je realizovan u iznosu 98,80 %. Evo toliko za sada, pa ako bude pitanje dozvolit ćete da.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktoru Musiću, može se vratiti na svoje mjesto. Direktor Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar. Predstavite nam se zbog stenograma i zamolio bih vas da podnesete uvodne napomene. Izvolite, imate riječi.

Mirza Musa (direktor JU Gerontološki centar)

Dobar dan, poštovani predsjedavajući, dopredsjedavajući, dopredsjedavajuće, uvaženi zastupnici i zastupnice. Dobar dan, moje ime je Mirza Musa i direktor sam Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar od decembra 2021. godine. Izvještaj ustanove je pred vama za '23. godinu, a možda je najvažnije spomenuti najvažniju okolnost koja se tiče izvještajnog perioda. Naime, u prvoj polovini naše u prvoj polovini godine i naše poslovanje je dovedeno u pitanje. Cijene našeg smještaja koje nisu promijenjene u 2014. nisu mogle pratiti povećanje inflacije i svih troškova poslovanja ustanove kolektivnog smještaja ove veličine. Naime, Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar je najveća ove vrste u Bosni i Hercegovini, sa tradicijom poslovanja dužom od 70 godina. Danas ova ustanova radi 24 sata, upošljava 130 radnika i dom je za 370 osoba starije dobi.

Sada, što se tiče cijene koja nije promijenjena od 2014. Prepoznavajući neodrživost cijena, Vlade Kantona, uz podršku zastupnika i zastupnica u Skupštini Kantona je prilagodila cijene, ali smo i dalje cjenovno najpristupačnija ustanova u Bosni i Hercegovini. Također, u navedenoj godini postaje jasno da mi kao ustanova socijalne zaštite sve teže možemo odgovoriti na povećane potrebe zdravstvene njege naših korisnika. Kako bi odgovorili na ovaj problem, počeli smo pripremati strateški i finansijski okvir kako bi tokom '24 već, ali i 2025 mogli uposliti novih 20 radnika u zdravstvenoj službi, čime bi ukupan broj uposlenih digli sa 130 na 150. Vjerujemo da bi ovakve planske intervencije poboljšale kvalitet usluga našim korisnicima, našim korisnicima. Izvještajni period je obilježen povećanim brojem prijavi, te je poslovanje ustanove, bilo predmet brojnih revizija poslovanja, usmjerenih inspekcijskih nadzora te niti jedna nepravilnost nije ustanovljena u posljednje 3 godine. Evo, za sva pitanja tu sam. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktoru Musi na uvodnim napomenama. Zamolio bih predstavnika Javne ustavne Službe zapošljavanje Kantona Sarajevo, odnosno predstavnicu, da nam se predstavi i podnesu uvodne napomene. Izvolite, imate riječi.

Amina Džonlagić (direktorica JU Služba za zapošljavanje KS)

Hvala predsjedavajući. Dobro večer, pozdravljam predsjedavajućeg, dopredsjedavajućeg, uvažene zastupnice i zastupnike. Služba za zapošljavanje u 2. Ja sam Amina Đonlagiću, direktor Javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Služba za zapošljavanje je u 2023 provodila sljedeće aktivnosti shodno zakonom određenim nadležnostima: posredovanje u zapošljavanju, prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu za zapošljavanje, informisanje o mogućnosti zapošljavanja, saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca, provođenje programa profesionalne orijentacije, obuku i prekvalifikaciju nezaposlenih osoba, utvrđivanje prava osobama u slučaju nezaposlenosti, izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva, dalje donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba, između ostalog i osoba čije je zapošljavanje otežano. Osim toga, Služba je provodila i aktiv koje se odnose za osiguranje u slučaju nezaposlenosti i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, a u to spadaju materijalna i socijalna sigurnost, podrazumijevaju novčanu naknadu dokup penzijskog, dokup staža, znači ili penzijskog osiguranja te uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje za nezaposlene osobe na području Kantona Sarajevo. Dalje, napomenula bih da je u 2023. godini, zaključno sa 31. 12. 2023. godine na evidenciji Službe za zapošljavanje bilo registrovano 51 232 nezaposlene osobe, što je u odnosu na isti period 2022. godine manje je za 4274 nezaposlene osobe. U toku 2023 Služba je posebnu pažnju posvetila procesu posredovanja u zapošljavanju te realizaciji mjera aktivne politike zapošljavanja. To su oni programi Službe za zapošljavanje, odnosno javni poziv koji se svake godine otvara. Pravo na novčanu naknadu za vrijeme privremene nezaposlenosti u 2023. godini prosječno mjesečno je koristilo 2454 nezaposlene osobe. Pravo na zdravstveno osiguranje putem Službe za zapošljavanje u 2023. godini ostvarile su prosječno 41 505 nezaposlenih osoba u svojstvu nosioca osiguranja i prosječno 18 798 članova njihovih porodica. Pravo na uplatu doprinosa za penzioni fond ostvarilo je 189 nezaposlenih osoba. U toku 2024. izdato je 1480 rješenja o priznavanju zahtjeva za izdavanje i produženje radnih dozvola. Što se tiče finansijskog poslovanja Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo za period od 1. 1. 23. do 31. 12. 23 kratko ću dati napomenu da su ostvareni prihodi bili u iznosu 102. 801.518 maraka. Od toga, znači, uvijek su najveći porezni prihodi, odnosno prihodi od doprinosa od nezaposlenosti u iznosu 52 901.612 i značajna stavka bila su prenesena sredstva iz prethodne 2022. godine u iznosu od 45.733.735 maraka. Rashodi i izdaci ostvareni su u ukupnom iznosu od 40.237.464 marke. Višak prihoda nad rashodima na dan 31.12. 2023 godine iznosio je 62.564.054 marke. To bi bilo kratko predstavljanje izvještaja za 2023. godinu. Za sva pitanja sam na raspolaganju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktorici Đonlagić. Možete se vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnica Jelena Pekić, izvolite, imate riječ?

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući, s obzirom da se prvi put javljam, pozdravljam sve prisutne. Izgleda sam da sam se ja mogla prijaviti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih službu da otkloni tehničke probleme opoziciji koja ne može da se prijavi za diskusiju, a zamolio bih dopredsjedavajuću da nastavi sa izlaganjem. Izvolite, imate riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući, ja ću imati samo jedno pitanje i vrlo kratko za Službu zapošljavanja Kantona Sarajevo. Ja molim direktoricu samo da nam pojasni vezano za 2023. godinu, koliko je od realizovanih, odnosno planiranih 37 000 000 za aktivne politike zapošljavanja izvršenje je 12 000 000. Koliko je sredstava koja su u toku? Mi smo jednom u nekom našem razgovoru na jednoj od sjednica komisija razgovarale da se ovo treba promijeniti. E, možemo li riješiti tehničke probleme, pa sam, da ja završim svoje pitanje, da se treba promijeniti način evidentiranja računovodstveno i finansijski u smislu razgraničenja. Ali ono što je jako bitno za današnju diskusiju jeste da nam kažete koji iznos od ovih sredstava je zapravo rezervisan za narednu godinu zato što su program već otpočeti, s obzirom da većina vaših programa traje ovaj 12 mjeseci. Dakle, koliki je taj iznos sredstava rezervisan? Na taj način da pojasnimo da nije, da nisu neutrošena sredstva i koji je iznos sredstava za koji apsolutno, niti su pokrenuti programi ovaj niti su realizovani u toku 2023. Jer to zaista onda daje pravu i realnu sliku kada je u pitanju efikasnost rada Službe u oblasti aktivne politike zapošljavanja. Nadam se da, ne odmah. Na kraju ćete, nakon što i ostali zastupnici postavi pitanje, izvinjavam se predsjedavajući na dodatnim pojašnjenjima. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo, možemo iskoristiti da zastupnica Mersiha Mehmedagić. Ajde da prvo resetujemo sistem. Neka služba resetuje sistem, pa onda.

Zastupnica Mersiha Mehmedagić se javila za riječ. Izvolite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajeva koji prate današnje zasjedanje. Imam nekoliko pitanja. Pitanje za Kampus, molim direktora da odgovori šta smatra da je potrebno da se uradi, da se riješi problem sa pristupnim putem ovoj ustanovi? Ovaj problem predugo traje, pa vas molim da nas ukratko izvijestite šta je do sada ustanova poduzela, šta je poduzelo ministarstvo i na kraju, gdje je tako da se izrazim, zapelo? Mogu li ja nastaviti, kolega Dević? Također, molim Dom za zbrinjavanje osoba sa invaliditetom da mi odgovori da li imaju neki plan i da li su komunicirali sa ministarstvom neko dugoročno rješenje vezano za prostor zato što ova ovisnost o volji Univerzitetskog kliničkog centra i o njihovom diktiranju cijene zakupa i finansijski teret koji je ova institucija zbog toga izložena, ne znam više koliko će se moći iznijeti i trpiti, pa u kom pravcu vide oni eventualno rješenje ovog problema i da li su sa ministarstvom već u nekoj fazi ili nekim planovima na koji način će doći do nekog konačnog, održivog rješenja kako se dalje ne bi izdvajali ogromna sredstva za zakup? Također vas molim, u vašem izvještaju je stajalo da je na listi, sa datumom izvještavanja, bilo na listi za čekanje 25 korisnika. Pa vas molim da nas detaljno izvijestite koliko je sa današnjim danom ukoliko vam je to poznato, ljudi na potencijalnih korisnika na listi čekanja i zbog čega imamo ovaj problem? Što se tiče Službe za zapošljavanje, kolegica Jelena Pekić je dijelom se dotakla pitanja koje se iz godine u godinu ponavlja, a to je ogroman iznos prenesenih sredstava, odnosno viška prihoda nad rashodima iz prethodnih godina, i to uvijek budu onaj vrlo značajna sredstva, a s druge strane, kada pogledate statistiku, dalo bi se onda zaključiti da se ili pravovremeno ne planira ili da jednostavno nešto u tom sistemu nije OK, međutim nama Služba uvijek kaže da su to programi, naravno koji se prenose, onaj 12 mjeseci traju ili, ne znam, 6 mjeseci zavisno jel VSS ili SSS, pa se oni, zavisno kada se zakluče, znači realno i prenesu u narednu godinu, ali ono što sam ja htjela da vas pitam koliko imate roka da odreagujete, odnosno da donesete odluku po aplikacijama kada raspišete određene programe aktivnih mjera zapošljavanja? Zato što se dešava da se i po 3 mjeseca čeka na odgovor po jednom javnom pozivu u odnosu na konačno rješenje. Evo, sada smo imali slučaj da se, evo, već i u 2 iteracije

nije moglo donijeti konačno rješenje, nego se, evo, čeka neki treći dio odluke, a prije 3 mjeseca, čini mi se, raspisan javni poziv, znači samo da li internim aktima imate određeno krajnji rok za donošenje odluke po pitanju jednog javnog poziva? I to je to.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Zastupnica Vujović, izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem, predsjedavajuća. Ja imam nekoliko pitanja onako će biti za sve ustanove, a potom će biti i nekoliko precizniji prema određenim ustanovama. Najprije, koliko stručnog kadra nedostaje u javnim ustanovama socijalne zaštite i šta ste vi kao rukovodioci učinili po tom pitanju prema Vladi Kantona Sarajevo u proteklom periodu? Drugo pitanje, da li je bilo koja od javnih institucija imala inicijativu za izmjene zakonske regulative i kako bi se adekvatnije odgovorilo izazovima sa kojima se susrećete u praksi, odnosno pooštrile kazne za činjenje krivičnih djela, a posebno onih iz oblasti nasilja u porodici? Da li se radilo na ideji da socijalni radnici dobiju status službenog lica? U kojoj fazi je proces deinstucionalizacije i transformacije ustanova socijalne zaštite za djecu? Kako se tretira porodijska naknada ako dijete novorođenče završi u domu, Domu za djecu bez roditeljskog staranja ili nekoj drugoj ustanovi socijalne zaštite ili usluzi poput hitnog hraniteljstva? I nekoliko pitanja imam za Javnu ustanovu Porodično savjetovalište, a tiče se, po meni, vrlo osjetljive teme terapijskog rada. A mi smo već u ranijem periodu na Domu naroda Federacije više puta govorili o pedagogima, odnosno psiholozima, odnosno psihoterapeutima i njihovoj generalnoj djelatnosti. Koji terapijski pravci i škole se primjenjuju u Odjeljenju za savjetodavno terapijski rad ustanove Porodično savjetovalište? Koliko je u kojem periodu zaposleno radnika u Odjeljenju za savjetodavno- terapijski rad i na koje je pozicije su zasnovali radni odnos, odnosno za sa kojim certifikatima i kojoj terapijskoj školi, odnosno pravcu pripadaju? Da li radnici na pozicijama viši stručni saradnik za savjetodavno terapijski rad, stručni saradnik za savjetodavno rad i stručni saradnik za savjetodavno rad i posredovanje imaju obavezno superviziju ustanovi jer nju nalažu programi i standardni svi terapijski škola, te da li su imali obavezno superviziju u proteklom periodu, a u skladu sa standardima koje nalaže Europska asocijacija psihoterapeuta? I posljednje pitanje da li uposlenici Odeljenja za savjetodavnu terapijski rad posjeduju europski certifikat za psihoterapiju koji izdaje Europska asocijacija za psihoterapiju? Toliko. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Šaljić, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja imam jedno pitanje za gospođu Draženku. Rekla je da je oko 40 000 ima korisnika, rekla je da ima odjeljenje za zapuštenu djecu i zanemarenu djecu. Pa ne znam po nekoliko stotina, nisam zapamtio, vi to znate, koja je razlika između zapuštene djece i zanemarene djece? I jedno pitanje za sve vas za sve institucije. Koliko ste ljudi zaposlili u ovoj godini, koliko je na određeno, koliko po ugovoru i koliko na neodređeno? Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, izvolite imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, pozdravljam sve direktore i izlagače. Imam više pitanja, evo, pa ću odvojiti po ustanovama. Kampus je imao budžet od 2 925.305 KM, a realizovan je u iznosu od 3 112.879 KM. Dakle, praktično jedan dio je jel probijen, pa mene zanima iz kojih sredstava će se nadoknaditi ovaj dio? Jel to iz vlastitog prihoda ili ukoliko ostvaruje vlastiti prihod, pošto sam čuo da postoje ugovori posebni ili će to biti kompenzirano, odnosno nadomješteno iz budžeta? Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba korisnici usluga za smještaj smještaju se, dakle, putem dva oblika, putem Centra za socijalni rad dakle, na osnovu tog rješenja i na osnovu ugovora praktično jel ovaj privatni ugovor. Ono što mene zanima, da li prioritet, kako se određuje i da li postoji ikakva mogućnost da u tim prioritetima u okviru kapaciteta smještajnih kapaciteta mogu prioritet imati pripadnici Armije Bosne i Hercegovine, jer imamo niz slučajeva gdje ti ljudi žive na granici, dakle na socijalnom nekom minimumu, na granici preživljavanja? Nemaju mogućnost smještaja u nekim privatnim gdje iziskuje i više jel sredstava, više novca. Pa me zanima da li postoji prioritet određivanja po tom osnovu ta kategorija i ukoliko ne postoji evo da vidim da li postoji neka mogućnost pokretanja inicijative od strane nas putem Ministarstva za boračka pitanja pa da oni jedan dio novca izdvajaju za tu kategoriju, jer vidim da Ministarstvo za boračka pitanja izdvaja ogromna sredstva za različite prava svojih kategorija, pa ne bi bilo možda loše da u jednu ovakvu aktivnost uvede i u oblast smještaja, dakle u ustanove socijalne zaštite, kada govorimo o ovom nivou usluga. Porodično, ima bezbroj pitanja, preskočit ću, poslat ću pismeno. Ali ovo što sam ja sad čuo, ovo su pitanja koja sam ja dobio, koja ću proslijediti pismeno, a ovo što sam ja čuo sada jeste od direktora i to me zanima. On je u svom izlaganju rekao da postoje 3 nove nadležnosti usluge. Ok, čime je to ustanovljeno? Šta je pravni osnov za takvu vrstu, za takvu vrstu usluge? Šta je pravni osnov evo da mi odgovori direktor. Dom za djecu bez roditeljskog staranja i takođe su rekli da imaju novi set usluga. Isto me zanima šta je pravni osnov za novi set usluga i koji je to novi set usluga? Ako nam može sada direktor odgovoriti, ako ne može, ovo ja ostavljam mogućnost da nam to dostavi pismenim putem. Čime vam je riješeno za Dom za djecu bez roditeljskog staranja, čime vam je riješen institut džeparac i u izvještajnim, u izvještajima na koji način se on u stvari, pod kojim ekonomskim kodom i na koji način se taj džeparac ustvari prikazuje kroz ovakvu vrstu izvještaja? Gerontološki ,vidim da, dakle, Gerontološki hronično pati od nedostatka novca decenijama, pa možda čak i duže. Njegov budžet je 1 277 000, a ukupan budžet, dakle, realiziran 5 432900 KM ima vlastiti prihod 4 155 000. Zaista vidim da je rashod, odnosno da je višak rashoda nad prihodima nekih 215 000. Sad me zanima zaista ovo je teška ustanova Gerontološki, sve su ustanove iz oblasti socijalne zaštite teške, ali posebno ove koji se bave smještajnim uslugama i zanima me na koji način će direktor ovu situaciju dakle, iz vlastitih prihoda će ovo prevazići jer samo ima neki mali budžet od 1.270. 000, a prihod mu je ovoliko i u stvari pitanje i za obje ustanove za smještaj, koliko ustvari su oni kapacitirani da pruže kvalitetnu uslugu korisnicima na osnovu budžeta koji mi izdvajamo za njihov rad? Jer vidio sam ovamo, npr da, Gerontološki evo ima 1 200.000, pa onda on samo ima prihod 4.150.000, a limitiran je odlukom Vlade u smislu ova utvrđivanja cijene smještaja i to je stvarno da ne kažemo nevjerovatna situacija, da ljudi trebaju da prežive, poslovno da prežive, a da im Vlada ili vlast ne omogućava realne cijene, uspostavu realnih cijena i koliko su oni u stvari u stanju kroz kvalitetnu uslugu na osnovu ovih budžeta koje dobijaju. Sad za Službu za zapošljavanje, mi smo na nekim od prethodnih sjednica donijeli, izmijenili Zakon o posredovanju pri zapošljavanju, na taj način smo jednu vrstu vođenja evidencije, odnosno onih osoba, onih kategorija koje se, da kažem želilo da odvoji aktivni tražioc posla od onih koji se nalaze po nekom drugom osnovu, ali to bi bilo zdravstveno osiguranje. Koliko je ustvari, imate li informaciju koliko je taj Zakon uticao, odnosno izmjene zakona na smanjenje broja evidentiranih nezaposlenih osoba? I drugo pitanje, aktivne politike za zapošljavanje koje provodi Službe za zapošljavanje putem resornog ministarstva i Vlade u jednoj od svojih mjera

su imali zapošljavanje šehidske djece, odnosno djece poginulih boraca. I prema, ali evo dajem mogućnost da ja nemam pravovremenu informaciju i tačnu. Intencija Vlade jeste bila ustvari da ta šehidska djeca, odnosno djeca poginulih boraca, dobiju zasnivanje radnog odnosa kroz određeni broj aktivnih mjera koji bi u konačnici izrodio ugovorom na neodređeno vrijeme. Sada me zanima da li je uopšte je to bila intencija Vlade da takav oblik mjera kreira i da li je uopšte moguće takvu mjeru provesti u stvari putem ovog instituta Zakona o radu koji daje mogućnost zasnivanja radnog odnosa u neprekidnom vremenskom periodu koji se ne prekida duže od 60 dana. Ako može direktorica, da mi govori, zaista bih bio zahvalan, jer sam dobio neka pitanja, pa od građana želio bih da na jedan ispravan način informišemo građane. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem i obzirom da je ovo moje današnje prvo javljanje, sve vas srdačno pozdravljam, selamim, kao i građani koji prate naš današnji rad. Ja ću imati prvenstveno pitanje naglasiti kada se pitanje odnosi na sve direktore svih institucija iz spektra socijalne zaštite, a prvo moje pitanje za sve vas jeste koliko bilježite porast usluga u vašim ustanovama za '23. godinu i koji je to omjer nedostatka materijalno- tehničkih i ljudskih resursa kada su u pitanju vaše ustanove? Koji je značaj supervizije i da li ste imali poteškoća prilikom provođenja supervizije, pogotovo se supervizija odnosi, odnosno striktno na vaše uposlenike, pa me zanima šta on znači za njih i koliko bi im zapravo olakšanje u svakodnevnom poslovnim obavezama donijela? Sada pitanje tiče se direktno Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Da li imate informaciju je li došlo do smanjenja cijene zakupa kada je u pitanju jedna od, čini mi se, osnovnih vaših problematika i koliko će ona doprinijeti u nekom vašem boljem funkcionisanju? I da li je možda i jedino rješenje, obzirom da Pravilnikom o standardima, za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite Federacije Bosne i Hercegovine vi ne ispunjavate uslove koji su Pravilnikom onaj navedeni. Zanima me da li je neka naša glavna smjernice intencije, obzirom na 10 000 000 koje smo dali do sada od kako ugovor o zakupu postoji da mi konačno krenemo razmišljati o dodjeli zemljišta koje je u vlasništvu Kantona Sarajevo i nalazi se u blizini Doma u kome sada vi obavljate svoju djelatnost? I možda da tu umjesto cijene zakupa konačno krenemo možda i nekim kreditnim sredstvima zaista da tim vašim korisnicima i uposlenicima obezbijedimo jednu dostojanstvenu ustanovu za njihovo smještajne i vama za svakodnevno funkcionisanje. Koliko bi vam to zapravo olakšalo u svakodnevnom radu? Pitanje za direktora Gerontološkog centra. U Izvještaju za 2023. godinu našla sam podatak da broj korisnika koje je samovoljno napustilo ustanovu je u porastu. Hoćete li mi samo reći razlog zašto je to tako? I također još jedno pitanje za vas. U cilju ujednačavanja odnosa osnivača prema svim Kantonalnim ustanovama, čini mi se da ste vi jedina ustanova koja nema budžetsko poslovanje, tj niste na trezoru i odnosno na trezorskom poslovanju. Mene zanima da li smo našim određenim inicijativama donijeli bilo kako poboljšanje ka tom rješavanju i da li bi vam možda u konačnici to i olakšalo, odnosno riješilo mnoge vaše probleme i možda u konačnici smanjilo, odnosno prilagodilo cijenu svim korisnicima koji po svim, odnosno po Zakonu socijalne zaštite, zaista moraju da budu smješteni u ustanove u kojima i pripadaju? Pitanje za direktora Terapijske zajednice. U vašim izvještajima više godina, više godina čitamo da su vaši jedni od osnovnih problema putna infrastruktura. Mene samo zanima koliko zapravo ta putna infrastruktura svakodnevno vašim uposlenicima stvara poteškoće dolaska na posao? I da li je normalno da mi očekujemo da vaši zaposlenici mogu da izvršavaju besprijekorno, a zaista i vi imate nedostatak kapacitiranosti ljudskim resursima, da izvršavaju svoje obaveze ako u zimskom periodu zaista ne mogu na vrijeme zbog nedostatka adekvatne

putne infrastrukture doći na svoj posao i zanima me koliko godina vi već inicirate rješavanja ove putne infrastrukture i šta bi u konačnici značilo rješavanje ove problematike? Također, istakli ste i problem vodosnabdijevanja, što je zaista poražavajuće za jednu ustanovu koja se bavi, evo, stvarima kojim se bavi Terapijska zajednica, da imate uopće problem sa tim stvarima, jer to su krucijalne stvari. I ono što zaista mene zanima jeste da nam objasnite šta zapravo za vas znači nedostajući medicinski kadar koji ste istakli kao jednu goruću problematiku u funkcionisanju vaše ustanove, tj terapijske zajednice? Nekako javnosti da približimo čime bi se taj medicinski kadar bavio svakodnevno? Šta je to njegova djelatnost? Koja je obaveza svih nas da shvatimo bitnost da u narednim nekim dozvolama Vlade za zapošljavanje određenih lica upravo se nađe i ovo lice. Koliko je bitno da to lice bude u Terapijskoj zajednici zaposleno i koliko je bitno da vi zapravo imate dovoljan broj medicinskog kadra. I ono što me zanima direktorici pitanje Centra za socijalni rad, obzirom da smo kolegica Memić i ja uputile inicijativu u prošlom vremenu za dodjeljivanje statusa službene osobe vašem uposlenicima, obzirom na delikatnost i na djelatnost koju oni svakodnevno obavljaju u cilju zaštite njihove na poslu kojima je zaista neophodna, mene zanima da li imati informacije da li su poduzete aktivnosti kada realizaciju dodjeljivanja statusa službene osobe vašim uposlenicima? Toliko od mene, zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Želim da se zahvalim našim uvodničarima, direktoricama i direktorima socijalnih ustanova na njihovom uvodnom izlaganju. Ja ću imati par pitanja. Jedno od pitanja je za nadležno Ministarstvo. Šta ste učinili po pitanju izmještanja Prihvatilišta za djecu, žrtve, trgovine ljudima koji se nalaze u Odgojnom centru. Način na koji je organizirano Prihvatilište spajamo žrtve sa počiniocima krivičnih djela, što je neprihvatljivo i štetno. Pitanje za Službu za zapošljavanje, da li ste imali slučajeve da po javnom projektu potpišete ugovore o zapošljavanju, ali ministarstvo nije dalo potrebnu suglasnost za predmetni ugovor i na koji način ste rješavali ovakve kolizije u poslovanju? Pitanje za Kantonalni centar za socijalan rad dolazi na jednu aktualnu temu koja mi je jako važna. Dakle, pitanje glasi koje konkretne mjere je Kantonalni centar za socijalan rad poduzeo u vezi sa podrškom desetogodišnje djevojčice koja je žrtva trgovine ljudima i čiji su roditelji u pritvoru, a one se treba osnažiti i pripremiti za potencijalno svjedočenje u toku sudskog procesa. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, predsjedavajuća. Žao mi je što nemamo ovdje predsjedavajućeg, da da odgovor na ova pitanja, ali pretpostavljamo da će on ovo slušati pa da će mu to prenijeti. U duhu transparentnih konkursa i nestranačkog zapošljavanja u MUP-u, kako nam je to najavio predsjedavajući, a uzimajući u obzir da se sada nalazimo u sektoru socijale, vidim da tu najveći dio direktora dolazi iz stranke Narod i pravda. I krećemo ili dobar dio možda nije najveći, ali dobar dio nije i krećemo po općinama, od večeras startamo iz općine Centar. Pitanje za direktora Terapijske zajednice da li je broj 3 na listi NiP-a Centar zaposlen u Terapijsku zajednicu? Prvo pitanje. Drugo pitanje, da li je broj 30 na listi NiP-a Centar zaposlen u Porodično savjetovalište Kantona Sarajevo? Treće pitanje da li je broj 5 na listi NiP-a Centar zaposlen u Kantonalno javnu ustanovu Dom za djecu bez roditeljskog staranja? Evo da ne idemo dalje, krećemo, znači iz

Centra. To je prvo pitanje. Naravno, neću licitirati sa imenima, ali samo radi građana ovo govorima kako to izgleda kada se provode ti transparentni konkursi? I drugo pitanje prema direktorici Zavoda za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Mi smo, čini mi se, da je kolegica Mersiha to govorila i kolegica Jelena, mi smo ovdje bili jako zainteresirani za realizaciju budžeta vaše institucije gdje ste direktorica i davali smo čak neke i prijedloge ispred Kluba Stranke Demokratske akcije na način da se privatni sektor uvede u realizaciju budžeta jer imamo problem godinama, jel sa enormnim prijenosom sredstava i nerealizacijom sredstava u Službi za zapošljavanje, a jel problem nezaposlenosti je evidentan u Kantonu Sarajevo i u cijeloj Federaciji, u Bosni i Hercegovini. Pa bih molio da mi odgovorite da li ste ikakav program pokrenuli, a vezano za našu inicijativu da uključite brzorastuće kompanije u Kantonu Sarajevo koje imaju potencijal da ljude prime, da ih subvencioniramo. Mi smo o tome puno govorili, čini mi se da ste vi tada bili sada, da li je to bilo prije godinu dana ili ne znam tačno. Predsjedavajući jednu sjednicu počne 2022, a završi 2025. godine. Tako da više ne mogu ni ja zaista da upratim. Eto, bio sam vrlo koncizan i kratak. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnik Kalem, izvolite.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja imam nekoliko pitanja. Nekoliko tih pitanja se odnose na sve javne ustanove, između ostalog kako slijedi, u toku izvještajnog perioda, koliko je zaposleno stručnog kadra, a koliko je zaposleno administrativnog kadra znači u ovom izvještajnom periodu o kojem danas raspravljamo? Drugo pitanje bi bilo opet za sve, da li se korisnicima ustanova naplaćuju usluge prijevoza do zdravstvenih ustanova, odnosno na koji način pravdate ta ista sredstva? Da li ustanove o kojima danas razgovaramo i čije izvještaje usvajamo posjeduju sve akte o procjeni rizika radnih mjesta sa aspekta zaštite na radu? Manje-više je pitanje za Zavod zapošljavanje bilo slično onome kolege Bandića koje je postavio obzirom da smo na jednoj od prethodnih sjednica usvojili Zakon o posredovanju pri zapošljavanju, kada možemo očekivati efekte ovog Zakona i koliko je već skinuto nezaposlenih sa lista čekanja? Moja sljedeća pitanja odnose se na Gerontološki centar. Koliko je korisnika napustilo Gerontološki centar u izvještajnom periodu i šta su najčešći razlozi? Koliko je puta mijenjana sistematizacija, odnosno radna mjesta uposlenika, odnosno koliko puta su mijenjane? Također, jedno od pitanja je zašto njegovateljice ne rade noćnu smjenu? Da li se plaćaju dani vikenda i noćni rad u Gerontološkom centru? Interesuje me jedan normativ a tiče se medicinskih sestara, koliko njih radi noćnu smjenu i na koliko korisnika radi jedna medicinska sestra, te da li ima ikakvih naznaka da bi se mogla pokrenuti usluga kućne njege? I pitanje za Ministarstvo, a tiče se nemilih događaja, nešto što sam pročitao u medijima da li ste u toku da se incident desio u Gerontološkom centru prije par dana? Toliko hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Čičić. Izvolite.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća, imat ću par pitanja za Kantonalni centar za socijalni rad. Da li Centar provodi Plan integriteta u skladu sa Zakonom o prevenciji, suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo? Isto tako, pošto puno usluga ovog Centra treba da se obavlja i van radnog vremena, pa me zanima da li Centar ima organizovan rad iza 16 sati, da li rade tokom vikenda i na koji način je organizovan taj rad u Centru za vrijeme, odnosno poslije radnog vremena i za vrijeme dane dana vikenda? I ono što sam isto tako primijetio u vašem Izvještaju, gdje navodite

da puno usluga, a čini mi se da u odnosu na prethodni Izvještaj bilježi porast da puno usluga pružate i migrantima, odnosno djeci, odnosno maloljetnicima iz migrantske populacije. Pa me zanima samo da li je ta zaista, da li je ta, da li su te usluge, da tako kažem, u porastu prema toj populaciji? Da li se možemo zabrinuti po tom pitanju? Da li postupate i po Konvenciji o pravima djece, odnosno Europskoj konvenciji o pravima djece i na koji način vi, odnosno pružate uslugu toj populaciji? Mislim, koji je princip? Čisto da ljudi čuju, jer očito po ovom Izvještaju, koliko ja vidim, te usluge su u porastu, a možda ovako na prvu, mi to ne vidimo, ali po Izvještaju, čini mi se da to sve više i više raste, tako da čisto par pojašnjenja po pitanju toga. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnicima na postavljenim pitanjima, s odgovorima ćemo krenuti odmah. Budući da vidim da ste zapisivali ovaj ukoliko ne sjetite se svih pitanja ili odgovora, možete, naravno, i pismenim putem odgovoriti. Javna ustanova Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo, izvolite.

Adis Hadžić (direktor JU Terapijska zajednica Kampus KS)

Hvala lijepo. Ovako, maloprije sam zaboravio da se predstavim. Ja sam Adis Hadžić, direktor u Terapijskoj zajednici Kampus, zabilježio sam ovdje pitanja, hvala vam na postavljenim pitanjima, pa ići po redu. Ovako vezano za pristupni put od kako radimo u ustanovi, imamo taj problem i tražili smo tzn. od 2006. godine da riješimo put prilaska do Terapijske zajednice. I još ga nismo riješili, znači slali smo dopise nema kome nismo živom i šaljem i dalje i slat ćemo i još koliko god bude trebalo, dok to ne riješimo. Znači, najveći problem nije to što ne mogu da nije to što ne mogu da dođu radnice i radnici na posao, nego, ne daj Bože, da dođe do samopovređivanja, ali da dođe do neki do ranjavanja, ili da dođe do pokušaja suicida, da treba hitna da dođe gore onaj u pojedinim momentima, ne može da izađe kada je jača kiša, a nekamoli se, kad je snijeg. Imamo mi ovdje puno stvari koje se vuku već godinama onaj pa se ne rješavaju. Nadam se i zato sam, zato sam onaj našao za shodno da ove neke stvari malo podvučemo. Mi smo uputili, ne znam ni ja koliko dopisa, ja sam na svoju službu zamolio da šalju svaki dan što se tiče i u opštinu i u Kanton i gdje treba da se vidi, još se ne može utvrdi čija je nadležnost da 300 m ceste puta da se asfaltira, 21. vijek. Mi gore svaki dan treba to da dovozimo pijesak ručno, da utovaramo i ručno da istovaramo zato što nemamo mehanizaciju, niti imamo čime da utovarimo niti imamo čime da istovarimo, radimo to ručno s klijentima koji su u programu. Naravno da je otežano i doći njihovim porodicama gore, svima nama jer radimo 24 sata. Što se tiče ovo pitanje gospodina Šaljića za radnike, svi znate da već koliko unazad godina imamo problem sa zaposlenicima, da imamo manjak zaposlenih gore, i ove godine smo uspjeli da zaposlimo znači 9 osoba, to je medicinsko osoblje, kuhari, s tim da sad ne znam, mi unazad isto par godina tražimo da se napravi centralni objekat s kuhinjom jer je inspekcija izašla gore u par navrata i dobili smo kaznu zato što nemamo uslove za kuhinju i ne znam šta je to teško da se napravi centralni objekat gdje bi mogli da imamo i kancelarije. I samim tim ovdje ide malo i odgovor gospodinu Bandiću, znači puno stvari, mi nemamo vodu, 21. je vijek, mi u cisterni dovozimo gore vodu da pijemo. I to se sve plaća. Znači mi mi danas rentamo salu da s klijentima igramo fudbala, imamo 2 do 3 termina sedmično, sve to košta i sve ou negdje, sve to negdje se reda i stoji, sve to treba, naravno da se plati. I mi nudimo i tražimo da se pokrije stadion, da se napravi centralni objekat, da se napravi kuhinja, da imamo kancelarije, da imamo, da imamo gdje jesti ko ljudi, da imamo gdje napraviti neku radionicu. Mi 60 duluma zemlje gore imamo, 30 je šuma, 30 je ledina, mi imamo 2 kuće za muške punoljetne ovisnike. Šta je sa ženama? Šta je sa maloljetnicima? Je su to oni manje bitni? Mislite da se ne može tu tu napraviti i da nismo već trebao to pokrenuti nešto po tom pitanju?

Pa bolje nego što vam dajemo za bezbroj stvari i itd . Što se tiče ovo, molim vas, što se tiče brojeva, što se tiče stranaka, i to, ja nisam do sada bio opterećen, niti mogu. Gore se djeca liječe iz raznih stranaka, iz raznih porodica, raznih nacionalnosti, iz raznih mjesta i ja nama je sad preko Biroa za zapošljavanje smo dobili određen broj ljudi da mogu da rade. Uglavnom su to su šehidske porodice, ratni vojni invalidi, civilne žrtve rata i tako te kategorije. Znae i sami o čemu se radi. To je otprilike, to je otprilike što sam ja imao. Znači i opet kažem imamo dva puta, jedan je 3 kilometra, jedan je 300 m. Niti ovaj mogu da završe od 3 km, niti ovaj 300 m. Il nema se volje il nema se želje kad će se doći do toga da se to riješi, ja se nadam da hoće, ja ću to ponavljati koliko god bude trebalo puta. I da vam kažem nešto, da nas duplo ima, koliko nas sada radi, ko god je od vas bio gore i proveo jedan dan ili dva dana ili jedno veće s nama, mogao joj da utvrdi duplo da nas ima zaposlenih za ovaj broj klijenata i za ovu populaciju koju mi radimo nije dovoljna. Toliko od mene. Sve ostalo što sam zaboravio pismenim putem ćemo uraditi. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore, direktor Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Izvolite.

Hazim Durmišević (direktor KJU Dom za socijalno zdravstveno, zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba)

Neka pitanja su, ponavljana, pa ću ja objediniti koliko se može to uraditi. Počeli smo od pitanje je prvo bilo oko zakupa. Znači vi se vjerojatno sjećate da smo u ovoj godini potpisali novi ugovor sa Bolnicom Koševo i zakup je smanjen za 200 000 maraka. Naravno da želimo da za idući period napravimo nešto novo, mimo, mimo zakupa, cilj nam je da dobijemo ili zemljište na drugom mjestu ili da dobijemo to isto zemljište na duži period da bi se moglo investirati nešto i radi se već dugo na tome. Dalje , pričali smo o listi čekanja gdje je na kraju 2023. godine bilo 25 zahtjeva, trenutno imamo manje, konkretno imamo 10 zahtjeva za pokretne, 2 zahtjeva za nepokretne i 6 nepotpunih zahtjeva. Stacionarni dio nam je popunjen i tu nemamo stvarno mjesto i to nam je uvijek problem i tu su liste čekanja, stalene. Što se tiče broja radnika, da li primamo nove i odnosno fali li nam, znači, mi kontinuirano primamo po odobrenju Vlade, odnosno po programima Službe za zapošljavanje. Koristimo te mogućnosti. Radnika uvijek treba jer nam i odlaze radnici jer plate i nisu nešto posebno dobre. Za isti posao u Domu zdravlja medicinski radnici sigurno mogu zaraditi više. Pitanje prioriteta smještaja. Znači prioritet nam je apsolutni preko Centra za socijalni rad, gdje najčešće spadaju i pripadnici Armije BiH koje ste spominjali. Da li nešto treba mijenjati, ne osjećamo neku veliku potrebu, ali kažem, ni ne odbijamo to. Porast usluga u 2023. godini, kod nas je konkretno problem kapaciteta Doma i mi najviše radimo na kvalitetu života tih ljudi koji su kod nas. Nisam istakao ništa posebno maloprije u Izvještaju, ali mi smo, recimo, dobili jako dobro donaciju Tike i obezbijedili jako kvalitetnu fizikalnu terapiju za naše korisnike i ponosimo se time i radnicima i uslugama koje pružamo. Također, vodili smo naše korisnike u Fojnicu na rehabilitaciju koliko smo mogli. Opet vezano za zakup koji sam spominjao. U 2024. godini je to tek na snazi i razlika para se koristi za ulaganje u kuhinjske aparate i slično ono što nam je neophodno. Koliko je zaposleno novih radnika, ne znam tačno li dat ćemo pismeni odgovor. Oko prijevoza korisnika, mi imamo naš vozni park i vozimo ih, ne trošimo ništa pare sem goriva i radnika koje imamo vozače naše jedino, za korisnike jedino prvi put kada ulaze u Dom, tada oni dođu samostalno ostalo je sve na nama. Sada za sad toliko od mene.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Sledeći Odgojni centar Kantona Sarajevo, izvolite direktore.

Midhat Kerla (direktor KJU Odgojni centar)

Zahvaljujem. Pokušat ću na pitanje odgovarati hronološki, onako kako su postavljena i nadam se da ću da odgovorim na sva, ako ne onda možemo to i pismenim putem da uradimo. Uvažena zastupnica Vujović postavila je pitanje svim ustanovama koliko kadra nam nedostaje. Naša sistematizacija je popunjena sa nekih 64 odsto i to ukazuje na činjenicu da mi nemamo adekvatan broj uposlenika kada je u pitanju rad Odgojnog centra. Mi taj nedostatak smo tokom 2023. govorim o izvještajnom periodu, nadoknađivali kroz Program za zapošljavanje Službe za zapošljavanje i na taj način smo angažovali 6 uposlenika kroz program šehidskih porodica. I na taj način mi smo uspjeli, tako da kažem da održavamo sve naše uobičajene funkcije i mislim da smo izvršili sve ono što smo zapravo i planirali. Također, pitanje da li smo uputili inicijativu da se izvrše zakonske izmjene kada je u pitanju maloljetničko prijestupništvo. Pitanje maloljetničkog prijestupništva nije pitanje ovog teritorija i ovog trenutka, to je pitanje univerzalno pitanje za cijelu planetu. Radi se, radi se o godinama svakog čovjeka kada biološki, psihološki, sociološki nije sazio, tako da su to posebno kako bih vam rekao, teški trenuci, teški, dakle trenuci kada su maloljetnici zaista, onako po prirodi stvari problematični. I to pitanje opterećuje cijelu zemaljsku kuglu i iz ugla zakonodavca moraju da imaju određeni senzibilitet prema rješavanju ovih pitanja. Dakle Zakon o zaštiti i postupanja sa maloljetnicima u krivičnom postupku donesen je 2014. „počeo da se primjenjuje 2015. godine. On definiše im mjere i institucije koje rješavaju sankcije itd. Zakonodavac opet vam govorim, mora da sa posebnim senzibilitetom donosi odluke kad su u pitanju maloljetnici, to nije kao kad su u pitanju odrasli. Ovdje se prije svega vodi računa o zaštiti maloljetnika, sve odluke moraju da budu u interesu maloljetnika, dakle da se o tome strogo vodi računa i mislim da je zakonodavac uglavnom ugradio sve ono što treba da obuhvati, s tim da, dakle, Zakon je donesen 2014. na bazi iskustava, praksi i praksi drugih itd, ali je prosto neka rješenja se moraju donositi na nekakav apstraktan način, odnosno na način da predviđate moguće buduće prekršaje, tako da kažem ili krivična djela, s obzirom da se vrijeme mijenja, osavremenjuje se itd i vi imate nekakve događaje koji se nisu mogli predvidjeti prije 20 godina. Prosto moramo stalno da budemo u toku da bi eventualno te izmjene bile funkcionalne i kako bih rekao da odgovore na ono što je tog trenutka bilo jako važno. Mi trenutno u našoj ustanovi imamo određeni broj korisnika. Poznato je javnosti ovih nekoliko, čitav niz teških krivičnih djela, vjerujte da naši stručnjaci razgovaraju sa njima svakodnevno, mi upravo tražimo šta su razlozi, šta su okidači, šta su motivi, zašto jedan maloljetnik sa 14 godina izvrši tako teško, krivično djelo? Razgovaramo i na bazi tih, rekao bih, dijagnostičkih podataka, mi možemo da damo određene prijedloge, kako u buduće, da se te stvari na neki način rješavaju, ali taj pristup, opet vam ponavljam, mora biti jako pažljiv jer sudija za maloljetnike, da vam ne kažem da svi moraju biti certificirani, i tužioci, i sudije itd, bila je sudinica kod nas u Ustanovi, zaista jedna jako odgovorna žena koja je došla, koja je htjela da vidi sve uslove jer je trebala da izrekne jednu mjeru, tražila je dijagnostiku našu koja se radi 4 do 6 sedmica, vrlo opsežni testovi, i tako dalje, tako da mora zaista maksimalnu pažnju da posveti kada izriče određenu mjeru, da ona ipak ne bude da nije u interesu tog maloljetnika, dakle, ona prije svega mora biti u interesu tog djeteta, ma kakvo djelo da počini. Naravno, kazna treba da, odnosno sankcija treba da postoji. Djeca do 14 godina to, znate, nisu krivično odgovorna. Od 14 do 16. su mlađi maloljetnici, opet se oni malo drugačije tretiraju, od 16 do 18 su stariji maloljetnici, s tim da je Odgojni centar prva u nizu disciplinskih mjera koje se izriču. Dakle, to vam je najblaža mjera. Mjera kada počinitelj prvi put počini određeno krivično djelo i potrebno ga je izuzeti iz sredine, čisto da ne ponovi krivično djelo, da na njega ne izvrše neki drugi utjecaj itd, ali nije za pritvor gdje mu se određena prava ipak uskrate. Dakle, on redovno pohađa nastavu na daljinu, istina, itd. Dakle, moraju im se omogućiti sva prava, posebno kada je kod nas ustanovi i mi vršimo privremeni smještaj umjesto mjere pritvora. Dakle, to je ono što mi je trenutno. Da ne oduljim, uvaženi zastupnik Šaljić, koliko smo ljudi zaposlili u ovoj godini? Da li mislite u ovoj godini ili u 23?

Tako je. Dakle, mi u 2023. godini nismo izvršili nijedno zapošljavanje niti raspisivali konkurs za stalno zaposlene. Tokom te 2023. angažovali smo 6 šehidskih porodica preko Službe za zapošljavanje, na taj način smo nadomjestili. Imali smo jedan period od 3 mjeseca kada smo zaposlili spremačicu. Naime, mi imamo 2 spremačice koje su starije žene i u jednom momentu nekih 2 mjeseca ili 3 mjeseca nismo imali nikako spremačicu, bile su na bolovanje. Mi smo po hitnom postupku morali i to zakon dozvoljava, da angažujemo do 3 mjeseca spremačicu i to je to kad je u pitanju zapošljavanje, drugih zapošljavanja nismo imali. Mi planiramo al o tome možemo kroz Plan zaposliti vrlo brzo određeni broj ljudi. Dakle, to je i ovo vezano za Program službe za zapošljavanje. Uvažena zastupnica Gaković, koliko bilježite porast usluga i koliki je nedostatak kadra? O tome sam govorio. Kada govorimo o porastu broja usluga, reći ću sljedeće: mi, dakle u prevenciji, Službi za preventivni rad, bilježimo porast naših usluga. Negdje 2023. je bila rekordna kada je u pitanju broj korisnika, 1200, s tim da smo u 2024. recimo, već na pola godine imali toliko. Taj bilježimo porast tih. Kada su u pitanju, dakle prevencije, kada je u pitanju ovi mjera, izrečena mjera od strane suda, pa i bolje što ih nemamo više jer bi to ukazivalo na neku anomaliju u društvu itd, mislim da je tu negdje stagnacija iz godine u godinu jedan korisnik više-manje, ali uglavnom možemo da govorimo o stagnaciji kada je u pitanju, kada je u pitanju ova Služba. Uvaženi zastupnik Kalem, da li se korisnicima usluga plaćaju troškovi transporta do zdravstvenih ustanova? Mi ne plaćamo nikakav transport. Mi našu djecu iz Službe za socijalnu potrebu, djecu u stanju socijalne potrebe vozimo u našim službenim vozilima kada imaju potrebu za ljekarskim pregledom, a kada su u pitanju ova presuđena, presuđeni maloljetnici, to radi sudska policija. Dakle mi kažemo da imamo problem, sudska policija dođe, oni njih odvedu, vrata itd. Eto, to je ono otprilike što sam ja zabilježio, opet kažem, ako ima nešto da nisam, možemo i u pismenoj formi. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Kantonalni centar za socijalni rad v.d. direktorica? Izvolite.

Draženka Osmanspahić (v.d. KJU Kantonalni centar za socijalni rad)

Odgovori na pitanja uvažene zastupnice Vujović Vedrane. Koliko nedostaje kadra u Kantonalnom centru? Izmjene inicijative za Zakon od nasilja u porodici, status službenih lica, porodijska naknada djece u ustanovama socijalne zaštite, misli se na roditelje, naravno, ili u hraniteljskim porodicama. Što se tiče broja nedostajućeg kadra, tokom 2023. godine bilo je zapošljavanja u stalnom radnom odnosu, kao i zapošljavanja putem Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Tačan broj ćemo vam pismeno dostaviti. Što se tiče izmjene, odnosno izmjene Zakona o zaštiti od nasilja u porodici to je federalni zakon. Inicijativa je pokrenuta, uključeni su u inicijativu kako Centar socijalni rad i drugi dijelovi društvene zajednice koji rade na provedbi tog Zakona, znači to je federalni zakon i on je u proceduri. Što se tiče statusa službenog lica, također je to u pitanju izmjena Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, u toku je procedura. Što se tiče pitanja smještaja djece u ustanove socijalne zaštite ili hraniteljske porodice, da li u tom slučaju, ukoliko su djeca smještena u ova dva instituta, roditelji imaju pravo na porodijsku naknadu? Praksa Centra za socijalni rad da se obavijesti nadležna općinska služba i da zbog toga što ne borave sa svojom djecom, naravno, tu porodijsku naknadu ne mogu koristiti. Što se tiče pitanja uvaženog zastupnika Šaljića, status, odnosno da pojasnimo što znači zanemareno, a što znači zapušteno dijete. Znači odgojno zanemareno dijete je dijete koje je u statusu zbog nedovoljnog nadzora i brige roditelja, te negativnog utjecaja sredine i narušava opće norme ponašanja, što je propisano članom 12. stav (1) tačka 2. Zakona o socijalnoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine. Odgojno zapušteno dijete je dijete koje svojim ponašanjem narušava opće prihvaćene norme i vrši prekršaj ili krivična djela, a što je propisano članom 12. Stav (1) tačka 3. Zakona o socijalnoj zaštiti

Federacije Bosne. I pojašnjenja radi znači zapuštena djeca su djeca koja su u sukobu sa zakonom, a zanemarena djeca to se ne podrazumijeva za zanemarenu djecu. Uvažena zastupnica Gaković, ljudski resursi, supervizija u Centru za socijalni rad. Što se tiče kadrova ljudski resursa, oni su jako važni, jako potrebni i zbog prirodne selekcije, odnosno kolega i kolegica koji odlaze u penziju, a jako je važno na njihova mjesta da se zapošljavaju stručni kadrovi. U toku 2023, evo, napomenula sam da ćete dobiti pismeni podatak koliko je uposleno u Centru za socijalni rad putem konkursne, propisane zakonom procedure i putem Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Super vizija je nešto što je propisano planom i programom rada, kako u '23, tako i u '24 godini Kantonalnog centra za socijalni rad. Što se tiče supervizije, u pravom smislu riječ, tu su bitna i potrebna financijska sredstva, imamo razumijevanje od našeg resornog Ministarstva i supervizija je nešto što bi se trebalo početi provoditi u skorije vrijeme. Status službene osobe. I to sam maloprije odgovorila na pitanje uvažene zastupnice Vujović. To je procedura koja je u skladu sa Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine. Centar za socijalni rad Sarajevo, naravno, je inicijator te izmjene zakona, jer stručni radnici u Centru za socijalni rad zbog složenosti poslova koje obavljaju svakodnevno zaslužuju da imaju status službenog lica. Jer vrlo često, pa mogu reći, svakodnevno, doživljavaju napade od naših korisnika. Obzirom da mi radimo sa najosjetljivijom kategorijom stanovnika, društveno neprihvatljivog ponašanja, skloni ovisnostima, činjenju krivični djela i ukoliko ne mogu da ostvare svoja prava u skladu sa zakonom i propisima često napadaju na stručne radnike Centra za socijalni rad. Drugačija je procedura kada statusom službenog lica pojavite se pred sistemom i taj sam status brani stručne radnike Centra za socijalni rad jer u suprotnom stručni radnici, ukoliko imaju te napade, moraju sebe zastupati na način kao da su to doživjeli negdje izvan nekog svog radnog vremena ili radne dužnosti. Jako je važno da status službenog lica Centar za socijalni rad, odnosno stručni radnici dobiju, a obzirom na zemlje koje su nama u regionu, to oni odavno imaju u svojim zakonskim propisima i to je jedna od važnih zaštita na radu. Što se tiče pitanja, uvažene zastupnice Hašimbegović, konkretno za odgovor na ovo pitanje jer se tiče desetogodišnje djevojčice, Centar za socijalni rad po svojim propisima mora štiti svako dijete, njen identitet, ali konkretno na ovo pitanje ćemo vam pismeno se obratiti. Ali evo, imam potrebu da kažem da svaka žrtva koja je smještena u ustanovi socijalne zaštite dobiva stručnu podršku i pomoć u pripremi za svjedočenje pred nadležnim organima. Što se tiče pitanja uvaženog zastupnika Kalema, broj stručnog kadra i to ćemo dostaviti pismenim putem i zaštite na radu, postoje, naravno, akti koji Centar socijalni rad propisuje zaštitu na radu, postoje dopunjeni akti, ali pored ovih na radu zaštite jako je važno da u proceduri, a kojim će se baviti, naravno, Federacija Bosne i Hercegovine dobijemo status službenog lica. Pitanje uvaženog zastupnika Čičića, Plan integriteta JU Kantonalnog centra za socijalni rad, Zakon o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo je propisao da svaka ustanova socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo u određenom roku mora da provede, odnosno ima svoj Plan integriteta i po tom Planu integriteta da postupa. Sam zakon je propisao da dostojanstvo i integritet jedne ustanove, a konkretno odnosi se na JU Kantonalni centar za socijalni rad se provodi na način da se radi i procjena rizika u radu i da se elektronska forma koju su obavezne sve ustanove raditi redovno, odnosno kontinuirano dostavljaju bitni podaci. Nedavno sam bila u jednoj radnoj grupi koju je organizovao ured za prevenciju, suzbijanje korupcije u Kantonu Sarajevo, gdje je JU Kantonalni centar socijalni rad pohvaljen na revnosnosti provedbe Plana integriteta ustanove. Drugo pitanje uvaženog zastupnika Čičića da li je Centar organiziran kroz dežure. Znači JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo nakon radnog vremena iza 16 sati, znači radi 24 sata i tokom vikenda na način da imamo potpisan protokol sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. U skladu sa tim protokolom svaki mjesec postoji spisak dežurnih socijalnih radnika koji rade iza 16 sati i tokom vikenda i koji moraju biti dostupni na poziv policijske uprave. Taj protokol propisuje postupanje zaštite djece od nasilja u porodici, zaštite žrtava porodičnog nasilja, zaštite odraslih lica u stanju

socijalne potrebe. Uvaženi zastupnik Čičić je postavio i pitanje vezano za malodobne migrante. Vi znate da je migrantska kriza, kako zemlje u regionu, tako i Kanton Sarajevo, pogodila tako da Centar za socijalni rad, je uradio posao vezano za djecu bez pratnje, znate da postoji Migracioni centar u Ušivku, postoji u Blažuju, postoji na području Općine Novi Grad, Centar za prihvat djece bez pratnje koji su u potrebi za stručnom podrškom. Radimo na način da na zahtjev Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, kada se evidentiraju ta djeca koja se izjasne maloljetnim po samom dobivanju tog zahtjeva imenujemo staratelja djeci bez pratnje, provodimo stručni rad u saradnji sa ova 3 centra i pored redovnih poslova preobimnih, mogu ih tako nazvati, kada su u pitanju provedbe aktivnosti koja je propisala Konvencija o pravima djece koju je ratifikovala Bosna i Hercegovina, u prioritet uzimamo te predmete i rješavamo i imenujemo staratelja djeci i dostupni smo, naravno, za ova tri centra, sve što se tiče potrebe djece. Ukoliko nismo odgovorili na sva pitanja, mislim da jesmo većinu, pismeno ćemo se obratiti i dostaviti odgovore.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo. Kantonalna javna ustanova Porodična savjetovališta. Izvolite, direktore.

Osman Šaljo (direktor KJU Porodično savjetovalište)

Hvala prije svega na interesovanju za Porodično savjetovalište. Ja ću ovako krenuti redom, pa ako nešto propustim, svakako možemo pismeno odgovoriti na vaša pitanja. Uvažena zastupnica Vujović, koliko nedostaje stručnog kadra? Prema našim trenutno projekcijama, ne nedostaje stručnog kadra jer smo nedavno završili jednu konkursnu proceduru i zaposlili još 6 osoba. Izmjene zakona koliko se radilo. Kad god je Zakon na javnoj raspravi, mi šaljemo prijedloge i naročito nam je bitno zbog preventivne aktivnosti da uđe prevencija u zakon. I evo sad je Zakon o socijalnim uslugama na nivou Federacije, tu smo poslali prijedloge. Koji terapijski pravci se primjenjuju? Primjenjuje se sistemska, porodična, geštald, psiho drama i transakcionalna analiza. Koliko je zaposleno? U ovom izvještaju 2023 zaposleno 6 stručnih radnika. Zatim, koji terapijski pravci su u Savjetodavnom odjeljenju? To su ovi pobrojani, ova četiri pravca sve su u Savjetodavnom odjeljenju. Imaju li obavezno superviziju? Za ovaj izvještajni period bio je pravilnik sa nižom naknadom za supervizore, tj odluka i nisu se prijavili supervizori, ali ono što je bitno istaći, evo i za javnost, naši profesionalci svojim sredstvima kontinuiranoj superviziji, znači oni imaju superviziju. Mi smo narednu godinu premostili na osnovu podrške od strane općina, od strane ministarstva dobijemo podršku za zaposlene, ali evo, krajem ove godine je donesena i nova odluka za raspisivanje za superviziju. I mislim da će ona donijeti željene rezultate, tj da će nam se supervizor prijaviti, da će onda ustanove moći angažirati supervizore. Posjeduje li Europski certifikat, često budu to pitanje od zastupnika Bandića? Evo, drago mi je da je zastupnica Vujović to postavila, svi ovi terapijski pravci su priznati od Europske asocijacije i samim tim, ko god je završio jedan od ovih terapijskih pravaca, on ima, prema našem pravilniku, preduslove da radi u našoj ustanovi. Europski certifikat mogu dodatno stručni radnici izvaditi, ali im on sada služi samo za rad u EU uniji i on jako skup. Naš Pravilnik ne obavezuje za taj europski certifikat i to je formalno pravno platite europski certifikat, pribavite ga i možete možda privatno raditi u Europskoj uniji. Za našu ustanovu on nije potreban prema našim Pravilniku o radu, ali su priznati svi ovi pravci od Europske asocijacije. Sad ovdje, koliko smo ukupno zaposlili ljudi? Ono što je bitno istaći, evo od mog dolaska 2022 pa do danas od postojećih 17, mi sada imamo 35 ljudi, znači zaposlili smo 18 ljudi u našu ustanovu. A zastupnik Bandić? Šta je pravni osnov za novi set usluga? Pa evo, krenut ćemo redom. Samo malo. Rana intervencija. Ona je uređena posebnim programom Vlade za unapređenje inkluzije, tj podrška porodicama to jest roditeljima djece s poteškoćama u razvoju, tu je usluga koja realizuje poročno savjetovalište. Tu je čitav sistemsko rješenje, poseban

program mladih i obrazovanja ima svoje aktivnosti. Zdravstvo, svoje ustanove socijalne zaštite, prije svega Centar za socijalni rad i Porodično savjetovište a prema tom posebnom program Vlade i svoje obaveze, zatim predračun savjetovanja, vršnjačko nasilje. Mi smo te programe osmislili i realizovali u sklopu našeg Pravilnika o radu jeste u obavezi našeg preventivnog odjeljenja? I mi pratimo, a na osnovu na osnovu sp odjeljenja, tj gdje se povećao broj korisnika da preveniramo društveno neprihvatljive oblike ponašanja? Svi znamo da je u porastu vršnjačko nasilje, na osnovu toga smo kreirali program vršnjačko nasilje, ne u mojoj školi, predračun savjetovanja u sklopu socijalnog programa našeg resornog ministarstva imamo podršku i tu smo kako bismo umanjili broj brakorazvoda koji u porastu iz godine u godinu, na način da kada ljudi zaključuju brak, ukoliko 3 susreta imaju u Porodičnom savjetovištu, refundira im se sredstva za plaćanje matičara. Ove godine smo to još dodatno unaprijedili, refundira se svim bračnim parovima koji zaključuju brak, ne samo oni koji plaćaju izlazak matičara, nego svi koji zaključe brak dobiju u sklopu našeg Ministarstva, refundiraju im se sredstva i na taj način motiviramo da u što većem broju koriste naše usluge. To je jedan od možda boljih programa koje Porodično savjetovište realizuje, jer, evo, kontinuirano pratimo te parove i već imamo vidljive rezultate da oni koji su bili u Savjetovištu smanjili smo broj razvoda brakova. Zatim zastupnica Gaković. Ne znam. Predbračno savjetovanje, "Vršnjačko nasilje u mojoj školi" i Rana intervencija. Jeste. Ta dva su u sklopu Pravilnika, a ovaj u sklopu Programa Vlade "Rana intervencija". Zastupnica Gaković nam je postavilo pitanje koji porast usluga? Evo, ja sam u samom uvodnom izlaganju rekao mi smo imali, kada spojimo rad oba odjeljenja preko 160 % porast usluga i, evo, opet ću iskoristiti priliku da se zahvalim našim uposlenicima. Nekako su oni odgovorili na sve te potrebe i onda smo mi, u skladu i uz podršku i zastupnika, prije svega i našeg Ministarstva, dobili nove uposlene. Znači, prije toga, pokazali smo se, odgovorili na sve potrebe i zatim, uz podršku Ministarstva i inicijative i zastupnika i zastupnica, stvarno obezbijedili novouposlene. Zatim, a zastupnik Dević, uvijek volim ova pitanja. Ja sam vam bio pravnik koji je radio sve poslove, nikad nije mogao naći zaposlenje i dok god sam ja u Savjetovištu, niko neće pogodovati da neko bude zaposlen. E sad, da li je neko na nekoj listi, nažalost, takva je trenutno politička situacija, ljudi se učlane u stranke. Mi od 18 uposlenih, čak sam kada bih se bavio analizom stava da je više uposlenih, recimo, pobornici vaše stranke, ljubitelji, možda nisu članovi. Evo, sada kada uzmem 18 uposlenih, sigurno da istražimo evo neću da narušavam njihov, tako, mene to uopšte ne zanima, ja stvarno da saznam, komisija koja sprovodi postupak, evo, ljubitelji su tri različite partije i ukoliko da saznam da neko je nešto po tom pitanju radio, pogodio, ja bih prvi prijavio to nadležnim organima, ja se tim ne bavim, komisija meni donese listu, na pravi način sprovedu konkursnu proceduru. Za gospodina kojeg ste vi pitali, on je bio ubjedljivo najbolji na zadnjem konkursu. Možemo dodatno istražiti, šta god, mi stojimo na raspolaganju. Zatim, zastupnik Kalem, koji broj stručnog kadra zaposlen? Evo malo prije sam odgovorio od mog dolaska 18, a u pomenutom periodu 6 stručnih radnika. Mislim da vidim da li, imam još pita, ja sam, ovo su sve ostalo kolege i odgovorile, konkretno ono ako nešto sam propustio, ja ću svakako i pismeno odgovoriti. Mislim da je i to to što je sad bilo pitanja. Hvala vam puno.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Dom za djecu bez roditeljskog staranja, izvolite.

Muhamed Musić (direktor JU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja")

Zahvaljujem. Dozvolite mi da dio pitanja koja eventualno ne govorim da pismeno, s obzirom da imam ja poteškoće u pisanju, ne stignem sve to zapisati, zaista ću se truditi da sve to najiskrenije pokušam da odgovorim. Dakle, prema Planu o transformaciji koji je donijela Vlada 2020. godine definisan čitav taj set, je li usluga i taj Plan transformacije je u kontinuitetu. Dakle,

mi taj kompletan, dakle, plan transformacije nije još uvijek kompletiran. Dakle, to je nešto što radimo kontinuirano, prema tome, dakle, imamo sve usluga koje se tiču, konkretno servisa za podršku porodicama i djeci, mobilni timovi koji izlaze, naravno, na teren, mali porodični domovi, gdje smo u izvještajnoj godini, dakle i još jedan novi smo mali porodični dom otvorili, zatim imamo dnevni centar za djecu i prihvatilište za djecu, to su te neke nove usluge. Samim tim u skladu sa Planom transformacije, ide i zapošljavanje. Kako uspijevamo da unapređujemo sve te usluge pratimo zapošljavanje. U 2023 godini 75 osoba koje su bile uposlene. Pored toga smo 3 nova uposlenja imali i 7 po programima, pardon po programu Zavoda za zapošljavanje. Što se tiče džeparca, nemojte me zamjeriti nisam uspio ko je tačno pitao to pitanje. Dakle, prema Uredbi Vlade Kantona Sarajevo, Kantonalni centar socijalni rad dodjeljuje svim osobama koje su smještene u ustanovama socijalne zaštite iznos od 60 maraka. Dakle, gdje je to postoji mogućnost jer imamo i studenata koji imaju otvorene transakcijske račune, njima to plaća se na račun, a ostalo se daje direktno djeci preko odgajatelja koji vodi tu evidenciju i sve ovo što prati to. Tako da, dakle, svako dijete ima taj džeparac, to nije u našoj, ali mi je li smo, prosljeđujemo djeci taj novac. Ja sam uspio još ovo jedno pitanje da zapamtim gospodina Devića, zastupnika Devića. Dakle, osoba za koju pitate je 10 godina već uposlenik ove ustanove, tako da, eto, nadam se da to daje odgovor na vaše pitanje broj 5.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore, zapamtili ste i broj, dobro. Gerontološki centar direktore izvolite. Molim vas, kolega zastupniče ako možemo ovo posebno diskutovati, da se vratimo na odgovore na pitanja, kasnije ćemo, kada se završi sjednica možemo utvrditi koji je broj bio. Izvolite, direktore, ima i diskusija. Naravno.

Mirza Musa (direktor JU Gerontološki centar)

Dobro, večer, sada večer, jel. Ja sam Mirza Musa Gerontološki centar Sarajevo. Pa idemo redom pitanja. Uvažena zastupnica Vujović je imala pitanje u vezi broja kadra. Trenutno zaposlenih u Gerontološkom centru Sarajevo je 130, planirano sistematizacijom je 200 mjesta. Znači, mi funkcionišemo na tih nekih 65 %, kao i kolega, što je spomenuo. No, moram naglasiti da u prijašnjem periodu nismo mogli, nismo mogli povećati broj uposlenih radi loše financijske situacije, no od povećanja prošlogodišnjeg već sada možemo malo relaksiranije pristupiti toj temi. I tu su upravo na plan one planske intervencije gdje smo identifikovali zdravstvenu službu kao službu kojoj je najviše potreban novi broj uposlenika i tu planiramo za sljedeću godinu da uposlimo 20 novih uposlenika, čime bi opet digli broj sa 130 na 150. Nadam se da je to to to. Uvaženi zastupnik Šaljić. Koliko je uposleno kadra u 2023? Već je spomenuto da se u javnim ustanovama zapošljava putem javnih konkursa i putem programa Službe za zapošljavanje. U ovoj godini u izvještajnoj godini nismo imali konkurse, imali smo 17 osoba angažovano preko programa Službe za zapošljavanje sa evidencije biroa. Sljedeće pitanje, možda malo onako važno pitanje uvaženog zastupnika Bandića. Radi se o prihodima i o rashodima. U pravu ste, upravo je to što sam rekao u uvodnom govoru da je u trenutku povećanja cijene to bio zadnji mjesec, zadnji mjesec koji bi mi izdržali sa starim cijenama iz 2014. Naime, i uz malo, pošto ste pitali na koji način će se to regulisati, mogu da vas obavijestim da će se zahvaljujući domaćinskom i planiranju i potrošnji, već u ovoj godini ćemo uspjeti, ne samo da saniramo iz prošle i iz pretprošle godine dug koji je ova ustanova napravila. Također ćemo već u ovoj godini početi neke investicije, kao što su dvije nove, zasada dvije nove, u sljedećoj godini treća mašine za vešeraj, radi se o profesionalnim i malo skupljim mašinama. Također, u ovoj godini ćemo pokrenuti nabavku kombija za osobe prilagođeno prijevozu osobama sa invaliditetom kako bi zamijenili 18 godina staru Škodu Fabiju koju smo do sada koristili. Tako da, eto, to su onako lijepe vijesti. Opet moram naglasiti da je Gerontološki centar Sarajevo je jedina ustanova

koja je samofinansirajuća i koja ne posluje preko trezora, tako da je ovo jako osjetljivo pitanje. Ali evo, zahvaljujući stvarno podršci ne samo ministarstvo resornog i ministricе Ende Pavić Pečenković, ali i premijera Nihada Uka, ali i skupštinskih zastupnica i zastupnika, stvarno smo imali razumijevanje da riješimo ovaj problem koji je stvarno prijetio da bude velika opasnost za poslovanje ustanove. Nadam se da je to odgovor na ovo pitanje. Uvažena zastupnica Gaković je imala 4 pitanja, ali ja ću povezati dva. Porast potražnje za smještaj otprilike, u pravu ste, povećan je, ali povećan je, također, smještaj za malo teže zdravstvene slučajeve. Liste čekanja su otprilike uvijek na listi čekanja oko stotinjak ljudi. Mi stvarno trudimo se da izađemo svima u susret, a samo to pitanje se tiče i broja napuštenih slučajeva. Dva su najčešća razloga, jedan je redovan teža adaptacija, a drugi je upravo jedan ovako sistemski razlog, a to je da su zdravstvene potrebe povećane na način da mi nismo u stanju odgovoriti na njih, tako da ljudi idu iz naše ustanove jer opet naglašavam, mi smo ustanova socijalne zaštite. Istina je, istina je da su zdravstvene potrebe naših korisnika jako povećane. To vam govori i podatak da mi imamo 280 nepokretnih korisnika od 345, tako da upravo ova razlika između zdravstvenih i ustanova socijalne zaštite je jedan od glavnih razloga. A također ste imali pitanje u vezi supervizije? Evo sada, ovo se ne tiče '23, ali moram napomenuti da smo mi mi u Gerontološkom centru proveli kao pilot projekat supervizije koji je trajao 6 mjeseci i bila je supervizija za članove stručnog kolegija, tj sve šefove stručnih službi. Bilo je uspješno, evo, čekamo inicijativu od Vlade Kantona i od ministarstva, znam da je trebalo biti usvojena lista supervizora te očekujemo informaciju po tom pitanju kako da nastavimo. Još jedno pitanje ste imali a tiče se trezorskog poslovanja? Naime, ministrica Enda je naše prošle razgovore ozbiljno shvatila, već smo imali sastanak sa ministrom financija te trenutno ispitujemo načine na koji je na koji će najbolje moći postići ovaj prelazak na trezorsko poslovanje. Sljedeće je pitanje pitanja uvaženog zastupnika Kalema zaposlenost stručnog kadra. Mislim da sam to odgovorio da je u 2023. zaposleno 17 osoba preko programa Službe za zapošljavanje. Sljedeće je pitanje bilo povodom pitanja u vezi zaštite na radu. Drago mi je da obavijestim da privodimo kraju elaborat o zaštiti na radu i sve što je potrebno povezano sa tim. Sljedeće je pitanje, također, sistematizacija. Koliko puta se sistematizacija mijenjala u 2023. Godini i razlozi zašto? Sistematizacija se mijenjala samo jednom, a razlog je bio da se uključe uposlenici u drugi krug, posebne otežane uslove rada, to su uposlenici sa 5 % otežanih uslova rada. Također je bilo pitanje za dane vikenda i noćni rad, malo je možda do nerazumijevanja došlo pošto Zakon o radu ne prepoznaje dane vikenda, radi se o sedmičnom odmoru. Ovo se uvijek plaćalo našim uposlenicima, tako da ni sada nije razlika. Što se tiče medicinskih sestara noćni, a dva su bila pitanja bliska, medicinske sestre, ostaju 2 medicinske sestre u noćnoj smjeni, od nedavno im se pridružila i 1 njegovateljica. Pošto je to bilo odvojeno pitanje. I sljedeće pitanje je bilo kućna njega. Naime, evo, već drugu godinu za redom planiramo, morate znati da je kućna njega obustavljena pojavom covid pandemije, tako da evo, pokušavamo drugu godinu za redom da uključimo projekat za ponovno pokretanje kućne njege. Prošle godine nije naišlo na razumijevanje te nije bilo uključeno u Budžet Kantona Sarajevo, ali, evo, nadamo se da ćemo ove godine početi malo drugačije, malo bolje. Nadamo se vašoj podršci. To je to što se tiče pitanja, hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktoru Musi. Možete se vratiti na svojem mjestu, a sada direktorica Javne ustavne Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Izvolite, imate riječ.

Amina Džonlagić (v.d. direktorica JU Služba za zapošljavanje KS)

Uvaženi zastupnici, ja ću krenuti od pitanja dopredsjedavajuće, na koji način i kako je utrošeno planiranih 37 miliona iz 2023. godine? U 2023. godinu je bilo preneseno 30 300 000, a kroz nove programe plasirano u prošloj godini, samo momenat, 6 900 000. I to se odnosilo na nove mjere iz 2023. U 2023. godini utrošeno je 12 100 000. E, sad, moram preći i u svoju godinu 2024. Do dana današnjeg imamo otprilike utrošeno 18 000 000 maraka. Ja ovdje moram sada objasniti na koji način radi Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo kada je riječ o utrošku sredstava. Trošak je jedno. Trošak su sredstva koja mi refundiramo preduzećima koja zapošljavaju zaposlenike preko naših programa i to je ono što im se isplati. Međutim, kad govorimo o realizaciji naših programa, ja moram naglasiti da je tu riječ o rezervisanim sredstvima, o razgraničenjima. Ako je Služba za zapošljavanje raspisala javni poziv u martu zbog procedure obrade zahtjeva, pravljenja lista, slanja lista na Upravni odbor, pa kad Upravni odbor odobri, onda te liste idu na Vladu Kantona, na usvajanje, Vlada Kantona nama vraća, do potpisivanja prvih ugovora sa poslodavcima ako je javni poziv nekad sredinom marta, mi imamo prve ugovore zbog procedura, nekad krajem maja. To je ovo koliko sam ja mogla da primijetim u ovih 6 mjeseci svog mandata, koliko sam u Službi za zapošljavanje. Što znači da poslodavac, ukoliko opet sad pod uslovom da ima izmirene sve doprinose do tog mjeseca, da on nije u zaostatku sa plaćanjem doprinosa, naša prva refundacija ide, recimo, u junu i tu imamo trošak od 6 mjeseci koji ćemo bilježiti, što vi posmatrate kao realizaciju i imamo rezervisana sredstva za 6 mjeseci u narednoj godini. U ovoj godini smo imali dva javna poziva, drugi javni poziv još uvijek nije zatvoren. Znači, mi ćemo realizaciju u smislu u kojem vi pratite utroška sredstava, odnosno refundacije sredstava poslodavcu imati tek u narednoj godini 2025. gro tih sredstava. Ja se nadam da ste zadovoljni odgovorom. Onda je sljedeće pitanje bilo koliki je rok po aplikacijama, odnosno pretpostavljam po javnom pozivu, odnosno po programima određenim. Imamo različite programe, u ovoj godini smo imali 11 različitih programa. Negdje je stavljen rok za obradu zahtjeva 15 dana, kada znamo da će biti utrošak sredstava, ali na zahtjev poslodavaca i zahtjev nezaposlenih osoba najveći dio programa je raspisan na način da je rečeno do utroška sredstava kako bi svi poslodavci i svi nezaposleni imali mogućnost da apliciraju. Znači, poslodavci kada pripremaju dokumentaciju za Službu, bez obzira što smo mi to sad pojednostavili do krajnje mjere, pa trebaju u samo 3 ili 2 dokumenta, te dokumente moraju čekati u poreznim upravama, Upravi za indirektno oporezivanje, na sudu mogu da dobiju izvod, aktualni ili u ministarstvu koliko znam, za jedan dan, odnosno odmah. Ali je bilo do utroška sredstava zbog dinamike određene, bez obzira što nismo rekli da je rok za aplikaciju 15 dana, mi zbog dinamike svakih 10 do 15 dana šaljemo liste na Upravni odbor i poslodavci čekaju onoliko koliko su kasno predali dokumente na naš program, znate. Ako su kasno predali naravno, a mi imamo puno zahtjeva, imamo malo zaposlenih trenutno u Sektoru za aktivne mjere zapošljavanja, a imamo ove godine 7 puta više posla, naravno da su čekanja duža za one koji kasnije predaju, po datumu predaje se, obrađuju zahtjevi i prave se liste na taj način, to je jedino mjerilo. Zaposlenih ljudi u 2023. godini nije bilo niti na neodređeno, niti na određeno. Za uvaženog zastupnika Bandića koliko je zakon koji smo branili kantonalni Zakon o posredovanju koji je imao izmjene i dopune, koliko je utjecao na smanjenje nezaposlenih? Ja bih, molim? Ja ću odgovoriti ovdje da su one izmjene zakona najviše utjecale na programe za zapošljavanje, jer mi inače po Kantonalnom zakonu radimo programe, sačinjavamo ih skupa sa radnom grupom i tu je bila bitna izmjena, sufinansiranje, financiranje, da, sredstva koja je Služba za zapošljavanje uvećala u ovoj godini, i to više nisu zanemarljiva sredstva, da poslodavac iz tih sredstava može da obezbijedi bruto platu za zaposlenika, a da se ne radi više samo o sufinansiranju i zbog toga su sada programi puno atraktivniji zato što novac koji Služba plasira poslodavcima znači da mogu izbaviti kompletnu bruto platu za zaposlenika, a ne samo jedan njen dio. Što se tiče same evidencije nezaposlenih, još uvijek mi ne vidimo učinak i mislim da ga nećemo ni vidjeti, dok se i federalni Zakonom o posredovanju, po kojem Služba

za zapošljavanje Kantona radi, ne izmijeni na isti način, odnosno ne razdvoji aktivne i pasivne tražioce posla, jer u Federalnom zakonu stoji da osoba koja traži posao, ukoliko odbije odgovarajući posao, može da se skine sa evidencije, ali nigdje nije jasno precizirano šta je to odgovarajući posao tako da mi nemamo realnu mogućnost da skidamo ljude sa evidencije nezaposlenih dok se i federalni Zakon o posredovanju ne promijeni. Što se tiče pitanja u vezi zapošljavanja članova šehidskih porodica, porodica RVI i braniteljske populacije, ovakvu mjeru znači mi smo davali programe za pripadnike šehidskih porodica, porodica ratnih vojnih invalida, davali smo poticaj na 2 godine u ranijem periodu. Po Zakonu o radu, ukoliko u periodu od 3 godine zaposlenik ima prekid veći od 60 dana, smatra se da je prekinuo, govorim o zaposlenju kod istog poslodavca, smatra se da je prekinuo radni odnos. Služba za zapošljavanje Kantona nema utjecaja na poslodavca i to je ono što se često zanemaruje. Naša osnovna djelatnost jeste skrb o nezaposlenim licima, posredovanje u njihovom zapošljavanju, obuka, kvalifikacije, prekvalifikacije. Da li će neko od poslodavaca zadržati nezaposlenu osobu koju je zaposlio na određeno preko naših programa, mi ne znamo, onda je to već odnos između nezaposlenog i poslodavca, niti Služba za zapošljavanje Kantona može i na kakav način utjecati na odluku poslodavca, da li će zadržati određenog zaposlenika. Što znači ukoliko je poslodavac na vrijeme predao dokumente Službi za zapošljavanje i Služba za zapošljavanje može u roku kraćem od 60 dana ponovo da odobri zapošljavanje te osobe kod istog poslodavca ta osoba će dobiti status zaposlenika na neodređeno, ali to nije do Službe za zapošljavanje. To bi bio odgovor na to pitanje. Idemo dalje. Uvažena, imam ja dosta pitanja, uvažena zastupnica Hašimbegović. Da, li smo imali neki potpisan ugovor, ali ministarstvo nije odobrilo. Ja se nadam da je riječ o ugovoru sa poslodavcima po programima. Mi potpisujemo direktne ugovore, znači naše resorno ministarstvo ne može odobriti ili ne odobriti ugovor sa poslodavcem, to su direktni ugovori koje potpisuju Javna ustanova Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo i bilo koji poslodavac. Uvaženi zastupnik Dević pitao je da li smo pokrenuli program koji uključuje brzo rastuće kompanije? Mi smo u ovoj godini pokrenuli 2 puta javne pozive u Martu i u julu za i. Pokrenuli smo programe na kojima mogu učestvovati svi bez ikakve razlike. Imali smo do sada puno sastanaka sa Udruženjem poslodavaca i Udruženje poslodavaca uglavnom predstavljaju ljudi najbolji je li iz realnog sektora koji su direktori ili vlasnici i brzorastućih kompanija i velikih kompanija. U dogovoru sa njima i prema njihovim zahtjevima i željama kreirali smo neke programe za novoosnovane kompanije kako bi im se pomoglo, znači i ono što su oni tražili, znači program kojim će moći zaposliti ljude na obuku kroz rad kod poznatog poslodavca. Tako da striktno program za brzorastuće kompanije nemamo, niti, naši programi uglavnom treba da brinu o zapošljavanju nezaposlenih, a ne o kompanijama. Svi bez obzira dal su brzorastuće ili su mala, srednja, mikro preduzeća imali su 11 različitih programa u skladu sa zahtjevima i poslodavaca i tržišta rada na kojima su bez ikakve diskriminacije mogli da učestvuju. I programi su se u ovoj godini pokazali jako uspješni, tako da ja mislim da su brzorastuće kompanije zaposlile dosta zaposlenika preko naših programa. Što se tiče javnog i realnog sektora i zapošljavanja, mi imamo do sada podatak 10 miliona je rezervisano za zapošljavanje nezaposlenih u javnom sektoru i 28 000 000 za zapošljavanje nezaposlenih u privatnom sektoru. To je otprilike neki odnos pa možete kroz to procijeniti koliko se javljaju ustanove, institucije iz javnog sektora, a koliko firme iz privatnog sektora. Da li smo pokrenuli, dalje, imamo opet pitanje Zakona o posredovanju kad očekujemo efekte, to sam već odgovorila i odgovorila sam na pitanje da nismo imali zapošljavanje u 2023. godini, u 2024. nadamo se da ćemo imati zaposlenih do kraja godine. I ovom prilikom bih se zahvalila resornoj ministrici Endi, ali i Vladi Kantona na razumijevanju i podršci u radu. Hvala lijepa, ako sam nešto preskočila, dostavit ćemo pismeno. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici. S ovim završavamo dio odgovora na postavljena. Ok.

Uvaženi gospodin Nuriya, izvolite, imate riječ. Uključite mikrofون ministrice Ende Pavić-Pečenković. Nadam se da su odgovori kratki, decidni će. Izvolite, imate riječ.

Nuriya Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Poštovani predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici, dobro, večer, već je večer, ja sam Nuriya Hodžić, pomoćnik ministrice za finansijsko- računovodstvene poslove i finansijsku kontrolu Budžeta u Ministarstvu za rad i socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglica Kantona Sarajevo. Uvažena zastupnica Marijela Hašimbegović imala je pitanje šta je Ministarstvo uradilo po pitanju izmiještanja Prihvatilišta za djecu, žrtve, trgovine i ljudima? Trenutno je to Prihvatilište smješteno u Odgojnom centru i Ministarstvo će taj problem uzeti u razmatranje i bit će jedan od prioriteta koji će se tretirati u Programu rada za narednu godinu. Uvaženi zastupnik Adi Kalem postavio je pitanje da li je Ministarstvo informisano o incidentu koji se desio u Gerontološkom centru. Zaista nemamo takvu informaciju, ali moram par stvari i napomenuti, kada su u pitanju ustanove iz resora ovog ministarstva, da ministarstvo kontinuirano vrši stručni i finansijski nadzor nad svim ustanovama, prema tome i Gerontološkom centru. Što se tiče Gerontološkog centra, evo ja ovdje imam informaciju da smo njihove cijene povećali 15. 06. 2023. godine, da su za Gerontološki centar obezbjeđena sredstva za otežane uslove rada u budžetu na poziciji Ministarstva, da su obezbjeđena sredstva za sufinansiranje materijalnih troškova i podršku radu KJU Gerontološki centar, da je u ovoj godini, recimo, obezbjeđena sredstva za nabavku 10 liftova. Što se tiče prelaska na trezorsko poslovanje, ja moram ovdje informisati samo da je Ministarstvo do sada dva puta uputilo zahtjev Ministarstvu financija Kantona Sarajevo zahtjev za prelazak na poslovanje putem jedinstvenog računa Trezora Kantona Sarajevo. Dobijali smo oba puta negativan odgovor u smislu da Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar ne ispunjava uslove Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika budžeta u Federaciji BiH, član 4. tačka 3, a on precizno kaže da je za funkcionisanje aktivnosti odnos između prihoda Budžeta Federacije BiH, Kantona i grada, općina i drugih izvora prihoda vlastiti prihodi više od 50 % u korist prihoda iz budžeta. Nalazom Ministarstva financija u tom momentu ukupni budžetski prihod iznosili su 10.45 %, a osim toga vođen je kontni plan za budžet i budžetske korisnike, što nije u skladu sa navedenim Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH. Na osnovu svega navedenog, Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar ne ispunjava uslove da se uvrsti u Registar budžetskih korisnika. To je tadašnji nalaz bio, međutim, nećemo stati na ovome i dalje ćemo insistirati da Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar posluje putem Trezora. I još jedna informacija vezano za Prihvatilište za prosjake i skitnice pri JKU Gerontološki centar ovo je zadnja informacija od Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, da bi u konačnici 08.11.2024. godine trebali da budu završeni svi radovi na objektu Prihvatilište za prosjake i skitnice i puno je pitanja bilo vezano za stručno osposobljavanje ustanova iz oblasti socijalne zaštite. Ja imam najsvježiju informaciju. Recimo, u 2024. godini Vlada Kantona Sarajevo je dala saglasnost za u zapošljavanje dodatnih uposlenika, recimo Kantonalnom centru za socijalni rad 6, Domu Nahorevo 10, Porodičnom savjetovalištu 6, Domu Bjelave 7, Odgojnom centru 6, Kampusu 3, Gerontološkom centru 14, Službi za zapošljavanje 12. Što se tiče asfaltiranja pristupnog puta za Javnu ustanovu Kampus Kantona Sarajevo nastojat ćemo da, osim što obezbjeđena budžetskih sredstava i da se sa lokalnom zajednicom na neki način nađu modusi za asfaltiranje tog pristupnog puta. I još što se tiče zakupa objekta Doma Nahorevo, to je i dalje jedina solucija u ovom momentu. Da li će se pojaviti, da li ćemo naći neku lokaciju za pravljenje novog objekta o tom potom. Ja toliko u ovom izlaganju. Hvala vam lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam velika na ekspeditivnim odgovorima. Nemamo više prijavljenih uvodničara da daju odgovore na postavljena pitanja. U konsultaciji sa rukovodstvom prekinut ću večerašnju sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, a o nastavcima ćemo vas.

Ono što je važno da podijelim sa javnosti, a vjerovatno će ovo biti, a vjerovatno je ovo važno i da čuje, posebno kolega Dević, a evo, svi šefovi klubova i Stranke za Bosnu i Hercegovinu, SDA i DF-a. Danas smo dobili jedno rješenje Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, pa ću zbog javnosti i zbog naših zastupnica i zastupnika, pogotovo zastupnika koji dolaze iz opozicije, pročitati o čemu se radi.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu jedne trećine poslanika u Skupštini Kantona Sarajevo za ocjenu ustavnosti postupka usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo, Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici. Nemojte dobacivati. Na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 02.10.2024.godine, donio je Rješenje, kolega Deviću, obustavlja se postupak po zahtjevu jedne trećini poslanika u Skupštini Kantona Sarajevo za ocjenu ustavnosti postupka usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo. Ovo misli Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine o populistima i onim koji su htjeli da zaustave određene procese u Kantonu Sarajeva. Ono što je važno da pročitam zbog javnosti kolege Devića, koji očigledno je loš pravnik, iako nam se predstavlja i želi da se nametne javnosti, neko ko poznaje pravo, Poslovnik, činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije, analizom činjenica istaknutih u zahtjevu, odgovoru na zahtjev činjenica koje proizlaze iz cjelokupne dokumentacije u spisu predmeta, te relevantnog prava utvrđeno je sljedeće, kolege Deviću i ostali šefovi klubova. Dakle, između ostalog, da ne čitam sve, u ovom predmetu se radi o pitanju ocjene formalne ustavnosti vezano za proceduru donošenja Zakona, a ničim nije osporena sadržinska, odnosno materijalna ustavnost. Pri tom osporeni zakon je na snazi i primjenjuje se već više od 10 godina, a zakonodavac, odnosno poslanici Kantonalne skupštine, koji su ga i donijeli i primjenjivali u ovako dugom periodu ničim nisu doveli u pitanje proceduru njegovog usvajanja. Premda protek vremena kolega Zahiragiću, premda protek vremena nakon stupanja na snagu nekog zakona ili drugog opšteg pravnog akta u načelu ne utječe na mogućnost pokretanja i vođenja postupka o ocjeni njihove ustavnosti, to u potpunosti vrijedi samo kada je riječ o ocjeni materijalne sadržinske ustavnosti, međutim pošto je ovdje u pitanju postupak ocjene formalne proceduralne ustavnosti, koja zavisi samo jedino od pravilno provedene zakonodavne procedure, duži protek vremena nakon stupanja na snagu osporenog zakona u konkretnom slučaju doveo do prestanka potrebe za daljim vođenjem postupka. Eventualno drugačije tumačenje. Kolege šefovi klubova SDA, Stranke za BiH i DF-a, eventualno drugačije tumačenje bi moglo dovesti do ozbiljnog ugrožavanja principa pravne stabilnosti i sigurnosti. Važno je zbog javnosti da još jednom pročitamo Rješenje Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine koji je po ko zna koji put potvrdio da ovo zakonodavno tijelo radi u skladu sa zakonom i ostalim procedurama, kolega Deviću. Još jedna pobjeda i naravno, sve ostale koji je budu pred nama, bit će nam drago saopštiti javnost o kakvim se populistima radi, o kakvim se destruktivcima radi u Skupštini Kantona Sarajevo. Nažalost, bilo je potrebno da prođe desetak, 12 mjeseci, međutim, kao što smo vam kazali, možete nas usporiti, ali zaustaviti ne možete.

Hvala vam, prijatno, bit ćete blagovremeno obaviješteni o nastavku sjednice Skupštine Kantona Sarajevo.

STENOGRAM IV NASTAVKA
16. RADNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 15.11.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Četvrti nastavak 16. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam sve prisutne da svako na svoj način oda počast svim onima koji su dali svoje živote za odbranu države Bosne i Hercegovine od agresije.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade, uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 20 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice opravdali su zastupnica Izetbegović Sebija i zastupnik Kalem Adi, kašnjenje je najavila zastupnica Elza Gaković.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju koje je održan 28.10.2024 godine, u okviru tačke 21 dnevnog reda koja se zove Izvještaj o poslovnih javnih ustanova iz oblasti socijale za 2023 godinu, obradili uvodna izlaganja, postavljanje pitanja, davanje odgovora od strane predlagača, te je dio rasprave također otvoren i zastupnici su također diskutovali. Mi sad nastavljamo, s obzirom da je još rasprava nije zaključena. Ukoliko bude još, zamolio bih službu da anketu.

Kao što sam i kazao, Izvještaj o poslovanju javnih ustanova iz oblasti socijale za 2023. godinu je trenutno tačka na kojoj smo stali. Otvorena je rasprava.

Čini mi se da se zastupnica Vedrana Vujović prijavila za raspravu. Zastupnik Muamer Bandić jel rasprava? Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prate putem malih ekrana. Pa mi smo imali objedinjenu raspravu iz oblasti socijalne zaštite ustanova, između ostalih i Služba za zapošljavanje koja spada u jednu od ustanova iz oblasti socijalne zaštite. Međutim, nju bi trebali da tretiramo na jedan potpuno drugačiji način, pošto to zaista služba koja bi trebala da odgovori sad trenutnim izazovima i smanjenju nezaposlenosti. Ali eto, nažalost ona se nalazi također u oblasti socijalne zaštite. Ono što jest interesantno, dobili smo odgovore na pitanja pojedinih direktora koji su nama u okvirima svojih mogućnosti, dali te odgovore. Pa evo, ja sam postavio pitanja vezano za Javnu ustanovu Dom Nahorevo, Porodično savjetovalište, Centar za socijalni rad i ti odgovori, ja sam djelomično zadovoljan tim odgovorima, za neke nisam dobio uopšte te odgovore. Ono što je meni bilo zanimljivo jeste da su određeni direktori, a posebno kada se radi o ustanovama koje se bave smještajem korisnika, prilikom odgovora na pitanja i prilikom izlaganja, oni su dali nama neke informacije o nekim određenim novim nadležnostima ustanova, tih, između ostalog to je bio, mislim, Dječji dom Bjelave i Porodično savjetovalište. Na upit ovaj direktora Porodičnog savjetovališta koje su to nove nadležnosti, on je meni to odgovorio, sad da li sam ja iz izvukao dobar zaključak, evo, on je tu pa može, on je tu pa može, ne može da replicira, ali evo, može na neki način da mi dostavi pismeno. Uglavnom, nadležnosti kojima se bavi Porodično savjetovalište i kako njihov naziv nosi jeste savjetodavni. On je u kontekstu svog izlaganja čak dao jednu opasku da oblik pružanja određene pomoći porodicama je uticao na smanjenje razvoda brakova. Mene zaista zanima kakvi su to pokazatelji? Imamo li mi neke pokazatelje zaista da možemo ustvrditi da određena aktivnost u okviru Porodičnog savjetovališta utiče na smanjenje razvoda brakova. Mislim da generalno sva prava koja su utvrđena zakonom trebaju biti jako usko tretirana i posmatrana prilikom tumačenja i primjene tih zakona iz razloga zato što budžet za dodatne aktivnosti je jako skroman. Mi znamo, evo, da je opredjeljenje ove Vlade, odnosno politike stranaka Trojke bila pronatalitetna politika. I mi smo to svi pozdravili. Imali smo tamo ovaj aktivnosti koje su se ogledale u povećanju dječjeg dodatka, u povećanju naknade porođiljama.

Međutim, takva vrsta pronatalitetne politike će u nekom narednom periodu postati, evo da kažem, predmet razmatranja i analiza, da ustvari vidimo na koji način sav ovaj dio budžeta koji si je koristio za takvu vrstu politika, ustvari, imamo li mi neke efekte, konkretne i konkretne pokazatelje? Jer zaista se radi o ogromnim izdvajanjima. Okolnost da dolaze, je li socijale, sva ta izdvajanja praktično, bez obzira što se radi o porodiljama, zaposlenim, nezaposlenim, oni se tretiraju kao neka vrsta socijalnih davanja. Kada su u pitanju ustanove Gerontološki centar, Nahorevo, to su možda jedne od najkompleksnijih ustanova u cijeloj oblasti socijalne zaštite i zaista je nezahvalno biti direktor u tim ustanovama. Ja sam postavio pitanje direktoru Nahoreva na koji način se vrši smještaj, pošto oblast koju on pokriva, smještaj korisnika, pa i najtežih kategorija, ustvari bi trebali da se smještaju putem Centra za socijalni rad, a Centar za socijalni rad, kao najznačajnija ustanova u oblasti socijalne zaštite, treba na bazi, dakle, kriterija koji su utvrđeni zakonom i tog zakonskog minimuma u stvari da takvu kategoriju osoba svojim rješenjima svojim rješenjem o smještaju omogući smještaj u jednu od takvih ustanova. I on mi je odgovorio da postoji, dakle, pored te kategorije koji smještaj Centar za socijalni rad i jedna određena kategorija, dakle koja praktično se na neki način ima mogućnost da vlastitim sredstvima, ne, dakle sredstvima Kantona, odnosno Centra koji bi trebao da putem tog zakonskog zakonske mogućnosti smješta najugroženije kategorije, imaju mogućnost smještaja kategorija koje u stvari plaćaju jednu vrstu takvog smještaja. Iz kojeg razloga ovo govorim? Zato što je nedovoljno zaista novca izdvojenog za ove ustanove. I praktično, direktori se nađu u nekoj situaciji da oni, kako bi opravdali ovaj i omogućili svoje poslovanje, moraju jednu vrstu aktivnosti da uvedu, kao što je smještaj putem, evo ne znam vlastitog plaćanja od strane korisnika. Mislim da takav oblik, da se društvo generalno nije opredijelilo za takav oblik smještaja, ovo ne govorim kao prigovor direktorima, ovo više govorim kao možda mogućnost Vladina da se opredijeli da više sredstava izdvaja za ove ustanove jer zaista imate kategorije koje su možda najteže, a mi možemo na jedan pohvalan način posmatrati ove ustanove, jako dobro znate da određena vrsta ustanova u oblasti socijalne zaštite na federalnom nivou. Pa evo, imali smo mogućnost da to vidimo, da određenih korisnike imaju, da su imali, ne znam neki vid mobbinga, maltretiranja, čak je to izašlo u javnost, mogli smo vidjeti, bilo je nekih snimaka, koliko ja mogu da se sjetim, ne znam tamo da li Pazarić, Fojnica, Drin, ne znam sad koja je bila ustanova. Dakle, ono što jest interesantno da niko to ne govori, ne naglašava kao pozitivnu stvar kad se radi o ovim ustanovama. Dakle, evo, ja, bez obzira što dolazim iz opozicije, ja ću pohvaliti ono što je dobro. Mislim da ovaj oblik njihovog rada, a koji nije, evo da kažem, eskalirao i ponuđena nam neka takva vrsta, takva vrsta incidenta, odnosno da je njihov rad praktično bio zakonit u ovom obliku, treba, dakle, i Vlada da se opredijeli da jednu vrstu ovaj pomoći finansijske pruži ovim ustanovama jer mi ustvari vidimo da su direktori dovedeni u jednu situaciju, da moraju praktično, da se sami snalaze za povećanje prihoda, kako bi ustvari te ustanove bili u konačnici funkcionalne. To kada se radi o Gerontološkom centru, oni praktično jednim dijelom su samo na financiraju se iz budžeta, oni ostvaruju svoj prihod kako ostvaruju, međutim vrlo je interesantno da njihovu cijenu usluga smještaja određuje Vlada i sad ukoliko vam Vlada ne da cijenu smještaja koja je potrebna za funkcionisanje takve vrste ustanove, a oni nemaju dovoljno ovaj sredstava i nemaju dovoljno kapaciteta, također, njihovo poslovanje dolazi u pitanje. I sada svaki prigovor vjerovatno će biti prigovora na rad neko ko ima neke konkretne informacije, svaki prigovor koji bi stavili ovim direktorima, mi bi to mogli da stavimo više kao prigovor Vladi, odnosno onima koji određuju kolika sredstva će se koristiti i dodijeliti ovim ustanovama. U tom kontekstu svaka kritika će biti, dakle, moja, upućena na račun Vlade. Mene zanima kako će ustvaraju da vidim glasati pozicija, jer prošli smo put imali izvještaje iz oblasti socijalne zaštite ustanova, a onda neke ustanove nisu dobile podršku u stvari pozicije, jel. Posebno me zanima kako će SDP glasati za Centar za socijalni rad, Izvještaj Centra za socijalni rad, a prošli put nisu podržali taj izvještaj, mada i prošli put je izvještaj bio potpuno identičan kao i ovaj. Ja sam ih upoređivao, dakle, nije bilo nekih razlika, pa me baš

zanima da vidim kako će sada SDP glasati u odnosu na izvještaj iz prethodne godine. Dakle, prošli put nisu podržali. Dakle, šta želim da kažem? Da to discipliniranje ovih ustanova mislim da ne bi trebalo da se odvija na ovaj način. Zaista su ovo najteže kategorije i ovi ljudi zaista rade jedan kompleksan posao. Više ulaganja novca u ove ustanove bi dalo bolje rezultate nego samo discipliniranje putem neusvajanja izvještaja. Ali evo, nije to nepoznato, ne samo SDP-U, nego svima ovdje u ovoj Skupštini da putem ovakvih izvještaja na neki način se vrši pozicioniranje ili obračunavanja sa nekim kadrovima, ali to ćemo ostaviti na ocjenu javnosti. Određene ustanove koje više daju savjetodavne, koji imaju više savjetodavni karakter, zaista trebaju da više obrate pažnju koje su to ustvari usluge koje oni daju, a koje ustvari iziskuju malo više novca za zapošljavanje kadrova. Tako da imamo situaciju ustvari da ove ustanove za oblast socijalne zaštite koje se bave savjetodavnim dijelom i uvijek koji se bave smještajem korisnika, trebamo razdvojiti jer stiže se utisak da te ustanove na neki način, evo pošto smo imali neka pitanja o zapošljavanju određenih kadrova, imaju jednu mogućnost da mi ovdje za skupštinu stvari njihov rad posmatramo na način, dakle, da određenu vrstu uvode određenu vrstu novih aktivnosti ili djelatnosti kako bi ustvari određenu kategoriju stranačkih podobnih kadrova, zaposlili. Neću da kažem zaista da se radi jer ja nemam nikakve podatke, ali evo, imali su kolege iz drugih klubova. Postavili su neka pitanja, koliko je to sada tačno i koliko je to ustvari odgovoreno na ta pitanja, čak ne mogu da se sjetim od prošlog puta ko je šta od direktora odgovorio, ali zaista treba da se obrati pažnja na ove ustanove, posebno ovu ustanovu Porodično savjetovalište, jer zaista, ta ustanova se mnogo razlikuje od drugih ustanova iz oblasti socijalne zaštite. Također, jedna od kompleksnih ustanova jeste i Kampusu, jer se oni bave smještajem određene vrste korisnika koji su, dakle, na nekoj od mjera koje sud izrekao ili se radi o, dakle, osobama koje su u nekoj fazi liječenja od određenih vrsta psihoaktivnih supstanci i taj ovaj oblik njihovog oblik njihovog dole rada je zaista jako kompleksan. Ono što možemo da vidimo da se previše novca izdvaja za određenu vrstu, govorim za sve ustanove, za određenu vrstu kirija. Nevjerojatno je, dakle, da mi sami ovaj postavljamo neke standarde koje želimo da ispoštujemo, a onda ti sami standardi nam uzrokuju određenu vrstu potraživanja, novčanih potraživanja. To prije svega mislim da Javna osnova Nahorevo, koja plaća ogroman iznos za zakup federalnom nivou vlasti, što je ovaj apsurdno u jednom uređenom sistemu. To nije samo znači vezano za ovu Vladu ili za ove direktore, to je bilo, dakle, već dugi niz godina, ali ustvari vidimo da ne postoji neka ozbiljna politika, da ovdje svi gospodare unutar svog resora i svi na neki način pokušavaju da to prikažu kao neku vrstu aktivnosti koja se njima može staviti jel kao neki prerogativ. Kada se smanji iznos novca ili kada se poveća netko od toga? Kada se poveća na federalnom nivou, ovaj tu plasira u javnost kao povećanje prihoda, u stvar uzima isti novac od Kantona Sarajeva. Mislim da takve vrste ovaj pravnih poslova treba da okončamo i da pokušamo riješiti to na način, dakle, da zaista ove ustanove dobiju mogućnost da one ovaj poslamo i pored toga što su faktički i pravni vlasnici jer bi na taj način mogli više novca ulagati. Ja sam bio u ovoj ustanovi i mogu da kažem da uređenje same ustanove, kad govorim o uređenju, mislim na objekat možemo da kažem da je skromno s obzirom na kakva sredstva ustvari izdvajaju za ovu ustanovu. Gerontološki centar je dole. Ja mislim u još težoj situaciji kada je u pitanju sam ovaj objekat. I dakle, jako je teško da ove ustanove imaju mogućnost da budu kompatibilni sa ustanova privatnim koji pružaju ovakvu vrstu usluga jer ovaj jedina satisfakcija jeste ta niska cijena, međutim, pored, dakle, te cijene, većina korisnika ili onih koji bi smjestili ne znam, svoje neke članove porodice gledaju stvari u kakvom se smještaju radi. Pored toga, oni imaju jako ovaj, pored toga što su ustanove socijalne zaštite, oni imaju jednu vrstu, da kažem zdravstvene usluge, što je vrlo kompleksno za ove ustanove. U principu ustanove su registrovane tako kako su registrovane, ali u obavljanju takvih vrsta poslova pojavljuju se neke aktivnosti gdje oni zaista moraju i da pruže neku vrstu, neku vrstu zdravstvene usluge ili da imaju neku neposrednu komunikaciju i saradnju sa ustanovama iz oblasti zdravstvene zaštite, što je vrlo kompleksno i teško izvodivo, posebno u ovom sistemu

neuređenosti u kojem mi danas živimo. Iz tih razloga, mislim da njihovo djelovanje treba biti upravo usmjereno na rješavanje tih pravnih pitanja. To je možda više za osnivača, odnosno za Ministarstvo i za Vladu, kako bi na neki način ovu vrstu komunikacije i pravno regulisali da u stvari sutra ne bi se pojavili neki problemi u slučaju nekih neželjenih slučajeva koje mogu imati neki možda posljedice koje ovaj nisu prihvatljive ni korisnicima, a ni direktorima ovih ustanova. U principu, dakle, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu, mi ćemo podržati izvještaj ovih ustanova zato što smatramo da se zaista radi o kompleksnom jednom, jednoj oblasti. I po mišljenju, dakle, nas direktori i ove javne ustanove su u ovom prethodnom periodu svoj posao sasvim korektno obavljali i iz tih razloga ćemo im dati podršku, bez obzira, dakle, što smo mi opozicija. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolegi Bandiću. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Naravno ova sjednica je prekinuta prošli put kada sam počeo bio nabrajati oko onih zapošljavanja ovih kadrova iz Općine Centar, ne bih kvario danas nastavak ove sjednice tim imenima i prezimenima. Vidio sam da je nekim direktorima onako bilo nelagodno, jer i oni znaju da su to stvari koje se dešavaju i da je ta meritokracija kojom ste se vi kleli ustvari u Kantona Sarajevu umrla kada ste vi došli na vlast. Zavod. Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo znači otprilike ista neka priča. Mi smo vrlo aktivno predlagali neke mjere, neke programe. Vi ste nas ovdje obavijestili u stvari na koji način vi vršite rasknjižavanje sredstava na nivou budžetskih godina, pa bi kao bolja realizacija tih sredstava bila. Međutim, funkcionalno je potpuno tačno da vi zaista prenosite ogromna finansijska sredstva na nivou svake godine, a s druge strane u istom tom resoru, resoru socijale, imate ovih niz ustanova koje imaju desetine, stotine, pa da kažem i možda i hiljade neriješenih problema. Kada bi se birao najslikovitiji primjer koji bi trebao da predstavi pogubnost ove Vlade u Kantonu Sarajevo, ja mislim da bi najbolji primjer bio ovaj resurs socijalne zaštite. Znači, mi vas ovdje slušamo da vi mašete neki 4, 5 godina sa jednom stavkom koja je urađena na bazi povećanja budžeta, tj. naknadom za porodilje, a sve drugo što je daleko kompleksnije u ovom resoru socijalne zaštite, pošto je objedinjena javna rasprava, vi kao da ste zažmirili na te stvari. Znači slika u kojoj se Kanton Sarajevo zaduži za 500 000 000 konvertibilnih maraka, a da u tih 500 000 000 konvertibilnih maraka npr. Dom Nahorevo se nalazi pod kirijom već nekih desetak, 20 godina, da tamo nema kapaciteta, da su tamo liste čekanja, da su uslovi ljudima jako teški, da je skoro 200 korisnika, ponajbolje govori kako vi radite. Ako se u tih 500 000 000 konvertibilnih maraka nije moglo naći 5 i 10 milijuna, da se riješi pitanja izgradnje ili otkupa ili nekog smještaja ili na bilo koji način da se riješi i to pitanje koje je, da kažem, izazov današnjeg savremenog doba u kome mi živimo. Sljedeća stvar, Terapijska zajednica Kampus. Slična situacija je ovdje. Kada bih samo pobrojao ono što mi je direktor u svom izlaganju spominjao, od nekog neasfaltiranog pristupnog puta do, ne znam neke je zemlje od 60 dulama kojim niko ne upravlja, neke dvije kuće itd, o tome da mu fali duplo više zaposlenih. Pazite vi ovih apsurd; kaže direktor fali mu duplo više zaposlenih, podrazumijeva se, naravno, da ne mogu nove korisnike da rade s njima, a s druge strane imate Zavod za zapošljavanje Kantona Sarajevo koji prenese ne znam nekih 18 miliona ili 12 ili 20 miliona konvertibilnih maraka. Također, Dom za djecu bez roditeljskog staranja, Gerontološki centar, sve neke slične priče, ovaj koje ustvari su pokazale da nikakvog tu napretka, ozbiljnog nije bilo od 2018. godine, pa evo sada do 2025. godine. Nije šala nekih šest, sedam godina obnašati vlast sa ovako visokim budžetima svih ministarstava, a ne unaprijediti ništa ozbiljno u ovom segmentu socijalne zaštite. Znači Kanton Sarajevo je trebao da bude lider u ovoj oblasti, da se kroz ovaj resor možda ponajbolje vidi

opravdanost ulaganja u taj segment društva koji je, da kažemo, na neki način najslabiji. Međutim, ne, to praktično se ništa ozbiljno u tom ovaj segmentu nije dešavalo. I najljepša slika, ponovit ću još jednom i prilika koju vi trebate da pogledate kao aktualna vlast u Kantonu Sarajevo jeste kako ste potrošili 500 000 000 kreditnih sredstava, a da u ovom sektoru socijalne zaštite niste uradili ništa ozbiljno, niti ćete sada, naravno, moći uraditi, jer sada pošto ste razrušili ove budžete, pošto ste uništili budžet Kantona Sarajevo, tek sada nećete moći ništa ozbiljno uraditi ni '25 ni '26. godine, tako da iza vas i vaše vladavine će nakon tih 8 godina ostati u historiji Kantona Sarajevo upisano da je propuštena sjajna prilika u kojoj se u barem jednom sektoru u Kantonu Sarajevo stvar su se morale unaprijediti. Evo da govorim to je taj segment života i rada u ustanovama iz oblasti socijalne zaštite. Da kritikujem ove direktore, pojedinačno, možda bi se moglo svakom ponešto kazati. Generalno, vi ste i od toga napravili neku političku pijacu. Pretpostavljam da će to tako biti ovaj i na glasanju, jer se, tako što kažu, ponašate, nekim usvojite izvještaj pa ih smijenite, nekim ne usvojite izvještaje pa ih ne smijenite. Vi ste ovdje uveli jednu praksu koja je poništila sve zakone, sve pravilnike, poslovnike, znači sav red koji je iole bio propisan u ovoj Skupštini. Vi ste napravili što kažu jedan nered, tako da ovi ljudi ne zaslužuju zaista da opozicija na neki način njih kažnjava svojim ne glasanjem, jer čini mi se da oni baš i ne liče na vas jer vi ne zaslužujete očigledno kao vlast ni ovakve direktore, da imate na pozicijama, jer očigledno je da tim ljudima ništa ozbiljno niste pomogli, niste ozbiljno ovome pristupili, tako da i rezultati rada u toj oblasti socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo, osim te vaše floskule o naknadi prema porodiljama, koju ponavljate kao papagaji u svakoj emisiji, dodajući i tramvaje u svakoj rečenici, kad već treću stvar trebate spomenuti za ovih 6, 7 godina, ustvari vi nemate šta spomenute. Evo, mi ćemo dati na neki način kao Klub podršku ovim izvještajima i nadamo se da će doći neko bolje vrijeme, da će doći neko vrijeme u kome će se sistemski raditi, a nema sistemskog rada kada vi za 6 godina vlasti promijenite 4 ministra financija ili dva, tri ministra u oblasti socijale. Kakav se tu sistemski rad može očekivati da vi mijenjate dva, tri ministra u oblasti socijale? Pa taj čovjek koji bi nešto i osmislio u suradnji sa direktorima, da realizira neke projekte, da nešto izgradi i da napravi, neće ni dokle doći. Ali suština ovdje stvari jeste da vi u stvari ostanite na vlasti, da vi sjedite u tim vašim foteljama, a onda se međusobno ono zamijenite, patentirali ste taj fol kao neku sarajevsku furku, ono izađeš iz jedne stranke, uđeš u drugu, a podržavaš ovu isto. Rezultat rada nula, a onda opet radi daje malo to promijeniš, zavrtiš, premijer da ostavku, daje novog ministra i rezultat svega toga je šta? Neki medijski natpisi, neka priča od koje nema što kažu niko ništa. Ovo generalno u oblasti socijalne zaštite, evo, ja sjedim ovdje već, čini mi se, petu godinu, ja nisam vidio nikakav ozbiljan pomak u ovih 5 godina koji je morao biti sistemski koordinisan iz Vlade Kantona Sarajevo, sa jasnim projektima, sa stvarima koje je trebalo unaprijediti. Te stvari ne da nisu unaprijeđene, nego su u jednoj vrsti stagnacije. Evo toliko za prvu diskusiju da dalje ne kritikujem.

A što se tiče Zavoda za zapošljavanje Kantona Sarajevo, to je ta neka priča koju mi pričamo već godinu, dvije, tri, četiri, pet i ništa se ni tu, što kažu, ozbiljno ne dešava. Uglavnom jedna hipokrizija vlasti u Kantonu Sarajevo se nastavlja i dalje je. Dokle će sve to trajati, naravno, vidjet ćemo, vrijeme će pokazati. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavajuća Jelena Pekić se javila za riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdrav svima s obzirom, evo da se prvi put javljam, želim da pozdravim i sve gledatelje koji nas gledaju putem Televizije Sarajevo. Ja ću, evo, nisam željela da koristim repliku, nego ću u svojoj diskusiji osvrnut se kratko i ne izlaganje kolege Devića

kada je u pitanju ovaj generalno, kako ja vidim, rad i ovog resora, ovog ministarstva, samim tim i javnih ustanova koji djeluju u oblasti socijalne zaštite, ali i rada, i ovaj dio koji se tiče nezaposlenosti. Moram reći da smo u prethodnom periodu, da su značajno, odnosno da su u određenoj mjeri povećane plate koje su bile na najnižem nivou do sada kada je u pitanju javni sektor u Kantonu Sarajevo, da je povećani broj zaposlenih u ustanovama, s obzirom da imamo kontinuiranu i stalnu potrebu je li jačanja ljudskih kapaciteta i samim time osnaživanja ustanova iz oblasti socijalne zaštite, a samim tim su povećana do sada u kada je u pitanju ova Vlada, ovaj i rad ove Vlade jeste da su značajno povećana i finansijska sredstva. Da može i mora bolje, uvijek može i mora bolje, posebno kada je u pitanju ova koja izuzetno osjetljiva kategorija stanovništva u kojem zaista itekako mora se voditi računa kako i prije, ali tako i u budućnosti. Ja moram još da kažem vezano za, kolega Dević je govorio zašto ne iskoristite se sredstva Službe za zapošljavanje. Ne mogu se koristiti ta sredstva da se preusmjeri u institucije, odnosno ustanove socijalne zaštite zato što su to namjenska sredstva koja se plaćaju, koja su regulisana federalnim zakonima, koji se plaćaju zajedno sa doprinosima na platu. Dakle, to su namjenska sredstva i ono što dijelim mišljenje s vama jeste da moramo jasno razdvojiti koliko prenosi. Mogu ja završiti, kolega, ovo je moja diskusija, pa ne morate ponavljati pet puta, čuli smo vas ovdje. Ometate me, već smo vas jednom čuli. Dakle, i sama sam tražila više puta da način knjiženja ovih sredstava, koji se koriste za aktivne politike zapošljavanja da se promijeni u Službi za zapošljavanje, kao što to radi Federalna služba kako bi smo vidjeli, koja su to sredstva rezervisana pa se prenose, dakle, da se koristi mehanizam razgraničenja pa se prenose u narednu godinu zato što su rezervisana, jer ti program traju od 6 mjeseci do godinu dana, pa i 2 godine, a koja su sredstva koja nisu utrošena nikako niti su realizovana po nekom projektu. Ali ono što još jednom želim da naglasim jeste da se, ako je kolega Dević mislio na to da se ti viškovi ne mogu, nažalost, koristiti u namjene, u druge namjene izuzev ovih koji se izdvajaju, zajedno sa ostalim doprinosima na platu. To je jedna stvar. Druga stvar jeste kada je u pitanju Dom Nahorevo nije vam smetalo ova kirija što se plaća jednoj federalnoj instituciji koja je li naša, ovaj koja zapravo i naša, dok je bila direktorica Sebića Izetbegović, tada vam nije smetala ta kirija, ali evo sad kad ona više nije gore direktorica, odnosno naša kolegica zastupnica, ovaj sad je ta kirija problematična. Ono što zna mjesto da se intenzivno radilo u suradnji resornog ministarstva i direktora, da se ta kirija smanji, koliko sam upoznata da je ona na kraju smanjena i da je potpisan novi ugovor. Nisam sigurna koji je tu tačan iznos smanjenja, ali evo mogu moje ostale kolege zastupnici dopuniti tu informaciju. E sad, još ću se osvrnuti vezano za ostale ustanove. Kada je u pitanju Kampus ja zaista molim i direktore, kada komuniciraju ove informacije prema javnosti, da kada imate određenih poteškoća i problema, da odmah govorite i ko je nadležan za put što nemamo, ovaj put gore do te Javne ustanove. Kakvi su problemi sa vodom? Dakle, moramo puno i mi sami od sebe ozbiljniji pristupati. Ono što ja očekujem od direktora, ne samo iz oblasti socijalne zaštite, nego generalno, kada iznosite probleme, morate onda imati spremne projekte kao direktori i onda nas jasno upoznati koliko to košta, šta ste do sada poduzeli u rješavanju tih problema, jer ne možete očekivati ni da vam ministarstvo i Vlada rješava probleme u vašem resoru, nego trebate doći Ministarstvu i Vladi sa ponuđenim rješenjima za te probleme, pa ćemo se u skladu jel sa strateškim opredjeljenjima Vlade, opredijeliti koja su to rješenja najbolja ili ponuditi neka nova rješenja, ali zaista ono što očekujem jeste da se puno ovaj efikasnije, produktivnije pristupi rješavanju ovaj određenih problema i da vidimo koji su to vaši prijedlozi kao direktora koji ste najbolje upoznati upravo sa tim problemima, zato što ovaj radite tu i ne može niko bolje, pa ni u ovoj sali, znati probleme s kojima se vi suočavate od vas samih, koji vodite te institucije i svakodnevno ste i u kontaktu sa korisnicima usluga, ali i sa svojim kolegama uposlenicima. I tako da generalno molim direktore da promijenimo, pokušamo promijeniti taj pristup rješavanju problema, jer evo već evo od kako sam ja u Skupštini Kantona Sarajevo stalno slušamo neke probleme, a nikako da ih rješavamo i ne čujemo vaše prijedloge za rješavanje tih problema i mislim da ćemo tako i vi

i mi biti zajedno ovaj puno efikasniji. Toliko sad u ovoj mojoj diskusiji, pa koliko bude potrebe, javit ću se ponovo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prvo, ispravka krivog navoda, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ispravka krivog navoda i replika i evo, kako god hoćete to poslovnički vi predsjedavajući rastumačiti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravku krivog navoda ste tražili pa bi vas zamolio samo da kaže šta je krivi navod.

Mahir Dević (zastupnik)

Dobro. Poslije toga ima i replika. Znači ispravak krivog navoda kolegice, ja nisam ni u jednoj rečenici svoje diskusije kazao da vi namjenska sredstva prebacujete sa Zavoda za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Treba biti samo malo kreativan, pa osmisliti neki program iz tog tog zavoda da bi ljudi u Terapijskoj zajednici Kampusa imali ovaj zaposlene ljude, kao što je to, na primjer, urađeno ovdje u Odgojnom centru Kantona Sarajevo. Eto, znači imate dvije situacije, znači u Odgojnom centru Kantona Sarajevo to funkcionira jer sam razumio direktora koji je kazao da je zaposlio 6 ljudi preko ovaj, kako se zove, Zavoda za zapošljavanje Kantona Sarajevo, a vamo gore imamo direktora Terapijske zajednice, koji kaže da mu u ovom momentu, pored svih infrastrukturnih problema, od tog pristupnog puta, objekata treba duplo veći broj ljudi. Pretpostavljam da korisnika treba vjerovatno još, što kažu desetine da ih primi, a ne mogu da ih ljudi prime. Znači, mislilo se na to da se preko Zavoda za zapošljavanje osmisli jedan projekat koji će biti stimulans, evo ustanova iz oblasti socijalne zaštite ili da zaposlite medicinski kadar u ove ustanove, tipa ne znam, Gerontološki centar, tipa Nahorevo i tako. Ako prenosite te silne milijune, mislilo se na to.

Hoćete da završim i ovaj dio replike, da se ne javljam ponovno ovo kratkoću ili ćete da se javim?

Hvala. Znači, kolegice Jelena, znači, ja sam rekao da je propuštena sjajna šansa, da ste vi vlast ovdje, vlast, trojke šestorki, već, kako se više i zovete sa tim samostalnim zastupnicima, u trajanju od 6 godina, da se neko od ovih ozbiljnih pitanja riješi. Ja uopće nisam branio pitanje kirije, niti to ima ikakve vezi s tim kada je bila direktorica Sebija Izetbegović ili neko drugi. Ja sam rekao da to traje 20 godina, nisam ja pobjegao ni od kakve odgovornosti vlasti koja je bila prije vas. Ali finansijska situacija tada i sada je drastično različita. Znači propuštena je jedna sjajna šansa da se ovo pitanje riješi jer je ovo očigledno potreba ovog društva. E sad, s druge strane, kako vi percipirate tu potrebu tog društva? Znači vi u ovom momentu nabavljate helikopter u Kantonu Sarajevo, trošite desetine milijuna konvertibilnih maraka, a paralelno s tim imate ovakve socijalne probleme. Eto, to najbolje govori gdje vi nas vodite. Eto, o tome sam kazao i to nije imalo uopće veze da li je direktor ovaj ili direktor onaj, pitanje ovog smještaja ove vrste bolesnika, ove vrste ljudi je trebalo riješiti u ovih šest, sedam godina. Ako smo digli 500 milijuna, mogli smo 5 miliona potrošiti za ovu namjenu da se ovo pitanje ovaj završi. Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić, replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Repliciram kolegici Pekić, ja sam rekao za ove kirije kolegice Pekić i nisam to istakao kao prigovor niti ovoj Vladi, niti u ovom direktoru. Ja se sjećam i u našem mandatu mi smo smanjili tu kiriju, bila je nekih 840 000, ja se sjećam onda smo mi tu smanjili, ne znam, možda je nekih 100 000 maraka, pa je onda došla nova Vlada i gore nova uprava, jel onda su oni povećali to ponovno za nekih, ne znam sad koji iznos novca. Želim da kažem sljedeću stvar: uopšte nije bitno ko vlada u tom momentu, izlazimo sa nekim aktivnostima i dajemo im poseban značaj, tretiramo ih kao da je urađen neki strašan posao, a ustvari to je, evo da kažemo, prelijevanje novca iz jednog budžeta u drugi, bez obzira o kojoj se Vladi radi, zaista to ne zaslužuje nikakvu pažnju. Kirija da li će biti 840 000 uplaćeno Federaciji, odnosno Kliničkom centru ili će biti 700 000, nije uopće rješenje za ovu ustanovu i u tom kontekstu se ne može posmatrati ta moja konstatacija, jer ona se viši odnosila na to da objekat nije u vlasništvu Kantona Sarajevo, odnosno ove Javne ustanove Nahorevo i oni ne mogu da ulažu novac u izgradnju samog objekta, jer generalno ovaj okolnost da nije u njihovom vlasništvu i Vlada se opredijelila da što manje novca izdvaja, izdvaja za takvu vrstu ulaganja. Ako mi sada osvrnemo se koliko je ustvari kirija do sada plaćeno za ovu ustanovu, znate kako smo mogli gore da napravimo objekat, to bi bio objekat, znači strašan. Jedna ovakva situacija je također bila dole u, čini mi se, u Otesu, gdje je Kanton Sarajevo plaćao ogroman iznos sredstava za kiriju stanova iz oblasti socijalne zaštite i boračke, a na kraju, u konačnici u samom ugovoru je ovaj definisano da kad budu se te prostorije vraćale, moraju se vratiti u prvobitno stanje. Dakle, nažalost, to su ugovori koji su nepovoljni za Kanton Sarajevo. U tom kontekstu trebamo posmatrati da li postoji mogućnost da takvu vrstu pravnih poslova zamijenimo, od kojih će zaista i građani imati korist jer ćemo dati mogućnost ovim direktorima ustvari da na jedan ispravan način upravljaju i rukovode ovim ustanovama. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem kolega Bandiću i to je definitivno da, evo, ja ću ga replicirati vama, iskoristiti priliku da, sve su ove Vlade do sada, koliko su izdvojile sredstava za kiriju, mogli su napraviti i kupiti zemljišta i napraviti zgradu i generalno isto dijelim pristup da sve one institucije gdje iznajmljujemo da se razmotri mogućnosti da se kupi objekat, ali opet je i to do direktora koji treba, treba predložiti, mora doći direktor sa prijedlogom, napraviti cost benefit analizu koliko je potrošeno dosad sredstava u kirije, napraviti projekat procjene gdje bi kupio zemljište, projekat procjene izgradnje objekta, ili prelaska u negdje drugo. Stvarno moramo malo odgovornost prenijeti na direktore i na njihovu proaktivnost u rješavanju određenih problema. Morate doći, bar bar su moja neka iskustva do sada ako želite da lobirate i zagovarate za neke sjajne projekte, onda morate doći sa spremnom analizom troškova i analizom prihoda i šta je ono s čime dobija Kanton Sarajevo. Tako da moramo mijenjati taj pristup, bar su to neka moja razmišljanja.

Replika, odgovor na repliku izvolite, zastupniče Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala kolegice Pekić. Mislím da ovo što ste rekli u stvari je potpuno dijametralno od onoga što žele stranke Trojke da urade. Vi dođete sa politikama koje žele da ovo riješe. Ako mi očekujemo sada da će jedan direktor imati toliku snagu, vidjeli smo ovog direktora Kantonalnog centra za socijalni rad, prošli put na njegovom izvještaju, koliko je imao snagu on da uradi nešto. Ovo želim da vam kažem kolegice Pekić, nemojte da prebacujemo ni vi, a ni ja, ali vi ste trenutno u poziciji pa imate veću snagu, nemojte da prebacujemo odgovornost na direktora, kako oni treba izaći sa nekom aktivnosti, ovo je poznato, ovoj Skupštini, dakle, više od deceniju, i ukoliko neko dolazi sa politikama proaktivnim, kako smo to rekli, odnosno

kako ste to vi rekli da dolazite sa pronatalitetnim politikama, pa mi ovdje to posmatramo i pozdravljamo, isto tako ste vi mogli da dođete ovdje sa tom politikom koja će definisati vaše aktivnosti u kojem periodu. Okolnost da imate mogućnosti na federalnom nivou, dakle, imate vlast na federalnoj razini, vi trebali ste osmisliti pravni posao koji će vam dati mogućnost da ovakvu vrstu vaše politike provedete kroz ova dva nivoa vlasti, a direktor je tu samo neko ko provodi, izvršava ono što mu vi kažete i u tom slučaju njegova aktivnost, ukoliko ne bude ovaj, shvaćena od strane rukovodstva stranke koja ga je predložila može čak da dobije mogućnost da mu se izvještaj ne usvoji, kao što je to bilo prošli put direktoru Kantonalnog centra za socijalni rad. Tako nemojte da prebacujemo odgovornost na ove direktore da fali njihove aktivnosti. Mislim da ovdje fali generalno definisati ozbiljne politike koje ćete vi ovdje predstaviti, a evo kako vidite, mi ćemo podržati ustanove ove i podržat ćemo ovaj izvještaj, istu tu aktivnost da ste donijeli kroz politike, mi bi to podržali. Okolnost da niste, nemojte prebacivati sada na direktore, hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem vam zastupnice. Replika je bila Dević, jel tako? Izvolite. Meni pretpostavljam.

Mahir Dević (zastupnik)

Tako je, hvala, a mislio sam da završimo to, ali evo, mislim, vi ste u vašim hvalospjevima kazali da je najveći uspjeh to što su povećane plaće uposlenicima u oblasti socijalne zaštite, pa šta smo sada trebali da još i to ne povećavamo? Jel da njih ostavimo na onom nivou plaća od prije pet, šest godina. A vrhunac nemanja strategije, nejasne vizije sada upravo ovo što ste vi kazali. Ne znam da je direktor, čini mi se, jel, ako sam vas dobro shvatio, neke institucije kriv zato što ta institucija nije izgrađena, napravljena itd. Sad po vašoj logici stvari ispada da je direktor jači od Vlade, premijera, ovaj ministra, skupštinske većine koja je potrošila nemilice 500 000 000 konvertibilnih maraka i bthewy, nije se uopće sjetila da taj Dom Nahorevo, ne znam, plaća kiriju od 200 000 ovaj godišnje, a onda to još vratite na neki fabričke postavke, na neki politički teren sa fakturom dok je bio ovaj direktor Kliničkog centra ili onaj direktor Kliničkog centra. Pa ja bih se barem kolegice, malo zacrvenio za ovih 6,7 godina vlasti koju vi, evo podržavate zadnje 2, 3, da potrošite 500 000 000, a da u tih 500 000 000 ne budu sredstva za ovu vrstu ustanove, barem bi se trebali malo zacrveniti, prevashodno vi, a evo ako hoćete, i mi iz opozicije i svi zajedno, a ne da to na neki način branite. Pazite, evo, imate budžet za '25. godinu, zašto to ne osmislite u budžetu? Evo, dobit ćete našu podršku za to ili za bilo koji drugi projekat. Ako to ova Skupština nije u stanju da uradi, onda ja ne vidim svrhu zašto mi ovdje sjedimo, a kamoli da vi to na neki način ovaj pokušavate zaista da branite. Znači, rekao sam vam na šta vi ličite, potrošili ste 500 000 000, a kupujete helikoptera, plaćate 200 000 maraka godišnje za Dom Nahorevu u kome je oko 200 korisnika, što ne znači da sutra neće biti 400. I zaista, premijer i ova većina i ova vlast je propustila sjajnu šansu kada smo u daleko boljoj ekonomskoj situaciji, bilo da se ovo pitanje riješi. Ono je sada već problem; na ove cijene je ozbiljan problem, ali ako nismo to mogli za 6, 7 godina riješiti, to najbolje govori kako ste ustvari vi radili. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja ću vam replicirati kolega Deviću. Dakle, ja nisam rekla da je direktor kriv, nego sam rekla da očekujem veću odgovornost od strane direktora u smislu pokretanja inicijativa i priprema kad su u pitanju pregled koliko bi Kanton Sarajevo uštedio sa sredstava da se opredijelio za izgradnju vlastitog objekta. Dakle, nemate više mogućnost meni da replicirate, iskoristili ste svoja 2 replike. Dakle, još jednom ponavljam, ja nisam rekla da je direktor kriv, nego da očekujem veću spremnost direktora da iniciraju, rješavaju argumentovano, a onda će politike

odlučiti ovaj jel u kom pravcu će dalje ići. Generalno, dakle, ovo nisam samo mislila na direktora iz oblasti socijalne zaštite, nego generalno na sve direktore u Kantonu Sarajevo, koji konstantno dolaze sa problema. Ja očekujem kad neko kaže da ima problem, da mi ponudi bar dva, tri rješenja na kojima možemo zajedno da diskutujemo, jer tako smatram da ćemo biti svi efikasniji, pa i ministri efikasniji i direktori, a i mi ovdje, koji sjedimo u skupštinskim salama, ali, naravno, imam pravo na, ja, vidim naprosto tako. Možda sam previše menadžerski orijentisana, ali to je nekako kako ja vidim, da se neke stvari konačno trebaju početi rješavati u Kantonu Sarajevo.

Za diskusiju se javio zastupnik Lemezani, izvolite.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Nisam htio da javljam se za replike, nego sam nekako hoću da iskoristim ovu diskusiju pa ću u okviru nje malo i replicirati kolegama prije mene.

Prvo, naknada za porodilje od 1200 maraka nije nikakva floskula, nego konkretna mjera koja povećava natalitet našeg društva. To je vjerovatno najbolja patriotska politička odluka koja je donešena zadnjih 20 godina. Ako je floskula, onda odite kod nezaposlene pnaorodilje, pa pitajte jel isto kada je bila trudna, kada je primala 200 maraka i 250 kada ste vi bili na vlasti ili je isto kada sada prima jednu prosječnu platu federalnu. Tako da to da je floskula prije svega nije ljudski reći, a kamoli da malo se suosjećamo sa tom plaćom. Ako mogu da završim. Dobro, izgleda da sam ja kriv što je u Ilijašu rezultat kakav jeste, pa onda dajte kolegi ispravku krivog navoda.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja sam kolega Deviću mislila da već ide po novom Poslovniku, ali izvolite. Ispravka krivog navoda, Dević

Mahir Dević (zastupnik)

Nemojte kolega Lemezane, neke političke stvari ubacivati u vaš ispravak krivog navoda. Da vas vratim malo u prošlost. Vi niste tada još bili ovdje, nije se tačno znalo ni u kojoj ste stranci tad pošto ste jedno dvije, tri u međuvremenu promijenili. A inicijativa o naknadi za porodilje iz ovih skupštinskih klupa je krenula pored kolegica iz pozicije i od kolegice iz opozicije Jasmine Bišćević Tokić. Mi smo to tražili, podržavali, glasali, ali sam rekao da ne možemo mi sada 6 godina građanima Kantona Sarajevo pričat jednu stvar koju smo riješili na adekvatan i dobar način. Hoćemo li 6 godina pričat mi ovdje kako smo donijeli tu odluku u oblasti. I to nije nikakva floskula kao što ste vi rekli, znači ja nisam rekao da je to floskula, rekao sam da ne možete samo kao nekim pamfletom s tom jednom mjerom mahati šest godina ili vi nama možda predlažete, kolega Lemzane, u međuvremenu, dok promijenite 5 političkih stranaka sljedeću stvar.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega Deviću, ja vas molim, sada već prelazite u diskusiju, ako možete.

Mahir Dević (zastupnik)

Završavam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ispraviti krivi navod.

Mahir Dević (zastupnik)

Ispravljam krivi navod. Znači, ne možemo 10 godina kako vi namjeravate pričati o jednoj mjeri, a da vi u međuvremenu ovaj Kanton zadužite sa milijardu konvertibilnih maraka. I naravno da to onda ispada neka floskula. Eto, u tom segmentu sam ja tu riječ iskoristio. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Molim vas da uključite zastupnika Lemezana.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Ja ću kroz diskusiju nastaviti i replicirati kolegi Deviću. Prvo, kolega Deviću nije ni tri ni pet stranaka, nego ovo je moja druga politička partija u ovoj Skupštini Kantona Sarajevo i mislim da je javnost upoznata zbog čega je to tako. I da vratim vrijeme, sve bi isto radio. Treće, vi se morate dogovoriti, prvo govorite floskula, nije floskula itd. Vi ste podnijeli inicijativu? Dobro, ako se vi podnijeli inicijativu zašto je kada ste u prošlom mandatu obnašali vlast zašto je niste usvojili? Zašto je niste implementirali? Drugo ili treće koje već? Morate se odgovoriti koliko smo dužni, jesmo 500 000 000 ili milijardu. A pošto vi volite da govorite onako kako nije, pa se tako pogrešno i tumačili izjave direktora koji sada ne mogu da se javi da kažu šta su rekli, onda to mene ništa ne čudi. Kroz diskusiju ću reći i ako možete da ne odbacujete, opet vam ponavljam nisam ja kriv zbog Ilijaša, nisam došao ni u Ilijaš, ja šta razumijem da ste vi ljuti. Evo mjesec dana je prošlo od izbora, daj da se vratimo na temu. Rezultat je takav kakav jeste, ljudski je nekad i izgubiti. Porodilje znači, nisu floskula nego konkretna politička mjera, patriotska mjera koju je ova Vlada uradila. I trebamo svi biti ponosni na tu mjeru, bez obzira da li dolazili iz opozicije ili pozicije. Trebamo uporediti plate direktora i zaposlenika koji rade sa ovim osjetljivim kategorijama, plate direktora dok nije došla aktualna ministrica, su bile malo veće od ove federalne naknade koje primaju porodilje. Ako uporedimo sa ostalim platama direktora, uključujući evo i nas kao zastupnika i direktora u drugim resorima, one su bile manje od 60 %, sada su te plate pristojne, niste mogli naći ozbiljnog čovjeka za tu platu da vodi ovakve ustanove. Svi ministri prije nisu odgovorili tom zadatku i nisu razumjeli te ljude. Stimulacija na rad otežane uslove su povećane. Budžeti ustanova u ovom resoru su povećani. Dječji dom Bjelave 28 %, Centar za socijalni rad 29 %, generalno ostale ustanove oko 20 %. Kada je direktor Kampusa rekao da mu možda još treba toliko ljudi da bi radio, nije mislio baš tako, on je bio isprovociran vašim pitanjima zbog određenih zapošljavanja ljudi preko programa koje ovdje sada kritikujete. On je rekao da zbog populacije s kojim oni rade, s obzirom da su to posebne osobe koje koriste psihoaktivne supstance ili su na nekom izležavanju neke sudske odluke na društveno odgovornom radu, da ima još toliko ljudi, možda bi odgovaralo s obzirom na takvu populaciju ljudi, s obzirom da su oni u stanju u kakvom jesu. Tako da nemojte vi sada tu govoriti šta je on rekao, jer se čovjek ne može javiti da vam kaže onaj da nije baš tako mislio. Nisam advokat, nego govorim šta jeste. Drugo, rekli ste da nemaju ni vode, ni puta. Znači zašto nemaju? Kada se Kampus gradi, vaš kolega iz vaše stranke bivši načelnik Senaid Memić na Ilidži, nije dao ni građevinsku dozvolu kako treba pa oni i danas dan imaju problem sa vodom i sa putem. I mi i nama je dužnost da to popravimo. Kao i aktualnom načelniku i mi ćemo to popraviti, samo treba vremena, ne možemo, mi nemamo čarobni štapić da sve uradimo ono što vi niste mogli uraditi 25 godina. Cijene Gerontološkog centra su povećane upravo zbog ovoga što je kolega Bandić govorio i tako dalje itd. Slažem se da je ova populacija nama jako bitna, da nismo imali prethodno vrijeme razumijevanja prema njoj. Međutim, evo, stvarno možemo zadnje dvije godine osjetiti velike pomake i rezultate u nekom djelovanju. I najbolje da pitate ove direktore, uposlanike da odete nekada do njih, a ne mislim da niste išli, šta oni misle kako je bilo stanje prije i kako je sada; od njihovih uslova rada pa nadalje. Da treba bolje i da može bolje, uvijek može bolje. Evo, radimo na tome, ali

nemojte pričati kako se ništa ne radi i kako to tamo vamo, tamo vamo, jer kada ste vi bili, ništa se nije radilo, a sada se puno bolje radi. I opet ponavljam kolega Deviću, porodijska naknada od 1200 maraka nije floskula. Nemojte vrijeđati naše žene, sestre itd da je to floskula, to je njihova egzistencija i patriotska mjera. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Imao sam ispravku krivog navoda, imao sam i repliku, pa evo ja ću prvo ispravku krivog navoda. Kolega Lemezani zaista moram da vam skrenim pažnju da vaši iskazi da se nije ništa prije radilo u ovoj oblasti zaista nisu tačni. Ja sam bio ministar u socijalu i jako dobro znam i poznajem rad ovih ustanova. Iz tih razloga ja sam dao podršku ovim direktorima jer znam koliko je ovo kompleksna oblast i zaista vi niste neko ko može da kaže da se u nekom prethodnom periodu nije radio jer niste bili prije svega ni u jednom organu koji bi vama mogao dati pristup tim informacijama, da li je neko radio ili nije. Druga stvar, kolega Redžo, da vam kažem, politička opcija u kojoj vi sada sjedite, vaš premijer, gospodin Nermin Pećanac je zaključio ugovor za Otes koji je potpuno nepovoljan za Kanton Sarajevo. On je, dakle, napravio jednu pravnu akrobaciju kojom je dao mogućnost i sva prava onome ugovaraču ustvari ko je vlasnik ovih dole objekata. Takvu vrstu pravnog posla više nikad nitko nije mogao od nas da ispravi. Tako da vas, evo, molim, dakle, ja razumijem oblast socijalne zaštite, dao sam im podršku, ne izlazim sa nekim, ne izlazim sa nekim ličnim primjerima gdje bi mogu ustvari da na neki način možda nešto kritikujem, dajem podršku ustanovama, ali nemojte nam vi, molim vas, govoriti da se nikad ništa nije radilo prije u oblasti socijalne zaštite, jer ja sam tamo bio i mnogo više znam u oblasti socijalne zaštite od vas i znam šta je tada urađeno u tom resoru, tako da, evo, zamolio bih vas da takve navode krive više ne koristite. Hvala. A imam diskusiju.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zar niste već iskoristili? Mislila sam da ste replicirali. Dobro, Dević replika pa idemo dalje.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Ma kolega Lemzan, ja sam mislimo da će to biti neka diskusija pa će biti neka replika, vi ste tu, nešto se zakačili za te porodijske naknade, pokušavajući nešto meni da imputira, ne znam da li uopće ima smisla s vama raspravljati na ovu temu, ali moram odgovoriti samo na jednu stvar. Znači, kada sabirate i oduzimate do 25, ako vam je dalje teže do 30 i više itd, onda to fino raščlanite radi javnosti. Ako želite kazati da je SDA vlast u Sarajevu 25 godina, onda vi govorite neistinu kolega. SDP je zajedno sa svojim koalicionim partnerima, duže vlast u Kantonu Sarajevo od SDA, uzmite te mandate, malo presaberite u ovih zadnjih 6 godina, pa onda one 2 prije toga. Pa uzmite alijanse, uzmite ovo, vidjet ćete da je SDA u Kantona Sarajevo bila vlast, skoro pa jednako kao i SDP. S tim da ste vi dobili naše kulturno historijsko naslijeđe koje je sada, koji se zove NiP, a vi to sada predstavljate kao neku reformsku snagu. A u stvari to su bili ti ljudi koji su u ime SDA ovo sve uradili što kao, ne valja, što vi kažete kao ne valja. Tako da ne bi loše bilo da se dogovorite sami sa sobom kada već spominjete tu stvar. Sljedeće, nisam ja uopće rekao da sam protiv porodijskih naknada, kao što vi meni sada to nešto pokušavate tu da imputirate. Pa ja ću vam još jednom ponoviti šta sam kazao; da je ovo Vlada i vlast na čelu sa premijerom, koja nema viziju, nema strategiju, nema ozbiljnu realizaciju projekata u oblast socijalne zaštite i 6 godina je odličnog ekonomskog stanja propalo dok ste, vi ih prespavali. Kad kažem vi, ne mislim vi lično, jer vi ste tad bili u nekoj trećoj stranci, mislim na ovaj blok koji sada podržavate, prespavali ste tih 6 godina, a

mogli ste riješiti jednu od ovih gorućih, krupnih, velikih pitanja. E sada, ako je trebalo proći 6 godina od kada ste vi došli, pa nije bilo tog puta do Kampusu, pa ga nema ni danas i da vi onda nakon 6 godina kažete vi ste to krivi što niste napravili prije i na takav način želite da odbranite vaš rad, kad kažem vaš, ne mislim na vas konkretno, jer, opet ponavljam, niste vi tada bili u toj stranci, sada jeste, ali racionalizirati na takav način, u jednom ekonomskom blagostanju, u kome se Kanton nalazio, ne povući ozbiljne poteze u ovom resoru, a baviti se raznoraznim drugim stvarima koje također se trebalo baviti njima, ali po prioritetima, ne. Ja vas pitam da mi odgovorite na pitanje pred javnošću Kantona Sarajevo, zar ne smatrate da je bilo adekvatnije potrošiti 20.000.000..

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme kolega, isteklo vam je vrijeme, molim vas.

Mahir Dević (zastupnik)

Mogu li samo rečenicu završiti?

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Završite samo rečenicu.

Mahir Dević (zastupnik)

Zar nije bilo svrsishodnije 20 000 000 kredita od helikoptera potrošiti na pitanje, evo, ustanova je iz ove oblasti socijalne zaštite? Ja mislim da jeste, možda vi mislite drugačije.Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku da završimo pa ću vam dati riječ onda kolegi Bandiću. Lemezan, odgovor na repliku.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Kolegi Bandiću i kolegi Deviću. Pa ja nisam tačno je da nisam bio kako je kolega Muamer rekao, međutim, imaju određeni podaci koji možemo lako uporediti. Isto tako nisam bio kada kažete da je gospodin Pečanac sklopio taj neki ugovor, pa evo ste evo sada to nešto meni fakturisasi, kao da sam ja nešto odgovoran zato, ali evo, da skratimo, nisam bio i nisam rekao da se ništa nije radilo, ja sam rekao da se puno bolje sada radi. I ne krivim stvarno lično tu vas, mislim da ste vi obnašali časno svoju funkciju u nekom periodu koji baš nisu bili politički baš najnormalniji u tom periodu, s obzirom, jel da su bili oni protesti i sve ono što je tada slijedio. Tako da mislim da se vi i ja apsolutno slažemo oko pogleda socijale. Slažem se da vi puno znate s obzirom na svoje životno i profesionalno iskustvo, međutim, ne smijemo osporiti stanje koje je bilo prije dvije, tri, četiri godine, koje je sada od izdavanja, plata i svega ostalog. Kolega Deviću, nisam ja bio u trećoj stranci kada se to dešavalo, nego sam se ja tada javno borio ono što vi na organima niste smjeli reći protiv tih političkih neistomišljenika koji pripadaju vama, znate. Drugo. Tako, da nemojte vi meni to prigovarati tu treću stranku i drugo, nemojte opet biti ljuti, jer evo onda, s obzirom da imate čudne neke političke matematike, mislim da smo u emisijama to dva, tri puta diskutovali, onda zbog Ilijaša ne morate biti ljuti, s obzirom, evo, da je ostala vlast, kako vi to nazivate, kulturno historijsko naslijeđe SDA, tako da nemate razloga za ljutnju, pogotovo da to meni fakturišete. Hvala. Mislim na načelničku poziciju.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku Dević, ali molim vas da vodite, da se vratite na temu. Evo, da završim ovaj duel pa ćemo nastaviti dalje, da se samo svi zajedno vratimo na temu izvještaja, a ne ko je kad bio na vlasti i u kojem vremenskom periodu. Dević, odgovor na repliku.

Mahir Dević (zastupnik)

Slažem se, otišli smo malo od teme. Znači, ne bi komentarisao ove neke kolegine opservacije koje su onako vrlo jeftino političkog sadržaja. Kolega, vi ste rekli ovdje da ste povećali kao plate uposlenicima u oblasti socijalne zaštite, ja kažem samo da je to potpuno normalna stvar, svima su plate povećavane, pa šta smo sada trebali ove ljude ostaviti bez povećanja plata. Ali vi, evo, uporno govorite da je nešto mnogo bolje u toj oblasti socijalne zaštite. Ja vas samo pitam da mi kažete šta? Šta je mnogo bolje? Ne kažem ja da negdje možda ponešto nije učinjeno. Ali ako uzmete rast budžeta u obzir, da je duplo veći budžet, da su duplo veća finansijska sredstva, da su šanse i mogućnosti samim tim bile duplo veće, nije ova Vlada i ova vlast položila ispit koji je postavljen pred nju, a to jeste da unaprijedi ove ustanove iz oblasti socijalne zaštite. Naprotiv, stanje je isto ili gore. Eto, o tome govorim, a vi, ako imate nešto konkretno, ne fakturišem ja ovo ovoj sadašnjoj ministrici ni onoj prije nje, rekao sam u uvodu svog izlaganja ako ste me slušali, ako imate na šest, sedam godina mandata tri, četiri ministra koja se mijenjaju, evo u ovom resoru, pa kako ćete vi imati neki napredak? A još je gora stvar da su te promjene sve u okviru istih ljudi koji su i dalje vlast. Znači vas uopće ne mijenja opozicija, već vi prijedete iz jedne stranke u drugu stranku, i opet ostanete u parlamentarnoj većini, a onda kao kritikujete nas, izlazite iz te vaše, koja je u parlamentarnoj većini, prijedete u drugu, koja u parlamentarnoj većini i dalje kritikujete nas iz opozicije, pa to je nevjerovatno. Evo, završavam, ja neću više zaista.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala kolegice Pekić na razumijevanju, zahvaljujem se za ovu pauzu koju ćemo iskoristiti kako nam treba. Kolega Lemezani da vam kažem; kada govorite o platama u oblasti socijalne zaštite, ja vam moram skrenuti pažnju da je u mandatu kojim sam ja bio ministar, ja sam bio zvanični predlagač tog zakona. To je zakonsko rješenje doneseno tada na način, dakle, da ustanove iz oblasti socijalne zaštite trebaju da prati, dakle, njihove plate, trebaju da prate državne službenike, a onda je na bazi takvog zakona ovaj doneseni potpisan čak i kolektivni ugovor, tako da takvu vrstu mislim da jedino ustanove iz oblasti socijalne zaštite ne postoje tužbe iz radnog odnosa. Ja mislim da u mom, dakle, dajem za pravo da se to nakon mene desilo, ali ono što želim da vam kažem, dakle, postoji zakon, to je jedina, ja mislim, oblast koja je zakonski riješila takvu vrstu pravnih potraživanja i statusa radno pravnog statusa, jedina oblast u oblasti socijalne zaštite. I ja sam bio zvanični predlagač tog zakona. Kada govorimo o porođiljama, ja sam rekao kolega, Lemezani da podržavam zaista naknade za porođilje, međutim ja ću vam skrenuti pažnju da naknade za porođilje i takva vrsta socijalnih davanja, koja između ostalog ovisi i o ekonomskoj moći Kantona, ima jednu vrstu uzroka donošenja pondera na federalnom nivou i ostali Kantoni, dakle, koji nemaju ekonomsku moć kao što ima Kanton Sarajevo, njihovi zastupnici u Parlamentu su u konačnici opredijelili da jednu takvu dotaciju Kantonu Sarajevu umanje, odnosno taj indirektni prihod. Tako da meni je zaista drago da Kanton Sarajevo ima, ali zaista vidite, ovo su, dakle, prava koja su utvrđena na federalnoj razini vlasti, a onda je u tim zakonima propisano da će Kantoni, u skladu sa svojom ekonomskom moći, finansijskom moći isplaćivati je li ovaj i dodatna sredstva. E, upravo ta dodatna sredstva su

bila opredjeljenje da Federalni parlament, federalni nivo vlasti, se opredijeli da ponder prema Sarajevu umanje za ovaj iznos indirektnih prihoda koji sada imamo. Tako da vidite, mi bi trebali zaista da vidimo analizu koliko su ove pronatalitetne politike koje ste vi rekli donijeli efekata, jer postoji jedna velika mogućnost da jedan broj porodilja iz drugih Kantona se prijavljuje u Kanton Sarajevo. Bar u mom mandatu je to bila, evo da kažem, neka praksa, jer je i tada su malo te naknade bile veće. I ja ću pozdraviti dakle, zaista taj oblik djelovanja. Ono što je dobro, treba pohvaliti, ali evo, zaista mi pravimo neku analizu ustvari, vidjet ćemo da li postoje pokazatelji, indikatori koji bi nam dali tu informaciju, koliko ustvari su ove politike doprinijele povećanju ovog pronatalitetne politike koji vi spominjete. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Ja bih da, molim vas kolege da sad iskoristimo vrijeme za pauzu, onda ćemo nastaviti nakon duže pauze. Zastupnik Čičić replika pa da završavamo.

Davor Čičić (zastupnik)

Evo, izvinjavam se, znam zašto je pauza, pokušati ću biti kratak, ali čisto da ne izgubim misao poslije pauze, možda se neću sjetiti. Prva stvar, meni je drago, ja vjerujem da je kolega Bandić imao dobru namjeru kada je stavljao zakonski, odnosno kada je zakonski rješavao plaće i radnika u socijali. To je tad vjerojatno bio dobar potez jer možda je tad ustabilio te plate u oblasti socijalne zaštite, a s druge strane isto tako u nekim narednim periodima to je postao ograničavajući faktor za povećanje plaća u socijalnom ustanovama jer su one bile vezane za zakon, dok su drugi sindikati pregovarali o kolektivnom ugovoru i imali su puno širi, da tako kažem, širu mogućnost pregovaranja jer se nisu morali vezati za taj zakon. I to je jedan ograničavajući faktora zašto su možda plaće u socijalnim ustanovama nisu mogle biti možda i veće nego što su sad jer su bile i vezane za taj zakon. Tako da taj zakon je u jednu ruku možda u datim okolnostima donio jednu pozitivnu stvar, ali je kasnije to pokazalo se kao ograničavajuća okolnost i treba u svakom slučaju razmisliti kako u budućnosti to tretirati. Druga stvar što je meni upala ono u uho vezano za vašu repliku je da su ostali Kantoni izglasali smanjenje pondera Kantona Sarajevo zato što smo mi povećali porodiljske naknade. Mislim, meni je jako žao ako je to zaista tako, jer to je ono po principu neka komšiji crkne krava, ako mi ne možemo da uzmemo i ovima drugima pa da ni u Sarajevu se ne isplaćuju takve porodiljske naknade. Meni je, ako je to zaista bio motiv, meni je to jako žao, a evo, ja ću postaviti pitanje ovim vladama koje su od Sarajeva dobile preko 300 000 000 u zadnje tri godine šta su oni uradili i koliko su povećali porodiljske naknade? Ajde da vidimo po drugim Kantonima ko je povećao eto od tih para pondera koje su uzeli, da su povećali porodiljske naknade kao što je u Sarajevu, ja možda ne bi imao zamjerku, ali oni nisu povećali porodiljske naknade, a dobili su 300 000 000 od tog pondera, pod izlikom da uzimaju Kantonu Sarajevo 300 000 000 zato što je Kanton Sarajevo povećao porodiljske naknade. Ako je to zaista tako, meni je to žalosno. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić odgovor na repliku.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Čičiću zakon kao pravni okvir ne može biti ovaj suspenzija za ostvarivanje nekog prava, zakon se u stvari donosi da bi riješili pravno da bi riješili i ustabilili pravni odnos između zakonodavnog organa i između onih koji ovaj koriste te zakone, odnosno koji primjenjuju. To što vi kažete da je u tom momentu postojao zakon kao ograničenje, dakle, to je samo odraz ustvari nemogućnosti Vlade da u tom momentu, odnosno predloži izmjenu zakona prema

skupštini koji će usvojiti takvu vrstu zakona, a koji ustvari iniciraju, iniciraju sindikati kroz potpisivanje kolektivnog ugovora. Tako da taj oblik možete oblik nemogućnosti djelovanja možete pripisati samo kao nesposobnost onih koji su ustvar u tom momentu vodili procese da takvu vrstu procesa okončaju kroz zakonodavni organ. Jedina pravna situacija koja daje sigurnost ovim ustanovama jeste ustvari donošenje zakona, a u tom samom zakonu je ostavljena mogućnost da će se zaključivati kolektivni ugovori, a kolektivni ugovor se zaključuju, naravno, u skladu sa dogovorom sa sindikatom. Na taj zakon, pošto sam ja bio predlagač, su tada dali pozitivno mišljenje i sindikati Ministarstva pravde i Ureda za zakonodavstvo, za razliku od Vlada koje su kasnije došli, koje uopšte, koje u konačnici zanemaruju mišljenje Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva pravde kada su negativna mišljenja, dakle oni ih uopšte ne žele da prihvate, ja imam više primjera. Kada su u pitanju ovaj dio oko porodilja, ja moram da vam skrenem pažnju, dakle, da takva vrsta, rekao sam to, socijalnih davanja, nažalost, porodilje su u ovom momentu tretirani kao u oblast socijalne zaštite, takva vrsta socijalnih davanja ustvari je, prema informacijama koje sam ja dobio, od klubova koji su u Parlament Federacije bio je jedan od razloga, ne, dakle, ne apsolutni i ne isključivi, ali jedan od razloga zašto se ustvari opredijelilo da ovaj ponder bude umanjen prema Kantonu Sarajevo. Zato što u jednom momentu, dakle, ta socijalna davanja su postala enormna i jednostavno drugi Kantoni su, evo, i vi to znate, drugi Kantoni su imali primjedbe i jednostavno vi to znate jer se našao u konsenzus, dakle, svih stranaka praktično koje su u tom momentu Parlamentu federalno bili ovaj, bez obzira da li su vlast ili opozicija, oni su to praktično prihvatili. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku, Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Možda me niste dobro shvatili vezano za ovaj zakon. Ja smatram da je to dobro što ste vi u tom datom momentu napravili i tu, s te strane ne mogu ništa loše reći. U svakom slučaju, taj zakon koji se vezao, odnosno i plaće, socijalni rad je u tom trenutku bio dobar. Ono što sam ja rekao da je bio ograničavajući faktor u narednim periodima je bilo taj što su u tom zakonu bili definisani i koeficijent. Znači, drugi sindikati pregovaraju o koeficijentima a ovaj je vezan za zakon, a vi znate koja je procedura donošenja zakona, da to puno sporije ide nego da kada se mijenjaju koeficijenti u kolektivnim ugovorima gdje samo Vlada potpisuje. I zato je u nekom datom momentu, a pogotovo to još ako je vezano za federalne zakone, pa da se moraju uključiti još druge instance. Samo u tom kontekstu sam rekao da je bilo. U tom momentu, ta stvar je po meni bila pozitivna i to ste dobro napravili, ali u kasnijim periodima smatram da je to bio na neki ograničavajući faktor da se neke stvari vezano za koeficijente drugačije riješe. Eto, samo to.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Sad predlažem pauzu u trajanju od 2 sata. Molim zastupnike da se izjasne o istoj. Molim anketu za glasanjem. Možemo zatvoriti anketu? Za 20, tako da vidimo se za 2 sata nastavljamo rad današnje sjednice.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo.

Trenutno smo na raspravi, zastupnik Faruk Selmanović je sljedeći zastupnik koji se javio za raspravu. Izvolite, imate riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da je tema socijala i to je jedno vrlo delikatno pitanje, svaka Vlada i svaka Skupština se upravo ogleda kako se odnosi prema najugroženijim kategorijama društva. A ono što imamo ovdje jeste upravo ustanove koje se bave tom kategorijom. I doista razumijem rad samih ustanova i okolnosti u kojima oni rade. Međutim, moramo imati posebno empatiju prema korisnicima ovih institucija, kako se prema njima odnosimo i kako prema njih tretiramo. Svaka od ovih institucija i svaka od ovih ovdje direktora koji su iznijeli svoje planove i ono što su radili u proteklom periodu treba da bude osnovni i jedini zadatak jeste da učine ovo društvo boljim, tj. da pomognu najugroženijim kategorijama. Upravo među te kategorije spadaju i naši sugrađani treće životne dobi, odnosno onima kojima je potrebna njega. I ovdje smo imali Izvještaj Gerontološkog centra o stanju u kojem se sam Centar nalazi. Direktor nije odgovorio na neka pitanja koja su bila postavljena, međutim, dobili smo slike i onoga što se dešava dole u samom Centru. Ja mislim da je to najbolja slika kako se ova vlast odnosi prema najugroženijoj kategoriji stanovništva. Bilo mi je, drago mi je ovdje da smo načeli bili i kroz razne diskusije, temu plata, pa su upravo uposlenici Centra poslali plate da doista jesu povećane plate i ponovno se povećavaju plate, ali nažalost, šefovima službi, stručnim savjetnicima za javne nabavke, za pravne poslove, ali ne onima koji rade u direktnom kontaktu sa bolesnicima, odnosno korisnicima ovih usluga. Također smo govorili i o broju uposlenih, pa evo opet ovdje naravno i treba povećavati se broj uposlenih, trebamo podići standard usluga. Ali da li će se standard usluga podići tako što će se zaposliti stručni saradnik za poslove socijalnog rada, za javne nabavke, za kvalitet i informisanje, viši referent za finansijske poslove? Naravno, sve su to ljudi koji rade odgovoran posao, ali mislim da u ovom trenutku ono što je ključno za rad ove ustanove jesu upravo njegovateljice, spremačice i sve ono što će korisnicima usluga poboljšati kvalitet. Moramo svi da se zapitamo ovdje šta smo svi uradili i mi, naravno kroz Skupštinu, a i Vlada, da se ovi uslovi poprave. Evo slike koje smo dobili iz samog Centra su užasne. Obrazloženje da ne radi mašine ili da ne radi vešeraj je neprihvatljiv. To su ljudi koji nemaju gdje drugo i oni su suštinski nama na odgovornosti. Naravno, najveća odgovornost je direktora kako organizovati taj posao, kako pripremiti sve da funkcioniše besprijekorno, ali je velika odgovornost na Vladi i na nama ovdje u Skupštini kako vršimo kontrolu, monitoring i na koji način se obavljaju poslovi u takvim institucijama. Imali smo i budžet, evo imamo i novi budžet i mislim da sredstva koja su tamo alocirana za neke stvari ipak bi trebali prebaciti upravo u ovu socijalnu kategoriju, jer ovo su naši građani koji upravo zavise od nas i od naše pomoći prema njima. Mislim da je poražavajuće u kakvom se stanju nalaze korisnici ovog Doma i jedan od razloga i ne znam da direktor, kog se sjećam, nije odgovorio na pitanje jeste zašto korisnici ovog Doma samoinicijativno napuštaju. To je poražavajuće. Mi treba da im obezbijedimo adekvatne uslove da bi ostali, odnosno da bi dobili njegu koja im treba. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Belma Kapo se javila za riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Zahvaljujem se direktorima na izvještajima. Ja sam mislila da, nisam imala namjeru da se javim, ali evo, obzirom na neku komunikaciju koja je bila u toku rasprave, ne volim da se vraćam na neka prošla vremena, pa da govorim mi i vi, jer građani od nas očekuju sada da bude bolje i da za dalje bude bolje i to

treba da bude naša misija. Ali prosto moram sad da se osvrnem, jer vrlo često se dešavaju neki spinovi i izvlačenje iz konteksta konotacije na drugi način, pa ću krenuti od ovog, kako ljudi to zovu, Dom Nahorevo, odnosno Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Da javnost upoznam, da su oni do 2018. godini plaćali kiriju oko često 404.000 konvertibilnih maraka, a sada nakon 2018. do prije par mjeseci 606 000 konvertibilnih maraka, dakle od 2018. godine njima je bila povećana kirija znatno i tada se u ovoj Skupštini, evo, svi koji su bili su šutili na tu temu. Kada smo mi došli prije godinu, otprilike dana, podnijela sam inicijativu da se ta kirija umanja na koliko je moguće da bi se korisnicima ta sredstva mogla izdvojiti za poboljšanje usluge. Upravni odbor Kliničkog centra je donio odluku po kojoj je 200 000 maraka se manje naplaćuje toj ustanovi za kiriju, a lično smatram da ne treba ni jednu konvertibilnu marku da se plaća za korištenje te ustanove, ona treba se donijeti odluka koliko je zakonski moguće ili napraviti neki pravni okvir po kojem ta ustanova se daje na trajno korištenje ovome Domu jer tu su korisnici koji su izdvajali cijeli svoj život u budžet Zavoda zdravstvenog osiguranja, koji je najveći finansijer Kliničkog centra i to je onda nešto što smo konkretno uradili za tu ustanovu, a da se ta sredstva koriste za završavanje zgrade. Ja sam bila par puta u posjeti ovom Domu i njima je to odlična lokacija na mjestu koji im je prihvatljivo, priroda je okolo, dobra je putna infrastruktura do tog mjesta, a dosta im je blizu Klinički centar, ambulanta i sve ono što je njima potrebno za evo da kažem bolji rad. Tako da evo, ja ću pripremiti inicijativu ponovo ka Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu da vidimo koje su mogućnosti da se ta zgrada, taj kompleks, više je zgrada u pitanju, ustupi na trajno korištenje, a da onda Kanton Sarajevo ustanova zajedno sa Ministarstvom za rad, socijalnu politiku i Vlada Kantona Sarajevo napravi projekciju kako da ta zgrada zaista bude onakva kakva treba i kakvu ljudi zaslužuju jer tu može biti jako dobar prostor za dnevne centre u smislu dnevnih centara za osobe sa demencijom, jer mi to u Sarajevu nemamo. Očekivala sam, evo, da će Gerontološki centar otvoriti dnevni centar za osobe koje su dementne, to se nije dogodilo. Vjerujem da su u pitanju možda nedostatna finansijska sredstva ili kadar potreban za ovu uslugu, ali ćemo sigurno u narednom periodu i dalje raditi na tome da se otvori dnevni centar, idealno bi bilo barem na dvije lokacije, jer porodice zaista nemaju neku mogućnost da smjeste svoje starije ili dementne osobe u toku rada, obično plaćaju neke privatne centre. Imamo jako dobre javne ustanove sa stručnim kadrom, tako da, evo, to može biti jedna od sljedećih stvari da bismo olakšali rad ovog Doma. Što se tiče ovog segmenta, da Vlada i ministarstvo adekvatno ne ulaže u ove socijalne ustanove, mislim da to nije tačno, odnosno evo konkretne brojke to pokazuju. Budžet od 2023. do 2024 godine povećan 40, oko 40 %, sa 19 000 000 na 28 000 000. Sad ja neću ići pojedinačno u sve stavke, sve je to javno dostupno. Ono što je jako važno u ove ustanove je zaposleno oko 60 ljudi. Neću tačan broj reći da ne bih pogriješila, jer možda je u prethodnih mjesec dana došlo do zapošljavanja i to je zaista onaj stručni kadar koji je njima potreban, za razliku od nekih ranijih perioda kada se nije toliko u struku ulagalo. Mislim da ministrica Enda zaista radi neko ko je iz te struke ,zaista radi odličan posao, a ja se prosto divim ljudima koji su vodili ove ustanove u nekim ranijim periodima a da su davali sve one usluge koji su potrebni građanima. Bilo je perioda kada je bio moratorij na zapošljavanje, pa su ljudi nisu mogli da raspišu konkurse i da prime kadar koji im je potreban. Bilo je perioda, jako ga se dobro sjećam, da nisu imali naftu da prevoze korisnike tamo gdje je trebalo, pa su posuđivali, na razne se načine snalazili, bilo je perioda da nisu imali osnovni materijal, osnovna materijalna sredstva. Dakle, ako bi se vraćalo to mi, vi i oni, kad smo ko je bio, nije se ulagalo dovoljno, ulaže se daleko više, ali ni to nije dovoljno. Ovaj dio što je naša zastupnica Jelena Pekić rekla oko direktora, ne odnosi se to na jednog direktora, nego generalno da direktore svih ustanova, ne samo iz oblasti socijalne zaštite, direktori trebaju da preuzmu odgovornost, a ne da očekuju od ministra da radi procese za koju su oni odgovorni. Ukoliko ministar ne želi da njima pomogne na način da unaprijede svoj rad, ja zaista očekujem ovdje javno kada su izvještaj ili planovi da nam to jasno kažu. Mi smo zaista imali, ja često

spominjem gospodina koji je direktor Parka, imali smo situaciju gdje je čovjek rekao ja sam tražio to, vi niste dali, ja ne mogu da pružim uslugu građanima kojima treba. Dakle, odgovornost je na nama u tom slučaju, kad čovjek ima sve crno na bijelo. E to se očekuje od direktora, odgovornost, predlaganje rješenja i modela kako bi to moglo, a tamo gdje nema dovoljno sredstava moraju se iznaći neki način šta ćemo uraditi kratkoročno, šta dugoročno, a šta nam je krajnji cilj, ne možemo za godinu dana, a sigurno napraviti dnevni centar, centre za osobe s demencijom. Ali ako ne počnemo, nećemo ga nikada ni završiti. I na kraju će se još dotaći samo Zavoda za zapošljavanje, u smislu da vas molim kada neke programe imate, da oni budu otvoreni cijelu godinu, kao što su npr programi za žene koje su žrtve nasilja. Ti programi ne bi trebali imati svoj neki rok u kojem su otvoreni, nego da žene imaju priliku ili u slučaju, ne daj Bože, potrebe u toku godine da mogu apcirati na takve programe. I ono što ću svakako poslati kroz inicijativu, ali evo i ovo je prilika da kažem; mi imamo prvi generacije djece koja završavaju inkluzivno i srednje obrazovanje. Mi sada na tržištu rada imamo djecu sa poteškoćama koja imaju zvanja, pa npr. imamo zvanje pomoćnik kuhara, smatram da Zavod za zapošljavanje treba da napravi program po kojem će ta djeca imati asistenta na radu kako bismo tu djecu uveli u posao. Idealno bi bilo da kroz neki program zaposlimo mlade kuhare koji su završili školu za tipičnu djecu zajedno sa ovim pomoćnicima i da oni na jednom mjestu možda prave užine za svu djecu osnovnih škola jedne je opštine za početak, jer trebamo tu sada napraviti iskorak. Imamo, evo inkluzivno osnovno obrazovanje, srednje, ali kad se završi srednja škola, jednostavno u radnom prostoru nema nekako definisanog mjesta šta dalje je sa tom djecom? Istakla bih primjer opštine Ilidža, Općine Centar, Federalnog ministarstva za sport i kulturu koji su zaposlili prve osobe s poteškoćama sa Downovim sindromom i oni odlično radi svoje neke zadatke i pomažu zaposlenicima u Opštini. Nikome nisu teret, a ogroman je to benefit za društvo, ovo je nešto na čemu sigurno u budućnosti treba raditi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Bandić javio se za repliku.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Moram samo kolegici Belmi Kapo vrlo kratko. Kolegice Belma. Već kada ste se osvrnuli na zakupninu, odnosno na iznos sredstava koji se plaća za Nahorevo, evo, ja ću vam skrenuti pažnju. Nije dobro se da se vraćam na neka prethodna vremena. U mandatu kada je bio gospodin premijer Musić iz SDP-a, ta kirija je bila, ne znam, za 100 000, mandat poslije toga, kada sam ja došao, dakle u pola mandata, mi smo tu kiriju, na primjer, smanjili za 100 000 maraka. Hoću da kažem nije dobro uopšte o ovome govoriti, jer prerogative dajemo jednima i drugima, ustvari nema nikakvih benefita od toga. Nit sam ja neki, nit sam ja neki posao napravio to što sam spustio za 100 000 maraka, niti je on napravio neki poseban bauk što je to podigao za 100 000 maraka. Šta želim da vam kažem? Nažalost, nalazimo se u jednoj sferi gdje jedna da kažem kategoriji ili neki od rukovodilaca, smatra da postoji osnov za smanjenje, a drugi za povećanje. Dakle, nalazimo se nekoj zoni gdje praktično niko nije u pravu. Utvrđuju kriterije, od slučaja do slučaja, odnosno od vlasti do vlasti i to nije dobro. Dakle, postoji način kako da se ovo riješi pravnim poslom i da stavimo tačku na i, da ljudi mogu, zbog čega to govorim? Više-manje da li mi platili 500 ili 600 000 maraka, to ide u drugi budžet, isto budžet, dakle Federacije, to, dakle sve mislim jel naši budžeti su to. Ono što bi bilo dobro da mi to jednom riješimo pravno, zbog čega, da bi ovi ljudi mogli da ulažu u tu ustanovu kao ustanovu kao ustanovu koja bi zaista pružila kvalitetnu uslugu. I drugi dio, kada su u pitanje, dakle, aktivne mjere za zapošljavanje, mora da vam skrenem pažnju, da je to akt koji se donosi na višem nivou, da vi sada izmišljate neke nove aktivne mjere, to se zovu aktivne politike, one se utvrđuju na višim nivou. Čak i Vijeće ministara usvaja ove aktivne politike za

zapošljavanje. Možda sam malo pretenciozno rekao izmišljam, ali da se neke nove aktivne mjere uspostavljaju, mislim da bi to bilo neposredno u sukobu sa možda drugim mjerama koje su generalno u čitavoj Federaciji, pa u čitavoj državi, one su otprilike korespondiraju ovakve kakve jesu. Međutim, mjere za aktivne politike zapošljavanja ne možemo posmatrati u kontekstu smanjenja zaposlenosti ili, dakle, omogućavanja dobijanja pravnog statusa. Mjera za zapošljavanje isključivo su priprema za tržište rada, dakle onih kategorija koje se nalaze na evidencijama za nezaposlene. Naravno, postoji određena kategorija, odnosno tim ili grupa, kako se već zove interresorna ovaj gdje, čini mi se iz ministarstva socijale, iz privrede i Službe za zapošljavanje, ne znam da li još neko i oni u principi te aktivne mjere utvrđuju na nekom nivou ovaj Kantona, ali ustvari one moraju biti usklađene sa Federalnim mjerama, odnosno aktivnim politikama za zapošljavanje. I kada govorimo o mjerama Zavoda, ne znam sada da li ste mislili na Službu za zapošljavanje Kantona Sarajevo ili Zavod za zapošljavanje Federacije?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandić. Jel replika? Ništa, onda odustajte od replike. Replika zastupnica Belma Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Obzirom da smo mi jučer imali komisije na Domu naroda jer smo trebali imati sjednicu Doma naroda Federalnog parlamenta, ja sam tu pitala na jednoj od komisija ministra federalnog ministra za socijalnu politiku, vezano za ovaj eventualni program zapošljavanja djece sa poteškoćama i on je meni rekao da ne postoji nikakva zakonska prepreka da se to uradi na nivou nekog Kantona. Dakle, ja sam zaista provjerila prije nego što evo, pošaljem tu svoju inicijativu, smatram da ne znam gdje bi još trebala provjeriti, ako ne u federalnoj ustanovi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ja ću podržati svaku aktivnost kolegice Belma, ali želim da vam kažem šta su aktivne politike za zapošljavanje, na kojem se nivou donose, dakle, sada da li će to federalni na federalnoj nivou biti usuglašeno i da li možda postoji neka intencija, ja sad to nisam doista pratio, nekad sam to pratio dok sam bio Agenciji, pa sam znao u kojem pravcu se te aktivne politike provode. Nisam ja protiv aktivnih politika na ovaj način, kako to vi govorite, veliki broj tih aktivnih mjera aktivnih politika za zapošljavanje, a ja ću to u nekom narednom periodu iznijeti u javnost kada dođu ova javna komunalna poduzeća, gdje oni to jako često zloupotrebljavaju i uzmu i neke ljude po godinu, pa ih onda puste da ponovo budu na evidenciji za nezaposlene. Želim da kažem da takva vrsta aktivnih politika neće doprinijeti ustvari svrsi Službe za zapošljavanje tih aktivnih politika koje trebaju da ostvare kada je u pitanju tržište rada i kada su u pitanju nezaposlene osobe. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Bandiću i zastupnici Kapo. Za riječ javila zastupnica Elza Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da je ovo moje prvo javljanje danas, sve vas srdačno pozdravljam, selamim, kao i građane koji prati naš današnji rad. Prvenstveno, ja sam neko ko

obilazi direktore iz ovih ustanova, obzirom da sam dijelom Komisije za socijalni rad i zaista želim da čujem ono što su njihove potrebe, a ne da ja o tome stvaram neku vlastitu percepciju i evo, prenosim je na mjestima gdje se i treba prenositi. Ja bih prvenstveno kao čovjek, da se danas zahvalim svakom uposleniku vaše ustanove, jer oni koji nisu se susretali direktno sa onim što oni rade ne znaju ni teret toga. Vi imate ozbiljan broj invalida na osnovu stečene invalidnosti, tj. uslova, odnosno neuslova rada, tj. bavljenje tim zaista jako teškim i zahtjevnim poslom. Vama kao rukovodiocima zaista ću se od srca zahvaliti jer zaista radite jedan vrlo odgovoran posao i radite ga odgovorno. Sa zadovoljstvom svaki put odem u vaše ustanove zajedno sa kolegicom Memić, najčešće, jer smo dijelom Komisije za socijalni rad i politiku. I evo, u zadnjoj posjeti nismo stigle do kraja, ali jako lijepo je čuti da ste vi oni koji su ipak otvorili neke javno teme i doprinijeli poboljšanju kada je u pitanju segment socijalne zaštite. Ono što jeste činjenica jeste da su plate povećane. Trebamo tako komunicirati, ne možemo to smatrati bilo na koji drugi način niti minimizirati, jer dobro znamo kakve su bile u prethodnim godinama, to su usporedivi podaci, a dobro znamo kakvi su oni danas. Da li je to mjera koja je trebala da se desi, to nije mjera koja je trebala da se desi, nego koja treba i u narednom periodu i da raste i intenzivno da se dešava, jer kada se dese neki problemi i u društvu, mi prvo na koga se oslonimo, to ste vi i ne radite vi samo sa osobama treće životne dobi, vi radite sa odgojno zapuštenom djecom, vi radite sa djecom bez roditeljskog staranja, vi radite sa osobama koje konzumiraju narkotička sredstva, vi radite sa osobama koji također alkohol zloupotrebljavaju i konzumiraju, vi radite jako težak posao. Je li bilo povećanje budžeta, jeste, i to jasno vidljivo. Je li to pomjerilo kvalitet usluge i olakšalo vam posao prema vašim riječima koje smo dobili u zadnjoj posjeti, jeste. Zašto? Pa evo prvi put Gerontološki centar, evo, nije nam direktor Mirza tu, ali, evo, i on može posvjedočiti, a vjerovatno će javnost biti upoznata, da dobija po prvi put liftere. Šta su lifteri? Lifteri su sprave koje služe pri pomoći premještanja nepokretne osobe iz kreveta u kolica. I zaista će to olakšati posao svim ovim ljudima. I to su oni benefiti koji, evo konkretno ustanove i ti korisnici možda imaju od našeg nekog hajmo nazvati ga odgovornim radom. Ja zaista, kada je u pitanju evo osvrta na vaš rad ne cijenim nijednu politiku u smislu da gledam vas kroz politike, nego zaista gledam ono što vi radite kao ljudi, a radite jako dobar posao. Politika u vaš posao se ne smije i ne može miješati zato što je ono što vi radite potreba društva, osnovna potreba društva. Evo, direktor Terapijske zajednice, kao i svi ostali direktori, odgovarali su nam na pitanja i dobili smo te odgovore. Ali i dalje imamo taj eho da putna infrastruktura, evo deceniju, čini mi se da traje, ne postoji, nije adekvatna i ko je nadležan, je li nadležan Kanton, niti je vrijeme, niti je mjesto da raspravljamo o tome, ali činjenica jest da se ona u izvještaju nalazi kao velika problematika. Zašto? Pa zato što danas, evo sada u ovom momentu neki vaš korisnik može da ima potrebu za određenom intervencijom. I šta smo mi uradili? Hajmo organizovati neki zajednički susret onih nadležnih i evo nas, pa vidjeti koliko možemo mi, a nemoguće je da ne možemo ništa. Tako da ću ja kroz budžet za 25. godinu u, evo sada, u ovom vremenu u kojem se nalazimo i momentu vjerovatno bitnom za donošenje strateškog plana i smjera kada je u pitanju život Kantona Sarajevo, posebno pažnju obratiti na vas. Ne smatram sebe kompetentnom da znam sve teme ovog društva, ali zaista uzimam sebi ono što želim da radim ono što volim da radim i predam svu svoju snagu tome. U mom izboru bavljenja bitnim stvarima bili ste vi. Ne smatram da ni jedna osnovica ni jedna plata može biti ekvivalent rada vaših uposlenika. Zaista ne smatram i hajde da ne politiziramo bilo kojeg momenta. Smatram da je bitno smanjenje cijene zakupa, direktoru će to olakšati. 200 000 razlike nije malo. Ono što je direktor jasno rekao u svom Izvještaju Doma Nahorevo, evo, jeste da on zna i ima informaciju i to je činjenica da postoji zemljište u vlasništvu Kantona Sarajevo u neposrednoj blizini koje je u vlasništvu Kantona Sarajevo. Hoće li naš prvi korak biti kao evo nekoga ko je vlasnik tog zemljišta da dodijelimo to zemljište i možda mi uradimo prvi korak? Znamo mi da je dugoročno i sigurno se neće završiti, taman da se danas počne izgradnja te nove ustanove, ali odgovornost je početak, odgovornost je napraviti prvi korak i odgovornost je

jasno prepoznati problem i usmjeriti svu svoju snagu i kapacitet ka rješavanju. Ko će završiti apsolutno nije bitno. Bitno je da vi kao čovjek osjećate motivaciju da ste vi uradili nešto za te ljude. Vodonsabdijevanje Terapijske zajednice. Ne možemo, ja se nadam da u narednom izvještaju neće biti ta problematika jer smatram to jednom od krucijalnih i zaista evo eliminatornih potreba bilo kog domaćinstva, a kamoli ustanove koja se bavi ovom kategorijom društva. Mi smo upućivali inicijative koje su predmet za terapiju vaših štićenika. To je natkrivanje balona i započinjanje hajmo reći te neke, tog nekog objekata kada su u pitanju ženske štićenice. Evo, ima dobra volja i resorne ministrice za realizaciju istih i pratit ćemo u narednom periodu kuda će sve to ići. Također, evo kada je u pitanju Dom Nahorevo, evo danas prečesto svi smo govorili, odnosno prethodne kolege govorile su na tu temu, ne bih zaista da se ponavljam, ali reći ću da Dom Nahorevo treba podršku svih nas, ne deleći nas apsolutno ni na poziciju, ni na ovu poziciju, da uradimo svi onoliko koliko možemo kao ljudi, jer zaista ne znamo da li će netko možda od naših najbližih, pa i nas samih, možda postati korisnik sutra bilo koje ustanove iz oblasti socijalne zaštite. Socijalna zaštita se gradi sistemski, socijalna zaštita mora da bude sistemski jaka i tek onda možemo da kažemo kada nastanu određene problematike u društvu i da tražimo krivca u bilo kome. I evo u odgovorima direktora iz Odgojnog centra zaista, neizmerno mi je drago, jako sam vam zahvalna da ste povećali broj preventivnih usluga i aktivnosti. I zaista, ja ne želim da se bavim posljedicom. Ja sam neko ko uvijek želi da prevenira zašto da dođe do kolapsa ako smo ga mogli prevenirati? Tako da, evo, ja vas molim da nastavite sa tim društvo je u sve većoj krizi, u sve većim izazovima i mislim da društvo činite boljim. Porodično savjetovništvo, zamolit ću direktora da se prate trendovi društva, da se usmjere snage na edukaciju potrebnih programa, da se uvode nove stvari jer ne možemo se striktno držati nekih stvari ako vidimo da u vašem resoru možemo dati odgovor na određenu problematiku. Tako da jako je bitno da danas u osnovnoj školi u kojoj sam ja jedan od roditelja bude neko stručan, pa evo možda, ja sam majka kojoj je to treće dijete koje školuje, ali možda neko po prvi put ima prvačića i ne zna zaista kako može da se nosi sa određenim stvarima. I upravo ta usluga je savjetodavna i iz te neke sfere u kojoj je i vaša nadležnost. Ja mislim da je moje vrijeme isteklo javit ću se u drugoj diskusiji svakako. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Gaković, zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući i srdačno vas sve pozdravljam, posebno naše sugrađane koje prate rad ove sjednice. Ja sam, evo, možda jedna od posljednjih govornika na ovoj diskusiji. Također, želim da se zahvalim svim direktoricama i direktorima socijalnih ustanova na ponuđenim izvještajima, kao i na njihovim odgovorima na naša pitanja. Neću ponavljati ono o čemu su moje kolegice i kolege zastupnice i zastupnici do sada govorili, ali čini mi se da smo nekako se odmakli od činjenice da moramo biti samokritični po pitanju rada izvršne vlasti i po pitanju rada ove Skupštine. Direktorice i direktori socijalnih ustanova, bilo kojih ustanova, da bi kvalitetno i dobro radili, oni moraju imati uslove za rad, a uslove za rad obezbjeđuje izvršna vlast i obezbjeđuje Skupština Kantona Sarajevo. Svi zajedno svjedočimo činjenici da imamo vrlo kompleksan društveni razvoj u kome se javljaju sve češće oblici potpuno disfunkcionalne porodice koja dovodi do posebnih slučajeva koji se tiču socijalnih potreba, a odgovor na takve socijalne potrebe jeste sistemski socijalna zaštita. Sistemski socijalna zaštita se postiže sinergijom rada svih socijalnih ustanova i tu je nešto što se u materijalu ponuđenom u izvještaju svih socijalnih ustanova, na neki način akcentiralo gdje sve ustanove ističu potrebu o zajedničkom radu. Nedavno sam učestvovala na jednoj radionici koja je bila posvećena borbi protiv trgovine ljudima. Svjedočila sam potresnim pričama koje se tiču djece, trgovine koje su

žrtve trgovine ljudima i slušala sam o potresnim pričama onih koji se bore za tu djecu, koji su govorili o teškoćama saradnje sa drugim ustanovama kao što su Tužilaštvo, zdravstvo i sve druge ustanove i djelatnosti koje trebaju da budu uključene, pored socijalnih ustanova, u rješavanju vrlo složenih problema. I u tom kontekstu mislim da izvršna vlast i zajedno sa Skupštinom treba da napravi određene promjene jer, recimo, potpuno je nemoguće da se Protokol o postupanju sa djecom, žrtvama trgovine ljudima još uvijek nije definisan na pravi način, da on ima svoj protok aktivnosti kroz sve ustanove koje su nadležne za ovakva pitanja. Smatram to potpuno nedopustivim i u tom kontekstu zaista moramo biti samokritični i pogledati kakve smo to uslove za rad uopće ponudili direktoricama i direktorima ovih ustanova. S tim u vezi postoje okolnosti koje traju već izvjesno vrijeme, koje traju i prije trojke. Ona se tiče činjenice da u Odgojnom centru je organizirano prihvatilište za djecu koja su žrtve trgovine ljudima, što je potpuno neprihvatljivo jer u ovom kontekstu spajate žrtve i spajate djecu koja su počinioci krivičnih djela. Još uvijek nemamo nikakve promjene na ovom planu. Mi smo zastupnici u ovom sazivu već dvije godine. Ja ova pitanja propitujem već dvije godine i nemamo nikakav napredak i ponuđena rješenja. Kolegica Elza je, evo, na jedan vrlo lijep način i ja joj se zahvaljujem, ne samo njoj, nego i mnogim zastupnicama i zastupnicima koji su kroz rad Komisije, kroz komisije koje su nadležne za rad sa socijalnim ustanovama, na neki način još pobliže imali priliku da se upoznaju sa radom ovih ustanova. I činjenica jeste da je došlo do određenog povećanja u budžetu, što znači da su njihove potrebe zaista veće. Međutim, gdje se sad pojavljuje odgovornost Skupštine? Pojavljuje se, evo, vidjet ćemo sad na sljedećoj tački. Dakle, Skupština Kantona Sarajevo usvaja plan i program rada ovih ustanova u novembru mjesecu, a radi se o programu rada za '24. godinu, što je potpuno neprihvatljivo. Ja ne znam da li je iko od nas ovdje svjestan u kakve teškoće smo mi stavili sve ove ljude koji su odgovorni za ove ustanove ili bilo koju ustanovu, da ovaj krucijalni materijal po zakonskoj osnovi, koji ima, dakle, određenu dimenziju i zakonsku osnovu kada treba da bude usvojen, na koji način će rasteretiti sve ono čime se bave direktorica i direktori po pitanju javnih nabavki, po pitanju svih drugih administrativnih poslova koji u stvari imaju ogromne teškoće u svom radu i primjeni uopšte da bi te ustanove mogle da djeluju na zakonit i valjan način. Dakle, s tim u vezi, moja diskusija je bila oslonjena više na našu odgovornost, a propitivanje naših aktivnosti da moramo poboljšati uslove rada. Samim tim očekujem da će i Nacrt budžeta pratiti ovo što su bila uvećanja budžeta u ovoj godini, tako da će se pojaviti bolje prilike i bolji uslovi za rad. I evo, mislim da će u prvoj diskusiji ovo biti sasvim dovoljno. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javio zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja ću se osvrnuti samo još malo na ustanovu Gerontološki centar. Ja sam u nekom prethodnom periodu imao nekoliko sastanaka sa predstavnicima sindikata ove ustanove i u ovom kontekstu malo je kolegica iz SDP-a, Belma je rekla da određene vrste usluga, možda bi mogli da obavljaju i ove ustanove, kao što je Gerontološki centar i Nahorevo, u smislu smještaja dementnih osoba, dnevnog centra, u smislu dnevnog centra. Dakle ovo su neke usluge iz oblasti više zdravstvene zaštite na neki način i ovo je zaista, zaista ti poslovi koji obavljaju se i u Gerontološkom centru i u Nahorevu su jako složeni i kompleksni. I intencija je bila od strane ovog sindikata i jeste ustvari, evo ja ću zamoliti ministricu zaista da pokuša na tome pronaći neko rješenje da se napravi jedna vrsta statusne izmjene ove ustanove kako bi, ustvari se njima omogućilo da određenu vrstu te zdravstvene usluge mogu pružati, a u tom kontekstu bi bilo pozitivno i da ove ustanove budu u oblasti Zavoda zdravstvenog osiguranja, u smislu dobivanja plata, odnosno rješavanja njihovog radno- pravnog statusa bi se

isplaćivalo putem Zavoda za zdravstveno osiguranje. Zaista postoji dole zaposlenici, okolnost da o njima ovisi ustvari kvalitet same usluge, postoji dole zaposlenici zaposlenice, evo kako je to rekao i kolega Selmanović koji obavljaju jako složene poslove, a da nivo evo, da kažem njihovih davanja, nije baš na zadovoljavajućoj razini. Iz kojeg razloga ovo govorim? Okolnost da imamo sve veći broj privatnih ustanova koje pružaju jednu istu ovakvu vrstu usluge i da tamo plate i prihodi ovaj primanja iz radnog odnosa postaju vrlo značajniji u smislu njihove visine nego u ovim ustanovama, tako da više nije privilegija raditi ovakvu vrstu poslova u ovim ustanovama. Zaista ne bi bilo na odmet da ministrica pokuša da iznađe rješenje, možda interresorno sa Ministarstvom zdravlja i sa direktorom Zavoda zdravstvenog osiguranja, da ovakvu vrstu aktivnosti i ovakvu vrstu poslova ovaj pokušaju da na neki način pravno urede kako bi možda ove ustanove u konačnici i u svojim osnivačkim aktima promijenili svoju namjenu jer generalno oni zaista obavljaju teške poslove, kompleksne poslove. Tamo se radi obično o njegovateljicama, osobama koje su u nekoj starijoj životnoj dobi. I ta vrsta poslova premještaj ovih korisnika i evo, sama usluga koju oni pružaju je jako teška za te osobe. Mislim da kvalitet njihovog rada će više doći do izražaja ukoliko ih motiviramo sa nekim većim iznosom, iznosom plata, a njihovo opredjeljenje jeste ustvari intencija bila upravo da se pokuša da putem Zavoda zdravstvenog

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

zdravstvenog osiguranja. Mogu samo da završim rečenicu? jel mogu?

Dakle da putem Zavoda za zdravstveno osiguranje se pokuša iznaći rješenje kako bi oni postali u nekom narednom periodu ovaj korisnici upravo tog fonda, odnosno tog budžeta. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javila zastupnica Elza Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Zaista sam imala potrebe za drugom diskusijom zato što nisam završila prvu diskusiju, a smatram da su bitne stvari ostale koje nisam iskomunicirala. Uz povećanje cijene smještaja u Gerontološkom centru trebamo da znamo da je to danas najniža cijena u Bosni i Hercegovini koju jedan centar ovog tipa ima. Znači, zaista ovi ljudi, uz sve ono što imaju, evo i najnižu cijenu smještaja i sve rade i iznalaze nadljudske napore da svojim korisnicima obezbijede adekvatnu uslugu. Ono što smo iskomunicirali sa direktorom u obilasku jeste i da je obnovljeno 120 kupaćih. Za mene je ova informacija jako bitna. Ova činjenica je zaista još bitnija zato što su to direktni uslovi tih korisnika i to je ono zapravo čime se i trebamo baviti. Nijednu ustanovu socijalne zaštite mi ne možemo da posmatramo isključivo iz tog spektra zato što pristup svakom korisniku je multisektorski. Upravo kako je kolega Bandić rekao, tu imate i zdravstveni sektor i zaista ima velika potrebu u Gerontološkom centru za formiranjem zdravstvene službe. Ne možemo nikako trenutno to uraditi iz pravno formalnih razloga zato što jednostavno one se posmatraju na način na kome se u kom i djeluju. Ono što ja ću zamoliti, sve donosioce odluka i da, zaista se ova problematika shvati jako ozbiljno jeste da konačno pristupimo rješavanju ove problematike, jer apsolutno neshvatljivo je da imate jedan Gerontološki centar takav kakav jeste i da nemate ljekara sa svim uslovima koji ima svaki ljekar u domu zdravlja, tako da evo kako ćete pravno to riješiti ostavljam vama jer nisam neko ko je pravnik i ne želim uopće da se bavim tim zato što ne znam da se bavim tim. Pa evo ima, hvala Bogu, pravnik, ima i Ministarstvo, pa i evo zadatak konkretan, a sigurno ministrica je

voljna da ga riješi. Ono što smo danas nekako čuli, a mene je zaista, ne mogu reći, zabolilo, nego povrijedilo kao majku, jeste da je jedan od, hajmo reći, faktora koji je utjecao na izuzimanje pondera Kantona Sarajevo bio jedan od donošenja odluke za davanje porodijskih naknada, onolike kolike one danas jesu. I evo, usprkos toj činjenici, porodijske naknade u 2024. godini su bile isplaćene, iako taj ponder nije postojao i one su planirane također za 2025. godinu. I mi treba da znamo da te porodijske naknade imaju stalnu tendenciju rasta, obzirom da se prosjek njihov uzimanja iz prosjeka federalne plate. Tako da nemojte to da radite zbog porodijske, jer svaka majka treba podršku sistema i evo, ja kao majka voljela bih da sam bila majka u vremenu ovom, to jeste, da sam imala podršku sistema koji, evo, sad daje naknadu, odnosno podršku majci za ono što ona radi i čini društvo boljim i većim i jednostavno oživljava državu na takav način jer šta smo mi bez rasta nataliteta? Kakav je naš prirodni priraštaj, mi to svi znamo. Bosna i Hercegovina ima zaista tu izuzetno starost koja je zabrinjavajuća. I nemojte na ovim stvarima da lomimo koplja. Sve u svemu, zaista, direktori, od srca vam hvala. Moje vrijeme je isteklo i ja ću vam biti stalna podrška u svim narednim periodima.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Gaković. Replika zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo prije svega samo kolegici Elzi, to možda i nije replika, ali evo, ona je rekla da možda ne postoji način. Skupština je osnivač i ona može da uradi sve što želi. U tom kontekstu, dakle, imamo mogućnost da ove ustanove, dakle, izmijenimo osnivački akt, u tom kontekstu prilagodimo njihove potrebe i možda njihove te djelatnosti koje već obavljaju. Možda ovo nije replika, ali eto, samo da skrenem pažnju da je to moguće uraditi. Dakle, sve što želi Skupština da uradi ona to može uraditi kao osnivač. I imam još jednu ispravku krivog navoda. Mi smo znali za ponder ovo, kažete nismo znali za ponder. 2024 nama je bilo poznato da je ponder bio 2023- 1,5, da je 2024- 1,4, da će biti na kraju 2025 -1,3 i da je ukupan umanjjenje prihoda neki cirka 200 000 000. Tako da, znali smo za to, a kada su u pitanju naknade za porodijske, ja sam to pozdravio i pozdravit ću ponovo i rekao sam da je nažalost, sve one naknade koje se nalaze nažalost u socijalu, one se tretiraju kao socijalna davanja, a socijalna davanja, znamo u kojem kontekstu se izdvajaju i tretiraju na nivou Federacije. U tom kontekstu je bilo moje izlaganje i prema informacijama, dakle, kojima ja raspolazem iz Federalnog parlamenta od zastupnika, jedan od razloga jest ustvari bila socijalna, ne samo porodijska, nego inače socijalna davanja koja su takva kakva jesu i najlakše je novac dijeliti, ali novac moramo zaista zaraditi. Sada u ovom kontekstu ja ću podržati, dakle, porodijske, ali isto tako će tražiti odgovornost ove većini da pronađe novac bez ovih 200 000 000 u narednom periodu, da te porodijske dobiju svoje naknade na vrijeme. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pretpostavljam da je replika, zastupnica Gaković. Izvolite, imate riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Ne mogu nikako, svjesno će prekršiti Poslovnik. Replika nije, nego, evo kolega Bandiću hvala vam i očekivala sam od ljudi iz struke da nađu rješenje za ovu problematiku. Tim bolje, ne moramo mijenjati nikakve pravno formalne stvari i možemo, eto, na vrlo jednostavan način uraditi i donijeti jako bitno rješenje ovom direktoru jer tamo ti naši korisnici, naši građani, nečiji očevi, nečije majke, očekuju ovu reakciju od nas i očekuju uspostavljanje ove usluge, odnosno formiranje službe zdravstvene zaštite. Zato, hvala vam zaista na ovom prijedlogu. Kada su u pitanju porodijske naknade jesmo, znali smo, ali jel zaista normalno da jednoj majci u

današnjem vremenu sa svim trendovima raste cijena, inflacijama, kažemo da, evo, razlog je taj i taj da možda uradimo neku drugu mjeru. Ja zaista to ne bih opravdala ničim. Znamo da nosimo odgovornost, znamo da je to jako veliki izdatak i znamo da evo nemamo formiranu i jasnu socijalnu kartu. Sve su to neke poteškoće koje, evo, možda dijele Budžet Kantona Sarajevo, budžet i novac građana Kantona Sarajevo na možda neki, ajmo reći, način na koji možda i ne bi trebalo, jer ne mogu zaposlene i nezaposlene porodilje se staviti u istu kategoriju, niti mogu da, određene kategorije zaista se smatraju socijalnom kategorijom, evo sad koji se smatraju. Tako da evo i još dodatnih zadataka sebi stavljamo da konačno i pristupimo izradi socijalne karte, da jasno definišemo i razdvojimo kategorije, one koje su socijalne i one koje nisu socijalne, ali da prema svim socijalnim kategorijama imamo ogromnu i obaveznu dovozu empatije, jer mi to moramo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se, pretpostavljam, javila za drugu diskusiju?

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Hvala vam, predsjedavajući. Vrlo kratko u drugoj diskusiji što se tiče Izvještaja Službe za zapošljavanje, zaista nailazimo na teškoće pratiti izvještaje kod kojih se programske aktivnosti ne prate fiskalnu godinu, što znači da se aktivnosti po javnom pozivu kada se dese jel u tekućoj godini, one se prenose i u narednoj godini. I samim tim je jako teško pratiti i tokove aktivnosti, tokove novca i sve dok je tako, Klub Demokratske fronte će ostati suzdržan po pitanju takvih izvještaja i mi, naravno, očekujemo da će se ovakav način rada promijeniti. Mislim da je kolegica Belma Kapo govorila o tome i evo toliko u drugoj diskusiji. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegici Hašimbegović.

Iskoristit ću priliku da prodiskutujem odnosno više repliciram kolegi Bandiću na njegovu diskusiju kada su u pitanju porodijske naknade. Porodijske naknade je političko opredjeljenje ili opredjeljenje većine za koje je meni drago da tražite odgovornost preispitivanje, iako bi bilo logično da tražite preispitivanje svih prethodnih Vlada, i svih prethodnih većina u zadnjih 2,5 decenije zbog čega nisu se strateški opredijelili za pronatalitetnu politiku i zašto nije bilo izdvajanja budžeta za majke porodilje i za jačanje porodice u Kantonu Sarajevo. Tako da svako preispitivanje u zadnjih tri. četiri godine aktualne većine Trojke u Kantonu Sarajevo nama ide na ruku, da preispitamo i da vidimo kroz sve budžete 2022., '23., '24 vidjet ćete jasno političko opredjeljenje Trojke u Kantonu Sarajevo kada je u pitanju jačanje porodice, ne samo kroz porodijske naknade, već i kroz sufinansiranje, odnosno stipendiranje porodica sa troje i više djece predškolskog uzrasta i osnovnog. Tako da bih volio da evo iskoristimo, ako treba, i sad ovu priliku i kad god želite da iskomuniciramo, porazgovaramo kada su u pitanju porodijske naknade i kada se kao opozicionar čudite u Skupštini Kantona Sarajevo kako će Vlada naći pare i otkud da tako nepromišljeno strateški se opredijeli i podrži majke porodilje u Kantonu Sarajevo. Ovo bi bila moja replika vama, s obzirom da ste iskazali sumnju u ovo političko opredjeljenje i iznalaženje sredstava. Naravno, to je prioritet i trebao bi biti prioritet svake Vlade na nivou Federacije Bosne i Hercegovine kada su u pitanju jačanje porodice i porodijske naknade. Nažalost, to nije tako. Kanton Sarajevo se jedini ohrabrio i uradio tu iskorak, međutim, evo, vidimo da nailazi na kritike opozicije. Zaista bih volio da čujem koji su to stavovi i argumenti, zbog čega te porodijske naknade su bile političko opredjeljenje Trojke u zadnje tri godine i šta vam izaziva neku vrstu skepticizma da neće biti sredstava za majke porodilje kada su ovo svake godine i svakog mjeseca isplaćene i ako Bog da, one će biti isplaćene i ovaj mjesec i svaki naredni mjesec. Ono što bi trebala Skupština Kantona Sarajevo

da u narednom periodu razmatra, a to izmjene i dopune Zakona u ovom dijelu gdje bi trebali, porodijske naknade, odnosno da ih ne trebamo vezati za prosječnu Vladu Federacije jer je onda teško planirati budžet zato što u tom dijelu budžet raste mimo planiranog, planiranih, kako bi kazao, davanja u tom dijelu, tako da treba razmotriti kako i na koji način fiksirati ove porodijske naknade na 1300, 1400, ne znam, konvertibilnih maraka, nikako ne manje, a ne vezati ih za prosječnu platu Federacije, a da opredjeljenje treba da postoji, mislim da ne bi trebalo biti upitno ni od pozicije ni od opozicije kada je u pitanju jačanje porodice i pronatalitetne politike. Hvala.

Zastupnik Muamer Bandić, pretpostavljam replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, nisam imao ništa protiv pronatalitetnih politika i to sam u svom izlaganju naglasio. Rekao sam da bi bilo dobro da vidimo imamo li indikatore i pokazatelje o napretku, dakle direktne pokazatelje o napretku koji smo mi ostvarili ovim politikama. Ja sam rekao da ja pozdravljam te politike i opredjeljenje Vlade Trojke da se opredijeli da ovakvu vrstu socijalnih davanja povećaju. Ja pozdravljam to, tu ja nemam s tim nikakvu dilemu, pogrešno ste me razumjeli. I ovaj dio koji ste rekli za neki prethodni period, da se neke druge Vlade nisu možda ohrabrine, odvažile da za takvu vrstu politike i to mogu da prihvatim. Ja sam bio u Vladi u kojoj je vaš premijer, tada vaš predsjednik stranke, mene jako afirmativno govorio o meni kad sam ja uveo neke mjere u oblasti socijalne zaštite, a koje se odnose na politike. Pa evo, ja to čak imam i snimljeno, kako je on tada afirmativno govorio o meni, ali da vam završim za ovo. Kolega Okeriću, dakle, ja sam govorio sa aspekta federalnih zakona, dakle, postoji određeni zakoni kao što je ovaj koji se veže, kako ste vi rekli, ne za federalnu Vladu, nego za federalnu platu ovu prosječnu i da takav oblik utvrđivanja nije precizan i nije prihvatljiv zato što što varira je li ne možete uvijek planirati budžet kao što ste vi rekli sada u Kantonu Sarajevo. Želim da vam kažem da ovakva vrsta prihoda, indirektnih, ne može vam sada biti izgovor za bilo što kada se ne pronađu sredstva. Dakle morate da se snađete, pozdravit ću vaše opredjeljenje za pronatalitene politike, ali sada pronađite rješenje kada su u pitanju indirektni porezi, kada je u pitanju ponder. Dakle, kako uzimate benefite za ovaj oblik vašeg političkog djelovanja za porodilje, pozdravljam, evo, ja pred javnosti kažem da je to dobar potez, ali sada vam ne možete govoriti da vi u stvari vam pravi i ponder problem kako bi sva ova davanja dali. I još ću vam skrenuti pažnju, kolega Okeriću 2022 u Službenim novinama je objavljeno da je jedna od naknada od MMF-a u iznosu od 10 000 000 konvertibilnih maraka isplaćena za porodijske naknade. Dakle, ja imam Službene novine te, evo ih objavljene, sad ću vam ih pročitati, to su Službene novine od 03.03. 2022. godine gdje je objavljeno, znači da se takva jedna vrsta sredstava koristila za porodijske naknade. Ukoliko mi na taj način posmatramo budžet i koristimo ta sredstva, dakle da od MMF-a zadovoljavamo socijalne kategorije, mislim da nas to kolege Okeriću neće daleko odvesti. Pozdravit ću ponovo porodilje, ali zaista, ako samo mi budemo radili na socijalnim davanjima, a ne budemo radili na povećanju prihoda ovog Kantona Sarajevo, vrlo brzo će ovaj Kanton doći u veliki problem finansijski i sa isplatom i samih ovih porodijskih naknada. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Drago mi je što pozdravljate porodilje, evo i mi se pridružujemo pozdravima svim našim porodiljama u Kantonu Sarajevo, pogotovo one koje su, evo, zadnjih godinama imale priliku da koriste benefite Vlade Kantona Sarajevo i opredjeljenja političkog, da porodice budu jače. Indikatori o kojima ste govorili, imate indikatore trenutne kratkoročne, srednjoročne i dugoročne. Ne možete očekivati da imamo za ovako vrlo kratko vrijeme indikator koji će nam kazati o isplativosti. Međutim, ja ne mogu da vjerujem da može neko da postavi pitanje i dilemu

da li je investicija u, investicija ulaganja u porodicu i povećanje nataliteta. I kao sada ćemo mi preispitivati da vidimo šta nam kažu analize i statistike da li se dovoljno majki u Kantonu Sarajevo odlučilo da rađa djecu? Naravno da jeste i vidjet ćete kroz izvještaje Ministarstva rada i socijalne politike i vidjet ćete kroz neku drugu statistiku koja možda nije u ovom momentu mjerodavna, koja nije možda u ovom momentu mjerodavna. Evo jedan od primjera dolazak mladih bračnih parova u Kanton Sarajevo, koji žele da iskoriste svoje pravo i to je kolega Bandiću benefit za Bosnu i Hercegovinu. Bolje da ti mladi bračni parovi dođu u Kanton Sarajevu, nego da odlaze iz Bosne i Hercegovine, ali naša je intencija da ovu politiku prenesemo na nivo Federacije, da prenesemo na druge Kantone. Zašto? Samo jačanjem porodice, proširivanjem, povećavanjem nataliteta, mi osmišljavamo boravak u našoj državi Bosni i Hercegovini, jer samo oni koji hodaju po zemlji oni mogu se smatrati državljanima Bosne i Hercegovine. Svi drugi koji je samo onako osjećaju u srcu, a nisu tu prisutni svakako, teže je čuvati granice države Bosne i Hercegovine. Zato kolega Bandiću natalitet u našoj zemlji treba da nam bude prioritet, kao što je bio prioritet, kao što jeste prioritet borba protiv korupcije, ne znam jačanje institucija države Bosne i Hercegovine tako treba i da bude prioritet pronatalitetne politike. Izvolite, imate riječ. Uključite kolegu Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pa kolega Okeriću samo donošenje zakona koji će povećati porodiljske naknade neće utjecati na pronatalitetne politike. Pronatalitetnu politiku mi ćemo povećati stvaranje ambijenta u kojem će se opredijeliti ti mladi ljudi koji dođu ovdje u Kanton Sarajevo da žive i da ostanu ovdje. Ukoliko mi njima obećamo da ćemo im dati naknadu određenu u određenom iznosu za rješavanje stambenog pitanja, pa ih onda prevarimo kolegu Okeriću, nije to jačanje pronatalitetne politike. Ukoliko mi kolege Okeriću obećavamo da ćemo zapošljavati šehidsku djecu i djecu poginulih boraca, a onda ih prevarite, nije to pronatalitetna politika, kolega Okeriću. Dakle, ovo ne možemo posmatrati samo na ovaj način kako ste to vi rekli. I ovo što ste rekli sada, da određeni broj mladih ljudi dolazi da ovo pravo iskoristi u Kantonu Sarajevo upravo je to ono što sam vam ja, kolega Okeriću, rekao, a bojim se i imao sam sumnju da vi to nećete razumjeti. Ovo je, dakle, na nivou Federacije propis, nije dobro da mi od Kantona Sarajevo pravimo kolega Okeriću državu Sarajevo. Možda je to vaša politika, možda vi to želite da uradite, ali to nije dobro. Vjerujte mi da ćete osjetiti probleme i poteškoće dakle, ovakvim vođenjem politike. Ukoliko vi uzimate 10 000 000, kolega Okeriću iz MMF-a da isplatite ove porodijske naknade, nije to dobro. Ja ću vas pozdraviti kada vi donesete ovu odluku, to je stvarno dobra odluka. Ja sam bio tu, nisam mogao da to donesem, ja nisam imao hrabrost ovo što vi kažete, naravno, nisam imao ni većinu u Skupštini koja to radila, da ne podržim, ja sam jedva iznivelisao da oni dobiju jedan malo veći iznos ove porodilje koji ne rade, zato što je tamo bilo uređeno potpuno drugačije. Oni su to bili vezan za kolektivni ugovor koji prestao da važi prije 10 godina. U tom mandatu, kolega Okeriću, to vaš predsjednik zna da je Budžet Kantona Sarajevo oštećen za više od 10 miliona maraka se isplaćivalo nezakonito. To sam ja utvrdio kolega Okeriću u svojim aktivnostima, svojim djelovanjem i oni to znaju. Oni su tada afirmativno govorili i kolega Elmedin Konaković i gospodin Kemal Ademović. Ja imam sa tih sjednica stenograme, imam te snimke, ja pozdravljam zaista jer ja znam da je ovo teška kategorija. Ovo ko uradi OK, ali treba ovu držat kolega Okeriću. Sada ide ponder 1,3, pa ćemo bit kolega Okeriću, da li ćete vi izglasati tako afirmativni stavovima ovome. I u konačnici kolega Okeriću, ovo nije ni moj, ni vaš budžet. Vi kažete šta smo mi uradili. Ja imam kući nekoga ako je član moje porodice, ko puni ovaj budžet, pitajte ga vi jel ovo nešto besplatno kad svaki mjesec mora on da sve ove plate izmjeri, da napuni budžet kantonalni? Nema tu kolega Okeriću ništa besplatno, ni prijevoz nije besplatan, ni kuponi nisu besplatni, sve to neko plaća. Opređeljenje politika jeste da od onih korisnika koji pune budžet stavimo na

raspolaganje određenu vrstu prava. Da li će oni biti zadovoljni, vidjet ćemo na kraju kada izađemo na izbore. I mi i vi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Sami ste kazali da treba hrabriji biti u ovim odlukama. Mi smo pokazali hrabrost, vi niste, pa evo vidjet ćemo, vrijeme će pokazati ko će imati veću i snažniju podršku. Kolega Haris Zahiragić, replika. Izvolite, imate riječi.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Nisam imao namjeru, međutim vi ste u vašoj kratkoj duplici sa kolegom Bandićem na neki način prozvali opoziciju, pa imam potrebu radi javnosti istaći da inicijativa o porodijskim naknadama je prvobitno došla iz Kluba SDA u prošlom mandatu, konkretno kolegica Jasmine Bišćević Tokić je uputila tu inicijativu koju, istini za volju, niste isprva podržali, a kasnije ste, uz obećanje da ćete pripremit zakon, za taj zakon dobili podršku i našeg Kluba. Tako da taj projekat porodijskih naknada je projekat Skupštine Kantona Sarajevo. Mislim da nije niti jedan zastupnik, tada od nas 35 nije glasao protiv, tako da je to jedna od rijetkih tema o kojoj smo se mi u Skupštini Kantona složili. Možda nije baš ona najadekvatnija da ističemo svoje razlike. To je tema koja nas je u prošlom mandatu na neki način ujedinjavala. Ono što moram istaći, jeste da, vi ste iskoristili kao argument i benefit toga što mladi bračni parovi dolaze u Kanton Sarajevo. Upravo zbog toga, a radi zaštite svojih Kantona i svojih mjesta su zastupnici u Parlamentu Federacije iz različitih političkih stranaka ukinuli ponder 2 Kantonu Sarajevo, možda baš da bi zadržali mlade i u njihovim Kantonima. Ako Sarajevo i ako Bosna i Hercegovine se svede na prostor od Kozije ćuprije do Ilidže, recimo ili po nekim političkim shvatanjima od Bašćaršije do Marin Dvora, tada Bosna i Hercegovina kao takva na svojoj 51 127 km² nema šansu da opstane. Tako da bilo bi vrlo važno da imamo razumijevanje prema drugim Kantonima i da se ne hvalimo s time da kupimo mlade bračne parove iz drugih Kantona, jer ti mladi bračni parovi trebaju i tim Kantonu. Osim toga, spomenuli ste federalni nivo. Ministarstvu socijalne politike danas je ministar Adnan Delić. On je kao jedno od svojih predizbornih obećanja upravo to kazao da će porodijske naknade nivelisati i uvesti na nivou Federacije. Prošle su dvije godine od posljednjih izbora nema čak ni inicijative takve ni u Vladi Federacije, ni u Parlamentu Federacije. To što ste rekli da se treba promijeniti zakon, da, ne treba se vezati za prosječnu platu je nešto što ustvari odustanak od ove vrste politike porodijskih naknada, dakle prosječna plata generiše standard u društvu. Ono što je danas 1300, jučer je bilo 1000, što bude 1.500 to je ista vrijednost novca. Prosječna plata prati rad životnog standarda, tako da ukoliko bismo mi fiksirali porodijsku naknadu, mi bismo smanjili to pravo jer je inflacija ogromna. I ja neću glasati da se porodijske naknade, jednom kada su date u tom omjeru da prate prosječnu platu, smanjuju na neki fiksni iznos jer bi to u perspektivi oštetilo u značajnoj mjeri taj stepen prava i svelo bi se za dvije, tri godine da to povećanje suštinski nije nikakvo povećanje. Svaki projekat predsjedavajuće treba da ima validaciju, treba da analiziramo i kratkoročno, slažem se, nije dovoljno vremena prošlo da bismo imali konačan stav o tome, ali utrošci milijuna sredstava treba da prate projekat, plan i ishod toga, možda bi taj novac, kada bismo ga ponovno dali porodijskima na drugi način, potencijalno ili eventualno kada bi struka to procijenila i napravili analizu, dakle taj novac ostane tamo da se drugačije raspoređi ili da povećamo novac, eventualno za tu namjenu, bi povećao potencijalno natalitet. Žao mi je što ste propustili reći da npr. ova Vlada uvela i subvencije za obdanište, besplatne udžbenike. To su još neki od mjera za porodicu. Besplatni udžbenici možda jesu rezultirali socijalnim statusom roditelja sa djecom, međutim nisu povećali natalitet, subvencije za obdanište jesu olakšale također porodicama, ali ne vidimo da su povećali natalitet. Ja mislim da taj novac koji je otišao u privatne džepove vlasnika privatnih

obdaništa smo mogli obnoviti sva javna, i izgraditi neka obdaništa u Kanton Sarajevo posljednjih 6 godina. I u konačnici, pogledom u budžete Kantona Sarajevo koji ste spomenuli posljednje četiri godine, jedno od opredjeljenja jeste zaista socijalna davanja, oblast nataliteta od Vlade Kantona Sarajevo. S druge strane, možda ona mjera koja je puno veća jest ulaganje u saobraćajnu infrastrukturu kad to iz konkretno u javni gradski prijevoz. Rezultat toga je, evo, završam još jednu rečenicu. Rezultat toga je da danas u Sarajevu, u Kantonu Sarajevo, iako smo potrošili par stotina miliona konvertibilnih maraka, uglavnom kreditnih sredstava, gužve nikada nisu bile veće. Dakle, jedno je planirati i potrošiti. A drugo je ustvari...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ajte da vam odgovorim.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Postići rezultate.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa se javite ponovo.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Može predsjedavajući. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo jedna kratka replika. Važno je da kažemo, da ne ostane onako kako ste vi tezu postavili, da kako raseljavamo druge Kantone. Ne, ne. Namjera je sljedeća bila kao što je Kanton Sarajevo lider, administrativni i ekonomski centar, kulturni, sportski, namjera je bila da ponudimo dobre prakse, strateška opredjeljenja jednog Kantona, zakonodavne izvršne vlasti da motivišemo i druge Kantone i viši nivoi vlasti da također uzmu sebi za obavezu da strateška opredjeljenja, kao što su pronatalitetne politike, stave u prioritet i izdvajaju sredstva u svojim budžetima. I mislim da je Kanton Saraj u tom dijelu i uspio da bude 1 dobar primjer, gdje su i drugi Kantona počeli podnositi inicijative, nisam siguran u kojem iznosu su izdvojili sredstva, ali uglavnom priča iz Kantona Sarajevo se preselila i u druge Kantone. Mi smo željeli da pored rješavanja jačanja pronatalitetnih politika u Kantonu Sarajevu budemo dobar primjer dobrih praksi, a da to rade i drugi Kantoni. To je namjera bila.

Zastupnik Muamer Bandić odgovor kratki. Socijalna je tema pronatalitetne politike.

Kolega Zahiragiću držite se socijale, izvolite imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ma predsjedavajući ja bih morao ponovno objasniti kolegama zastupnicima iako sam se prvi put javio danas, cijeli dan sam prešuti, da je zapravo tema replika ono što mi između sebe razgovaramo. Da ste vi otvorili neku temu, ja bih vam imao prav, o objasnite im Poslovnik, molim vas, ljudi,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

nastavite vi dalje, nemojte gubiti vrijeme. Nastavite dalje.

Haris Zahiragić (zastupnik)

To piše u teoriji parlamentarizma.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, zamolit ću vas da nastavite diskutovati, vrijeme vam curi.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nema veze, iskoristit ću ja te 3 minute na adekvatan način. Hvala predsjedavajući. Dakle, drago mi je da ste se ispravili, ali prvobitno zaista jeste rekli, eto ako ne vjerujete meni, preslušajte, ovo se snima, imate i stenogram. Da je jedan od uspjeha ove mjere to što smo počeli naseljavati mlade bračne parove koji su došli svoje pravo u Kanton Sarajevo. I drago mi je da ste se ispravili u narednom. Ovo jeste možda da mi kao primjer pokažemo u drugim Kantonima, ali onda kada drugi Kantoni kažu stanite malo, neće naša privreda generisati tamo veći stepen prava nego dajte vi nama malo vaših para da i mi možemo tako nešto uraditi, onda se mi ljutimo, opravdano ili manje opravdano. Rekli ste još nešto što me zaboljelo i ja sam odrastao u tom ambijentu i u tom narativu da je Sarajevo kulturni i sportski i ekonomski centar. Nažalost, Sarajevo posljednjih pet, šest godina je prestao biti centar bilo čega. Ako pogledate ko je šampion nogometni posljednjih par godina, ko je šampion.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde samo se pokušajte vratiti molim vas..

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo replika je.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte, udaljavate se idemo dalje.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa vi ste spomenuli sport, kulturu, ekonomiju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možda bi dobro bilo da ste završili sa ovom prošlom diskusijom, ona je bila vezana za socijalu.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Posljednju rečenicu. Dakle, posljednjih pet godina, ni u jednom kolektivnom sportu, ni u košarci, ni u fudbalu, ni u rukometu, ni odbojci Sarajevo nema prvaka i to u stvari govori o stanju depresije u Sarajevu, tako i o ekonomiji i u kulturi i u svim drugim oblastima. Moram istaći, nažalost, hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić, replika je. Uključite zastupnika Čičića.

Davor Čičić (zastupnik)

Mislim, evo, još jednom smo čuli u ovoj replici i diskusiju, ne znam ni ja šta je to, da su ostali Kantoni odlučili da uzmu ponder Kantonu Sarajevo zato što smo mi uveli prodiriljske naknade. Meni je to ljudi moji, strašno, ako je to istina, meni je to strašno, ali ajde evo sve i da, znači nek komšiji crkne krava, mi da uzmemo pare koje kao generišu, podaci su ljudi moji, podaci su ljudi moji egzaktni, financije su egzaktne, nije to neka nauka koja sad možemo mi u oblacima živjeti. Znači, zna se koliko ko uplaćuje i ne kažem ja da trebaju i drugima kantonima

preusmjeriti pare, da i on mogu ovu naknadu da daju u istom iznosu kojeg kao što je Sarajevo. Ali ljudi moji, moramo biti mi svjesni da Kanton Sarajevo uplati 3,5 milijarde PDV-A, 500 000 000 nam se vrati, 7 puta manje. I ako vi to kažete da je to u redu, evo aferim, nek je u redu. Sada ćete vi reći velike firme su u Sarajevu prijavljene, pa zato tu ima 3 pol milijarde. Ajmo uzet drugi parametar, ajmo uzet parametar koliko se krajnje potrošnje ostvari u Sarajevu? Znači koliko se ostvari? Milijarda i pol se ostvari u Kantonu Sarajevo krajnje potrošnje po fiskalnim računima, a vrati nam se 500 000 000, znači 3 puta manje, znači 35 % eto cirka onoga što se uplati u Kantonu Sarajevo se vrati Kantonu Sarajevo. A 65 % ode negdje drugdje. I ako je vama to OK, meni to nije pošteno, nego samo. Znači druga stvar, samo pustite me da završim. Znači, to je taj zakon, ali evo, sve i nek je to tako, zašto ti drugi Kantoni, gdje ste, između ostalog, i vi na vlasti, nisu od tih para koje su uzeli Sarajevu, dali porodijske naknade u iznosu kao Kanton Sarajevo. Kolega Deviću, ja vama nisam dobacivao i bio sam korektan prema vama, ali vam hoću reći neke stvari, a sve je ovo inicirano. Meni je strašno da neko može izjaviti da je uzeto Kantonu Sarajevo pare zato što su date neke, pa vi ste to izjavili čitav ovo, pa evo sada u raspravi, pa evo kolega.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega, kolega, Deviću, nemojte dobacivati.

Davor Čičić (zastupnik)

Tako da u kontekstu toga ja smatram da to nije pošteno koliko god vi to sada elaborirali i branili. Mislim da nije u redu ako je to zaista bio razlog da se uzmu Kantonu Sarajevo, da to nije u redu. A kažem evo pozivam druge Kantone, kada su već uzeli pare od Kantona Sarajevo, neka daju ljudi onda te porodijske naknade koje su toliko smetale što su donijete u Kantonu Sarajevo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor Haris Zahiragić Čičiću, pa ćemo onda kolegu Bandića uključiti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući Okeriću. Ja ne znam zašto zaista kolega Čičić mene to pita. Imate gospodina Muju Hasića iz SDP-a koji je potpisao tu inicijativu, imate gospodina Mirsada Čamdžića iz Naše stranke koji je supotpisao tu inicijativu. Zašto mene pitate koji je bio motiv? Ja sam pretpostavio. Oni su, oni su svi braneci, oni su svi argumentirajući potrebu donošenja tog zakona istakli da Kanton Sarajevo kao srednji nivo vlasti ostvaruje puno veći broj prava, socijalnih i drugih davanja, u odnosu na druge Kantone, iako nam to ne pripada. Ja sam bio jedan od onih ljudi koji je smatrao da Sarajevo kao glavni grad treba da zadrži ponder 2, tj 1,97. To je bio moj lični stav, vjerojatno kao i vaš. Ali kada je donesena odluka od strane i zastupnika SDP-a koji nisu iz Kantona Sarajevo, 62 zastupnika tada glasala, onda mi danas imamo te posljedice. Osim toga, gospodine Čičiću, danas je premijer Federacije, predsjednik vaše političke stranke, gospodin Nermin Nikšić. Vi ukoliko zaista smatrate da je ta odluka bila loša, iskoristite činjenicu da ste sada u Vladi Federacije, imate većinu u oba doma i promijenite taj Zakon i vratite Sarajevu ponder dva. Evo, ja vam kao kolega, kao delegat u Domu naroda, obećavam da ću glasati za takav zakon. Šta više vam mogu ponuditi od toga? Ako želite da skrećemo s teme i da govorimo sada o tome koliko Sarajevo generiše prihode, koja je konačna potrošnja, ima argumenata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo se vratite na ovu temu socijale, ako možete u tom dijelu završite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Repliciram kolegi Čičiću. Evo završit ću, evo završiti ću, ali nemojte, isjekli ste mi repliku. Nema veze. Dakle, suština da se ja i vi slažem da Sarajevo kao glavni grad trebao da zadrži poneder 2, ne iz tih argumenata krajnje potrošnje, jer u toj krajnjoj potrošnji učestvuje ljudi koji ne žive u Sarajevu koji dolaze ovdje da studiraju, da se liječe, turistički itd. Nije ni to dovoljno dobar argument, nego zbog toga što Sarajevo kao takvo treba da bude i generator privrednih, kulturnih, sportskih i drugih tokova. Evo vidite slučaj Nacionalne biblioteke, vidite slučaj Zemaljskog muzeja, vidite slučaj Univerziteta u Sarajevu, to su sve institucije koje Kanton Sarajevo već godinama unazad u najvećoj mjeri financira. Također Klinički centar itd. Zbog tih razloga je Sarajevo trebalo zadržati poneder 2, jer Bosna i Hercegovina kao država mora imati jedan jak univerzitet koji će biti državni, iako je na Kantonalnom nivou, mora imati ja klinički centar koji je državni, iako je suosnivač Kanton Sarajevo itd. Ali otišli smo skroz od teme. Ja vas molim da iskoristite svoj položaj i da promijenite, inicirate promjenu zakona, da vratite poneder 2, ja ću za njega glasati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolegi Zahiragiću. Zastupnik. Odgovor na repliku zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Evo, meni je drago da se mi slažemo i ja znam da ste vi u Domu naroda tada kada je to bilo između ostalog, i podržavali ovaj naš stav da treba Kanton Sarajevo, ja se toga sjećam i znam da ste bili na sjednici Skupštine kada je bila tematska sjednica Skupštine u ponderu, ali ja ovo nisam, rekao vam ja. Evo, kažem to i ovim ljudima koje ste vi spomenuli iz SDP-a, iz Naše stranke, iz bilo koje stranke, kojima je argument da uzmu ponder Kantonu Sarajevo to što smo dali porodijske naknade, ja svima njima govorim, govorim vama da im to nije nikakav argument, meni je to strašno, da je to argument da se uzmu novci bez ikakve fiskalne analize, jer znate kako se donose fiskalni zakoni, to su možda najveći zakoni u svakoj državi, i ako ćemo to donositi preko koljena, bojim se da nećemo, da nismo na dobrom putu. I slažem se da Kantona Sarajevo mora biti motor, ali ako Kanton Sarajevo radi i nosi po čitavim parametrima u ekonomiji i GDP-a najveći GDP Federacije je u Sarajevu. Kanton mora da nosi i biti motor razvoja čitave Federacije i države Bosne i Hercegovine. Ako to nije, ako mu to netko uskrati, bojim se da smo mi kao država generalno u pogrešnom putu. I s te strane se slažem. I bili ste tu korektni, to moram priznati kada je bila rasprava i u Domu naroda, kada je bila rasprava u ovoj Skupštini oko zaštite pondera, ali mi ćemo u svakom slučaju pokrenuti tu izmjenu. Da li ćemo imati podršku i svih drugih Kantona, ne znamo, a generalno, što se tiče pondera, smatram da taj Zakon kao zakon generalno, inače taj pojam ponder, da je to prevaziđen pojam, da se treba napraviti novi, moderan zakon koji će pratiti fiskalni, odnosno fiskalne zakone kako se to u nekim drugim državama Europe, sličnog, da tako kažem, stava kao Bosna i Hercegovina, donosi, gdje i postoje Kantoni, gdje postoje jasna podjela sredstava i normalno da i oni Kantona koji imaju malo lošije prihode moraju biti pomognuti Sarajevom, ali ne može 35 % ostajati, a 65% ići negdje drugo, samo to tvrdim, ništa drugo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hoćemo dati prvo kolegi Bandiću puno čeka, a on je vas ispoštovao vas puta? Ajde da damo kolegi Bandiću. Dugo čeka, dugo čeka. Kontam da se skoncentrišete dok imate, hoćete, dobro. Kolega Zahiragić odgovor na repliku kolegi Čičiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolegice Pekić nemojte, molim vas, neumjesnih kometanara. Nemojte, molim vas, nemojte, nemojte, molim vas. Bilo bi lijepo da ne koristite tu poziciju sa vrha Skupštine da zloupotrebjavate. Kolega Čičić, evo, ponovno se slažemo i drago mi je da ste vi tako javno rekli da mi nismo s tim jer pojedini su kolege pokušale zloupotrijebiti tu priču oko pondera za ovaj unutar Kantonalni sukob pozicije i opozicije. Ono što je tema vrlo važna, o kojoj mi nikako da spomenemo, ni u Sarajevu ni generalno, evo, imamo dobru priliku na ovoj temi sada, jeste to da ogroman broj tih prihoda koji Kanton Sarajevo, to jeste građani Kantona Sarajevo, turisti i drugi koji borave, žive i kreću se i troše novac u Kantonu Sarajevo uplaćuju novac od kojih samo 35 % vrati, a da taj novac npr. po najgorem kvartalu, koji je bio i za Federaciju, a kasnije i za Kanton Sarajevo, ide u entitet RS, tako da, evo, iniciramo, predlažem da mi zajedno u Parlamentu Federacije iniciramo i zahtijevamo od predstavnika Federacije u Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje da u rasporedu prihoda konačno promijeni nepravednu podjelu na osnovu koje entitet RS svaki mjesec preko 100 000 000 konvertibilnih maraka uzme koji im ne pripada, od toga od Kantona Sarajeva najmanje 10, 15 miliona. Možda bismo tu mogli pronaći također novac koji nam je nedostajući. Dakle, ekonomsko politika je puno širi pojam i baš zbog toga se ja slažem s dijelom kritika na naš račun, da Sarajevo kao takvo mora voditi računa. Nije uzalud i nije džaba socijalna politika u podijeljenoj nadležnosti između entiteta i Kantona, zbog toga što mora biti nivo izbalansiranosti. U jednom momentu jedna vlast bila u Kantonu, druga u Federaciji nisu imala koordinisano djelovanje i to je dovelo do tektonskih poremećaja u različitom stepenu prava. Sarajevo mora biti u svemu prvak osim u pravima. Prava naših građani ne trebaju imati veća nego što imaju drugi građani u Federaciji, barem, nadam se jednog dana da će u cijeloj Bosni i Hercegovini to biti iznivelesano. Recimo da je penzioni sistem na Kantonu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zamislite kakva bi bila situacija da penzioneri u Kantonu Sarajevu imaju veću penziju nego penzioneri u drugom nekom, recimo u Brezi, koja je već tu, nadomak Kantona Sarajevo. To bi bilo jedan neodrživ sistem, tako i sa drugim pravima i moramo biti odgovorni kad donosimo politike i ekonomske politike, i socijalne, da ne rušimo taj balans, jer on je vrlo opasan, u ovako ne još uvijek dovoljno razvijeno i ekonomski stabilnoj državi. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Zastupnik Muamer Bandić replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ali evo, osvrnut se na ovo što je rekao kolega Čičić. Kolega Zahiragić je usporedio budžete iz prethodnih godina i porodijske naknade sa trenutnim budžetom i porodijskim naknadama od vremena kada su došle stranke Trojke. Pa evo da mu samo se osvrnem na ovaj dio. Dakle, 2012 godine Budžet Kantona Sarajevo je bio 709 miliona i 956 hiljada, 2013 je bio 634 916 000, a 2014 je 803 795 000. E sada se vraćamo na ovaj Zakon koji je, dakle, federalni nivo vlasti donio i kojim je definisano da će se ustvari visina porodijskih naknada, odnosno naknada određenih socijalnih davanja utvrđivati prema ekonomskoj moći Kantona Sarajevo. U vremenskom periodu, kolega Okerić, bilo bi dobro da slušate šta vam govorim sada, da se ne hvalite uzalud. Dakle, u tom vremenskom periodu Kanton Sarajevo je imao ekonomski jako

slab budžet da bi mogao donijeti u ovakvu vrstu, dakle, propisa kojeg ste vi kolega Okeriću donijeli. Pogledajte, dakle, praktično je Budžet bio Kantona Sarajevo duplo manji od onoga koji je trenutno u Kantonu Sarajevo. Kada govorite o porodijskim naknadama u tom vremenskom periodu i sada, to je nešto neuporedivo. Mi nismo u ovom vremenskom periodu kolega Okeriću imali nikakvo zaduženje, niti smo uzimali od MMF-a sredstva kako bi ovo isplaćivali. I još samo jednu opasku kolegi Zahiragiću, ovo je federalni propis koji daje mogućnost Kantonima da donesu ovakvu vrstu zakona, dok je penzioni isključivo federalni propis i ne može se to porediti, ova dva propisa i ova dva prava. Kada kolega Čičić govori ja također sam razgovarao sa nekim stručnjacima sa Ekonomskog fakulteta koji stvarno smatraju da je Sarajevo, Kanton Sarajevo na neki način oštećeno zbog ovog pondera. Međutim, ovo je politički stav na nivou Federacije, kolega Čičiću, i ovo što ste vi govorili o prihodima ukupnim Kantona Sarajevo i koliko se ustvari to vraća, treba da znate i vi, kolega, vjerovatno ustvariti znate da isto tako i Kanton Sarajevo za administrativne takse koje opštine naplaćuju, ustvari najveći dio uzima Kanton Sarajevo, a jako malo opština. U tom kontekstu, ako posmatramo sve naše politike, ne samo stranaka Trojke, vidjet ćemo ustvari koliko je ovo jedan nepravedan sistem u smislu raspodjele prihoda. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte više replicirati. Evo dopredsjedavajuća ima kratku samo repliku za kolegu Zahiragića. Izvolite, imate riječ. Naravno, kolega Zahiragić neće odgovor na repliku imati.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

S obzirom da ste me kolega spominjali, ono što sam vam ja rekla jeste da ne znam. Rekli ste da ste se prvi put javili kako ćete se javiti drugi ili treći put, s obzirom da ste tek maloprije došli na sjednicu, a mi radimo jutros od 10 sati kad je počela sjednica, ne znam kako uopšte zaista, evo, divim vam se kako uspijete replicirati s obzirom da niste bili prisutni ovdje dok smo mi diskutovali, radili jutros od 10 sati. A s obzirom da pričate o porodiljama, zaista postoji spremnost i želja drugih Kantona da se približi nivo naknada koji se daje u Kantonu Sarajevo i u drugim Kantonima i intenzivno rade zastupnice iz cijele Federacije i iz različitih političkih partija kako bismo pokušali napraviti neki model na nivou Federacije da budu jednake porodiljske naknade u svim Kantonima, a ne da žene budu diskriminisane ili muškarci koji koriste porodiljsko odsustvo da budu diskriminisani po tome zavisno u kom dijelu Federacije žive. Eto, toliko od mene.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Zahiragić, odgovor na repliku.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolegice Pekić znam da sam jutros falio u ovim klupama, međutim bio sam ja u Skupštini Kantona Sarajeva, samo nisam bio u sali, a gledao sam na YouTube prijenos ono što vi govorite. Skupština Kantona Sarajeva nije samo sala, to je zgrada Kantona Sarajevo i kao što i vaše kolege iz pozicije vidite, danas ih, evo u sali, osim vas u rukovodstvu ima još svega 7, 8 i čestitam. Uglavnom, su to isti zastupnici pozicije koji sjede po cijeli dan, a njih 7, 8 je uvijek gore u kancelariji, kod predsjedavajućeg Okerića, koriste njegov kabinet i onu veliku salu, a on ovdje sjedi s nama, uglavnom, i on nekad ode, istini za volju, ali uglavnom sjedi sa nama ovdje. Imamo i mi ne toliko veliku, nemamo ni reprezentaciju, imamo jednu malu kancelariju i tamo volimo nekad sjesti, uzeti kafu i pratiti Skupštinu Kantona Sarajevo. Kada imamo potrebu diskutirati, onda siđemo i diskutujemo. Malo ste pokušali, malo ste pokušali da me na

neki način diskvalificirate u diskusiji, ali vi znate da ni na jednu Skupštinu Kantona Sarajevo, otkada sam ušao, nisam sa nje izostao. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imamo još jednog diskutanta, zastupnika prijavljenog. Faruk Kapidžić, izvolite, imate riječ. Replika.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Replika, da, na ovo, samo kratka. Dakle ovo kako je iznešeno da smo radili, dakle, samo da preciziram, radili smo od pola 11 do pola 12 i radili smo od pola 3 do evo pola 4. Znači, to je taj vaš strašni, strašni rad. Kad sam vas slušao, rekao kako se ja ne umorih, a evo vi izgleda da ste dali sve od sebe da ove tačke.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem. Zastupnik Jasmin Šaljić jel replika ili diskusija? Replika, možete kolega, završili smo diskusije, kolega Šaljiću, isključite se onda samo. Zaključujem raspravu.

Pozivam službu da pripremi anketu za izjašnjenja, a pozivam zastupnice i zastupnike da iz hodnika uđu u salu kako bi se mogli izjasniti.

a)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Javne ustavne Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

b)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

c)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv 2, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

d)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanja Javne ustanove Kantonalni centar za socijalni rad za 2023. godinu.

Zaključujem raspravu. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv 2, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

e)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustavne Porodično savjetovalište za 2023 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv 2, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

f)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv ništa, suzdržan 1. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

g)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv 1, suzdržan 1.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovo izvještaj.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju poslovanju Javne ustavne Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 2, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovo izvještaj.

Prelazimo na tačku dvadeset i dva.

AD-22.

Prijedlozi odluka o davanju saglasnost na program rada sa finansijskim planovima za 2024. godinu javnih ustanova iz oblasti socijale.

Imamo li uvodničara? Ima li potrebe da nam podnesu uvodne napomene? Zamolio bih predstavnika onako kako vas budem prozivao u što kraćim crtama.

Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustavne Porodično savjetovalište za 2024. godinu, direktor Osman Šaljo, izvolite, imate riječ.

Osman Šaljo (direktor KJU Porodično savjetovalište)

Hvala uvaženi predsjedavajući, zastupnice i zastupnici sve vas srdačno pozdravljam. Ja ću u kratkim crtama, cijeneći vaše vrijeme, a svakako imate u svojim materijalima detaljan Program rada. Program rada Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovalište za 2024, koncipirane prema Odluci o metodologiji i donošenjem program rada, izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i Kantonalnih organa i prema pravilima Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovalište. U fokus svoga rada, Porodično savjetovalište i kroz 2024 i u budućnost će imati brigu o porodici, te kroz pružanje psihosocijalnih usluga u okviru savjetodavno terapeutskog rada i rad Odjeljenje za prevenciju i ranu intervenciju, a neki od možda programa koje bih posebno istakao su nove usluge, recimo "Rana intervencija", zatim "Vršnjačko nasilje, ne u mojoj školi", "Predbračno savjetovanje", ostali niz programa svakako imate kroz aktivnost primarne i univerzalne selektivne prevencije rada tog Odjeljenja u materijalima. Savjetodavno odjeljenje pored individualnog rada i rada, dijadnog i rada s porodicama imalo i grupne oblike rada. Neke od tema koje smo realizovali je sa našim grupama korisnika "Kako preživjeti razor braka", zatim grupni tretman osoba oboljelih od autoimunih bolesti i članova njihovih porodica, zatim psihosocijalna podrška članovima porodica osobama sa psihijatrijskim smetnjama, zatim psihosocijalna podrška ženama u riziku, psihosocijalna podrška mladim bračnim parovima. Porodično savjetovalište i u 2024 od interesa i značajno smo unaprijedili saradnju u mreži,

kako s vladinim, tako i sa nevladinim sektorom. Ono što bih ja isto istakao u 2024. i zahvalio se i zastupnicima i našoj resornoj ministrici i ministarstvu, mi smo sproveli konkurs uspješno i dobili 6 novih uposlenika, samim tim i povećali naš budžet i trenutno smo u nabavci kombi vozila za naše korisnike. To je za osobe sa invaliditetom, otvoreni je postupak i negdje planiramo da bi vjerojatno mogli uspjeti taj postupak završiti do kraja godine. Čekali smo saglasnost o kreditnim sredstvima, tako da ono za sva ostala pitanja svakako stojim na raspolaganju. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo direktore. Molimo predstavnike Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja uvodne napomene. Izvolite.

Muhamed Musić (direktor JU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja")

Hvala predsjedavajuća. Poštovani zastupnici, s obzirom da ste materijale dobili, ja vas se neću puno zadržavati. S obzirom da, kako je već vam poznato, dakle Kantonalna ustanova Dom za djecu bez roditeljskog staranja Bjelave jeste stacionarnog karaktera. Nažalost, korisnika nam ne nedostaje, sva briga što se tiče tih korisnika jeste Planom transformacije utvrđeno još prije 3 godine i, dakle, u skladu sa tim Planom transformacije, gdje imamo servisni tim koji radi prije svega što je naša, jeste misija, dakle, da radimo na prevenciji da ta djeca uopće dođu u naš Dom kao korisnici naši. U skladu s tim imamo, dakle, servis za podršku, mobilni tim koji radi u koordinaciji sa Kantonalnim centrom za socijalni rad, također imamo Dnevni centar gdje djeca koja su u riziku porodica od razdvajanja, također tu imamo određene aktivnosti, zatim odjeljenja i male porodične domove koji su pokazali kao izuzetno dobar oblik da se djeci pruži, koliko je to god moguće, više jedna improvizacija porodičnog okruženja. Tako da ćemo, nastavljati sa unapređivanjem ovih usluga. I što se tiče ovog dijela zapošljavanja, također smo ona imali i Planom predviđeno, a evo i to smo već evo i realizovali 6 novih uposlenika, tako da evo, to je što se tiče za sada ne znam, ako ima nešto još, pa ćemo biti tu da odgovorimo na vaša pitanja. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Javna ustanova Kantonalni centar za socijalni rad. Izvolite.

Draženka Osmanspahić (v.d. KJU Kantonalni centar za socijalni rad)

Dobar dan. Pozdravljam uvažene zastupnice i zastupnike, predsjedavajuće, dopredsjedavajuće, naše uvažene gledateljke i gledatelje. Što se tiče Programa rada JU Kantonalnog centra za socijalni rad za 2024. godinu, program rada koji ste dobili putem vaše elektronske pošte u elektronskoj formi. Većina aktivnosti koja su predložena u Programu rada za 2024. godinu su realizirana. Ono što je nama jako važno kao Centru za socijalni rad u ovoj godini, kao i u prethodnoj godini, samo dostojanstvo, integritet stručnog rada i radnika Kantonalnog centra za socijalni rad je jako važan i istaknut, samim tim i odnos prema našim korisnicima. JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo kroz 2024. i Program rada koji je prezentiran je istaknuto da Centar za socijalni rad je provodio svoje aktivnosti i provodi kontinuirane poslove koji se tiču ostvarivanja prava naših korisnika po Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom, kako na kantonalnom, tako i na federalnom nivou. Zatim je Centar provodio aktivnosti i provodi aktivnosti koji su definirani putem Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i koji se tiču zakona prema maloljetnicima, ukoliko imaju problema sa zakonom, ponašanjem i ostalo. Centar za socijalni rad sa svojim kategorijama korisnika provodi aktivnosti koje su prikazani u tabelarnim prikazima koji ste dobili putem vaših e-mailova. Što se tiče bitnosti naših korisnika, tj. djece bez roditeljskog

staranja, u proteklom periodu i tokom ove godine je u porastu broj djece koja su zbrinuta u hraniteljske porodice i procedure koje su provedene putem Zakona o hraniteljstvu Federacije Bosne i Hercegovine. Također provodimo aktivnosti po Zakonu o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine, a konkretno sa našim korisnicima koji imaju prebivalište na području Kantona Sarajevo. Što se tiče saradnje sa vladinim i nevladinim organizacijama, Centar provodi svoje aktivnosti u skladu sa svojim nadležnostima i propisima. Trenutno je aktivnost na koju smo jako ponosni jeste promocija hraniteljstva u Kantonu Sarajevo, gdje u saradnji sa našim Ministarstvom rada i socijalne politike postoji jedan kratki film koji predlažemo i da pogledate i da motivirate u vašem okruženju porodice koji ispunjavaju uvjete po Zakonu o hraniteljstvu radi prijave u proceduru kako bi mogli obavljati ovaj častan posao u interesu naših hranjenika odnosno djece bez roditeljskog staranja. Centar za socijalni rad u Sarajevu ostvaruje redovnu saradnju sa ustanovama socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo i izvan Kantona Sarajevo. U svakodnevnim izazovima u radu sa kojim se suočavamo, jako je važno da imamo podršku vašu. Evo, istakli ste da imamo i to pozdravljamo. Ono što smo uspjeli realizirati, to čisto i kažemo, naš posao je jako vezan za korisnike, mi naše korisnike vozimo na smještajne kapacitete putem naših službenih automobila, obavljamo terenski rad i ovo je u zadnjih godina, pa možda i punoljetstvo tih godina, blizu 18 godina da mi nismo imali ta službena vozila, ali evo, uspjeli smo da reguliramo službena vozila, uz pomoć, naravno, našeg Ministarstva rada i socijalne politike, tako da je to jako važno i pohvalno kako bi naši korisnici mogli se voziti, naravno mi, da ih vozimo u službenim vozilima do mjesta smještaja, u sigurnosnim uslovima, odnosno u sigurnosnim vozilima. Što se tiče Plana i programa rada koji je ovdje prezentiran za '24. godinu, sve ove aktivnosti su realizirane, tako da mislim da je ovo dovoljno što sam rekla. Ako ima nekih pitanja slobodno. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem se. Javna ustanova Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo, direktore izvolite.

Adis Hadžić (direktor JU Terapijska zajednica Kampus KS)

Hvala lijepo. Ja sam Adis Hadžić, direktor Terapijske zajednice Kampus. Prije svega želim da vam se zahvalim svima na podršci, na razumijevanju, kratko ću, imajući u vidu da imate sve napismeno da ste dobili. '24. Prije svega imam dužnost da se zahvalim svojim kolegama i kolegicama u Kampusu koji rade i drago mi je da su ovdje određene zastupnice i zastupnici prepoznali težinu posla, koliko ga mi radimo i opet se zahvaljujem, posebno oni koji su nas obišli, one najviše imaju razumijevanja i onda je najlakše i saradujemo. '24. je planirana izmjena zakonske regulative u cilju proširenja usluga ustanove u '24. O tome smo pisali i neću dugo. Prošli put sam spominjao da imamo onaj ko što i imamo, hvala Bogu, 60 duluma zemlje i smatram da bi i imamo mogućnost da tu neke stvari izgradimo i da nam koriste svima i one su pod kontrolom u svakom slučaju. Planiran je isto nastavak izgradnje azila za životinje. Nismo odustale od toga. Pa vidjet ćemo dokle će ići. Izgradnja centralnog objekta s kuhinjom. To je ono što je danas bila malo i tema ovdje od zastupnika, odnosno zastupnica i zastupnika, mi isto tako naše kancelarije sa administracijom, finansijsko-pravni poslovi su odvojeni u gradu s kancelarijama jer nemamo dovoljno prostora da bi ih smjestili u Kampusu, tako da mislim, ako bi uradili taj objekat, da bi riješili i kuhinju i trpezariju, i kancelarije i sve ostalo. I dalje je aktualno priključivanja na gradsku vodovodnu mrežu. Ove stvari, što sam prošli put govorio, podvukao sam da su uglavnom od 2006. godine se vuku. Nisam period koliko sasjećam određivao što kaže neko zastupnica naših fino, kad su ovi bili, oni bili, mi nismo ni ovi, ni oni, zna se tačno ko smo i šta smo i šta radimo i ne možemo ni biti. Uređivanje, asfaltiranje prilaznog puta do ustanove. Mi smo imali jedan put koji je dužine nekih 3- 4 km i

tu je kamenolom imao non stop je prolazio i oni su to donekle i održavali, mi zajedno s njima i opština je učestvovala u tome. Međutim, to je makadamski put i dva dana nek se ne radi ništa na njemu, otežano se kretati. I on je sad pošto je kamenolom zatvoren i taj put je u tako lošem stanju da luksuzno auto ne može onaj tu da dođe. I mi smo imali situaciju ni kamion nije htio da dođe po smeće. E sad o ovom putu o kojem mi pričamo, ono ide kroz selo, ima nekih 300 m makadama da se asfaltira i da bismo donekle riješili taj dio i nadam se da će biti, ako Bod da ubuduće. Također je planirana rekonstrukcija krovova na kućama, jer već 20 godina kako tu radimo, kisle su, mi smo tu gore gdje jesmo, veliki je snijeg, velike su padavine, tako došlo je naravno da je dotrajalo. I šta još ima onaj što smo imali želju i što je planirana nabavka poljoprivredne mašine. Mi gore imamo neki traktorčić, to je dječji traktorčić, mali porodični, znači on nema, ima prikolicu, nema kipu, mi na njega ručno tovarimo i istovaramo iz njega. Izuzetno teško za rad. Nema ni grtalicu za snijeg, sad snijeg kad krene onaj stvarno nam je problem to kako ćemo sad onaj realizovati neke aktivnosti, od dolaska uposlenika, da nam se hrana doveze, da se odveze smeće, da i ono što sam rekao, da nam se ne desi i da nam se neko ne povrijedi, da ne može hitna gore da dođe, e to bi bilo najteže, najgore. Nadam se taj scenarij da nećemo dočekati. I imamo još, znači što se tiče stadiona, naš stadion nije toliko velik, umjetna je trava, prelijep je onaj, šteta je da se ne pokrije i mi bi ga mogli koristiti čitavu godinu jer mi gore jedna od glavnih aktivnosti je sportska terapija. Pored ovih radno- okupacionih terapija, sportska je zastupljena i mi dosta igramo fudbala, dosta se bavimo nekim sportskim aktivnostima. Sad u zimskom periodu ja sam primoran da salu rentam, da idem s momcima dva, tri puta sedmčno, da imamo sportske aktivnosti, tako da se nadam da ćemo tu balon ili neki čvrsti krov napraviti samo da nam ne kisne na glavu, super bi bilo. Za sva dodatna pitanja i informacije stojim na raspolaganju. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Dom za socijalnu zdravstveno zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba. Izvolite.

Hazim Durmišević (direktor KJU Dom za socijalno zdravstveno, zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba)

Dobar dan svima. Program rada Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba je sačinjen u skladu sa propisanom metodologijom i rezultat je analize poslovanja ustanove u prethodnoj godini, a cilj je unapređenje poslovanja u odnosu na prethodnu godinu. Od bitnih elemenata poslovanja istakao bih povećan broj zahtjeva za smještaj, bez mogućnosti za povećanje naših kapaciteta, jedino što možemo uraditi je da radimo na kvalitetu naših usluga, gdje bih istakao našu fizikalnu terapiju koju unapređujemo svake godine. Za ovu godinu nam je cilj i da registrujemo ambulantu u prostoru u kojem radimo. Što se tiče Financijskog plana za 2024. godinu, tu se krećemo u standardnim okvirima kao i prijašnjih godina. U budžetu raspoložemo sa 4.944 466 konvertibilnih maraka, a pored troškova plaća zaposlenih, najveća stavka troškova nam je i dalje najam imovine, uz našu obavezu održavanja i ulaganja za poboljšanje uslova korištenja tih prostora. Planirani broj radnika je 100. Toliko od mene.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar, Program rada i Financijski plan za 2024. Izvolite.

Mirza Musa (direktor JU Gerontološki centar)

Dobar dan. Uvažena predsjedavajuća, dopredsjedavajući uvažene zastupnici i zastupnice. Dobar dan, ja sam Mirza Musa, direktor Gerontološkog centra Sarajevo. Za 2024. opredjeljenje i cilj Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar Sarajevo je da usluge socijalne zaštite koja ova ustanova pruža budu prilagođene potrebama korisnika, prepoznatljivije po svom kvalitetu i dostupne svim našim sugrađanima. Ciljevi, opredjeljenje i zadaci Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar Sarajevo 2024. su zadovoljstvo svakog korisnika pruženim uslugama, poboljšanje kvaliteta u svim segmentima djelatnosti, poboljšanje svih procesa rada i pružanja usluga, te unapređenje odgovornosti i profesionalnog rada svakog zaposlenika. Što se tiče Financijskog plana za 2024. ja ću se malo osloniti na diskusiju, u stvari za prijašnju tačku, tako da budžet planirani budžet za 2024 je ukupno 6,7. To je povećanje od 1 000 000 maraka u odnosu na 2023. iznosi otprilike povećanje od nekih 15 %. E sada ovaj naslanjanje na diskusiju. Ja moram, ja moram reći da prvo da se zahvalim u stvari skupštinskim zastupnicima i zastupnicama, skupštinskoj Komisiji za budžet, skupštinskoj Komisiji za socijalna pitanja za pomoć pri planiranju budžeta, jer od ovog planiranog budžeta Skupština, Vlada Kantona, premijer, resorna ministrica, podržavaju ovu ustanovu sa otprilike nekih 30 % u 2024, drugim riječima, mi sa svojim primanjima ne bi bili u stanju da servisiramo sve potrebne, jel troškove. Ali evo, da najavim neke pozitivnije promjene. Zahvaljujući ovoj podršci i ovom budžetu, mi ćemo ove godine biti u mogućnosti da povećamo broj uposlenih za 10 osoba, da kupimo novo kombi vozilo prilagođeno invalidskim kolicima za prijevoz naših korisnika, da kupimo nove mašine u vešeraju i generalno da pružimo bolju uslugu našim korisnicima. Hvala vam. Detaljan izvještaje pred vama, stojim vam na raspolaganju za sva pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Odgojni centar Kantona Sarajevo. Izvolite.

Midhat Kerla (direktor KJU Odgojni centar)

Poštovano skupštinsko rukovodstvo, zastupnice i zastupnici želim vam dobar dan. Želim se na samom početku zahvaliti za usvajanje Izvještaja za 2023. godinu i ono što posebno želim da naglasim jesu vrlo korektne konstruktivne diskusije i zahvaljujem se što ste prepoznali složenost poslova kojima se bavimo. Plan je metodološki rađen u skladu sa normativnim i standardima napravljenim za izradu ovakvih planova. Ukratko da kažem, nastaviti ćemo sa našim aktivnostima. Aktivnosti se odvijaju uglavnom u skladu sa zahtjevima uputnih organa. To su Centar za socijalni rad, to je sud i tužilaštvo, a također želim naglasiti da se naš plan zasniva prije svega na zakonskim determinantama koje na neki način i stavljaju okvir za naš generalni rad. U normativnom dijelu, dakle, planiramo praćenje svih zakonskih i drugih akata koje determinišu naš rad, što podrazumijeva izradu novih i izmjene postojećih akata i ukoliko se, dakle, pokaže neophodnim jedna takva aktivnost kao što su izmjene u postupku javnih nabavki, izmjene plana integriteta, izmjene Pravilnika o radu itd, što će, dakle, zavisiti od neophodnosti onoga što se dešava prilikom samih usvajanja ovih zakonskih akata. U tematskom dijelu precizirali smo rokove, dinamiku za usvajanje i donošenje izvještaja i drugih akata, izvještaj o radu, o planu javnih nabavki, finansijskim planovima itd. A ovim kontinuiranim poslovima planiramo, planirani su, dakle, ovi kontinuirani poslovi na način da se u narativnom dijelu navedu kapaciteti, službe, saradnja sa nevladinim i drugim organizacijama, drugim organizacijama i institucijama. Ono što smo već praktično proveli, a vezano je za plan rada, jeste prevencija, o čemu je, ja se zahvaljujem na tome, uvažena zastupnica Gaković govorila. Dakle, to jeste jedan jako važan segment. Mi u ovom drugom dijelu izvršavamo naredbe suda, Centra za socijalni rad itd. Ali kada je prevencija u pitanju, tu

dobivamo određeni prostor za poboljšanje naših usluga, za širenje naših usluga itd. Ja ću vam reći samo da u 2024 godini, negdje u junu, mi smo već imali broj korisnika koji je bio u cijeloj '23. godini, a '23 je bila rekordna po prevencijama. Dakle, hoću da kažem da ozbiljno radimo na tome. Ono što nas je malo sad, kako bih rekao, poremetilo u dinamici realizacije naše primarne prevencije jesu bile ove dojave o bombama u školama, tako da je to poremetilo tu dinamiku. Mi sad upravo pokušavamo ponovo da uspostavimo, precizirali smo programe, teme itd, na kojima želimo raditi i malo se, rekao bih, prilagodili ovim novim okolnostima. Dakle, da i prevencija na neki način djeluje i u ovom pravcu o kojem ono što je sad praktično najaktualnije, s tim da moram da kažem da tom dijelu moramo pristupati vrlo oprezno, s obzirom da to nekad može da ta ideju nekim momcima i djeci da u nekim situacijama učine nešto što možda i ne bi. Dakle, to je otprilike ono što želim da kažem. Ovaj finansijski dio on je uglavnom naslonjen na Budžet Kantona Sarajevo i on se realizira na način kako je to predviđeno budžetom. Tu sam za svako dodatno pitanje. Hvala vam lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Javna ustanova Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo, molim vas da se predstavite s obzirom da direktorica nije tu, tako da izvolite.

Mahir Lokvančić (Služba za zapošljavanje KS)

Mahir Lokvančić, Služba za zapošljavanje Kantona Sarajeva. Uvažena, dopredsjedavajuća dopredsjedavajući, uvažene zastupnice i zastupnici, sve vas pozdravljam i selamim. Program rada Javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo sačinjen je po metodologiji utvrđenoj Odlukom o metodologiji, izradi i donošenju programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa. Upravni odbor Javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo je u skladu sa Zakonom o ustanovama i Zakonom o posredovanju u zapošljavanju, materijalno socijalnoj sigurnost nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo utvrdio je ovaj Program rada Službe za zapošljavanje na koji je Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice dalo mišljenje koje imate u prilogu. Ono na čemu će u narednom periodu, u skladu sa ovim Programom rada, Služba zapošljavanja Kantona Sarajevo će nastaviti na kreiranju, provođenju i praćenju efekata mjera aktivnih politika zapošljavanja, kao i aktivnosti koje se odnose na obezjeđenje odgovarajuće materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. U materijalima imate sve. Ukoliko bude potrebe za određenim odgovorima na vaša pitanja ja sam tu na raspolaganju. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Nema niko da se javio. Ima li pitanja? Izvolite, zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja ću imati dva pitanja za sve direktorice i direktore. Prvo pitanje, kakve su prepreke i teškoće u poslovanju obzirom na činjenicu usvajanja programa rada za tekuću godinu u novembru mjesecu? I sljedeće pitanje na koje teškoće nailazite u primjeni važećih zakona? Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić, izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Evo, ja pozdravljam sve prisutne i ljude koji prate naš rad putem medija. Nisam namjerno htio da se javljam na nastavku prošle tačke s obzirom da niko od predstavnika ustanova ne bi imao priliku da odgovori na ono što ja imam reći, eto možda zbog te manjkavosti u praksi primjenjivanja Poslovnika, zbog toga sam sačekao Program da bih ponovio neke od svojih prijedloga koja bih zamolio predstavnika Službe zapošljavanje Kantona Sarajevo, kolegu Mahira Lokvančića da zapiše i da mi proba odgovoriti na ta pitanja, odnosno evo da prokomentarišete moje prijedloge. To sam već jednom uradio prilikom pripreme je za pisanje programa u prošloj godini. Prema mojim informacijama, neke od stvari su se i usvojile, ali evo, zanima me šta kolega misli o ovim koje do sada nisu. S obzirom da prema važećim pravilnicima, u ovom trenutku jedan poslodavac može povlačiti neograničen broj vaučera, bez obzira na veličinu firme i broj zaposlenih, da li kolega smatra da bi bilo dobro promijeniti taj Pravilnik na način da se ipak ograniči broj vaučera s obzirom na formulu koja bi podrazumijevala određenu proporcionalnost broja vaučera i broja radnika koje neka od firmi koja aplicira zapošljava. Prema trenutnoj praksi, u Financijskom planu Službe, to smo se jel' osvjedočili kada smo i usvajali te planove, predviđa se jedan budžet za sve programe. I to možda, nije možda nego sigurno i nama otežava da razumijemo taj budžet, s obzirom da su svi programi zajedno nekako sublimirani u financijskom smislu plana novčanih sredstava koja su potrebna za realizaciju tih programa. Da li kolega se slaže sa mojim prijedlogom, a to je neko moje razmišljanje, da bi bilo dobro da u budućim planovima se predvide posebne stavke posebni budžeti za svaki od pojedinačnih programa. I mi ćemo da na osnovu toga, i realizacije, moći analizirati koji od tih programa je uspješniji i treba ga nastaviti u narednoj godini. Ustvari, imat ćemo bolju sliku o uspješnosti ili neuspješnosti svakog od pojedinačnih programa. Do pandemije Covid 19, prema informaciji koju ja imam, postojala je praksa monitoringa i evaluacije programa aktivnih politika zapošljavanja od strane Komisije koju imenuje resorno Ministarstvo. Ta komisija je, opet kažem, prema informacijama koje ja imam, a ne moraju one biti tačne, privremeno ukinuta 2020 godine, opet zbog nekih mjera koje su imale veze sa pandemijom i ta privremenost, evo, čini mi se, jer barem sam ja saznao, traje još uvijek. I ja predlažem da se vrati prethodna praksa koja je postojala do '19. godine, da se opet uvede ta komisija, da je Ministarstvo formira i da putem te komisije imamo bolju kontrolu, evaluaciju i monitoring svih programa. Također, s tim u vezi predlažem i zabranu učestvovanja na programima za on je poslodavce za koje se ustanovi da nisu, da nisu ispoštovali sve ono što je stajalo ugovorima koji su sa njima potpisani, odnosno da su na bilo koji način zloupotrijebili neki od programa. Prema informacijama koje ja u ovom trenutku imam i ukoliko neko ne ispoštuje sve ugovorne obaveze, to ga ne sprječava da u narednoj godini opet aplicira na neki od programa. I na kraju, evo nekako nastavak, možda i na nešto što moja kolegica Kapo maloprije govorila i predlagala, a to je ovaj dio oko prekvalifikacija, dodatnih edukacija. Mi smo u posljednje vrijeme obišli i neke od školskih ustanova, prije svega koje se bave obrazovanjem djece koja imaju određene poteškoće. I saznali smo koliko, koliki je ustvari manjak kada su u pitanju educirani asistenti u nastavi, prije svega u procesu inkluzije, ali i nedostatak logopeda, kako u tim školskim ustanovama, tako i u onim koje, evo, nazvat ćemo redovne škole, iako je ogromna potreba prije svega za logopedima. U tom smislu mislim da bi bilo dobro da iz Službe proaktivno iskomuniciraju sa Univerzitetom u Sarajevu da li je eventualno moguće napraviti neki programe prekvalifikacije, dodatne edukacije kadra koji nastaju, izlazi sa Univerziteta u Sarajevu, a nije u dovoljnoj mjeri edukovan za rad logopeda i druge specifične poslove, s obzirom da taj studij u ovom trenutku, što se tiče Federacije Bosne i Hercegovine, imamo, prema mojim informacijama, samo u Tuzli. Mislim da s obzirom na mogućnosti i finansijske, koje naša Služba ima, i s obzirom na potrebu da se i tržište rada poveže, poveže sa Univerzitetom, sa obrazovnim sistemom, mislim da bi bilo dobro da proaktivno Služba iskomunicira ovu ideju sa Univerzitetom u Sarajevu. Evo, zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ja imam dva pitanja. Jedno je za Dom za zbrinjavanje osoba sa invaliditetom za direktora. Rekli ste da nemate kapaciteta više i da vraćate korisnike. Šta bude sa tim pacijentima, korisnicima koje vratite, odnosno koje ne primite zbog nedostatka kapaciteta? Obzirom da se radi o ovoj osjetljivoj kategoriji osoba s invaliditetom, gdje oni završe? I za Gerontološki centar. Slušao sam pažljivo direktora i on je iznio izvještaj sa puno planova i projekata. Moje pitanje glasi jeste li vidjeli Nacrt budžeta za 2025. godinu? I imate li podršku u Budžetu za ovo što ste naveli, jel? To je veoma pohvalno ako je to tako, da to pojasnite. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović, izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem. Dobra večer, dobar dan svima, pozdravljam sve prisutne. Prvi put se javljam danas. Ja imam jedno pitanje za Službu za zapošljavanje Kantona Sarajevo, a tiče se Nacrta Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, koji se nalazi i u parlamentarnoj proceduri u Parlamentu Federacije. Naime, dio tog Zakona, odnosno jedan kompletan zakon kada se usvoji i u formi nacrta i nakon toga i u formi prijedloga, pretpostavljam da će biti u nekom narednom periodu usvojen, zahtijevat će i punu implementaciju od strane Kantonalnih službi. Pa me zanima da li ste vi do sada bili uključeni u aktivnosti prilikom izrade prednacrta, odnosno nacrta, s obzirom da u materijalima u Domu naroda stoji da ste bili konsultovani i kako će se eventualno usvajanje takvog jednog zakona na nivou Federacije odraziti na sam rad i upravljanje Službe, Kantonalne službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo? I da li eventualno, prema vašim nekim saznanjima ili praksama, možemo targetirati, da li će Služba biti ta koja ćete targetirati potencijalna deficitarna zanimanja? I eventualno, ukoliko već postoji, vidimo da postoji u suštini, svjesni smo toga saradnje sa privredom, ali evo u narednom nekom periodu kakav će biti odnos kada je u pitanju i programi deficitarnih zanimanja? Toliko hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Sada idemo odmah ćemo preći na odgovore na postavljena pitanja pa idemo redom onako kako smo izlagali programe rada i finansijski plan, Porodično savjetovalište direktore izvolite.

Jasmin Herenda (predstavnik KJU Porodično savjetovalište)

Hvala vam dopredsjedavajuća. Ono kako sam ja pribilježio bila su dva pitanja zastupnice Hašimbegović koja su se odnosila na sve direktorice i direktore. Kakve su prepreke s obzirom na program rada s obzirom da se sada usvajaju u novembru? Mi zaista nismo imali kao ustanova nikakve prepreke, čak smo sve aktivnosti koje smo planirali programom rada i realizovali, ali evo i u komunikaciji smo i s vama, zastupnicama i zastupnicima, također, uvijek smo u komunikaciji sa našim resornim ministarstvom i našom ministricom Endom Pavić Pečenović. I da imaju neke nedoumice ili prepreke tu je negdje i uloga nas direktora da radimo na tome da ih prevaziđemo. Zaista mi kao ustanova nismo imali nikakve prepreke i evo, realizovali smo aktivnosti koje smo i planirali. A zakonske prepreke? Pa evo, često mi i šaljemo mišljenja ukoliko trebamo unaprijed, ili se javi i potrebe za nekom novom uslugom, gdje bi nam izmjena

zakonske regulative i pomogla da realizujemo na bolji način uslugu, da imamo veći broj korisnika i slično. Ali evo nekako u pripremi je sad izmjena Zakona o socijalnim uslugama na nivou Federacije. Ja smatram, sukladno s tim, da će i Kanton Sarajevo preuzeti na sebe zakonske obaveze. I tu smo aktivno učestvovali, ne samo ja, već kolege iz ostalih ustanova u davanjima mišljenja na taj nacrt Zakona o socijalnim uslugama. Tako da mi uvijek aktivno učestvujemo, učestvovali smo i prošle godine i prije dvije godine i na taj način nastojimo samo u vidu toga da unaprijedimo neku realizaciju nekih naših novih usluga, sve u skladu da bismo što bolje usluge pružili našim građanima kao krajnjim korisnicima. Hvala vam puno.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Dom za djecu bez roditeljskog staranja. Izvolite.

Muhamed Musić (direktor JU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja")

Hvala, predsjedavajuća. Poštovana, čini mi se da je bilo za Dom Bjelave samo samo ova uopštena pitanja. Dakle, što se tiče nas, Upravni odbor je usvojio ove dokumente po kojima smo se mi vodili do sada, tako da nismo imali problem što se tiče Programa rada. S obzirom da je ovo jedan dobro uhodan tim, koji bih ja i pohvalio ovom prilikom, dozvolit ćete mi priliku. Ja bih također iskoristio priliku da vas sve pozovem da dođete, što je moguće, češće, da ovoj djeci pružimo zaista jednu, da i sami uvjerite u kojim uslovima oni oni obitavaju i kako se o njima vodi briga i kompletan taj servis koji se njima nudi. Ja znam da određeni su zastupnici, nisam tu dugo, ali evo znam da određeni imaju tu praksu da dođu, ja bih, evo, dozvolite još jednom da ponovim, da vas pozovem zaista sve kada god ste u prilici da dođete, da obidete tu djecu jer je, jedna kratka digresija, nadam se da ćete mi dozvoliti, mi je nekako meni bolno, da više imamo ljudi iz inostranstva koji imaju želju i stranaca da dođu, da posjete tu djecu nego što je to ovdje slučaj sa našom lokalnom generalno zajednicom. Tako da, evo, nadam se da mi nećete zamjeriti na ovom komentaru. A što se tiče ovih zakonskih, nemamo poteškoća u realizovanju ičega. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kantonalni centar za socijalni rad.

Draženka Osmanspahić (KJU Kantonalni centar za socijalni rad)

Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo pitanje je od uvažene zastupnicima Marijele Hašimbegović. Prepreke u radu u tekućoj godini u odnosu na Plan i program aktivnosti za 2024 godinu, ja sam naglasila da smo mi uspjeli većinu aktivnosti u 2024. godini završiti, samim tim nismo imali prepreka u smislu provedbe programa i aktivnosti. Ono što svakodnevno mi imamo izazove u našim stručnom radu, to mi pokušavamo riješiti svakodnevno, kako se saradnjom sa ustanovama socijalne zaštite i nadležnim organima i našim ministarstvom, to je jedna vrlo složena i specifična oblast kojom se mi svakodnevno susrećemo i obavljamo, odnosno pružamo pomoć i podršku našim najosjetljivijim kategorijama stanovnika. Ovom prilikom bih se zahvalila na suradnji i na podršci koju mi dobivamo. I ovom prilikom bih pozvala sve zastupnike, nevezano za političke partije i opredjeljenja, da posjete JU Kantonalni centar za socijalni rad. Znači, svaka općina u Kantonu Sarajevo ima svoju Službu socijalne zaštite. Također, možete i to uraditi, čisto da vidite i date podršku našim kolegama i kolegicama. To jako puno znači obzirom na posao, izazove, u radu s kojim se susrećemo svakodnevno, a samim tim moramo biti svi svjesni da možemo svi mi ovdje biti korisnici Centra za socijalni rad i svih ustanova socijalne zaštite, pa bilo kojem pitanju. Što se tiče zakonskih poteškoća u radu, znači na sve zakone koji su u toku JU Kantonalni centar za socijalni rad daje svoje stavove, mišljenje i stručne opservacije. Također i pokreće inicijative, tako da i eventualno, ukoliko se suočavamo

sa nekim preprekama, pokušavamo to svakodnevno riješiti u saradnji sa našim organima nadležnim. Toliko, ako još neko pitanje ima tu sam. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajeva. Izvolite.

Adis Hadžić (direktor JU Terapijska zajednica Kampus KS)

Hvala lijepo za postavljena pitanja. Drago mi je da danas razgovaramo o nama. Što se tiče rada i što se tiče zakonskih regulativa, mi stvarno nemamo trenutno nekih problema i što imamo, rješavamo. Znači ustanova funkcioniše, naravno sa Upravnim odborom, sa Nadzornim odborom, s direktorom i naravno, uz podršku naše ministricice Pavić Pečinković, sve funkcioniše kako treba, sve ostalo što imamo probleme vezano oko rada i zakona upućeno je uglavnom u proceduru. E sad, jedino šta je moje neko zapažanje da to malo ide sporo. Inače, šta god da radimo i šta god hoćemo da uradimo, šta smo planirali, traje malo duže da se to sve papiri dobiju. Onaj tako da ovo sve ostalo ide. Toliko od mene, onaj koji ima još dodatno, šta onaj, tu sam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Hvala vam direktore. Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba.

Hazim Durmišević (direktor KJU Dom za socijalno zdravstveno, zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba)

Odgovor na prva dva pitanja i slično problema u radu nemamo vezano za donošenje Programa rada tek sada, kao i sa oko zakona isto, aktivno se uključujemo, a vezano za problem kapaciteta Doma, znači najveći broj prijava je preko Centra za socijalni rad, kojima i javljamo kada se pojavi slobodno mjesto za smještaj, ako oni sami već nisu riješili taj problem u nekoj drugoj ustanovi. Toliko.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Gerontološki centar, izvolite direktore.

Mirza Musa (direktor JU Gerontološki centar)

Uvažena zastupnica Hašimbegović je imala dva pitanja. Prvo se odnosi na usvajanje Plana i programa rada za '24. Ja stvarno moram reći da nije bilo problema, nikakvih prepreka po tom pitanju jer stvarno bih trebao pohvaliti opet ministricu Endu Pavić Pečenković, koja stvarno pomaže, razumije sve poteškoće s kojima se suočavamo. Također, želio bih se zahvaliti, naravno, drugim ustanovama jer i mi između sebe pružamo jedni drugima jako veliku podršku i hvala vam na tome. Što se tiče zakonskih prepreka, drugo pitanje hvala vam na tome, mislim da je dobro pitanje i mislim da treba reći ovdje naglas da Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar ima zakonske prepreke vezano za zdravstvo. Naime, o čemu se radi? Ja sam zadnja dva puta već pričao o tome. Iako smo mi socijalna ustanova, zdravstvene potrebe naših korisnika su sve veće i veće. Mi nismo opremljeni da odgovorimo na te izazove, ali evo pozitivno baš prije par dana je ministrica Enda organizovala sastanak sa ministrom Hasanovićem gdje se raspravljalo o ovome, dogovorili konkretni koraci kako da se prevaziđe ovaj problem i vjerujem da ćemo vrlo brzo osnažiti zdravstvenu službu, ne samo sa 20 ljudi više, ali i sa 2 doktora, tako da, naravno, sve ovo uz podršku operativnu Ministarstva, tako da što se tiče tog pitanja, mi smo stvarno zadovoljni naprecima koji su se desili. Evo, u zadnje 3

godine pokušavamo da riješimo i mislim da je konačno rješenje u korist naših korisnika na vidiku. Uvaženi kolega zastupnik, Šaljić, je imao pitanje vezano za Budžet Kantona, Nacrt budžeta Kantona, opet hvala, također, jako dobro pitanje. Razlika između Nacrta budžeta Kantona Sarajevo i našeg Nacrta za '25 je otprilike nekih 200 000 maraka i vjerujem da ćemo moći dobiti priliku da kroz Komisiju za budžet Kantona Sarajevo, skupštinsku komisiju, da ćemo imati priliku da pokušamo objasniti potrebu za ovih 200 000 maraka, ali moram naglasiti da je svakako u Nacrtu ta podrška planirana u iznosu od neka 2 miliona. Usporedbe radi, prije 10 godina, ta podrška je bila 200 000 KM, znači sada je 10 puta veća i mislim da bez takvog pristupa, prvo Ministarstva, nakon toga, naravno i Vlade Kantona, ova stvarno ustanova ne bi bila u stanju da preživi ovakvu tržišnu utakmicu. Evo, to je to, hvala vam puno, tu sam za sva ostala pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Odgojni centar Kantona Sarajevo.

Midhat Kerla (direktor KJU Odgojni centar)

Mi također nismo imali problema kada je u pitanju implementacija našeg Programa bar za 2024. godinu. Bolje bi bilo da je Program usvojen ranije, ali čisto onako, iz formalnih razloga. Suštinskih problema mi zbog toga nismo imali. I ministrica, moram da kažem da izrazim zahvalnost što je uvijek pokazivala spremnost da, ukoliko dođe do određenih problema, zaista da ih rješavamo brzo i efikasno. I ona nije prisutna tu, ali želim da joj se zahvalim, ona iz određenih zdravstvenih razloga nije prisutna. Želim, eto, da to što prije riješi. Uglavnom, nismo imali takvih problema. Mi nemamo problema ni sa implementacijom zakonskih rješenja koja se tiču naših ustanova. Naime, naš temeljni zakon je Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i porodice sa djecom. Ali također, vrlo važan zakon koji definiše naš rad jeste i Zakon o zaštiti i postupanju sa maloljetnim počiniocima krivičnih djela. Zakon je relativno svjež, nov, usvojen je 2014. godine i obuhvata sve ono što do tada dotadašnja zakonska rješenja nisu obuhvatala kroz Krivični zakon Bosne i Hercegovine itd. Na ovaj način je to otprilike obuhvaćeno, uokvireno, kao i Zakon o izvršenju sankcija, koji također definiše načine implementacije presuda itd, njihovo stepenovanje, dakle, sve su to zakonska rješenja koja nama omogućavaju da, rekao bih, vrlo kvalitetno izvršavamo ono zbog čega smo zapravo i formirani i našu osnovnu misiju i ulogu kada je u pitanju Odgojni centar. Nadam se da sam u najkraćem odgovorio. Postoji jedan akcioni tim koji jedna grupa jako kompetentnih ljudi koja razmatra mnoga rješenja, pa i kada su zakonska rješenja u pitanju, analiziraju i mislim da je to u pitanju akcioni plan koji je u pripremi, zapravo, najbolje je na bazi praksi, iskustava, iskustava drugih kreirati određena zakonska rješenja. Mislim da oni jako ozbiljno rade taj dio posla, da su vrlo kompetentni, jako stručni ljudi i da će, ukoliko bude potrebe, da to da izrodi jako kvalitetnim rješenjima. Eto toliko. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Predstavnik Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Čini mi se da ste imali najviše pitanja, izvolite. Izvolite, možete odgovoriti na pitanje.

Mahir Lokvančić (Služba za zapošljavanje KS)

Bilo je više pitanja, ja sam sva pribilježio. Ukoliko neko ovaj možda nisam, slobodno me napomenite. Teškoće.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Možete i pismeno odgovoriti s obzirom da direktorica nije prisutna, vi odgovorite na ona pitanja koja možete dati odgovore sad u ovom momentu.

Mahir Lokvančić (Služba za zapošljavanje KS)

Ja imam na sva pitanja odgovore. Znači teškoće u poslovanju zbog donošenja Programa rada u ovom sad periodu nismo imali, znači, Služba je radila kontinuirano sve svoje zakonom predviđene poslove i zadatke, tako da nismo ovaj imali poteškoća. Čak što više Budžet za '24. godinu nam je donesen u decembru mjesecu '23. godine, što je u značajnoj mjeri ubrzalo i unaprijedilo ovaj naš rad u '24. godini. A što se tiče zakonske regulative, mi imamo, kao i sve ostale ustanove znači taj proceduralni problem, procedure dugo traju, donošenje određenih akata, dokumenata po kojima služba posluje. Npr. ovaj Zakon o posredovanju zapošljavanju na nivou Kantona ima samo Kanton Sarajevo i Livno, ostali Kantona nemaju, znači oni rade samo po federalnom zakonu ovaj o posredovanju. Uvaženi zastupnik Avdić postavio je pitanje znači da se poslodavcima ograniči određen broj vaučera, za mjere. Znači, 20 godina radim kao na ovim programima zapošljavanja, od stručnog saradnika, šefa odeljenja, pa i rukovodioca sektora i probali smo sve i svašta. Znači, ovo je živa materija. Znači, tržište rada se mijenja i tako, mi kao Služba smo mijenjali i programe i ovaj aktivnosti, odnosno način na koji se oni provode. U prethodnom periodu su nama firme aplicirale, mi bodujemo, izabirali smo najbolje firme i onda potpisujemo sa njima ugovore i oni angažuju radnike i to je funkcionisalo nekih 10 godina. Onda je došao period, znači deficita određene radne snage. Mi nismo mogli da realizujemo sredstva, znači onda se ovdje stvara problem, znači slaba realizacija, slabo izvršenje budžeta i onda smo kreirali programe mjera na bazi vaučera. Znači, svaki poslodavac koji želi da zaposli ima potrebu da zaposli osobu, znači mora je naći prije da je angažira, a samim tim znači na taj način smo i aktivirali same nezaposlene osobe da aktivno traže posao, jer naš općinski biro znači rade individualna i grupna savjetovanje. Imamo i klubove za traženje posla, znači rade sa nezaposlenim osobama, motivišu ih da sami nađu poslodavca, a samim tim i da izabiraju bolje poslodavce gdje će biti bolje plaćeni. To tako da smo na taj način podigli ovaj stepen izvršenja i ubrzali, u značajnoj mjeri smo ubrzali realizaciju svih mjera poticajnih mjera zapošljavanja, došlo je i do povećanja plaća, znači sad malo i nezaposlena osoba bira gdje će ovaj da radi. Također, ovo treće pitanje, Finansijskim planom su predviđen bio jedan budžet za poticajne mjere i predlažete da se budžetiraju svaki pojedinačni program. Znači bili su u prethodnom periodu svaka pojedinačna poticajna mjera je bila budžetirana, dolazile su odavde od dva zastupnika razne inicijative za određenim poticajnim mjerama koje smo mi ugrađivali i dolazili smo u situaciju, na primjer, da za programe pripravnika zaprimimo 3 puta više aplikacija nego za program obuka dokvalifikacija i prekvalifikacija, tako smo da dolazili u situaciju da na jednoj mjeri nemamo više sredstava, a višak sredstava nam se pokaže na ovim nekim drugim mjerama i onda smo koncipirali da bude jedan budžet i da se iz jednog budžeta voze sredstva. Zadnji program mjera bio je ovaj budžetiran i sad u toku, ovih dana će biti putem radne grupe upućen u proceduru prema Vladi. Izmjene i dopune Programa mjera za poticaj zapošljavanja, održavanje više stope zaposlenosti za '24. godinu. Tako da sve ove vaše inicijative i ove prijedloge koje ste vi danas iznijeli ćemo, naravno, uvažiti. Dalje, monitoring i evaluacije. Tako je, tačno je ovaj zastupniče Avdiću da je u prethodnim godinama, na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, ja mislim da je to još dok je ministar bio zastupnik Bandić, Zakon o izmjenama Zakona o posredovanju u zapošljavanju omogućio da resorno ministarstvo u dogovoru sa ministrom privrede i direktorom Službe po potrebi formira određene komisije koje će vršiti monitoring i evaluaciju određene potsticajne, svih mjera ne može jer ih je oko 60 na nivou godine, štp kantonalnih, što federalnih, ali jednu, dvije mjere sigurno može. I ti izvještaji su, znači, išli na Vladu i koliko ja znam, i informativno

na Skupštinu. Zbog korone je to prekinuto, ali ja lično znači ja mogu govoriti ovdje u svoje ime, pozdravljam ovaj jednu takvu inicijativu i da je što više ljudi uključeno u sve to. Zabraniti učestvovanje poslodavcima koji nisu ispoštovali ugovorom preuzete obaveze. Mi oni sami sebe diskvalifikuju i kroz dokumentaciju, znači na naredni program, znači cijenimo ima i osobe koje budu zaposlene putem programa traže raskid ugovora, nađu boljeg poslodavca ili nešto, znači tu mora postojati fleksibilnost, znači ne možemo zakovati ili kazniti jednog poslodavca kome je nekad, ali sigurno ćemo pojačati tu kriterije. Mi smo imali do 2014. znači kriterij da u programu nije mogao učestvovati ni jedan poslodavac koji nije u zadnje 3 godine zadržao 80 % osoba koje je sufinancirala služba i to je funkcionisalo tako dok nismo došli do momenta da nismo imali dovoljno prijavljenih poslodavaca. Znači, tržište rada se mijenja tako da ne mogu se fiksirati svi ti kriteriji. Prekvalifikacija, dovalifikacija djece sa poteškoćama u razvoju. Mi smo kao Služba, imamo potpisani memoranduma o saradnji sa mnogim udruženjima koji rade sa ovom populacijom i prisustvujemo svim tim konferencijama i sastancima. I lično sam bio prisutan kada smo i kreirali smo jedan program bio za djecu sa Daunovim sindromom, nazvali smo, znači za osobe, program obuke i dokvalifikacije, prekvalifikacije za osobe sa invaliditetom, tako da su bili uključeni sve ostale kategorije te dječice, nažalost, nismo imali zainteresovanih. Znači, nažalost, opšti trend nezaposlenih osoba je takav da nisu nažalost, mislim ja vam ovo moram reći kako bi skupa donijeli neke mjere, nisu nezaposlene osobe zainteresovane za razne vidove obuka, dokvalifikacija, prekvalifikacija. Evo vi sad na našoj web stranici ćete vidjeti jako puno općina koje financiraju takve vidove, međunarodnih organizacija, raznih udruženja, ali jednostavno mi nemamo dovoljno nezaposlenih osoba koje su ovaj zainteresovane za taj vid obuka. Spomenuli ste dok kvalifikaciju, prekvalifikaciju kadrova koji izlaze sa fakulteta. Nažalost, Zakon o obrazovanju odraslih iz 2015. čini mi se da je ova Skupština donijela taj zakon, on ne omogućava znači, osobe koje imaju znači više od četvrtog stepena, znači maksimalno sa četvrtim stepenom stručne sprema osobe mogu biti obuhvaćene programom obuke do kvalifikacije prekvalifikacije koje financira Služba, tako da ta mogućnost nema. I na kraju Nacrt Zakona o posredovanju. Da li smo bili? Ovaj Nacrt Zakona o posredovanju u zaopštavanju on je na nivou Federacije i koliko ja znam, prije 2 godine bio sam lično uključen na sastanku gdje je bila koordinacija svih Kantonih službi, znači sa Federacije i opšti stav tad iz kantona je bio da tad predloženi nacrt nije bio dobar, znači da je postojeći Zakon nudio puno bolja zakonska rješenja nego taj nacrt i na nivou Federacije, preko Federalnog zavoda za zapošljavanje, znači, objedinjeni su sve prijedlozi, sugestije svih Kantonih službi i to je poslato ovaj Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike i tu se traži i tražilo se, mislim, ne znam sad u kojoj je fazi tu Federacije, ali tražilo se npr. da se definišu određeni stvar jer Udruženje poslodavaca vrši pritisak i na ministarstva i na kantonalne službe dajte nam radnike, ako odbiju posao, Skidajte ih sa evidencije nezaposlenih. E sad, to je malo složenije pitanje jer te osobe ostvaruju zdravstveno osiguranje putem Službe, onda njihovi članovi, porodice i tamo, stoji u tom nacrtu, kaže ako odbiju odgovarajući posao. Šta je odgovarajući posao? Znači, to se mora definisati. Mi smo davali, evo ja mogu za kantonalnu službu da ako odbije posao, znači gdje je plaća predviđena prosječna plaća Federacije, ako odbije tu plaću, skini ga sa evidenciji, znači to je već 1000 i nešto maraka, ali ako odbije plaću od minimalac od 600 i nešto maraka da ide iz Hadžića u Ilijaš. Razumijete? Pa nisu onda dobro definisani, jer redovni studenti ne mogu da budu na evidenciji nezaposlenih. DEL studenti, studenti na daljinu. Mislim niz je tu nekih, ovaj problema i svega koji treba da se riješe, ali svaki zakon koji se donese, normalno da je podložan izmjenama i dopunama i slažem se da najviše treba uključiti ove najniže nivoe općinske biroa, jer su oni prva linija i oni su, znači, prvi kontakt sa nezaposlenom osobom, ovaj gdje dobivaju ta neka osnovna prava, od novčane naknade, zdravstvenog osiguranja. Eto, ja se nadam da sam uspio odgovoriti na sva vaša pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo na datim odgovorima. Otvaram raspravu. Zastupnica Hašimbegović, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Zahvaljujem se uvažanim direktorima i direktoricama na odgovorima. Ja sam pokušala kroz svoja pitanja da nekako fokusiram, evo i svoju diskusiju i da se oslonim na činjenicu i odgovornosti Skupštine i izvršne vlasti po pitanju rada socijalnih ustanova. Krenut ću od drugog pitanja koje se definiše u kontekstu primjene važećih zakonskih propisa. I meni je bilo drago čuti da direktori direktorice nisu imali smetnje u svom radu po pitanju primjene zakonskih propisa jer ja smatram sjednice Skupštine prilikom da razgovaramo i da razmjenjujemo mišljenja i iskustva i na ovaj način i oni imaju priliku da kažu ono što su njihove probleme, teškoće u poslovanju kako bi se Skupština zajedno sa izvršnom vlasti organizirala na što bolji način kako bi im omogućila neophodne uslove za rad, nešto u čemu sam govorila na prethodnoj tački ove sjednice. Samo je direktor Gerontološkog centra se izjasnio da postoji određena teškoća u primjeni zakonskih propisa u oblasti zdravstva i ja očekujem da će resorno ministarstvo obaviti određene aktivnosti po ovom pitanju. Iznimno mi je drago da su svi direktori se izjasnili da imaju izvanredan odnos sa resornim ministarstvom i ja zaista dijelim to mišljenje da je uvažena ministrica Enda Pečenković Pavić izuzetno posvećena, stručna, sa velikim znanjem i da im je zaista pružila veliku podršku. Međutim, ne slažem se u drugom dijelu odgovora koji se odnose na eventualne teškoće prilikom činjenice da ustvari usvajamo program rada u novembru mjesecu za tekuću godinu. I meni je drago ponovno čuti da oni nisu imali neke pravno administrativne teškoće po ovom pitanju, ali zato mi imamo teškoće, ja lično kao zastupnica zaista smatram potpuno neprihvatljivim usvajati jedan program rada u novembru mjesecu, kada su već sve aktivnosti iz ovog programa rada gotovo u 70, 80 ili 90 % izvršenja urađene. S tim u vezi se rad Skupštine obesmislio, postoji zakonska osnova kada se programi rada usvajaju i s tim u vezi Klub Demokratske fronte neće pružiti podršku ovim programima rada. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Za diskusiju se javila zastupnica Gaković, izvolite.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. I evo, ja nisam imala pitanja jer sam nekako svakodnevno i uvijek po potrebi na dispoziciji, u komunikaciji sa uvažanim direktorima i direktoricama, tako da riješimo mi to i izvan ove skupštinske sale. Kada su u pitanju programi rada i finansijski planovi za 2024. godinu. Ja moram istaći da je naše prvo zasjedanje, čini mi se, bilo 10. juna upravo sa ovim dnevnim redom. A to što se mi nalazimo u današnjem vremenskoj distanci, pa eto, nekako trebamo da se možda svi zapitamo zašto je to tako. Ja ću se vratiti na tačku dnevnog reda i istaći da ono što me izuzetno čini sretnom jeste konačno sprovođenje one inicijative nabavke kombi vozila za Porodično savjetovalište. I to je nekako bio impuls ove Kantonalne javne ustanove. Zašto? Pa zato što oni imaju osobe koje su u poteškoćama u kretanju i osobe sa određenim invaliditetom i potrebe iz pružanja ostalih tih njihovih usluga koje oni prema građanima isporučuju i njima je ovo kom bi vozilo bilo nužno potrebno za poboljšanje usluga prema našim građanima. Tako da evo još jedan dokaz da Komisija za socijalni rad zajedno sa resornom ministricom i Vladom, to je nekako tim. Ja zaista nas gledam kao tim i jedino mislim da timski ćemo napraviti bitne i značajne korake u svakom poslu i u svakom procesu. Direktore, nadam se da ćemo vam ovaj olakšati rad, a evo direktorica Kantonalnog centra za socijalni rad također je istakla da su u 2024. godini nabavili 4 službena, ona nije rekla koliko, ali ja znam da je to 4 službena vozila i nekako, sjetiti ću se i dozvoliti da podijelim to i sa javnost i sa svim

svojim koleginicama i kolegama kada smo u prošloj posjeti bili prethodnom direktoru, kazao je da je to njihov svakodnevni problem. Pa zašto je to problem? Zato što je vozilo osnovni alat za njihov rad. Da li ćemo poboljšati hitnost u postupku svakodnevno kod ovih službenika, hoćemo, zato što oni danas sjedaju u sigurna vozila, zato što njihovi korisnici dobivaju bržu, bolju, efektivniju uslugu, zato što nemaju poteškoća da upale vozilo koje staro 20 godina i da li je dovoljno? Nije. Da li ćemo morati još da ih nabavimo? Morat ćemo. Da li ćemo morati da budemo bolji? Morat ćemo, tako da radit ćemo mi još na rješavanju ove problematike. Gerontološki centar je isto tako krenuo, odnosno krenuo da u proceduru nabavke kombi vozila. Isto tako za korisnike koji su osobe u poteškoćama sa kretanjem i sa invalidnim ovaj karakteristikama i ono što oni rade, ja zaista moram javno istaći, možda se danas to nije provuklo, možda zbog skromnosti direktora, da oni to rade iz svojih sredstava. Tako da direktore svaka čast za odgovorno upravljanje ustanovom i nastavite tako raditi. Čini mi se da je ovo vaša prva nabavka iz vaših vlastitih sredstava i znam na zadnjem susretu da ste kazali jel moguće da možemo konačno nešto sami da uradimo. Mjera tome je, bila je ova cijena prethodna i mi smo vas stavljali u nepogodan položaj. Kad kažem mi, ne mogu da preuzmem teret ni svoj, a ni ovog mandata, odnosno zastupnika i zastupnica iz ovog mandata, jer smo mi nekako pomjerali tu cijenu u cilju poboljšanja, evo i olakšavanja vašeg rada i vi ste i dalje najpovoljniji centar sa uslugama u čitavoj Bosni i Hercegovini. I sa tim takvim nekako usporednim podacima vi nabavljate i mašine za veš i sve ono što vaša ustanova i vaši korisnici trebaju. Budžetska sredstva za podršku poslovanju prije nekoliko godina bila su 10 puta manja Geontološkom centru, ona su sad 10 puta veća. Opet ću reći jesu dovoljan, nisu, zašto? Pa zato što mi moramo i imamo obavezu jačanja sistema socijalne zaštite i ukoliko mi usmjerimo veća budžetska sredstva, ovaj u svim ustanovama socijalne zaštite sistem će biti jači. Sve u svemu, ne smatram vas krivim zašto danas razmatramo o ovoj tački, vi ste, čini mi se, njih poslali na vrijeme i uradili ste sve da uvijek u zakonskom roku reagujete i djelujete tako da evo, danas će ovu krivicu prebaciti na nas. Da li ću podržati? Naravno da hoću i mislim da radite, nisam ovdje subjektivna, kada govorim, mislim da radite jedan najhumaniji posao. Znam koliko vrlo često se nalazite u nepovoljnoj poziciji, znam koliko su vrlo često vaši službenici svakodnevno izloženi najtežim situacijama na terenu i nekako, ja to cijenim. Toliko od mene.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo zastupnice zaista na detaljnoj diskusiji. Evo ovo ću možda više iskoriti kao repliku, a zapravo je da kažem da većina zastupnika, ako ne i svi, sigurno dijeli mišljenje s vama. I da, nekako se pridružujemo ovoj diskusiji vašoj, zaista sam malo potrebu da to kažem i hvala vam na načinu kako ste iznijeli svoju diskusiju. Sljedeći za riječ se javio zastupnik Bandić. Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa kada su u pitanju programi rada ovih ustanova i u vremenskom periodu u kojem mi sada raspravljamo, evo u ovom realnom vremenu ne možemo stavljati kao prigovor to direktorima, jel. Oni su, prema ovim podacima sa kojima mi raspoložemo, odnosno materijalima, vidimo da u stvari su oni na vrijeme ovaj program dostavili. Okolnost zaista da je ova sjednica, prva radna sjednica mislim održana, nekad je rekla kolegica u junu ili julu, to je problem sada Skupštine, odnosno rukovodstva iz kojeg razloga nismo mi ovo realizovali, ali mogli smo mi svaki dan da zasjedamo u junu i da riješimo ovo, ali eto, nismo riješili i ne bi to sada kao prigovor stavljali zaista ovim ovaj direktorima, jer da su oni radili kao mi, jel da su bili ažurni, sigurno od izvještaja i oni programi ne bi bili baš u ovakvoj mjeri i ne bi mi imali ovaj i riječi pohvale koje imamo sada. Za određenu vrstu programskih aktivnosti, prije svega Službi za zapošljavanje, imamo određenih diskusija, a prije svega želim da se osvrnem na

jednu, na jednu činjenicu koja možda i nije vezana za ovu tačku, ali je usko je povezana, a prije svega radi se o sljedećim. Mi smo zaista svi ovdje zastupnici iskazali empatiju prema ovim ustanovama jer se zaista radi o kategorijama koje su najteže, jel u našem društvu. I mi smo prihvatili izvještaj o radu ovih ustanova iako dolazimo iz opozicije, mi ćemo prihvatiti ovaj program, bez obzira, dakle, što je on u ovom vremenskom periodu i u ovoj vremenskoj distanci dakle, nama dostavljen. Ovi ljudi nisu krivi zbog toga, a ima i naše odgovornosti, mogli smo i mi i opozicija, mogli smo na neki način uticati na rukovodstvo, mada naše ingerencije se završe ustvari sve na Kolegiju, jer tamo većina odluči onako kako ustvari to odgovara politikama. Ali šta je zanimljivo? Kakvu empatiju iskazujemo prema ustanovama iz oblasti socijalne zaštite? Ja bih zaista zamolio sve za zastupnike, kolege da u ovakvu vrstu empatije iskažemo i prema Vladimiru Nazoru, odnosno ustanovi bi koja se bavi obrazovanjem, specijalnim obrazovanjem djece sa poteškoćama u razvoju. Mislim da ovakav jedan način sistemskog rješavanja najtežih kategorija koje imamo u oblasti socijalne zaštite ne smijemo dopustiti da se u oblasti obrazovanja one prenesu na neki nevladin sektor, zaista ne bi trebali dozvoliti da jedna vrsta, evo, da kažem, takvih aktivnosti ne bude pod kontrolom sistema, odnosno institucija koje su za to ustvari i opredeljenje društva da budu formirane. Ovo zaista, izvinjavam se što sam možda prešao na jednu oblast koja nije vezana za ovu temu, ali zaista vidim empatiju od svih zastupnika prema ovoj kategoriji korisnika i prema ovoj kategoriji socijalnih ustanova, pa bih zaista volio da takvu vrstu empatije iskažemo prema ovoj kategoriji koja se upravo nalazi u Ministarstvu obrazovanja. Kolega Mahir je maloprije rekao iz Službe za zapošljavanje za određenu vrstu, za određenu vrstu aktivnih politika koje se provode u Kantonu Sarajevo, već duže vrijeme, međutim, trebamo skrenuti pažnju, ono što je meni dakle poznato, dakle, da mi aktivnim politikama nećemo pretjerano utjecati na tržište rada, u stvari nećemo uticati na smanjenje stope nezaposlenosti. Određene aktivnosti od strane poslodavaca na izmjeni zakon, imaju smisla. Zaista, dakle, samo u slučaju privrednog rasta, samo u slučaju većih investicija možemo govoriti o povećanju broja zaposlenih, a ta investicija i taj privredni razvoj može doći isključivo od strane, dakle, poslodavaca i njihovi inputi, odnosno njihove intencije za promjenu i izmjenu zakona, zaista se trebaju uzeti vrlo ozbiljno. Zbog čega to govorim? Mislim da u svim uređenim državama, osim Bosne i Hercegovine, mislim da to još nije dole u Crnoj Gori bilo na neki način uređeno da osobe koje se nalaze na evidencijama za nezaposlene kada budu pozvane, odnosno kada službe za zapošljavanje obavljaju svoj posao i kontaktiraju ih da kao nezaposlena osoba na zahtjev poslodavca prihvati, prihvati tu ponudu ovaj samo je to u Bosni i Hercegovini riješeno na ovaj način da oni ne budu skinuti sa evidencije za nezaposlene. Mislim da ta oblast koja uređuje, odnosno Zakon o posredovanju pri zapošljavanju, kako je to rekao kolega Mahir, ipak mora da u jednom momentu u jednom trenutku ovaj zauzme stav privrede o kojoj ustvari i ovisi cjelokupan proces povećanja broja zaposlenih, odnosno smanjenje nezaposlenih. Iz tih razloga, postoje neki drugi zakoni, dakle, koji bi trebali da budu kao set zakona izmijenjeni u skladu sa izmjenom ovog zakona, Zakon o posredovanju pri zapošljavanju, jer, kako je kolega rekao, zaista one osobe koje se nalaze na evidenciji za nezaposlene koriste i pravo na zdravstvenu zaštitu i još neka druga prava. U skladu s tim koriste i članovi njihovih porodica. Istih razloga onda je to jako degutantno ostaviti ljude bez zdravstvenog osiguranja, ali na taj način nećemo doći u stvari do aktivnih tražilaca posla. Zato mi imamo tu strukturnu nezaposlenost, dakle ovu neku kategoriju koji već duže vrijeme su na evidenciji za nezaposlene i praktično mi smo od njih tim zakonskim rješenjima napravili neku socijalnu kategoriju i mislim da poslodavce privrednike, dakle, ne smijemo u svemu ovome zaobići i ja znam da su i oni imali kroz Ekonomsko socijalno vijeće svoj utjecaj na to i ne mislim da su to pritisci koji oni rade, oni su ustvari, stvarni, stvarna kategorija koja puni ovaj budžet i o njima nam ovisi, dakle generalno ovaj i upravljanje našim politikama, odnosno donošenje određenih aktivnih politika za zapošljavanje. Tako da mislim da ovu vrstu izmjene zakona ipak, kako je rekao kolega Mahir, postoje ovaj primjeri u drugim europskim državama.

Ipak, da bi mi mogli pratiti druge europske države, moramo da znamo kakvo je njihovo uređenje generalno i ustavno i političko, da bi to imalo smisla i da bi to imalo efekata. Mi, svaka izmjena zakona ovdje treba da bude praćena prethodno analizom određenih zakonskih rješenja, odnosno pretpostavkom kako će ta izmjena zakonskih rješenja uticati na stvarne korisnike. Mi jako često dolazimo u situaciju da mi ovdje u Skupštini Kantona Sarajevo ili na višim nivoima, evo vidio sam npr, da se na nivou državnog određeni zakon mijenja Krivični zakon. Vidite, to je jako osjetljiva kategorija, da mi koji sjedimo u zakonodavnom tijelu ipak nemamo mi dovoljno, uključujem tu, dakle i sebe, nemamo ni dovoljno spoznaje za izmjenu takvih vrsti zakonskih rješenja, posebno određenih odredaba. Zbog čega ja to govorim? Ja se sjećam kada je bila reforma krivičnog zakonodavstva 2003.godine. To su bili, dakle, vjerujte, stručnjaci iz cijelog svijeta su došli i jedno kompletno to krivično zakonodavstvo su pretvorili, pretvorili u drugi pravni okvir. To, nažalost, nisu mogli uraditi dakle, jel ljudi iz politike kao što smo mi koji sjedimo u zakonodavnim tijelima, generalno, to su jako složeni postupci, jako složene procedure, gdje samo jedan detalj može cjelokupan, jedno poglavlje tamo koje rješava određenu vrstu instituta da uništi. I iz tih razloga mislim da i ovo što nam je rečeno od strane direktora ili njihovih predlagača ovog materijala trebamo, dakle, da imamo analizu zakonskih rješenja od strane zaista stručnih osoba koje se bavi ovom strukom. Evo i kolega iz ovaj direktor koji nam je govorio o Zakonu o maloljetnicima, je li ovaj jednu kategoriju koja je posebno, dakle, morala biti obrađena tim zakonom, odnosno morala biti tretirana. Zaista, to je jedan kompleksan zakon koji u kojem su sudjelovali, dakle osobe koje se bave krivičnim pravom, posebno, dakle ovim maloljetnicima. I iz tih razloga, takvu vrstu zakonskih rješenja, dakle, treba tražiti kroz, dakle, stručnjake koji su u stanju da nam ovakvu vrstu prijedloga zakona ovaj da nam dostave, pa da mi kao najviši zakonodavni organ takvu političku, takvu političku, ovaj takav politički prijedlog usvojimo kroz naše zakonske procedure. Mi ćemo, dakle, kao Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu podržati programe rada bez obzira što dolazi u ovom vremenskom periodu, jer smatramo da to nije isključivo krivica ovaj direktora, smatramo da je ovo odgovornost rukovodstva, prvenstveno kolege Okerića. Ovo ćemo ovog puta progledati im kroz prste. A sljedeći put, dakle, zaista ne znam da li ćemo imati dovoljno razumijevanja prema ovakvom inertnom pristupu zakazivanja sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujući kolegi Bandiću. Zaključujem raspravu.

Kolega Bandiću zaista su bili opravdani razlozi pojedinih zastupnica i zastupnika zbog spriječenosti evo, da ne kažem zbog bolesti, tako da evo, ako možete to uzeti kao opravdanje, možete, ako ne, pa eto, da ne fakturišete nešto kao ozbiljno, neozbiljno. To je stvar Božje volje da se neko danas razboli i ne dođe, to je spriječenost, veća sila.

a)

Dobro, zamolio bih zastupnice i zastupnike, a službu da pripreme anketu za izjašnjenje, da se izjasnimo za Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovalište za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj plan, odnosno donijela ovu odluku.

b)

Zatim, molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržana 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

c)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Javne ustanove Kantonalni centar za socijalni rad.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

d)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Javne ustanove Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevu za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržana 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

e)

Molim zastupnike da pristup izjašnjavaњу o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustanove Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

f)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar za 2024 godinu. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 3.

Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

g)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu odluke o davanju saglasnost na Program rada i finansijski plan Kantonalne javne ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevu za 2024. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaњу o Prijedlogu odluke o davanju saglasnosti na Program rada Javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevu za 2024. godinu. Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržana 2. Konstatujem da je Skupština donijela ovu odluku.

Ovim smo završili tačku 22, a sada bi zamolio predstavnike direktora iz socijale da napuste salu, a da nam uđu druge kolege iz sektora kulture.

Tačka dvadeset i tri

AD-23.

Izvještaji o radu i finansijskom poslovanju Javnih ustanova iz oblasti kulture za 2023. godinu.

Materijal su dobili uz poziv. Ima li potrebe da se podnesu uvodne napomene? Zamolio bih da sljedećim redoslijedom predstavnici ovih javnih ustanova podnesu kratko uvodne napomene.

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kamerni teatar 55- Sarajevo za 2023. godinu. Možete izaći ovdje za govornicu, predstavite nam se zbog stenograma.

Senad Alihodžić (direktor Kamernog teatra 55 Sarajevo)

Dobro večer. Senad Alihodžić, direktor Kamernog teatra 55. Vezano za izvještaj 2023. godine, imenovan sam na funkciju 17. marta 2023. godine. I Kamerni je tada bio u jednom, da kažem, turbulentnom periodu. Govorim najviše o programskim aktivnostima. U 2020, '21. i 2022. godini Kamerni teatar je imao 3 premijera, pa 2020, 2021, 2022 - 3 premijere i nama je bio zadatak da u '23. godini imamo 4 premijera i to smo uspjeli, to je jako bitno iz razloga što imamo mjesečni repertoar i moramo zadovoljiti ono što publika zapravo želi da vidi, tako da nam je prioritet bilo 4 premijere koje su vrlo uspješno realizirane. Također, imali smo problem, svi znate da su nas prerano napustili Mirsad Tuka i Dragan Jovičić, koji su prvaci bili Kamernog teatra 55. Da, samim time jako bilo teško naći alternaciju i ne bi bilo baš ni lijepo ni zamijeniti bez razgovora, pregovora sa familijama, tako da smo morali da ono što mi kažemo našim rječnikom, da skinemo određene predstave, tako da nam i tu iz tog razloga manjkalo predstava za mjesečni repertoar, no međutim 4 nove premijere koje smo imali su dodatno poboljšale situaciju. Pored 4 premijere, što se tiče programa, organizovali smo 4. Teatarski festival ruta u Sarajevu, bili smo domaćin teatarskog festivala Ruta u maju i gostovali u 5 teataru u jednoj godini Kazalište Ullis, Beogradsko dramsko pozorište, Gradsko pozorište Podgorica, Dramski teatar Skoplje i također smo organizovali Sedmi teatarski festival Dani Jurislava Korenića i pokrenuli novi projekat za srednjoškolce Dramski studio 55. Sve za ovo, kada sam došao na poziciju je trebalo obezbijediti sredstva, naravno. Uz veliku pomoć Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo i uz moj tim, pronalaženje nekih novijih načina financiranja, da li bilo od sponzora ili vlastitih prihoda, uspjeli smo završiti godinu kako treba, a da smo ispoštovali program rada za 2023. godinu. Što se tiče '23. godine u odnosu na publiku, broj publike na sceni Kamernog teatra 55 statistika pokazuje u '22. godini smoli 10 854, u '23. - 12 945, tako da je to neki porast od, recimo, 20 %. Također, što se tiče vlastitih prihoda, također smo tu isto napravili jedan iskorak, izvršenje za '22. godinu je bilo 190 761 konvertibilna marka, a za '23. - 284 891 000. Tako da smo i u tom pogledu kad bi gledali napredak Kamenog teatra i u tom finansijskom smislu i vlastitih prihoda uspjeli da dođemo do velikih pomaka, što nam je onda obezbijedilo zapravo da možemo pozitivno poslovati i realizirati programske aktivnosti za '23. godinu. Hvala, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Vi se možete vratiti na svoje mjesto, a sada pozivam predstavnika Javne ustanove Collegium artisticum Sarajevu za 2023. godinu, Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju.

Elvedin Poturak (direktor JU Collegium artisticum)

Dobar dan svima. Elvedin Poturak, direktor Kantonalne javne ustanove Collegium artisticum. Kantonalna javna ustanove Collegium artisticum je jedina galerija u nizu od 13 javnih ustanova kulture Kantona Sarajevo i važno je naglasiti, najveća galerija u regionu. Javna ustanova Collegium artisticum svoje aktivnosti temelji na utvrđenim principima i načelima propisanim

uredbama o radu kantonalnih ustanova kulture. Djelatnost Javne ustanove Collegium artisticum obuhvata prezentaciju unapređenja likovnih umjetnosti, primijenjene umjetnosti i arhitekture. Pored navedenog, Javna ustanova Collegium artisticum je otvoreni prostor za kulturne i društvene dijaloge. U prostorima Javne ustanove Collegium artisticum organizuju se javne tribine, prezentacije, promocije, diskusije iz oblasti društvenog dijaloga i umjetničkog stvaralaštva. Budžet za 2023 iznosio je 320 000. Struktura utrošenih sredstava je sljedeća 219 000 ili 68 % na plate i doprinose, 48 000 na ugovorne ili posebne usluge, 35 000 na račune i komunalije, 8000 za nabavku opreme, 5000 na tekuće održavanje itd. 2022. smo započeli proces renoviranja enterijera galerije Collegium artisticum, što podrazumijeva djelimičnu sanaciju zidova, stropova, elektroinstalacija, galerijske rasvjete, muzičkog sistema, djelimičnu sanaciju kancelarija i toaleta. Taj proces smo završili u martu 2023. Vrata renovirane galerije smo otvorili upravo u martu, tradicionalnom izložbom Kantonalnog udruženja likovni umjetnika pod nazivom Inventura. Nakon toga tradicionalno Šestoaprilaska izložba 3 strukovna udruženja. Pored redovnih izložbi i panela, radionica, performansa, posebno bi istakao izložbu Rijaseta islamske zajednice pod nazivom "Pod nebom vedre vjere", koja je bila najposećenija 2023, a inače u ovoj galeriji, jer smo na dnevnoj bazi imali od 2000 do 3000 posjeta, što bi bilo za mjesec i po dana 80 000 posjetilaca u galeriji Collegium artisticum. 2023. godinu smo završili tradicionalnim zimskim salonom knjige i projekcijom dokumentarnog filma JU dokumenta Jasmina Durakovića koji govori o najznačajnijoj izložbi suvremene umjetnosti ikada održane na prostorima bivše države, a koja je održana upravo u galeriji Collegium artisticum. Ja sam spreman za neka pitanja, ako imate. Toliko od mene.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru, možete se vratiti na svoje mjesto. A sada pozivam predstavnicu ili predstavnika Javne ustanove Muzej Alija Izetbegović, Sarajevo za 2023. godinu Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju. Izvolite, imate riječ, predstavite nam se samo zbog stenograma.

Nervan Dizdar (kustos u JU Muzej Alija Izetbegović)

Hvala. Moje ime je Nervan Dizdar, ja sam kustos u muzeju u Javnoj ustanovi Muzej Alija Izetbegović. Prije svega u ime naše direktorice naše ustanove, da se izvinim, ona je objektivno spriječena da danas prisustvuje sjednici, nakon toga, evo, pozdravio bih sve prisutne, uvažene zastupnike i svakako gledaoce koje prati putem Televizije Sarajevo. Što se tiče naše ustanove u Muzeja Alija Izetbegović, znači Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju urađen je u skladu sa metodologijama koje su predviđene za te svrhe u okviru Programa rada i budžetskih okvira. Što se tiče naših aktivnosti, prije svega izdvojio bih, znači rad sa najmlađim kategorijama, sa našim najmlađim sugrađanima, sa učenicima osnovnih i srednjih škola i svakako studentima, na te aktivnosti smo izrazito ponosni. Jedna od njih je upravo onu koju ću sljedeću spomenuti, koju koju bi istakao to je "Ljetna škola diplomatije" koju Muzej tradicionalno organizuje. Ljetna škola diplomatije znači jedan projekat koji radimo sa Homework hub, također uz neke druge partnere gdje pružamo našim studentima, znači da se upoznaju sa tom granom, sa tom granom obrazovanja, edukacije gdje oni nemaju puno, možda prilike, prilike, a uz učešće uz predavanje profesora eminentnih iz naše zemlje i nekih stranih, i svakako ono što je njima posebno interesantno uz učešće velikog broja ambasada u našoj zemlji koji njima prezentuju rad u našoj zemlji, svakako izazove kojima će sresti naša domovina znači u nekoj skorij i daljoj budućnosti. Pored toga, istakao bih da su u 2023 godini, naravno, kao i svaki muzej znači ono što je njegova primarna djelatnost, to je da prikuplja građu, dokumentaciju, znači mi smo radili jedan rad na digitalnoj arhivi našeg Muzeja, znači u 2023 godini smo došli do velikog broja fotografija, dokumenata koji se odnosi na taj period i

svakako, ličnost predsjednika Izetbegovića. Ta je građa dokumentovana, digitalizovana i naš se je cilj, znači u sljedećem periodu, da što u većem broju korisnika nju damo im pristup znači putem online platformi i nekih drugih naših sadržaja. Svakako, tu je (nerazumljivo) kutak u kojima se oni mogu upoznati. Pored njih, tu su naše tradicionalne aktivnosti kao što je obilježavanje 1. marta, gdje se znači sa velikim brojem škola iz Federacije i nekih udruženja iz manjeg entiteta, onda obilježavamo jedan od najvažnijih praznika naše domovine. Pored toga, istakao bi izdavačku djelatnost naše ustanove. U prošloj godini znači, izdali smo jedno od najvažnijih dijela gospodina Alije Izetbegovića, to je djelo Islam između istoka i zapada. Ne znam šta još spomenuti, eto pokušavam da budem što kraći i svakako veliki broj izložbi, ona koja je, znači privlači, koja privukla najveću pažnju, svakako izložba "Sjećanja". To je upravo rezultat tih velikog broja arhivske građe koju koju smo prikupili toliko do sada. Eto, ako bude nekih pitanja, tu sam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se, možete se vratiti na svoje mjesto. Pozivam direktoricu Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo za 2023 godinu da podnese, da nam podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju.

Ismeta Džigal - Berkovac (direktorica JU Historijski arhiv Sarajevo)

Dobra večer uvaženi predsjedavajući, zamjenice, zamjenici, zastupnice, zastupnici, poštovane kolege. U godišnjem izvještaju za 2023 godinu Javna ustanova Historijski arhiv Sarajevo dat je pregled ostvarenih aktivnosti koji su planirane u godišnjem planu rada u izvještajnom razdoblju na nivou ustanove u okviru odobrenih budžetskih sredstava. Budžet za 2023. godinu iznosio je 1 107 678 konvertibilnih maraka, od toga je oko 70 % utrošeno na plate i doprinose 26 uposlenih radnika, ostalo je utrošeno za nabavku materijala i usluga za redovno poslovanje ustanove u skladu sa načelima struke, materijalne kadrovske potencijale, uslove smještaja, očuvanosti i središtenosti građe te opremljenosti i druge, okolnosti u kojima Javna ustanova Historijski arhiv Sarajevo djeluju i funkcionira kako bi se pozitivno sproveli interesi društva i države, te građana i uposlenika. Stvarne potrebe arhiva su mnogo veće, kako u kadrovskom, tako i u materijalnom smislu. U cilju sačuvanosti zaštite arhivske građe u kojoj se nalaze rukopisi stari i više od 500 godina, a koja je javno dobro od nacionalnog značaja i od izuzetnog značaja za Kanton Sarajevo i državu Bosnu i Hercegovinu jer svjedoči o kontinuiranom postojanju države Bosne i Hercegovine i njenih naroda. O svemu onome što smo mi tokom 2023. godine radili, detalji su u izvještaju. Ja vam stojim na raspolaganju ukoliko imate nekih dodatnih pitanja. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici. Sada pozivam predstavnike ili predstavnicu Javne ustanove Muzej Sarajeva da nam podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu.

Indira Kučuk Sorguč (direktorica JU Muzej Sarajeva)

Dobro večer je. Uvaženi zastupnici, evo, sve vas srdačno pozdravljam ispred Muzeja Sarajeva. Ja sam Indira Kučuk Sorguč direktorica Javne ustanove Muzej Sarajeva. U protekloj 2023. godini Muzej Sarajeva prošao kroz jedno vrlo turbulentno razdoblje, veoma kompleksno jer su u toku te godine česte bile promjene upravljačke strukture. Imali smo 4 čovjeka, dakle na čelu institucije u 12 mjeseci rada. U svemu tome možemo reći da smo imali dva ključna problema. Zatvorena su naša dva muzejska dependansa koja su izuzetno važna za rad, ukupan rad i djelatnost Muzeja Sarajeva. To su Svrzina kuća i Despića kuća. Svrzina kuća je zatvorena zbog

problema sa krovnom konstrukcijom i zidovima, dakle unutar samoga Muzeja i Zavod za zaštitu kulturno-istorijskih spomenika Federacije Bosne i Hercegovine odlukom u junu mjesecu zatvorio Svrzinu kuću radi, dakle, dalje adaptacije, sanacije i radova tekućeg održavanja. U decembru mjesecu također je Zavod za zaštitu kulturno-istorijskih spomenika Federacije Bosne i Hercegovine zatvorio Despića kuću, najprije radi radova na stolariji jer je kuća mnogo zapuštena, a zatim smo, dakle, preuzeli i druge aktivnosti koje su vrlo važne za restauraciju same kuće. Dakle, i slikarskih i molerskih radova, kao i restauraciju, dakle drvene konstrukcije kuće, ali i ostalih dijelova koji su izuzetno značajni, kao što je fasada kuće i koju ćemo, naravno da uradimo u toku 2025. godine. Ono što je jako značajno reći jeste da smo mi, dakle, muzejska institucija koja, naravno, prikuplja, istražuje, štiti, čuva i prezentira kulturno-istorijsko nasljeđe Sarajeva, ali i cijele Bosne i Hercegovine i da smo matični muzej, dakle samoga Kantona Sarajevo, a samim tim, dakle smo apsolutno institucija koja je sastavljena od nekoliko muzejskih odeljenja, odnosno od 5 muzejskih dependansa i direkcije, koja je, dakle, također od tih 5, dakle šesta zgrada, a 5 zgrada je nacionalni spomenik kulture, dakle proglašeni smo nacionalnim spomenikom kulture. Ono što je važno reći, dakle da, u protekloj godini smo se bazirali na programske aktivnosti koji su, naravno, upravo u skladu sa onim što je primarna orijentacija Muzeja Sarajeva, a to je, dakle, prezentacija kulturnu historijskog blaga koje je Muzej, jako revnosno čuva u svom depou i naravno, na svojim stalnim postavkama u svih 5 muzejskih dependansa. Imali smo 18 izložbi, od kojih izdvajam, dakle, izložbe koje su istraživačkoga tipa, kao što je izložba "Utemeljitelj" i Isa begu Isakoviću, utemeljitelju grada Sarajeva, zatim "Građanska kultura Sarajeva" koja prezentira kulturno-historijske vrijednosti građanstva i građanske kulture građanskih porodica Sarajeva, koja je, dakle, naučnoistraživakog karaktera, potom nacionalni spomenici Sarajeva. I ono što je vrlo važno, imali smo jednu jako bitnu reprezentaciju dakle, s izložbom u Republiku Tursku, Ministarstvo kulture Republike Turske i Vlada Republike Turske pozvala Muzej Sarajeva tako da naša izložba "Sarajevo birvaktile", koja je sastavljena od umjetničkih djela najrenomiranijih imena bosanskohercegovačke slikarske kulture, zapravo boravila tamo i imali smo apsolutno jedan veliki rezultat zato što je i sam predsjednik Erdon, a oni druge dakle, ličnosti su posjetile našu izložbu. Također je, naravno, vrlo važno reći da smo mi u 2023 godinu ušli sa samo 20 uposlenih, iako je po Pravilniku o sistematizaciji 39 mjesta zagantirano, ali smo u 2023. zahvaljujući vama, Vladi Kantona Sarajevo i Ministarstvu kulture, dobili 7 radnih mjesta, tako da smo u 2023 godinu, dakle poboljšali smo se, odnosno pojačali za 7 radnih mjesta. Tako da danas ima, sada nas ima 26, ali je bilo 27 u 2023. godini na kraju te godine. Što se tiče budžeta, budžet je bio 1 191 843 marke, od toga za plaće i naknade nekih 800 000. U toku 2023. ono je vrlo važno reći da smo mi ostvarili vlastiti prihod i on je iznosio 119 686,40 KM bez obzira što su nam dvije dakle kuće, naše dva dependansa bila zatvorena skoro više od pola godine. Prihod za od ulaznica je 81.781, broj posjetitelja je 40 000. Grantovi na nivou su negdje otprilike i općine i Federacije i drugih nivoa vlasti, otprilike nekih 30 000 maraka. Evo toliko od mene. Za pitanja ostajem otvorena. Hvala

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se. Javna ustanova MESS- Međunarodni tetarski festival-Scena MESS. Zamolio bih direktora da podnese izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023 godinu.

Nihad Kreševljaković (direktor JU MESS)

Poštovani građanke i građani Sarajeva, zastupnici i zastupnice Kantona Sarajevo Festival MESS je u skladu sa Planom rada i programom za 2023. realizirao sve svoje programe, uključujući Teatarski festival, Mali MESS program za djecu i omladinu, program Modul memorije, te realizirao tri koprodukcijske predstave. Kao i ostale aktivnosti predviđene u planu

za tu godinu. Sve aktivnosti realizirane su u skladu sa planiranim budžetiranjem programa, a pored sredstava Kantona Sarajevo, oko 40 do 45 % dodatnih sredstava Festival MESS pronašao je kroz različite druge programe i fondove. U tom smislu stvarna vrijednost programa Festivala MESS je daleko veća od onoga kako je prikazana u brojevima. Tu bih također dodao jednu stvar koja se kroz ove naše papire ne može evidentirati, a mislim da je jako važno da također postoji dobar dio sredstava koji se ne prikazuje u finansijskom izvještaju, s obzirom da se radi o sredstvima do kojih mi dolazimo, kontaktirajući fondove u drugim zemljama iz kojih nam dolaze teatarske trupe, tako da je to razlog zapravo zašto Festival MESS izgleda puno, puno bolje nego što je to pokazuju nekada i ti sami brojevi. U okviru ovogodišnjeg 2023. programa realizirano je 14 teatarskih predstava u sklopu programa iz 10 tražiti zemalja. Program je bio fokusiran na predstave sa snažnim političkim i društvenim angažmanom, također u skladu sa našom četverogodišnjom strategijom, Festival MESS poklanja veliku pažnju inkluzivnom teatru ovaj otvorili smo bili sa predstavom iz Ukrajine, kao što smo ove godine otvorili sa predstavom iz Palestine i prema različitim pokazateljima, Festival MESS je uspio ugostiti predstave koji svojim kvalitetom spadaju u značajna teatarska iskustva najviših standarda. Podjednako uspješan program bio je i Mali MESS, nama veoma važan s obzirom da se radi o programu za djecu i omladinu sa kojim vjerujemo da utječemo na formiranje buduće publike u našem gradu. Pokrenut je novi program posvećen dramskom čitanju, odnosno dramskom tekstu program Dramadžiluk, koji smo nastavili, kontinuitet namjeravamo održavati, a nastavili smo ga i ove godine, održana je konferencija Rat i umjetnost, kao i niz drugih programa koncerata, promocija knjiga, projekcija dokumentarnih filmova itd. Teatarske, sve produkcije mi radimo 3 koprodukcije godišnje, rađene sa 3 različita sarajevska teatra. I za kraj bih još možda samo rekao da su sve aktivnosti izvršene u skladu sa budžetom, te da također Festival MESS kao javna institucija ima i moralnu obavezu da obilježava značajne historijske datume u Bosni i Hercegovini, na taj način podižući svijest građana i građanki o očuvanju sjećanja na historiju koji su bitan dio, ovaj edukativnih aktivnosti našeg Festivala, te u sklopu toga Festival MESS obilježava datume kao što su 6. april, početak opsade Sarajeva, 2. maj, 9. maj, 31. maj Dan dijeli traka, 11. Jul kao Dan sjećanje na genocid u Srebrenica. Za sva dodatna pitanja sam tu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru. Javna ustanova Sarajevska filharmonija zamolio bih uvaženog direktora da podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu.

Vedran Tuce (direktor JU Sarajevska filharmonije)

Poštovano predsjedništvo, uvažene zastupnice i zastupnici, cijenjeni gledatelji pored malih ekrana svima dobro večer. Ja ću pokušati biti kratak obzirom da brojke detaljnog izvještaja imate svi ispred sebe. I ja ću skrenuti pažnju da smo mi prošle godine i proslavili jedan veliki jubilej, 100 godina Sarajevske filharmonije, a i generalno godinu završili sa svim onim planiranim. A uspjeli smo to, zahvaljujući prije svega našem ministarstvu na čelu sa ministrom Magodom, našoj Vladi i vama zastupnicima koji donosite takav budžet. On je iz godine u godinu bio veći. Pored toga, moram istaći da smo bogatiji za 6 novih zaposlenika u prošloj godini, a prihode smo povećali, prihode od donacija smo povećali za preko 60 % u toj godini, tako da smo uspjeli ostvariti ono što smo zamislili i uspjeli smo imati tu proslavu Stote godišnjice sa jednim i jedinim Ricardom Mutijem. Sve obaveze prema zaposlenicima, naravno, zakonske su izvršene. Ono što je nama uvijek najveća boljka, to su ta programska sredstva ili taj čuveni konto za ugovorene usluge. On je uvijek upitan. Međutim, negdje pola toga nama potrebnog dobijemo iz našeg budžeta, pola ostvarimo kroz podršku svih ostalih nivoa vlasti. Jednom u šali sam rekao da je Sarajevska filharmonija ujedinila sve nivoe vlasti u Bosni i

Hercegovini, evo, to se ispostavilo tako. Imali smo zaista sjajnu podršku i sa opštinskog nivoa, Gradskog nivoa, federalnog nivoa, pa i državnog nivoa. Ja se nadam da će tako biti i dalje. Vama se zahvaljujem, ako ima pitanja, tu sam. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Možete se vratiti na svoje mjesto. Javna ustanova Pozorište mladih Kantona Sarajevo. Zamolio bih uvaženog direktora da podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu.

Ismir Fazlić (direktor JU Pozorište mladih Sarajevo)

Dobar dan. Uvaženi predsjedavajući, zastupnice i zastupnici, ja sam Ismir Fazlić direktor Pozorišta mladih. Što se tiče Izvještaja o radu za 2023 godinu Javne ustanove Pozorište mladih i sve aktivnosti usvojene od ove Skupštine Planom i programom rada za 2023. su realizovane. Realizovali smo 145 programa vlastite produkcije na matičnoj sceni, 24 gostovanja u zemlji i inostranstvu i nekih tridesetak programa nezavisne produkcije na našoj matičnoj sceni. Što se tiče nagrada, 10 nagrada Pozorište mladih osvojilo je na festivalima u zemlji i regionu. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa dodijeljenim budžetom i finansijskim okvirom za 2023. godinu, tako da budžet je realizovan negdje u otprilike nekih 98 % i nije bilo negativnog poslovanja. Za sva eventualna pitanja stojim na raspolaganju i hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se. Pozivam direktoricu Javne ustavne Biblioteka Sarajevo da podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu.

Merima Lendo (direktorica JU Biblioteke Sarajevo)

Dobro večer. Moje ime je Merima Lendo, direktorica Biblioteke Sarajeva. Sve aktivnosti, mjere koje su provedene u izvještajnom periodu bile su usklađene sa Programom rada za '23. godinu, usmjerene ka ostvarivanju strateških ciljeva poput onog zadržavanja trenda rasta broja korisnika i povećanje broja i kvaliteta savremenih bibliotečkih usluga. Kao ilustraciju navodim podatak da je u '23. godini evidentan porast upisanih korisnika i izdatih knjiga u odnosu na ranije godine. Nabavkom aktualne bibliotečke građe, poklonima, kupovinom, obaveznom primjerkom nastojali smo zadovoljiti raznovrsne potrebe i zahtjeve naših korisnika, te tako u '23. godini Biblioteka je nabavila obradila oko 6500 bibliotečkih jedinica. S ciljem povećanja slobodnog pristupa kulturnoj baštini, kao i sistematskoj zaštiti, standardiziranoj i trajnoj pohrani građe u digitalnom obliku Biblioteka Sarajeva je uspostava, informacijsko-komunikacijski sistem i centralne repozitorij koji omogućava jedinstven pristup i korištenje digitalizirane građe građanima, naučnim radnicima, studentima, poslovnim subjektima, kao i zajednicama arhiva, muzeja, biblioteka. Trenutno u slobodnom pristupu imamo oko 1000 digitaliziranih bibliotečkih jedinica. U '23. godini Biblioteka je otvorila svoje novo pozajmno odjeljenje 17. u Europe house kući zgrada Vječne vatre i predstavlja još jednu uspješnu saradnju između Evropske unije u Bosni i Hercegovini i lokalnih institucija na osnaživanju kulture i umjetnosti i omogućavanju građanima da uživaju budu inspirisani pisanom riječju. Očekujemo da će naše aktivnosti, poput književnih večeri i drugih kulturnih manifestacija, obogatiti i prezentirati bogatu bosanskohercegovačku kulturnu baštinu, kako kod nas tako i u svijetu. U realizaciji kulturnih programa bili smo svakako redovnih aktivnosti, ali i toga učestvovali u obilježavanju Nacionalnog dana svjesnosti biblioteka, kao i danima medijske i mnogim drugim kulturnim manifestacijama, kao i obilježavanjima važnih datuma, naravno u kulturi, književnosti i umjetnosti. U '23. godini izvršene su adaptacije i građevinski radovi u centralnom odjeljenju, odjeljenju u Hadžićima, odjeljenju na Trgu ZAVNOBIH-a, te također i

u zgradi Uprave. 01.0 1. kao što znamo, '23. godine stupio na snagu novi kolektivni ugovor. Samim tim, Biblioteka je uskladila svoje pravne akte, Pravilnik o radu, Pravilnik o platama i drugim naknadama. Nadalje, u '23, naravno, usvojen su i pravilnici o javnim nabavkama, korištenja vlastitih prihoda, o načinu formiranja cijena, cijena usluga, kao i smjernice za digitalizaciju, pohranjivanje i prezentaciju bibliotečke građe. Također, donesen je Plan revizije knjižnog fonda pozajmnih odjeljenja za '24. godinu. U '23. godini omogućeno je obavljanje sistematskog pregleda za sve uposlenike. Nadamo se da ćemo ovu praksu nastaviti u budućnosti. Što se tiče budžeta, zakonski budžet je iznosio 2 335 486 konvertibilnih maraka, izvršenje je bilo 98,33 %, ono što je bitno naglasiti da je 84 % utrošeno na plate, topli obrok, regrese i drugi naknade uposlenicima, a 12 % na tekuće izdatke, dok je 4 % za nabavku opreme. Važno je istaknuti da nije bilo prijenosa obaveza iz '23. u '24. godinu. Ured za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo dostavio analizu za '23. godinu u kojem se za Biblioteku Sarajeva nisu utvrdene nepravilnosti. Svakodnevni problemi sa kojima se, nažalost, susrećemo, to jeste manjak radnika. Biblioteka sada ima 47 zaposlenih od 95, kako je to, prema sistematizaciji uređeno. Detaljne informacije, naravno, imaju u Izvještaju, a ja sam tu za bilo kakva pitanja. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktorici. A sada pozivam predstavnike Javne uprave Narodno pozorište da podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu.

Edina Gajević Dević (predstavница JU Narodno pozorište Sarajevo)

Ja bih pozdravila sve prisutne. Obzirom da je direktor onaj iz opravdanih razloga odsutan, ja sam Edina Gajić Dević, pomoćnik direktora za finansijski dio. Evo, večeras sam tu da predstavim Izvještaj o radu Narodnog pozorišta za '23. godinu. Narodno pozorište je ispoštovalo sve po Planu i programu, što je planirano za '23. Ja se ne bi osvrtao na cifre i na pojedinosti jer imate Izvještaj o radu svi pred vama. Samo eto, da kažem da je Narodno pozorište imalo 211 održanih predstava, od toga 9 premijera, 5 koncerata sa Sarajevskom filharmonijom, 82 reprize, 30 gostovanja, 85 programa mimo ovih redovnih. Ja ne znam treba li još nešto da kažem. Uglavnom onaj izvršenje budžeta je po zakonu, obaveza nije bilo preneseno, to je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam, to će biti dovoljno. Vi se možete vratiti na svoje mjesto. Predstavnik Javne ustavne Sarajevski ratni teatar SARTR za 2023. godinu. Zamolio bih uvaženu direktoricu da podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023 godinu.

Maja Burazerović (direktorica JU SARTR)

Dobra večer, lijep pozdrav svima. Ja sam Maja Burazerović, direktorica Sarajevskog ratnog teatra SARTR. U mjesecu februar 2023. godine sam imenovana za direktoricu SARTRA, a od augusta 2022. sam obavljala dužnost v.d. direktorice. U skladu sa uslovima konkursa, uradila sam Program SARTRA sa finansijskim planom za 2023. do 2026. godine. Istakla sam svoje dugogodišnje iskustvo kao članice ansambla od 2004. godine, tako da sam na taj način uspjela da izradim Plan rada za '23 godinu. U drugoj polovini 2022. godine, pristupili smo izradi većine pravilnika koji su nedostajali, koje je Upravni odbor usvojio u 2022. godini i tokom 2023. godine. Početkom 2023. godine smo pripremili izradu novih pravila i pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, sistematizaciji ustanove, koje su uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona, usvojio Upravni odbor. To nam je omogućilo sve na zahtjev Ministarstva kulture i sporta, da izradimo i potpune planove i uz potpunu podršku ranijeg ministra gospodina Avdića i ministra Kenana

Magode, kao i premijera Vlade Kantona uspjeli smo da i planiramo određena neophodna radna mjesta koja smo dobili u 2024 godini. S obzirom da govorimo o 2023. godini, mi smo sa ambicioznim planom i željom za unapređenjem Sarajevskog ratnog teatra ozbiljno pristupili aplikacijama europskih grantova, tako da smo uz projektnu dokumentaciju dobili Grant Western Balkan, UNESCO, British Council, Italijanska razvojna agencija, nastavili rad u okviru projekta Kreativne Europe, zatim grantove Federalnog Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva civilnih poslova kao potporu za projekat Otelo Općine Centar iz Gradske uprave. Svjesni smo činjenice da pristupi europskim fondovima omogućavaju saradnju i sa regionalnim i europskim teatrima, kao i vrhunskim pozorišnim autorima. SARTR kao jedan od najbitnijih ciljeva navedenih saradnji biva prepoznat u regiji i Europi kao značajan teatar koji može pratiti standarde europskog teatra. Nastavili smo dobru saradnju sa Opštinom Centar koja je vlasnik našeg prostora. Njihova podrška je bila veoma značajna za vrijeme vremenskih nepogoda i poplava. U mjesecu avgustu uspjeli smo sanirati krov i uz finansijsku podršku uspjeli smo potpuno opremiti kompjuterski i odgovarajućim softverima Sarajevski ratni teatar. S obzirom na repertoar i programske sadržaje, nesmetano odvijanje proba, igranje predstava, nabavili smo još neku dodatnu opremu, pokušavamo da ulažemo u opremu rasvjete kako bi prešli na neki održivi razvoj. U sektoru tehnike smo također pravili određene nabavku oprema, posebno za osobe sa posebnim potrebama, za unapređenje određenih predstava i u tehnički sektor smo u tom smislu ulagali iz potpore Kreativne Europe i Western Balkans. U protekloj godini, 2023 imali smo 8 premijernih izvođenja, uradili smo jednu veliku koprodukciju u Ulisis teatrom sa Brijuna, to je predstava Otelo koja je imala sva bitna gostovanja na regionalnim scenama. SARTR je u 2023. godini gostovao u Bursi u Turskoj, (nerazumljivo), Italija, Skoplje, Makedonija, Beograd, Subotica, Srbija, Zagreb, Rijeka, Split, Brijuni Hrvatska, zatim Mostar, Zavidovići, Brčko, Tuzla, Zenica i po prvi put poslije 30 godina u Banja Luci sa predstavom "Moj sin samo malo sporije hoda". Na svim značajnim festivalima koji su bili takmičarskog karaktera, dobili smo značajne nagrade za režiju, za predstavu u cjelinu, za glumice, glumce, čak i jednu nagradu, koja je prvi put nagrada u Bosni i Hercegovini za tehničku ekipu. Nastavili smo saradnju sa MESS festivalom, tako da smo sa MESS festivalom imali jednu predstavu koja se zove "Elis u krevetu", koja je rađena u koprodukciji SARTRA, Maldapi teatra iz Budimpešte. Opredjeljenje SARTRA je također bila pomoć marginaliziranim osobama te smo pristupili izradi predstave sa Udruženjem Život sa Down sindromom Up&Down, koja je imala svoje premijerno izvođenje u januaru 2024. godine. Kao reakciju naše publike, posebno osoba sa invaliditetom i marginaliziranih osoba, održane su određene izložbe u foajeu našeg pozorišta, također radionice za predstavnike romske manjine, za osobe koji su korisnici SOS sela i ostale umjetnike i saradnike ovih institucija. Tokom '23. godine također smo saradivali sa UN populacijskim fondom na zaštiti žena Body right na predstavu mira i projekcije mladih na temu transe generacijske traume. Također smo veliki akcenat stavili na savremena djela, na zaštitu bosansko hercegovačke književnosti i naših domaćih autora, napravili smo određenu saradnju sa njemačkim studentima koji su studirali u Bosni i Hercegovini, koji su volontirali u našem teatru i napravili smo jednu platformu za edukaciju uposlenika i tako smo na taj način realizirali određene radionice na temu dizajna svjetla tona u teatru, kao i kontakt i improvizacija za glumce. Budžet za 2023. godinu je iznosio 1 528 964 marke. Od toga većinski dio, kao i sve ostale institucije kulture, odlazi na plate i doprinose radnika. Međutim, moram istaknuti da smo mi vlastitim prihodima kroz donacije, karte, transfere ostvarili i dodatni iznos od 268.118 konvertibilnih maraka, najviše odnoseći se na donacije British Council, Federalno ministarstvo kulture, Gradsku upravu, Kreativnu Europu, Općinu Centar, Ministarstvo civilnih poslova, kao i vlastite prihode koji su nam omogućeni kroz povrat u 2024 godini. Za sve ostalo stojim na raspolaganju, a imate i navedeno u Planu i programu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se. Javna ustanova Kantonalni zavod za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa. Molim predstavnika da podnese Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu.

Boris Trapara (direktor JU Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa KS)

Dobro večer. Moje ime je Boris Trapara. Ja sam direktor Zavoda za zaštitu spomenika Sarajeva. U Kantonalnom zavodu za zaštitu spomenika Sarajeva tokom 2023. godine bilo je zaposleno ukupno 20 kolega, što predstavlja minimum za funkcionisanje naše ustanove s obzirom da je prema sistematizaciji poslova i radnih mjesta neophodno da nas je 38, a pogotovo uzimajući u obzir raznovrsne djelatnosti kojima se naš Zavod bavi. Tokom 2023. godine izradili smo veliki broj pravilnika među kojima izdvajam posebno Pravilnik za klasifikaciju kulturnih i prirodnih dobara baštine, ali smo ostvarili saradnju sa srodnim institucijama kao što su Zavodi za zaštitu spomenika u Tuzli, Mostaru, Skoplju i Beogradu, što smatram izuzetno značajnim s obzirom na rezultate te saradnje i da je ovaj kontakt uspostavljen po prvi put nakon 30 i više godina. Tokom 2023. godine nastavljena je, također, i praksa pripreme prijedloga za pravnu zaštitu, i to posebno izdvajam prijedloge za pravnu zaštitu spomen sobe Filipa Balfa, što je rezultovalo i publikacijom, zatim publikaciju o Aliji Bejtiću koji je bio prvi direktor i osnivač našeg Zavoda, zatim kartu sjećanja "Sarajevske ruže" i mapu sarajevskih džamija mahalskih i čaršijskih džamija izgrađenih u osmanskome periodu u Sarajevu. U sklopu vanjske saradnje, Zavod je izradio i studiju zaštite i obnove banjskog parka na Ilidži. Tokom 2023. godine Zavod je bio suorganizator dvije značajne konferencije. Posebno ističem konferenciju koja je realizovana u saradnji sa Bečkim Univerzitetom na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu sa temom "Konaci i vile" i konferenciju koju smo imali u sklopu regionalnih saradnje sa zavodima i koje sam prethodno pomenuo. Završena je i druga planirana faza mapiranja objekata arhitekture moderne i postmoderne u Sarajevu, izvršena je digitalizacija kompletne arhivske građe Zavoda i konačno smo dobili elektronsku pisarnicu. U prethodnoj godini Zavod je započeo i radove tekućeg održavanja na unutrašnjosti Despića kuće, koji su u ovoj godini već i završeni. Zahvaljujem i za sva pitanja, ostajem otvoren, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se. Javna ustanova Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo za 2023. godinu, zamolio bih predstavnika da podnese uvodne napomene Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023 godinu.

Jasmin Duraković (direktor BKC Sarajevo)

Poštovani zastupnici, ja sam Jasmin Duraković, direktor Bosanskog kulturnog centra. Tokom 2023 godine Bosanski kulturni centar je djelovao, radio u skladu sa svojim planiranim budžetskim sredstvima. Plus ove posebne projekte koji radimo za Vladu. To su praznici, dakle, koji su nekako tu, mi smo servis Vlade za obilježavanje praznika, to su 1. maj, 25. novembar, kao i Dani Kantona Sarajevo. Prošle godine smo ostvarili veliki broj programskih sadržaja na koje je ukupno bilo 130.000 posjetilaca i time smo vjerovatno najposjećenija ustanova kulture u Kantonu. Naš pristup tome da zapravo imamo i kvalitet, imamo masovnost, da druge zanimamo kvalitet da u programu Bosanskog kulturnog centra su zastupljene sve umjetničke grane i da imamo ono što se zove promocija bosansko hercegovačkog stvaralaštva u prvom planu i s druge strane suradnju sa regijom i sa svijetom. Naš festival i Baščaršijske noći koji smo uspješno prošle godine održali tako da s te programske strane mogu da kažem da smo dosta zadovoljni. Prošle godine smo imali niz ovih još budžetska inspekcija nam je isto imala

kontrolu (nerazumljivo) prošli smo kroz sve to, bez nekih većih primjedbi, određene su preporuke bile koje su se doradile kroz pravilnike koje smo imala, tako da i ste strane u smislu zakonitosti poslovanja Bosanskog kulturnog centra mislim da imamo zadovoljavajuću situaciju. Ono što jeste naš najveći problem jeste nedostatak dobre unutrašnje organizacije firme. Mi smo prošle godine napravile elaborat koji smo poslali Vladi, ali i prema Skupštini, za na usvajanje o promjeni osnivačkog akta Javnog preduzeća Bosanski kulturni centar, jer imamo jedan anahroni model koji je nastao 2013 spajanjem, mehaničkim spajanjem dvije ustanove Bosanski kulturni centar i Sarajevo Art. I ta organizaciona struktura apsolutno ne odgovara potrebama jedne ozbiljne kulturne ustanove kao što je Bosanski kulturni centar. Ja bih pledirao na zastupnike nam taj dokument osnivačkog akta, nekako dođe na red čekamo već godinu dana jer je zaista bitan i važan za funkcionisanje Bosanskog kulturnog centra. Kada govorim o sistematizaciji, ona je sastavni dio tog paketa. Mi kao javna ustanova recimo nemamo zaposlenog majstora tona, majstora ton svjetla, to su neke elementarne profesije koje zapravo svi mi koji znamo šta znači raditi u produkciji, ono kulturnih sadržaja te uslove nemamo. Onda s druge strane smo prisiljeni da angažiramo ljude na ugovor o djelu jer nam mora raditi program, razumijete, ako hoćemo, da mi imamo programe, moramo imati kvalitetne ljudi, tako da je to moja sugestija prema Skupštini, da se taj naš prijedlog čim prije nađe kod vas da bi mogli da idemo dalje. To je zaista nešto što je potrebno. Mi smo unutrašnju organizaciji prema stvarno jednu napravili, funkcionalno, unutrašnju organizaciju, ove javne ustanove. Na kraju da kažem, mislim da je Bosanski kulturni centar u 2023 ostvario u potpunosti svoju programsku i svaku drugu funkciju i kao takav posao prepoznatljivo je li javna ustanova u Bosni i Hercegovini i u regiji. Hvala puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktoru Durakoviću. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Zastupnik Samir Avdić. Izvolite, imate riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući i zahvaljujem se uvodničarima u ovu tačku dnevnog reda. Ja se obraćam ispred dvije komisije, ispred Komisije za zaštitu kulturnog naslijeđa, u kojoj su od zastupnica i zastupnika, zajedno sa mnom tu i kolegica, odnosno kolega Selmanović i kolegice Melank i Hašimbegović, te Komisije za kulturu i sport, u kojoj su osim mene i zastupnice Hašimbegović i Melank, te zastupnica Kristić. Ja moram zaista pohvaliti pristup svih predstavnika institucija kulture, njih 13. Njihov pristup na samoj sjednici obje komisije kojima predsjedavam, evo moje kolegice koje su prisustvovala tim sjednicama Komisije, mogu i posvjedočiti da su ti da su te komisije trajale nešto više od 4 sata, što znači da smo zaista i mi i oni ozbiljno shvatili svoj zadatak da analiziramo i iskomentarišemo i ocijenimo, na kraju krajeva, njihov izvještaj o radu za 2023. godinu. S tim u vezi mogu vas informisati da su obje te komisije jednoglasno, znači pozitivnim glasanjem svih prisutnih članova i članica Komisije, podržale izvještaje ovih ustanova. I s obzirom na to, ja pozivam Skupštinu da i ovom prilikom podrži ove izvještaje. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Avdiću. Ima li pitanja? Zastupnik Jasmin Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja imam dva, tri pitanja. Jedno je za direktora Collegium Artisticum, to sam ga pitao i prošle godine i prethodne godine, jesu li riješili probleme koji su imali sa Skenderijom vezano za pravo vlasništva? Ne znam za nanesenu štetu koju ste imali od parkinga, jesu li se popravili

uslovi? Drugo je pitanje za javnu ustanovu Biblioteka. U uvodu je gospođa iznijela šta su, kako su trošili budžet kaže 96 %, a 4 % za nabavku. Neka nam objasni kako su potrošili ta 4 % i šta su to nabavili od tog okvirnog budžeta koji su imali znači samo 4 %. Jedno pitanje za Kantonalni zavod za zaštitu kulturnog historijskog naslijeđa. Samo bih zamolio uvodničara i predstavnika institucije u dva navrata je pominjao termin pravna zaštita za 2 objekta, pa samo radi građana da tačno pojasni šta to tačno znači, koja su dva objekta? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Za riječ je javila zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, predsjedavajući. Ja ću imati pitanje za uvaženog ministra zašto još uvijek nemamo Zakon o kulturi? Drugo pitanje je da nas izvijestite šta se dešava u Javnoj ustanovi Kamerni teatar 55, obzirom da je cijeli Upravni odbor dao ostavku. Treće, da nas izvijestite koje ste aktivnosti poduzeli po pitanju objekta radionica Narodnog pozorišta u Ulici Terezije? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ?

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo ja imam nekoliko pitanja. Čini mi se da mislim ključno pitanje će biti pitanje radnih odnosa i radno pravnog statusa uposlenika u institucijama kulture. Nije samo resor kulture taj koji je generalno zapušten kada je to u pitanju, ali evo možda pitanje jel za uvaženog ministra ili za vas direktore. U kojoj je fazi ili u kakvom su statusu se nalaze glumci? Da li su još uvijek zaposleni angažovani po ugovorima o djelu i da li postoji intencija da glumci i generalno ljudi uposlenici, čak tehnička služba koja radi na podršci u raznim ustanovama kulture, budu zaposleni zastalno i da li ste na tom fonu razgovarali u proteklom periodu sa članovima Vlade, sa resornim ministrom? I postoji li, evo, ta neka mogućnost da zaista talentovani ljudi, a isto tako ljudi koji rade iza scene i koji godinama nemaju riješen radno pravni status da dobiju taj neki vid pravne sigurnosti u ustanovama kulture. Toliko. Hvala, lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo jedno pitanje. Zastupnik Muamer Bandić. Izvolite, imate riječ?

Muamer Bandić (zastupnik)

Evo, kolegica Vedrana je postavila pitanje upravo koja sam i ja želio da postavim, pa ja odustajem od tih pitanja. Pitanje za vas predsjedavajući imate li većinu za funkcionisanje i za usvajanje ovakvih izvještaja, pošto vidim da nas trenutno u sali nema dovoljno, pa evo a i većinu za usvajanja ovih odluka.

Pa eto, da se možemo mi odrediti na osnovu te činjenice. Okolnost, dakle, da mi pratimo rad ovih ustanova, to bi nam bilo jako zanimljivo jer ovi ljudi nisu krivi ukoliko neko ne osigura većinu za usvajanje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Bit će. Kolegice i kolege zastupnici su u zgradi, kao što je objasnio kolega Zahiragić, prate, iz klubova prate.

Zamolio bih da predstavnici koji su dobili pitanja, ne znam da li su svi, da ponude odgovor, na postavljena pitanja. Jeste li tražili svi koji su postavljali usmena pitanja, odnosno usmeni odgovor? Ne razumijem vas. Kolegice Hašimbegović, jeste li vi tražili usmeni odgovor ili? Usmeni? Oni koji su dobili pitanje zamolio bih da ponude usmeni odgovor ukoliko mogu, ukoliko ne, dostavite pismenim putem, ali trebate dostaviti odgovor. Izvolite.

Elvedin Poturak (direktor JU Collegium artisticum)

Imam dva pitanja uvaženog zastupnika Šaljića za imovinsko-pravne odnose sa Skenderijom. Pa situacija je sad mnogo bolja. Kako je došao novi direktor, tako da komisije koje smo imali i Pravobranilaštvo je vršilo analizu te situacije, tako da situacija je mnogo bolja, nadam se da će se konačno riješiti, a u obostranom zadovoljstvu. Jel po pitanju infrastrukturne situacije to smo nekad pričali na komisijama. Mi trenutno smo u fazi jednog projekta koji je ustvari sanacija platoa i hidroizolacije, gdje smo mi imali te stalne poplave i probleme zbog tog parkinga koji je bio na platou iznad galerije. Skenderija je ušla zajedno s nama u taj projekat. Za otprilike nekih dvadesetak dana do mjesec će projekat biti završen i nakon toga ja mislim da Collegium artisticum sljedeće godine slavi 50 godina će moći još nekih 50 godina opstat poslije toga, tako da je to. Ako ima još nešto, tu sam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujemo direktore. Ko je bio naredni sa? Izvolite, izvolite.

Merima Lendo (direktorica JU Biblioteke Sarajevo)

Odgovor uvaženom zastupniku Šaljiću. Ne znam da li smo se dobro razumjeli, rekla sam da je 4 % nabavka opreme. Ne znam da li ste me shvatili i da li smo usmjerili pitanje ka istom, ali u svakom slučaju, evo, ja ću vam otprilike reći da to iznosi nešto oko 80 000 od ukupnog našeg budžeta. Za taj iznos smo kupili nešto oko 37 000 novo motorno vozilo, zatim nešto oko 25 000 bibliotečke knjige, znači naše osnovno sredstvo za rad, otprilike nekih desetak hiljada je na kompjutersku opremu i to su otprilike neka sredstva koja su okvirna. Ne znam da li ste zadovoljni sa mojim odgovorom? Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Šaljić je zadovoljan koliko vidim. Ima li još neko od direktora? Ako nema, riječ bih dao ministru Magodi. Hoćete s mjesta? Uključite ministra Magodu.

Kenan Magoda (ministar)

Hvala na pitanjima uvažene zastupnice Marijele. Što se tiče Kamernog teatra, upoznat sam da je direktor već prije nekih petnaestak dana podnio ostavku, možda i više na mjesto direktora Kamernog teatra. U razgovoru sa njim, direktor je imao puno podršku, mene kao ministra radio je odličan posao, međutim smatrao je da više ne može obnašati tu funkciju, što je ovim putem iskreno mi je žao, a za ostavke Upravnog odbora saznao upravo danas, jer danas je došlo na protokol Vlade Kantona Sarajevo, odnosno Ministarstva kulture i sporta. I to je sastavni dio ovog posla. Mi ćemo sigurno imenovati novog vršioca dužnosti direktora Kamenog teatra, kao i sve upravljačke strukture. Što se tiče Narodnog pozorišta, male radionice, žao mi je što uvijek se nekako moram vratiti na to da i vi uvažena zastupnica ste bila direktorica Narodnog pozorišta, a i ministar je bio iz vaše stranke, od 2005. godine nije bilo nikakve rekonstrukcije Narodnog pozorišta. Lijepo zvuči to iskreno. Međutim, mi smo odgovorno pristupili tome, obezbijedili smo 1.200.000 KM za rekonstrukciju Narodnog pozorišta, ne samo rekonstrukciju fasade, nego čitave stolarije i boljih uslova za sve radnike, za sve posjetioce, za sve građane Bosne i Hercegovine kako to i zaslužuje naša najveća pozorišna kuća u Bosni i Hercegovini i

Sarajevu. Ministarstvo kulture sporta će objaviti u narednih petnaestak dana tender koji se čeka od 1985. ja mislim za zvuk. Znači novi, totalno zvuk u Narodnom pozorištu i ostala 3 naša pozorišta, pored Narodnog pozorišta. Kada pričamo o maloj radionici, imovinsko pravni odnosi, znači Ministarstvo kulture i sporta, Vlada Kantona Sarajevo nije to u ingerenciji nas, to je Općina Centar. Kada se stvore odgovarajuće sve uslovi, mi ćemo sigurno naći sredstva i raditi na i tom projektu, ali evo, hajde da ovaj projekat koji čeka od 2005. kada je urađena rekonstrukcija fasade, koja nije urađena u skladu sa projektom, mogu reći da je urađeno totalno pogrešno, mi od 2005. sada je skoro 2025. godina, uradit ćemo nešto što mnogi nisu ni pokušali. Koje još pitanje bilo samo da vidimo. Pa zapošljavanja? Mislim da je Ministarstvo kulture i sporta, to je kolege moje, iz institucija kulture mogu da potvrde. Mi smo zadnjih evo godinu i pol imali sigurno preko 80 zaposlenja u institucijama kulture i to je stvarno način kako jačamo institucije kulture. Zato su, naravno, potrebna velika finansijska izdvajanja. To kolege znaju, znate i vi zastupnici, koliko to novca košta, ako vidite samo budžete svih institucija kulture, vidite da su oni itekako povećani. Sve su politike to mogle i prije, nažalost nisu i lijepo je to pričati o kulturi, a ovdje se samo djelima može pokazati i za bolje naše umjetnike, naše kolege povećali smo i plate u kulturi. Evo znam od 2021. do 2024. je povećano je nekih 50 % plata, 50 % iznos plata u kulturi, tako da radimo stvarno veoma dobar posao. Ponosan sam na sve svoje kolege u institucijama kulture, za sve ono što su uradili na ovo im veliko hvala. Građani to Kantona Sarajevo prepoznaju. Nikada nije bilo više predstava, nikada Sarajevo nije bilo življe. I nastavit ćemo to sigurno i u 2025. i '26. I zajedno ćemo pričati o kulturi, s ponosom i pogledati sve zastupnike i najvažnije građane Kantona Sarajevo, da radimo dobar posao. Eto, hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Uključite ponovo ministrima Magodu.

Kenan Magoda (ministar)

Što se tiče Zakona o kulturi, mislim da pratite moj rad sigurno. Ja nisam obećao da ću uraditi Zakon o kulturi u ovoj godini, ja sam prezentirao Zakon o sportu. Čim završimo, sada prezentiramo Zakon o sportu, sportskim klubovima, idemo na Zakon o kulturi, bilo bi veoma neozbiljno da radimo dva jedna velika zakona u isto vrijeme, bilo bi to neodgovorno prema kulturi, neodgovorno prema sportu. To su dva veoma zahtjevna zakona koji godinama ove skupštinske klupe čekaju, tako da radimo na tome. Čim prezentiramo nacrt Zakona o sportu, idemo za nacrt Zakona o kulturi, mandatni moj period je 4 godine, za 4 godine ćemo imati Zakon o kulturi, imat ćemo i Zakon o sportu. Eto, hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nema više neodgovorenih pitanja, završavam ovaj dio, otvaram raspravu. Kolega Šaljić, izvolite. Prva diskusija.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala, evo ja ću se osvrnuti prvo na ova dva pitanja, tri koja sam postavio. Kolega iz Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturnog historijskog naslijeđa je na putu, obavijestio da će odgovoriti pismeno vezano za termin pravna zaštita vezano za neka dva objekta. Zaboravio sam koja su u pitanju. Direktor Collegium Artisticum, drago mi je da ste zadovoljni, ja sam taj problem uočio ima više od dvije godine. Ustvari, dolazio sam i čak i na Komisiji. Drago mi je da se zadovoljni. Eto, da jedanput se to, ajde da kažemo, riješilo. Što se tiče Biblioteke, ja sam, gospođo, htio, nisam mislio da budem ironičan kad sam rekao na 4 %, mislio sam da je uopšteno takvo stanje, da nam je sve u životu na 4 %. Nisam uopće znao da ste kupili vozilo i

da je sve knap. Ove institucije kulture isto ko one maloprije, mi to tretiramo ko socijalu, vjerujte, to je problem. Nisam ja htio da nešto ja budem pametan ovdje, pa da kažem nego baš sam htio da vidim. Znači, samo vam 4 % ostane da poboljšate rad od budžeta koji dobijete, koji vam je okviran i vi ste naveli šta ste kupili i tako. Institucije kulture ne možemo gledati kao socijalu. To je brend, to je usko povezano sa Turističkom zajednicom, znači to je brend grada, ovo je glavni grad, turisti kad dođu, dođu da vide naše olimpijske planine, naše atrakcije i da vide šta imamo u kulturi, šta to imamo u pozorištima u galerijama. Ne može biti sve knap. Znači da se gleda i šta me još zaprepastilo, da niko osim Durakovića ne reče u ovom izvještaju da ima neki problem. Sve je bajno i krasno, pa kako je to sve bajno i krasno, a onda vidimo u portalima vrisku nemam grijanje, nemam parking, nemam osnovne uslove za rad, pa ovo je sad momenat, sad pred osnivačem da kažete što vam treba. Kad ćete to reći? Pa nego nije mi jasno, sad da kažu fali mi to, nedostaje mi to, ja bi to i da vidimo kako, evo, Skupština je za to. Pa sada su sve bajno, ali bio sam ja i na komisijama, a na komisijama sve treba. Bio sam, sve treba na komisijama živo. Kada dođemo, nemamo ništa, ali kada je izvještaj dobro. Ako je vama dobro, i nama je dobro. Eto toliko.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović. Prva diskusija.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Evo, moj uvaženi kolega Šaljić je dao odličan šlagort na moju diskusiju, ali ću se prevashodno osvrnuti na odgovore uvaženog ministra. I ujedno, prvo bi, naravno, trebala da se zahvalim direktoricama i direktorima ustanova kulture za njihove izvještaje i za njihova izlaganja, kao i njihov rad. Ono što je uvaženi ministar istakao po pitanju radionica, ja sam namjerno postavila to pitanje koje se tiču radionica Narodnog pozorišta, devastiranog objekta. Evo, upravo sam sad u toku sjednice dobila fotografije koje ukazuju na uvećanje pukotina na zidovima, jer, da podsjetim, radi se o objektu koji je naslonjen na klizište. I danas svjedočimo u Kantonu Sarajevo problematici klizišta koja su aktualizirana i kojima trebamo posvetiti apsolutno stručnu pažnju. Moja pitanja nisu postavljena u političkom smislu, da ja provjeravam rad resornog ministarstva, nego da podsjetim na aktivnosti i obaveze o kojima smo diskutovali kroz inicijative, djelovanja komisija itd. Hvala mu, također, što je podsjetio javnost na činjenicu da sam obnašala funkciju direktorice Narodnog pozorišta, sad već prije 10 godina. Za 10 godina, to stanje se jako promijenilo, u tom vremenu mi smo učinili ono što smo mogli, napravili smo idejna rješenja, napravili smo određene, napravili smo programe koje smo mogli tada uraditi jer, naravno, za sve što radite u javnim ustanovama iz bilo koje oblasti morate imati podršku ministarstva. S tim u vezi, ministar je izašao iz sale i ja ga pozivam da se ovom pitanju posveti apsolutno ažurno. Ja ću ga svakako upoznati sa fotografijama i stanjem koje trenutno u ovom objektu jer zaista ne želim da dovodim u opasnost ni uposlenike kao ni imovinu Kantona Sarajevo i očekujem da će moje kolege zastupnici i zastupnici također me podržati u takvoj inicijativi. Sljedeće, žao mi je što nemamo još uvijek Zakon o kulturi jer mi kao najviši zakonodavni organ imamo tu obavezu da djelujemo u normativnom smislu kako bi određene prepreke i teškoće na koje nailaze naše uvažene direktorice i direktori u svom radu često se spočitavaju radi činjenice zato što određene stvari i okolnosti nisu precizirane zakonskom normom. I s tim u vezi određene situacije će se staviti pod zakonske okvire i to će zaista omogućiti bolje uslove za rad, ne samo direktorima, nego i svim uposlenim u ustanovama kulture. Kao što sam rekla, kolega Šaljić je dao odličan šlagort. Ja uvijek smatram da su sjednice Skupštine izuzetne prilike za razmjenu informacija, za razmjenu okolnosti, sučeljavanje sa određenim teškoćama, tako da, žao mi je što direktorice i direktori nisu iskoristili ovu priliku da sa javnosti podijele teškoće sa kojima se susreću, a ja

znam da ih je mnogo i s tim u vezi očekujem da će Skupština u svom programu rada donijeti takav program rada u kome će tematska sjednica o kulturi imati svoj prioritet. I s tim u vezi očekujem da ćemo tada prodiskutovati mnoge probleme i pitanja i naravno da ćemo dati i neke prijedloge, zaključke i određena rješenja. Toliko za sada za prvu diskusiju. Hvala lijepo.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegice Hašimbegović. Riječ dajem kolegi Avdiću, maloprije u ime komisije, a sad u svoje lično ime. Izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajući. Ja zahvaljujem i kolegi i kolegici. Kad smo već kod šlagvorta izuzetan je i jedan drugi šlagvort. I raduje me da, evo, za razliku od sjednica ovih prošlih, od kako smo ovdje u mandatu, da se evo malo i više diskutuje i očito da se malo i više slušalo ono što su uvodničari imali da kažu. Ja, samo ću kratko o onome kako ja posmatram, kako treba, da funkcioniše ova Skupština, da ne bismo po peti put pokušavali da završimo ovu sjednicu. Onu prošlu smo, ne znam, 7 ili 8 puta u novembru počeli prošlog godini završili u novembru ove, itd. Uvijek će biti tako ukoliko ne budemo koristili sistem koji postoji za funkcionisanje Skupštine, ukoliko smo postavljali ljude u Komisiji, onda smo ih vjerovatno postavili zato što im vjerujemo da su stručni i dovoljno zainteresovani da bi se kroz komisijski rad, kažem, detaljnije bavili svakom od oblasti koja određena komisija treba da radi. U tom smislu već sam pohvalio sjednicu Komisije na kojoj su svi ovi uvodničari prisustvovali zajedno sa kolegicom, mojom prethodnicom, kolegicom Hašimbegović, koja daje zaista veliki doprinos radu te Komisije i upoznata je, kao i ja, sa problema sa kojima se ovi ljudi u svom poslu susreću. S obzirom da sam i sam upoznat sa tim problemima, sa nekima od njih je upoznata i Vlada kroz pisma koja su ovi ljudi slali, zajednička ili pojedinačno, svakako da kroz razgovore i saradnju je sa problemima upoznati i ministar, ali evo, ja bih ih podijelio možda u nekih osnovnih, osnovnih pet grupa. Ono što što najčešće kao probleme, evo da vam ispunim želju ukoliko ovaj evo, nismo zadovoljni na koji način su o problemima govorili ljudi iz institucija. Najveći problem otprilike u većini ovih institucija jesu, jest taj prostorni, prije svega tu mislim na probleme sa prostorom koji ima Historijski arhiv sa svojim velikim depadansom u opštini Stari Grad, to je zgrada stara 110 godina, čini mi se i već smo više puta i na Komisiji i ovdje na Skupštini govorili da je to jedan od problema kojemu se moramo posebno posvetiti i rješavati, posebno imajući u vidu i zahtjeve koje imamo odnosno koji Historijski arhiv kao takva značaj institucija ima prije svega od Ministarstva unutrašnjih poslova, ali i drugih institucija Kantona Sarajevo, u smislu da preuzimaju određene materijale njihove čuvaju u svom arhivu. I to je jedan od gorućih problema, problema koji stoji pred nama. Sličan problem sa krovom je imao Collegium artisticum, ali evo znam kroz razgovore sa kolegom Poturkom da je to konačno i riješeno. Sličan problem je sa malom radionicom, ali objašnjavali smo i na prošlog sjednici na ovu temu da je to problem koji prvenstveno jeste u nadležnosti opštine Centar. Pa evo i ovim putem i ja pozivam i Opštinsko vijeće Opštine Centar i načelnika da se tom problemu, s obzirom na nadležnosti općine Centar, pozabavi. Siguran sam da će i ova Skupština izaći u susret kada su u pitanju prijedlozi koje ćemo dobiti od te opštine, a koja je po redu stvari jednostavno nadležna i prva je koja treba da se bavi tim problemom. Čuli smo i od direktorice Muzeja Sarajeva za probleme u Despića i u Svrzinoj kući. Svi smo upoznati sa tim problemom, oni su dugogodišnji problemi, da ne kažem da su stari pedesetak godina i dobro je da su se oni konačno počeli rješavati. U stvari smo iz onoga što je ona uvodnim riječima rekla saznali da ti depadansi muzejski jesu zatvoreni, ali s druge strane zatvoreni su upravo zato što se pronašao novac da se uloži da bi se uložio, da se uloži i da bi se riješio problem tog krova i ostali problemi, građevinski kada je u pitanju taj prostor. Znam i za ostale institucije da imaju

određenih problema što se tiče prostora. Drugi problem koji je ovaj Duraković iz BKC-a spomenuo, znam da je i to veliki problem, to je ovaj problem sistematizacije i znam da većina predstavnika ovih institucija nas je na Komisiji upoznala sa tim problemom i na tome treba Ministarstvo i Vlada da rade da mijenjaju te sistematizacije, ali bez obzira i na te izmjene, ono što je činjenica jeste da ni jedna od ovih institucija neću u potpunosti moći da popuni svoju sistematizaciju s obzirom na specifičnost određenih zanimanja za koja jel nemamo ni na tržištu rada, ljude koji bi bili zainteresovani da popune ove institucije. I s tim u vezi, evo, ja bih samo onako kratko spomenuo i neki spin koji se ovaj proširio, a u vezi sa radom ovih institucija, a to je famoznim ugovorima o djelu. Onaj koje je u ovoj oblasti iole, on zna da ti ugovori jednostavno moraju postojati s obzirom na potrebe, na različite koprodukcije, saradnje, gostovanja itd. Jednostavno, bez tih ugovora ove institucije ne mogu raditi jer bi onda svaka trebala da ima 150 radnika, ukoliko bi htjela da bude u potpunosti kapacitirana, da radi sve ono što radi. Još jedan od problema koji je ovaj neko od uvodničara je spomenuo, mislim budžetsku budžetsku inspekciju, da je ovaj Duraković, ali znam da je posebno i u Sarajevskom ratnom teatru to je izraženo. To jeste nerazumijevanje inspekcija rada prema ovim institucijama, zbog čega su i direktori, odnosno direktorice ovih institucija, plaćale velike kazne, kao i institucije iz razloga na neki način nerazumijevanja specifičnosti, zaista i osjetljivosti drugačijosti ovih radnih mjesta i poslova kojima se sve ove institucije bave. Ono što je dobro, a promjena je i u odnosu na prethodnu praksu jeste da ono što zarade neki od ovih institucija, naravno da ne mogu sve ove institucije jednako zarađivati, neki ne mogu nikako, ali ono što je dobro da ono što zarade ostaje njima u njihovoj blagajni i to je dobro i u smislu neke motivacije za daljnji rad ovih institucija. Kada u pitanju generalno stanje kulture u Kantonu Sarajevo, ja imam potrebu i kao predsjednik ove dvije komisije, kao zastupnik, kao radnik iz kulture, da kažem da osim ovih 13 institucija čiji smo osnivači i finansijeri, u u najvećoj mjeri da, ovaj saziv Skupštine je donio određene odluke i ova Vlada u najvećoj mjeri sufinancira i rad 7 institucija kulture od značaja za Bosnu i Hercegovinu. Evo, sada trenutno imamo problem sa NUB-om za koji smo svi upoznati, ali da nije ove Vlade i ove Skupštine i lex specialisa koji smo usvojili taj problem bi davno eskalirao i oni bi davno zatvorili. Ovako su, evo da kažem, nekako još uvijek preživljavaju i moram reći da smo proglasili od interesa za Kanton Sarajevo i 4 nacionalna udruženja kulture Preporod, Prosvjetu, Napredak i Labenevolenciju, koju također u najvećoj mjeri sufinancirane iz Budžeta Kantona Sarajevo. I sve ovo govorim samo da bi i građani koji slušaju ovu sjednicu stekli dojam i sliku u stvari o odnosu ove Skupštini i ove Vlade i prema kulturi kao takvoj u Kantonu Sarajevo. Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolega Avdiću. Zastupnik Zahiragić, diskusija, izvolite, prva diskusija.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Zahvaljujem se predsjedavajući. Pa pažljivo sam slušao, doduše, putem prijenosa gore u Klubu izlaganje i pitanje odgovora i diskusije i čini mi se da provejava svaki put kada su izvještaji o radu institucija kulture iste teme. Ja sam zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo 4 godine i svake godine ili dva puta godišnje, otprilike kada je program rada i kada izvještaj o radu čujemo otprilike iste probleme, u samim izvještajima se navode isti problemi, ovdje zastupnici Skupštine govore i iskazuju svoje trajno opredjeljenje, da rješavaju probleme tih institucija kultura, međutim, ništa se ne mijenja od posljednje 4 godine, koliko ja iz prvog lica mogu da upratim na neki način lično šta se dešava u tim institucijama. S druge strane, govornica koju su direktori mogli iskoristiti predstavnici tih institucija kulture, nije na koji način bila, nismo čuli ni jednu riječ kritike spram vlasti u Kantonu Sarajevo, što otprilike govori da ovaj sam način organizacija institucija kultura kod nas u Kantonu Sarajevo i činjenica da

oni nama, predlažu i podnose izvještaje, da Vlada putem svojih organa imenuje ta rukovodstva, govori da je upliv politike možda u institucije kulture odveć previše velik, pa da rukovodioci i što bi eventualno uputili neku objektivnu kritiku zbog stanja kulture, što često rade prilikom svojih javnih istupa, medijskih istupa, okruglih stolova, kolumni koji neki od njih pišu, na društvenim mrežama često iznose kritike na račun odnosa spram kulture kada dođu u Skupštinu ili kada pojedini od njih ne dođu u Skupštinu, a puno pišu po društvenim mrežama, imaju mišljenja o svemu, nisu u prilici da iznesu tu kritiku na račun ,ne samo vlasti, nego generalno organa u Kantonu Sarajevo. Mislim da to treba u budućnosti, da nas determiniše, da nađemo način kako da institucije kulture potpuno izuzmemo iz ovog načina odlučivanja. Treba institucije kulture zaštititi od političkog utjecaja, potpuno. Treba njihova imenovanja i rukovodstva samih tih institucija, izuzet iz političkih odluka. To bi se moglo uraditi što je kolegicama Marijela rekla, Zakonom o kulturi, gdje bismo prepoznali drugačiji način organizacije kulturnih institucija, a i da direktori kulturnih institucija, kada se obraćaju i javnosti, oni imaju tu vrstu odgovornosti jer oni nisu samo obična javne ustanove i javna preduzeća koja trebaju da generišu neke prihode, nego imaju puno značajniju društvenu ulogu, ali i generalno u svom radu da imaju nekakvu vrstu kritičkog osvrta spram vlasti, i spram fenomena i procesa koji se dešavaju u ovom društvu. Žao mi je što to nisam čuo, ali evo, razumijem i te ljude kojima eventualno opstanak na toj poziciji ovisi o glasanju zastupnika ili glasanju ministara u Vladi Kantona Sarajeva. Zato bi Zakon o kulturi, koji bismo definisali drugačiji način, organizacija, institucija kulture, drugačije regulirali osnivačka prava, dali određeni stepen autonomiju prilikom izbora provođenja konkursa za rukovodstva tih institucija. Možda bismo mi dali veću autonomiju, možda bismo moglo dobiti neke bolje rezultate od strane tih institucija. Jedan fenomen koji, dva fenomena koje prepoznajem također, danas, evo, kolega Samir je spomenuo Nacionalnu univerzitetsku biblioteku i dobro je da je spomenuo, niko drugi nije spomenuo ovdje. Svjestan sam ja činjenice da je ona, barem bismo mi željeli da bude i de facto de iure bi morala da bude, ali evo, nije riješeno na nivou države. Sarajevo kao glavni grad ima obavezu da rješava i da financira i da sufinansira i da se trudi da opstanu institucije državne kulture, svih 7, Nacionalnih univerziteta biblioteka, možda prije svih radi njenog dubokog značaja. Ali očekivao sam da ćemo čuti kada je tačka kulture u pitanju kada su izvještaji svih Kantonalnih institucija kulture u pitanju, glas solidarnosti prema Nacionalnoj univerzitetskoj biblioteci, nismo ga čuli danas. Evo da kolega Avdić nije spomenuo maloprije u diskusiji ne bismo nikako čuli i mislim da to nije dobra stvar. Mislim da ta odgovornost za Nacionalnu univerzitetsku biblioteku je puno šira nego što mi pokušavamo prebacivati problem nadležnosti, ustvari govori o napadima na kulturu koja je državna, veliki broj ovih ustanova, da je normalna država bi bile također državne, ne bi bile Kantonalne institucije kulture, jer njihov značaj prevazilazi Kantonalni značaj. Pa normalno ustavno uređenje da je, ajmo reći da postoji konsenzus na nivou države o svim važnim temama, onda bi neke od ovih institucija kulture morale biti državne institucija kulture, ne Kantonalne. I onda govori o tome kako smo mi sebični kao društvo, kako svako gleda samo svoju poziciju, svoju izvještaj, svoj Kanton, e da zbog toga nismo uopšte kapacitirani, da rješavamo ozbiljnije stvari, probleme u društvu. Možda ću malo zloupotrijebiti tačku, ali ne mogu, nisam se ranije nigdje se javno oglašavao, ovo je javna sjednica i zbog toga imam potrebu da iznesem još jednu frustraciju činjenicom da je, recimo, jedan od glumaca koji je radio u našim institucijama kulture 2021. godine osuđen za bludne radnje nad maloljetnikom. U toku samog tog krivičnog postupka koji smo saznali slučajno prilikom jednog od festivala u Narodnom pozorištu, nakon svjedočanstva jednog dječaka, tri godine je trebalo da javnost, čak i vlast u Kantonu Sarajevo ili opozicija, možda je vlast znala, sazna za pravosnažnu sudsku presudu i tek onda su iz tih institucija kulture reagovali. Koordinacija reakcija između pojedinih direktora ili pojedinog direktora pojedinih zaposlenika ili povremeno angažovanih ljudi, koja je došla odveć kasno, nakon što se to diljem regionalnih medija objavilo, ustvari je iznuđena. Trebamo priznati

možda sami sebi da se u tim institucijama kulture dešavaju te stvari. A ovo je drugi put, prvi put bila ona kampanja ako se mogu sjetiti "Nisam tražila", koja je trajala par mjeseci i prestala je, sada je kampanja "Nisam tražio", još gora. Ponovno je dva, tri dana bilo reakcija. Govorimo duboko u tom sistemu nešto nije dobro. Čini mi se, to je moj subjektivni doživljaj, da je taj glumac koji je presuđen nekako ispao iz raje, pa da su ga se svi odrekli. A postavlja se pitanje gdje je on postao takav? Po kojem procesu obrazovanja, po kojem poslovnom ambijentu je on odrastao, pa je postao takav? Da li je nad njim nekad netko u fazama njegovog razvoja i profesionalnog vršio slične radnje, to bih volio da saznam, jer reakcije pojedinih ljudi su me na neki način odvele na taj trag. Rečenica, evo citiram direktora Narodnog pozorišta: "Nisam bio u publici nakon predstave koja se ticala vršnjačkog nasilja i seksualnog nasilja na Sarajevo festu, ali činjenica da je teatar kreirao ambijent da žrtva progovori, da se osjeti sigurno među publikom mi imponuje". Sad je potpuno obrnuto to da je žrtva isključivo zbog teatra progovorila, a da nije eventualno radi teatra i došlo do te situacije. To su stvari koje ovo društvo gura pod tepih, one su opasne stvari, one nisu nimalo bezazlene, govorimo o budnim radnjama nad maloljetnicima koje nisu prvi put došle na takav način. Ranije je bilo, to ne u institucijama kulture, na akademiji, bilo slučajeva "Nisam tražila" i kod nas i u regionu itd. I moramo se pogledati u oči, priznati da nešto ne štima, da su pojedine institucije kulture postale same sebi svrha, nažalost. Da su, kako da ovo kažem, a da ne budem pogrešno shvaćen, da su ideološki narativi koje su preovladali u tim institucijama kulture potpuno logično za ishod imalo ovo što se dešavalo u slučajevima Muamera Kasumovića. Podsjetit ću vas na prošlogodišnju ili pretpošlogodišnju, zapravo manifestaciju "Kultura na ulice". Svega što se oko toga dešavalo, nepreuzimanje odgovornosti oko toga, dakle, ne treba apsolutno nije kultura kriva za to, kriv je ambijent u kojem se takve stvari generišu i onda kada se desi eksces, onda svi reaguju, ali to je kasno i nažalost to traje svega par dana. I ja mislim da i mi kao parlament i mi kao politika i mi kao Skupština trebamo smjeti o tim temama govoriti. To nije tabu tema. Dakle važna tema u ovom društvu. Institucije kulture naše također trebaju govoriti glasnije šta se znalo dešavati u tim institucijama. Da ne bude, da koristim, zloupotrebljavam priliku za neke vrste ideoloških rasprava, ne želim to zaista da to bude, dotat ću se, ostat ću kod Narodnog pozorišta. Pažljivo sam pratio konkurse za prijem. Ja mislim da je vrlo važno, presudno važno da naša, ajmo reći, sarajevska kulturna scena, uključujući i Sarajevski Univerzitet i akademije, koji je na njemu proizvode nove kadrove, od Muzičke, preko Akademije scenskih umjetnosti do Likovne i nekih drugih fakulteta na njemu trebaju biti baza za naše kadrove. Prvobitna baza. A onda sam pratio jedan od konkursa, neću imenovati da ne bih doveo u neku nepriliku ljude koji su sudionici toga bili, da je npr. jedna od sjajnih mladih operskih pjevačica u Narodnom pozorištu, koju imamo priliku svi mi ih gledati kada ode u Narodno pozorište, nije primljena na konkurs, iako je privremeno i povremeno angažovana, a da je iz susjedne države dovedena osoba koja je primljena na njen konkurs. To dijete smo mi odgajali, obrazovali, ulagali u nju, angažovali, mislim dijete, to je već odrasla osobe, ali je bila dijete kada smo mi izabrali da od nje pravimo kulturnog radnika koje treba da preuzme institucije kulture sutra ako bog da, ali očigledno da kod nas kako su se karte podijelile, svi se trude da ne naprave sebi konkurenciju ni u jednoj oblasti, a pogotovo oblasti kulture. To je vrlo opasno. Ne smijemo mi graditi svoje kadrove, a onda ih onemogućavati na adekvatnu egzistenciju, da se adekvatno pozicioniraju i uvoziti kadrove ni iz bilo koje druge države, a dozvolite mi na lični utisak, posebno ne iz Srbije, posebno ne iz Srbije i posebno ne iz Srbije, iz jednog jedinog razloga, jer su organi institucije države Srbije, svi, i parlament, i Vlada, i akademska zajednica i univerziteti, svi javni, konsenzusom jednoglasno donijeli, jednoglasno, nije bila glasa protiv toga, Deklaraciju prvog svesrpskog Sabora u kojem zaključke, ako pogledate, vidjet ćete da je kultura jedno možda od najvećih neuralgičnih tačaka na koje oni želi pritiskom naše društvo i našu državu u perspektivi onemogućiti i obesmisлити. Ovo apsolutno nije nacionalizam, ovo je jedna politika koja je jasno definisana kroz te zaključke. Koji ih nije pročitao preporučujem da pročita i vidjet ćete koliko

je kultura važna u odbrani države Bosne i Hercegovine. A onda mi moramo barem svoje kadrove omogućiti da budu tu, a ne da kadrove koji su, ne kažem da jesu u konkretnom slučaju, ali mogli bi biti jer su u tom ambijentu obrazovani, na tom univerzitetu koji je saglasan sa tim zaključcima svesrpskog Sabora, da uzima radna mjesta i gore je nego što uzima radna mjesto, nego da uzima pozicije u stvari u institucijama kulture. Zašto bi onda sutra neko dijete odlučilo da upiše Akademiju muzičkog, npr. U Sarajevu. To treba puno odricanja, pogotovo da bi postao, recimo, prvak opere. Puno odricanja treba za to, to nije komercijalno, to nije rentabilno, lakše je upisati kurs programiranja pa zarađivati veliki broj sredstava ili završiti neki društveni smjer, pa otići na biro ili se zaposliti u Kantona, biti miran, ali mi to očigledno kao društvo ne cijesimo. Zbog tog konkretnog konkursa, prije svega drugog, ću ja lično glasati protiv izvještaja Narodnog pozorišta koji se desio u izvještajnom periodu. I naglašavam, ovo sam sasvim slučajno upratio prateći javne oglase, prateći tu scenu, poznavajući, ne lično, poznavajući kao osoba koja često voli poslušati takve vrste sadržaja, pogledati i kasnije, kada sam saznao da ta djevojka koja, ako mom subjektivnom doživljaju, nije moje uho možda relevantno, jedna od najtalentovanijih pjevačica u Narodnom pozorištu, operskih pjevačica da nije primljena na konkurs, nego da je primljen neko iz Srbije. To me učinilo tužnim i evo u znak protesta protiv toga, cijeneći transparentnost konkursa, cijeneći da je sigurno baš taj glas bio za nijansu bolji ili nekom uhu draži ili miliji, ću glasati protiv Izvještaja. U nadi, u želji da kad dođe naredni konkursi i naredni izvještaj da će do tada biti još konkursa, da će se sva prazna mjesta u institucijama kulture, što je sramota da se ne popunjavaju, popuniti, da će šteta koja nastala moratorijama Vlade i ograničavanjima institucija kulture da zapošljava kadrove koji trebaju, ne samo da rade i da obezbijede egzistenciju, nego treba da razvijaju ovo društvo, jer kultura je po mom mišljenju najvažniji, uz obrazovanje, segment svakog društva, pa tako i u našim, a posebno našim, uz činjenicu i uvažavajući sve ono što smo mi prošli u proteklom periodu, da smo tranzicijsko društvo, da smo podijeljeno društvo, kultura treba da ponudi odgovore na to i mi i tu ne smijemo praviti blokade. Ne smije biti izgovor ni novac, ni administrativne barijere, ni zakonski, ni podzakonske akti, da se takve stvari onemogućavaju. I da zaključim, želeći da vjerujem da će se to naredni put kada bude izvještaj, da će se sva ta djeca koja rade povremeno, godinama na ugovore dobiti priliku za svoju egzistenciju, za stambeno zbrinjavanje, za kreditno zaduženje, da mogli sebi eventualno stan kupiti, a i dalje se baviti kulturom, umjetnošću da će biti primljeni u institucije kulture, tada ću glasati. Do tada za ovu konkretan izvještaj, samo iz tog razloga, neka mi niko ne zamjeri, neću glasati. Hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Onom ko je kihnuo na zdravlje.

Replika zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem, dopredsjedavajući. Ja ću vrlo kratko. Cijeneći, prije svega dobronamjernost diskusije mog prethodnika, ali ipak radi jednog ukupnog dojma koji će ostati možda nakon te diskusije, a uvjeren da nije namjera kolege Zahiragića bila da poruči da je bilo koja od institucija, znači bilo koja, on nije naglasio na koju, tačno je mislio, rasadnik zbog svog narativa, eventualno nekih devijantnijih ponašanja, poput onog koji svi osuđujemo, a u vezi je sa glumcem koji je spomenut da, s obzirom da niko od predstavnika ovih institucija nema više pravo riječi i odgovora, evo, ja ću u njihovo ime da kažem da ni jedna od tih institucija, ni jedna institucija kao takva ne može biti takav rasadnik, posebno ukoliko se sjetimo da je u nekim drugim oblastima nailazimo na takva ponašanja, pa čak i u školama, i ne znam od nedavno u policijskim strukturama, pa čak nekad davno i u nekim vjerskim zajednicama. Znači samo da

ne ostane dojam da bi eventualno neki od narativa nekih po kojima je prepoznatljiva bilo koja od ovih institucija mogao eventualno utjecati na širenje devijantnih ponašanja poput onog kojeg smo osudili, a u vezi je sa glumcem koji je spomenut. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega Zahiragić, odgovor na repliku. Replika, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolega Avdiću, ovaj slučaj nije mene u stvari inicirao da takvo nešto kažem, mene je raskopavanje po ovom slučaju i ono do čega sam ja došao i ono što sam spoznao, ponukalo da vrlo, vrlo, vrlo reducirano i s ogromnim stepenom autocenzure ovdje, iako ja nisam poznat po tome jer je tema toliko osjetljiva, ovo samo spominjem. Ali evo, ponovit ću, Muamer Kasumović je vrh ledenog brijega. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Diskusija, zastupnik Marjanović izvolite.

Damir Marjanović (zastupnik)

Hvala vam predsjedavajuća. Prije svega ću zahvaliti direktoricama i direktorima, njihovim izaslanicama, izaslanicama na strpljenju jer dolazili ste par puta, par puta smo vas vraćali. I to je način na koji Skupštine funkcioniraju, pa vi ste to prihvatili, tu našu specifičnost i tu našu slobodu i te naša obaveza, tako da ja mislim da i mi kao zastupnici moramo da prihvatimo i vašu specifičnost i specifičnost, ono što vi jeste u srži, većinom umjetnici, nek mi niko ne zamjeri, a s druge strane ovdje se pojavljujete kao administrativci. Slične smo mi struke i slično smo mi to prolazili iz sličnih viceva smo mi izašli i Nadrealista kada objašnjavaju rudari da nisu oni na dnu, da su ispod njih jel još prosvjetni i kulturni radnici. To je tako kako jeste. Odlična diskusija s kojom ne moramo uvijek ni da se složim, ne u potpunosti, kolega Zahiragić to zna, da mi često ovako diskutujemo, imamo to međusobno uvažavanje. Složit ću se u potpunosti s onim dijelom, neću uopće da se vraćam, neću reći to, to je tako kako jeste. S druge strane, neću se složiti sa drugim dijelom gdje nekako se osjeti da i mi malo kreiramo jedan ambijent straha, kreiramo ambijent straha kroz ono da tražimo od ljudi, da nam daju rezultate, kroz ono da se postavljamo ovim ljudima, da smo im gospodari zato što im dajemo finansijsku pomoć i plaće, ali ih ne plaćamo da izvode predstave koje mi hoćemo, nego da izvode predstave koje oni kao umjetnici imaju pravo da izvode, a mi moramo da kreiramo ambijent u kojima će oni se osjetiti slobodno, da to upravo rade, pa čak i kada se ne slažemo. Kada se ne slažemo, imamo pravo da kritikujemo, nemamo pravo da branimo, a nemamo ni pravo da prijetimo. Vi radite u klasičnom ambijentu straha, vrlo slično kao i akademska zajednica, s druge strane imate akademsku zajednicu koja će se stalno pozivati na akademsku autonomiju i mora da se poziva na autonomiju, jer ovdje u ovim klupama nema nitko pravo da kreira kurikulum, programe na Fakultetu političkih nauka, PMF-u, umjetničkim akademijama itd. Tako ni mi nemamo pravo da vama kreiramo programe, bez obzira što vam dajemo pare. I još jedna stvar, ne dajemo vam naše pare, nego dajemo pare ljudi iz Kantona Sarajevo i dijelom i ljudi iz Bosne i Hercegovine, i dijelom i vaše pare, između ostalog jer i vi plaćate poreze. Mi definitivno možda Skupština, sad ću malo to prebaciti, personificirati, su vlasnici institucija, ali ne vlasnici, misli, vlasnici programa. I to je jako teško izbalansirati. Postoji 1000 nekih stvari. U krajnjem slučaju, kada odete da pogledate jednu običnu predstavu, svatko ima svoje različite impresije, netko će golo tijelo protumačiti, u potpunosti se slažem, pričali smo mi na tu temu, sjećate se toga, netko će stvarno protumačiti kao nešto što nije primjereno ovome prostoru, što vrijeđa neke vjerske ili bilo koje druge svjetonazore, a netko će golo tijelo protumačiti kao na satu

anatomije, ili neki dobar slikar ili kipar, vidjet će kroz golo tijelo, ispitivati na koji način će nešto reproducirati ili ne. Genetičar će gledati po onom principu da poveže sa Genotipom, da vidi šta je utjecaj genotipa, a šta je okoline i bit će to jako zanimljivo. Ja sam pored toga i forenzičar, mi smo se golih tijela, nažalost i živih i mrtvih, nagledali, to je tako kako jest. Da u to moram reći. Dakle, problema ima. Vi ste bili danas obazrivi prema nama, nadam se da ste bili obazrivi prema nama zbog vaše kulture i odgoja, a ne zbog straha, i ja se ovaj put moram složiti sa kolegama iz opozicije, s tim što će se kolege iz opozicije, sjetiti da kad su oni bili pozicija da je bili ista priče, vi kao administrativci, kao ravnatelji i kao branitelji kulture, ne smijete se dodvoravati Skupštini i niste se dodvoravali, ali ne smijete ni imati strah da iznesete ono što mislite kako mislite. Znači držali ste se teme, odlično, odlično, odlično, držali ste se, držali ste se teme i kao što ste mene sad fino i indirektno upozorili, da se i ja malo držim svoje teme, ali ne zamjerite starom profesoru, i ja sam dočepao se mikrofona pa da kažem koju. U pravu je kolega Zahiragić i ja se tu u potpunosti slažem. Akademija nauka i umjetnosti; Univerzitet u Sarajevu, a ne samo ove institucije kulture od nacionalnog značaja, državnoga značaja, nego sve institucije kulture glavnoga grada Bosne i Hercegovine imaju mnogo veći značaj. Pa spomenuli ste Nacionalnu univerzitetsku biblioteku. Teška situacija. Paradoksalno je da možda ne razmišljamo da samo 150 m odatle se gradi Univerzitetska biblioteka, dok gasimo jednu biblioteku, gradimo i drugu biblioteku, a administrativne granice ne smiju da budu problem, da se ne riješe oba problema u isto vrijeme. Mi stvarno moramo prihvatiti da smo tu gdje jesmo, da vi imate jako težak zadatak, znamo da su brojke, znamo da smo vam zamoli da budete što kraći, da bi mi mogli što duže da pričamo i to je tako kako jeste. Slažem i slažem se da ne moramo svaki put podržati sve ono što vi uradite, ali s druge strane slažem se da smo na istome fonu, ko god sjedio tu, da moramo podržati i održati maksimalno ono što vi nama pružate. Pa čak, svidjelo se to nama ili ne. Hvala velika.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa kako da kažem, između mene i kolege Marjanovića više nema smisla. Repliciramo si da bismo se složili, uglavnom, jel. Samo kratko bih, za onaj dio što se slažete, hvala vam, slažem se i ja sa vama i za onaj dio koji se niste složili ste rekli isto što sam ja rekao, da, dakle, i tu se s slažemo, da oni ne trebaju biti ni na koji način u strahu od vlasti i od Skupštine, ali da je to oksimoron zato što oni ne mogu ne biti, jer mi glasamo za njihov izvještaj, prvo Vlada, pa onda Skupština. I da bi jedino rješenje bilo da institucije kulture Zakonom o kulturi lex specialisom na drugačiji, potpuno način definišemo formalno pravno uspostavimo i da, recimo, kada može jedno pravosuđe, koje je vrlo važna grana vlasti, biti potpuno nezavisno izopćeno iz sistema odlučivanja države, pa mogla bi to biti institucija kulture. Zašto ne bi svi zaposlenici Kamernog teatra, uz suglasnost Vlade, mogli izabrati direktora Kamernog teatra? Mislim da bi to bilo pristojno da oni jedni druge izabiraju ko je od njih najbolji, da ih vodi, da razdvojimo kulturnog direktora koju bi oni imenovali, a ovog administrativnog direktora da mi eventualno imenujemo, da se te nadležnosti između njih podijele. Ima puno modela i mehanizama kako bi se mi to mogli riješiti, ali onda ne bismo mogli očekivati od direktora javnih kulturnih institucija da svaki dan na Twitteru pišu po 4, 5 tvitova koji nemaju baš puno smisla samo zato što im dajemo svaki zahtjev, a oni direktori koji ne pišu toliko tvitova, ne uvažavamo ni jedan zahtjev. Onda bi svi direktori bili isti, vidim smiju se i direktori. I druga stvar oko koje se također slažem sa vama, samo ste možda pogrešno me shvatili. Također, u pozorištu, i na predstavi što ste spomenuli golo tijelo, svako ko želi, neka ga pogleda i neka ode. I pozorište nek pravi predstave sa kojim god sadržajem želi unutar

pozorišta. Ja sam govorio o javnom prostoru, to prevazili, zbog toga i postoji pozorište, neka organizuje, ko šta što želi i neka to konzumira ko god to želi. I treća još primjedba gospođa direktorica SARTRA vas se dobro usmjerila, a i mene sad gleda pa i mene usmjerava, a uvijek imam potrebu i na prošlim sjednicama, nije joj drago što mora saslušati dok mi govorimo ako se s nama ne slaže, tako da bih ja volio da nekad u budućnosti i nju vidimo u skupštinskim klupama, siguran sam da bi bila izvrsna zastupnica. Eto, hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor, molim vas bez međusobnog dobacivanja. Ovaj odgovor na repliku zastupnik Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

E da, mi se uvijek slažemo i kada se ne slažemo, to je tako, a toliko smo različiti, toliko slični u nekim stvarima i to je sasvim OK. Da, mi njima odobravamo i obaramo i podržavamo izvještaje, a ne programe, a ne predstave, a ne umjetnički izričaj u institucijama, tako da je to u potpunosti tako kako jest. I to je ta stvarna. E sada kada se brani akademska autonomija i umjetnička autonomija brani se iz dva ugla, iz ugla nas izvana i brani se iznutra. To je jako bitno shvatiti, da ponekada ono kako oni brani iznutra mi možda ne moramo da shvatimo, ali trebamo da prihvatimo, osim ako je nešto mimo zakona. Što se tiče Zakona o kulturi, u potpunosti podržavam, tu se slažem, nemam ništa to protiv. Mada i sada u Upravnim odborima imate dva člana iznutra, ali mi znamo kako ti Upravni odbori manje-više funkcioniraju, da se ne lažemo, da se ne lažemo. A što se tiče javnih prostora, veliki broj manifestacija se odvija na javnim prostorima, veliki broj i ja ih podržavam. I čak i kada se ne slažem, zato što javni prostori su, između ostaloga, tu da se prikaže možda ono što netko u zatvorenom prostoru ili ne može doživjeti ili nema prostora da doživi. Tako da bilo je javnih manifestacija koji možda nisu iz moga dijela svjetonazora, nikad mi ne bi palo na pamet na taj način da ih kritikujem zato što mislim da u Bosni i Hercegovini, ako stvarno želimo to tako da doživljavamo, moramo da prihvatimo da i ono što je možda nama neprihvatljivo, ima pravo da se prikaže.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku. Zahiragić, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo, ponovo se slažem sa kolegom Marjanovićem. Ja nemam problem dakle, veliki broj sadržaja kulture na ulici se ja sa ideološkog aspekta, recimo, ne bih složio, a čak ih i pogledam. Malo me isprovociraju, malo ja revidiram svoje političke ili druge stavove, ali složiti ćete se da Zakon o javnom redu i miru i ganjanje prolaznica od strane nagog Slovenca već prevazilazi tu vrstu slobode. To već zalazi u neki prostor kršenja tog javnog reda i mira. I s time sam ja imao i imam i dalje problem, ali evo, to je bio incident koji, nadam se, se neće na takav način ponavljati. Siguran sam kolega Marjanoviću, poznavajući vas, iako na televiziji možda djelujete ovako kao neki simpatični profesor koji nije baš do kraja vješt, ipak ste vi, jedan kako da kažem stari vuk, ja bih rekao, da me pogrešno ne shvatite, koji, siguran sam, ne uživa da gleda gole Slovence kako ganjaju ikoga, a posebno ne naše majke i žene. I da poentiram i da završim. Još jedna stvar s kojom možda se ne mogu složiti sa vama, dakle, potpuno autonomija kulturnih institucija, svakako. Mi nismo njihovi vlasnici kao Skupština, mi smo nosioci suvereniteta građana, građani su vlasnici, građani nas biraju, prenose nam svoju vlast, da mi donosimo budžet pod a, a onda i usmjeravamo izvještaje i usvajamo druge akte koji eventualno mogu nekada znači program rada. Vi ste napravili dobri paralelu između kulturnih institucija i obrazovnih institucija. Npr. kada smo govorili o obrazovanju, mi se slažemo da kada Kanton

Sarajevo da 10 000 000 ili 5 za projekte iz nauke, da, možda bi imao pravo nekada i tražiti konkursom koji bi to radovi trebali Kantonu Sarajevo. Ja bih volio da mi damo par milina konvertibilnih maraka da profesori, istraživači sa Mašinskog fakulteta, recimo, koji se bave mehanikom fluida, nam nađu rješenja za ovoliku maglu. Recimo, da li postoji to rješenje, to rješenje bi vrijedilo Sarajevu. Isto tako, mi kao društvo i kao građani koji biraju Skupštinu imamo pravo neku vrstu očekivanja imati od institucija kultura i eventualno dodatno Platiti, zašto ne i naručiti neku vrstu predstave koja je promovisala neku vrijednost koju je konsenzus ovog društva da je ona ispravna. Recimo, Armija Republike Bosne i Hercegovine. Neka predstava o pobjedama, neka predstava o Žući, zašto da ne? I mi bismo to možda trebala dodatno platiti. I očekivati da nam se i takvo nešto isporuči, što ne bi značilo cenzuru onoga što oni svakako rade i mislim da bi oni bili sretni kada bi mi dodatno platili i naručili neku vrstu kulturnog sadržaja, gdje bi oni mogli sa novcem koji i njima pripada pokazati svoje stvaralaštvo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

53 sekunde su bile, a imam 3 minute, znači kolegice Pekić da me niste prekinuli, završio bih tačno na trećoj minuti.

Ali vi danas nekako sličite na kolegu Okerića, ja ću prihvatiti da prekinem, evo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem kolega Zahiragić. Odgovor na repliku Marjanović. Time smo završili ovaj krug replika.

Damir Marjanović (zastupnik)

Kolegice Jelena, ne sličite na kolegu Okerića, vjerujte mi, fizički, vjerujte, čak ja s ovakvom dioptrijom mogu to da kažem, uz dužno poštovanje i prema vama i prema kolegi. Gledajte, nekada su Bitlisi bili neprihvatljivi, nekada su Doorsi bili neprihvatljivi, nekada su umjetnike prikazivali kako su prikazivali neke stvari koje su bili prije, nekada su naučnici bili neprihvatljivi pa su spalili neke ljude zato što su rekli da je Zemlja okrugla, pa su ponovno tokom korone zamalo spaljivali neke druge ljude itd. Itd. Znači, ne obratno, obratno. Ja ja ja kao znanstvenik znam šta je bilo tokom korone i na koji način je to tako bilo prihvaćeno da se ne vraćamo u tom pravcu. Mi imamo stvarno isto u pravu, samo bi ja podsjetio još jednu stvar, ali možda bi to mogli naši, evo sada, da budem konkretan direktori institucija iskoristiti. Mi imamo, ja mislim, listu umjetnika kojima Kanton plaća doprinose i, između ostaloga, po zakonu i po ugovorima ti umjetnici bi, između ostaloga, morali da vraćaju ovome Kantonu, koliko se sjećam, čak jedna ili dvije, jedna, jel tako? Hvala ministre. Znači, tokom godine vi možete proći tu listu, pozvati tog umjetnika i pozvati ga da besplatno sudjeluje u nekom od vaših. Pogledajte te tu listu. Znam da je to u jednom prošlom sazivu bilo neke, ko je pjevao za Novu godinu, pa eto, Fuad Backović je odličan pjevač, dječake je odličan. Dakle, vratimo se nazad, idemo u onome što se. E da Mašinski fakultet, dozvolite samo da skrenem malo s teme, slažem se u potpunosti sa vama. Imate Strategiju nauke, imate Strategiju razvoja Kantona Sarajevo. Imamo velike otpore stvarno, ali u potpunosti se slažem da sljedeći put kada se bude raspisivao konkurs sljedeće godine, možda čak i ova Skupština definira, ne ko će dobiti, nego koje probleme čeka, koje probleme očekujemo da riješe i to je tako. Isto kao što se slažem sa vama, ne u potpunosti program, ali povremeno, a ja koliko pratim vaše programe, počesto, vidim da negujete tekovine onoga što svi mi negujemo ovdje, posebno '92-'95, pa i ranije,

svoga onoga dobrog što je Bosna i Hercegovina uradila. Opet, da se vratimo nazad. Programi su tu, izvještaji su tu, podržati izvještaje, to je sasvim OK, ali isto tako to podržavanje, ne podržavanje izvještaja ni na koji način ne smije da utječe na ono što ovi ljudi izvorno rade, a nešto su direktori nego što su umjetnici. Hvala velika.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Bandić, prva diskusija, jel tako? Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa ja, meni je bilo najinteresantnije, dakle, pored izvještaja koji su direktor prezentovali, meni je bio najinteresantniji dio kolegice Marijele koja je u stvari u diskusiju po mom mišljenju, dakle i usmjerilo u pravom pravcu. Dakle postoji jedan veliki problem nepostojanja zakona iz oblasti jel ustanova kulture i iz tog razloga mi sad ovdje imamo, dajemo posebne prerogative, svaki od nas zastupnika ima mogućnost da ovdje ne znam sa nekog svog percepcijalnog položaja ja ocjenjuje radove i direktora, generalno zato što nemamo pravni okvir na osnovu kojeg mi temeljimo bilo šta ovdje. Pa sve su neka nagađanja, kod nas malo više poznaje oblast kulture, ko ima nekakvu malo veću komunikaciju sa njima. I onda, praktično su ljudi ovdje postavljeni, da mi ovaj da ne kažem da se iživljavamo, ali da neki zaista ovaj na neki način ovaj, imamo mogućnost bez ozbiljnog pravnog okvira, da kritikujemo ili da dajemo posebne prerogative ili da hvalospjeve neke na rad ovih ustanova iz oblasti kulture. Kulturni identitet svakog društva je usko povezan upravo sa ovim ustanovama. Iz tog razloga zaista moraju ove ustanove biti potpuno depolitizirane i ne smije biti nikakav utjecaj bilo koga, pa iz tih razloga, kako je to kolegica Marijela naglasila, neophodno je donijeti zaista pravni okvir na temelju kojeg će ove ustanove funkcionisati, a kako i mi ustvari ovdje bi imali veću mogućnost i veću preglednost, ovaj da njihovo poslovanje, njihovo djelovanje podvedemo pod relevantne odredbe zakona. Neću previše uzimat vremena. Ja bih zamolio, dakle, ministra da zaista ključni posao u Skupštini Kantona jeste ustvari da donosi zakone. Ovo su redovne aktivnosti ovih ustanova kroz izvještaj. I nemam ovdje ništa posebno što bi mi trebali da kritikujemo. Ministar je pohvalio njihov rad. Mi se možemo složiti ili ne složiti, ali taj zakonski okvir nam očito hvali kako bi vi imali relevantnu preglednost svih njihovih aktivnosti. Iz tih razloga, evo, ministre ja vas zaista zamolio da svoje aktivnosti usmjerite na donošenje ovakvog zakona. Ja razumijem da vi treba da donesete i Zakon o sportu, ali je neophodno da ovakvu vrstu zakona donesete u skupštinsku proceduru, to je naš osnovni posao ovdje u Skupštini Kantona Sarajeva i nas zastupnika da donosimo zakone. Sami, izvještaj su neki podzakonski akt koje mi treba da usvojimo. To što mi zasjedamo ovdje po 7, 8 sati na ovakvim izvještajima, to je neki drugi propis regulisao, to će možda se nekada i riješiti neki drugi način. U svakom slučaju, materijalni dio zakona treba da donesete. Kolega Zahiragić je ovdje spomenulo dakle, da se radilo o nekim krivičnim djelima, gdje tamo neko osuđen za pedofiliju, to se radi o posebnim postupcima, uglavnom gdje javnost bude isključene. Iz tih razloga postoji mogućnost, dakle, da nismo mogli da saznamo za jednu vrstu ovakve presuda i bez obzira što se radi o počiniocu punoljetnog krivičnog djela, sud u svakom slučaju može da donese rješenje kojim isključi javnost iz ovakvih postupaka. Iz tih razloga, ne bi, previše fokusa uopće stavljali u javnost i davali pažnju ovakvih slučajevima. Postoji organ pravosuđa koji trebaju ovim da se bave i oni nek to rade na najbolji način, mi bi trebali možda da se ovdje u Skupštini gledamo na organe pravosuđa u nekim situacijama kako oni rade. Dakle, ja ću zaista podržati kada se ovakva vrsta postupka vodi, da javnost bude isključena. Isto tako bi podržao i svaki zakonski oblik rješavanja rada ovih ustanova. Zato apeliram ministru da u što kraćem roku krenu u proceduru donošenja ovakve vrste zakona. Kada je u pitanju Klub Stranke za Bosnu i Hercegovine, mi ćemo uglavnom dati podršku ovim izvještajima iz oblasti kulture. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Čičić, prva diskusija.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo ja ću ispred Kluba SDP-a prvo, prije svega da se zahvalim svim direktorima i predstavnicima iz ustanova kulture na ovim izvještajima koji su nam podnijeli o svom radu 2023. godini. Želim isto tako da kažem da u svom radu imaju apsolutno našu podršku. I kolega Avdić je malo duže diskutirao po pitanju svega onog što je rađeno. Pa ja neću sada da se ponavljam, ali u svakom slučaju želim da kažem da je vidljivo u gradu i generalno u Kantonu, da je na neki način kulturna scena oživjela, da se stalno dešavaju razni kulturni događaji, da je to čak postao jedan prepoznatljivi turistički proizvod u Kantonu Sarajevo, pogotovo manifestacija "Kultura na ulice", gdje sam ponosan da sam i ja bio član vade koja je u prvom dijelu i podržala takvu jednu manifestaciju ispočetka. Sada je to postalo već tradicija i sigurno postalo prepoznatljivo ne samo u Bosni i Hercegovini, nego i šire. Ja čak imam neke kontakte sa nekim ljudima gdje me pitaju za te manifestacije i za te predstave koje se događaju kao kroz manifestaciju "Kulture na ulice". Imamo jako puno i novih premijera, imamo jako puno događanja gdje svi evo gdje se traži i da tako kažem, karta više, što dovoljno govori o tome koliko su te predstave bitne. Evo, želio bi posebno, evo, vidim da je sada u narednom periodu se predviđa i premijera opere Kralj Tvrtko, tako da se i rade neke stvari koje se tiču ne samo klasičnih predstava nego koje se tiču evo, kao što su neki zastupnici, kolege rekly i nekih naših, da tako kažem, bitnih historijskih ličnosti i događaja koji se propagiraju kroz ovakve predstave, kao što je bilo, evo i predstava Oslobođenje Sarajeva i još mnoge druge stvari koje su rađene, koje se dešavaju i evo neću sada da bilo koju drugu ustanovu, da tako kažem, zaboravimo, ali u svakom slučaju vidljivo je da sve ove ustanove rade nešto novo, da se dešavaju puno lijepih i novih stvari, novih premijera i evo, ja ih podržavam i Klub SDP-a će apsolutno dati podršku ovim njihovim izvještajima i potičem ih da i dalje nastave sa svojim vrijednim radom i da, na kraju krajeva, grad Sarajevo, kao što je i nekad bio, postane prepoznatljiv po svim ovim kulturnim dešavanjima. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zaključujem raspravu. Sad je 7 sati i 4 minute i pauza 10 minuta, pa se vidim ovdje za 10 minuta. Zahvaljujemo.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jel nam kolega Dević u hodniku? Ništa, onda nam je žao. Uz konsultacije sa rukovodstvom Skupštine prekidam sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo s obzirom da kolega Dević nije tu i nisu svi iz opozicije, tako da čekat ćemo sljedeću sjednicu. Blagovremeno ćete biti obaviješteni kada je nastavak sljedeće sjednice. Hvala vam. Prijatno.

**STENOGRAM
PETOG NASTAVKA 16. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 26.11.2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Peti nastavak 16. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozivam sve prisutne da svako na svoj način odamo počast svima onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine od agresije.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje 25 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanja.

Izostanak sa ove sjednice nismo imali pravdanja, također ni kašnjenja.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju koje je održano 15. 11. 2024. godine u okviru tačke 23 dnevnog reda koja se zove Izvještaj o radu i finansijskom poslova javne ustanove iz oblasti kulture za 2023. godinu, obradili uvodna izlaganja, postavljanja pitanja, davanja odgovora od strane predlagača, proveli diskusiju i istu zaključili. Sjednica je prekinuta pri izjašnjavanju podtačkama, tako da sada prelazimo na izjašnjenje. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje.

a)

Također, molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Kamerni teatar 55“, Sarajevo za 2023. godinu

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupšna usvojila ovaj izvještaj.

b)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Collegium artisticum“, Sarajevo za 2023. godinu

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupšna usvojila ovaj izvještaj..

c)

Molim zastupnike da pristup izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej „Alija Izetbegović“, Sarajevo za 2023. godinu

Zaključujem glasanje. Za glasao 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržanih 5. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

d)

Zamolio bih zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Historijski arhiv Sarajevo“ za 2023. godinu

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

e)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej Sarajevo za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

f)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS“ za 2023. godinu.

Zaključujem glasanjem, molim službu da objavi rezultate. Za je glasao 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržan na 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

g)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Pozorište mladih za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 22 zastupnik, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Sarajevska filharmonija“ za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv 1, suzdržan za 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

i)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Biblioteka Sarajevo“ za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv 1, suzdržan za 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

j)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo za 2023 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

k)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Sarajevski ratni teatar - SARTR“ za 2023. godinu

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

l)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Sarajevo“ za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnika, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

m)

I molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu finansijskom poslovanju Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 22 zastupnika, protiv 1, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

S obzirom da smo iscrpili sve tačke dnevnog reda sa 16. sjednice zaključujem rad na 16. Radnoj sjednici. Zahvaljujem se zastupnicima, a i gostima ispred institucija.